

Czersk, dnia 18.11.2025 r.

WO.0002.10.2025

Pan/Pani

.....
.....

Zwołuję XVIII sesję Rady Miejskiej w Czersku, która odbędzie się w dniu **25 listopada 2025 r. (wtorek)** o godz. **12:00** w Sali Konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Czersku, ul. Kościuszki 27a, z następującym porządkiem obrad:

1. Otwarcie sesji i stwierdzenie quorum.
2. Przyjęcie ewentualnych zmian w porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołu z poprzedniej sesji.
4. Informacja o funkcjonowaniu Zakładu Usług Komunalnych sp. z o.o. w Czersku.
5. Informacja o stanie rolnictwa w Gminie Czersk.
6. Informacja o złożonych oświadczeniach majątkowych.
7. Rozpatrzenie projektów uchwał w sprawie:
 - 7.1. zmiany uchwały budżetowej na rok 2025 – *projekt nr 1*,
 - 7.2. zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czersk na lata 2025 – 2042 – *projekt nr 2*,
 - 7.3. zmiany uchwały nr XVII/237/25 w sprawie zmiany uchwały nr VII/118/24 w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty – *projekt nr 3*,
 - 7.4. zmiany uchwały nr LXIV/730/24 sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania, a także określenia szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług – *projekt nr 4*,
 - 7.5. przyjęcia programu współpracy Gminy Czersk z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2026 – *projekt nr 5*,
 - 7.6. przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 – 2029 – *projekt nr 6*,
 - 7.7. zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Czersk – *projekt nr 7*,
 - 7.8. określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Czersk – *projekt nr 8*,
 - 7.9. wyznaczenia do 3 przedstawicieli Rady Miejskiej w Czersku do Komitetu Rewitalizacji Gminy Czersk – *projekt nr 9*,
 - 7.10. przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024 – 2031 – *projekt nr 10*,
 - 7.11. wskazania przedstawiciela Rady Miejskiej w Czersku do składu komisji konkursowej na stanowisko zastępcy dyrektora ds. medycznych w SP ZOZ w Czersku – *projekt nr 11*,
 - 7.12. wyrażenia zgody na zniesienie współwłasności działek nr 88/4 i 88/5 położonych w miejscowości Kwieki 1, obręb Krzyż – *projekt nr 12*.

ul. Kościuszki 27
89-650 Czersk

tel. (52) 395 48 10
EPUAP:/M_CZERSK/SkrytkaESP

urząd_miejski@czersk.pl
www.czersk.pl

-
8. Sprawozdanie z pracy Burmistrza.
 9. Sprawy bieżące, wolne wnioski i informacje.
 10. Zakończenie sesji.

Przewodniczący Rady

Przemysław Biesek-Talewski

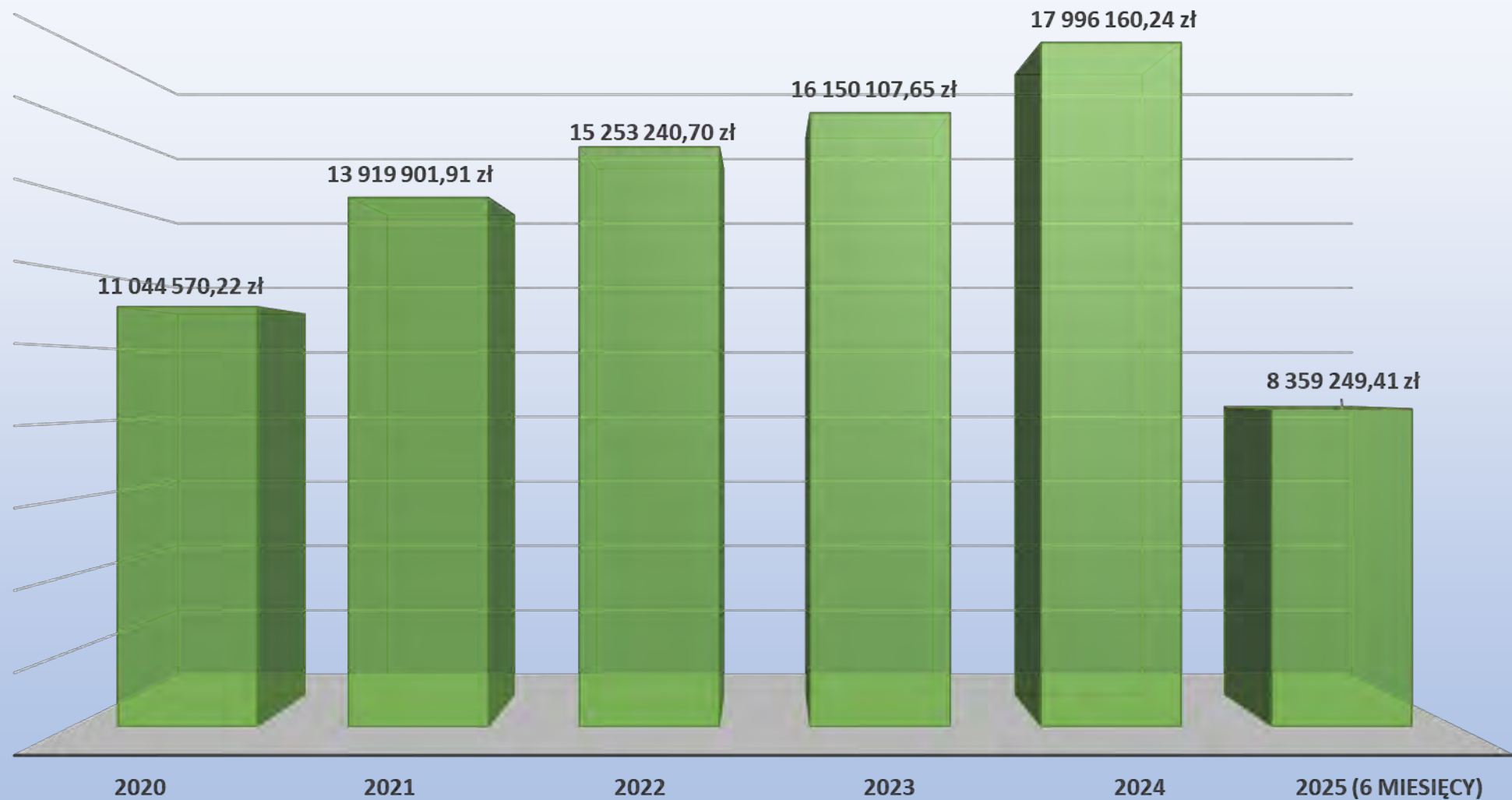
Informacja o funkcjonowaniu Zakładu Usług Komunalnych sp. z o.o.

A photograph of a solar farm with rows of dark solar panels stretching into the distance under a blue sky with scattered white clouds. A utility tower is visible in the background.

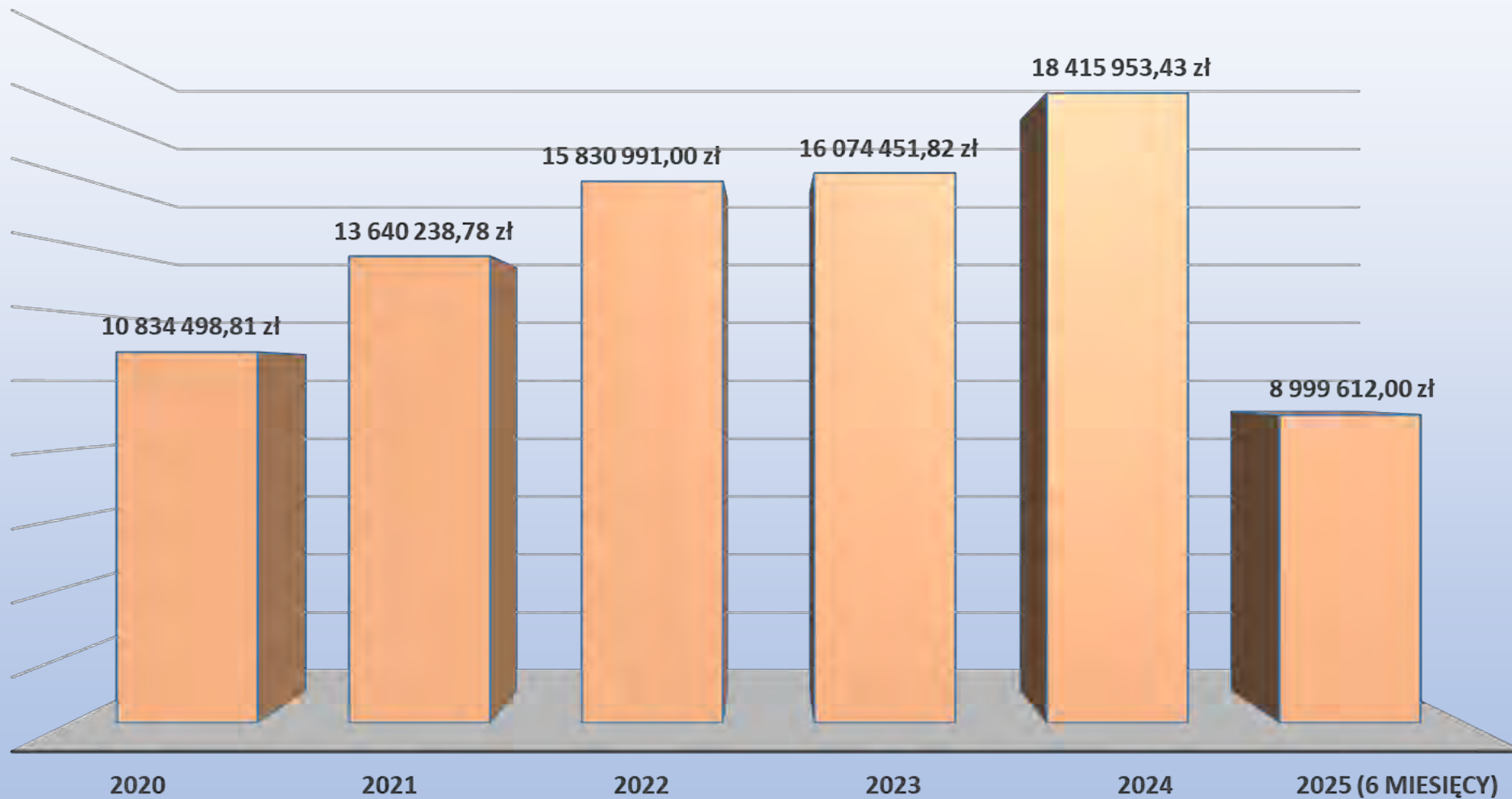
ZUK
C Z E R S K

Listopad 2025 r.

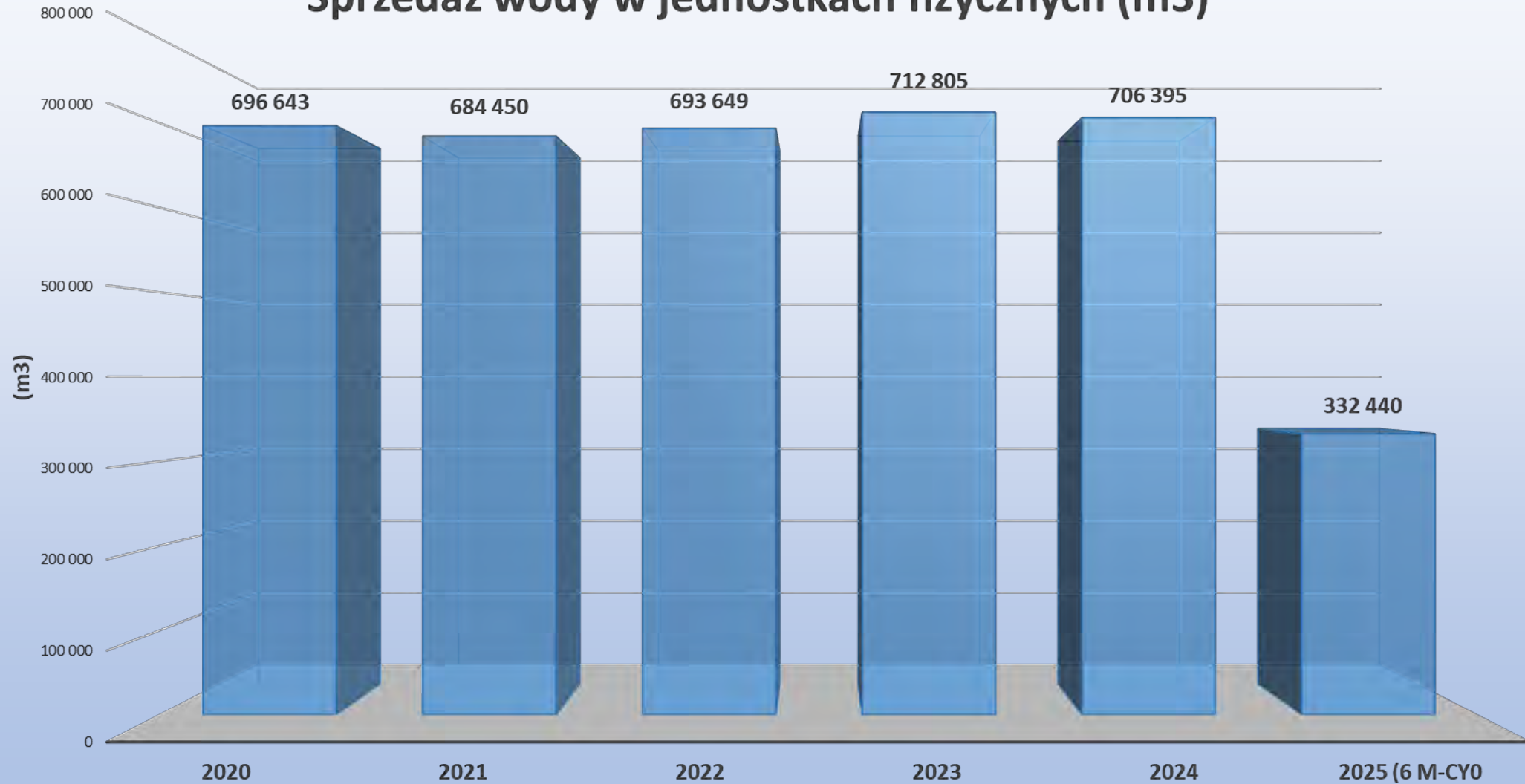
Przychody przedsiębiorstwa

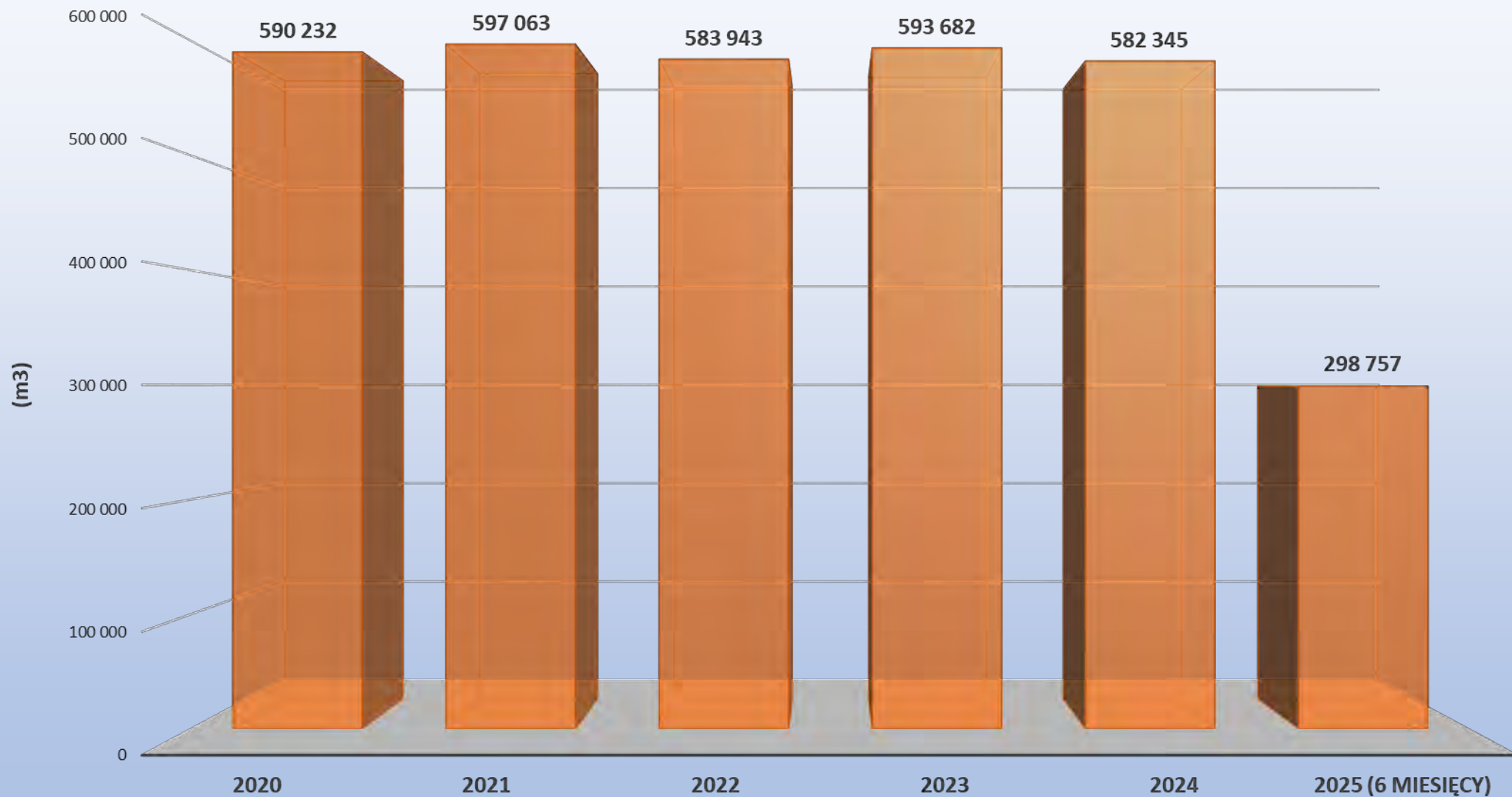
Koszty przedsiębiorstwa

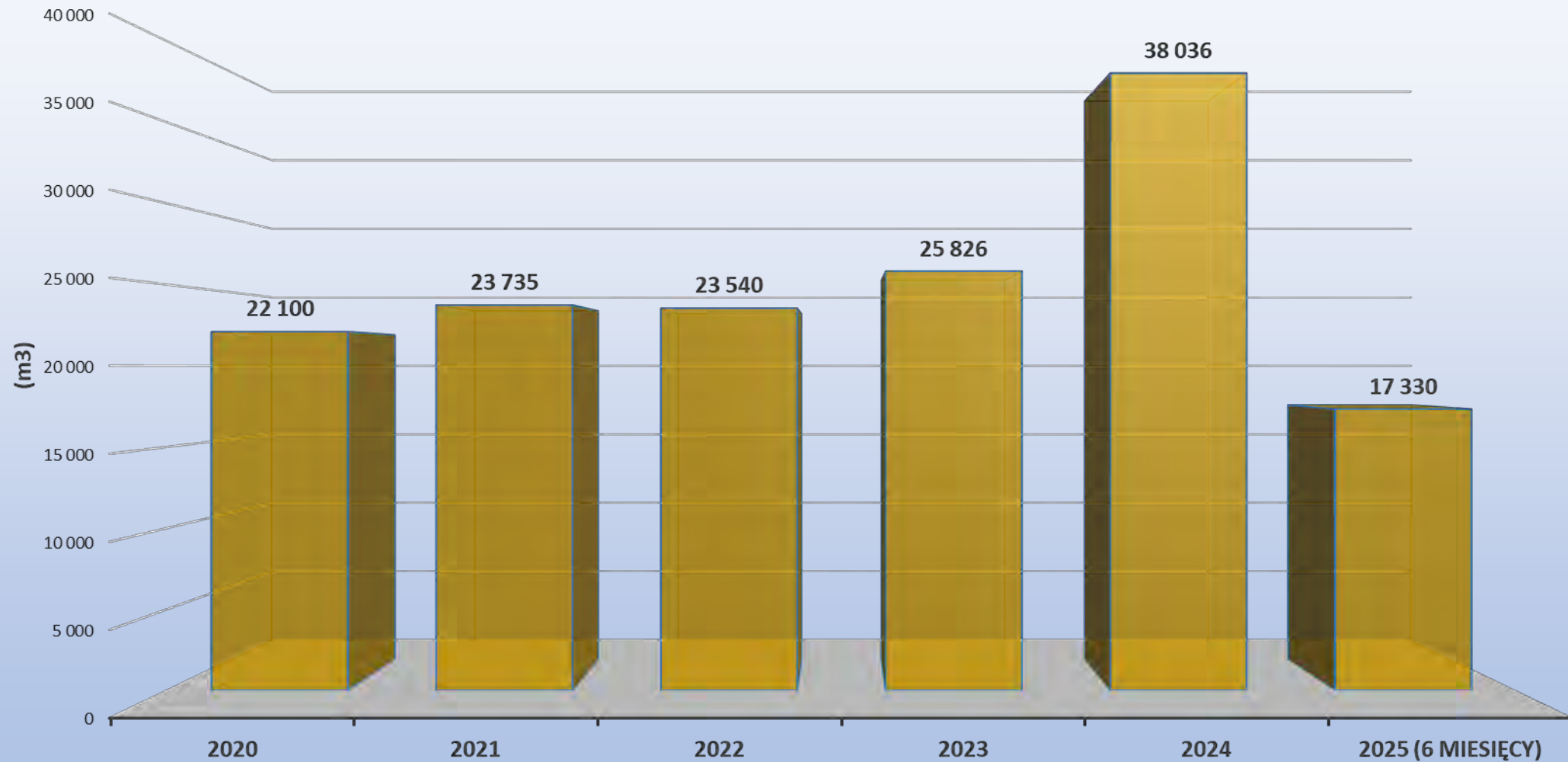
Sprzedaż wody w jednostkach fizycznych (m3)

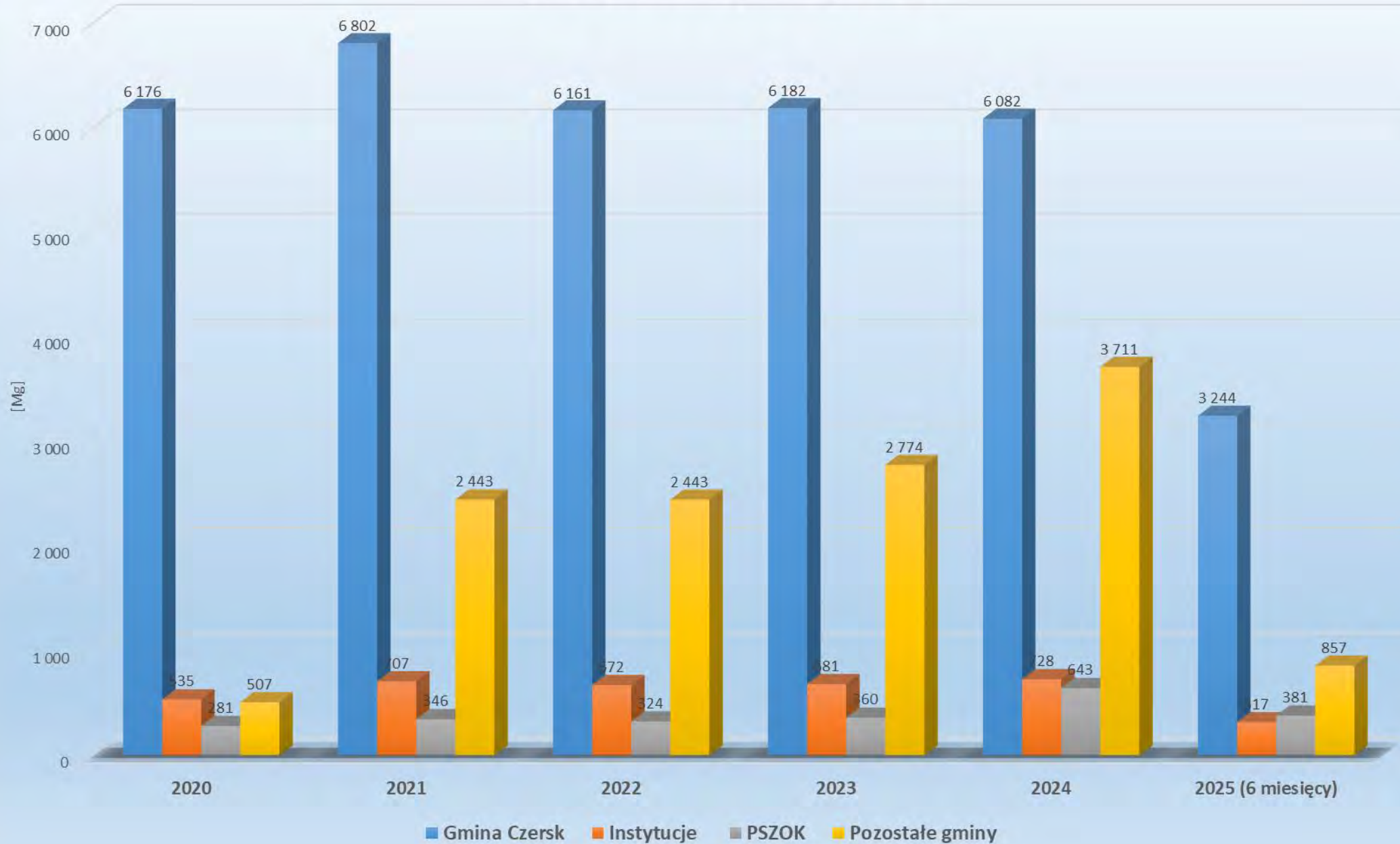
Odbiór ścieków w jednostkach fizycznych (m³)

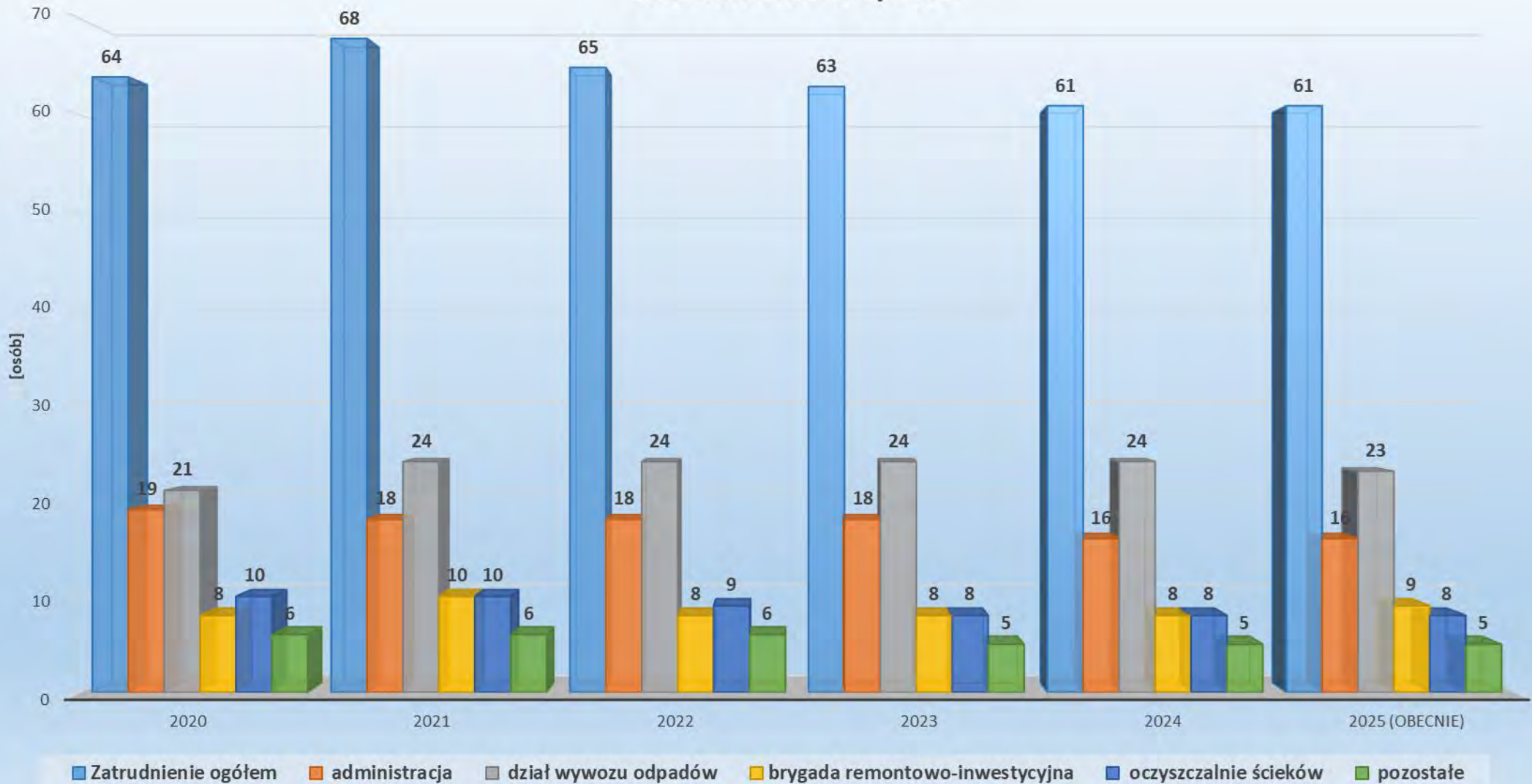
Ścieki dowożone (m3)

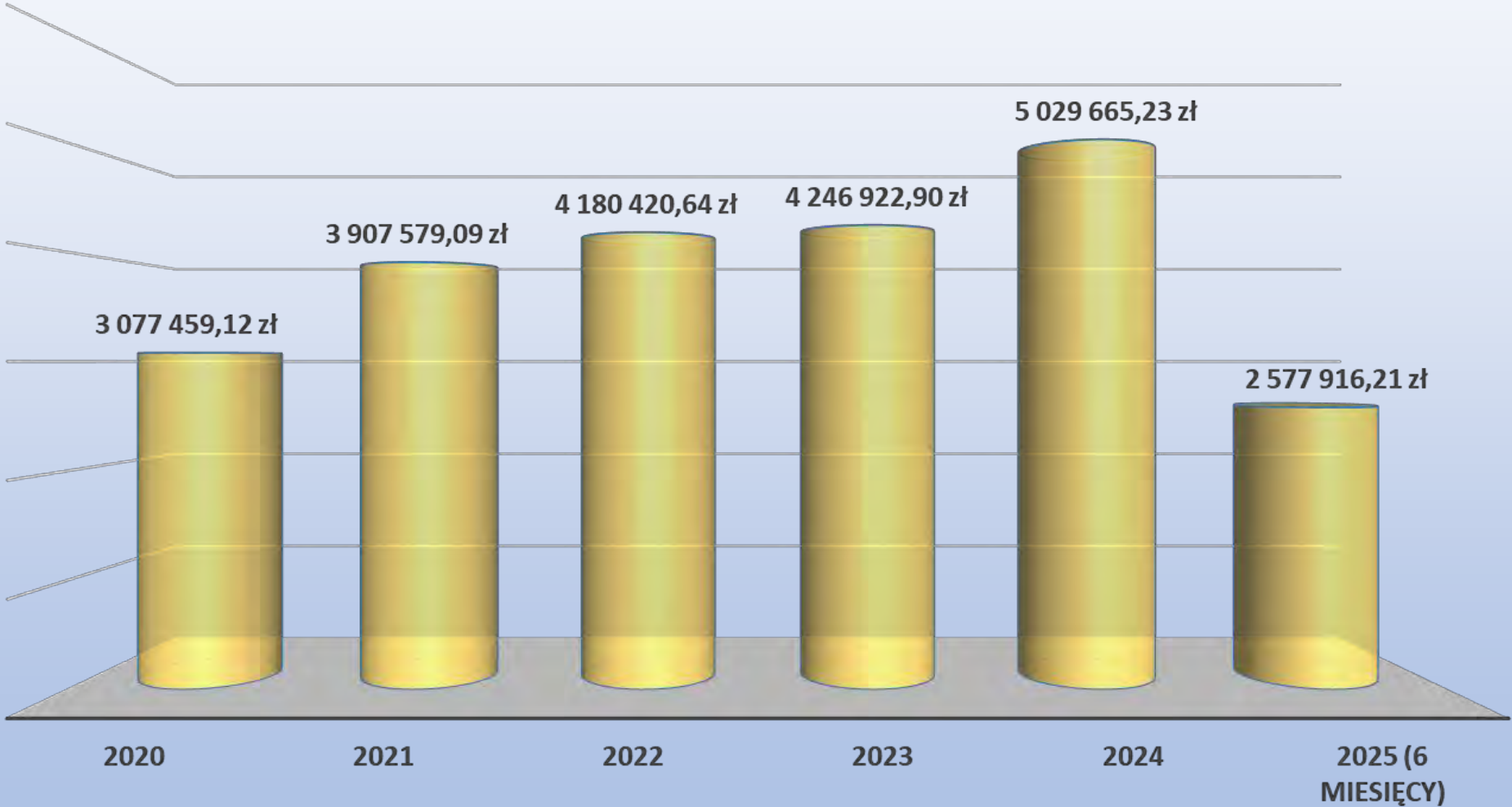
Ilość odebranych odpadów

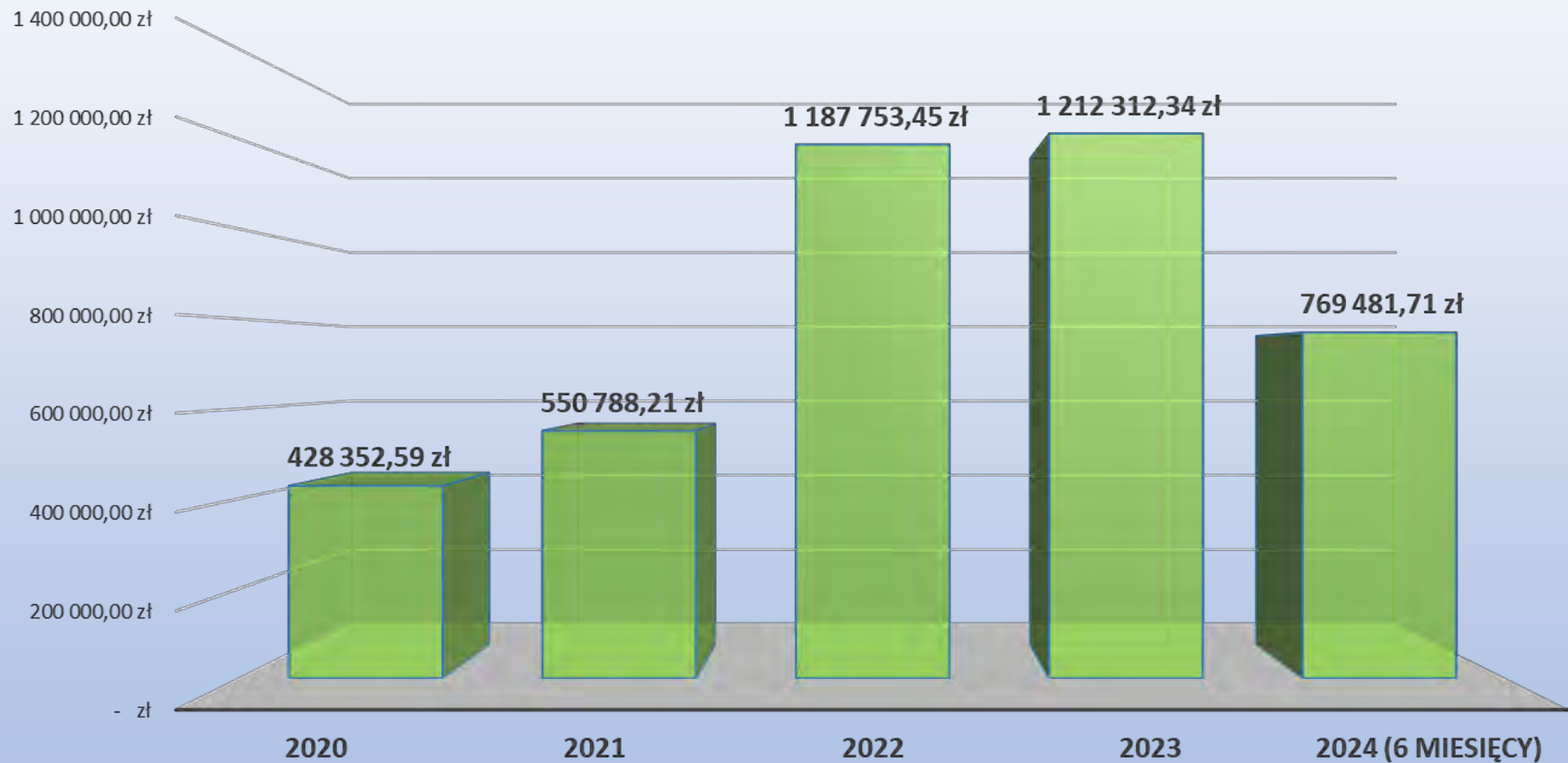
Zatrudnienie w spółce

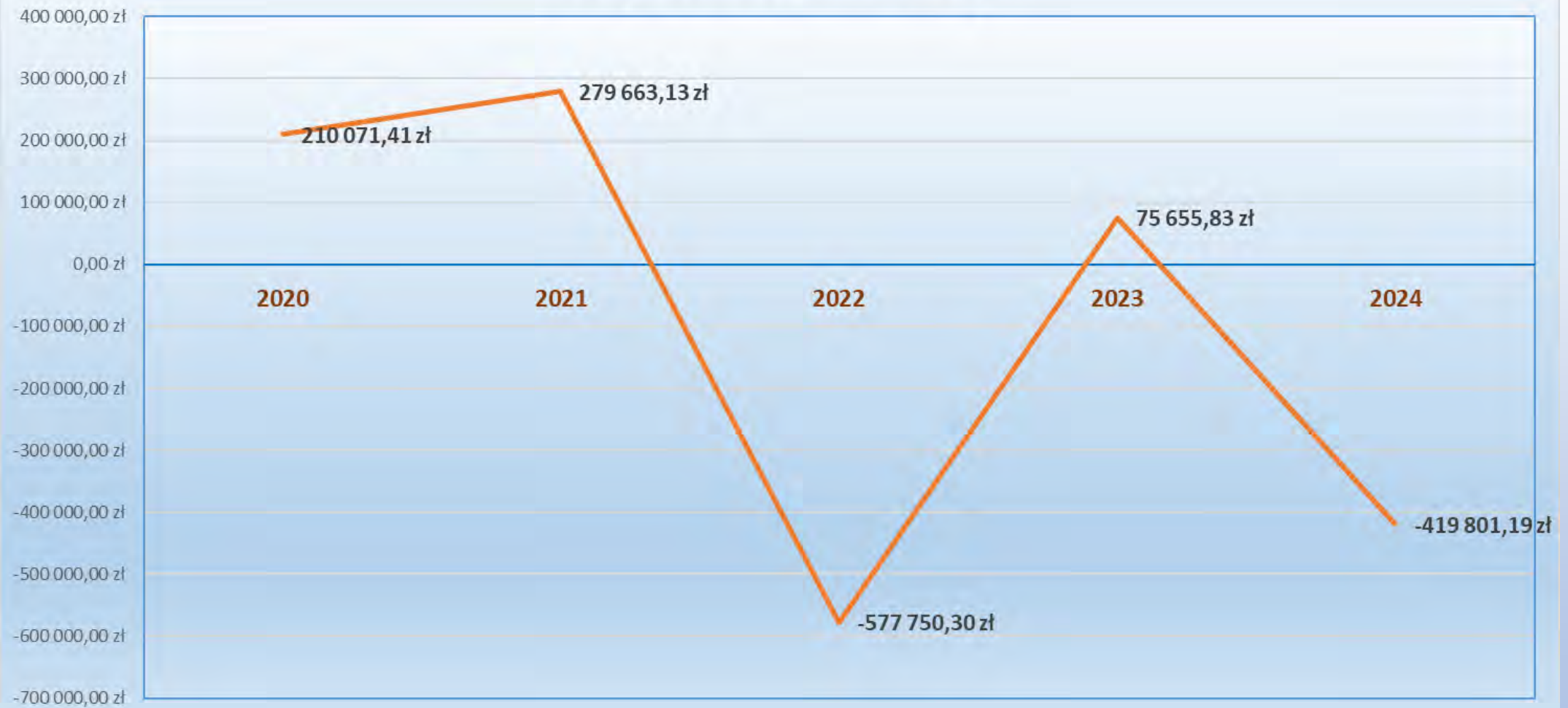
Wynagrodzenia

Przychody z działalności brygady inwestycyjno-remontowej

Wynik finansowy

„Szlarnik – poprawa efektywności pracy oczyszczalni ścieków w Czersku”

**WOJEWÓDZKI FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ
W GDAŃSKU**

Pożyczka w kwocie **517.843,72 zł**;

dotacja w kwocie **345.229,14 zł**.

Łączna wartość dofinansowania wyniosła **863.072,86 zł**,
a całego zadnia **1.061.579,62 zł**.

W ramach zadnia przeprowadzona została modernizacja oczyszczalni ścieków w Czersku w zakresie:

- systemu napowietrzania poprzez wymianę membran
- montażu sond pH i redox i przetworników,
- punktu zlewnego ścieków dowożonych poprzez montaż stacji ścieków dowożonych,
- przepompowni głównej ścieków poprzez wymianę 3 sztuk pomp i renowację zbiornika przepompowni,
- separatora piasku i osadnika wtórnego poprzez wymianę napędów elektrycznych.

„Pożyczka OZE”

instalacja fotowoltaiczna
o mocy 49,98 kWp na terenie
oczyszczalni ścieków w Czersku

Pomorski Fundusz Pożyczkowy
sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku

Instytucja Samorządu
Województwa Pomorskiego

Czyszczenie reaktora biologicznego z wymianą dysków napowietrzających

Remont przepompowni głównej

Stacja zlewna ścieków dowożonych

Analizatory pH i redox

Dziękuję za uwagę!

INFORMACJA O SYTUACJI W ROLNICTWIE W GMINIE CZERSK

Na terenie gminy Czersk obecnie prowadzone są 1.541 gospodarstwa rolne, w tym 312 gospodarstw, których siedziba znajduje się poza terenem gminy Czersk. Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosi 6,5216 ha.

Zestawianie liczby gruntów w Gminie Czersk według powierzchni gospodarstwa przedstawia się następująco:

Strukturę gruntów rolnych obejmujących grunty orne, trwałe użytki zielone (trwałe łąki i trwałe pastwiska), uprawy trwałe, w tym sady, oraz ogródki przydomowe przedstawia poniższe zestawienie:

	Powierzchnia [ha]
Grunty orne	7.046
Trwałe użytki zielone	2.845
Sady	54

Gleby użytkowane rolniczo w zdecydowanej większości stanowią grunty słabych klas V i VI, co w połączeniu ze znacznym rozdrobnieniem gospodarstw nie stwarza dogodnych warunków do intensywnej produkcji rolnej. Lepsze gleby spotykamy na terenie Łęga, Łęga – Kolonii i Będźmierowic.

Obręb geodezyjny	RIIIa	RIIIb	RIVa	RIVb	RV	RVI
	ha					
Będźmierowice	1,1600	8,7294	53,2052	94,3694	202,7127	260,1064
Bielawy				0,0300	7,6580	40,5059
Gotelp			6,1025	47,6434	155,7570	223,0029
Kamienna Góra		2,6500	52,0473	104,7375	101,9706	41,8640
Klaskawa				0,2500	83,2444	174,4370
Klonia					1,6891	41,4224
Krzyż		0,6300	5,8135	21,0427	92,3271	252,6311
Kwieki					16,3125	22,4317
Lutom		3,7800	43,5430	40,5908	95,3782	144,8929
Łąg	7,0571	38,9003	64,9811	49,9934	46,1639	34,2802
Łąg Kolonia	1,6545	43,7854	167,8275	167,7503	143,7340	142,6982
Łąg Lipki		10,3648	28,7649	40,3953	56,2467	71,6019
Łubna	0,1600	25,3705	82,8280	77,9656	100,5220	31,2584
Łukowo					6,7741	35,3964
Malachin			8,2100	45,8629	262,4284	113,5107
Mokre			3,9407	92,9902	182,4673	61,4108
Odry			10,0948	41,1263	149,7631	114,5724
Ostrowite			0,2098	9,8487	102,9525	170,6690
Rytel	0,3100	20,3172	26,6933	65,1470	147,9450	452,9952
Wieck					8,9073	64,8774
Zapędowo		3,3400	8,1600	41,7022	86,0398	114,4112
Złotowo		0,0400	3,2166	17,0713	93,0539	219,7354
Czersk		0,6115	12,9875	50,0302	121,4048	180,0981

Corocznie Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza z Bydgoszczy, w ramach umowy zawartej z Gminą Czersk, prowadzi monitoring gleby na terenie gminy Czersk pod względem odczynu oraz zawartości fosforu, potasu i magnezu. Badanie gleby ma na celu ograniczenie spływu zanieczyszczeń do wód gruntowych i zbiorników wodnych. W 2025 roku badaniem objęto gleby z obrębu Wieck, Odry, Gotelp - pobrano 335 próbek gleby do badań.

W Systemie Monitoringu Suszy Rolniczej prowadzonym przez Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy Puławy na terenie gminy Czersk w 2025 roku nie wykazano suszy w żadnym z okresów raportowania.

Jednakże kwiecień – maj 2025 przyniósł spadek temperatury powietrza poniżej 0°C. Temperatura minimalna przy gruncie lokalnie spadła nawet do -8°C. W związku z tym dniu 27 maja 2025 r. Wojewoda

Pomorski na wniosek Burmistrza Czerska powołał Komisję do spraw szacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej spowodowanych przez przymrozki wiosenne, które miały miejsce od dnia 01.04.2025 r. do dnia 14.05.2025 r. na terenie gminy Czersk. Wnioski o oszacowanie szkód przez komisje w gospodarstwie rolnym złożyło 51 producentów rolnych posiadających grunty na terenie gminy Czersk. Powierzchnia upraw dotknięta klęską wyniosła 559,23 ha co stanowi 717.916,84 zł strat w uprawach rolnych.

Podobnie jak w latach ubiegłych, również w 2025 roku Gmina Czersk realizowała zadania związane z dopłatą do paliwa rolniczego dla producentów rolnych. Wpłynęło 637 wniosków na łączną kwotę dopłat 1.129.481,10 zł. Wnioski o dopłatę do paliwa rolniczego składane są dwa razy w roku: od 1 do 28 lutego (dołącza się faktury za okres od 1 sierpnia roku poprzedniego do końca stycznia roku bieżącego) oraz od 1 do 31 sierpnia (faktury od 1 lutego do 31 lipca br.).

W sobotę - 23 sierpnia odbyły się gminne Rolniczo-Leśne Dożynki. Tradycyjnie rozpoczęto Mszą Świętą Dziękczynną, którą odprawił ks. kan. Zbigniew Straszewski, proboszcz parafii pw. św. Marii Magdaleny w Czersku, następnie uczestnicy przeszli uroczystym korowodem. Podzielono się również chlebem. W tym roku gospodarzami dożynek gminnych było Sołectwo Malachin. Starości dożynek – Paulina Ochlik z Nadleśnictwa Czersk oraz Mariusz Czapiewski z Malachina - złożyli chleb na ręce burmistrza Czerska, który tradycyjnie został podzielony pomiędzy zebranych mieszkańców i gości. W tegorocznych dożynkach prezentowały się stoiska sołectw i czerskich osiedli. Na placu imprezy nie zabrakło namiotów edukacyjnych Nadleśnictwa Czersk (z degustacją dzika) oraz Banku Spółdzielczego w Czersku, wystawy sprzętu rolniczego i zabytkowych wozów pożarniczych. Najpiękniejszy wieniec dożynkowy przygotowało Sołectwo Lipki, które będzie gospodarzem przyszłorocznych dożynek. Konkurs na najsmaczniejszą potrawę (chleb ze smalcem i ogórkiem) wygrało Sołectwo Rytel, a na najlepszy witacz Sołectwo Odry. Wiele emocji i dobrej zabawy przyniosły potyczki sołeckie. Zawodnicy zmagali się w trzech konkurencjach: dzieci przenoszone w kocach zbierały ziemniaki (wygrało Sołectwo Gotelp), rzucano lassem (wygrało Sołectwo Będźmierowice) oraz ścigano się na dużych stopach (wygrało Sołectwo Mokre).

Dwie główne instytucje wspierające rolnictwo m.in. na terenie gminy Czersk w 2025 r. to Biuro Powiatowego Doradztwa Rolniczego w Chojnicach i Biuro Powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Chojnicach. W odpowiedzi na nasze zapytanie instytucje te przedstawiły realizowane przez siebie zadania.

Podstawowym zadaniem Ośrodka Doradztwa Rolniczego jest udzielanie wszechstronnej pomocy rolnikom, mieszkańcom obszarów wiejskich oraz przedsiębiorcom związanym z przetwórstwem rolno-spożywczym w celu zwiększania dochodów gospodarstw rolnych oraz poprawy warunków życia na wsi.

Biuro Powiatowego Doradztwa Rolniczego w Chojnicach zorganizowało, od stycznia 2025 roku do chwili obecnej:

1. w dniu 11 września zostało zorganizowane szkolenie wyjazdowe dla rolników nt. Nowoczesnych rozwiązań w uprawie roślin w ramach wyjazdu na Dzień Ziemniaka i Kukurydzy w Lubaniu – 8 uczestników,
2. w dniu 14 października planowane jest szkolenie pt. Nowoczesny odchów cieląt,
3. w dniu 05 grudnia planowane jest szkolenie pt. Integrowana ochrona zbóż,
4. w dniu 22 września odbyło się szkolenie pt. Pokaz odmian kukurydzy – 8 uczestników,

Ponadto doradca PODR obsługujący Gminę Czersk:

- 1) udzielił pomocy w wypełnianiu wniosków (głównie w zakresie płatności bezpośrednich i ekoschematów),
 - 2) udzielił porad indywidualnych i informacji (głównie w zakresie: instrumentów Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej, zasad identyfikacji i rejestracji zwierząt, dostosowania do zmian klimatycznych oraz ochrony wód, gleby i powietrza, technologii produkcji rolnej z uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska i klimatu).
-

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jest akredytowaną, płatniczą agencją rządową oraz instytucją wdrożeniową dla środków pochodzących z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, jak również ze środków krajowych, zajmującą się dysponowaniem środkami publicznymi przeznaczonymi na rozwój obszarów wiejskich. Głównymi beneficjentami działań realizowanych przez ARiMR są przede wszystkim rolnicy, mieszkańcy wsi, grupy producentów rolnych, przedsiębiorcy i samorządy lokalne. ARiMR udziela też pomocy podmiotom z sektora rybackiego.

Poniżej przedstawiono informacje funkcjonowania Biura Powiatowego ARiMR w Chojnicach, jednakże wyszczególnione informacje/zdania dotyczą beneficjentów całego powiatu chojnickiego z uwagi na fakt, iż dostępne narzędzia nie pozwalają w łatwy sposób na uzyskanie danych dedykowanych tylko dla gminy Czersk (informacja przekazana przez Kierownika Biura - stan na dzień 10.10.2025 r).

Podsumowanie wypłaconych środków pomocowych w kampanii 2024 r.

działanie	wydane decyzje	kwota
Płatności bezpośrednie	2632	47 769 176
Płatności ONW	2228	6 104 820
Płatności PRSK	179	2 737 740
Płatności ZRSK	96	845 606
Płatności RE 14/20	5	227 061
Płatności RE 23/27	16	679 539
Płatności DZ	505	4 311 076
	Suma	62 675 018

I. Obsługa wniosków pomocowych – kampania 2025 r.

Płatności bezpośrednie

Liczba wniosków ogółem	2.619
wnioski zatwierdzone	2.614
% wniosków zatwierdzonych	99,81 %

Płatności Dobrostan Zwierząt

Liczba wniosków ogółem	578
wnioski po kontroli kompletności	578
% wniosków po kontroli kompletności	100,00 %

Płatności do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)

Liczba wniosków ogółem	2.232
wnioski zatwierdzone	2.228
% wniosków zatwierdzonych	99,28 %

Płatności Rolno – środowiskowo – klimatyczne PROW 14/20

Liczba wniosków ogółem	109
wnioski zatwierdzone	109
% wniosków zatwierdzonych	100%

Płatności Zobowiązania Rolno – środowiskowo – klimatyczne PS WPR 23/27

Liczba wniosków ogółem	139
wnioski zatwierdzone	134
% wniosków zatwierdzonych	96,40 %

Płatności Rolnictwo Ekologiczne

Liczba wniosków ogółem	37
wnioski po kontroli kompletności	37
% wniosków po kontroli kompletności	100 %

Płatności zalesieniowe z PROW 2004 – 2006

Liczba wniosków ogółem	41
Wnioski zatwierdzone	41
% wniosków zatwierdzonych	100 %

Płatności zalesieniowe - bioróżnorodność lasów prywatnych

Liczba wniosków ogółem	2
Wnioski w trakcie obsługi	2

Płatności zalesienie gruntów rolnych

Liczba wniosków ogółem	1
Wnioski w trakcie obsługi	1

Wypłata zaliczek dopłat bezpośrednich nastąpi od 16 października 2025 r.

Trwają prace nad przepisami umożliwiającymi zwiększenie poziomu zaliczek na rok 2025.

Konkretnie nad zwiększeniem zaliczek:

- z 50% do 70% — w przypadku płatności bezpośrednich;
- z 75% do 85% — w przypadku płatności II filaru WPR.

II. Nabory wniosków

1. Interwencja I.10.3 Inwestycje zapobiegające rozprzestrzenianiu się ASF

Rolnicy, zainteresowani realizacją inwestycji zapobiegających rozprzestrzenianiu się afrykańskiego pomoru świń (ASF), mogli do 1 października 2025 r. ubiegać się o dofinansowanie planowanych przedsięwzięć.

Pomoc udzielana jest w formie refundacji 80 proc. kosztów kwalifikowanych lub ryczałtu – w przypadku inwestycji związanych z budową ogrodzenia, montażem bramy czy furtki.

Wnioski o przyznanie pomocy można składać wyłącznie przez [Platformę Usług Elektronicznych ARiMR](#).

2. Pomoc dla producentów trzody chlewnej z budżetu krajowego

Od 29 września do 17 października 2025 r. hodowcy świń mogą składać wnioski o refundację 100 proc. wydatków poniesionych na działania związane z bioasekuracją. Wsparcie, mające charakter pomocy de minimis w rolnictwie, udzielane jest ze środków budżetu krajowego. Wnioski można składać do kierownika biura powiatowego ARiMR właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę producenta rolnego.

Wraz z wnioskiem należy dostarczyć:

- faktury, rachunki lub kopie dokumentów potwierdzających poniesione wydatki wraz z dowodami zapłaty,
- oświadczenia lub zaświadczenia dotyczące pomocy de minimis oraz informacje wymagane przepisami o pomocy publicznej.

Wydatki kwalifikowane:

- 1) zakup mat dezynfekcyjnych;
 - 2) zakup sprzętu do wykonania zabiegów dezynfekcyjnych, dezynsekcyjnych lub deratyzacyjnych oraz produktów biobójczych, środków dezynsekcyjnych lub deratyzacyjnych;
 - 3) zakup odzieży ochronnej i obuwia ochronnego;
 - 4) zabezpieczenie budynków, w których są utrzymywane świny, przed dostępem zwierząt domowych;
-

-
- 5) przebudowę lub remont pomieszczeń w celu utrzymywania świń w gospodarstwie w odrębnych, zamkniętych pomieszczeniach mających oddzielne wejścia oraz niemających bezpośredniego przejścia do innych pomieszczeń, w których są utrzymywane inne zwierzęta kopytne - w przypadku gospodarstwa, w którym utrzymuje się średniorocznie nie więcej niż 50 sztuk świń.

3. Interwencja I.10.5 Rozwój małych gospodarstw

W terminie od 1 października do 28 listopada 2025 roku można składać wnioski o wsparcie w ramach interwencji I.10.5 Rozwój małych gospodarstw. W naborze mogą wziąć udział rolnicy lub przedsiębiorcy, którzy posiadają gospodarstwo rolne, które:

- ma powierzchnię użytków rolnych nie większą niż 300 ha;
- w roku wyjściowym jest małym gospodarstwem, tzn. gospodarstwem o wielkości ekonomicznej poniżej 25 tys. Euro;
- uzyskało przychód ze sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie w wysokości nie mniejszej niż 5 tys. zł i działalność ta nie jest prowadzona wyłącznie w celach naukowo-badawczych;
- w przypadku ubiegania się o pomoc na operację dotyczącą produkcji ekologicznej w gospodarstwie prowadzącym produkcję ekologiczną, wysokość przychodu ustala się wyłącznie na podstawie wpływów brutto ze sprzedaży produktów wytworzonych metodami ekologicznymi, tj. produktów ekologicznych lub produktów w okresie konwersji, uzyskanych w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia WOPP.

Działanie polega na udzieleniu bezzwrotnej premii finansowej na rozwój małego gospodarstwa. Pomoc jest wypłacana w dwóch ratach, a rolnik musi zrealizować określony plan rozwoju gospodarstwa.

Pomoc przyznaje się na operację zapewniającą zwiększenie orientacji rynkowej gospodarstwa w wyniku jego restrukturyzacji w obszarze:

- produkcji rolnej lub produkcji rolnej i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie metodami innymi niż ekologiczne, lub
- produkcji ekologicznej lub produkcji ekologicznej i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie metodami ekologicznymi, tj. produktów ekologicznych lub produktów w okresie konwersji, lub
- rozpoczynania działalności w zakresie wprowadzania żywności (tylko produktów rolnych) na rynek w ramach KŁD (RHD, sprzedaży bezpośredniej lub dostaw bezpośrednich).

Wspierane są inwestycje materialne i niematerialne służące do prowadzenia produkcji rolnej, w tym ekologicznej i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie, w tym:

- inwestycje budowlane;
- wyposażenie budynków lub budowli;
- zakup nowych maszyn, urządzeń i sprzętu, w tym sprzętu komputerowego;
- wartości niematerialne i prawne.

Wysokość pomocy od 100 do 120 tys. zł dotacji, intensywność wsparcia 85%.

III. Istotne kwestie

1. "Aktywny Rolnik"

Trwają konsultacje dotyczące zapisów ustawy o „Aktywnym rolniku”. Przepisy mają obowiązywać od kampanii 2026 r. Wdrożenie przepisów dla części beneficjentów ARiMR może wiązać się z koniecznością udokumentowania kosztów/przychodów dotyczących prowadzonej działalności rolniczej.

Aktywny Rolnik zgodnie z projektem ustawy:

W roku poprzedzającym rok złożenia wniosku o przyznanie pomocy

- a) poniósł koszty prowadzenia działalności rolniczej lub
- b) uzyskał przychód ze sprzedaży wytworzonych przez siebie produktów

w wysokości odpowiedniej do wielkości jego gospodarstwa wynikającej ze złożonego przez niego wniosku o przyznanie pomocy w roku poprzedzającym rok złożenia tego wniosku,

Wyłączenia kiedy rolnik ma być uznawany za „aktywnego rolnika” z tzw. Automatu

-
- Rolnik jest czynnym podatnikiem VAT
 - od 1 stycznia do 30 czerwca posiadał obsadę zwierząt 0,3 DJP na ha
 - Otrzymał pomoc z interwencji I.10.5, I.11
 - Otrzymał pomoc do materiału siewnego
 - Spełnia warunki do uzyskania płatności związanych z produkcją
 - Spełnia warunki do uzyskania ekoschematów (bez miododajnych i podmokłych użytków zielonych)
 - Ma ekologię
 - ma zobowiązanie ZRSK.

2. Wydłużone godziny pracy Biura Powiatowego

Biuro Obsługi Klienta jest dostępne dla rolników od godziny 7:00 do godziny 17:00.

IV. Stawki dopłat bezpośrednich i ekoschematów w 2025 r.

- Podstawowe wsparcie dochodów – 488,55 zł/ha (483,20 zł/ha w 2024 r.)
- Uzupełniające redystrybucyjne wsparcie dochodów (płatność redystrybucyjna) – 176,84 zł/ha (168,79 zł/ha w 2024 r.)
- Płatność dla młodych rolników – 248,16 zł/ha (256,55 zł/ha w 2024 r.)
- Płatność dla małych gospodarstw – 960,7 zł/ha (962,73 zł/ha w 2024 r.)
- Uzupełniająca płatność podstawowa – 55,95 zł/ha (63,22 zł/ha w 2024 r.)

Płatności do zwierząt w 2025 roku

- do bydła – 322,49 zł/szt. (320,35 zł/szt. w 2024 r.)
- do krów – 412,63 zł/szt. (409,86 zł/szt. w 2024 r.)
- do owiec – 110,16 zł/szt. (109,40 zł/szt. w 2024 r.)
- do kóz – 48,12 zł/szt. (47,83 zł/szt. w 2024 r.)

Płatności do produkcji roślinnej w 2025 roku

- do roślin strączkowych na nasiona – 879,96 zł/ha (794,08 zł/ha w 2024 r.)
- do roślin pastewnych – 430,18 zł/ha (430,10 zł/ha w 2024 r.)
- do chmielu – 1580,89 zł/ha (1852,03 zł/ha w 2024 r.)
- do ziemniaków skrobiowych – 1580,89 zł/ha (1580,89 zł/ha w 2024 r.)
- do buraków cukrowych – 1284,14 zł/ha (1253,34 zł/ha w 2024 r.)
- do pomidorów – 2097,56 zł/ha (2097,56 zł/ha w 2024 r.)
- do truskawek – 1495,79 zł/ha (1154,20 zł/ha w 2024 r.)
- do lnu – 542,69 zł/ha (431,98 zł/ha w 2024 r.)
- do konopi włóknistych – 168,99 zł/ha (125,32 zł/ha w 2024 r.)
- niezwiązana do tytoniu – 2,24 zł/kg (2,52 zł/kg w 2024 r.)

V. Stawki ekoschematów w 2025 r.

- Ekoschemat „Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi” – za 1 pkt. 87,18 zł
 - Ekstensywne użytkowanie TUZ z obsadą zwierząt 5 pkt. – 435,9 zł/ha (435,10 zł/ha w 2024 r.)
 - Międzyplony ozime lub wsiewki śródplonowe 5 pkt. – 435,9 zł/ha (435,10 zł/ha w 2024 r.)
 - Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia – wariant podstawowy 1 pkt. – 87,18 zł/ha (87,02 zł/ha w 2024 r.)
 - Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia 3 pkt – 261,54 zł/ha (261,06 zł/ha w 2024 r.)
 - Zróżnicowana struktura upraw 2,67 pkt. – 233,13 zł/ha (225,01 zł/ha w 2024 r.)
 - Wymieszanie obornika w 12h 2 pkt – 174,36 zł/ha (174,04 zł/ha w 2024 r.)
 - Stosowanie nawozów naturalnych płynnych innymi metodami niż rozbryzgowo 3 pkt – 261,54 zł/ha (261,06 zł/ha w 2024 r.)
 - Uproszczone systemy uprawy 3 pkt – 261,54 zł/ha (251,94 zł/ha w 2024 r.)
 - Wymieszanie słomy z glebą 1 pkt – 87,18 zł/ha (134,60 zł/ha w 2024 r.)
 - Obszary z roślinami miododajnymi – 931,07 zł/ha (898,66 zł/ha w 2024 r.)
-

- Integrowana Produkcja Roślin (w 2024 r. 818,92 zł/ha dla wszystkich upraw prowadzonych w ramach metod integrowanej produkcji)
 - uprawy sadownicze – 1185,24 zł/ha (w 2025 r.)
 - uprawy jagodowe – 1069,41 zł/ha (w 2025 r.)
 - uprawy rolnicze – 505,18 zł/ha (w 2025 r.)
 - uprawy warzywne – 1069,41 zł/ha (w 2025 r.)
- Biologiczna uprawa
 - Mikrobiologiczne środki ochrony roślin – 310,88 zł/ha
 - Nawozowe produkty mikrobiologicznych – 87,18 zł/ha
- Materiał siewny
 - zboża i ich mieszanki – 103,75 zł/ha
 - rośliny strączkowe – 168,27 zł/ha
 - ziemniaki – 435,06 zł/ha
- Retencjonowanie wody na TUZ-ach – 245,02 zł/ha (244,57 zł/ha za 2024 r.)
- Grunty wyłączone z produkcji – 437,57 zł/ha (422,34 zł/ha za 2024 r.)

Łączna planowana powierzchnia ekoschematów obszarowych, w tym praktyk i wariantów w ramach kampanii 2025 r., wynosiła ok. **11,0 mln ha** (dane z 23 września br.).

VI. Wsparcie KGW

W Krajowym Rejestrze Kół Gospodyń Wiejskich działających na terenie Gminy Czersk według danych na dzień 10.10.2024 r. na terenie Gminy Czersk działa 9 kół gospodyń wiejskich:

L.p.	Numer	Nazwa Koła Gospodyń Wiejskich	Miejscowość
1.	2202040001	KGW Sołectwo Łąg-Kolonia	Łąg-Kolonia
2.	2202040002	Koło Gospodyń Wiejskich "Łężanki"	Łąg
3.	2202040003	Koło Gospodyń Wiejskich w Rytle "Rytlanki"	Rytel
4.	2202040004	Kółko Rolnicze - Koło Gospodyń Wiejskich w Klaskawie	Klaskawa
5.	2202040005	Koło Gospodyń Wiejskich Łukowianki	Łukowo
6.	2202040006	Kółko Rolnicze-Koło Gospodyń Wiejskich "Gutowianki"	Gutowiec
7.	2202040007	Koło Gospodyń Wiejskich Sołtysianki w Dużej Kloni	Duża Klonia
8.	2202040008	Koło Gospodyń Wiejskich w Złym Mięsie "Dobre Babki"	Lipki Górne
9.	2202040009	Stowarzyszenie "Przyjazna Wieś Malachin"	Malachin

Od 24 marca 2025 Koła Gospodyń Wiejskich mogą ubiegać się o dofinansowanie na działalność statutową. Wsparcie wynosi od 8 tys. zł do 10 tys. zł i jest uzależnione od liczebności koła. O dofinansowanie mogą ubiegać się organizacje, które zostały wpisane do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich.

Wysokość wsparcia finansowego jest uzależniona od liczby członków koła, ustalonej na dzień składania wniosku:

- KGW liczące do 30 osób: 8 000 zł
- KGW liczące od 31 do 75 osób: 9 000 zł
- KGW liczące powyżej 75 osób: 10 000 zł

Środki uzyskane w ramach dofinansowania mogą być przeznaczone na następujące cele:

-
- Rozwój kultury ludowej: pielęgnowanie tradycji, organizacja warsztatów, wystaw, festynów folklorystycznych.
 - Działalność społeczno-wychowawcza i oświatowo-kulturalna w środowiskach wiejskich: organizacja spotkań, szkoleń, kursów, warsztatów, wycieczek edukacyjnych.
 - Działalność na rzecz wszechstronnego rozwoju obszarów wiejskich: inicjatywy promujące aktywność społeczną, rozwój infrastruktury, ochronę środowiska.
 - Upowszechnianie i rozwijanie form racjonalnych metod prowadzenia gospodarstw domowych: kursy gotowania, przetwórstwa, rękodzieła, ogrodnictwa.
 - Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości kobiet: szkolenia z zakresu przedsiębiorczości, organizacja targów, kiermaszy, promocja lokalnych produktów.
 - Działania na rzecz poprawy warunków życia i pracy kobiet na wsi: organizacja spotkań, szkoleń, warsztatów, wyjazdów studyjnych, a także reprezentowanie interesów środowiska kobiet wiejskich wobec organów administracji publicznej.

Producenci rolni korzystają również z pomocy finansowej w formie kredytu. Bank Spółdzielczy w Czersku, w okresie od 1 stycznia do 31 września 2025 roku, udzielił łącznie 13 kredyty na kwotę 5.980.000,00 zł.

Opracowała:
Małgorzata Janikowska
15-10-2025 r.

KIEROWNIK WYDZIAŁU

Małgorzata Janikowska

BURMISTRZ
Daniel Szpręga
Daniel Szpręga

UNP: 2203-25-072719

Sprawa: Analiza oświadczeń majątkowych za 2024 rok
Znak sprawy: **2203-SKA-2.4006.24.2025**
Kontakt: Sylwia Ulindo-Chrapkowska
starszy ekspert skarbowy
tel. (52) 396-54-86

TAJEMNICA SKARBOWA

PRZEWODNICZĄCY RADY MIEJSKIEJ
ul. KOŚCIUSZKI 27
89-650 CZERSK

Informacja

Szanowny Panie,
informuję o wynikach przeprowadzonych analiz oświadczeń majątkowych za 2024r złożonych przy piśmie nr WO.0043.1.2025 z dnia 4 lipca 2025.

Co ustaliliśmy

Dokonana analiza oświadczeń majątkowych metodą porównawczą nie wykazała nieprawidłowości.

Podstawa prawna

1. art. 24 h ust. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym (t. j. Dz.U. z 2025 r poz. 1153 ze zm.):

Analizy danych zawartych w oświadczeniach majątkowych dokonuje również naczelnik urzędu skarbowego właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie majątkowe. Analizując oświadczenie majątkowe, naczelnik urzędu skarbowego uwzględnia również zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym (PIT) małżonka osoby składającej oświadczenie.

2. art. 24 h ust. 12 ustawy z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym (t. j. Dz.U. z 2025 r poz.1153 ze zm.):

Podmiot dokonujący analizy oświadczeń majątkowych w terminie do dnia 30 października każdego roku przedstawia radzie gminy informację o:
osobach, które nie złożyły oświadczenia majątkowego lub złożyły je po terminie;
nieprawidłowościach stwierdzonych w analizowanych oświadczeniach majątkowych wraz z ich opisem i wskazaniem osób, które złożyły nieprawidłowe oświadczenia;
działaniach podjętych w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w analizowanych oświadczeniach majątkowych.

3. art. 144 b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (t. j. Dz. U. z 2025 roku poz. 111 ze zm.):

§ 1. W przypadku pism utrwalonych w postaci elektronicznej, które zostały opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, doręczenie może polegać na doręczeniu wydruku pisma odzwierciedlającego treść tego pisma.

§ 1a. Organ podatkowy oznacza pismo utrwalone w postaci elektronicznej klauzulą: "Tajemnica skarbowa".

§ 2. Wydruk pisma, o którym mowa w § 1, zawiera:

- 1) informację, że pismo zostało utrwalone w postaci elektronicznej i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby, która je podpisała;
- 2) identyfikator tego pisma, nadawany przez system teleinformatyczny.

§ 3. Wydruk pisma, o którym mowa w § 1, może zawierać mechanicznie odtwarzany podpis osoby, która podpisała pismo.

§ 4. Wydruk pisma, o którym mowa w § 1, stanowi dowód tego, co zostało stwierdzone w piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej.

§ 5. W przypadku doręczania wydruku pisma, o którym mowa w § 1, przy wykorzystaniu usługi pocztowej określonej w art. 2 *pojęcie usługi pocztowej* ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, operator pocztowy w rozumieniu tej ustawy oraz osoby działające w jego imieniu uzyskują dostęp do informacji objętych tajemnicą skarbową w zakresie, w jakim jest to niezbędne do wykonania tej usługi.

Z wyrazami szacunku

Naczelnik Urzędu Skarbowego

w Chojnicach

Joanna Gibczyńska

/pismo zostało wydane w formie dokumentu elektronicznego
podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek prawny równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE).

Wydruk tego dokumentu, na podstawie art. 144b ustawy Ordynacja podatkowa nie wymaga odrębnego podpisu. Został on wytworzony przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego Szefa Krajowej Administracji Skarbowej i podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

Zgodnie z art. 144b § 4 ustawy Ordynacja podatkowa wydruk stanowi dowód tego, co zostało stwierdzone w piśmie wydanym w formie dokumentu elektronicznego przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

Korespondencję otrzymują:

- 1) URZĄD MIEJSKI CZERSK – elektronicznie /M_CZERSK/SkrytkaESP
- 2) aa.

IN-II.414.1.14.2025.SW

Rada Miejska w Czersku

Na podstawie art. 24 h ust. 6 i 8 ustawy o samorządzie gminnym¹ przeprowadzono analizę danych zawartych w oświadczeniach majątkowych złożonych Wojewodzie Pomorskiemu przez Burmistrza oraz Przewodniczącego Rady Miejskiej w Czersku.

Podczas przeprowadzania analizy oświadczeń majątkowych, złożonych wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku, sprawdzono terminowość ich złożenia oraz staranność i kompletność wypełnienia. Ponadto porównano treść złożonych oświadczeń i załączonych kopii zeznań o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym 2024 (PIT) z treścią uprzednio złożonych oświadczeń majątkowych wraz z dołączonymi do nich kopiami zeznań o wysokości osiągniętego dochodu.

W związku z art. 24 h ust. 12 ww. ustawy poniżej przedstawiam wyniki analizy:

1. Daniel Szpręga, Burmistrz Czerska

W analizowanym oświadczeniu majątkowym nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Przemysław Biesek-Talewski, Przewodniczący Rady Miejskiej w Czersku

W analizowanym oświadczeniu majątkowym nie stwierdzono nieprawidłowości.

Jednocześnie informuję, że oświadczenia majątkowe ww. osób zostały złożone z zachowaniem ustawowych terminów. Analiza oświadczeń majątkowych nie stwierdziła nieprawidłowości wymagających podjęcia działań, o których mowa w art. 24 h ust. 9 oraz ust. 12 pkt. 3 ustawy o samorządzie gminnym.

z upoważnienia Wojewody Pomorskiego

Pełnomocnik Wojewody ds. Ochrony
Informacji Niejawnych

Sylwia Gaik

/dokument podpisany elektronicznie/

¹ z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.)

Czersk, dnia 7 listopada 2025 r.

**Rada Miejska
w Czersku**

**Informacja dotycząca analizy oświadczeń majątkowych
złożonych Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Czersku**

Zgodnie z art. 24h ust. 12 ustawy o samorządzie gminnym przedstawiam sprawozdanie z dokonanej analizy oświadczeń majątkowych:

1. Do złożenia oświadczeń majątkowych w terminie do dnia 30 kwietnia 2025 r. zobowiązanych było 20 radnych.
2. Ustawowy termin złożenia oświadczeń majątkowych został dotrzymany przez wszystkie zobowiązane osoby.
3. Podczas analizy treści oświadczeń majątkowych badaniu poddano wszystkie rubryki dokumentów co do spełnienia kryterium staranności oraz zupełności (kompletności) wypełniania rubryk oświadczeń.
4. Podczas przeprowadzonej analizy oświadczeń stwierdzono kilka nieprawidłowości w złożonych oświadczeniach majątkowych:
 - Siedmioro radnych poproszono o podanie oddzielnie dochodów z tytułu pełnienia funkcji radnego i funkcji sołtysa lub przewodniczącego zarządu osiedla;
 - W dwóch przypadkach zabrakło rozdzielenia dochodów z tytułu zatrudnienia u każdego pracodawcy lub z tytułu działalności wykonywanej osobiście;
 - W dwóch oświadczeniach majątkowych stwierdzono brak informacji o działce, na której posadowiony jest budynek mieszkalny;
 - W jednym oświadczeniu majątkowym zabrakło informacji o miejscu zatrudnienia na jednym egzemplarzu oświadczenia;
 - W jednym oświadczeniu majątkowym stwierdzono różne daty jego złożenia;
 - W jednym przypadku zauważono brak wpisanego dochodu z tytułu sprzedaży samochodu;
 - W jednym oświadczeniu majątkowym zabrakło adnotacji „nie dotyczy” w jednym z punktów.
5. Wszystkie (oprócz jednego) błędy poprawiono, a braki uzupełniono. Jedynie radny Zenon Konefka odmówił uzupełnienia informacji o działce, na której posadowiony jest dom z punktu 1 w dziale II.
6. Podczas przeprowadzonej analizy oświadczeń za 2024 rok i porównania treści analizowanych oświadczeń majątkowych oraz załączonych kopii zeznań o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym (PIT) nie stwierdzono nieprawidłowości w złożonych oświadczeniach majątkowych przez radnych.
7. Oświadczenia majątkowe zostały przekazane do Urzędu Skarbowego w Chojnicach, a ich treść opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Czersku

Signed by / Podpisano
przez:

Przemysław Bogusław
Biesek-Talewski

Date / Data: 2025-11-
07 07:50

Przemysław Biesek-Talewski

WO.2124.12.2025

Rada Miejska w Czersku

Informacja dotycząca analizy oświadczeń majątkowych złożonych Burmistrzowi Czerska

Zgodnie z art. 24h ust. 12 ustawy o samorządzie gminnym przedstawiam informację z dokonanej analizy oświadczeń majątkowych. Do złożenia oświadczeń majątkowych, zgodnie z art. 24h ust. 1 i 3 ww. ustawy, w terminie do 30 kwietnia 2025 r. zostali zobowiązani:

- zastępca burmistrza,
- sekretarz gminy,
- skarbnik gminy,
- osoby zarządzające gminnymi osobami prawnymi,
- osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu burmistrza,
- kierownicy jednostek organizacyjnych gminy.

Ustawowy termin złożenia oświadczeń majątkowych został dotrzymany przez wszystkie zobowiązane osoby. Badaniu poddano wszystkie rubryki dokumentów co do spełnienia kryterium staranności, kompletności wypełnienia rubryk oświadczeń. Dokonano również porównania treści oświadczeń z treścią załączonych kopii zeznań o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym (PIT).

Po dokonaniu analizy danych zawartych w oświadczeniach majątkowych, nie stwierdzono błędów formalnych ani rachunkowych. Oświadczenia majątkowe zostały przekazane do Urzędu Skarbowego zgodnie z miejscem zamieszkania osób je składających oraz opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej.

BURMISTRZ

Daniel Szpręga

Projekt nr 1

UCHWAŁA Nr XVIII/.../25

RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 25 listopada 2025 r.

w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4 i 9 lit. i ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.), art. 211 ust. 1, 2, 3 i 4, art. 212 ust. 1, art. 222 ust. 4, art. 235 ust. 1, 2 i 3 oraz art. 236 ust. 1 i ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. – Dz. U. z 2025 r., poz. 1483)

Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1.

W uchwale nr VIII/143/24 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie budżetu Gminy Czersk na rok 2025 zmienionej:

- zarządzeniem nr 157/25 Burmistrza Czerska z dnia 15 stycznia 2025 roku,
- zarządzeniem nr 167/25 Burmistrza Czerska z dnia 30 stycznia 2025 roku,
- zarządzeniem nr 170/25 Burmistrza Czerska z dnia 20 lutego 2025 roku,
- uchwałą nr X/156/25 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 6 marca 2025 roku,
- zarządzeniem nr 183/25 Burmistrza Czerska z dnia 20 marca 2025 roku,
- zarządzeniem nr 194/25 Burmistrza Czerska z dnia 7 kwietnia 2025 roku,
- uchwałą nr XII/170/25 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 29 kwietnia 2025 roku,
- zarządzeniem nr 201/25 Burmistrza Czerska z dnia 30 kwietnia 2025 roku,
- zarządzeniem nr 204/25 Burmistrza Czerska z dnia 14 maja 2025 roku,
- uchwałą nr XIII/186/25 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 27 maja 2025 roku,
- zarządzeniem nr 210/25 Burmistrza Czerska z dnia 28 maja 2025 roku,
- zarządzeniem nr 214/25 Burmistrza Czerska z dnia 4 czerwca 2025 roku,
- uchwałą nr XIV/209/25 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 30 czerwca 2025 roku,
- zarządzeniem nr 227/25 Burmistrza Czerska z dnia 30 czerwca 2025 roku,
- zarządzeniem nr 233/25 Burmistrza Czerska z dnia 14 lipca 2025 roku,
- zarządzeniem nr 241/25 Burmistrza Czerska z dnia 31 lipca 2025 roku,
- uchwałą nr XV/219/25 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 26 sierpnia 2025 roku,
- zarządzeniem nr 255/25 Burmistrza Czerska z dnia 29 sierpnia 2025 roku,
- zarządzeniem nr 263/25 Burmistrza Czerska z dnia 17 września 2025 roku,
- uchwałą nr XVI/221/25 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 30 września 2025 roku,
- zarządzeniem nr 268/25 Burmistrza Czerska z dnia 30 września 2025 roku,
- zarządzeniem nr 273/25 Burmistrza Czerska z dnia 6 października 2025 roku,
- uchwałą nr XVII/238/25 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 30 października 2025 roku,
- zarządzeniem nr 285/25 Burmistrza Czerska z dnia 31 października 2025 roku,
- zarządzeniem nr 293/25 Burmistrza Czerska z dnia 14 listopada 2025 roku

wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 1 kwotę dochodów budżetu 178.457.158,56 zł zastępuje się kwotą 177.346.195,56 zł, zgodnie z załącznikiem nr 1 do uchwały, w tym:
 - a) kwotę dochodów bieżących 156.894.118,56 zł zastępuje się kwotą 156.792.160,56 zł,
 - b) kwotę dochodów majątkowych 21.563.040,00 zł zastępuje się kwotą 20.554.035,00 zł,
- 2) w § 2 ust. 1 kwotę wydatków budżetu 195.367.158,56 zł zastępuje się kwotą 195.056.195,56 zł, zgodnie z załącznikiem nr 2 do uchwały, w tym:
 - a) kwotę wydatków bieżących 153.695.268,56 zł zastępuje się kwotą 154.117.876,56 zł,
 - b) kwotę wydatków majątkowych 41.671.890,00 zł zastępuje się kwotą 40.938.319,00 zł,
- 3) załącznik nr 3 zastępuje się załącznikiem nr 3 do uchwały,
- 4) załącznik nr 4 zastępuje się załącznikiem nr 4 do uchwały,
- 5) w § 3 ust. 1 deficyt budżetu w kwocie 16.910.000 zł zastępuje się kwotą 17.710.000 zł, który zostanie pokryty przychodami z tytułu:
 - a) kredytów w wysokości 8.010.000 zł,
 - b) wolnych środków z lat poprzednich o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 9.700.000 zł,
- 6) w § 3 ust. 2 przychody budżetu w kwocie 20.400.000 zł zastępuje się kwotą 21.200.000 zł, zgodnie z załącznikiem nr 5 do uchwały, w tym z tytułu:
 - a) z kredytów w wysokości 11.500.000 zł,
 - b) wolnych środków o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt. 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 9.700.000 zł,
- 7) w § 4 ust. 1 kwotę rezerwy ogólnej w wysokości 170.704,00 zł zastępuje się kwotą 379.004,00 zł,
- 8) załącznik nr 13 plan finansowy rachunku dochodów i wydatków związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 w 2025 roku zastępuje się zgodnie z załącznikiem nr 6 do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnoszący:

Burmistrz

Daniel Szpręga

Przewodniczący Rady

Przemysław Biesek-Talewski

UZASADNIENIE

Załącznik nr 1 Dochody

1. Dochody zwiększa się o kwotę 48.042 zł z tytułu:

- 1) nagrody z PUW dla sołectwa Odry w konkursie – Piękna Wieś Pomorska o kwotę 3.000 zł,
- 2) wpływów dochodów w placówkach oświatowych o kwotę 36.542 zł tj.:
 - Szkoła Podstawowa nr 1 w Czersku – 16.842 zł,
(nagroda od Pomorskiego Kuratora Oświaty dla dwóch nauczycieli)
 - Zespół Szkół w Łęgu – 12.200 zł,
(z tytułu żywienia dzieci z Zespołu Żłobków i Klubu Dziecięcego w Czersku oraz obciążenia tej jednostki kosztami wodno- kanalizacyjnymi, za gaz oraz energię elektryczną zgodnie z umową użyczenia)
 - Zespół Szkół w Rytle – 1.500 zł,
(przeliczeniem planowanych dochodów za wyżywienie w stołówce szkolnej dzieci z oddziału przedszkolnego)
 - Szkoła Podstawowa w Gotelpiu – 6.000 zł,
(większa niż planowano liczba dzieci żywionych w stołówce szkolnej)
- 3) wpływów ze zwrotów świadczeń wychowawczych (odsetek oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem) o kwotę 8.500 zł,

2. Dochody zmniejsza się o kwotę 1.159.005 zł z tytułu:

- 1) wpływów z opłat za zezwolenia oraz opłaty ewidencyjne w tym za zajęcie pasa drogowego o kwotę 100.000 zł,
- 2) wpływów środków z kapitalizacji odsetek na rachunkach bankowych o kwotę 50.000 zł,
- 3) wpływów ze sprzedaży nieruchomości o kwotę 386.000 zł,
- 4) środków z Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych – Przebudowa układu komunikacyjnego w centrum Czerska o kwotę 623.005 zł (przeniesienie dochodów na 2026 rok).

Załącznik nr 2 Wydatki

Dział 400 Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę

1. Dopłata do taryfy za wodę w Zapędowie – 2.980
(zwiększenie dopłaty do taryfy za wodę w Zapędowie na wniosek ZUK)

Dział 600 Transport i łączność

1. Bieżące utrzymanie dróg gminnych i odśnieżanie – 100.000
(środki na pokrycie kosztów bieżącego utrzymania i odśnieżania dróg)
2. Studium wykonalności dla projektów dofinansowanych ze środków zewnętrznych – 32.140
(opracowanie studium wykonalności – przesunięcie między zadaniami)
3. Poprawa mobilności miejskiej OF Światowego Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie poprzez rozbudowę lokalnego węzła integracyjnego w rejonie Dworca w Czersku wraz z przebudową części zabytkowego budynku (FEP 2021-2027) – 3.610
(opracowanie studium wykonalności)
4. Przebudowa układu komunikacyjnego w centrum Czerska (RFRD, RPIS) – (-) 623.005
(przeniesienie wydatków na rok 2026)

Dział 750 Administracja publiczna

1. Cyberbezpieczny samorząd (FERC) (w tym bieżące: (-) 248.025 zł i majątkowe (-) 178.275 zł) – (-) 426.300
(przeniesienie wydatku na rok 2026)

Dział 758 Różne rozliczenia

1. Rezerwa ogólna – 208.300

Dział 801 Oświata i wychowanie

1. Koszty utrzymania placówek oświatowych (braki na wynagrodzenia) – 500.000
– Szkoła Podstawowa nr 1 w Czersku – 130.000 zł,
– Szkoła Podstawowa nr 2 w Czersku – 105.000 zł,
– Zespół Szkół w Łęgu – 257.500 zł,
– Zespół Szkół w Rytlu – 139.300 zł,
– Szkoła Podstawowa w Gotelciu – (-) 94.900 zł,
– Przedszkole Samorządowe nr 1 w Czersku – (-) 86.400 zł,
– Przedszkole Samorządowe nr 2 w Czersku – 49.500 zł
2. Koszty utrzymania placówek oświatowych (dochody) – 36.542
– Szkoła Podstawowa nr 1 w Czersku – 16.842 zł,
– Zespół Szkół w Łęgu – 12.200 zł,
– Zespół Szkół w Rytlu – 1.500 zł,
– Szkoła Podstawowa w Gotelciu – 6.000 zł,

Dział 852 Pomoc społeczna

1. Budowa obiektu infrastruktury społecznej przeznaczonego na rzecz mieszkalnictwa treningowego i wspomaganego w Czersku (FEP 2021-2027) – 1.250
2. Pomoc obywatelom Ukrainy – Fundusz Pomocowy (zakwaterowanie i wyżywienie zbiorowe) – (-) 15.000

Dział 855 Rodzina

1. Zwrot niesłusznie pobranych świadczeń wychowawczych – 8.500

Dział 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

1. Stworzenie koncepcji zagospodarowania zielenią miejsc w Gminie Czersk – (-) 37.000
2. Oświetlenie uliczne – (-) 102.980
3. Wyposażenie placów zabaw – fundusz sołecki – (-) 2.280
(sołectwo Malachin)

Dział 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

1. Wyposażenie świetlic wiejskich – fundusz sołecki – 2.280
(sołectwo Malachin)

Załącznik nr 3 Plan wydatków majątkowych w 2025 roku

Zmniejszono plan wydatków majątkowych o kwotę 733.571,00 zł.

Załącznik nr 4 Plan dochodów i wydatków na programy i projekty realizowane z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej

Uaktualniono plan dochodów i wydatków majątkowych.

Załącznik 5**Plan przychodów i rozchodów na 2025 rok**

Przychody zwiększa się o kwotę 800.000 zł.

w zł

Lp.	Wyszczególnienie	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie	§
1	2	3	4	5	6
1.	Wolne środki, o których mowa w art. 217, ust. 2 pkt 6 u.f.p	8.900.000,00	800.000,00	9.700.000,00	950
2.	Przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym	11.500.000,00		11.500.000,00	992
	Ogółem	20.400.000,00	800.000,00	21.200.000,00	X

Załącznik nr 6**Plan finansowy rachunku dochodów i wydatków związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 w 2025 roku**

Uaktualniono załącznik w wyniku zmian budżetu.

Dochody załącznik nr 1 do uchwały nr Rady Miejskiej w Czersku z dnia 25 listopada 2025 roku

w złotych

Dział	Rozdział	§	Nazwa	Plan przed zmianą	Zmniejszenie	Zwiększenie	Plan po zmianach (5+6+7)
1	2	3	4	5	6	7	8
bieżące							
600			Transport i łączność	1 985 873,00	-100 000,00	0,00	1 885 873,00
	60016		Drogi publiczne gminne	682 000,00	-100 000,00	0,00	582 000,00
		0620	Wpływy z opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłaty ewidencyjne, w tym opłaty za częstotliwości	400 000,00	-100 000,00	0,00	300 000,00
758			Różne rozliczenia	30 144 588,41	-50 000,00	0,00	30 094 588,41
	75814		Różne rozliczenia finansowe	1 619 105,38	-50 000,00	0,00	1 569 105,38
		0920	Wpływy z pozostałych odsetek	712 700,00	-50 000,00	0,00	662 700,00
801			Oświata i wychowanie	2 740 606,23	0,00	36 542,00	2 777 148,23
	80101		Szkoły podstawowe	244 082,00	0,00	16 842,00	260 924,00
		0970	Wpływy z różnych dochodów	7 467,00	0,00	16 842,00	24 309,00
	80103		Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	242 800,00	0,00	1 500,00	244 300,00
		0670	Wpływy z opłat za korzystanie z żywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego	226 700,00	0,00	1 500,00	228 200,00
	80104		Przedszkola	1 178 405,00	0,00	12 200,00	1 190 605,00
		0830	Wpływy z usług	41 000,00	0,00	12 200,00	53 200,00
	80148		Stołówki szkolne i przedszkolne	830 000,00	0,00	6 000,00	836 000,00
		0830	Wpływy z usług	830 000,00	0,00	6 000,00	836 000,00
855			Rodzina	27 034 332,00	0,00	8 500,00	27 042 832,00
	85501		Świadczenie wychowawcze	27 000,00	0,00	8 500,00	35 500,00
		0940	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	18 000,00	0,00	8 500,00	26 500,00
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	7 644 300,00	0,00	3 000,00	7 647 300,00
	90095		Pozostała działalność	2 800,00	0,00	3 000,00	5 800,00
		2460	Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	0,00	0,00	3 000,00	3 000,00
bieżące razem:				156 894 118,56	-150 000,00	48 042,00	156 792 160,56
w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3				1 220 091,00	0,00	0,00	1 220 091,00
majątkowe							
600			Transport i łączność	5 582 748,00	-623 005,00	0,00	4 959 743,00
	60016		Drogi publiczne gminne	5 582 748,00	-623 005,00	0,00	4 959 743,00
		6370	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	2 400 000,00	-623 005,00	0,00	1 776 995,00

700			Gospodarka mieszkaniowa	1 200 000,00	-386 000,00	0,00	814 000,00
	70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	1 200 000,00	-386 000,00	0,00	814 000,00
		0770	Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	1 200 000,00	-386 000,00	0,00	814 000,00
majątkowe razem:				21 563 040,00	-1 009 005,00	0,00	20 554 035,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	3 727 934,00	0,00	0,00	3 727 934,00
Ogółem:				178 457 158,56	-1 159 005,00	48 042,00	177 346 195,56
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	4 948 025,00	0,00	0,00	4 948 025,00

(* kol 2 do wykorzystania fakultatywnego)

Wydatki załącznik nr 2 do uchwały nr Rady Miejskiej w Cziersku z dnia 25 listopada 2025 roku

Dział	Rozdział	§ / grupa	Nazwa	Plan	Wydatki bieżące	Z tego:															
						wydatki jednostek budżetowych	z tego:		dotacje na zadania bieżące	świadczenia na rzecz osób fizycznych;	wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	wyплаты z tytułu poręczeń i gwarancji	obsługa długu	Wydatki majątkowe	z tego:						
							wynagrodzenia i składki od nich naliczane	wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań;							inwestycje i zakupy inwestycyjne	w tym: na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3,	zakup i objęcie akcji i udziałów	Wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19			
400			Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	przed zmianą	785 991,00	785 991,00	785 991,00	43 533,00	742 458,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
				zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	2 980,00	2 980,00	2 980,00	0,00	2 980,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				po zmianach	788 971,00	788 971,00	788 971,00	43 533,00	745 438,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	40002		Dostarczanie wody	przed zmianą	45 000,00	45 000,00	45 000,00	0,00	45 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
				zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	2 980,00	2 980,00	2 980,00	0,00	2 980,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				po zmianach	47 980,00	47 980,00	47 980,00	0,00	47 980,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
600			Transport i łączność	przed zmianą	17 455 728,00	3 182 250,00	3 182 250,00	0,00	3 182 250,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14 273 478,00	14 273 478,00	0,00	0,00	0,00		
				zmniejszenie	-587 255,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-587 255,00	-587 255,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	100 000,00	100 000,00	100 000,00	0,00	100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				po zmianach	16 968 473,00	3 282 250,00	3 282 250,00	0,00	3 282 250,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13 686 223,00	13 686 223,00	0,00	0,00	0,00
60016			Drogi publiczne gminne	przed zmianą	15 669 645,00	1 714 950,00	1 714 950,00	0,00	1 714 950,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13 954 695,00	13 954 695,00	0,00	0,00	0,00		
				zmniejszenie	-587 255,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-587 255,00	-587 255,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	100 000,00	100 000,00	100 000,00	0,00	100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				po zmianach	15 182 390,00	1 814 950,00	1 814 950,00	0,00	1 814 950,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13 367 440,00	13 367 440,00	0,00	0,00	0,00
750			Administracja publiczna	przed zmianą	12 628 005,38	12 178 730,38	11 223 208,38	8 846 098,38	2 377 110,00	75 000,00	587 947,00	292 575,00	0,00	0,00	449 275,00	449 275,00	439 275,00	0,00	0,00		
				zmniejszenie	-426 300,00	-248 025,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-248 025,00	0,00	0,00	0,00	-178 275,00	-178 275,00	-178 275,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				po zmianach	12 201 705,38	11 930 705,38	11 223 208,38	8 846 098,38	2 377 110,00	75 000,00	587 947,00	44 550,00	0,00	0,00	0,00	271 000,00	271 000,00	261 000,00	0,00	0,00	
75095			Pozostała działalność	przed zmianą	1 406 967,00	957 692,00	339 467,00	12 020,00	327 447,00	75 000,00	250 650,00	292 575,00	0,00	0,00	449 275,00	449 275,00	439 275,00	0,00	0,00		
				zmniejszenie	-426 300,00	-248 025,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-248 025,00	0,00	0,00	0,00	-178 275,00	-178 275,00	-178 275,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				po zmianach	980 667,00	709 667,00	339 467,00	12 020,00	327 447,00	75 000,00	250 650,00	44 550,00	0,00	0,00	0,00	271 000,00	271 000,00	261 000,00	0,00	0,00	
758			Różne rozliczenia	przed zmianą	1 138 823,00	1 130 786,00	1 130 786,00	0,00	1 130 786,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 037,00	8 037,00	0,00	0,00	0,00		
				zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	208 300,00	208 300,00	208 300,00	0,00	208 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				po zmianach	1 347 123,00	1 339 086,00	1 339 086,00	0,00	1 339 086,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 037,00	8 037,00	0,00	0,00	0,00
75818			Rezerwy ogólne i celowe	przed zmianą	1 138 823,00	1 130 786,00	1 130 786,00	0,00	1 130 786,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 037,00	8 037,00	0,00	0,00	0,00		
				zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	208 300,00	208 300,00	208 300,00	0,00	208 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				po zmianach	1 347 123,00	1 339 086,00	1 339 086,00	0,00	1 339 086,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 037,00	8 037,00	0,00	0,00	0,00
801			Oświata i wychowanie	przed zmianą	72 977 511,23	60 936 462,23	54 935 403,02	44 081 882,00	10 853 521,02	5 100 181,21	900 878,00	0,00	0,00	0,00	12 041 049,00	12 041 049,00	0,00	0,00	0,00		
				zmniejszenie	-41 149,00	-41 149,00	-39 889,00	-14 400,00	-25 489,00	0,00	-1 260,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	577 691,00	544 702,00	536 602,00	524 402,00	12 200,00	0,00	8 100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	32 989,00	32 989,00	0,00	0,00	0,00	
				po zmianach	73 514 053,23	61 440 015,23	55 432 116,02	44 591 884,00	10 840 232,02	5 100 181,21	907 718,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12 074 038,00	12 074 038,00	0,00	0,00	0,00	
80101			Szkoły podstawowe	przed zmianą	44 614 157,00	32 952 294,00	29 773 281,00	25 930 603,00	3 842 678,00	2 561 738,00	617 275,00	0,00	0,00	0,00	11 661 863,00	11 661 863,00	0,00	0,00	0,00		
				zmniejszenie	-5 244,00	-5 244,00	-5 244,00	0,00	-5 244,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	431 142,00	431 142,00	423 042,00	423 042,00	0,00	0,00	8 100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				po zmianach	45 040 055,00	33 378 192,00	30 191 079,00	26 353 645,00	3 837 434,00	2 561 738,00	625 375,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11 661 863,00	11 661 863,00	0,00	0,00	0,00	
80103			Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	przed zmianą	3 488 197,00	3 488 197,00	3 182 416,00	2 976 018,00	206 398,00	252 206,00	53 575,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
				zmniejszenie	-400,00	-400,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-400,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	61 300,00	61 300,00	61 300,00	61 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				po zmianach	3 549 097,00	3 549 097,00	3 243 716,00	3 037 318,00	206 398,00	252 206,00	53 175,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Dział	Rozdział	§ / grupa	Nazwa	Plan	Z tego:																	
					Wydatki bieżące	z tego:				z tego:				Wydatki majątkowe	z tego:							
						wydatki jednostek budżetowych	wynagrodzenia i składki od nich naliczane	wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań;	dotacje na zadania bieżące	świadczenia na rzecz osób fizycznych;	wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	obsługa długu		inwestycje i zakupy inwestycyjne	w tym:						
																na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	zakup i objęcie akcji i udziałów	Wnieście wkładów do spółek prawa handlowego				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19				
	80104		Przedszkola	przed zmianą	12 202 636,00	11 823 450,00	10 859 848,00	8 517 902,00	2 341 946,00	829 437,00	134 165,00	0,00	0,00	0,00	379 186,00	379 186,00	0,00	0,00	0,00			
				zmniejszenie	-860,00	-860,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-860,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	52 260,00	52 260,00	52 260,00	40 060,00	12 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				po zmianach	12 254 036,00	11 874 850,00	10 912 108,00	8 557 962,00	2 354 146,00	829 437,00	133 305,00	0,00	0,00	0,00	0,00	379 186,00	379 186,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	80107		Świetlice szkolne	przed zmianą	1 615 971,00	1 615 971,00	1 581 815,00	1 523 735,00	58 080,00	0,00	34 156,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
				zmniejszenie	-7 000,00	-7 000,00	-7 000,00	-7 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				po zmianach	1 608 971,00	1 608 971,00	1 574 815,00	1 516 735,00	58 080,00	0,00	34 156,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	80148		Stołówki szkolne i przedszkolne	przed zmianą	2 882 830,00	2 882 830,00	2 879 540,00	1 672 153,00	1 207 387,00	0,00	3 290,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
				zmniejszenie	-27 645,00	-27 645,00	-27 645,00	-7 400,00	-20 245,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				zwiększenie	32 989,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				po zmianach	2 888 174,00	2 855 185,00	2 851 895,00	1 664 753,00	1 187 142,00	0,00	3 290,00	0,00	0,00	0,00	0,00	32 989,00	32 989,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	852		Pomoc społeczna	przed zmianą	14 487 104,29	14 405 954,29	10 615 382,35	5 143 244,00	5 472 138,35	10 000,00	3 780 571,94	0,00	0,00	0,00	81 150,00	81 150,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
				zmniejszenie	-15 000,00	-15 000,00	-15 000,00	0,00	-15 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				zwiększenie	1 250,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 250,00	1 250,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				po zmianach	14 473 354,29	14 390 954,29	10 600 382,35	5 143 244,00	5 457 138,35	10 000,00	3 780 571,94	0,00	0,00	0,00	0,00	82 400,00	82 400,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	85220		Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	przed zmianą	79 090,00	72 940,00	72 940,00	0,00	72 940,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 150,00	6 150,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
				zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	1 250,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 250,00	1 250,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				po zmianach	80 340,00	72 940,00	72 940,00	0,00	72 940,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 400,00	7 400,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	85295		Pozostała działalność	przed zmianą	1 622 258,00	1 547 258,00	1 520 458,00	855 393,00	665 065,00	10 000,00	16 800,00	0,00	0,00	0,00	75 000,00	75 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
				zmniejszenie	-15 000,00	-15 000,00	-15 000,00	0,00	-15 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				po zmianach	1 607 258,00	1 532 258,00	1 505 458,00	855 393,00	650 065,00	10 000,00	16 800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	75 000,00	75 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	855		Rodzina	przed zmianą	29 161 857,00	27 938 799,00	6 835 563,00	5 216 444,00	1 619 119,00	0,00	21 103 236,00	0,00	0,00	0,00	1 223 058,00	1 223 058,00	1 217 778,00	0,00	0,00	0,00		
				zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	8 500,00	8 500,00	8 500,00	0,00	8 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				po zmianach	29 170 357,00	27 947 299,00	6 844 063,00	5 216 444,00	1 627 619,00	0,00	21 103 236,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 223 058,00	1 223 058,00	1 217 778,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	85501		Świadczenie wychowawcze	przed zmianą	27 000,00	27 000,00	27 000,00	0,00	27 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
				zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	8 500,00	8 500,00	8 500,00	0,00	8 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				po zmianach	35 500,00	35 500,00	35 500,00	0,00	35 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	przed zmianą	14 384 882,00	12 082 437,00	12 040 437,00	333 096,00	11 707 341,00	42 000,00	0,00	0,00	0,00	2 302 445,00	2 302 445,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
				zmniejszenie	-142 260,00	-139 980,00	-139 980,00	0,00	-139 980,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2 280,00	-2 280,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
				zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
				po zmianach	14 242 622,00	11 942 457,00	11 900 457,00	333 096,00	11 567 361,00	42 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 300 165,00	2 300 165,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	90004		Utrzymanie zieleni w miastach i gminach	przed zmianą	515 481,00	466 481,00	466 481,00	45 944,00	420 537,00	0,00	0,00	0,00	0,00	49 000,00	49 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
				zmniejszenie	-37 000,00	-37 000,00	-37 000,00	0,00	-37 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
				zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
				po zmianach	478 481,00	429 481,00	429 481,00	45 944,00	383 537,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	49 000,00	49 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	90015		Oświetlenie ulic, placów i dróg	przed zmianą	2 885 141,00	2 466 048,00	2 466 048,00	0,00	2 466 048,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	419 093,00	419 093,00	0,00	0,00	0,00			
				zmniejszenie	-102 980,00	-102 980,00	-102 980,00	0,00	-102 980,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
				zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
				po zmianach	2 782 161,00	2 363 068,00	2 363 068,00	0,00	2 363 068,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	419 093,00	419 093,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	90095		Pozostała działalność	przed zmianą	679 388,00	232 247,00	232 247,00	12 541,00	219 706,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	447 141,00	447 141,00	0,00	0,00	0,00			
				zmniejszenie	-2 280,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2 280,00	-2 280,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
				zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
				po zmianach	677 108,00	232 247,00	232 247,00	12 541,00	219 706,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	444 861,00	444 861,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Dział	Rozdział	§ / grupa	Nazwa	Plan	Z tego:																	
					Wydatki bieżące	z tego:							Wydatki majątkowe	z tego:								
						wydatki jednostek budżetowych	z tego:		dotacje na zadania bieżące	świadczenia na rzecz osób fizycznych;	wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	wyплаты z tytułu poręczeń i gwarancji		obsługa długu	inwestycje i zakupy inwestycyjne	z tego:		Wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego				
							wynagrodzenia i składki od nich naliczane	wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań;								na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3.	zakup i objęcie akcji i udziałów					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19				
921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	przed zmianą	8 876 290,00	4 510 095,00	392 095,00	20 996,00	371 099,00	4 118 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 366 195,00	4 366 195,00	2 309 610,00	0,00	0,00			
				zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	2 280,00	2 280,00	2 280,00	0,00	2 280,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				po zmianach	8 878 570,00	4 512 375,00	394 375,00	20 996,00	373 379,00	4 118 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 366 195,00	4 366 195,00	2 309 610,00	0,00	0,00	0,00
	92105		Pozostałe zadania w zakresie kultury	przed zmianą	1 624 525,00	382 395,00	382 395,00	20 996,00	361 399,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 242 130,00	1 242 130,00	1 119 665,00	0,00	0,00	0,00		
				zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	2 280,00	2 280,00	2 280,00	0,00	2 280,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				po zmianach	1 626 805,00	384 675,00	384 675,00	20 996,00	363 679,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 242 130,00	1 242 130,00	1 119 665,00	0,00	0,00	0,00
Wydatki razem:				przed zmianą	195 367 158,56	153 695 268,56	111 116 759,41	66 391 492,50	44 725 266,91	10 033 181,21	27 123 389,94	1 721 938,00	0,00	3 700 000,00	41 671 890,00	41 671 890,00	4 141 552,00	0,00	0,00			
				zmniejszenie	-1 211 964,00	-444 154,00	-194 869,00	-14 400,00	-180 469,00	0,00	-1 260,00	-248 025,00	0,00	0,00	-767 810,00	-767 810,00	-178 275,00	0,00	0,00			
				zwiększenie	901 001,00	866 762,00	858 662,00	524 402,00	334 260,00	0,00	8 100,00	0,00	0,00	0,00	34 239,00	34 239,00	0,00	0,00	0,00			
				po zmianach	195 056 195,56	154 117 876,56	111 780 552,41	66 901 494,50	44 879 057,91	10 033 181,21	27 130 229,94	1 473 913,00	0,00	3 700 000,00	40 938 319,00	40 938 319,00	3 963 277,00	0,00	0,00			

Załącznik nr 3
do uchwały nr/25
Rady Miejskiej w Cztersku
z dnia 25 listopada 2025 roku

Wydatki majątkowe w roku 2025
1. Plan wydatków inwestycyjnych w roku 2025

Dział	Rozdział	Nazwa zadania	Zmiana (-) / +	Plan po zmianie
1	2	3	4	5
010		Rolnictwo i łowiectwo		652 769,00
	01008	Melioracje wodne		174 889,00
	1.	Budowa kanału tłocznego pomiędzy zbiornikiem retencyjnym a rowem melioracyjnym w Lubnej - etap II - budowa przepompowni wód deszczowych		0,00
	2.	Budowa zbiornika retencyjno - infiltracyjnego w Łęgu (PROW)		174 889,00
	01042	Wyłączenie z produkcji gruntów rolnych		330 000,00
	1.	Modernizacja dróg transportu rolnego		330 000,00
	01043	Infrastruktura wodociągowa wsi		83 190,00
	1.	Budowa sieci wodociągowej na terenach wiejskich		62 190,00
	2.	Projekt sieci wodociągowej Zapora - Duża Klonia		21 000,00
	01044	Infrastruktura sanitacyjna wsi		64 690,00
	1.	Budowa sieci kanalizacyjnej na terenach wiejskich		43 690,00
	2.	Projekt sieci kanalizacyjne Zapora - Duża Klonia		21 000,00
600		Transport i łączność	(-) 587 255,00	13 686 223,00
	60013	Drogi publiczne wojewódzkie		6 150,00
	1.	Opracowanie projektu doświetlenia przejścia dla pieszych ul. Targowej w Cztersku przy Domu Kultury		6 150,00
	60016	Drogi publiczne gminne	(-) 587 255,00	13 367 440,00
	1.	Budowa odwodnienia łącznika ul. Kościelnej i ul. Długiej w Łęgu		243 000,00
	2.	Modernizacja dróg - fundusz osiedlowy		89 000,00
	3.	Modernizacja dróg - fundusz sołecki		313 561,00
	4.	Fundusz drogowy Sołectwo Rytel - Utwardzenie płytami YOMB ul. Piaskowej w Rydlu		83 729,00
	5.	Budowa drogi Krzyż - Sienica - Malachin etap I - wkład własny gminy Cztersk do Związku Gmin "W Sercu Borów Tucholskich"		139 086,00
	6.	Modernizacja odcinka chodnika w ul. Przytorowej w Cztersku		19 700,00
	7.	Opracowanie dokumentacji projektowej przystanku autobusowego i przejścia dla pieszych przy drodze Lubna - Malachin (skrzyżowania z ul. Słoneczną)		0,00
	8.	Budowa ulic w Cztersku i Rydlu - etap I (RFRD)		2 808 302,00
	9.	Projekt przebudowy ulic Swierkowej, Kasztanowej, Leszczynowej, Wiśniowej i odcinka Generała Bema w Cztersku		100 000,00
	10.	Utwardzenie płytami YOMB kolejnego odcinka drogi w miejscowości Lubna, w rejonie posesji nr6-8 (CzBo)		40 000,00
	11.	Przebudowa układu komunikacyjnego w centrum Czterska (RFRD, RPIS)	(-) 623 005,00	3 445 682,00
	12.	Przebudowa ulic w Cztersku w obrębie skrzyżowań: ul. Starego Urzędu z ul. Łosińską, ul. Czerwonych Maków i ul. Tucholską oraz ul. Wyzwolenia z ul. Tucholską (RFRD)		3 936 868,00
	13.	Utwardzenie płytami YOMB kolejnego odcinka ul. Floriana Ceynowy w Cztersku (CzBo)		60 000,00
	14.	Sołectwo Złotowo - fundusz drogowy		7 778,00
	15.	Utwardzenie płytami YOMB kolejnego odcinka ul. Zawadzkiej w Odrach (CzBo)		40 000,00
	16.	Utwardzenie płytami YOMB odcinka drogi dojazdowej do parkingu przy świetlicy wiejskiej w Krzyżu (CzBo)		40 000,00
	17.	Utwardzenie płytami YOMB odcinka drogi Zle Mięso - Lipki Dolne (CzBo)		40 000,00
	18.	Wykonanie zatoki parkingowej przy ul. Ostrowskiej w Rydlu w rejonie stadionu		20 000,00
	19.	Budowa i modernizacja dróg		1 551 000,00
	20.	Opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy drogi nr 224137G w Gotelpiu (od posesji nr 35 i 36 w kierunku centrum wsi)		0,00
	21.	Opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy ulic Słonecznej i Brzozowej w Cztersku		0,00
	22.	Utwardzenie płytami YOMB odcinka drogi w Odrach - Wyb. pod Miedzno		80 500,00
	23.	Poszerzenie jezdnii drogi do centrum Będźmierowic, etap II		0,00
	24.	Aktualizacja projektu przebudowy budynku dworca PKP w Cztersku - etap II (m.in.. Projekty techniczne, wykonawcze, branżowe)		86 100,00
	25.	Studium wykonalności dla projektów dofinansowanych ze środków zewnętrznych	32 140,00	82 890,00
	26.	Modernizacja pobocza odcinka ul. Łukowskiej w Cztersku		63 500,00
	27.	Przebudowa układu drogowego w cztersku w rejonie Dworca PKP - dokumentacja		50 184,00
	28.	Dokumentacja budowy chodnika wzdłuż ul. Gen. Bema w Cztersku i ul. Klaskawskiej w Złotowie		6 150,00
	29.	Przebudowa odcinka ul. Szkolnej w Cztersku		13 000,00
	30.	Budowa chodnika w sołectwie - fundusz sołecki Kurcze		3 800,00
	31.	Poprawa mobilności miejskiej OF Światowego Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie poprzez rozbudowę lokalnego węzła integracyjnego w rejonie Dworca w Cztersku wraz z przebudową części zabytkowego budynku (FEP 2021-2027)	3 610,00	3 610,00
	60017	Drogi wewnętrzne		267 000,00
	1.	Budowa dróg transportu rolnego - wkład własny		267 000,00
	60020	Funkcjonowanie przystanków komunikacyjnych		45 633,00
	1.	Zakup wiat przystankowych (m.in. Złotowo oraz wzdłuż drogi powiatowej do Śliwic)		45 633,00
630		Turystyka		76 580,00
	63095	Pozostała działalność		76 580,00
	1.	Modernizacja ścieżki rowerowej Cztersk - Rytel		0,00
	2.	Wykonanie studium wykonalności dotyczące zagospodarowania jeziora Ostrowite		20 000,00
	3.	Zagospodarowanie terenu nad jeziorem Ostrowite - dokumentacja		56 580,00
	4.	Wykonanie dokumentacji projektowej dla zadania związanego z zagospodarowaniem szlaków kajakowych na terenie Gminy Cztersk		0,00

700		Gospodarka mieszkaniowa		4 364 648,00
	70005	Gospodarka gruntami i nieruchomościami		1 322 750,00
	1.	Nabywanie nieruchomości □		1 140 000,00
	2.	Rozbudowa remizy OSP w Rytle o garaż - projekt □		25 000,00
	3.	Zagospodarowanie placu przed remizą OSP w Łęgu		50 000,00
	4.	Wykonanie instalacji elektrycznych w remizach OSP w celu umożliwienia zasilania awaryjnego agregatu		22 000,00
	5.	Utwardzenie placu przed remizą OSP Odry - etap II		55 000,00
	6.	Projekt przebudowy budynku szkoły w Krzyżu i zmiana sposobu użytkowania na potrzeby ŚDS		30 750,00
	70007	Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy		3 041 898,00
	1.	Budowa budynku komunalnego przy ul. Transportowców w Czersku □		1 555 898,00
	2.	Budowa budynku mieszkalnego przy ul. Długiej w Czersku (BGK) - etap II □		1 450 000,00
	3.	Modernizacja systemu grzewczego budynku Czersk, ul. Starego Urzędu 26 (AZK)		31 000,00
	4.	Modernizacja systemu grzewczego lokalu mieszkalnego nr 3 przy ul. Starego Urzędu 22 w Czersku (AZK)		0,00
	5.	Przyłączenie do sieci gazowej lokalmieszkalnego nr 3 przy ul. Łukowskiej 2 w Czersku (AZK)		5 000,00
750		Administracja publiczna	(-) 178 275,00	271 000,00
	75095	Pozostała działalność	(-) 178 275,00	271 000,00
	1.	Cyberbezpieczny samorząd (FERC) □	(-) 178 275,00	261 000,00
	2.	Zakup oprogramowania do przeprowadzenia konsultacji społecznych		10 000,00
752		Obrona narodowa		987 892,00
	75295	Pozostała działalność		987 892,00
	1.	Realizacja programu ochrony ludności i obrony cywilnej na lata 2025/2026		987 892,00
754		Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa...		65 000,00
	75404	Komendy wojewódzkie Policji		65 000,00
	1.	Dofinansowanie zakupu samochodu dla policji		65 000,00
	75410	Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej		0,00
	1.	Dofinansowanie dla PSP w Chojnicach na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej inwestycji pn. "Budowa hali magazynowej na potrzeby Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej"		0,00
758		Różne rozliczenia		8 037,00
	75818	Rezerwy ogólne i celowe		8 037,00
	1.	Rezerwa celowa na inwestycje □		8 037,00
801		Oświata i wychowanie	32 989,00	12 074 038,00
	80101	Szkoły podstawowe		11 661 863,00
	1.	"Odpuść w szkole" - zagospodarowanie części boiska szkolnego poprzez stworzenie strefy relaksu i wyciszenia na świeżym powietrzu przy Zespole Szkół w Rytle (CzBo) □		40 000,00
	2.	Przebudowa, rozbudowa, nadbudowa budynku Szkoły Podstawowej w Rytle - etap I □		7 222 000,00
	3.	Rozbudowa i przebudowa budynku Szkoły Podstawowej nr 2 w Czersku - etap I (RPIS) □		2 227 000,00
	4.	Wyposażenie sal lekcyjnych w ekrany interaktywne w Szkole Podstawowej nr 1 im. Janusza Korczaka w Czersku (CzBo) □		60 000,00
	5.	Wyposażenie sal lekcyjnych w ekrany interaktywne w Zespole Szkół w Rytle (CzBo) □		40 000,00
	6.	Budowa nowego boiska wielofunkcyjnego wraz z zadaszeniem przy Szkole Podstawowej w Gotelpiu (Program Olimpia) □		1 820 203,00
	7.	Projekt budowy obiektu szatniowo - socjalnego przy rolkowisku przy Szkole Podstawowej nr 1 w Czersku		14 760,00
	8.	Wykonanie dokumentacji projektowej toalety przy rolkowisku i placu targowym		15 000,00
	9.	Adaptacja skarpy z przeznaczeniem na boisko szkolne dla uczniów w Zespole Szkół w Rytle - etap II		59 284,00
	10.	Utwardzenie terenu przed budynkiem Zespołu Szkół w Rytle - etap II - 162 m2		30 000,00
	11.	Program wyrównywania różnic między regionami III - budowa podjazdu w Szkole Podstawowej w Gotelpiu (refundacja PFRON)		67 548,00
	12.	Dodatkowe prace podczas realizacji I etapu przebudowy szkoły - Szkoła Podstawowa nr 2 w Czersku		66 068,00
	80104	Przedszkola		379 186,00
	1.	Prace wykończeniowe w budynku oraz zagospodarowanie terenu przy Przedszkolu w Łęgu		379 186,00
	80148	Stolówki szkolne i przedszkolne	32 989,00	32 989,00
	1.	Zakup maszyny zbierająco szorującej w Szkole Podstawowej nr 2 w Czersku	32 989,00	32 989,00
852		Pomoc społeczna	1 250,00	82 400,00
	85219	Ośrodki pomocy społecznej		0,00
	1.	Zakup samochodu dla ŚDS w Czersku (PEFRON) □		0,00
	85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	1 250,00	7 400,00
	1.	Opracowanie PFU dla budowy budynku z mieszkaniami wspomagany i treningowymi przy ul. Porzeczkowej w Czersku		6 150,00
	2.	Budowa obiektu infrastruktury społecznej przeznaczonego na rzecz mieszkalnictwa treningowego i wspomagane w Czersku (FEP 2021-2027)	1 250,00	1 250,00
	85295	Pozostała działalność		75 000,00
	1.	Dostawa i montaż podnośnika dla osób niepełnosprawnych przy Dzielnym Domu Senior + w Czersku wraz z dokumentacją projektową		75 000,00
853		Pozostałe zadanie w zakresie polityki społecznej		228 614,00
	85395	Pozostała działalność		228 614,00
	1.	Zakup samochodu dla ŚDS w Czersku (PEFRON) □		228 614,00
855		Rodzina		1 217 778,00
	85516	System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3		1 217 778,00
	1.	Utworzenie 48 nowych miejsc opieki dla dzieci w wieku do lat 3 w Żłobku w Rytle, ul. Krokusowa (działka nr 446/73, 446/74, 446/75, 446/76), 89-642 Rytle □		1 217 778,00
900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	(-) 2 280,00	1 057 471,00
	90001	Gospodarka ściekowa i ochrona wód		148 010,00
	1.	Budowa sieci wodociągowej w ul. Ziółowej i Grzybowej w Czersku □		104 800,00
	2.	Projekt budowy zbiornika retencyjnego w rejonie ul. Świerkowej w Czersku		33 210,00

		Wykonanie projektu sieci kanalizacji deszczowej w odcinku ul. Polnej w Czersku		10 000,00
	90004	Utrzymanie zieleni w miastach i gminach		49 000,00
	1.	Huśtawka integracyjna - doposażenie pl/z w Parku Borowiackim		29 000,00
	2.	Zakup kosiarki samojezdnej (AZK)		20 000,00
	90005	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu		25 000,00
	1.	Wykonanie studium wykonalności dotyczące adaptacji do zmian klimatu.		25 000,00
	90015	Oświetlenie ulic, placów i dróg		390 600,00
	1.	Budowa punktów świetlnych - fundusz sołecki		58 000,00
	2.	Budowa nowych punktów świetlnych - fundusz osiedlowy		48 000,00
	3.	Budowa linii oświetlenia ulicznego		70 000,00
	4.	By żyło się bezpieczniej - doświetlenie przejścia dla pieszych w ciągu ul. Królowej Jadwigi w Czersku, przy cmentarzu parafialnym (CzBo)		60 000,00
	5.	Fundusz drogowy Sołectwa Ryteł - Montaż lamp solarnych na terenie Sołectwa Ryteł		40 000,00
	6.	Budowa oświetlenia w Złotowie, Wybudowanie pod Łukowo, etap II		17 500,00
	7.	Budowa oświetlenia na ul. Okrężnej w Rytle		47 100,00
	8.	Wymiana opraw oświetleniowych na LED oraz uzupełnienie oświetlenia na ulicach: Poziomkowej, F. Ceynowy, Długiej, Truskawkowej, Tucholskiej (od nr 87 do granicy miasta), Starego Urzędu, Łąkowej		0,00
	9.	Budowa oświetlenia wzdłuż drogi powiatowej w Złym Mieście – kontynuacja		50 000,00
	90095	Pozostała działalność	(-) 2 280,00	444 861,00
	1.	Wyposażenie placów zabaw - fundusz sołecki	(-) 2 280,00	51 182,00
	2.	Wyposażenie wiat biesiadnych - fundusz sołecki		13 700,00
	3.	Wyposażenie placów zabaw - fundusz osiedlowy		24 479,00
	4.	Budowa kolejnego odcinka deptaku na placu sołeckim w Gotelpiu (CzBo)		40 000,00
	5.	Budowa wiaty biesiadnej na placu rekreacyjnym sołectwa Gutowiec (CzBo)		40 000,00
	6.	Doposażenie Parku Borowiackiego w Czersku w urządzenia rekreacyjne i zabawowe		87 300,00
	7.	Doposażenie placu zabaw w Strudze		13 000,00
	8.	Doposażenie zaplecza gospodarczego przy wiacie w miejscowości Mosna (CzBo)		42 000,00
	9.	Plac zabaw przy ul. Krętej w Czersku (CzBo)		60 000,00
	10.	Uzupełnienie wyposażenia placu zabaw przy Domu Kultury w Rytle		44 300,00
	11.	Doposażenie placu zabaw przy świetlicy wiejskiej w Gutowcu		4 600,00
	12.	Wykonanie drenażu terenu placu zabaw przy ul. Krętej w Czersku		24 300,00
	921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego		3 184 175,00
	92105	Pozostałe zadania w zakresie kultury		1 277 130,00
	1.	Budowa zadaszania przed salą wiejską w Malachinie (CzBo)		40 000,00
	2.	Opracowanie dokumentacji projektowej budowy świetlicy wiejskiej w Łubnej i Złotowie		15 000,00
	3.	Wykonanie dokumentacji dla termomodernizacji budynków świetlic wiejskich w Zapędowie i Gutowcu		35 000,00
	4.	Zwiększenie efektywności energetycznej świetlicy wiejskiej w Gutowcu (KPOiZO)		369 850,00
	5.	Zwiększenie efektywności energetycznej świetlicy wiejskiej w Zapędowie (KPOiZO)		749 815,00
	6.	Wykonanie aktualizacji audytu energetycznego oraz dokumentacji projektowej dla termomodernizacji budynku Domu Kultury w Rytle		48 585,00
	7.	Modernizacja instalacji elektrycznej budynku świetlicy w Kureczem		6 500,00
	8.	Opracowanie dokumentacji i kosztorysu modernizacji świetlicy wiejskiej w Malachinie		7 380,00
	9.	Wykonanie audytów ex-post dla budynków świetlic w Gutowcu i Zapędowie po przeprowadzonej termomodernizacji		5 000,00
	92109	Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby		1 374 945,00
	1.	Wzmocnienie efektywności energetycznej Domu Kultury w Łęgu (KPOiZO)		1 189 945,00
	2.	Modernizacja sali widowiskowej w Domu Kultury w Łęgu		185 000,00
	92120	Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami		532 100,00
	1.	Odnowienie elewacji i dachu zabytkowej części budynku Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II w Czersku (RPOZ)		532 100,00
	92195	Pozostała działalność		0,00
	1.	Opracowanie projektów technicznych dla zadania pn. „Utworzenie Centrum Kultury i Tradycji Regionu Borów Tucholskich w Willi przy ul. 21 Lutego w Czersku		0,00
	926	Kultura fizyczna		151 700,00
	92601	Obiekty sportowe		151 700,00
	1.	Zakup i montaż trybuny metalowej na boisko sportowe w Łęgu (CzBo)		42 500,00
	2.	Dokumentacja projektowa przebudowy wraz z rozbudową budynku szatniowo-socjalnego na Stadionie Miejskim w Czersku		49 200,00
	3.	Modernizacja i doposażenie "Siećki zdrowia" zlokalizowanej w łasku miejskim w rejonie ulic Chojnickiej i Leśnej w Czersku (CzBo)		60 000,00
		Razem	(-) 733 571,00	38 108 325,00

2. Dotacje na inwestycje w roku 2025

Dział	Rozdział	Nazwa zadania	Zmiana	Plan po zmianie
010		Rolnictwo i łowiectwo		130 000,00
	01043	Infrastruktura wodociągowa wsi		130 000,00
	1.	Program budowy lub modernizacji indywidualnych ujęć wody - dotacja		130 000,00
754		Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa...		270 000,00
	75412	Ochotnicze strażne pożarne		270 000,00
	1.	Dofinansowanie zakupu samochodu dla OSP w Malachinie		270 000,00
900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska		1 214 201,00
	90001	Gospodarka ściekowa i ochrona wód		127 000,00
	1.	Program budowy przydomowych oczyszczalni ścieków i szczelnych zbiorników bezodpornych		67 000,00
	2.	Program budowy przydomowych przepompowni ścieków		60 000,00
	90005	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu		1 035 201,00
	1.	Poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych - Program "Ciepłe Mieszkanie"		1 035 201,00
	90026	Gospodarka odpadami		52 000,00
	1.	Program usuwania azbestu z terenu Gminy Czersk		52 000,00
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego		1 182 020,00
	92120	Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami		1 182 020,00
	1.	Odstaurowanie zabytkowego ogrodzenia cmentarza parafialnego w Czersku (w tym 1.078.000 RPOZ) - dotacja celowa		1 082 020,00
	2.	Wymiana pokrycia dachowego zabytkowego kościoła w Łęgu - dotacja celowa		100 000,00
		Ogółem		2 796 221,00

3. Pomoc finansowa w 2025 roku

Dział	Rozdział	Nazwa zadania	Zmiana	Plan po zmianie
1	2	3	4	5
900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska		28 493,00
	90015	Oświetlenie ulic, placów i dróg		28 493,00
	1.	Udzielenie pomocy finansowej Gminie Czarna Woda na budowę oświetlenia w Szyszkowcu - etap II (fundusz drogowy Sołectwa Łąg) □		28 493,00
		Ogółem		28 493,00

4. Zwrot dofinansowania w 2025 roku

Dział	Rozdział	Nazwa zadania	Zmiana +(-)	Plan po zmianie
1	2	3	4	5
855		Rodzina		5 280,00
	85516	System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3		5 280,00
	1.	Zwrot dofinansowania - "MALUCH+" 2021 dot. budowy żłobka w Czersku		5 280,00
		Ogółem		5 280,00

Ogółem

(-) 733 571,00 40 938 319,00

Załącznik nr 4
do uchwały nr/25
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 25 listopada 2025 roku

Dochody i wydatki na programy i projekty realizowane z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej

Dochody bieżące

Dział	Rozdział	Nazwa zadania	Zmiana	Plan 2025
1	2	3	4	5
853		Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej		1 220 091,00
	85395	Pozostała działalność		1 220 091,00
		1. Usługi społeczne "Premia społeczna" (FEP)		99 400,00
		2. Projekt EFS "Jesteśmy do usług" (FERS)		1 120 691,00
		Ogółem		1 220 091,00

Dochody majątkowe

Dział	Rozdział	Nazwa zadania	Zmiana	Plan 2025
1	2	3	4	5
010		Rolnictwo i leśnictwo		135 117,00
	01008	Melioracje wodne		135 117,00
		1. Budowa zbiornika retencyjno - infiltracyjnego w Łęgu (PROW)		135 117,00
630		Turystyka		386 574,00
	63095	Pozostała działalność		386 574,00
		1. Budowa ścieżki rowerowej w miejscowości Mokre do granicy gminy Czersk – etap II (PROW)		386 574,00
750		Administracja publiczna		0,00
	75095	Pozostała działalność		0,00
		1. Cyberbezpieczny samorząd (FERC)		0,00
758		Różne rozliczenia		2 900 443,00
	75867	Krajowy Plan Odbudowy		2 900 443,00
		1. Wzmocnienie efektywności energetycznej Domu Kultury w Łęgu (KPOiZO)		856 869,00
		2. Zwiększenie efektywności energetycznej świetlicy wiejskiej w Gutowcu (KPOiZO)		271 632,00
		3. Zwiększenie efektywności energetycznej świetlicy wiejskiej w Zapędowie (KPOiZO)		554 164,00
		4. Utworzenie nowych miejsc żłobkowych w ramach programu Małuch + 2022 - 2029 (Rytel)		1 217 778,00
900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska		293 900,00
	90005	Ochrona powietrza atmosferycznego		293 900,00
		1. Poprawa efektywności energetycznej oraz rozwój OZE w Chojnicko-Człuchowskim Miejskim Obszarze Funkcjonalnym – termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (RPO)		293 900,00
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego		11 900,00
	92195	Pozostała działalność		11 900,00
		1. Utworzenie Centrum Kultury i Tradycji Regionu Borów Tucholskich w Willi przy ul. 21 Lutego w Czersku – etap I (FEP)		11 900,00
		Ogółem		3 727 934,00

Wydatki bieżące

Dział	Rozdział	Nazwa zadania	Zmiana	Plan 2025
1	2	3	4	5
750		Administracja publiczna	(-) 248 025,00	44 550,00
	75095	Pozostała działalność	(-) 248 025,00	44 550,00
		1. Cyberbezpieczny samorząd (FERC)	(-) 248 025,00	44 550,00
853		Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej		1 429 363,00
	85395	Pozostała działalność		1 429 363,00
		1. Usługi społeczne "Premia społeczna" (FEP)		249 400,00
		2. Projekt EFS "Jesteśmy do usług" (FERS)		1 179 963,00
		Ogółem	(-) 248 025,00	1 473 913,00

Wydatki majątkowe

Dział	Rozdział	Nazwa zadania	Zmiana	Plan 2025
1	2	3	4	5
010		Rolnictwo i leśnictwo		174 889,00
	01008	Melioracje wodne		174 889,00
		1. Budowa zbiornika retencyjno - infiltracyjnego w Łęgu (PROW)		174 889,00
750		Administracja publiczna	(-) 178 275,00	261 000,00
	75095	Pozostała działalność	(-) 178 275,00	261 000,00
		1. Cyberbezpieczny samorząd (FERC)	(-) 178 275,00	261 000,00
855		Rodzina		1 217 778,00
	85516	System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3		1 217 778,00
		1. Utworzenie 48 nowych miejsc opieki dla dzieci w wieku do lat 3 w Złobku w Rytlu, ul. Krokusowa (działka nr 446/73, 446/74, 446/75, 446/76), 89-642 Rytel		1 217 778,00
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego		2 309 610,00
	92105	Pozostałe zadania w zakresie kultury		1 119 665,00
		1. Zwiększenie efektywności energetycznej świetlicy wiejskiej w Gutowcu (KPOiZO)		369 850,00
		2. Zwiększenie efektywności energetycznej świetlicy wiejskiej w Zapędowie (KPOiZO)		749 815,00
	92109	Domy i ośrodki kultury		1 189 945,00
		1. Wzmocnienie efektywności energetycznej Domu Kultury w Łęgu (KPOiZO)		1 189 945,00
		Ogółem	(-) 178 275,00	3 963 277,00

Załącznik nr 5
do uchwały nr/25
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 25 listopada 2025 roku

Przychody w roku 2025

w zł

§ 1	Wyszczególnienie 2	Zmiana (-) / + 3	Plan 4
950	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy	800.000,00	9.700.000,00
952	Przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym		11.500.000,00
	w tym: z tytułu zaciągniętych kredytów		11.500.000,00
	Razem	800.000,00	21.200.000,00

Rozchody w roku 2025

w zł

§ 1	Wyszczególnienie 2	Zmiana (-) / + 3	Plan 4
992	Splaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów		3.490.000,00
	Razem	0,00	3.490.000,00

Załącznik nr 6
do uchwały nr/25
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 25 listopada 2025 roku

**Plan finansowy rachunku dochodów i wydatków związanych z przeciwdziałaniem
COVID-19 w 2025 roku**

1) Dochody

Dział	Rozdział	§	Wyszczególnienie	Kwota (w zł)
1	2	3	4	5
600	60016	6370	Rządowy Program Inwestycji Strategicznych – Przebudowa układu komunikacyjnego w centrum Czerska	1 776 995,00
801	80101	6370	Rządowy Program Inwestycji Strategicznych – Rozbudowa i przebudowa budynku Szkoły Podstawowej nr 2 w Czersku – etap I	1 655 800,00
		6370	Rządowy Program Inwestycji Strategicznych – Przebudowa, rozbudowa, nadbudowa budynku Szkoły Podstawowej w Rytlu – etap I	4 500 000,00
921	92120	6090	Rządowy Program Odbudowy Zabytków - Odrestaurowanie zabytkowego ogrodu cmentarza parafialnego w Czersku	1 057 420,00
		6090	Rządowy Program Odbudowy Zabytków – Odnowienie elewacji i dachu zabytkowej części budynku Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II w Czersku	400 000,00
			Razem	9 390 215,00

2) Wydatki

Dział	Rozdział	§	Wyszczególnienie	Kwota (w zł)
1	2	3	4	5
600	60016	6370	Rządowy Program Inwestycji Strategicznych – Przebudowa układu komunikacyjnego w centrum Czerska - wkład RFRD – 100 000,00 - wkład własny – 1 568 687,00	1 776 995,00
801	80101	6370	Rządowy Program Inwestycji Strategicznych – Rozbudowa i przebudowa budynku Szkoły Podstawowej nr 2 w Czersku – etap I - wkład własny – 571 200,00	1 655 800,00
		6370	Rządowy Program Inwestycji Strategicznych – Przebudowa, rozbudowa, nadbudowa budynku Szkoły Podstawowej w Rytlu – etap I - wkład własny – 2 722 000,00	4 500 000,00
921	92120	6570	Rządowy Program Odbudowy Zabytków - Odrestaurowanie zabytkowego ogrodu cmentarza parafialnego w Czersku - wkład własny – 24 600,00	1 057 420,00
		6580	Rządowy Program Odbudowy Zabytków - Odnowienie elewacji i dachu zabytkowej części budynku Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II w Czersku - wkład własny 132 100,00	400 000,00
			Razem	9 390 215,00

Projekt nr 2

UCHWAŁA Nr XVIII/.../25

RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 25 listopada 2025 r.

w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czersk na lata 2025 – 2042

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.) oraz art. 226 i art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. – Dz. U. z 2025 r., poz. 1483)

Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1.

W uchwale nr VIII/142/24 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czersk na lata 2025 – 2042 zmienionej:

- uchwałą nr X/157/25 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 6 marca 2025 r.
- uchwałą nr XII/171/25 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 29 kwietnia 2025 r.
- uchwałą nr XIII/187/25 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 27 maja 2025 r.
- uchwałą nr XIV/209/25 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 30 czerwca 2025 r.
- uchwałą nr XV/220/25 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 26 sierpnia 2025 r.
- uchwałą nr XVI/222/25 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 30 września 2025 r.
- uchwałą nr XVII/239/25 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 30 października 2025 r.

wprowadza się następujące zmiany:

- 1) załącznik nr 1 zastępuje się załącznikiem nr 1 do uchwały,
- 2) załącznik nr 2 zastępuje się załącznikiem nr 2 do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnoszący:
Burmistrz

Daniel Szpręga

Przewodniczący Rady

Przemysław Biesek-Talewski

UZASADNIENIE

Objaśnienia przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czersk na lata 2025-2042

Zgodnie ze zmianami w budżecie na dzień 25 listopada 2025 r., dokonano następujących zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Czersk:

1. Dochody ogółem zwiększono o 198 072,22 zł, z czego dochody bieżące zwiększono o 1 207 077,22 zł, a dochody majątkowe zmniejszono o 1 009 005,00 zł.
2. Wydatki ogółem zwiększono o 998 072,22 zł, z czego wydatki bieżące zwiększono o 1 846 643,22 zł, a wydatki majątkowe zmniejszono o 848 571,00 zł.
3. Wynik budżetu jest deficytowy i po zmianach wynosi -17 710 000,00 zł.

Szczegółowe informacje na temat zmian w zakresie dochodów, wydatków i wyniku budżetu w roku budżetowym przedstawiono w tabeli poniżej.

Zmiany w dochodach i wydatkach w 2025 roku

Wyszczególnienie	Przed zmianą [zł]	Zmiana [zł]	Po zmianie [zł]
Dochody ogółem	177 148 123,34	+198 072,22	177 346 195,56
Dochody bieżące	155 585 083,34	+1 207 077,22	156 792 160,56
Dotacje bieżące	35 773 314,18	+1 312 035,22	37 085 349,40
Pozostałe	33 525 573,16	-104 958,00	33 420 615,16
Dochody majątkowe	21 563 040,00	-1 009 005,00	20 554 035,00
Sprzedaż majątku	1 200 000,00	-386 000,00	814 000,00
Wydatki ogółem	194 058 123,34	+998 072,22	195 056 195,56
Wydatki bieżące	152 271 233,34	+1 846 643,22	154 117 876,56
Wynagrodzenia i pochodne	66 414 978,16	+486 516,34	66 901 494,50
Pozostałe wydatki bieżące	82 156 255,18	+1 360 126,88	83 516 382,06
Wydatki majątkowe	41 786 890,00	-848 571,00	40 938 319,00
Wynik budżetu	-16 910 000,00	-800 000,00	-17 710 000,00

Źródło: opracowanie własne.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Czersk wartości dla roku 2026 częściowo dostosowano do wartości wynikających z projektu budżetu na 2026 r

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Czersk:

1. Przychody ogółem w roku budżetowym zwiększono o 800 000,00 zł i po zmianach wynoszą 21 200 000,00 zł.
2. Rozchody ogółem w roku budżetowym nie uległy zmianie.

Szczegółowe informacje na temat zmian w zakresie przychodów i rozchodów w roku budżetowym przedstawiono w tabeli poniżej.

Zmiany w przychodach i rozchodach na 2025 rok.

Wyszczególnienie	Przed zmianą [zł]	Zmiana [zł]	Po zmianie [zł]
Przychody budżetu	20 400 000,00	+800 000,00	21 200 000,00
Wolne środki	8 900 000,00	+800 000,00	9 700 000,00

Źródło: opracowanie własne.

Od 2026 dokonano zmian w zakresie planowanych przychodów. Zmiany przedstawiono w tabeli poniżej.

Zmiany w przychodach zwrotnych w okresie prognozy WPF

Rok	Przed zmianą [zł]	Zmiana [zł]	Po zmianie [zł]
2026	2 000 000,00	+13 700 000,00	15 700 000,00
2027	1 200 000,00	-1 200 000,00	0,00
2028	2 500 000,00	+500 000,00	3 000 000,00

Źródło: opracowanie własne.

Od 2026 dokonano zmian w zakresie planowanych rozchodów. Zmiany przedstawiono w tabeli poniżej.

Zmiany w rozchodach zwrotnych w okresie prognozy WPF

Rok	Przed zmianą [zł]	Zmiana [zł]	Po zmianie [zł]
2027	4 640 000,00	-10 000,00	4 630 000,00
2028	4 260 000,00	-10 000,00	4 250 000,00
2029	4 950 000,00	+750 000,00	5 700 000,00
2030	5 050 000,00	+750 000,00	5 800 000,00
2031	5 180 000,00	+720 000,00	5 900 000,00

Rok	Przed zmianą [zł]	Zmiana [zł]	Po zmianie [zł]
2032	5 500 000,00	+600 000,00	6 100 000,00
2033	5 500 000,00	+600 000,00	6 100 000,00
2034	5 400 000,00	+600 000,00	6 000 000,00
2035	5 300 000,00	+600 000,00	5 900 000,00
2036	5 350 000,00	+600 000,00	5 950 000,00
2037	4 950 000,00	+1 000 000,00	5 950 000,00
2038	4 550 000,00	+1 000 000,00	5 550 000,00
2039	4 550 000,00	+1 000 000,00	5 550 000,00
2040	1 600 000,00	+1 000 000,00	2 600 000,00
2041	700 000,00	+1 000 000,00	1 700 000,00
2042	600 000,00	+2 800 000,00	3 400 000,00

Źródło: opracowanie własne.

Zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Czersk na lata 2025-2042 spowodowały modyfikacje w kształtowaniu się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Szczegóły zaprezentowano w tabeli poniżej.

Kształtowanie się relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych

Rok	Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg planu po III kwartale)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o plan po III kwartale)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg wykonania)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o wykonanie)
2025	6,01%	12,37%	TAK	13,14%	TAK
2026	6,50%	11,21%	TAK	11,98%	TAK
2027	6,61%	11,21%	TAK	11,97%	TAK
2028	5,87%	10,31%	TAK	11,07%	TAK
2029	6,71%	9,13%	TAK	9,89%	TAK
2030	7,16%	8,78%	TAK	9,54%	TAK
2031	6,28%	8,24%	TAK	9,00%	TAK
2032	6,11%	8,70%	TAK	8,70%	TAK
2033	5,80%	8,87%	TAK	8,87%	TAK
2034	5,43%	8,05%	TAK	8,05%	TAK
2035	4,87%	7,79%	TAK	7,79%	TAK
2036	4,44%	7,49%	TAK	7,49%	TAK
2037	4,19%	7,08%	TAK	7,08%	TAK
2038	3,71%	7,15%	TAK	7,15%	TAK
2039	3,50%	7,34%	TAK	7,34%	TAK
2040	1,63%	7,55%	TAK	7,55%	TAK
2041	1,05%	7,71%	TAK	7,71%	TAK
2042	1,92%	7,83%	TAK	7,83%	TAK

Źródło: Opracowanie własne.

Dane w tabeli powyżej wskazują, że w całym okresie prognozy Gmina Czersk spełnia relację, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Spełnienie dotyczy zarówno relacji obliczonej na podstawie planu na dzień 30.09.2024 r. jak i w oparciu o dane z wykonania budżetu.

W zakresie załącznika przedsięwzięć dokonano ujednoczenia wykazu planowanych zadań wieloletnich z projektem WPF w zakresie kwot nakładów, limitów wydatków w poszczególnych latach oraz limitów zobowiązań. Wskazać przy tym należy, że w załączniku przedsięwzięć w dalszym ciągu uwzględnia się realizację zadań, których zakończenie nastąpi w 2025 r.

Do załącznika przedsięwzięć dodano następujące przedsięwzięcia:

1. Poprawa mobilności miejskiej na OF Światowego Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie poprzez rozbudowę lokalnego węzła integracyjnego w rejonie Dworca w Czersku wraz z przebudową części zabytkowego budynku (FEP) – wprowadzono do przedsięwzięć wkład własny na to zadanie w kwocie – 9 427 595 zł.. Planuje się realizację zadania w latach 2025 – 2029.

Dokonano zmian w zakresie następujących przedsięwzięć:

1. Cyberbezpieczny Samorząd; (przeniesienie części wydatków w kwocie 426 300 zł do realizacji w 2026 r)
2. Zwiększenie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej w Gminie Czersk; Planuje się realizację zadania w latach 2026 do 2028. Zmieniono zakres realizacji zadania w poszczególnych latach.

3. Utworzenie 48 nowych miejsc opieki dla dzieci w wieku do lat 3 w Żłobku w Rytle, ul. Krokusowa (działka nr 446/73, 446/74, 446/75, 446/76), 89-642 Ryteł; Zmieniono nazwę zadania. Realizację zadania planuje się w latach 2025 do 2026. Nakłady w roku 2025 to kwota 1 217 778 oraz w roku 2026 to kwota 9 540 000 zł. Łączne nakłady na to zadanie wyniosą 11 147 778 zł.
4. Przebudowa układu komunikacyjnego w centrum Czerska (RFRD, RPIS);Przeniesiono część nakładów (tj. kwotę 623 005 zł) na to zadanie do roku 2026.
5. Budowa budynku mieszkalnego przy ul. Długiej w Czersku (BGK) - etap II; Zmniejszono nakłady w roku 2026 r o 680 000 zł w związku z rozstrzygniętym przetargiem. Nakłady łączne na to zadanie wynoszą 5 770 000 zł
6. Budowa toalety przy rolnikowskim i placu targowym oraz zaplecza socjalnego rolnikowskiego w Czersku. Zmniejszono nakłady na to zadanie o 100 000 zł.
7. Budowa obiektu infrastruktury społecznej przeznaczonego na rzecz mieszkalnictwa treningowego i wspomaganego w Czersku wraz z infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu (FEP) wprowadzono do przedsięwzięcia wkład własny na to zadanie w łącznej kwocie 336 543 zł. Realizację zadania planuje się w latach 2025 do 2027.

Z załącznika przedsięwzięcie usunięto następujące przedsięwzięcia:

1. Projekt przebudowy ulicy i placu Józefa Ostrowskiego w Czersku; (zadanie jednoroczne będzie realizowane w 2026 r)
2. Udzielenie pomocy finansowej Powiatowi Chojnickiemu na opracowanie dokumentacji projektowej rozbudowy i przebudowy drogi Czersk - Kosobudy.(zadanie jednoroczne będzie realizowane w 2027 r)

Wartości wykazane w pozostałych pozycjach WPF, stanowią informacje uzupełniające względem pozycji opisanych powyżej. Zostały przedstawione w WPF zgodnie z obowiązującym stanem faktycznym, na podstawie zawartych umów i porozumień.

Pełen zakres zmian obrazują załączniki nr 1 i 2 do niniejszej uchwały.

Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2025 - 2042

załącznik nr 1
do uchwały nr.. /25
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 25 listopada 2025 r.

Lp.	Wyszczególnienie	2018	2019	2020
1	Dochody ogółem	102 053 042,91	117 435 819,23	128 745 567,54
1.1	Dochody bieżące, z tego:	99 555 764,92	109 903 343,29	117 205 749,51
1.1.1	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	12 827 362,00	15 099 465,00	15 031 506,00
1.1.2	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	234 993,86	289 019,01	263 071,38
1.1.3	z subwencji ogólnej	30 211 070,00	31 731 759,00	32 317 122,00
1.1.4	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	40 498 969,05	45 967 798,56	50 991 231,59
1.1.5	pozostałe dochody bieżące, w tym:	15 783 370,01	16 815 301,72	18 602 818,54
1.1.5.1	z podatku od nieruchomości	6 007 466,18	6 085 385,43	6 954 689,29
1.2	Dochody majątkowe, w tym:	2 497 277,99	7 532 475,94	11 539 818,03
1.2.1	ze sprzedaży majątku	1 195 453,25	502 760,00	1 357 376,54
1.2.2	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	1 179 218,22	6 713 284,89	9 588 757,45
2	Wydatki ogółem	108 908 216,38	115 744 869,67	128 475 723,36
2.1	Wydatki bieżące, w tym:	93 152 093,03	103 137 818,79	109 134 096,57
2.1.1	na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	30 931 687,69	33 975 228,29	35 497 786,88
2.1.2	z tytułu poręczeń i gwarancji, w tym:	0,00	0,00	0,00
2.1.2.1	gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy	0,00	0,00	0,00
2.1.3	wydatki na obsługę długu, w tym:	550 054,99	707 905,84	436 716,66
2.1.3.1	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy)	0,00	0,00	0,00
2.1.3.2	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy	0,00	0,00	0,00
2.1.3.3	pozostałe odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy	0,00	0,00	0,00
2.2	Wydatki majątkowe, w tym:	15 756 123,35	12 607 050,88	19 341 626,79
2.2.1	Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy, w tym:	15 756 123,35	12 607 050,88	19 341 626,79
2.2.1.1	wydatki o charakterze dotacyjnym na inwestycje i zakupy inwestycyjne	1 453 919,62	1 131 346,35	410 015,06
3	Wynik budżetu	-6 855 173,47	1 690 949,56	269 844,18
3.1	Kwota prognozowanej nadwyżki budżetu przeznaczana na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych	0,00	1 690 949,56	269 844,18

Lp.	Wyszczególnienie	2018	2019	2020
4	Przychody budżetu	0,00	7 299 297,49	13 940 247,05
4.1	Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych, w tym:	0,00	2 500 000,00	8 500 000,00
4.1.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00
4.2	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych, w tym:	0,00	0,00	89 936,00
4.2.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00
4.3	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy, w tym:	0,00	4 799 297,49	5 350 311,05
4.3.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00
4.4	Splaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych, w tym:	0,00	0,00	0,00
4.4.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00
4.5	Inne przychody niezwiązane z zaciągnięciem długu, w tym:	0,00	0,00	0,00
4.5.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00
5	Rozchody budżetu	0,00	3 550 000,00	3 550 000,00
5.1	Splaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych, w tym:	0,00	3 550 000,00	3 550 000,00
5.1.1	łącznie kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, w tym:	0,00	0,00	0,00
5.1.1.1	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy	0,00	0,00	0,00
5.1.1.2	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3	kwota wyłączeń z tytułu wcześniejszej spłaty zobowiązań, określonych w art. 243 ust. 3b ustawy, z tego:	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3.1	środkami nowego zobowiązania	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3.2	wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3.3	innymi środkami	0,00	0,00	0,00
5.1.1.4	kwota przypadających na dany rok kwot pozostałych ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań	0,00	0,00	0,00
5.2	Inne rozchody niezwiązane ze splatą długu	0,00	0,00	0,00
6	Kwota długu, w tym:	0,00	30 430 000,00	35 380 000,00
6.1	kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków	0,00	0,00	0,00
7	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy	x	x	x
7.1	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi	6 403 671,89	6 765 524,50	8 071 652,94
7.2	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki a wydatkami bieżącymi	6 403 671,89	11 564 821,99	13 511 899,99

Lp.	Wyszczególnienie	2018	2019	2020
8	Wskaźnik spłaty zobowiązań	x	x	x
8.1	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok)	x	x	x
8.1_vROD	8.1_vROD_2020	x	x	x
8.1_vROD	8.1_vROD_2026	x	x	x
8.1_vROD	8.1_vROD_2023	x	x	x
8.2	Relacja określona po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, ustalona dla danego roku (wskaźnik jednoroczny)	13,66%	12,68%	15,04%
8.2_v2020	8.2_v2020	13,66%	12,68%	15,04%
8.2_v2026	8.2_v2026	11,63%	11,89%	12,99%
8.3	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat)	x	x	x
8.3.1	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat)	x	x	x
8.4	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy	x	x	x
8.4.1	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy	x	x	x
art15zoc_ZI	Relacja kwoty długu do dochodów ogółem	x	x	x
art15zoc_8.	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń <u>bez art. 15zob ust. 1</u> przypadających na dany rok)	x	x	x
art15zoc_8.	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń <u>bez art. 15zob ust. 1</u> , obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy	x	x	x

Lp.	Wyszczególnienie	2018	2019	2020
art15zoc_8.	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń bez art. 15zob ust. 1 , obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy	x	x	x
art7_1	Relacja łącznej kwoty długu do dochodów ogółem, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środki o podobnym charakterze oraz powiększone o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego (art. 7 ust. 1 ustawy Dz.U.2022.1964/art. 296c ustawy Dz.U.2024.1756)	x	x	x
9	Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	x	x	x
9.1	Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	410 432,94	2 912 240,64	942 091,34
9.1.1	Dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:	410 432,94	2 889 446,51	942 091,34
9.1.1.1	środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	403 363,26	2 889 446,51	929 868,27
9.2	Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	902 668,22	3 183 570,89	1 235 752,65
9.2.1	Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:	902 668,22	3 183 570,89	1 235 752,65
9.2.1.1	środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	902 668,22	2 639 157,35	1 088 988,21
9.3	Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	327 488,61	3 018 035,12	1 033 532,79
9.3.1	Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:	327 488,61	3 018 035,12	1 033 532,79
9.3.1.1	finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	283 138,61	2 972 335,12	994 203,98
9.4	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	1 673 972,64	4 199 115,11	1 649 536,11
9.4.1	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:	1 673 972,64	4 199 115,11	1 649 536,11
9.4.1.1	finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	1 341 549,95	3 002 490,50	871 321,87
10	Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych	x	x	x
10.1	Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy, z tego:	0,00	9 729 052,95	15 928 323,83
10.1.1	bieżące	0,00	4 713 025,37	4 898 747,79
10.1.2	majątkowe	0,00	5 016 027,58	11 029 576,04
10.2	Wydatki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	0,00	0,00	0,00
10.3	Wydatki na spłatę zobowiązań przejmowanych w związku z likwidacją lub przekształceniem samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	0,00	0,00	0,00
10.4	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy	0,00	0,00	0,00

Lp.	Wyszczególnienie	2018	2019	2020
10.5	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych samorządowych osobach prawnych	0,00	0,00	0,00
10.6	Splaty, o których mowa w pkt. 5.1., wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych	0,00	3 550 000,00	3 550 000,00
10.7	Wydatki zmniejszające dług, w tym:	0,00	0,00	0,00
10.7.1	spłata zobowiązań wymagalnych z lat poprzednich, innych niż w pkt 10.7.3.	0,00	0,00	0,00
10.7.2	spłata zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyt i pożyczka, w tym:	0,00	0,00	0,00
10.7.2.1	zobowiązań zaciągniętych po dniu 1 stycznia 2019 r. ,w tym:	0,00	0,00	0,00
10.7.2.1.1	dokonywana w formie wydatku bieżącego	0,00	0,00	0,00
10.7.3	wypłaty z tytułu wymagalnych poręczeń i gwarancji	0,00	0,00	0,00
10.8	Kwota wzrostu(+)/spadku(-) kwoty długu wynikająca z operacji niekasowych (m.in. umorzenia, różnice kursowe)	0,00	31 480 000,00	0,00
10.9	Wcześniejsza spłata zobowiązań, wyłączona z limitu splaty zobowiązań, dokonywana w formie wydatków budżetowych	0,00	0,00	0,00
10.10	Wykup papierów wartościowych, splaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych do równowartości kwoty ubytku w wykonanych dochodach jednostki samorządu terytorialnego będącego skutkiem wystąpienia COVID-19	0,00	0,00	0,00
10.11	Wydatki bieżące podlegające ustawowemu wyłączeniu z limitu splaty zobowiązań	0,00	0,00	0,00
11	Dane dotyczące emitowanych obligacji przychodowych	x	x	x
11.1	Środki z przedsięwzięcia gromadzone na rachunku bankowym, w tym:	0,00	0,00	0,00
11.1.1	środki na zaspokojenie roszczeń obligatariuszy	0,00	0,00	0,00
11.2	Wydatki bieżące z tytułu świadczenia emitenta należnego obligatariuszom, nieuwzględniane w limicie splaty zobowiązań	0,00	0,00	0,00
12	Stopnie niezachowania relacji określonych w art. 242-244 w przypadku określonym w ... ustawy	x	x	x
12.1	Stopień niezachowania relacji zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w poz. 7.2.	0,00	0,00	0,00
12.2	Stopień niezachowania wskaźnika splaty zobowiązań, o którym mowa w poz. 8.4.	x	x	x
12.3	Stopień niezachowania wskaźnika splaty zobowiązań, o którym mowa w poz. 8.4.1.	x	x	x

Lp.	Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2024	2025
4	Przychody budżetu	19 780 091,23	24 564 828,25	27 815 219,15	14 155 136,00	21 120 013,95	21 200 000,00
4.1	Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych, w tym:	9 120 000,00	8 540 000,00	12 470 000,00	7 000 000,00	7 000 000,00	11 500 000,00
4.1.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	8 900 000,00	3 470 000,00	3 470 000,00	8 010 000,00
4.2	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych, w tym:	2 642 023,00	1 445 332,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.3	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy, w tym:	8 018 068,23	14 079 496,25	15 345 219,15	7 155 136,00	14 120 013,95	9 700 000,00
4.3.1	na pokrycie deficytu budżetu	495 262,98	5 179 609,10	1 225 205,20	7 155 136,00	169 804,20	9 700 000,00
4.4	Splaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych, w tym:	0,00	500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.4.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.5	Inne przychody niezwiązane z zaciąganiem długu, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.5.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5	Rozchody budżetu	3 760 000,00	4 040 000,00	3 570 000,00	3 530 000,00	3 530 000,00	3 490 000,00
5.1	Splaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych, w tym:	3 760 000,00	3 540 000,00	3 570 000,00	3 530 000,00	3 530 000,00	3 490 000,00
5.1.1	łącznie kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.1	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.2	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3	kwota wyłączeń z tytułu wcześniejszej spłaty zobowiązań, określonych w art. 243 ust. 3b ustawy, z tego:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3.1	środkami nowego zobowiązania	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3.2	wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3.3	innymi środkami	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.4	kwota przypadających na dany rok kwot pozostałych ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.2	Inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu	0,00	500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Kwota długu, w tym:	40 740 000,00	45 740 000,00	54 640 000,00	58 110 000,00	58 110 000,00	70 118 000,00
6.1	kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 998 000,00
7	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy	x	x	x	x	x	x
7.1	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi	10 716 629,74	6 787 523,59	4 355 592,61	-1 625 005,00	4 940 077,49	2 674 284,00
7.2	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki a wydatkami bieżącymi	21 376 720,97	22 812 351,84	19 700 811,76	5 530 131,00	19 060 091,44	12 374 284,00

Lp.	Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2024	2025
8	Wskaźnik spłaty zobowiązań	x	x	x	x	x	x
8.1	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok)	x	x	x	x	x	6,01%
8.1_vROD	8.1_vROD_2020	x	x	x	x	x	6,01%
8.1_vROD	8.1_vROD_2026	x	x	x	x	x	6,01%
8.1_vROD	8.1_vROD_2023	x	x	x	x	x	6,01%
8.2	Relacja określona po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, ustalona dla danego roku (wskaźnik jednoroczny)	17,72%	12,94%	11,08%	3,50%	8,85%	5,54%
8.2_v2020	8.2_v2020	17,72%	12,94%	11,08%	3,50%	8,85%	0,00%
8.2_v2026	8.2_v2026	15,01%	11,29%	9,68%	1,98%	7,89%	5,54%
8.3	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat)	x	x	x	x	x	12,37%
8.3.1	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat)	x	x	x	x	x	13,14%
8.4	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy	x	x	x	x	x	Spełniona
8.4.1	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy	x	x	x	x	x	Spełniona
art15zoc_ZI	Relacja kwoty długu do dochodów ogółem	x	x	x	x	x	0,00%
art15zoc_8.	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń bez art. 15zob ust. 1 przypadających na dany rok)	x	x	x	x	x	0,00%
art15zoc_8.	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń bez art. 15zob ust. 1 , obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy	x	x	x	x	x	Spełniona

Lp.	Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2024	2025
10.5	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych samorządowych osobach prawnych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.6	Splaty, o których mowa w pkt. 5.1., wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych	3 760 000,00	3 540 000,00	3 570 000,00	3 530 000,00	3 530 000,00	3 490 000,00
10.7	Wydatki zmniejszające dług, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.7.1	splata zobowiązań wymagalnych z lat poprzednich, innych niż w pkt 10.7.3.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.7.2	splata zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyt i pożyczka, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.7.2.1	zobowiązań zaciągniętych po dniu 1 stycznia 2019 r., w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.7.2.1.1	dokonywana w formie wydatku bieżącego	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.7.3	wypłaty z tytułu wymagalnych poręczeń i gwarancji	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.8	Kwota wzrostu(+)/spadku(-) kwoty długu wynikająca z operacji niekasowych (m.in. umorzenia, różnice kursowe)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.9	Wcześniejsza splata zobowiązań, wyłączona z limitu splaty zobowiązań, dokonywana w formie wydatków budżetowych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.10	Wykup papierów wartościowych, splaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych do równowartości kwoty ubytku w wykonanych dochodach jednostki samorządu terytorialnego będącego skutkiem wystąpienia COVID-19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.11	Wydatki bieżące podlegające ustawowemu wyłączeniu z limitu splaty zobowiązań	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11	Dane dotyczące emitowanych obligacji przychodowych	x	x	x	x	x	x
11.1	Środki z przedsięwzięcia gromadzone na rachunku bankowym, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.1.1	środki na zaspokojenie roszczeń obligatariuszy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.2	Wydatki bieżące z tytułu świadczenia emitenta należnego obligatariuszom, nieuwzględniane w limicie splaty zobowiązań	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12	Stopnie niezachowania relacji określonych w art. 242-244 w przypadku określonym w ... ustawy	x	x	x	x	x	x
12.1	Stopień niezachowania relacji zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w poz. 7.2.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.2	Stopień niezachowania wskaźnika splaty zobowiązań, o którym mowa w poz. 8.4.	x	x	x	x	x	0,00%
12.3	Stopień niezachowania wskaźnika splaty zobowiązań, o którym mowa w poz. 8.4.1.	x	x	x	x	x	0,00%

Lp.	Wyszczególnienie	2026	2027	2028	2029	2030	2031
1	Dochody ogółem	170 637 842,00	166 649 235,00	169 188 700,00	163 880 510,00	161 704 502,00	165 747 116,00
1.1	Dochody bieżące, z tego:	156 321 581,00	159 585 584,00	162 958 544,00	163 880 510,00	161 704 502,00	165 747 116,00
1.1.1	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	60 623 979,00	62 657 208,00	63 355 610,00	64 101 567,00	65 704 106,00	67 346 709,00
1.1.2	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	1 006 152,00	1 200 383,00	1 300 778,00	1 033 940,00	1 059 788,00	1 086 283,00
1.1.3	z subwencji ogólnej	37 804 473,00	37 056 716,00	37 898 304,00	37 763 457,00	32 557 543,00	33 371 482,00
1.1.4	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	23 506 034,00	24 102 456,00	24 895 104,00	25 506 553,00	26 021 197,00	26 671 727,00
1.1.5	pozostałe dochody bieżące, w tym:	33 380 943,00	34 568 821,00	35 508 748,00	35 474 993,00	36 361 868,00	37 270 915,00
1.1.5.1	z podatku od nieruchomości	11 900 000,00	12 500 000,00	13 000 000,00	11 953 391,00	12 252 226,00	12 558 532,00
1.2	Dochody majątkowe, w tym:	14 316 261,00	7 063 651,00	6 230 156,00	0,00	0,00	0,00
1.2.1	ze sprzedaży majątku	1 000 000,00	800 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.2	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	13 316 261,00	6 263 651,00	6 230 156,00	0,00	0,00	0,00
2	Wydatki ogółem	182 597 842,00	162 019 235,00	167 938 700,00	158 180 510,00	155 904 502,00	159 847 116,00
2.1	Wydatki bieżące, w tym:	144 695 843,00	152 062 884,00	153 794 188,00	152 945 510,00	155 062 685,00	158 600 656,00
2.1.1	na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	70 633 478,00	72 541 358,00	73 226 127,00	74 104 676,00	73 979 398,00	75 847 378,00
2.1.2	z tytułu poręczeń i gwarancji, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	645 301,00	645 301,00
2.1.2.1	gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.3	wydatki na obsługę długu, w tym:	4 100 000,00	3 524 540,00	3 061 150,00	2 778 750,00	2 474 350,00	2 195 250,00
2.1.3.1	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.3.2	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.3.3	pozostałe odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.2	Wydatki majątkowe, w tym:	37 901 999,00	9 956 351,00	14 144 512,00	5 235 000,00	841 817,00	1 246 460,00
2.2.1	Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy, w tym:	37 901 999,00	9 956 351,00	14 144 512,00	5 235 000,00	841 817,00	1 246 460,00
2.2.1.1	wydatki o charakterze dotacyjnym na inwestycje i zakupy inwestycyjne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3	Wynik budżetu	-11 960 000,00	4 630 000,00	1 250 000,00	5 700 000,00	5 800 000,00	5 900 000,00
3.1	Kwota prognozowanej nadwyżki budżetu przeznaczana na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych	0,00	4 630 000,00	1 250 000,00	5 700 000,00	5 800 000,00	5 900 000,00

Lp.	Wyszczególnienie	2026	2027	2028	2029	2030	2031
4	Przychody budżetu	15 700 000,00	0,00	3 000 000,00	0,00	0,00	0,00
4.1	Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych, w tym:	15 700 000,00	0,00	3 000 000,00	0,00	0,00	0,00
4.1.1	na pokrycie deficytu budżetu	11 960 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.3	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.3.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.4	Splaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.4.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.5	Inne przychody niezwiązane z zaciągnięciem długu, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.5.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5	Rozchody budżetu	3 740 000,00	4 630 000,00	4 250 000,00	5 700 000,00	5 800 000,00	5 900 000,00
5.1	Splaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych, w tym:	3 740 000,00	4 630 000,00	4 250 000,00	5 700 000,00	5 800 000,00	5 900 000,00
5.1.1	łącznie kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.1	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.2	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3	kwota wyłączeń z tytułu wcześniejszej spłaty zobowiązań, określonych w art. 243 ust. 3b ustawy, z tego:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3.1	środkami nowego zobowiązania	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3.2	wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3.3	innymi środkami	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.4	kwota przypadających na dany rok kwot pozostałych ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.2	Inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Kwota długu, w tym:	81 278 400,00	75 848 800,00	73 799 200,00	67 299 600,00	60 700 000,00	54 800 000,00
6.1	kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków	3 198 400,00	2 398 800,00	1 599 200,00	799 600,00	0,00	0,00
7	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy	x	x	x	x	x	x
7.1	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi	11 625 738,00	7 522 700,00	9 164 356,00	10 935 000,00	6 641 817,00	7 146 460,00
7.2	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki a wydatkami bieżącymi	11 625 738,00	7 522 700,00	9 164 356,00	10 935 000,00	6 641 817,00	7 146 460,00

Lp.	Wyszczególnienie	2032	2033	2034	2035	2036	2037
1	Dochody ogółem	169 890 794,00	174 138 063,00	178 491 515,00	182 953 802,00	187 527 647,00	192 215 837,00
1.1	Dochody bieżące, z tego:	169 890 794,00	174 138 063,00	178 491 515,00	182 953 802,00	187 527 647,00	192 215 837,00
1.1.1	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	69 030 377,00	70 756 136,00	72 525 039,00	74 338 165,00	76 196 619,00	78 101 534,00
1.1.2	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	1 113 440,00	1 141 276,00	1 169 808,00	1 199 053,00	1 229 029,00	1 259 755,00
1.1.3	z subwencji ogólnej	34 205 769,00	35 060 913,00	35 937 436,00	36 835 872,00	37 756 769,00	38 700 688,00
1.1.4	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	27 338 520,00	28 021 983,00	28 722 533,00	29 440 596,00	30 176 611,00	30 931 026,00
1.1.5	pozostałe dochody bieżące, w tym:	38 202 688,00	39 157 755,00	40 136 699,00	41 140 116,00	42 168 619,00	43 222 834,00
1.1.5.1	z podatku od nieruchomości	12 872 495,00	13 194 307,00	13 524 165,00	13 862 269,00	14 208 826,00	14 564 047,00
1.2	Dochody majątkowe, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.1	ze sprzedaży majątku	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.2	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2	Wydatki ogółem	163 790 794,00	168 038 063,00	172 491 515,00	177 053 802,00	181 577 647,00	186 265 837,00
2.1	Wydatki bieżące, w tym:	162 184 811,00	165 839 433,00	169 552 803,00	173 023 855,00	176 529 872,00	180 433 573,00
2.1.1	na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	77 667 715,00	79 512 323,00	81 360 985,00	83 232 288,00	85 084 206,00	86 956 059,00
2.1.2	z tytułu poręczeń i gwarancji, w tym:	645 301,00	645 301,00	645 301,00	323 118,00	0,00	0,00
2.1.2.1	gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.3	wydatki na obsługę długu, w tym:	1 961 250,00	1 723 500,00	1 489 250,00	1 259 750,00	1 031 750,00	803 250,00
2.1.3.1	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.3.2	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.3.3	pozostałe odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.2	Wydatki majątkowe, w tym:	1 605 983,00	2 198 630,00	2 938 712,00	4 029 947,00	5 047 775,00	5 832 264,00
2.2.1	Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy, w tym:	1 605 983,00	2 198 630,00	2 938 712,00	4 029 947,00	5 047 775,00	5 832 264,00
2.2.1.1	wydatki o charakterze dotacyjnym na inwestycje i zakupy inwestycyjne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3	Wynik budżetu	6 100 000,00	6 100 000,00	6 000 000,00	5 900 000,00	5 950 000,00	5 950 000,00
3.1	Kwota prognozowanej nadwyżki budżetu przeznaczana na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych	6 100 000,00	6 100 000,00	6 000 000,00	5 900 000,00	5 950 000,00	5 950 000,00

Lp.	Wyszczególnienie	2032	2033	2034	2035	2036	2037
4	Przychody budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.1	Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.1.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.3	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.3.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.4	Splaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.4.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.5	Inne przychody niezwiązane z zaciągnięciem długu, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.5.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5	Rozchody budżetu	6 100 000,00	6 100 000,00	6 000 000,00	5 900 000,00	5 950 000,00	5 950 000,00
5.1	Splaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych, w tym:	6 100 000,00	6 100 000,00	6 000 000,00	5 900 000,00	5 950 000,00	5 950 000,00
5.1.1	łącznie kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.1	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.2	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3	kwota wyłączeń z tytułu wcześniejszej spłaty zobowiązań, określonych w art. 243 ust. 3b ustawy, z tego:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3.1	środkami nowego zobowiązania	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3.2	wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3.3	innymi środkami	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.4	kwota przypadających na dany rok kwot pozostałych ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.2	Inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Kwota długu, w tym:	48 700 000,00	42 600 000,00	36 600 000,00	30 700 000,00	24 750 000,00	18 800 000,00
6.1	kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy	x	x	x	x	x	x
7.1	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi	7 705 983,00	8 298 630,00	8 938 712,00	9 929 947,00	10 997 775,00	11 782 264,00
7.2	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki a wydatkami bieżącymi	7 705 983,00	8 298 630,00	8 938 712,00	9 929 947,00	10 997 775,00	11 782 264,00

Lp.	Wyszczególnienie	2038	2039	2040	2041	2042
1	Dochody ogółem	197 021 233,00	201 946 764,00	205 985 699,00	210 105 413,00	214 307 521,00
1.1	Dochody bieżące, z tego:	197 021 233,00	201 946 764,00	205 985 699,00	210 105 413,00	214 307 521,00
1.1.1	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	80 054 072,00	82 055 424,00	83 696 532,00	85 370 463,00	87 077 872,00
1.1.2	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	1 291 249,00	1 323 530,00	1 350 001,00	1 377 001,00	1 404 541,00
1.1.3	z subwencji ogólnej	39 668 205,00	40 659 910,00	41 473 108,00	42 302 570,00	43 148 621,00
1.1.4	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	31 704 302,00	32 496 910,00	33 146 848,00	33 809 785,00	34 485 981,00
1.1.5	pozostałe dochody bieżące, w tym:	44 303 405,00	45 410 990,00	46 319 210,00	47 245 594,00	48 190 506,00
1.1.5.1	z podatku od nieruchomości	14 928 148,00	15 301 352,00	15 607 379,00	15 919 527,00	16 237 918,00
1.2	Dochody majątkowe, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.1	ze sprzedaży majątku	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.2	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2	Wydatki ogółem	191 471 233,00	196 396 764,00	203 385 699,00	208 405 413,00	210 907 521,00
2.1	Wydatki bieżące, w tym:	184 355 507,00	188 319 373,00	192 371 329,00	196 518 823,00	200 703 868,00
2.1.1	na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	88 782 136,00	90 579 974,00	92 346 283,00	94 077 776,00	95 794 695,00
2.1.2	z tytułu poręczeń i gwarancji, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.2.1	gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.3	wydatki na obsługę długu, w tym:	582 250,00	373 500,00	225 000,00	146 000,00	56 750,00
2.1.3.1	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.3.2	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.3.3	pozostałe odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.2	Wydatki majątkowe, w tym:	7 115 726,00	8 077 391,00	11 014 370,00	11 886 590,00	10 203 653,00
2.2.1	Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy, w tym:	7 115 726,00	8 077 391,00	11 014 370,00	11 886 590,00	10 203 653,00
2.2.1.1	wydatki o charakterze dotacyjnym na inwestycje i zakupy inwestycyjne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3	Wynik budżetu	5 550 000,00	5 550 000,00	2 600 000,00	1 700 000,00	3 400 000,00
3.1	Kwota prognozowanej nadwyżki budżetu przeznaczana na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych	5 550 000,00	5 550 000,00	2 600 000,00	1 700 000,00	3 400 000,00

Lp.	Wyszczególnienie	2038	2039	2040	2041	2042
4	Przychody budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.1	Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.1.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.3	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.3.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.4	Splaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.4.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.5	Inne przychody niezwiązane z zaciągnięciem długu, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.5.1	na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5	Rozchody budżetu	5 550 000,00	5 550 000,00	2 600 000,00	1 700 000,00	3 400 000,00
5.1	Splaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych, w tym:	5 550 000,00	5 550 000,00	2 600 000,00	1 700 000,00	3 400 000,00
5.1.1	łącznie kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.1	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.2	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3	kwota wyłączeń z tytułu wcześniejszej spłaty zobowiązań, określonych w art. 243 ust. 3b ustawy, z tego:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3.1	środkami nowego zobowiązania	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3.2	wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3.3	innymi środkami	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.4	kwota przypadających na dany rok kwot pozostałych ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.2	Inne rozchody niezwiązane ze splatą długu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Kwota długu, w tym:	13 250 000,00	7 700 000,00	5 100 000,00	3 400 000,00	0,00
6.1	kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy	x	x	x	x	x
7.1	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi	12 665 726,00	13 627 391,00	13 614 370,00	13 586 590,00	13 603 653,00
7.2	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki a wydatkami bieżącymi	12 665 726,00	13 627 391,00	13 614 370,00	13 586 590,00	13 603 653,00

Lp.	Wyszczególnienie	2038	2039	2040	2041	2042
8	Wskaźnik spłaty zobowiązań	x	x	x	x	x
8.1	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok)	3,71%	3,50%	1,63%	1,05%	1,92%
8.1_vROD	8.1_vROD_2020	3,71%	3,50%	1,63%	1,05%	1,92%
8.1_vROD	8.1_vROD_2026	3,71%	3,50%	1,63%	1,05%	1,92%
8.1_vROD	8.1_vROD_2023	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
8.2	Relacja określona po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, ustalona dla danego roku (wskaźnik jednoroczny)	8,01%	8,26%	8,01%	7,79%	7,60%
8.2_v2020	8.2_v2020	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
8.2_v2026	8.2_v2026	8,01%	8,26%	8,01%	7,79%	7,60%
8.3	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat)	7,15%	7,34%	7,55%	7,71%	7,83%
8.3.1	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat)	7,15%	7,34%	7,55%	7,71%	7,83%
8.4	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona
8.4.1	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona
art15zoc_ZI	Relacja kwoty długu do dochodów ogółem	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
art15zoc_8.	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń bez art. 15zob ust. 1 przypadających na dany rok)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
art15zoc_8.	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń bez art. 15zob ust. 1 , obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona

Lp.	Wyszczególnienie	2038	2039	2040	2041	2042
art15zoc_8.	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń bez art. 15zob ust. 1 , obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona
art7_1	Relacja łącznej kwoty długu do dochodów ogółem, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środki o podobnym charakterze oraz powiększone o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego (art. 7 ust. 1 ustawy Dz.U.2022.1964/art. 296c ustawy Dz.U.2024.1756)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
9	Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	x	x	x	x	x
9.1	Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.1.1	Dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.1.1.1	środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.2	Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.2.1	Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.2.1.1	środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.3	Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.3.1	Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.3.1.1	finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.4	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.4.1	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.4.1.1	finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10	Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych	x	x	x	x	x
10.1	Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy, z tego:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.1.1	bieżące	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.1.2	majątkowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.2	Wydatki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.3	Wydatki na spłatę zobowiązań przejmowanych w związku z likwidacją lub przekształceniem samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.4	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Lp.	Wyszczególnienie	2038	2039	2040	2041	2042
10.5	Kwota zobowiązań wynikających z przejścia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych samorządowych osobach prawnych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.6	Splaty, o których mowa w pkt. 5.1., wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych	3 450 000,00	3 550 000,00	700 000,00	0,00	0,00
10.7	Wydatki zmniejszające dług, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.7.1	splata zobowiązań wymagalnych z lat poprzednich, innych niż w pkt 10.7.3.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.7.2	splata zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyt i pożyczka, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.7.2.1	zobowiązań zaciągniętych po dniu 1 stycznia 2019 r., w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.7.2.1.1	dokonywana w formie wydatku bieżącego	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.7.3	wypłaty z tytułu wymagalnych poręczeń i gwarancji	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.8	Kwota wzrostu(+)/spadku(-) kwoty długu wynikająca z operacji niekasowych (m.in. umorzenia, różnice kursowe)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.9	Wcześniejsza splata zobowiązań, wyłączona z limitu splaty zobowiązań, dokonywana w formie wydatków budżetowych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.10	Wykup papierów wartościowych, splaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych do równowartości kwoty ubytku w wykonanych dochodach jednostki samorządu terytorialnego będącego skutkiem wystąpienia COVID-19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.11	Wydatki bieżące podlegające ustawowemu wyłączeniu z limitu splaty zobowiązań	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11	Dane dotyczące emitowanych obligacji pochodowych	x	x	x	x	x
11.1	Środki z przedsięwzięcia gromadzone na rachunku bankowym, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.1.1	środki na zaspokojenie roszczeń obligatariuszy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.2	Wydatki bieżące z tytułu świadczenia emitenta należnego obligatariuszom, nieuwzględniane w limicie splaty zobowiązań	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12	Stopnie niezachowania relacji określonych w art. 242-244 w przypadku określonym w ... ustawy	x	x	x	x	x
12.1	Stopień niezachowania relacji zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w poz. 7.2.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.2	Stopień niezachowania wskaźnika splaty zobowiązań, o którym mowa w poz. 8.4.	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
12.3	Stopień niezachowania wskaźnika splaty zobowiązań, o którym mowa w poz. 8.4.1.	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Wykaz przedsięwzięć do WPF

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2025	Limit 2026	Limit 2027	Limit 2028	Limit 2029	Limit 2030	Limit zobowiązań
			Od	Do								
1	Wydatki na przedsięwzięcia-ogółem (1.1+1.2+1.3)				103 719 661,00	30 578 964,00	30 738 558,00	10 601 201,00	14 915 072,00	5 460 275,00	799 600,00	60 817 017,00
1.a	- wydatki bieżące				6 307 160,00	1 266 743,00	1 227 752,00	883 821,00	1 010 153,00	925 932,00	799 600,00	6 092 821,00
1.b	- wydatki majątkowe				97 412 501,00	29 312 221,00	29 510 806,00	9 717 380,00	13 904 919,00	4 534 343,00	0,00	54 724 196,00
1.1	wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009.r. o finansach publicznych (Dz.U.Nr 157 poz 1240 z późn zm.) z tego:				49 384 791,00	4 072 985,00	15 959 310,00	9 801 601,00	14 115 472,00	4 660 675,00	0,00	47 270 454,00
1.1.1	- wydatki bieżące				2 001 721,00	1 224 513,00	356 102,00	84 221,00	210 553,00	126 332,00	0,00	2 001 721,00
1.1.1.1	Jesteśmy do usług (FEP) - Zwiększenie oferty usług społecznych w okresie 2025-2026 na obszarze gm. Czersk	CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W CZERSKU	2025	2026	1 288 040,00	1 179 963,00	108 077,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 288 040,00
1.1.1.2	Cyberbezpieczny Samorząd - Zmodernizowanie publicznych usług, produktów i procesów cyfrowych.	Urząd Miejski w Czersku	2023	2026	292 575,00	44 550,00	248 025,00	0,00	0,00	0,00	0,00	292 575,00

1.1.2.4	Utworzenie Centrum Kultury i Tradycji Regionu Borów Tucholskich w Willi przy ul. 21 Lutego w Czersku (FEP) - etap I - Celem projektu jest utworzenie kulturalnego miejsca w gm. Czersk zraszającego mieszkańców i turystów gminy.	Urząd Miejski w Czersku	2024	2028	6 435 976,00	0,00	0,00	5 307 402,00	1 071 379,00	0,00	0,00	6 378 781,00
1.1.2.5	Zwiększenie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej w Gminie Czersk - Kompleksowa termomodernizacja 12 istniejących budynkach użyteczności publicznej na obszarze gminy.	Urząd Miejski w Czersku	2026	2028	17 903 516,00	0,00	5 218 176,00	3 756 469,00	8 928 871,00	0,00	0,00	17 903 516,00
1.1.2.6	Utworzenie 48 nowych miejsc opieki dla dzieci w wieku do lat 3 w Żłobku w Rytle, ul. Krokusowa (działka nr 446/73, 446/74, 446/75, 446/76), 89-642 Ryteł - Zwiększenie liczby miejsc opieki nad dziećmi do lat trzech w Gminie Czersk	Urząd Miejski w Czersku	2023	2026	11 147 778,00	1 217 778,00	9 540 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10 618 878,00
1.1.2.7	Poprawa mobilności miejskiej na OF Światowego Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie poprzez rozbudowę lokalnego węzła integracyjnego w rejonie Dworca w Czersku wraz z przebudową części zabytkowego budynku (FEP) - Rozwój infrastruktury przy Dworcu PKP w celu poprawy mobilności mieszkańców gminy.	Urząd Miejski w Czersku	2025	2029	9 427 595,00	3 610,00	604 973,00	380 000,00	3 904 669,00	4 534 343,00	0,00	9 427 595,00
1.1.2.8	Budowa obiektu infrastruktury społecznej przeznaczonego na rzecz mieszkalnictwa treningowego i wspomagane w Czersku wraz z infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu (FEP) - Rozwój infrastruktury społecznej na terenie Gminy Czersk	Urząd Miejski w Czersku	2025	2027	336 543,00	1 250,00	61 784,00	273 509,00	0,00	0,00	0,00	336 543,00

1.3.2	- wydatki majątkowe				50 029 431,00	26 463 749,00	13 907 598,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9 455 463,00
1.3.2.1	Budowa budynku komunalnego przy ul. Transportowców w Czersku (BGK) - Wsparcie w tworzeniu lokali mieszkalnych	Urząd Miejski w Czersku	2019	2025	7 401 925,00	1 555 898,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	27 898,00
1.3.2.2	Opracowanie dokumentacji budowy sieci wodociągowo - kanalizacyjnej na terenie gminy (m.in. Sołectwa Złotowo i Rytel) - poprawa stanu środowiska naturalnego	Urząd Miejski w Czersku	2025	2026	100 000,00	0,00	100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100 000,00
1.3.2.3	Budowa nowego boiska wielofunkcyjnego wraz z zadaszeniem przy Szkole Podstawowej w Gotelpiu (Program Olimpia) - poprawa warunków nauki i rozwoju psychfizycznego dzieci	Urząd Miejski w Czersku	2024	2025	3 950 103,00	1 820 203,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	84 802,00
1.3.2.4	Przebudowa układu komunikacyjnego w centrum Czerska (RFRD, RPIS) - poprawa infrastruktury drogowej	Urząd Miejski w Czersku	2024	2026	12 173 306,00	3 445 682,00	7 873 005,00	0,00	0,00	0,00	0,00	935 549,00

1.3.2.9	Opracowanie dokumentacji rozbudowy remizy OSP w Starych Prusach - poprawa bezpieczeństwa mieszkańców gminy	Urząd Miejski w Czersku	2025	2026	20 000,00	0,00	20 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20 000,00
1.3.2.10	Opracowanie dokumentacji przebudowy ul. Dworcowej w Rytle - poprawa stanu infrastruktury drogowej	Urząd Miejski w Czersku	2025	2026	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 000,00
1.3.2.11	Projekt budowy ul. Polnej w Odrach - poprawa stanu infrastruktury drogowej	Urząd Miejski w Czersku	2025	2026	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 000,00
1.3.2.12	Budowa drogi Krzyż - Sienica - Malachin etap I - wkład własny gminy Czersk do Związku Gmin "W Sercu Borów Tucholskich"	Urząd Miejski w Czersku	2024	2025	189 086,00	139 086,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	139 086,00

1.3.2.13	Budowa budynku mieszkalnego przy ul. Długiej w Czersku (BGK) - etap II - Wsparcie w tworzeniu lokali mieszkalnych	Urząd Miejski w Czersku	2025	2026	5 770 000,00	1 450 000,00	4 320 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 770 000,00
1.3.2.14	Budowa sieci wodociągowej w ul. Ziołowej i Grzybowej w Czersku - poprawa stanu środowiska naturalnego	Urząd Miejski w Czersku	2024	2025	104 800,00	104 800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10 400,00
1.3.2.15	Projekt przebudowy ulicy i placu Józefa Ostrowskiego w Czersku - poprawa stanu infrastruktury drogowej	Urząd Miejski w Czersku	2025	2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.16	Wykonanie dokumentacji budowy drogi Będźmierowice - Bukowa Góra - Kęsza - poprawa stanu infrastruktury drogowej	Urząd Miejski w Czersku	2025	2026	100 000,00	0,00	100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 000,00

1.3.2.17	Wykonanie dokumentacji budowy drogi Zapora - Duża Klonia - poprawa infrastruktury drogowej	Urząd Miejski w Czersku	2025	2026	45 000,00	0,00	45 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 000,00
1.3.2.18	Wykonanie dokumentacji dla termomodernizacji budynków świetlic wiejskich w Zapędowie i Gutowcu - poprawa jakości powietrza	Urząd Miejski w Czersku	2024	2025	65 000,00	35 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.19	Wykonanie dokumentacji projektowej sieci wodociągowo - kanalizacyjnej w Modrzejewie - poprawa stanu środowiska naturalnego	Urząd Miejski w Czersku	2025	2026	15 000,00	0,00	15 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15 000,00
1.3.2.20	Odrestaurowanie zabytkowego ogrodzenia cmentarza parafialnego w Czersku (w tym 1.078.000 RPOZ - dotacja celowa)	CZERSK	2024	2025	1 082 020,00	1 082 020,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

1.3.2.21	Odnowienie elewacji i dachu zabytkowej części budynku Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II w Czersku (RPOZ)	Urząd Miejski w Czersku	2024	2025	552 100,00	532 100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40 081,00
1.3.2.22	Budowa toalety przy rolnikowskim i placu targowym oraz zaplecza socjalnego rolnikowskiego w Czersku - poprawa warunków socjalnych	Urząd Miejski w Czersku	2025	2026	250 000,00	0,00	250 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	250 000,00
1.3.2.23	Opracowanie dokumentacji projektowej przystanku autobusowego i przejścia dla pieszych przy drodze Łubna - Malachin (skrzyżowania z ul. Słoneczną) - poprawa stanu infrastruktury drogowej	Urząd Miejski w Czersku	2025	2026	10 000,00	0,00	10 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10 000,00
1.3.2.24	Opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy drogi nr 224137G w Gotelpiu (od posesji 35 i 36 w kierunku centrum wsi) - poprawa stanu infrastruktury drogowej	Urząd Miejski w Czersku	2025	2026	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50 000,00
1.3.2.25	Opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy ulic Słonecznej i Brzozowej w Czersku - poprawa stanu infrastruktury drogowej	Urząd Miejski w Czersku	2025	2026	40 000,00	0,00	40 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40 000,00

Projekt nr 3

UCHWAŁA Nr XVIII/.../25

RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 25 listopada 2025 r.

w sprawie zmiany uchwały nr XVII/237/25 w sprawie zmiany uchwały nr VII/118/24 w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.) oraz art. 6 j ust. 1 pkt 1 i ust. 2 a, art. 6 k ust. 1 pkt 1, ust. 2 i ust. 2a pkt 1 oraz ust. 3 i 4 a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. – Dz. U. z 2025 r., poz. 733)

Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1.

W uchwale nr XVII/237/25 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 30 października 2025 r. w sprawie zmiany uchwały nr VII/118/24 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 26 listopada 2024 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty wprowadza się następujące zmiany:

§ 1. Otrzymuje brzmienie:

„W uchwale nr VII/118/24 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 26 listopada 2024 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty wprowadza się następujące zmiany:

1) § 2 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Ustala się następujące miesięczne stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które są zbierane i odbierane w sposób selektywny, dla właścicieli nieruchomości jednorodzinnych, na których zamieszkują mieszkańcy:

- 1) 47,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości przez jedną osobę,
- 2) 47,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości przez dwie osoby,
- 3) 44,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości przez trzy osoby,
- 4) 38,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości przez cztery osoby,
- 5) 34,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości przez pięć osób,
- 6) 34,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania danej nieruchomości przez sześć lub więcej osób, przy czym maksymalna opłata wynosi 204,00 zł.”

2) § 2 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Ustala się następujące miesięczne stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które są zbierane i odbierane w sposób selektywny, dla właścicieli nieruchomości wielorodzinnych, na których zamieszkują mieszkańcy:

ul. Kościuszki 27
89-650 Czersk

tel. (52) 395 48 10
EPUAP:/M_CZERSK/SkrytkaESP

urząd_miejski@czersk.pl
www.czersk.pl

-
- 1) 47,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania lokalu mieszkalnego przez jedną osobę,
 - 2) 47,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania lokalu mieszkalnego przez dwie osoby,
 - 3) 44,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania lokalu mieszkalnego przez trzy osoby,
 - 4) 38,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania lokalu mieszkalnego przez cztery osoby,
 - 5) 34,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania lokalu mieszkalnego przez pięć osób,
 - 6) 34,00 zł za osobę w przypadku zamieszkiwania lokalu mieszkalnego przez sześć lub więcej osób, przy czym maksymalna opłata wynosi 204,00 zł.”

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 3.

1. Uchwała podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.
2. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 roku.

Wnoszący:
Burmistrz

Daniel Szpręga

Przewodniczący Rady

Przemysław Biesek-Talewski

UZASADNIENIE

W dniu 30 października 2025 r. Rada Miejska w Czersku podjęła uchwałę nr XVII/237/25 w sprawie zmiany uchwały nr VII/118/24 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 26 listopada 2024 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty. W opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w ww. uchwale powinno znaleźć się doprecyzowanie, iż stawki opłaty wymienione w § 1. pkt 1 i 2 uchwały nr XVII/237/25 z dnia 30 października 2025 r. dotyczą odpadów zbieranych w sposób selektywny. W niniejszym projekcie dostosowano zapisy do zaleceń Izby.

Projekt nr 4

UCHWAŁA Nr XVIII/.../25

RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 25 listopada 2025 r.

w sprawie zmiany uchwały nr LXIV/730/24 sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania, a także określenia szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.) w związku z art. 17 ust. 1 pkt 11, ust. 2 pkt 2a, art. 50 ust. 6 i 6a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. – Dz. U. z 2025 r., poz. 1214 ze zm.)

Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1.

W § 3 uchwały nr LXIV/730/24 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 20 lutego 2024 roku sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania, a także określenia szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Koszt jednej godziny za usługi sąsiedzkie ustala się na 37,58 zł.”.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 3.

1. Uchwała podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.
2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego, nie szybciej niż w dniu 1 stycznia 2026 roku.

Wnoszący:

Burmistrz

Daniel Szpręga

Przewodniczący Rady

Przemysław Biesek-Talewski

UZASADNIENIE

W związku ze zmianami minimalnych stawek za 1 godzinę pracy postanowiono uaktualnić koszt jednej godziny usług sąsiedzkich zgodnie ze stawkami, które będą obowiązywać w 2026 r.

Projekt nr 5

UCHWAŁA Nr XVIII/.../25

RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 25 listopada 2025 r.

w sprawie przyjęcia programu współpracy Gminy Czersk z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.), art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. – Dz. U. z 2025 r., poz. 1338) oraz uchwały nr XLIV/429/10 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 24 czerwca 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 106, poz. 2050)

Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się program współpracy Gminy Czersk z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2026, w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 3.

Traci moc uchwała nr XVII/241/25 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 30 października 2025 r. w sprawie przyjęcia programu współpracy Gminy Czersk z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2026.

§ 4.

1. Uchwała podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej oraz Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.
2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Wnoszący:
Burmistrz

Daniel Szpręga

ul. Kościuszki 27
89-650 Czersk

tel. (52) 395 48 10
EPUAP:/M_CZERSK/SkrytkaESP

urząd_miejski@czersk.pl
www.czersk.pl

Przewodniczący Rady

Przemysław Biesek-Talewski

UZASADNIENIE

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi, osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi działającymi na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła katolickiego, jak również do innych Kościołów i związków wyznaniowych oraz stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego, stanowi uszczegółowienie zakresu współpracy z Gminą Czersk w roku 2026.

Przedmiotowa uchwała to również realizacja zasad partnerstwa i jawności w zakresie wykonywania zadań publicznych oraz podstawa dla władz gminy do dysponowania środkami publicznymi.

W celu poznania ich opinii na temat projektu uchwały konsultacje programu współpracy Gminy Czersk z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zostały przeprowadzone w dniach 13 – 20 października 2025 r. Ogłoszenie o konsultacjach wraz z projektem uchwały zamieszczono na stronie internetowej urzędu www.czersk.pl oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej bip.czersk.pl

W wyznaczonym terminie konsultacji nie zgłoszono uwag.

Na prośbę Wojewody, wyrażoną w piśmie PN-I.40.87.2024.JB z dnia 12.11.2025 r., dotyczącym zmiany linii orzeczniczej w zakresie uchwalonych na podstawie art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie rocznych programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 tej ustawy, zachodzi konieczność dostosowania treści uchwały w zakresie publikacji programu.

Dotychczas dominował pogląd, również reprezentowany przez Wojewodę Pomorskiego, że roczny program współpracy, jako akt o charakterze planistycznym skierowany do organu wykonawczego gminy, nie posiada charakteru aktu powszechnie obowiązującego i nie podlega obowiązkowej publikacji w trybie określonym w art. 13 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.

Obecnie przeważa stanowisko, że programy te powinny być kwalifikowane jako akty prawa miejscowego, co jest również poglądem, ku któremu skłania się Wojewoda Pomorski.

W związku z powyższym Wojewoda Pomorski zwrócił się do jednostek samorządu terytorialnego z prośbą o uwzględnienie tego stanowiska przy podejmowaniu uchwał w bieżącym roku.

Treść merytoryczna programu pozostaje bez zmian w porównaniu z treścią uchwały, która traci moc. Wprowadzone zmiany dotyczą wyłącznie sposobu publikacji w Dzienniku Wojewody.

**PROGRAM WSPÓŁPRACY GMINY CZERSK Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
ORAZ PODMIOTAMI WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3 USTAWY O DZIAŁALNOŚCI
POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE NA ROK 2026**

WSTĘP

Aktywność podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego jest jedną z ważnych cech społeczeństwa obywatelskiego, elementem spajającym i ożywiającym społeczność lokalną. Dla bieżącej pracy podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego istotne znaczenie ma zarówno wymiana doświadczeń, jak również ich współpraca z organami gminy. Samorząd Gminy Czersk jest przekonany o korzyściach płynących z przyszłej realizacji programu. Zamierzamy nadal podejmować systematyczną współpracę z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, realizując wspólnie działania służące podnoszeniu jakości życia mieszkańców. Szczególny nacisk we współdziałaniu chcemy położyć na działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym, wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej, ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego, skuteczne pozyskiwanie i racjonalne wykorzystywanie środków pochodzących spoza gminy, w tym funduszy unijnych, a także na doskonalenie jakości działania organizacji pozarządowych. W ramach realizacji programu chcemy promować naszą gminę, wykorzystując jasne i czytelne rozwiązania, realnie włączające i utrwalające miejsce podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego w systemie demokracji lokalnej.

Rozdział 1.

Postanowienia ogólne

§ 1.

1. Współpraca odbywa się w oparciu o roczny program uchwalany przez Radę Miejską w Czersku i realizowana jest m.in. poprzez zlecenie zadań gminy w formie powierzenia realizacji wykonania zadania wraz z udzieleniem dotacji na jego sfinansowanie lub wspierania realizacji zadania wraz z udzieleniem dotacji na jego dofinansowanie. Program obejmuje współpracę Gminy Czersk z organizacjami działającymi na rzecz Gminy Czersk i jej mieszkańców.
2. Ilekroć w niniejszym programie jest mowa o:
 - 1) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. – Dz. U. z 2025 r., poz. 1338),
 - 2) działalności pożytku publicznego – należy przez to rozumieć działalność społecznie użyteczną, prowadzoną przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych określonych w ustawie działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
 - 3) organizacjach pozarządowych – rozumie się przez to niebędące jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych lub przedsiębiorstwami, instytucjami badawczymi, bankami i spółkami prawa handlowego będącymi państwowymi lub samorządowymi osobami prawnymi, niedziałające dla osiągnięcia zysku, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność do czynności prawnych, w tym fundacje i stowarzyszenia, z zastrzeżeniem ust. 4 ustawy,
 - 4) środkach publicznych – należy przez to rozumieć środki publiczne, o których mowa w ustawie o finansach publicznych, przeznaczone na wydatki publiczne w rozumieniu tej ustawy,

-
- 5) dotacji – należy przez to rozumieć dotację w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. – Dz. U. z 2025 r., poz. 1483),
 - 6) otwartym konkursie ofert – należy przez to rozumieć konkurs na dotacje z budżetu Gminy Czersk na realizację zadań publicznych Gminy Czersk,
 - 7) komisji konkursowej – należy przez to rozumieć komisję konkursową, powołaną przez Burmistrza Czerska w celu zaopiniowania ofert,
 - 8) sferze zadań publicznych – należy przez to rozumieć zadania, o których mowa w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
 - 9) gminie – rozumie się przez to Gminę Czersk,
 - 10) zadaniach gminy – należy przez to rozumieć zadania publiczne, należące do zakresu działania Gminy Czersk.

Rozdział 2.

Główne cele programu

§ 2.

1. Głównym celem programu współpracy Gminy Czersk z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy jest kształtowanie ładu społecznego w środowisku lokalnym, poprzez budowanie partnerstwa między administracją publiczną i organizacjami pozarządowymi działającymi na obszarze gminy, wspieranie tych organizacji w realizacji ważnych celów społecznych oraz stwarzanie warunków dla powstawania różnorodnych inicjatyw i struktur działających na rzecz lokalnej społeczności, a także integrowanie różnych podmiotów polityki lokalnej obejmującej swym zasięgiem sferę zadań publicznych i zwiększenie integracji i aktywizacji społecznej w procesie tworzenia społeczeństwa obywatelskiego.
2. Szczegółowe cele programu:
 - 1) poprawa jakości życia i pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców Gminy Czersk,
 - 2) większa efektywność wydatkowania środków publicznych,
 - 3) zwiększanie ilości i jakości usług świadczonych na rzecz mieszkańców,
 - 4) stała partnerska współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi,
 - 5) udział zainteresowanych podmiotów przy tworzeniu programu współpracy,
 - 6) budowa społeczeństwa obywatelskiego i aktywizacja społeczności lokalnej,
 - 7) wsparcie techniczne i szkoleniowe w celu zwiększenia potencjału organizacji.

Rozdział 3.

Zasady i formy współpracy

§ 3.

1. Współpraca gminy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy odbywa się na następujących zasadach:
 - 1) pomocniczości – oznacza to, że Gmina Czersk powierza organizacjom realizację zadań własnych, a organizacje zapewniają ich wykonanie w sposób ekonomiczny, profesjonalny i terminowy,
 - 2) suwerenności stron – oznacza to, że stosunki pomiędzy Gminą Czersk a organizacjami kształtowane będą z poszanowaniem wzajemnej autonomii i niezależności w swojej działalności statutowej,
 - 3) partnerstwa – oznacza dobrowolną współpracę równoprawnych partnerów na warunkach określanych stosowną umową lub porozumieniem,
 - 4) efektywności – polega na dążeniu do osiągnięcia możliwie najlepszych efektów w realizacji zadań publicznych,

-
- 5) uczciwej konkurencji i jawności zakłada kształtowanie przejrzystych zasad współpracy opartych na równych, jawnych kryteriach wspierania organizacji pozarządowych.
 2. Zarówno gmina jak i organizacje pozarządowe oraz inne podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy, w trakcie udzielania dotacji oraz wydatkowania przyznanych środków publicznych, działają zgodnie z prawem i dobrymi obyczajami.

§ 4.

1. Współpraca gminy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy może mieć charakter finansowy i pozafinansowy:
 - 1) współpraca finansowa polega na zleceniu realizacji zadań publicznych poprzez:
 - a) powierzanie wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich
 - b) realizacji,
 - c) wspieranie wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.
 - 2) współpraca pozafinansowa polega na:
 - a) wzajemnym informowaniu się o planowanych kierunkach działalności,
 - b) konsultowaniu z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji,
 - c) konsultowaniu projektów aktów normatywnych dotyczących sfery zadań publicznych, o której mowa w art. 4 ustawy, z radami działalności pożytku publicznego, w przypadku ich utworzenia,
 - d) tworzeniu wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych, podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej,
 - e) udzielaniu organizacjom wsparcia poprzez nieodpłatne użyczenie sprzętu czy udostępnienie sali, na doraźne potrzeby organizacji.

Rozdział 4.

Zakres przedmiotowy

§ 5.

Zakres przedmiotowy programu określa art. 4 ustawy, który wyznacza sferę zadań pożytku publicznego i obejmuje praktycznie wszystkie istotne przedmioty realnego i potencjalnego wspólnego zainteresowania samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych oraz podmiotów działających w tej sferze.

Rozdział 5.

Priorytetowe zadania publiczne

§ 6.

Uznaje się, że do zadań priorytetowych, które będą realizowane w 2026 r. przez adresatów programu należą zadania w zakresie:

- 1) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- 2) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
- 3) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego,
- 4) reintegracji społecznej osób z niepełnosprawnościami / zagrożonych wykluczeniem.

Rozdział 6.
Okres realizacji programu
§ 7.

Gmina Czersk realizuje zadania publiczne we współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy na podstawie rocznego programu współpracy. Działania te obejmują rok kalendarzowy 2026.

Rozdział 7.
Sposób realizacji programu
§ 8.

1. Przeprowadzanie otwartych konkursów ofert odbywa się wg procedur określonych w ustawie. Gmina Czersk może, na wniosek organizacji pozarządowej lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust.3 ustawy, zlecić realizację zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu ofert.
2. Szczegółowe warunki oraz tryb przyznawania dotacji określa art. 19a ustawy.

Rozdział 8.
Wysokość środków przeznaczanych na realizację programu
§ 9.

1. Wysokość środków finansowych przewidzianych na realizację zadań publicznych zleconych organizacjom pozarządowym i innym uprawnionym podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy, na 2026 rok wyniesie 670.000 zł z czego na:
 - 1) działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym – 45.000 zł,
 - 2) wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej – 565.000 zł,
 - 3) ekologię i ochronę zwierząt oraz ochronę dziedzictwa przyrodniczego – 50.000 zł
 - 4) reintegrację społeczną osób z niepełnosprawnościami / zagrożonych wykluczeniem – 10.000 zł.
2. Wysokość środków na realizację zadań publicznych zleczanych organizacjom pozarządowym lub podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy w końcowym procesie prac nad budżetem na 2026 r. może ulec podwyższeniu, w trybie i na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Rozdział 9.
Ocena realizacji programu
§ 10.

1. Burmistrz Czerska dokonuje kontroli i oceny realizacji zadania wspieranego lub powierzanego organizacji pozarządowej lub podmiotowi wymienionemu w art. 3 ust. 3 ustawy na zasadach określonych w ustawie.
2. Mierniki efektywności programu oparte są na informacji dotyczącej jego realizacji w ciągu ostatniego roku i w szczególności są to:
 - 1) liczba i rodzaje otwartych konkursów ofert,
 - 2) liczba ofert złożonych w otwartych konkursach ofert,
 - 3) liczba umów zawartych na realizację zadania publicznego,
 - 4) wysokość kwot udzielonych dotacji,
 - 5) liczba organizacji realizujących zadania publiczne.

Rozdział 10.
Informacja o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji
§ 11.

1. Program współpracy tworzony jest w kilku etapach:

-
- 1) przygotowanie projektu programu,
 - 2) akceptacja programu przez Burmistrza i skierowanie go do konsultacji społecznych,
 - 3) konsultacje odbywają się poprzez umieszczenie projektu w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Gminy Czersk na min. 7 dni,
 - 4) po naniesieniu poprawek program zostaje skierowany pod obrady Rady Miejskiej w Czersku, która podejmuje stosowną uchwałę.
2. Roczny program współpracy uchwalany jest do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres jego obowiązywania.

Rozdział 11.

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert

§ 12.

1. Kontrolę formalną ofert przeprowadza wydział przeprowadzający konkurs.
2. W wyniku kontroli formalnej oferta może zostać uznana za:
 - 1) kwalifikującą się do oceny merytorycznej,
 - 2) nie kwalifikującą się do oceny merytorycznej ze wskazaniem niespełnionego kryterium
 - 3) formalnego.
3. Informacja o wyniku kontroli formalnej, przekazywana jest Oferentowi poprzez wiadomość elektroniczną na adres poczty e-mail podany w ofercie.
4. Komisje konkursowe powoływane są w celu opiniowania złożonych ofert.
5. W skład komisji konkursowej wchodzi przedstawiciele Burmistrza, osoby reprezentujące organizacje pozarządowe oraz inne podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy, z wyłączeniem osób reprezentujących organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy biorące udział w konkursie, w liczbie co najmniej dwóch dla każdej ze stron, z zastrzeżeniem ust. 10.
6. Członkowie komisji konkursowej przed rozpoczęciem działalności komisji składają oświadczenie, że nie są członkami organizacji pozarządowej lub podmiotu wymienionego w art. 3 ust. 3 ustawy, który złożył ofertę w ramach ogłoszonego konkursu.
7. Kandydatem na członka komisji konkursowej może zostać każdy przedstawiciel organizacji pozarządowej pod warunkiem, że organizacja pozarządowa lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 ustawy, które reprezentuje nie będzie brać udziału w ogłoszonym konkursie.
8. Zgłoszeń do udziału w pracach komisji przedstawiciele organizacji pozarządowych lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy dokonują w formie pisemnej lub drogą elektroniczną na wskazany w naborze adres e-mail.
9. Wyboru przedstawicieli organizacji pozarządowych lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy do komisji dokonuje Burmistrz.
10. Wydział przeprowadzający konkurs jest zobowiązany do przekazania informacji o otwartym konkursie ofert oraz naborze na członków komisji konkursowych z organizacji pozarządowych i innych podmiotów wymienionych w art. 3. ust. 3 ustawy.
11. Wydział zamieszcza te informacje w:
 - 1) Biuletynie Informacji Publicznej,
 - 2) na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego,
 - 3) na stronie internetowej gminy: www.czersk.pl.
12. Komisja konkursowa może działać bez udziału osób wskazanych przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, jeżeli wystąpi jedna z poniższych przesłanek:
 - 1) żadna organizacja nie wskaże osób do składu komisji konkursowej,
 - 2) wskazane osoby nie wezmą udziału w pracach komisji konkursowej,

-
- 3) wszystkie powołane w skład komisji konkursowej osoby podlegają wyłączeniu na podstawie art. 15 ust. 2d lub art. 15 ust. 2f ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.
 13. Komisja konkursowa może korzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z dziedziny obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.
 14. Osoby, o których mowa w pkt 13, mogą w szczególności:
 - 1) uczestniczyć w pracach komisji z głosem doradczym,
 - 2) wydawać opinie.
 15. Do członków komisji konkursowej biorących udział w opiniowaniu ofert stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. – Dz. U. z 2024 r., poz. 572 ze zm.) dotyczące wyłączenia pracownika.
 16. Przewodniczącym komisji konkursowej jest przedstawiciel gminy – naczelnik wydziału realizującego zadanie.
 17. Obsługę administracyjno-biurową komisji konkursowych prowadzą pracownicy wydziału przeprowadzającego konkurs.
 18. Komisja konkursowa dokumentuje swoją pracę w formie pisemnej, zgodnie z ogłoszonymi warunkami konkursu.
 19. Komisja konkursowa przy opiniowaniu ofert dokonuje następujących czynności:
 - 1) zapoznaje się z wynikami kontroli formalnej wydziału przeprowadzającego konkurs,
 - 2) ocenia możliwość realizacji zadania publicznego przez organizację pozarządową lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy,
 - 3) ocenia przedstawioną kalkulację kosztów realizacji zadania publicznego, w tym w odniesieniu do zakresu rzeczowego zadania,
 - 4) ocenia proponowaną jakość wykonania zadania i kwalifikacje osób, przy udziale których organizacja pozarządowa lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 ustawy będą realizować zadanie publiczne,
 - 5) uwzględnia planowany przez organizację pozarządową lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 ustawy udział środków finansowych własnych lub środków pochodzących z innych źródeł na realizację zadania publicznego,
 - 6) uwzględnia planowany przez organizację pozarządową lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 ustawy, wkład rzeczowy, osobowy, w tym świadczenia wolontariuszy i pracę społeczną członków,
 - 7) uwzględnia analizę i ocenę realizacji zleconych zadań publicznych w przypadku organizacji pozarządowej lub podmiotu wymienionego w art. 3 ust. 3 ustawy, które w latach poprzednich realizowały zleczone zadania publiczne, biorąc pod uwagę rzetelność i terminowość oraz sposób rozliczenia otrzymanych na ten cel środków,
 - 8) po zapoznaniu się z merytoryczną treścią ofert, komisja przeprowadza ocenę na zasadzie konsensusu, zgodnie ze wskaźnikami określonymi w ogłoszeniu konkursowym oraz proponuje wysokość dotacji.
 20. Prace komisji są prowadzone, jeżeli w jej posiedzeniu bierze udział co najmniej połowa składu. Z czynności dokonywanych na każdym z posiedzeń komisji sporządza się protokół, a po zakończeniu posiedzeń sporządza się protokół końcowy zawierający:
 - 1) oznaczenie miejsca i czasu konkursu,
 - 2) imiona i nazwiska członków komisji konkursowej,
 - 3) liczbę opiniowanych ofert,
 - 4) listę ofert niespełniających wymogów formalnych,
 - 5) listę opiniowanych ofert spełniających wymogi formalne z przypisaną im oceną punktową i proponowaną wysokością przyznania dotacji,
 - 6) podpisy członków komisji.
-

-
21. Wyboru najkorzystniejszych ofert wraz z decyzją o wysokości kwoty przyznanej dotacji dokonuje Burmistrz.
 22. Udział w pracach komisji konkursowej jest nieodpłatny, a członkom komisji nie przysługuje zwrot kosztów podróży. W przypadku, kiedy organizacje otrzymały dotację w wysokości niższej niż wnioskowana, konieczne jest dokonanie uzgodnień, których celem jest doprecyzowanie warunków i zakresu realizacji zadania.
 23. Informacje o wynikach otwartych konkursów ofert są podawane do publicznej wiadomości w formie wykazu umieszczonego w Biuletynie Informacji Publicznej, na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego.
 24. Komisja ulega rozwiązaniu z dniem zatwierdzenia przez Burmistrza wyników konkursu. Decyzje Komisji podejmowane są zwykłą większością głosów obecnych na posiedzeniu członków, w głosowaniu jawnym.
 25. Komisja konkursowa jest organem opiniodawczym Burmistrza w zakresie wniosków o uzyskanie środków finansowych. Jej opinia nie jest wiążąca dla organu ogłaszającego konkurs. Decyzję o ostatecznym wyborze oferty i udzieleniu dotacji na realizację zadania publicznego podejmuje Burmistrz w formie zarządzenia.
 26. Szczegółowy tryb pracy komisji konkursowych określa regulamin zatwierdzany przez Burmistrza w momencie ogłoszenia konkursu.

Rozdział 12.

Postanowienia końcowe

§ 13.

1. Program ma charakter otwarty. Zakłada możliwość uwzględniania nowych form współpracy oraz ogłaszania konkursów na zadania nieokreślone w niniejszym programie.
2. Uchwalony program współpracy podaje się do publicznej wiadomości przez zamieszczenie go na stronie internetowej Gminy Czersk, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Czersku.
3. Dla zachowania zasady jawności i konkurencyjności do publicznej wiadomości w podobny sposób podaje się też wszystkie informacje dotyczące bieżącej współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami.
4. Program współpracy obejmuje organizacje pozarządowe oraz inne podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy, prowadzące swoją działalność na terenie gminy Czersk lub na rzecz jej mieszkańców i spełniające wymogi określone w ustawie.
5. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym programie zastosowanie mają przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ustawy Kodeks cywilny, ustawy o finansach publicznych oraz ustawy Prawo zamówień publicznych.

Projekt nr 6

UCHWAŁA Nr XVIII/./25

RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 25 listopada 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 – 2029

Na podstawie 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.) w związku z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. – Dz. U z 2023 r., poz. 2151 ze zm.) i art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. – Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.)

Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 – 2029.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnoszący:
Burmistrz

Daniel Szpręga

Przewodniczący Rady

Przemysław Biesek-Talewski

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 i 2a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. – Dz. U z 2023 r., poz. 2151 ze zm.) realizacja zadań własnych gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j – Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.) realizacja zadań własnych gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii jest prowadzona w ramach programu, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Gminny program sporządza się na okres nie dłuższy niż 4 lata.

Konsultacje projektu uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 – 2029, w celu poznania opinii organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na temat projektu, zostały przeprowadzone w dniach 7-14.11.2025 r. Ogłoszenie o konsultacjach wraz z projektem uchwały zamieszczono na stronie internetowej urzędu www.czersk.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej bip.czersk.pl.

W wyznaczonym terminie konsultacji

Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
oraz
Przeciwdziałania Narkomanii
na lata 2026-2029

Spis treści

Wprowadzenie.....	3
1. Diagnoza – alkoholizm i narkomania na terenie miasta i gminy Czersk.....	5
2. Uzależnienia behawioralne w Polsce.....	16
3. Adresaci Programu.....	19
4. Zasoby umożliwiające realizację programu.....	19
5. Przeciwdziałanie problemom alkoholowym, narkomanii i uzależnieniom behawioralnym – cele, zadania.....	26
6. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029.....	34
7. Spodziewane efekty realizacji Programu.....	35
8. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	35
9. Źródła finansowania programu.....	36

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii to podstawowy dokument określający formę i zakres realizacji działań związanych z profilaktyką uzależnień na terenie gminy Czersk. Problem nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, uzależnienia behawioralne oraz przemoc domowa to problemy społeczne, które niszczą nie tylko jednostkę, ale przede wszystkim działają destrukcyjnie na podstawową grupę społeczną jaką jest rodzina. Szereg negatywnych skutków związanych z uzależnieniami i przemocą powoduje szkody w wielu dziedzinach życia ludzi i prowadzi do kolejnych negatywnych zjawisk społecznych, jakimi są między innymi: ubóstwo, bezrobocie, przemoc domowa czy wykluczenie społeczne.

Program ma na celu stworzenie kompleksowego, spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do zmniejszenia aktualnie występujących problemów wynikających ze spożywania alkoholu, innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych. Niniejszy program jest częścią lokalnej strategii w zakresie zapobiegania i minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych oraz jest kontynuacją działań w obszarze profilaktyki zainicjowanych w latach poprzednich. Problematyka uzależnień wymaga podejścia interdyscyplinarnego, a wszelkie podejmowane w jej ramach działania powinny mieć charakter długofalowy.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, a także zadań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gmin. Niniejszy program został opracowany w oparciu o doświadczenia zebrane podczas realizacji wcześniejszych gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, uwzględniając możliwości Gminy w oparciu o posiadane zasoby.

Program jest spójny między innymi z:

- Ustawą z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz.U. z 2024 poz.1670 ze zm.);
- Ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U.2023r. poz. 2151 ze zm.);
- Ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2023 poz. 1939 ze zm.);
- Ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2024r. poz. 1673);
- Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, (tj. Dz. U. z 2025 poz. 49.);
- Ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2025 poz. 1214);
- Ustawą z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j Dz.U. z 2025 poz. 450 ze zm.);
- Ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j Dz.U. z 2024. poz. 146 ze zm.);

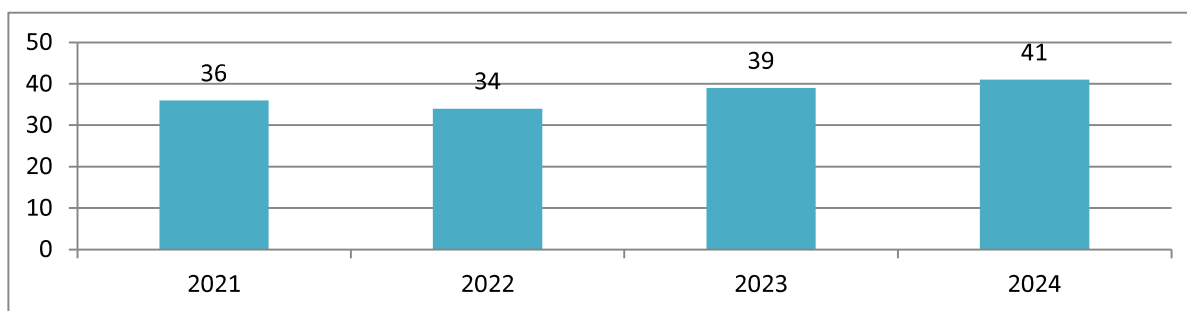
- Ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2024 poz. 1491 ze zm.);
- Ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2024 poz. 1530 ze zm.);
- Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (t.j. Dz.U. z 2023 poz. 1870);
- Wojewódzkim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2030 stanowiącym załącznik do Uchwały Nr 524/XLI/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 marca 2022 r;
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czersk na lata 2021-2030;
- Gminnym Programem Wspierania Rodziny w Gminie Czersk na lata 2025 – 2027;
- Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030.

1. Diagnoza – alkoholizm i narkomania na terenie miasta i gminy Czersk.

1.1. Centrum Usług Społecznych w Czersku.

Centrum Usług Społecznych w Czersku to jednostka organizacyjna gminy, która ma służyć rozwojowi i integracji usług społecznych organizowanych i świadczonych na poziomie lokalnym. Usługi oferowane przez Centrum Usług Społecznych w Czersku skierowane są do wszystkich mieszkańców gminy, nie tylko do osób korzystających z systemu pomocy społecznej. Programy usług społecznych tworzone w Centrum skierowane są zarówno do osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach, jak i do ogółu mieszkańców. Funkcjonowanie Centrum Usług Społecznych w Czersku sprzyja rozwojowi współpracy w szczególności przez: koordynowanie usług z różnych systemów i informowanie o usługach świadczonych przez podmioty współpracujące z centrum oraz zlecanie usług społecznych organizacjom pozarządowym.

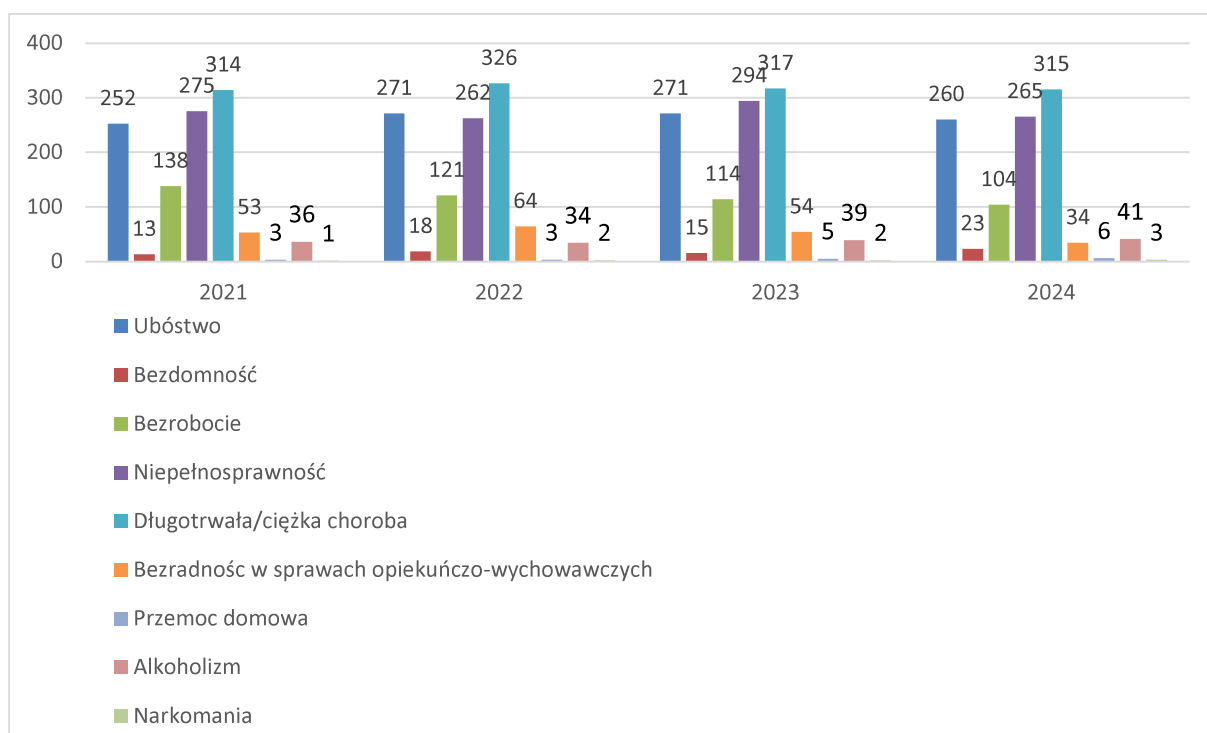
Wykres 1. Pomoc i wsparcie udzielone rodzinom ze względu na problem alkoholowy na przestrzeni lat 2021-2024.

Źródło: Centrum Usług Społecznych w Czersku.

Centrum Usług Społecznych w Czersku udzieliło wsparcia z powodu trudnej sytuacji życiowej wywołanej problemem alkoholowym w 2021 roku – 36 rodzinom, w 2022 roku 34 rodzinom, w 2023 roku 39 rodzinom, a z kolei w roku 2024 wsparcia udzielono 41 rodzinom z problemem alkoholowym.

Wykres 2. Główne przyczyny korzystania z pomocy społecznej na przestrzeni lat 2021-2024.

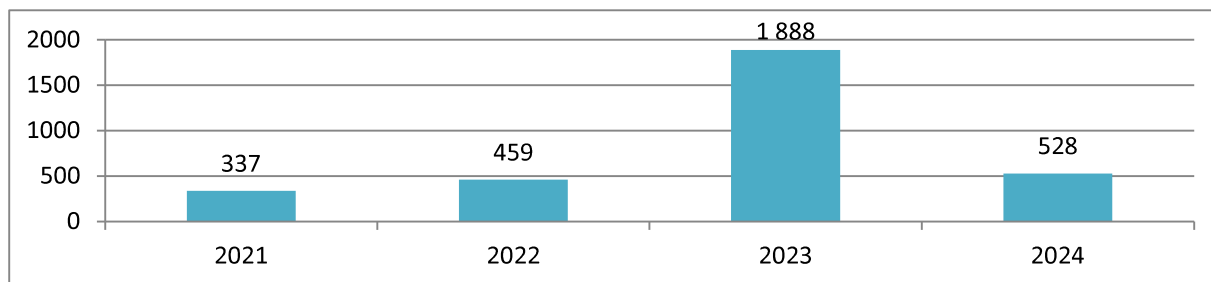
Źródło: Centrum Usług Społecznych w Czersku.

Powyższy wykres wykazuje, że głównymi przyczynami korzystania z pomocy społecznej na przestrzeni lat 2021-2024 były: ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba. W mniejszym stopniu przyczynami korzystania z pomocy społecznej było bezrobocie, bezdomność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, przemoc domowa, alkoholizm oraz narkomania.

1.2. Ośrodek Profilaktyki Rodzinnej w Czersku.

Ośrodek Profilaktyki Rodzinnej w Czersku jest jednostką organizacyjną Centrum Usług Społecznych w Czersku prowadzącą realizację oraz koordynację działań profilaktycznych zmierzających do podniesienia świadomości na temat uzależnień od alkoholu, narkotyków, innych substancji oraz uzależnień behawioralnych, jak i również realizuje większość zadań zawartych w niniejszym programie. W Ośrodku Profilaktyki Rodzinnej w Czersku mieści się siedziba Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Czersk, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku, Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, świadczona jest pomoc psychologiczna dla Obywateli Ukrainy, odbywają się zajęcia profilaktyczno-edukacyjne oraz socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Czersk, jak i również szereg zajęć dla rodziców mających na celu wzmocnienie kompetencji wychowawczych.

Wykres 3. Liczba dzieci i młodzieży objętych programami rekomendowanymi w Gminie Czersk w latach 2021 – 2024.

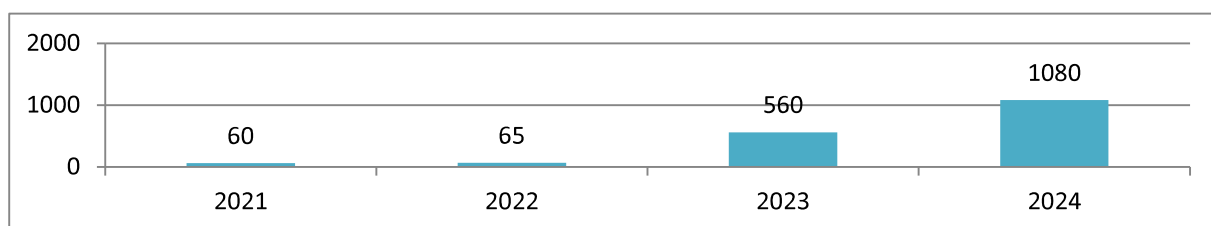
Źródło: Formularze PARPA/KCPU Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w latach 2021 – 2024.

Programy rekomendowane są programami promowanymi w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, ocenione pozytywnie w zależności od stopnia spełnienia standardów. Badania pokazują, że jedynie długofalowe programy uczące radzenia sobie z emocjami, dojrzałego budowania relacji z innymi, kształtujące system wartości przekładają się na ograniczenie w przyszłości przez ich uczestników używania substancji psychoaktywnych i podejmowania innych zachowań ryzykownych.

W latach 2021-2024 uczniowie z terenu Gminy Czersk objęci byli programami:

- „Spójrz Inaczej” dla klas I-III,”
- „Spójrz Inaczej dla klas IV-VI”,
- „Unplugged”,
- „Przyjaciele Zippiego”,
- „Debata”,
- „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”,
- „Wspomaganie rozwoju psychospołecznego dzieci nieśmiałych”,
- „ARS, czyli jak dbać o miłość”,
- „FreD Goes Net”.

Wykres 4. Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach sportowych na przestrzeni lat 2021-2024 organizowanych w ramach GPPiRPAoPN.

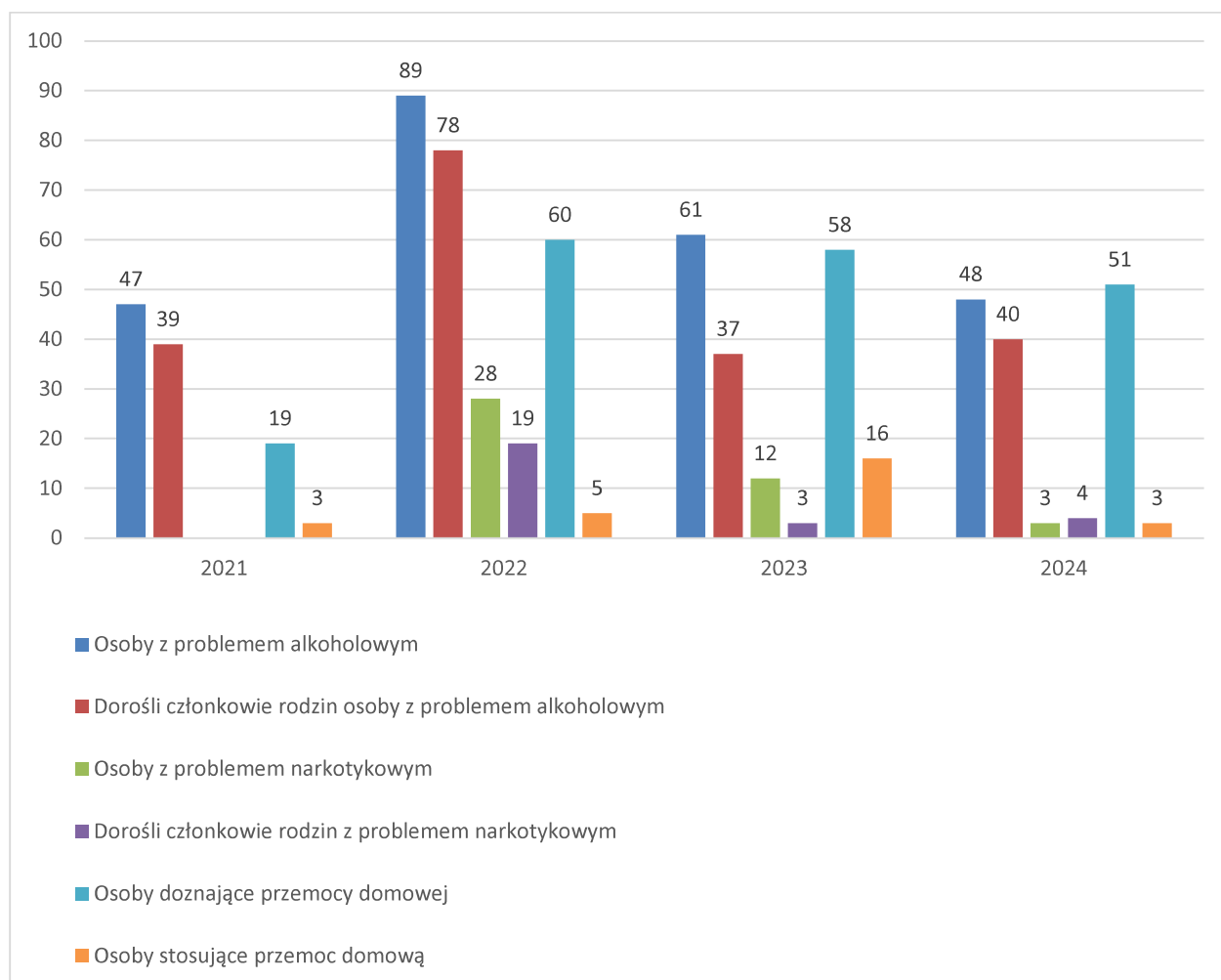

Źródło: Formularze KCPU- Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w latach 2021 – 2024.

Różnorodne zajęcia rozwojowe stanowią istotny element systemu pomocy oraz odgrywają bardzo ważną rolę w procesie pomagania dzieciom, zwłaszcza z rodzin dysfunkcyjnych. Objęcie dzieci regularnym wsparciem w postaci zajęć opiekuńczych, przynosi pozytywne efekty w zakresie rozwoju osobowości dziecka, postępów w nauce oraz kształtowania relacji społecznych opartych na wzajemnej pomocy.

W Ośrodku Profilaktyki Rodzinnej w Czernsku prowadzony jest Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, w ramach którego mieszkańcy Gminy Czernsk mogą skorzystać ze wsparcia specjalistów: psychologów, pedagoga i specjalisty psychoterapii uzależnień.

Wykres nr 5. Liczba osób korzystających z porad w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w poszczególnych kategoriach klientów:

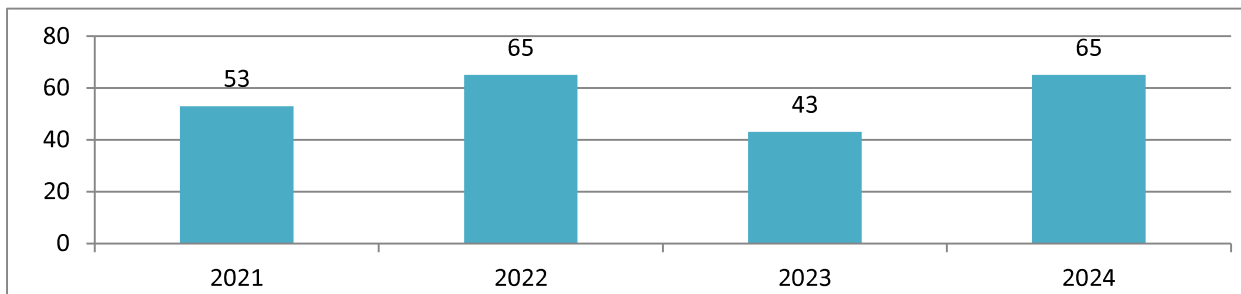
Z powyższej tabeli wynika, że w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w latach 2021-2024 najczęściej porad udzielono osobom dotkniętym problemem alkoholowym. Z poradnictwa skorzystały również osoby z problemem narkotykowym, członkowie rodzin osób z problemem alkoholowym i narkotykowym oraz osoby uwikłane w przemoc domową.

1.3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych to organ powołany przez Burmistrza, którego głównym celem jest zapobieganie i rozwiązywanie problemów związanych z uzależnieniem od alkoholu na terenie gminy. Do głównych zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku należy: podejmowanie działań mających na celu motywowanie osób pijących w sposób problemowy, powodujących rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, uchylających się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócających spokój lub porządek publiczny do podjęcia leczenia odwykowego. Do kolejnych zadań GKRPA należy:

- kierowanie na badanie przez lekarza biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego dla osób, które w związku z nadużywaniem napojów alkoholowych powodują demoralizację nieletnich, rozpad życia rodzinnego, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny, albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny,
- kierowanie do sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w stosunku do osób nadużywających alkoholu,
- opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych,
- przeprowadzanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
- uruchomienie procedury „Niebieskie Karty” w przypadku podejrzenia przemocy domowej,
- współpraca w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Czersk oraz Grupach Diagnostyczno-Pomocowych,
- prowadzenie działalności wychowawczej i informacyjnej,
- rozpowszechnianie informacji na temat funkcjonujących miejsc wsparcia,
- współpraca z komornikiem sądowym w zakresie doręczeń komorniczych,
- zapewnienie osobom uzależnionym od alkoholu skutecznego wsparcia w podjęciu terapii stacjonarnej: motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia, podejmowanie działań formalnych umożliwiających skierowanie na leczenie, współpraca z szpitalnymi oddziałami i placówkami leczenia uzależnień, zapewnienie wsparcia rodzinie osoby uzależnionej w trakcie procesu leczenia.

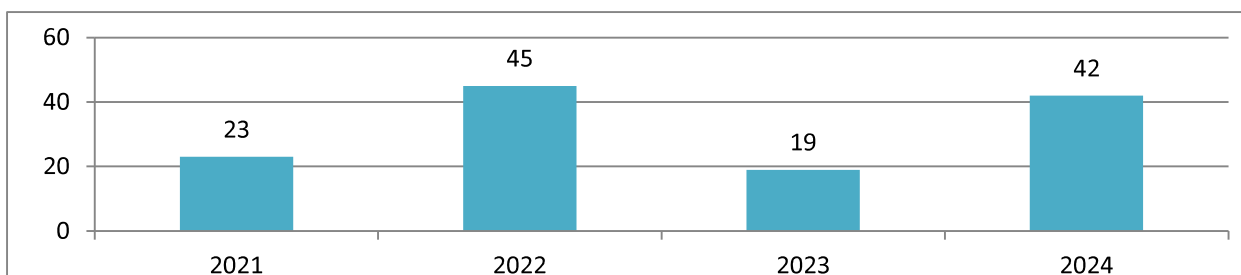
Wykres 6. Liczba wniosków o wszczęcie procedury zmierzającej do zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku na przestrzeni lat 2021-2024.

Źródło: Dane GKRPA w Czersku

Powyższy wykres wskazuje, że w 2021 roku do GKRPA wpłynęły 53 wnioski o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, w 2022 roku liczba skierowanych wniosków wynosiła 65. W roku 2023 wpłynęły 43 wnioski, natomiast w 2024 wpłynęło 65 wniosków.

Wykres 6. Liczba wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego skierowanych do Sądu Rejonowego w Chojnicach.

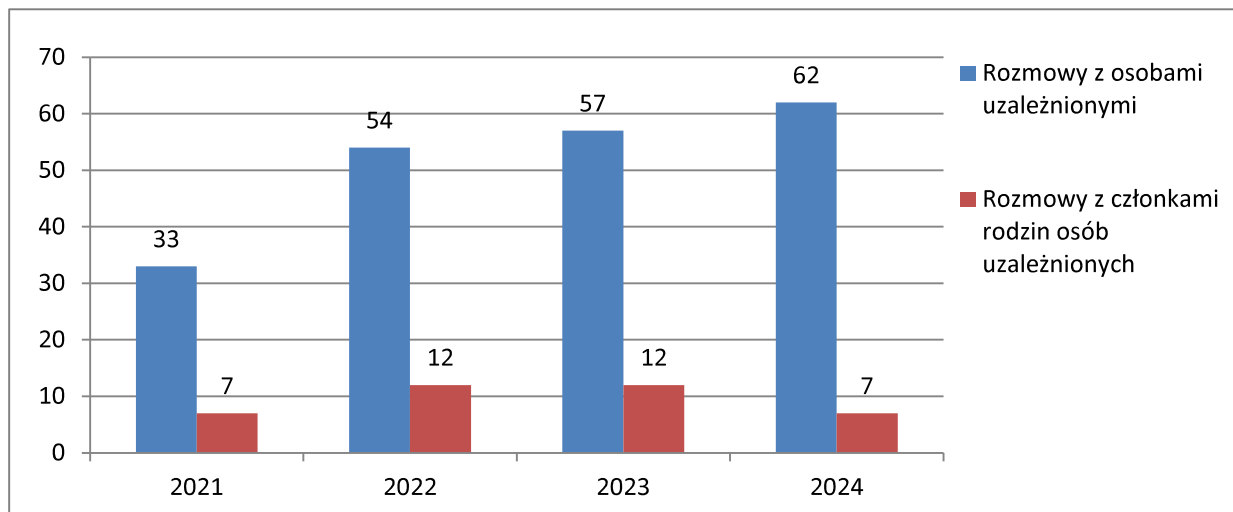

Źródło: Dane GKRPA w Czersku

W roku 2021 liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego w Chojnicach o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wynosiła 23, w roku kolejnym 45, w roku 2023 – 19, natomiast w 2024 roku były to 42 wnioski. Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, kieruje się na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego¹.

¹ art. 24 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982

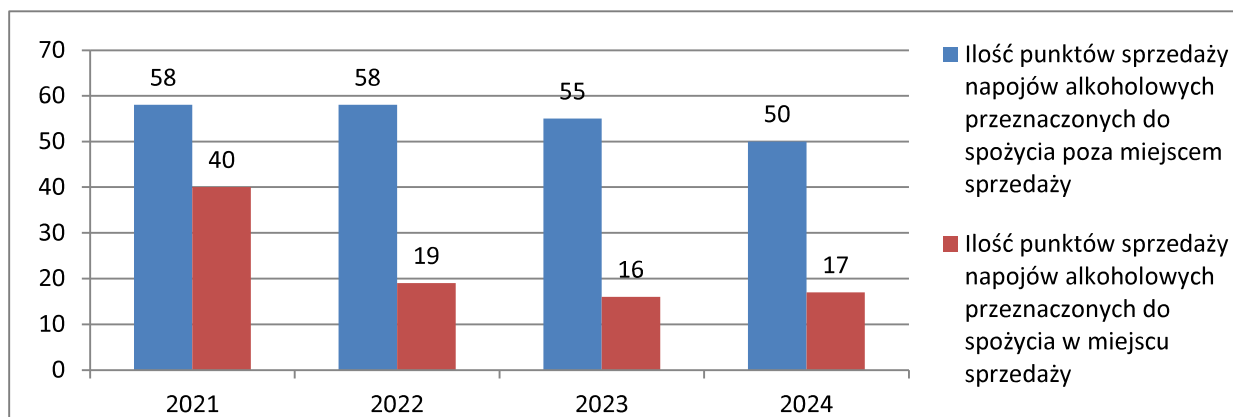
Wykres 7. Liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy w latach 2021-2024.

Źródło: Dane GKRPA w Czersku

W roku 2021 liczba osób, z którymi członkowie komisji przeprowadzili rozmowy wynosiła 33, natomiast w roku 2022 wzrosła i wynosiła 54. W roku 2023 komisja przeprowadziła rozmowy z 57 osobami, natomiast w roku 2024 były to 62 osoby. Ponadto członkowie GKRPA przeprowadzili rozmowy z członkami rodzin osób, względem których skierowano wniosek w celu jego weryfikacji.

Wykres 8. Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych działających w Gminie Czersk

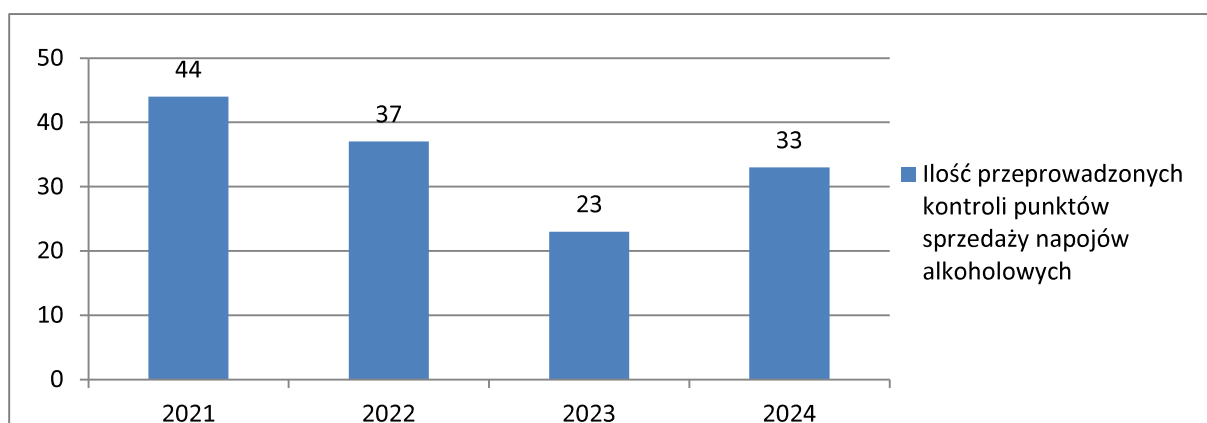
Źródło: Dane GKRPA w Czersku

Uchwała w sprawie limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych to decyzja samorządu, która ogranicza liczbę zezwoleń na sprzedaż alkoholu na danym terenie. Zgodnie z Uchwałą nr XLV/421/18 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie określenia liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

- Określa się maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży na terenie gminy Czersk, dla poszczególnych ich rodzajów:
 - do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – 85 zezwoleń
 - powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 70 zezwoleń
 - powyżej 18% zawartości alkoholu – 60 zezwoleń

- Określa się maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży na terenie gminy Czersk, dla poszczególnych ich rodzajów:
 - do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – 40 zezwoleń
 - powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 15 zezwoleń
 - powyżej 18% zawartości alkoholu – 15 zezwoleń.

Wykres 9. Ilość przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Czersk przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na przestrzeni lat 2021-2024.

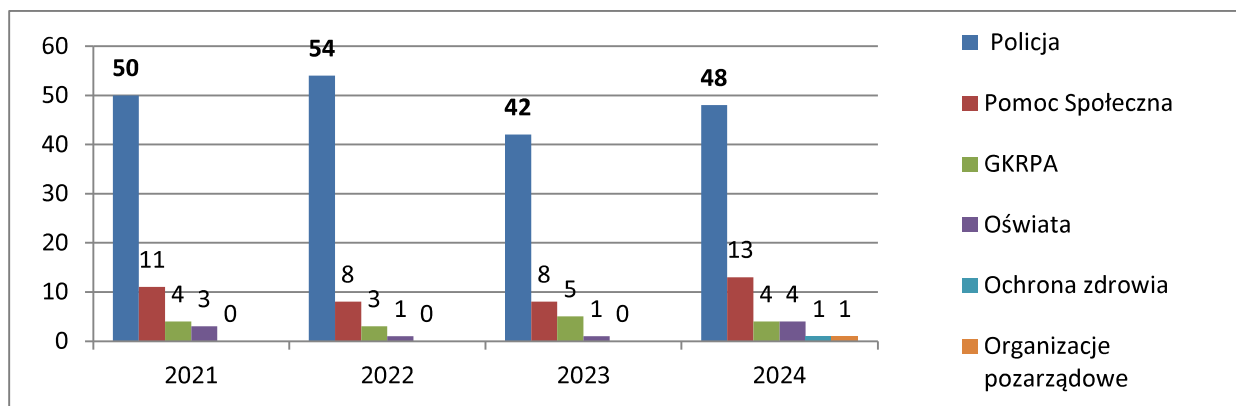
Corocznie przed realizacją kontroli sporządzana jest Analiza Prawdopodobieństwa Naruszenia Prawa w Zakresie Przestrzegania Zasad i Warunków Korzystania z Zezwoleń na Sprzedaż Napojów Alkoholowych w celu wskazania przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą polegającą na sprzedaży napojów alkoholowych prowadzoną na podstawie zezwoleń wydanych przez Burmistrza Czerska, u których przeprowadzona zostanie kontrola.

1.4. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Czersk.

Przemoc domowa czyli zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny naruszające prawa i dobra osobiste, bardzo często jest związana z nadużywaniem alkoholu. Osoby znajdujące się w stanie nietrzeźwości mogą tracić samokontrolę i zachowywać się w nieprzewidywalny sposób. U osób mających tendencję do zachowań agresywnych istnieje ryzyko, iż pod wpływem alkoholu zanikną hamulce wewnętrzne oraz zakazy krępujące jego zachowanie, mogące prowadzić do zachowań przemocowych.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest podejmowanie działań mających na celu ochronę osób doznających przemocy domowej, w tym realizację procedury „Niebieskie Karty”.

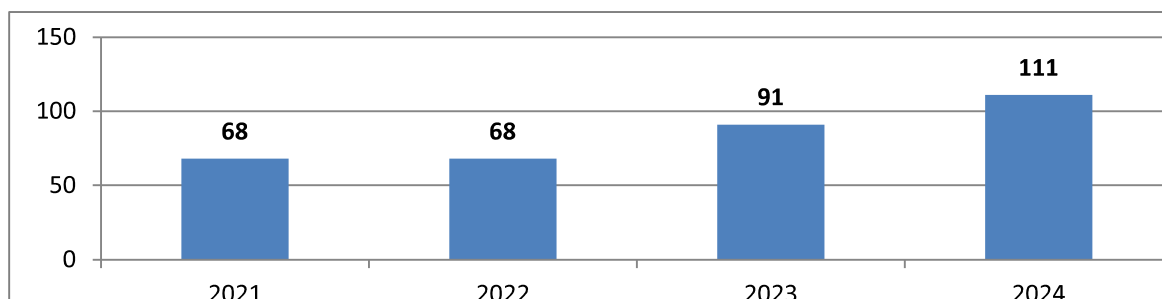
Wykres 9. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” na przestrzeni lat 2021-2024 z podziałem na podmioty wszczynające.

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Czersku

Powyższy wykres wskazuje, że w latach 2021-2024 najczęściej procedur Niebieskie Karty zostało wszczętych przez Policję, procedury zostały uruchamiane w mniejszym stopniu przez Pomoc Społeczną, GKRPA, Oświatę, Ochronę zdrowia oraz Organizację Pozarządową. Liczba uruchomionych procedur „Niebieskie Karty” na przestrzeni lat 2021-2024 kształtuje się następująco: 2021r – 68 procedur NK, 2022r – 66 procedur NK, 2023r – 56 procedur NK, 2024r – 71 procedur NK.

Wykres 10. Liczba spotkań Grup Diagnostyczno-Pomocowych w latach 2021-2024.

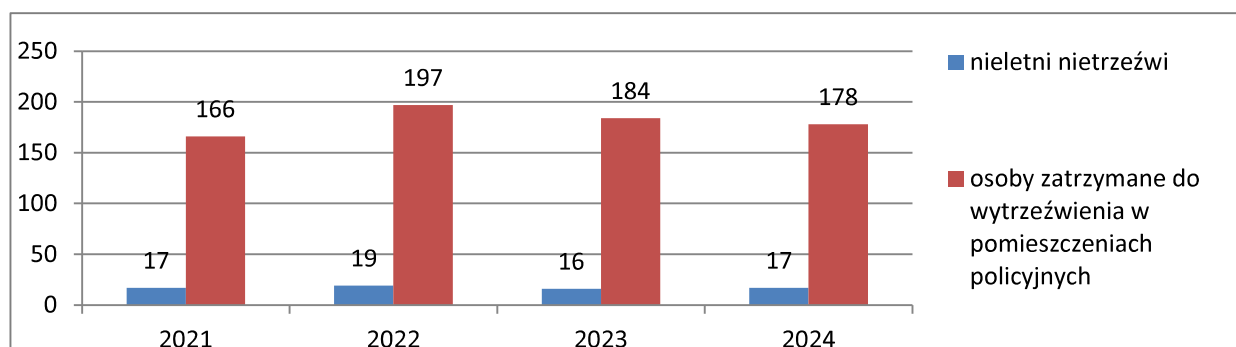
Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Czersku

Na przestrzeni lat 2021 – 2024 odnotować możemy wzrost liczby spotkań Grup Diagnostyczno-Pomocowych. Zakładać można, iż rosnąca liczba wszczętych procedur jest związana przede wszystkim ze zmniejszeniem społecznej akceptacji dla zjawiska przemocy. Grupy Diagnostyczno-Pomocowe spotykają się, aby szybko i skutecznie zorganizować pomoc dla ofiar przemocy i zatrzymać przemoc domową przy współpracy wielu instytucji. Wzrost liczby spotkań wynika również ze zmian w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej, wprowadzających 9-miesięczny obowiązkowy monitoring sytuacji rodzin po zakończeniu procedury. Działania te mają na celu dalszą obserwację i ocenę sytuacji uczestników, w tym przede wszystkim osoby doznającej przemocy i osoby ją stosującej, w celu zapobiegania dalszemu stosowaniu przemocy.

1.5. Komisariatu Policji w Czersku – statystyka.

Policja w ramach prowadzonych czynności podejmuje między innymi szereg interwencji związanych z naruszeniem prawa przez osoby znajdujące się pod wpływem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych.

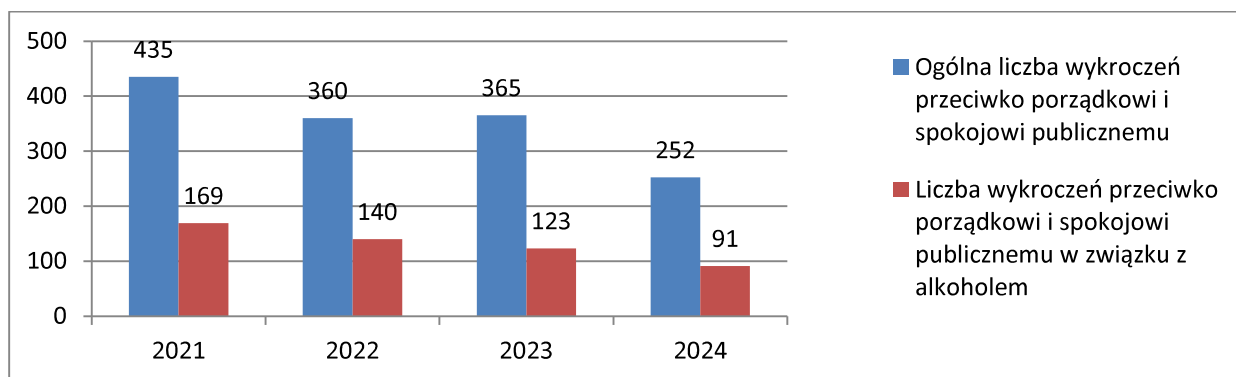
Wykres 11. Osoby zatrzymane do wytrzeźwienia w Policyjnym Pomieszczeniu Dla Osób Zatrzymanych oraz nietrzeźwi nieletni.

Źródło: Dane KP Czersk

W roku 2021 liczba osób zatrzymanych w PDOZ wynosiła 166, z kolei w roku 2022 – 197, natomiast w roku 2023 – 184 osoby, a w roku 2024- 178 osób. Liczba zatrzymanych nietrzeźwych nieletnich wynosiła w roku 2021 – 17 osób, w roku 2022- 19 osób, w roku 2023 – 16 osób, natomiast w roku 2024 – 17 osób.

Wykres 12. Liczba wykroczeń przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu.

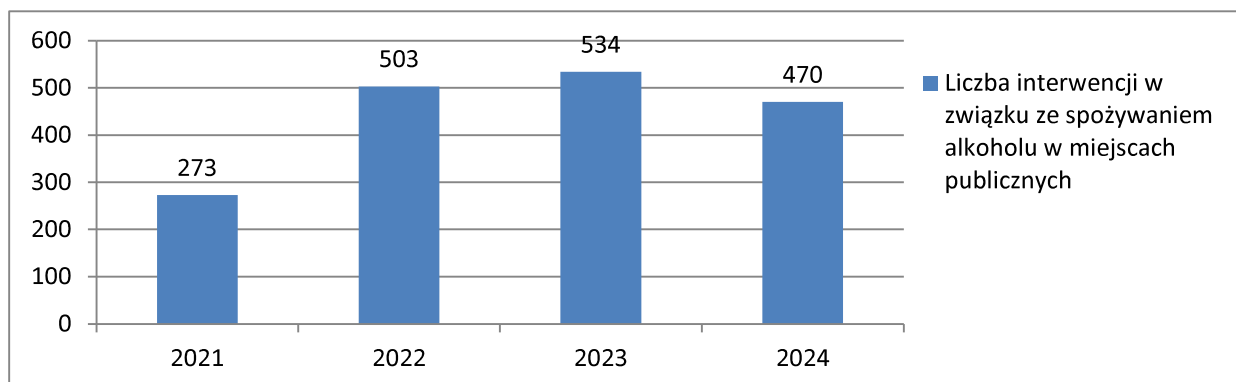

Źródło: Dane KP Czersk

Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń szczegółowo określa zachowania, które są uznawane jako wykroczenie przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu. Są to między innymi: zakłócanie spokoju lub wywołanie zgorszenia, publiczne nawoływanie do popełnienia przestępstwa, naruszanie przepisów o zachowywaniu się w miejscach publicznych, kąpiel w miejscach zabronionych, zebranie w miejscu publicznym, bezprawne umieszczenie ogłoszenia lub plakatu, naruszenie warunków sytuowania reklamy².

² Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń

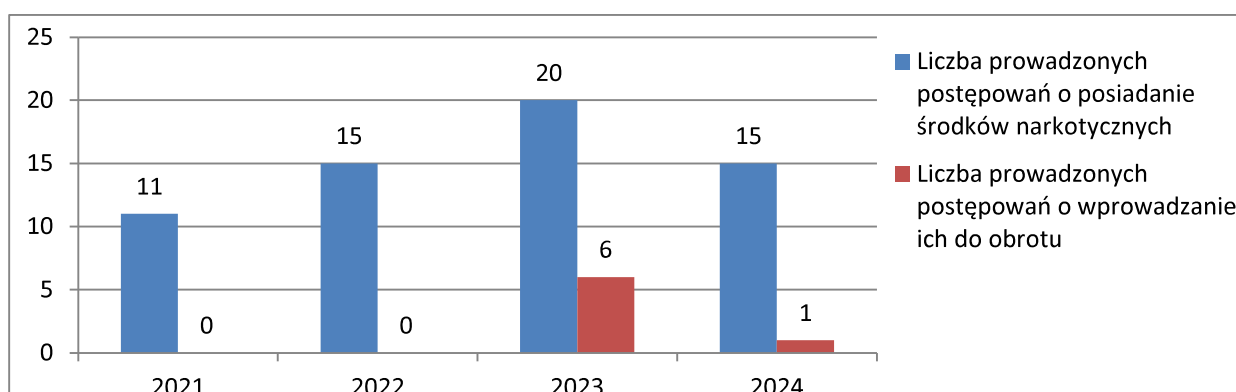
Wykres 13. Liczba interwencji w związku ze spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych.

Źródło: Dane KP Czersk

Wysoka liczba interwencji w związku ze spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych na przełomie lat 2021 - 2024 ma ścisły związek z większą aktywnością funkcjonariuszy Policji oraz brakiem społecznej akceptacji na spożywanie alkoholu w miejscach publicznych.

Wykres 14. Liczba prowadzonych postępowań o posiadanie środków narkotycznych i wprowadzanie ich do obrotu w Gminie Czersk.

Źródło: Dane KP Czersk

Według danych Komisariatu Policji w Czersku liczba prowadzonych postępowań w związku z naruszeniem ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii prezentuje się następująco: w 2021 roku prowadzono 11 postępowań o posiadanie środków narkotycznych, w roku 2022 – 15 postępowań, z kolei w roku 2023 – 20 postępowań, a w 2024 roku prowadzono 15 postępowań o posiadanie środków narkotycznych. W latach 2021-2022 nie prowadzono postępowań o wprowadzenie ich do obrotu, z kolei w 2023r. prowadzono ich 6, a w 2024 roku – 1 postępowanie.

Problemy związane z uzależnieniem od substancji psychoaktywnych są szczególnie niepokojącym i trudnym do wyeliminowania zjawiskiem. Warto zaznaczyć, że problem narkomanii jest problemem nie tylko jednostki lecz całego społeczeństwa. Nawet, jeśli nie dotyka nas bezpośrednio. Niestety środki narkotyczne są zdecydowanie łatwiej dostępne, gdyż bez problemu można zamówić je choćby przez Internet, nie wychodząc z domu.

2. Uzależnienia behawioralne w Polsce.

Uzależnienia behawioralne to nowa grupa uzależnień oraz zaburzenia zachowania o charakterze nałogowym, niezwiązane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, które wiążą się z odczuwaniem przymusu i brakiem kontroli nad wykonywaniem określonej czynności oraz kontynuowaniem jej mimo negatywnych konsekwencji dla jednostki oraz dla jej otoczenia. Ich realizacja prowadzi do krótkotrwałego uczucia euforii i ulgi, po czym pojawia się jeszcze silniejsza potrzeba ich powtórzenia. Prowadzi to do błędnego koła uzależnienia. Przykładami najczęstszych uzależnień behawioralnych są między innymi: zakupoholizm, fonoholizm, pracoholizm oraz patologiczny hazard.

2.1. Hazard.

Uzależnienie od hazardu jest definiowane, jako powtarzające się działanie, które nie może być kontrolowane i jest ze szkodą dla osoby uzależnionej, jej wartości, zobowiązań społecznych, zawodowych, ekonomicznych i rodzinnych oraz związanych z naruszaniem norm społecznych i prawa. Jest określane, jako patologiczny hazard, nałogowe granie, hazard przymusowy. Bywa nazywane ukrytym nałogiem, bowiem w przeciwieństwie do innych uzależnień nie wywołuje widocznych dla otoczenia symptomów i można go dość łatwo ukryć. O diagnozie tego zaburzenia nie decyduje rodzaj uprawianej gry, lecz sposób grania, który z czasem staje się sensem życia dla osoby uzależnionej i główną motywacją życiową. Aktywność związana z graniem jest dominującą aktywnością, która często prowadzi do utraty pracy, rodziny, dóbr materialnych i marginalizacji społecznej. Bez względu na ponoszone koszty nałogowy hazardzista wraca do gry i popędu tego nie sposób powstrzymać.

2.2. Internet.

Uzależnienie od Internetu (siecioholizm) oznacza utratę kontroli nad korzystaniem z niego, co może prowadzić do szeregu negatywnych konsekwencji. Skutki te obejmują izolację, zaniedbanie relacji społecznych oraz innych form aktywności, takich jak nauka, aktywny wypoczynek, higiena osobista, a nawet zdrowie. Czynniki, które mogą prowadzić do uzależnienia, to między innymi:

- bezustanne przebywanie online, które dostarcza uczucia odprężenia i przyjemności,
- konieczność bycia na bieżąco, co skutkuje stałym śledzeniem i dowiadzywaniem się, co dzieje się w świecie Internetu,
- korzystanie z portali społecznościowych,
- granie w gry online oraz gry hazardowe,
- uzależnienie od poczty elektronicznej, komunikatorów oraz czatów,
- zakupy internetowe, zwłaszcza uczestnictwo w okazyjnych aukcjach w serwisach zakupowych,
- przeglądanie stron z pornografią.

Ludzie uzależnieni nie są świadomi istniejącego ryzyka, czasami ignorują je lub celowo starają się je ukryć. Liczba godzin spędzanych online stanowi istotny fragment ich codziennego życia.

2.3. Media Społecznościowe.

Uzależnienie od mediów społecznościowych to zjawisko, które dotyka coraz większej liczby osób. Charakteryzuje się ono nadmiernym korzystaniem z platform społecznościowych, co prowadzi do zakłócenia codziennego życia i relacji interpersonalnych. Osoby uzależnione często spędzają wiele godzin na przeglądaniu aktualności, publikując treści lub komunikując się z innymi, ignorując przy tym inne obowiązki i aktywności.

Uzależnienie od mediów społecznościowych można zdefiniować jako stan, w którym korzystanie z tych platform staje się priorytetem w życiu danej osoby, prowadząc do negatywnych skutków. Objawy uzależnienia od mediów społecznościowych obejmują:

- nieustanne myślenie o mediach społecznościowych,
- potrzebę ciągłego sprawdzania powiadomień,
- unikanie interakcji w rzeczywistości na rzecz kontaktów online,
- uczucie lęku lub frustracji, gdy nie ma dostępu do Internetu.

2.4. Telefon.

Uzależnienie od telefonu jest zaliczane do grupy uzależnień behawioralnych oraz polega na nadmiernym zainteresowaniu telefonem komórkowym. Korzystanie z urządzenia wykracza poza zwyczajowe ramy i wpływa niekorzystnie na codzienne funkcjonowanie. Uzależnienie od telefonu komórkowego fachowo określa się mianem "fonoholizm". O uzależnieniu od telefonu komórkowego mówi się, gdy dana osoba korzysta z urządzenia przez większość czasu w ciągu dnia. Przekłada się to na wykonywanie obowiązków domowych, związanych z pracą i nauką. Pojawia się przymus korzystania z telefonu, który jest tak silny, że niemożliwe jest jego pokonanie. Osoba uzależniona nie kontroluje swojego zachowania. Sięga po smartfona średnio co kilka minut. W przypadku uzależnienia od telefonu komórkowego zwykle pojawiają się następujące objawy:

- spędzanie dużej ilości czasu w ciągu dnia na korzystaniu z telefonu (w tym w mediach społecznościowych lub grach mobilnych),
- odczuwanie przymusu wykonywania połączeń lub pisania wiadomości tekstowych,
- nieustanne zerkanie na ekran telefonu komórkowego,
- ograniczenie realnych spotkań z rodziną i znajomymi oraz kontaktowanie się z nimi wyłącznie za pomocą telefonu,
- zaniedbywanie swoich obowiązków,
- zrezygnowanie z innych form aktywności i możliwości spędzania wolnego czasu na rzecz telefonu komórkowego,
- strach przed samotnością,
- pogorszenie nastroju (a nawet agresja) w sytuacji, gdy niemożliwe jest korzystanie z telefonu komórkowego.

Z uzależnieniem od telefonu wiąże się też zjawisko FOMO (fear of missing out), czyli strach przed pominięciem. Jest to obawa przed przegapieniem informacji ze świata lub kręgu znajomych, okazji do interakcji społecznej, wydarzenia lub możliwości inwestycji. Dlatego osoby uzależnione nieustannie przeglądają newsy lub media społecznościowe, by być na bieżąco.

2.5. Praca.

Pracoholizm to zaburzenie psychologiczne, które manifestuje się jako nadmierne zaangażowanie w pracę i przymus pracy, często kosztem życia osobistego i zdrowia. Osoba uzależniona od pracy odczuwa nieustanną potrzebę wykonywania obowiązków zawodowych, nawet jeśli nie przynosi to jej zadowolenia. Takie objawy pracoholizmu mogą prowadzić do zaniedbywania relacji z innymi ludźmi, problemów ze snem, a nawet bólów głowy. Pracoholizm jest porównywany do alkoholizmu, aby podkreślić jego negatywny wpływ na życie pacjenta. Diagnoza tego zaburzenia wymaga interwencji psychologa lub psychoterapeuty, ponieważ leczenie często obejmuje psychoterapię mającą na celu przywrócenie zaburzonej równowagi między pracą, a życiem rodzinnym. Kluczowe jest rozpoznanie, że nadmierne zaangażowanie w pracę może być mechanizmem kompensacyjnym dla niskiego poczucia własnej wartości lub perfekcjonizmu. Pracoholizm jest zatem bardziej niż tylko ciężką pracą – to behawioralny mechanizm uzależnienia, który wymaga zrozumienia i wsparcia, aby osoba uzależniona mogła odzyskać kontrolę nad swoim życiem.

2.6. Zakupy.

Zakupoholizm to uzależnienie behawioralne objawiające się niekontrolowanym, obsesyjnym kupowaniem rzeczy, których nie potrzebujemy, a które służą rozładowaniu wewnętrznego napięcia, stresu lub poprawie nastroju. Osoba uzależniona doświadcza silnego przymusu do zakupów, a po nich często pojawia się poczucie winy, wstydu i inne negatywne emocje, które nasilają się w miarę rozwoju nałogu. Charakterystyka problemu:

- Przymus kupowania: Osoba odczuwa niepohamowaną potrzebę nabywania produktów lub usług, nawet jeśli ich nie potrzebuje.
- Redukcja negatywnych emocji: Zakupy służą jako sposób na chwilowe obniżenie napięcia, lęku, smutku czy poczucia niedowartościowania.
- Utrata kontroli: Nie można powstrzymać się przed zakupami, które często są impulsywne, nieplanowane i nadmierne.
- Poczucie winy i wstyd: Po ustąpieniu euforii, którą daje zakup, pojawiają się wyrzuty sumienia i poczucie porażki.
- Wzrost tolerancji: Z czasem konieczne jest wydawanie coraz większych kwot, aby uzyskać ten sam efekt ulgi.
- Negatywne konsekwencje: Nałóg prowadzi do poważnych problemów finansowych, osobistych i społecznych.

Niekontrolowane zakupy mogą stanowić formę nawykowego, kompulsywnego rozładowywania napięcia emocjonalnego, uśmierzania trudnych do zniesienia emocji, czy też kontrolowania samopoczucia w sposób analogiczny do mechanizmów typowych dla innych uzależnień.

3. Adresaci Programu.

Adresatami Programu są mieszkańcy miasta i gminy Czersk, a w szczególności dzieci i młodzież szkolna, osoby uzależnione od alkoholu, osoby pijące szkodliwie oraz ich rodziny, osoby współuzależnione, osoby uwikłane w przemoc domową, osoby zagrożone problemem uzależnienia oraz seniorzy.

Adresatami Programu są również osoby pracujące w obszarze profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w tym przedstawiciele instytucji, służb i organizacji pozarządowych.

4. Zasoby umożliwiające realizację programu.

4.1. Centrum Usług Społecznych w Czersku.

Centrum Usług Społecznych w Czersku to jednostka organizacyjna gminy, która służy rozwojowi i integracji usług społecznych organizowanych i świadczonych na poziomie lokalnym. Usługi oferowane przez Centrum Usług Społecznych w Czersku skierowane są do wszystkich mieszkańców gminy, nie tylko do osób korzystających z systemu pomocy społecznej. Programy usług społecznych tworzone w Centrum skierowane są zarówno do osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach, jak i do ogółu mieszkańców. Funkcjonowanie Centrum Usług Społecznych w Czersku sprzyja rozwojowi współpracy w szczególności przez: koordynowanie usług z różnych systemów i informowanie o usługach świadczonych przez podmioty współpracujące z centrum oraz zlecanie usług społecznych przez centra usług społecznych organizacjom pozarządowym.

W skład Centrum wchodzi następujące działy i stanowiska:

- Dział Administracji,
- Dział Kadr i Płac,
- Dział Finansowo – Sprawozdawczy,
- Dział Pracy Socjalnej i Wspierania Rodziny,
- Dział Świadczeń Rodzinnych,
- Dział Funduszu Alimentacyjnego,
- Organizator Usług Społecznych kierujący Zespołem ds. organizowania usług społecznych, w skład którego wchodzi:
 - Organizator Społeczności Lokalnej,
 - Koordynatorzy Indywidualnych Planów Usług Społecznych,
- Samodzielne stanowisko ds. dodatków mieszkaniowych i energetycznych,
- Samodzielne stanowisko ds. zamówień publicznych, pozyskiwania środków zewnętrznych i realizacji projektów,
- Inspektor Ochrony Danych Osobowych.

Jednostki strukturalne Centrum:

- Ośrodek Profilaktyki Rodzinnej w Czersku, ul. Batorego 4a,
- Centrum "Reaktywacja" w Czersku, ul. Kolejowa 7,
- Dzienny Dom „Senior+” w Czersku, ul. Królowej Jadwigi.

4.2. Ośrodek Profilaktyki Rodzinnej w Czersku

Ośrodek Profilaktyki Rodzinnej w Czersku jest jednostką organizacyjną Centrum Usług Społecznych w Czersku. Do zadań ośrodka należy między innymi:

- udzielanie konsultacji, porad, wsparcia osobom i rodzinom w zakresie uzależnień i przemocy domowej,
- organizacja poradnictwa psychologicznego,
- zabezpieczenie działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego,
- organizacja zajęć profilaktyczno-edukacyjnych oraz socjoterapeutycznych,
- organizacja zajęć wzmacniających kompetencje wychowawcze rodziców,
- realizacja kampanii i innych działań o charakterze profilaktycznym,
- realizacja poszczególnych zadań przedstawionych w niniejszym programie.

W Ośrodku Profilaktyki Rodzinnej w Czersku mieści się siedziba:

- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku,
- Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Czersk,
- Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego,
- Pomocy psychologicznej dla Obywateli Ukrainy,
- Punktu Nieodpłatnej Pomocy Prawnej.

4.3. Punkt Informacyjno-Konsultacyjny.

Punkt Informacyjno-Konsultacyjny świadczy bezpłatną pomoc w postaci poradnictwa, konsultacji i udzielania wsparcia mieszkańcom Gminy Czersk w szczególności osobom i rodzinom:

- uzależnionym od alkoholu, zagrożonym uzależnieniem, pijącym alkohol w sposób ryzykowny, współuzależnionym od alkoholu,
- eksperymentującym z narkotykami oraz innymi substancjami psychoaktywnymi,
- członkom rodziny osób eksperymentujących z narkotykami oraz innymi substancjami psychoaktywnymi,
- dotkniętym przemocą domową,
- borykającym się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- znajdującym się w sytuacjach problemowych oraz kryzysowych,
- potrzebującym konsultacji w zakresie uzależnień behawioralnych,
- uzależnionym od czynności między innymi takich jak:
 - nadmierne granie w gry komputerowe,
 - nadmierne korzystanie z mediów społecznościowych,
 - nadmierne korzystanie z Internetu, telefonu i tabletu,
 - kompulsywne i wewnętrzne potrzeby ciągłego wykonywania pracy kosztem innych obszarów życia,
 - niekontrolowane robienie zakupów wpływające niekorzystnie na funkcjonowanie człowieka.

4.4. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Czersk.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Czersk jest integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, diagnozowanie problemu przemocy domowej, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą oraz rozpowszechnianie działań w stosunku do osób stosujących przemoc. W Gminie Czersk na podstawie zarządzenia w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Czersk w skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele następujących podmiotów:

- Centrum Usług Społecznych w Czersku,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Policji,
- Oświaty:
 - Przedstawiciel Zespołu Szkół w Łęgu,
 - Przedstawiciel Zespołu Szkół w Rytlu,
 - Przedstawiciel Szkoły Podstawowej nr 1 w Czersku,
 - Przedstawiciel Liceum Ogólnokształcącego w Czersku,
 - Przedstawiciel Zespołu Szkół Specjalnych w Czersku,
 - Przedstawiciel Zespołu Szkół w Małachinie,
- Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Czersku,
- Sądu Rejonowego w Chojnicach.

Głównymi celami pracy Zespołu Interdyscyplinarnego są:

- pomoc rodzinom, osobom, grupom problemowym i środowiskom dysfunkcyjnym w przezwyciężaniu ich problemów związanych z przemocą domową,
- efektywne podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych w momencie zaistniałego problemu,
- współdziałanie z innymi podmiotami,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.

4.5 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych mieści się w Ośrodku Profilaktyki Rodzinnej w Czersku i funkcjonuje na podstawie Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych powołani na mocy zarządzenia w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Główne zadania GKRPA:

- podejmowanie działań mających na celu zmotywowanie osób do poddania się diagnozie oraz podjęcia ewentualnego leczenia bądź terapii,

- prowadzenie działań mających na celu kontrolę punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona ich przed przemocą,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

4.6. Dzienny Dom Senior+.

Dzienny Dom „Senior+” jest jednostką strukturalną Centrum Usług Społecznych w Czersku. Głównym przedmiotem działalności placówki jest wsparcie seniorów poprzez umożliwienie im korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji. Uczestnikami Dziennego Domu „Senior+” w Czersku są osoby nieaktywne zawodowo w wieku 60+, zamieszkujący na terenie gminy Czersk. Dzienna liczba miejsc w DDS+ w Czersku wynosi 20. Dzienny Dom „Senior+” w Czersku bierze czynny udział w realizacji założeń Strategii Polityki Senioralnej Gminy Czersk do roku 2030. Placówka udziela wsparcia osobom starszym z terenu gminy Czersk w ramach oferty aktywizującej, opiekuńczej, edukacyjnej, kulturalnej, integracyjnej, rekreacyjnej, aktywności ruchowej i kinezyterapii. W placówce odbywają się zajęcia artystyczne, biblioterapia, muzykoterapia, grupa kabaretowa, edukacyjno-warsztatowe, warsztaty psychologiczne w grupie i indywidualne, warsztaty z rękodzieła, zajęcia kulinarne oraz działa klub gier karcianych, planszowych i komputerowych. Jednostka organizuje i wdraża w życie szereg cennych inicjatyw, między innymi: wycieczki, spotkania, pikniki integracyjne, spotkania okolicznościowe. Seniorzy są objęci działaniami: socjalnymi, edukacyjnymi, kulturalno-oświatowymi; sportowo-rekreacyjnymi, aktywności ruchowej, kinezyterapii, aktywizującymi społecznie oraz terapii zajęciowej.

4.7. Centrum Reaktywacja.

Centrum skupia dwie odrębne placówki: punkt opieki dziennej - przeznaczony dla osób niesamodzielnych i ich opiekunów oraz placówkę wsparcia dziennego - miejsce spotkań dla dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 17 lat.

- Punkt opieki dziennej - W placówce regularnie odbywają się zajęcia aktywności ruchowej, gimnastyka, rehabilitacja, porady pielęgniarские, zajęcia kulinarne, muzykoterapia, warsztaty z psychologiem, a także organizowane są wycieczki kulturalne, krajoznawcze i integracyjne. W Punkcie opieki dziennej oferowana jest pomoc i wsparcie psychologa, pielęgniarki, rehabilitanta, terapeuty zajęciowego, opiekunów, asystentów.
- Placówka wsparcia dziennego - Placówka organizuje pomoc rodzinom w realizacji funkcji opiekuńczo - wychowawczej na rzecz dziecka, głównie - poprzez organizację czasu wolnego. W Placówce wsparcia dziennego organizowane są zajęcia sportowe, rekreacyjne, kulturalno-edukacyjne. Organizowane są wycieczki oraz imprezy okolicznościowe.

4.8. Placówki Oświatowe.

Nieodłącznym elementem działalności każdej placówki oświatowej jest program profilaktyki, którego celem jest:

- podejmowanie działań wychowawczych i profilaktycznych wynikających z programu wychowawczego szkoły i programu profilaktyki,
- prowadzenie edukacji prozdrowotnej i promocji zdrowia,
- organizacja zajęć psychoedukacyjnych w celu wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny, zapobieganiu zachowaniom dysfunkcyjnym uczniów oraz wspieraniu ich rozwoju,
- organizacja warsztatów dla rodziców i nauczycieli w celu doskonalenia umiejętności z zakresu komunikacji społecznej oraz umiejętności wychowawczych.

4.9. Komisariat Policji w Czersku.

Głównym celem działań jest zapobieganie wszelkim zjawiskom kryminogennym przy współpracy z organami państwowymi, samorządem lokalnym oraz organizacjami społecznymi. Funkcjonariusze Komisariatu Policji w Czersku w zakresie profilaktyki prowadzą szereg działań skierowanych do dzieci i młodzieży, mających na celu przedstawienie konsekwencji i zagrożeń związanych z eksperymentowaniem z wszelkimi substancjami zmieniającymi świadomość, jak i również prowadzą działania prewencyjne oraz edukacyjne skierowane do osób dorosłych. Funkcjonariusze wchodzi także w skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Grup Diagnostyczno-Pomocowych, w ramach czego prowadzą działania oraz monitoring w rodzinach, w których wdrożono procedurę „Niebieska Karta”.

4.10. Służba zdrowia.

W Gminie Czersk funkcjonuje kilka placówek medycznych, których naczelnym zadaniem jest zapewnienie opieki zdrowotnej podstawowej, pomocy doraźnej oraz działalności profilaktycznej.

- SP ZOZ w Czersku, ul. Królowej Jadwigi 4, 89-650 Czersk,
- WOZ w Łęgu, ul. Dworcowa 15, 89-652 Łąg,
- WOZ w Rytlu, ul. Ostrowska 18a, 89-642 Rytel,
- NZOZ "MEDICUS", ul. Batorego 4B, 89-650 Czersk.

4.11. Poradnia Leczenia Uzależnień.

W SP ZOZ w Czersku wśród poradni lekarskich w ramach kontraktu z NFZ działa Poradnia Leczenia Uzależnień, do której zadań należy:

- realizacja programów psychoterapii dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych (terapia podstawowa),
- udzielanie indywidualnych świadczeń zapobiegawczo-leczniczych i rehabilitacyjnych,
- prowadzenie działań konsultacyjno-edukacyjnych dla członków rodzin osób uzależnionych.

Psychoterapia to cykl spotkań ze specjalistą, w ramach spotkań indywidualnych i grupowych, podczas których poszukuje się oraz analizuje poszczególne problemy pacjentów, a następnie

wspólnie poszukuje się sposobu na poradzenie sobie z problemem. Celem psychoterapii jest lepsze zrozumienie samego siebie, swoich emocji i zachowań.

4.12. Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży

SP ZOZ w Czersku prowadzi swoją działalność w ramach świadczeń finansowanych przez NFZ w kierunku poprawy zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. W związku z powyższym w ramach kontraktu z NFZ działa Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży - I poziom referencyjny. Psychologowie, psychoterapeuci, terapeuci środowiskowi ośrodka oferują:

- porady diagnostyczne,
- porady psychologiczne,
- psychoterapię: indywidualną, rodzinną, grupową,
- wsparcie psychospołeczne,
- wizytę, poradę domową lub środowiskową.

Opieka skierowana jest do dzieci i młodzieży, które nie wymagają opieki psychiatry, a np.:

- odczuwają lęk wynikający z obecnej sytuacji związanej z COVID-19 lub wprowadzenia nauki zdalnej, mają trudności w kontaktach społecznych, rówieśniczych, rodzinnych;
- doświadczają sytuacji kryzysowych, problemów rodzinnych;
- doświadczają zaburzeń lękowych, depresyjnych, adaptacyjnych;
- cierpią z powodu zaburzeń odżywiania, psychosomatycznych;
- są ofiarami przemocy psychicznej, fizycznej, seksualnej;
- mają poczucie samotności, izolacji, bezradności; doświadczają trudności w radzeniu sobie z emocjami;
- wykazują zachowania aspołeczne, agresywne, autodestrukcyjne, opozycyjno- buntownicze i inne.

4.13. Gminne Centrum Kultury.

Gminne Centrum Kultury w Czersku to jednostka organizacyjna Gminy Czersk, której głównym przedmiotem działania jest w szczególności:

- organizowanie przedsięwzięć artystycznych, w tym spektakli, koncertów, wystaw, festiwali, przeglądów, warsztatów i konferencji,
- tworzenie warunków dla amatorskiego ruchu artystycznego, w tym kół i klubów zainteresowań oraz rozwoju folkloru, w szczególności rękodzieła ludowego i artystycznego,
- edukacja kulturalna dzieci i młodzieży, prezentowanie dorobku i popularyzacja lokalnych twórców, zaspokajanie potrzeb czytelniczych mieszkańców,
- prowadzenie kina oraz popularyzowanie wiedzy o sztuce filmowej, upowszechnianie i popularyzacja turystyki.

Institucja funkcjonuje po połączeniu trzech Ośrodków Kultury, w Czersku, Łęgu oraz Rytlu.

4.14. Stowarzyszenia i kluby sportowe działające na terenie miasta i gminy Czersk.

Na terenie miasta i gminy Czersk działają stowarzyszenia i kluby sportowe prowadzące działalność zgodnie z statutem zawierającym cele działalności stowarzyszenia i klubów sportowych oraz sposoby ich realizacji. Niektóre z nich aktywnie włączają się w prowadzenie działalności profilaktycznej wśród dzieci, młodzieży oraz mieszkańców, promując zdrowy styl życia oraz aktywne spędzanie czasu wolnego.

4.15. Grupy samopomocowe.

Grupy samopomocowe są dobrowolnymi zgromadzeniami osób, których aktywne działanie skierowane jest na wspólne pokonywanie chorób, problemów natury psychicznej albo socjalnej, które dotyczą bezpośrednio uczestników albo ich bliskich. Celem pracy grupy samopomocowej jest zmiana własnych osobistych warunków życia. Cele grupy samopomocowej skierowane są głównie na jej członków, a nie na osoby z zewnątrz. Grup samopomocowych nie prowadzą osoby udzielające na co dzień profesjonalnej pomocy. Na terenie Gminy Czersk działają niżej wymienione grupy samopomocowe:

- AI – Anon „POKÓJ” – Grupa samopomocowa rodzinna będąca wspólnotą krewnych lub przyjaciół osób mających problem z alkoholem. Istnieje ona w tym celu, aby rozwiązywać wspólne problemy przez dzielenie się swoim doświadczeniem, siłą i nadzieją.
- AA „Z BORÓW” – Dobrowolna, samopomocowa grupa osób uzależnionych od alkoholu, utworzona w celu utrzymania trzeźwości własnej i wspomagania innych w jej osiągnięciu.

4.16. Środowiskowy Dom Samopomocy.

Środowiskowy Dom Samopomocy jest ośrodkiem wsparcia dziennego, przeznaczonym dla 30 osób z niepełnosprawnością intelektualną, zamieszkałych w szczególności na terenie miasta i gminy Czersk. Podstawowym zadaniem ŚDS jest zapewnienie uczestnikom oparcia społecznego pozwalającego na zaspokojenie ich potrzeb życiowych, usamodzielnienie i integrację społeczną.

4.17. Warsztaty Terapii Zajęciowej.

Placówka rozpoczęła swoją działalność w marcu 2001 r. w Czersku. Przeznaczona jest dla osób niepełnosprawnych, którym orzeczono niezdolność do pracy, a które zakwalifikowane zostały do rehabilitacji w formie terapii zajęciowej. Organizatorem i jednocześnie jednostką zatrudniającą kadrę WTZ oraz przyjmującą uczestników na zajęcia do Warsztatu jest Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych, mieszczące się na ul. Pomorskiej 10, 89-650 Czersk. W ramach prowadzonych zajęć działają pracownie: pracownia plastyczna, pracownia krawiecko - rękodzielnicza, kuchnia terapeutyczna, pracownia ekologiczno-turystyczna, pracownia stolarska.

5. Przeciwdziałanie problemom alkoholowym, narkomanii i uzależnieniom behawioralnym – cele, zadania.

Cel ogólny:

1. Stworzenie kompleksowego, spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do zmniejszenia aktualnie występujących problemów wynikających ze spożywania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz zwiększenie zasobów do radzenia sobie z nimi,
2. Ograniczenie spożywania napojów alkoholowych, eksperymentowania i spożywania substancji psychoaktywnych, narkotyków oraz redukcja związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych na terenie gminy Czersk,
3. Podniesienie wiedzy w społeczeństwie lokalnym na temat konsekwencji i szkodliwości wynikających ze spożywania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz promowanie postaw prozdrowotnych,
4. Podniesienie wiedzy i kształtowanie świadomości w społeczeństwie lokalnym w szczególności poprzez realizację działań w zakresie problemu uzależnień behawioralnych.
5. Profilaktyka uzależnień od alkoholu, narkotyków, innych substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych.

Cele realizowane są poprzez następujące zadania:

Zadanie I

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

L.p.	Poszczególne zadania do realizacji	Wskaźnik
1.	Wspieranie Placówki Leczenia Uzależnień między innymi w zakresie realizacji efektywnych programów psychoterapii uzależnienia i współuzależnienia.	Liczba programów, Liczba osób, Ilość godzin.
2.	Zabezpieczenie funkcjonowania Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego, udzielanie wsparcia osobom uzależnionym, współuzależnionym, uwikłanym w przemoc domową, eksperymentującym z substancjami psychoaktywnymi oraz osobom zagrożonym uzależnieniem.	Liczba osób, Ilość porad.
3.	Informowanie o dostępnych placówkach leczenia uzależnień oraz udzielanie pomocy w podjęciu dobrowolnego leczenia.	Liczba przeprowadzonych rozmów.
4.	Współpraca z ośrodkami leczenia uzależnień od środków psychoaktywnych oraz innymi podmiotami.	Liczba ośrodków, z którymi podjęto współpracę

5.	Zakup i dystrybucja materiałów profilaktycznych dla interesantów, pacjentów i terapeutów Poradni Leczenia Uzależnień w postaci broszur, prenumerat i ulotek.	Liczba przekazanych materiałów
----	--	--------------------------------

Termin realizacji: okres trwania programu

Zadanie II

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową.

L.p.	Poszczególne zadania do realizacji	Wskaźnik
1.	Utrzymanie i pokrycie kosztów działalności Ośrodka Profilaktyki Rodzinnej w Czersku między innymi: – bieżące utrzymanie, – wyposażenie ośrodka, – remonty, – wynagrodzenia pracowników, składki, – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych, – opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.	Wysokość środków finansowych.
2.	Pomoc dzieciom z grup ryzyka poprzez finansowanie zajęć profilaktyczno-edukacyjnych w Gminie Czersk: – finansowanie dożywiania dzieci i młodzieży, – finansowanie materiałów dydaktycznych, technicznych, plastycznych, – finansowanie wycieczek i wyjazdów – finansowanie wynagrodzenia osób prowadzących zajęcia.	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach.
3.	Pomoc dzieciom z grup ryzyka, a zwłaszcza dzieciom z rodzin zmagających się z problemem alkoholowym poprzez finansowanie zajęć socjoterapeutycznych w Gminie Czersk: – finansowanie dożywiania dzieci i młodzieży, – wynagrodzenie osób prowadzących zajęcia, – finansowanie materiałów dydaktycznych, technicznych, plastycznych, – finansowanie wycieczek i wyjazdów.	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach.
4.	Dofinansowanie wypoczynku letniego z programem profilaktycznym, jako integralnej części całorocznej pracy z dziećmi.	Liczba dzieci uczestniczących w wypoczynku.

5.	Dostarczanie wiedzy na temat problemów alkoholowych i narkomanii poprzez rozpropagowanie ulotek, broszur oraz innych materiałów służących profilaktyce i promocji zdrowego stylu życia.	Liczba opracowanych i udostępnianych ulotek.
6.	Informowanie o dostępności pomocy terapeutycznej członków rodzin z problemem narkomanii.	Ilość udzielonych porad/konsultacji.
7.	Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy domowej i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym.	Liczba opracowanych i upowszechnionych informacji.
8.	Podnoszenie kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Czersk, oświaty oraz osób pracujących w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przemocy.	Liczba szkoleń itp., Liczba osób podnoszących kwalifikacje.
9.	Dofinansowanie prowadzenia na terenie szkół i innych placówek oświatowych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.	Liczba osób objętych działaniami.
10.	Finansowanie wycieczek dla dzieci: - uczestniczących w zajęciach socjoterapeutycznych, - uczestniczących w zajęciach profilaktyczno-edukacyjnych, - pochodzących z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, - objętych programami rekomendowanymi i profilaktycznymi.	Liczba wycieczek/wyjazdów, Liczba dzieci.
11.	Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym oraz profilaktycznym dla rodziców/opiekunów: – organizacji zajęć/spotkań grupowych dla rodziców w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych.	Liczba rodziców/opiekunów objętych działaniami.
12.	Zakup materiałów edukacyjno-dydaktycznych dotyczących przeciwdziałania alkoholizmowi.	Liczba zakupionych materiałów.
13.	Organizacja festynów oraz imprez okolicznościowych o charakterze edukacyjno-profilaktycznym, a także integracyjnym dla dzieci i ich rodziców/opiekunów, jako uzupełnienie pracy z rodzicami/opiekunami i dziećmi.	Liczba zorganizowanych wydarzeń, Liczba uczestników.
14.	Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach w zakresie organizacji zajęć korekcyjno-edukacyjnych oraz realizacji procedury „Niebieskie Karty”	Liczba uczestników w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych.

15.	Dostosowanie istniejących miejsc pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym i innych grup ryzyka do wymogów spełniających standardy placówek wsparcia dziennego od strony organizacyjnej i merytorycznej. Finansowanie zadań realizowanych przez specjalistyczne i opiekuńcze placówki wsparcia dziennego.	Wysokość środków finansowych, Liczba utworzonych placówek wsparcia dziennego
16.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii oraz problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej.	Ilość udzielonych porad/konsultacji.

Termin realizacji: okres trwania programu

Zadanie III

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, problemów narkomanii, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz zajęć sportowo - rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

L.p.	Poszczególne zadania do realizacji	Wskaźnik
1.	Diagnoza lokalnych zasobów i problemów do opracowania gminnego programu oraz monitorowanie podejmowanych działań. Realizacja projektów badawczych i innych działań diagnostycznych mających na celu zdiagnozowanie stanu problemów uzależnień, w tym behawioralnych, na terenie Gminy Czersk. Korzystanie z bazy zasobów własnych.	Ilość przeprowadzonych diagnoz.
2.	Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i placówek opiekuńczo-wychowawczych działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, realizacja programów profilaktycznych.	Liczba uczestników.
3.	Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych działań profilaktycznych i edukacyjnych z zakresu uzależnień od narkotyków i dopalaczy dla dzieci i młodzieży. Realizacja programów profilaktycznych.	Liczba osób, Ilość zrealizowanych działań.
4.	Wdrażanie oraz realizowanie programów rekomendowanych o potwierdzonej skuteczności znajdujących się w bazie programów rekomendowanych.	Ilość zrealizowanych programów rekomendowanych, Liczba uczestników.

5.	Organizowanie i finansowanie szkoleń przygotowujących nauczycieli do realizacji programów rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji.	Liczba przeszkolonych osób.
6.	Zakup i prowadzenie kampanii profilaktycznych, edukacyjnych, informacyjnych oraz zakup materiałów profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie uzależnień od substancji psychoaktywnych (alkoholu, narkotyków, dopalaczy) oraz w zakresie uzależnień/zagrożeń behawioralnych.	Ilość zrealizowanych kampanii. Ilość materiałów.
7.	Realizacja zajęć edukacyjnych i profilaktycznych.	Liczba uczestników.
8.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.	Ilość zrealizowanych działań.
9.	Propagowanie zajęć angażujących dzieci i młodzież w alternatywne wobec uzależnień formy spędzania czasu wolnego z ukierunkowaniem ich aktywności na wolność wobec środków uzależniających.	Liczba działań.
10.	Podjęcie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18. roku życia.	Ilość działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców, Liczba uczestników.
11.	Wspieranie pozalekcyjnych zajęć sportowych będących integralnym elementem programu profilaktycznego.	Liczba uczestników.
12.	Współpraca z lokalnymi i regionalnymi mediami, korzystanie z zasobów online.	Liczba opublikowanych materiałów.
13.	Realizacja działań edukacyjnych i kampanii z zakresu zwiększania bezpieczeństwa ruchu drogowego.	Ilość zrealizowanych kampanii.
14.	Współpraca ze Szkołami Nauki Jazdy w zakresie wzbogacenia programów szkoleniowych dla kandydatów na kierowców o tematykę dotyczącą wpływu alkoholu na organizm i zdolności poznawcze kierowcy – przekazanie materiałów profilaktycznych.	Ilość przekazanych materiałów.
15.	Doposażenie Ośrodka Profilaktyki Rodzinnej do potrzeb realizacji niniejszego programu oraz prowadzenia zajęć.	Ilość środków finansowych przeznaczonych na wyposażenie.

16.	Organizacja szkoleń tematycznych dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie przeciwdziałania uzależnieniom, przeciwdziałania narkomanii, systemie przeciwdziałania przemocy oraz różnych grup zawodowych, które w swojej pracy mogą spotkać się z tematem uzależnień/zagrożeń behawioralnych.	Liczba zorganizowanych szkoleń/konferencji, wykładów. Itp., Liczba uczestników.
17.	Prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych skierowanych do różnych grup zawodowych oraz mieszkańców Gminy w zakresie promocji zdrowia psychicznego i promowania postaw prorodzinnych.	Ilość zrealizowanych działań, Liczba uczestników.
18.	Prowadzenie działań informacyjnych w obszarze zagrożeń uzależnieniami behawioralnymi.	Ilość działań edukacyjnych.
19.	Podjęcie działań o charakterze edukacyjnym skierowanych do rodziców/opiekunów w odniesieniu do zagrożeń uzależnieniami behawioralnymi.	Liczba rodziców/opiekunów objętych działaniami.
20.	Podjęcie działań profilaktycznych i edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży w zakresie zagrożeń behawioralnych.	Ilość zrealizowanych działań, Liczba uczestników
21.	Podjęcie działań informacyjnych i edukacyjnych skierowanych do pracowników kasyn, zakładów bukmacherskich, sprzedawców, krupierów, kolektorów z zakresu odpowiedzialnej gry.	Ilość zrealizowanych działań, Liczba uczestników
22.	Upowszechnianie informacji dotyczących uzależnień od substancji psychoaktywnych i zagrożeń behawioralnych. Przekazywanie informacji na temat miejsc uzyskania pomocy i wsparcia w tym zakresie oraz możliwości przeciwdziałania problemom uzależnień.	Liczba udostępnianych informacji.
23.	Podnoszenie poziomu świadomości społecznej na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania temu zjawisku (prelekcje, konferencje, spotkania z rodzicami, ulotki kampanie itp).	Liczba zorganizowanych kampanii, Liczba odbiorców.

Termin realizacji: okres trwania programu

Zadanie IV

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii.

	Poszczególne zadania do realizacji	Wskaźnik
1.	Udostępnienie lokalu oraz wyposażenia wspólnocie AA, stowarzyszeniom podejmującym działania wspierające trzeźwość oraz grupom samopomocowym.	Liczba wspomaganych stowarzyszeń oraz grup pomocowych.
2.	Współpraca ze stowarzyszeniami, szczególnie ze stowarzyszeniami abstynenckimi w zakresie lokalnych potrzeb i uwarunkowań.	Liczba stowarzyszeń współpracujących z CUS.
3.	Współdziałanie Centrum Usług Społecznych z Policją, kuratorami sądowymi, szkołami oraz organizacjami pozarządowymi i samorządowymi w zakresie przeciwdziałania narkomanii.	Liczba zrealizowanych działań.
4.	Wsparcie przez Gminę Czersk zadań z zakresu profilaktyki uzależnień prowadzonych przez organizacje pozarządowe (otwarty konkurs ofert o dotacje dla organizacji pozarządowych przeprowadzony przez Urząd Miejski w Czersku).	Liczba stowarzyszeń, które otrzymały dotację, Liczba osób objętych wsparciem.

Termin realizacji: okres trwania programu

Zadanie V

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

	Poszczególne zadania do realizacji	Wskaźnik
1.	Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	Liczba podejmowanych interwencji.

Termin realizacji: okres trwania programu

Zadanie VI

Instytucja zobowiązania do leczenia odwykowego.

	Poszczególne zadania do realizacji	Wskaźnik
1.	Przyjmowanie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	Ilość zgłoszeń.
2.	Zaproszenie na rozmowy osób, wobec których wpłynęły zgłoszenia do GKRPA i pouczenie ich o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 ustawy i poddania się leczeniu odwykowemu – przeprowadzenie rozmów motywujących. Zaproszenie na rozmowy członków rodzin lub wnioskodawców.	Ilość osób, z którymi przeprowadzono rozmowę,
3.	Kierowanie osób na badanie biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.	Liczba osób skierowanych na badanie.
4.	Kierowanie wniosków do sądu o zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowego.	Liczba skierowanych wniosków.
5.	Współpraca z kuratorem sądowym wykonującym nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu.	Liczba wniosków skierowanych przez kuratora.
6.	Wykonywanie zobowiązania sądu do doręczenia pism za pośrednictwem komornika sądowego oraz przekazywanie potwierdzeń doręczenia pism za pośrednictwem komornika lub dowodu, że adresat przebywa pod danym adresem.	Liczba skierowanych wniosków o doręczenie pism za pośrednictwem komornika.
7.	Przeprowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.	Liczba kontroli i skontrolowanych punktów.
8.	Wydawanie opinii w sprawie wniosków na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Czersku w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.	Liczba wydanych opinii.
9.	Prowadzenie działań wobec osób uzależnionych od alkoholu i osób pijących w sposób szkodliwy.	Liczba podejmowanych działań.
10.	Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.	Liczba sprzedawców objętych działaniami.

Termin realizacji: okres trwania programu

Zadanie VII

Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

	Poszczególne zadania do realizacji	Wskaźnik
1.	Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego poprzez działania realizowane przez Centrum Usług Społecznych w Czersku.	Liczba rodzin.

Termin realizacji: okres trwania programu

6. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029.

Realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii sprawuje Centrum Usług Społecznych w Czersku, a w szczególności Ośrodek Profilaktyki Rodzinnej w Czersku działający w strukturach Centrum Usług Społecznych w Czersku.

Partnerzy w realizacji programu:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Czersk,
- Urząd Miejski w Czersku,
- Placówki Oświatowe,
- Komisariat Policji w Czersku,
- Organizacje pozarządowe, grupy samopomocowe,
- Placówki służby zdrowia,
- Kuratorzy Sądu Rejonowego w Chojnicach,
- Inne jednostki organizacyjne gminy.

Dyrektor Centrum Usług Społecznych w Czersku, będzie składał roczne sprawozdanie merytoryczno-finansowe z wykonania programu Burmistrzowi Czerska oraz Radzie Miejskiej w Czersku.

7. Spodziewane efekty realizacji Programu.

Spodziewane efekty realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii:

- Podniesienie świadomości mieszkańców Gminy wobec skutków używania substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych.
- Wczesne wykrywanie problemów, zwiększenie świadomości, wsparcie środowiskowe, poprawa zdrowia psychicznego oraz zapobieganie chorobom i problemom.
- Udzielanie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym od środków psychoaktywnych oraz podniesienie jakości świadczonych usług poprzez przedstawicieli instytucji.
- Wzrost zaangażowania instytucji i organizacji pozarządowych w pracę na rzecz edukacji i profilaktyki.
- Zmniejszenie liczby osób uzależnionych poprzez edukację i profilaktykę.
- Zwiększenie zaangażowania jednostek oraz lokalnej społeczności w działania związane z profilaktyką uzależnień.

8. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Obsługę Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku prowadzi Centrum Usług Społecznych w Czersku. Wydatki na wynagrodzenia członków Komisji realizowane są z środków budżetu gminy przeznaczonych na realizację zadań własnych, wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, określonych w niniejszym programie. Ustala się następujące zasady wynagradzania członków GKRPA. Podstawę do wypłaty wynagrodzenia stanowi czynny udział, potwierdzony listą obecności z posiedzeń Komisji, zatwierdzonej przez Przewodniczącego Komisji lub podczas jego nieobecności - przez Sekretarza. Planowane są 22 posiedzenia Komisji rocznie. Dopuszcza się realizację większej ilości posiedzeń w przypadku uzasadnionej konieczności. Pracami Komisji kieruje Przewodniczący Komisji, a w razie jego nieobecności Sekretarz Komisji.

1. Za udział w posiedzeniu Komisji wynagrodzenie wynosi:
 - 1) **400,00 zł** brutto dla sekretarza komisji oraz dla przewodniczącego komisji,
 - 2) **300,00 zł** brutto dla członka komisji.
2. Za przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, członek komisji otrzymuje wynagrodzenie w wysokości **100,00 zł** brutto, niezależnie od ilości kontrolowanych punktów w ramach jednej kontroli. Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest lista obecności zatwierdzona przez Przewodniczącego Gminnej Komisji lub podczas jego nieobecności przez Sekretarza.

3. Podstawą do wypłacenia wynagrodzenia w związku z odbywaniem podróży służbowej samochodem należącym do członka komisji jest umowa o zwrot kosztów przejazdu zawierająca odpowiedni zapis uprawniający do zwrotu kosztów przejazdu, według zasad aktualnie obowiązujących przepisów prawa *określonych w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy.*

9. Źródła finansowania programu.

1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 będzie realizowany przez cztery lata kalendarzowe w ramach dochodów własnych Gminy Czersk, w tym środków finansowych stanowiących dochody z tytułu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych Gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszego programu są w poszczególnych latach ujmowane w planie budżetu gminy Czersk.
3. W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 – 2029 przewiduje się ponoszenie wydatków w szczególności na:
 - wynagrodzenia–pracowników OPR oraz pochodne od wynagrodzeń, składki na Fundusz pracy, dodatkowe wynagrodzenie roczne, składki na ubezpieczenia społeczne, wpłaty na PFRON, odpisy na ZFŚS, wpłaty na PPK,
 - opłaty związane z utrzymaniem budynku OPR między innymi: przegląd pieca, przegląd kominiarski, roczny techniczny przegląd budynku, zakup energii, zakup usług remontowych, usługi pocztowe, usługi telekomunikacyjne, wywóz nieczystości, opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego,
 - wynagrodzenia członków GKRPA za posiedzenia oraz kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
 - finansowanie szkoleń dla osób pracujących w obszarze profilaktyki uzależnień, zakup usług związanych z zwiększeniem dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych,
 - zakup usług obejmujących wykonanie opinii psychologiczno-psychiatrycznych, opłaty sądowe za złożenie wniosku o zobowiązanie do podjęcia leczenia, opłaty biegłych sądowych, opłaty za doręczenia komornicze, finansowanie delegacji- podróży służbowych krajowych,
 - zabezpieczenie funkcjonowania punktu informacyjno-konsultacyjnego, udzielanie wsparcia dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem oraz członków rodzin - dyżury terapeutów (zakup materiałów, przeprowadzenie konferencji, kampanii, szkoleń itp.)
 - umowy zlecenia: prowadzenie zajęć profilaktyczno-edukacyjnych, socjoterapeutycznych, opiekuńczo-wychowawczych,
 - realizację programów rekomendowanych, organizację zajęć dla rodziców w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych, pochodne od wynagrodzeń,
 - zakup materiałów i wyposażenia OPR (m.in. artykuły biurowe, wyposażenie, środki czystości),
 - materiały edukacyjne i plastyczno-techniczne dla dzieci, materiały do organizacji imprez okolicznościowych dla dzieci i rodziców, materiały profilaktyczne, materiały niezbędne do

- realizacji kampanii profilaktycznych, zakup kampanii, realizacja działań profilaktycznych w szkołach,
- zakup środków żywności w przeznaczeniu na: dożywianie dzieci uczęszczających na zajęcia, poczęstunek podczas spotkań okolicznościowych, paczki dla dzieci, susz konferencyjny dla GKRPA/ZI/GDP, poczęstunek podczas szkoleń i konferencji/realizację kampanii edukacyjnych, poczęstunek dla dzieci i młodzieży uczestniczących w działaniach profilaktycznych na terenie szkół.
 - organizacja wyjazdów i wycieczek dla dzieci, zakup usług zdrowotnych, zakup usług transportowych przewóz dzieci na wycieczki, umowa z psychologiem.
 - współfinansowanie kampanii związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej.
 - finansowanie innych niezbędnych potrzeb do realizacji zadań wskazanych w niniejszym programie.
4. Dodatkowo w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 – 2029 co roku zostanie przeprowadzony otwarty konkurs ofert o dotację na realizację zadań własnych gminy w zakresie prowadzenia programów i klubów abstynenta oraz organizacji imprez związanych z profilaktyką uzależnień oraz zwalczania nałogów dla organizacji pozarządowych przeprowadzony przez Gminę Czerny zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz ustawą z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym.
5. Zadania publiczne w zakresie programów profilaktyki uzależnień zlecone organizacjom pozarządowym i dofinansowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029.

Projekt nr 7

UCHWAŁA Nr XVIII/.../25

RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 25 listopada 2025 r.

w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Czersk

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.) oraz art. 21 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t. j. – Dz. U. z 2023 r., poz. 725)

Rada Miejska uchwala, co następuje:

Rozdział 1

Postanowienia wstępne

§ 1.

1. Uchwałę stosuje się do wynajmu lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Czersk, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.
2. Zasób mieszkaniowy Gminy Czersk przeznaczony jest na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej, a w szczególności do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach, posiadających niezaspokojone potrzeby mieszkaniowe lub trudne warunki mieszkaniowe.
3. Gmina wynajmuje lokale mieszkalne osobom pełnoletnim, które spełniają następujące warunki:
 - 1) w zakresie miejsca zamieszkania: są mieszkańcami gminy Czersk,
 - 2) spełniają kryteria dochodowe niniejszej uchwały,
 - 3) nie posiadają, ani żadne z członków gospodarstwa domowego wyszczególnionych do wspólnego zamieszkania, nie posiada prawa własności lub współwłasności do innego lokalu, domu lub pomieszczenia mogącego zaspokoić potrzeby mieszkaniowe, położonego w gminie Czersk, na terenie powiatu chojnickiego oraz w pobliskiej miejscowości.

§ 2.

Użyte w uchwale pojęcia oznaczają:

- 1) ustawa – ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,
- 2) uchwała – niniejsza uchwała,
- 3) gmina – Gmina Czersk,
- 4) burmistrz – Burmistrz Czerska,

-
- 5) mieszkaniowy zasób gminy – lokale służące do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej,
 - 6) lokal – rozumie się również dom oraz pomieszczenie mogące zaspokoić potrzeby mieszkaniowe,
 - 7) lokal zamienny – lokal według definicji określonej w ustawie,
 - 8) dochód miesięczny – dochód w rozumieniu art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t. j. – Dz. U. z 2023 r., poz. 1335). Dochód miesięczny gospodarstwa domowego stanowią dochody wnioskodawcy i członków jego rodziny zgłoszonych we wniosku do wspólnego zamieszkiwania, wykazane ze wszystkich źródeł ich uzyskiwania, odpowiednio udokumentowane przez wnioskodawcę,
 - 9) najniższa emerytura – kwota najniższej emerytury określona w komunikacie Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, ogłaszana w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”,
 - 10) pobliska miejscowość – należy przez to rozumieć miejscowość położoną w powiecie chojnickim, w którym znajduje się lokal lub w powiatach sąsiadujących, tj.: powiat starogardzki, powiat tucholski, powiat sępoleński, powiat człuchowski, powiat bytowski i powiat kościerski,
 - 11) ustawa o pomocy społecznej – ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. – Dz. U. z 2025 r., poz. 1214 ze zm.),
 - 12) osoba bezdomna – osoba bezdomna w rozumieniu ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. – Dz. U. z 2025 r., poz. 1214 ze zm.) przebywająca na terenie gminy,
 - 13) oferta najmu lokalu – dokument uprawniający do zawarcia umowy najmu lokalu wydany przez burmistrza lub przez osobę działającą z jego upoważnienia,
 - 14) tytuł prawny do lokalu mieszkalnego lub domu – należy przez to rozumieć uprawnienie danej osoby do korzystania z danego lokalu lub domu (własność, najem, użyczenie).

Rozdział 2

Wysokość dochodu gospodarstwa domowego uzasadniająca oddanie w najem lub podnajem lokalu na czas nieoznaczony i najem socjalny lokalu oraz wysokość dochodu gospodarstwa domowego uzasadniająca stosowanie obniżek czynszu

§ 3.

1. Osoby ubiegające się o zawarcie umowy najmu lokalu winny spełniać następujące kryteria dochodowe:
 - 1) w przypadku umów najmu zwieranych na czas nieoznaczony średni dochód miesięczny w przeliczeniu na jednego członka gospodarstwa domowego, w okresie trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie przekracza:
 - a) w gospodarstwie jednoosobowym 200% najniższej emerytury,
 - b) w gospodarstwie wieloosobowym 125% najniższej emerytury, na każdego członka gospodarstwa domowego,
 - 2) w przypadku najmu socjalnego lokalu dochód miesięczny, w przeliczeniu na jednego członka gospodarstwa domowego, w okresie ostatnich trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie przekracza:
 - a) w gospodarstwie jednoosobowym 100 % najniższej emerytury,
 - b) w gospodarstwie wieloosobowym 75% najniższej emerytury.
2. Na wniosek najemcy umowę najmu socjalnego lokalu można, po upływie oznaczonego w niej czasu, przedłużyć na kolejny okres, jeżeli najemca nadal spełnia kryteria uzyskania pomocy mieszkaniowej w tej formie oraz:
 - 1) wywiązywał się ze swoich zobowiązań finansowych wynikających z dotychczasowych umów,
 - 2) nie dewastował zajmowanych dotychczas lokali,

-
- 3) przestrzegał zasad porządku domowego.
 3. Najemca wnoszący o przedłużenie umowy najmu socjalnego lokalu na kolejny okres przedkłada zaświadczenie o dochodach wszystkich wspólnie zamieszkujących członków gospodarstwa domowego, za okres trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku.
 4. Jeżeli dochody gospodarstwa domowego wzrosną ponad wysokość określoną w § 3 ust. 1 pkt 2, ale nie przekroczą wysokości dochodu określonego w § 3 ust. 1 pkt 1, burmistrz może zaproponować zawarcie umowy najmu lokalu na czas nieoznaczony.
 5. Najemca lokalu mieszkalnego, z zastrzeżeniem ust. 6, spełniający określone kryteria dochodowe, może wystąpić z wnioskiem do burmistrza o czasowe zastosowanie obniżki czynszu w wysokości:
 - 1) dla gospodarstw domowych wieloosobowych, w których dochód miesięczny w przeliczeniu na jednego członka gospodarstwa domowego stanowi:
 - a) do 50% najniższej emerytury – 20%,
 - b) powyżej 50% do 75% najniższej emerytury – 15%,
 - c) powyżej 75% do 100% najniższej emerytury – 5%,
 - 2) dla jednoosobowego gospodarstwa domowego, którego dochód miesięczny stanowi:
 - a) do 75% najniższej emerytury – 25%,
 - b) powyżej 75% do 100% najniższej emerytury – 20%,
 - c) powyżej 100% do 125% najniższej emerytury – 10%.
 6. Obniżki określone w ust. 5 nie dotyczą najemców uiszczających czynsz, który nie przekracza połowy stawki najniższego czynszu obowiązującego w zasobie mieszkaniowym gminy.
 7. W przypadku gdy najemcy lokalu mieszkalnego należącego do mieszkaniowego zasobu Gminy Czersk nabędą prawa do innego lokalu, domu lub pomieszczenia mogącego zaspokoić ich potrzeby mieszkaniowe, zobowiązani są do niezwłocznego opróżnienia i opuszczenia zajmowanego lokalu i przekazania go do dyspozycji gminy.

Rozdział 3

Warunki zamieszkiwania kwalifikujące wnioskodawcę do ich poprawy

§ 4.

1. Najemca lokalu lub członek jego gospodarstwa domowego, poruszający się na wózku inwalidzkim oraz posiadający znaczny stopień niepełnosprawności potwierdzony odpowiednim orzeczeniem lekarskim, zajmujący lokal na wyższej kondygnacji, może wystąpić z wnioskiem o przyznanie lokalu położonego na niższej kondygnacji budynku (parter).
2. Za warunki zamieszkiwania kwalifikujące do ich poprawy uważa się:
 - 1) zamieszkiwanie w gospodarstwie wieloosobowym wspólnie z osobą zaliczoną do znacznego stopnia niepełnosprawności, w którym na jednego członka gospodarstwa domowego przypada mniej niż 5m² powierzchni łącznej pokoi,
 - 2) zamieszkiwanie w gospodarstwie jednoosobowym osoby posiadającej znaczny stopień niepełnosprawności, w którym powierzchnia łączna pokoi jest mniejsza niż 10 m²,
 - 3) zamieszkiwanie w rodzinie, w której znajduje się osoba chora wymagająca zamieszkania w oddzielnym pokoju, przy czym wskazanie takie musi wynikać z orzeczenia o niepełnosprawności, a w zajmowanym lokalu nie można wydzielić oddzielnego pomieszczenia,
 - 4) bezdomność,
 - 5) opuszczenie domu dziecka lub rodziny zastępczej w wyniku osiągnięcia pełnoletności.
3. Powierzchnię pokoju lokalu, w którym nie ma wydzielonego pomieszczenia kuchennego, pomniejsza się 3 m².

Rozdział 4

Kryteria wyboru osób, którym przysługuje pierwszeństwo zawarcia umowy najmu lokalu na czas nieoznaczony i umowy najmu socjalnego lokalu

§ 5.

- 1) Pierwszeństwo zawarcia umowy najmu lokalu na czas nieoznaczony przysługuje osobom, które:
 - 1) zostały pozbawione mieszkania w wyniku klęski żywiołowej, katastrofy, pożaru lub innych nieprzewidzianych zdarzeń losowych. Umowa najmu lokalu przyznanego z ww. powodów zawierana jest na jeden rok, liczony od dnia jej zawarcia.
 - 2) zobowiązane są do opuszczenia lokali lub budynków objętych wykwaterowaniem w związku z realizacją inwestycji gminy lub inwestycji celu publicznego na terenie gminy, a także związanym z ważnym interesem gminy,
 - 3) zamieszkują w budynkach gminnych przeznaczonych do rozbiórki lub kapitalnego remontu.
- 2) Pierwszeństwo zawarcia umowy najmu socjalnego lokalu przysługuje osobom, które:
 - 1) utraciły mieszkanie wskutek klęski żywiołowej, katastrofy, pożaru lub innych nieprzewidzianych zdarzeń losowych,
 - 2) uzyskały uprawnienie do lokalu na mocy orzeczenia sądu w wyroku nakazującym opróżnienie dotychczasowego lokalu,
 - 3) przebywają w schroniskach dla osób bezdomnych, podjęły współpracę z pracownikiem socjalnym i realizują program wychodzenia z bezdomności.

Rozdział 5

Warunki dokonywania zamiany lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy oraz zamiany pomiędzy najemcami lokali należących do tego zasobu, a osobami zajmującymi lokale w innych zasobach

§ 6.

1. Zgodę na zamianę lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy oraz zamiany pomiędzy najemcami lokali należących do tego zasobu, a osobami zajmującymi lokale w innych zasobach wydaje burmistrz. Do zamiany konieczne jest również uzyskanie zgody właściciela lokalu z innego zasobu.
2. Najemcy lokali stanowiących mieszkaniowy zasób gminy, z którymi zawarta została umowa najmu lokalu na czas nieoznaczony, mogą dokonywać w oparciu o zgodnie złożone wnioski, zamiany zajmowanych lokali, po wcześniejszym uzyskaniu zgody burmistrza.
3. W ramach zamiany lokali burmistrz może wskazać, w tym na wniosek najemcy, inny wolny lokal w zasobie mieszkaniowym gminy, gdy:
 - 1) najemca zajmuje lokal o nieadekwatnej do liczby członków gospodarstwa domowego powierzchni użytkowej,
 - 2) najemca nie jest w stanie regulować bieżących opłat za używanie lokalu,
 - 3) najemca lub członek gospodarstwa domowego najemcy wymaga wskazania lokalu o niższej kondygnacji ze względu na niepełnosprawność utrudniającą poruszanie się lub jest osobą niepełnosprawną, całkowicie niezdolną do samodzielnego funkcjonowania, a zajmowany lokal nie jest dostosowany do potrzeb takich osób,
 - 4) najemca wykona remont na własny koszt.
4. Burmistrz może zaproponować z własnej inicjatywy zamianę lokalu w przypadku, gdy:
 - 1) wielkość zajmowanego lokalu przekracza możliwości jego utrzymania – najemca jest dłużnikiem,
 - 2) w wyniku zamiany gmina uzyskuje co najmniej jeden pokój lub samodzielny lokal,

-
- 3) dotychczas zajmowany przez najemcę lokal usytuowany jest w budynku wspólnoty mieszkaniowej, gdzie gmina posiada maksymalnie 2 lokale,
 - 4) w wyniku zamiany zrealizowany zostanie uzasadniony ważny interes społeczny.
 5. Odmowa udzielenia zgody na dokonanie zamiany może nastąpić jedynie z ważnych powodów. W szczególności burmistrz odmawia zezwolenia na dokonanie zamiany, jeżeli:
 - 1) najemca zalega z zapłatą czynszu lub innych opłat za używanie lokalu, za wyjątkiem zamian uzasadnionych racjonalną gospodarką finansową lub z przyczyny określonej w ust. 4 pkt 1,
 - 2) najemca posiada zaspokojone potrzeby mieszkaniowe, a wnioskowanie o zamianę lokalu nie znajduje uzasadnienia w stanie faktycznym,
 - 3) najemca posiada, a w przypadku małżonków oraz osób pozostających we wspólnym pożyciu nie będących najemcami, gdy choćby jedno z nich posiada tytuł prawny do innego lokalu.

Rozdział 6

Tryb rozpatrywania i załatwiania wniosków o najem lokali zawierany na czas nieoznaczony i o najem socjalny lokali oraz sposób poddania tych spraw kontroli społecznej

§ 7.

1. Sposób przyjmowania i rozpatrywania wniosków o zawarcie umowy najmu lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy oraz wybór osób przewidzianych do zawarcia umowy najmu ww. lokali podlega kontroli społecznej, która realizowana jest poprzez opiniowanie przedmiotowych spraw przez Społeczną Komisję Mieszkaniową.
2. Społeczną Komisję Mieszkaniową powołuje w drodze zarządzenia burmistrz, określając jej skład osobowy oraz zakres i szczegółowy tryb jej działania.
3. Do zadań Społecznej Komisji Mieszkaniowej należy:
 - 1) opracowywanie projektu rocznej listy zasiedleń wraz z uzasadnieniem poszczególnych kandydatów,
 - 2) rozpatrywanie uwag i zastrzeżeń do projektu listy zasiedleń oraz innych uwag dotyczących przydziału mieszkań,
 - 3) dokonywanie kontroli warunków zamieszkiwania osób ubiegających się o najem lokalu,
 - 4) sporządzanie projektu rozdziału zwolnionych lokali mieszkalnych na rzecz osób z listy zasiedleń.

§ 8.

1. Osoba ubiegająca się o zawarcie umowy najmu lokalu mieszkalnego lub najmu socjalnego lokalu wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu gminy zobowiązana jest do złożenia wniosku wraz z załącznikami w Urzędzie Miejskim w Czersku.
2. Wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1, zawierać będzie między innymi dane wnioskodawcy i osób, dla których wnioskodawca będzie ubiegał się o przydział mieszkania oraz klauzulę informacyjną o przetwarzaniu danych osobowych wyżej wymienionych osób i zostanie określony przez burmistrza w drodze zarządzenia.
3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, złożony w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku kalendarzowego stanowi podstawę do ubiegania się wnioskodawcy o jego ujęcie na liście osób zakwalifikowanych do zawarcia umowy najmu lokalu w kolejnym roku kalendarzowym, z zastrzeżeniem ust. 4 i 5.
4. Osoba ubiegająca się o zamianę mieszkania wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu gminy oraz o zamianę pomiędzy najemcami lokali należących do tego zasobu nie jest związana terminem wskazanym w ust. 3 i może złożyć stosowny wniosek w ciągu roku kalendarzowego.

-
5. Osoba, która została pozbawiona mieszkania w wyniku klęski żywiołowej, katastrofy, pożaru lub innych nieprzewidzianych zdarzeń losowych nie jest związana terminem wskazanym w ust. 3 i może złożyć stosowny wniosek w ciągu roku kalendarzowego.
 6. Wniosek złożony po terminie wskazanym w ust. 3, poza okolicznościami określonymi w ust. 4 i 5, pozostanie bez rozpoznania, a osoba chcąca ubiegać się o najem lokalu lub najem socjalny lokalu będzie zobowiązana do złożenia aktualnego wniosku w kolejnym roku kalendarzowym.
 7. W przypadku stwierdzenia braków formalnych we wniosku lub w wymaganych załącznikach, wzywa się wnioskodawcę do ich uzupełnienia w terminie 14 dni licząc od dnia otrzymania pisemnego wezwania. W przypadku nieuzupełnienia braków formalnych w wyznaczonym terminie wniosek pozostanie bez rozpatrzenia. Nie wyklucza to możliwości złożenia ponownego wniosku.
 8. Wnioski spełniające kryteria określone w niniejszych zasadach przekazywane są Społecznej Komisji Mieszkaniowej do weryfikacji.

§ 9.

1. Weryfikacja wniosków, o których mowa w § 8, następuje w oparciu o punktację określoną w załączniku do uchwały.
2. Społeczna Komisja Mieszkaniowa dokonuje wizji lokalnej u osób, które po raz pierwszy złożyły wniosek o przydział lokalu bądź zmieniły miejsce zamieszkania, a także w innych uzasadnionych przypadkach.
3. Listę osób i rodzin zakwalifikowanych do złożenia oferty najmu lokalu mieszkalnego sporządza Społeczna Komisja Mieszkaniowa najpóźniej w miesiącu grudniu każdego roku kalendarzowego na rok następny. Po zatwierdzeniu przez burmistrza podaje się ją do wiadomości przez wywieszenie na tablicy ogłoszeń informacji, że lista jest dostępna dla osób zainteresowanych w Wydziale Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Czersku.
4. Lista osób zainteresowanych zamianą lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Czersk tworzona i modyfikowana jest na bieżąco.
5. Umieszczenie na którejkolwiek liście nie powoduje powstania zobowiązania gminy do zawarcia umowy najmu lokalu w stosunku do wszystkich osób umieszczonych na listach w danym roku kalendarzowym, gdyż uzależnione to będzie od liczby uzyskanych wolnych lokali.
6. Osoby i rodziny, które nie otrzymają oferty najmu lokalu mieszkalnego lub oferty zamiany lokalu w danym roku kalendarzowym podlegają ponownej weryfikacji przy sporządzaniu list przydziału na następny rok, poprzez złożenie zaktualizowanego wniosku w terminie określonym w § 8 ust. 3.
7. Osoba/osoby, którym złożono ofertę najmu, mają obowiązek wypowiedzenia się co do jej przyjęcia w terminie 14 dni licząc od dnia jej odebrania.
8. Weryfikacja spełniania warunków niniejszej uchwały i przepisów prawa może być dokonywana przez cały okres oczekiwania, licząc od chwili weryfikacji i kwalifikacji osób na listę oczekujących na przydział lokalu, do momentu zawarcia umowy najmu.
9. Osoby i rodziny ujęte na liście oczekujących na złożenie oferty najmu lokalu mieszkalnego zobowiązane są poinformować o każdej zmianie sytuacji finansowej, mieszkaniowej i rodzinnej, w terminie 1 miesiąca od dnia zdarzenia.
10. Jeżeli w trakcie weryfikacji okaże się, że rzeczywista sytuacja mieszkaniowa bądź rodzinna osób i rodzin ubiegających się o najem lokalu mieszkalnego nie spełnia warunków niniejszej uchwały lub przepisów prawa, nie będą one ujmowane na listach osób oczekujących, bądź zostaną z tych list wykreślone.
11. Okresowa weryfikacja spełniania przez najemcę kryterium wartości dochodu uzasadniającej oddanie w najem na czas nieoznaczony lokalu, należącego do mieszkaniowego zasobu gminy Czersk, realizowana będzie co 3 lata licząc od dnia podpisania umowy najmu.

-
12. Na pisemne wezwanie gminy, najemca w terminie jednego miesiąca od dnia odebrania wezwania, składa deklarację o wysokości dochodów w okresie trzech miesięcy poprzedzających złożenie deklaracji, wraz z załącznikami.
 13. Po ustaleniu wysokości dochodu gospodarstwa domowego, ustalana jest wysokość czynszu za zajmowany lokal, zgodnie z wzorem określonym w art. 21c ust. 5 ustawy.
 14. W przypadku niezłożenia deklaracji, można podwyższyć czynsz do kwoty 8% wartości odtworzeniowej lokalu w skali roku.

Rozdział 7

Tryb postępowania przy zawieraniu umów najmu lokali przeznaczonych do remontu wykonywanego we własnym zakresie i na koszt przyszłego najemcy

§ 10.

1. Gmina może przeznaczyć lokale do remontu wykonywanego we własnym zakresie przez przyszłego najemcę.
2. Wolne lokale mogą być przekazane do remontu na cele mieszkaniowe osobom, które wykonają remont zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa budowlanego, na podstawie umowy zawartej z gminą, określającej zakres i sposób rozliczenia wykonanych prac, z zastrzeżeniem ust. 11.
3. Burmistrz wskazuje i podaje do publicznej wiadomości, poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Czersku na okres 14 dni oraz umieszczenie na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Czersku, lokale, o których mowa w ust. 1.
4. Informacja o lokalach, o których mowa w ust. 3, zawiera: adres, strukturę lokalu, zakres prac remontowych oraz szacunkowy minimalny koszt remontu.
5. Lokale, o których mowa w ust. 3 są wynajmowane osobom umieszczonym na liście oczekujących na najem lokalu na czas nieoznaczony lub lokalu zamiennego, jeżeli wyrażą one wolę wykonania remontu na własny koszt.
6. Wykaz osób, którym zaproponowane zostaną lokale zatwierdza burmistrz, po uzyskaniu opinii Społecznej Komisji Mieszkaniowej, uwzględniając w szczególności: okres zabiegania o najem mieszkania, pozycję wniosku na liście oczekujących, liczebność rodziny oraz warunki mieszkaniowe i zdrowotne.
7. W przypadku braku chętnych uprawnionych z ust. 5, lokal wymagający remontu może zostać wynajęty na powyższych zasadach innym zainteresowanym.
8. Udostępnienie lokalu w celu wykonania remontu następuje na podstawie umowy na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy. W tym okresie osoba wykonująca remont uiszcza opłaty eksploatacyjne określone w umowie.
9. Pierwszeństwo w przyznaniu lokalu mieszkalnego do remontu we własnym zakresie mają:
 - 1) osoby ujęte na listach osób, które nabyły prawo do zawarcia umowy najmu, o której mowa w § 9 ust. 3,
 - 2) małżeństwa z dziećmi i osoby wychowujące dzieci.
10. Zawarcie umowy najmu z osobami, które wykonały remont lokalu we własnym zakresie, nastąpi po spełnieniu następujących warunków:
 - 1) dokonania odbioru technicznego lokalu mieszkalnego przez wynajmującego,
 - 2) podpisania z wynajmującym protokołu zdawczo-odbiorczego lokalu mieszkalnego,
 - 3) braku zaległości przyszłego najemcy wobec wynajmującego za używanie lokalu stanowiącego przedmiot umowy wykonania robót remontowo-budowlanych.
11. W ramach rozliczenia wykonanych prac, o których mowa w ust. 2, osoba, która dokonała remontu we własnym zakresie, może ubiegać się o zwolnienie z czynszu na okres nieprzekraczający 6 miesięcy, licząc od dnia podpisania umowy najmu.

-
12. Po zakończeniu remontu lokalu, burmistrz wydaje skierowanie do zawarcia umowy najmu lokalu mieszkalnego z wnioskodawcą na czas nieoznaczony.
 13. Nakłady na remont, o którym mowa w ust. 2, nie podlegają zaliczeniu na poczet wartości lokalu mieszkalnego.

Rozdział 8

Zasady postępowania w stosunku do osób, które pozostały w lokalu opuszczonym przez najemcę lub w lokalu, w którego najem nie wstąpiły po śmierci najemcy

§ 11.

1. W razie śmierci najemcy umowy najmu lokali mieszkalnych w pierwszej kolejności zawiera się z osobami, o których mowa w art. 691 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t. j. – Dz. U. z 2025 r., poz. 1071)
2. Osoby, które pozostały w lokalu, w którego najem nie wstąpiły po śmierci najemcy, zgodnie z art. 691 Kodeksu cywilnego, obowiązane są do opuszczenia i opróżnienia lokalu oraz jego wydania w terminie 3 miesięcy licząc od dnia śmierci najemcy.
3. Osoba, która pozostała w lokalu opuszczonym przez najemcę lub w lokalu, w którego najem, po śmierci najemcy, nie wstąpiła w trybie art. 691 Kodeksu cywilnego, w terminie 3 miesięcy może wystąpić z wnioskiem o zawarcie umowy najmu lokalu jeżeli:
 - 1) faktycznie zamieszkiwała z najemcą w lokalu i prowadziła wraz z nim wspólne gospodarstwo domowe,
 - 2) spełnia określone w niniejszej uchwale warunki do zawarcia umowy najmu lokalu na czas nieokreślony lub najem lokalu socjalnego,
 - 3) nie zalega z opłatami za korzystanie z lokalu,
 - 4) nie posiada tytułu prawnego do innego lokalu lub nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym.
4. Po zapoznaniu się z opinią Społecznej Komisji Mieszkaniowej, burmistrz może wyrazić zgodę na zawarcie umowy najmu z osobą, o której mowa w ust. 3.
5. Zamieszkiwanie powinno być udokumentowane przez zarządcę budynku, w oparciu o zgłoszenie przez najemcę do wymiaru czynszu osoby ubiegającej się o najem (w tym opłata za odbiór odpadów stałych, zużycie wody).
6. W przypadku, gdy lokal zajmowany posiada zbyt dużą powierzchnię użytkową w przeliczeniu na członka gospodarstwa domowego, Gmina może zaproponować zawarcie umowy lokalu o mniejszej powierzchni.
7. W przypadku niedostosowania się do opuszczenia lokalu, Gmina wystąpi do sądu, przeciwko osobie pozostającej w lokalu, z powództwem o nakazanie opróżnienia, opuszczenia i wydania lokalu mieszkalnego.

Rozdział 9

Warunki, jakie musi spełniać lokal wskazany dla osób niepełnosprawnych z uwzględnieniem rzeczywistych potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności

§ 12.

1. W przypadku wskazywania lokalu wnioskodawcy, gdzie wśród osób ubiegających się o lokal ma zamieszkać wspólnie osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku inwalidzkim lub osoba niepełnosprawna, której niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju, należy zapewnić oddzielny pokój dla tej osoby.
2. Powyższego przepisu nie stosuje się wtedy, gdy w lokalu zamieszkuje tylko jedna osoba.

Rozdział 10

Zasady przeznaczenia lokali na realizację zadań, o których mowa w art. 4 ust. 2b ustawy

§ 13.

1. Gmina może przeznaczać lokale wchodzące w skład mieszkaniowego zasobu gminy na wykonywanie innych zadań jednostek samorządu terytorialnego, realizowanych na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. – Dz. U. z 2025 r., poz. 49) obejmujące w szczególności mieszkania wspomagane, mieszkania treningowe, mieszkania dla placówek opiekuńczo-wychowawczych.
2. Lokale mieszkalne mogą być przeznaczane na cele, o których mowa w ust. 1 z inicjatywy burmistrza bądź na wniosek właściwych instytucji, w tym w szczególności Centrum Usług Społecznych w Czersku. Wniosek powinien wskazywać zadanie i przeznaczenie lokalu.
3. Gmina przeznacza lokale usytuowane na parterze budynków przy ul. Długiej w Czersku (działka oznaczona numerem ewidencyjnym 4430/1, obręb Czersk), na mieszkania wspomagane w rozumieniu art. 53 ustawy o pomocy społecznej, w tym w szczególności dla rodzin z dziećmi posiadającymi zaświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. – Dz. U. z 2024 r., poz. 1829), w liczbie nie mniejszej niż 2 lokale.
4. Wydzielenie z mieszkaniowego zasobu gminy mieszkań treningowych i wspomaganych, a także pozbawienie ich tego statusu następuje w formie zarządzenia burmistrza.
5. Mieszkania treningowe i wspomagane, w rozumieniu art. 53 ustawy o pomocy społecznej są prowadzone przez Centrum Usług Społecznych w Czersku, jako forma pomocy społecznej.
6. Centrum Usług Społecznych w Czersku ponosi opłaty eksploatacyjne związane z użytkowaniem mieszkań treningowych i wspomaganych.

Rozdział 11

Postanowienia końcowe

§ 14.

Traci moc uchwała nr VI/94/24 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 29 października 2024 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Czersk.

§ 15.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 16.

1. Uchwała podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.
2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dnia od opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Wnoszący:
Burmistrz

Daniel Szpręga

Przewodniczący Rady

Przemysław Biesek-Talewski

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 3 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, Rada Gminy określa w drodze uchwały zasady wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy.

Uchwała ma na celu ustalenie jasnych i przejrzystych reguł gospodarowania lokalami komunalnymi, zapewniających racjonalne wykorzystanie zasobu mieszkaniowego gminy oraz umożliwiających udzielanie pomocy mieszkaniowej osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej i życiowej.

Podjęcie uchwały jest niezbędne dla prawidłowej realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 7 ust. 1 pkt 7 ustawy o samorządzie gminnym dotyczących zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej.

Uchwalenie nowych zasad wynajmowania lokali jest również uzasadnione potrzebą dostosowania obowiązujących regulacji do aktualnych warunków społecznych, ekonomicznych oraz demograficznych, a także do obowiązujących przepisów prawa.

Załącznik
do uchwały nr XVIII/.../25
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 25 listopada 2025 r.

Kryteria na podstawie, których rozpatrywane są wnioski o otrzymanie lokalu mieszkalnego w ramach najmu socjalnego lokalu oraz najmu lokalu na czas nieoznaczony należącego do mieszkaniowego zasobu Gminy Czersk

KRYTERIUM	OPIS	PUNKTACJA	UWAGI
1. Dochody	1) w przypadku najmu lokalu na czas nieoznaczony w wieloosobowym gospodarstwie domowym poniżej 75% najniższej emerytury na członka gospodarstwa domowego.	5 pkt	W przypadku braku świadczenia pracy, konieczne jest zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy, bądź oświadczenie złożone przez wnioskodawcę. We wniosku należy podać potwierdzone średnie miesięczne dochody na jednego członka gospodarstwa, oświadczenie o dochodach uzyskanych z prac gospodarstwa domowego w okresie ostatnich 3 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku, łącznie ze świadczeniami rodzinnymi, alimentami oraz zasiłkami stałymi z pomocy społecznej członków gospodarstwa domowego wnioskodawcy. Oświadczenie o dochodach uzyskanych z prac dorywczych.
	2) w przypadku najmu lokalu na czas nieoznaczony w wieloosobowym gospodarstwie domowym od 75% do 125% najniższej emerytury na członka gospodarstwa domowego.	3 pkt	
	3) w przypadku najmu lokalu na czas nieoznaczony w jednoosobowym gospodarstwie domowym poniżej 100% najniższej emerytury.	5 pkt	
	4) w przypadku najmu lokalu na czas nieoznaczony w jednoosobowym gospodarstwie domowym wnioskodawcy od 100% do 200% najniższej emerytury	3 pkt	
	5) w przypadku najmu socjalnego lokalu w wieloosobowym gospodarstwie domowym poniżej 50% najniższej emerytury na członka gospodarstwa domowego	5 pkt	
	6) w przypadku najmu socjalnego lokalu w wieloosobowym gospodarstwie domowym od 50% do 75% najniższej emerytury na członka gospodarstwa domowego.	3 pkt	

	7) w przypadku najmu socjalnego lokalu w jednoosobowym gospodarstwie domowym poniżej 75% najniższej emerytury.	5 pkt	
	8) w przypadku najmu socjalnego lokalu w jednoosobowym gospodarstwie domowym od 75% do 100% najniższej emerytury.	3 pkt	
2. Wychowankowie domów dziecka i rodzin zastępczych	Wychowankowie składający wniosek w roku poprzedzającym rok opuszczenia placówki i maksymalnie do dwóch lat po jej opuszczeniu.	20 pkt	
3. Struktura rodziny	Wnioskodawca obejmujący wnioskiem dzieci (dotyczy dzieci małoletnich oraz uczących się do 25 lat, będących na utrzymaniu wnioskodawcy).	2pkt/dziecko	
	Wnioskodawca jest osobą samotnie wychowującą powyżej 3 własnych lub przysposobionych małoletnich dzieci.	5 pkt	Osoba samotnie wychowująca w rozumieniu ustawy o świadczeniach rodzinnych.
4. Stosunki społeczne w miejscu zamieszkania, warunki zdrowotne wnioskodawcy	1) członkowie rodzin patologicznych, w których dalsze przebywanie zagraża ich życiu lub zdrowiu	5 pkt	Punktacji podlegają osoby zamieszkujące z osobą skazaną prawomocnym wyrokiem za znęcanie się nad rodziną bądź zmuszonych do opuszczenia mieszkania z uwagi na powyższy fakt co potwierdzone będzie przez CUS i Policję.
	2) wnioskodawca lub osoby objęte wnioskiem posiadający orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub całkowitej niezdolności do pracy i całkowitej niezdolności do egzystencji	4 pkt	Wymagane stosowne orzeczenie o niepełnosprawności wraz z decyzją, zaświadczenie lekarskie potwierdzające stan zdrowia. W przypadku dziecka wymagane jest stosowne orzeczenie o niepełnosprawności wraz z decyzją o przyznaniu zasiłku pielęgnacyjnym.

	3) wnioskodawca lub osoby objęte wnioskiem posiadający orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub częściowej niezdolności do pracy	2 pkt	Wymagane stosowne orzeczenie o niepełnosprawności wraz z decyzją ,zaświadczenie lekarskie potwierdzające stan zdrowia.
	4) wnioskodawca lub osoby objęte wnioskiem, które osiągnęły wiek ponad 70 lat	2 pkt	
5. Okres oczekiwania	1) okres nieprzerwanego oczekiwania na liście osób ubiegających się o najem mieszkania	2 pkt za każdy rok oczekiwania	Punktacji nie nalicza się za okres pobytu w zakładzie karnym lub areszcie.
	2) odmowa przyjęcia oferty najmu w okresie ubiegania się o zawarcie umowy najmu	- 8 pkt	Punktacja naliczana w okresie kolejnych 3 lat.
6. Bezdomność w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej	Przebywanie w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych przez okres co najmniej 6 miesięcy.		Przebywanie w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych wymaga pisemnego poświadczenie tego faktu przez kierownika placówki
	1) osoby samotne	8 pkt	
	2) z dziećmi	10 pkt	
	3) przebywanie poza wyżej wymienionymi placówkami	4 pkt	

Projekt nr 8

UCHWAŁA Nr XVIII/.../25

RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 25 listopada 2025 r.

**w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji
Gminy Czersk**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.) oraz art. 7 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t. j. – Dz.U. z 2024 r., poz. 278)

Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Czersk, określone w Regulaminie Komitetu Rewitalizacji Gminy Czersk, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnoszący:

Burmistrz

Daniel Szpręga

Przewodniczący Rady

Przemysław Biesek-Talewski

UZASADNIENIE

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

W procesie rewitalizacji istotną rolę odgrywa partycypacja społeczna, która obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Komitetu Rewitalizacji.

Komitet Rewitalizacji Gminy Czersk stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza Czerska.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji określa, w drodze uchwały, właściwa rada gminy przed uchwaleniem gminnego programu rewitalizacji, a podjęcie uchwały jest poprzedzone konsultacjami społecznymi.

Konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Miejskiej w Czersku w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Czersk trwały od 12.12.2023 r. do 16.01.2024 r. W ramach konsultacji społecznych nie wpłynęły żadne wnioski z uwagami.

W świetle powyższego, w celu realizacji obowiązku ustawowego, zasadnym jest przyjęcie uchwały.

REGULAMIN OKREŚLAJĄCY ZASADY WYZNACZANIA SKŁADU ORAZ ZASADY DZIAŁANIA KOMITETU REWITALIZACJI GMINY CZERSK

Rozdział 1.

Postanowienia ogólne i zakres działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Czersk

§ 1.

1. Komitet Rewitalizacji Gminy Czersk, zwany dalej Komitetem, wspiera działania Burmistrza Czerska w obszarze zadań związanych z rewitalizacją na terenie gminy.
2. Komitet stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy rewitalizacji z organami Gminy Czersk w zakresie wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk zwanego dalej GPR oraz oceny przebiegu procesu rewitalizacji, jak również pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza Czerska.

§ 2.

1. Zakres działania Komitetu obejmuje m.in.:
 - 1) wsparcie doradcze Burmistrza Czerska w zakresie dbałości o prawidłową realizację GPR;
 - 2) wyrażanie opinii i stanowisk oraz rekomendowanie rozwiązań w sprawach dotyczących przeprowadzenia i oceny procesu rewitalizacji;
 - 3) ocenę postępu wdrażania GPR z punktu widzenia integracji i komplementarności podejmowanych działań przez podmioty zaangażowane w proces rewitalizacji;
 - 4) prowadzenie dialogu między poszczególnymi interesariuszami procesu rewitalizacji, a organami Gminy Czersk;
 - 5) możliwość inicjowania partnerstw między Gminą Czersk a partnerami projektowymi, w celu realizacji przedsięwzięć zapisanych w GPR;
 - 6) opiniowanie raportów z ewaluacji GPR, przekazywanie uwag i zaleceń Burmistrzowi Czerska;

§ 3.

1. W skład Komitetu wchodzi przedstawiciele interesariuszy rewitalizacji, w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji.
2. Komitet Rewitalizacji liczy do 20 członków:
 - 1) do 5 mieszkańców obszaru rewitalizacji;
 - 2) do 5 przedstawicieli jednostek pomocniczych Gminy Czersk, innych niż wymienieni w pkt 1;
 - 3) do 4 przedstawicieli organizacji pozarządowych, podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub/i grup nieformalnych, których działalność dotyczy w szczególności jednej z następujących sfer: kultura, edukacja, zagospodarowanie przestrzeni, pomoc i wsparcie społeczne;
 - 4) do 3 przedstawicieli Rady Miejskiej w Czersku;
 - 5) do 3 przedstawicieli Burmistrza Czerska;
 - 6) Członkiem Komitetu nie może być:
 - a) osoba niepełnoletnia,
 - b) osoba niebędąca mieszkańcem Gminy Czersk,
 - c) osoba skazana prawomocnym wyrokiem sądowym za przestępstwo z winy umyślnej lub, wobec której sąd orzekł środek karny w postaci utraty praw publicznych.

Rozdział 2.

Zasady wyznaczania składu i powoływania Komitetu Rewitalizacji Gminy Czersk

§ 4.

1. Komitet powoływany jest przez Burmistrza Czerska w drodze zarządzenia na okres jednej kadencji trwającej 4 lata, a rozpoczynającej się w dniu pierwszego posiedzenia Komitetu.
2. Członkowie Komitetu Rewitalizacji, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1-3 wybierani są w trybie otwartego naboru.
3. Członkowie Komitetu Rewitalizacji, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 4-5 wyznaczani są przez odpowiednie jednostki, organy, podmioty wskazane w art. 2 ust. 2 pkt 5-7 ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji.
4. Burmistrz Czerska ogłasza nabór na Członków Komitetu na co najmniej 7 dni przed planowanym rozpoczęciem pierwszej kadencji Komitetu lub na co najmniej 30 dni przed końcem trwającej kadencji, poprzez publikację ogłoszenia w prasie w rozumieniu art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe, w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Czersku, na stronie internetowej Gminy Czersk oraz na tablicach informacyjnych Urzędu Miejskiego w Czersku.
5. Kandydat na Członka Komitetu może złożyć tylko jeden formularz zgłoszeniowy i tylko jako przedstawiciel jednej kategorii podmiotów wskazanych w § 3 ust. 2 pkt 1-3.
6. W przypadku kandydata na Członka Komitetu, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 3 wymagane jest złożenie oświadczenia o członkostwie w organizacji pozarządowej działającej na obszarze Gminy Czersk.
7. Termin na złożenie formularza zgłoszeniowego wraz z załącznikami wynosi 21 dni, licząc od opublikowania ogłoszenia o naborze. Formularze złożone po terminie wskazanym w ogłoszeniu o naborze nie będą rozpatrywane.
8. Wzór formularza zgłoszeniowego stanowi załącznik nr 1 do niniejszego Regulaminu.
9. W przypadku dostarczenia niekompletnych dokumentów, do kandydata na Członka Komitetu kierowane jest wezwanie o uzupełnienie dokumentacji. Uzupełnienia dokumentacji będzie można dokonać tylko raz. W przypadku, gdy kandydat na Członka Komitetu nie uzupełni dokumentacji w terminie 7 dni od otrzymania stosownej informacji – jego zgłoszenie pozostanie nierozpatrzone.
10. Dokumenty złożone przez kandydatów w ramach naboru kandydatów na Członków Komitetu nie podlegają zwrotowi.

§ 5.

1. Miejsca, na które nie udało się wyłonić Członków Komitetu pozostają nieobsadzone.
2. Brak zgłoszenia przez poszczególne grupy interesariuszy ich przedstawicieli do Komitetu Rewitalizacji, nie powoduje wadliowości jego funkcjonowania.

§ 6.

1. Jeżeli liczba kandydatów na Członków Komitetu, których zgłoszenia spełniają wymagania, będzie większa niż maksymalna liczebność Komitetu, o której mowa w § 3, o wyborze na Członka Komitetu decyduje Burmistrz Czerska, mając na względzie zapewnienie reprezentatywności Komitetu oraz udziału w Komitecie osób aktywnie uczestniczących w życiu wspólnoty samorządowej, a także przedstawicieli najważniejszych z punktu widzenia przygotowania i wdrażania rewitalizacji, grup nieformalnych, organizacji i podmiotów.
2. Lista Członków Komitetu ogłaszana jest w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Czersku oraz na stronie internetowej Gminy Czersk.

Rozdział 3.
Zmiana składu Komitetu Rewitalizacji Gminy Czersk

§ 7.

1. Członkostwo w składzie Komitetu Rewitalizacji może ustać na skutek:
 - 1) odwołania przez Burmistrza Czerska, z powodu:
 - a) nieobecności na 3 kolejnych posiedzeniach Komitetu;
 - b) złożenia przez Członka Komitetu rezygnacji z pełnienia funkcji;
 - 2) śmierci Członka Komitetu.
2. W przypadku Członków Komitetu, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 3 ich członkostwo wygasa z momentem zakończenia pełnienia przez nich funkcji, ustaniem stosunku pracy w podmiotach, z ramienia których zostali wskazani na Członków Komitetu lub odwołania przez Burmistrza Czerska z funkcji Członka Komitetu.
3. W przypadku wystąpienia sytuacji opisanej w ust. 2, podmiot, wskazujący swojego przedstawiciela, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 3 ma prawo wyznaczenia nowego przedstawiciela na Członka Komitetu Rewitalizacji.
4. Decyzję o przedłużeniu członkostwa, o którym mowa w ust. 4, podejmuje Burmistrz Czerska z uwzględnieniem zapisów § 3 ust. 1 i 2 oraz mając na uwadze zapisy § 5, ust. 2

§ 8.

1. W przypadku ustania członkostwa którejkolwiek z osób wchodzących w skład Komitetu, Burmistrz Czerska może powołać brakującego Członka Komitetu w drodze naboru uzupełniającego, z zastrzeżeniem ust. 3. Przepisy § 4 ust. 2-10, § 5 i § 6 stosuje się odpowiednio.
2. Kadencja Członka Komitetu wybranego w naborze uzupełniającym, o którym mowa w ust. 1, wygasa wraz z końcem kadencji Komitetu, w skład którego został wybrany.
3. Naboru uzupełniającego nie przeprowadza się, jeżeli termin jego ogłoszenia przypadłby w okresie 9 miesięcy przed zakończeniem kadencji Komitetu.

Rozdział 4.
Zasady działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Czersk

§ 9.

1. Uczestnictwo w Komitecie Rewitalizacji ma charakter społeczny.
2. Za udział w posiedzeniach i pracach Komitetu nie przysługuje wynagrodzenie, dieta ani zwrot kosztów podróży.
3. Praca Członków Komitetu, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 3 odbywa się w ramach ich obowiązków służbowych.

§ 10.

1. Pierwsze posiedzenie Komitetu Rewitalizacji zwołuje Burmistrz Czerska, w terminie do 30 dni od dnia podjęcia zarządzenia w sprawie powołania członków Komitetu Rewitalizacji Gminy Czersk.
2. Podczas pierwszego posiedzenia Komitetu Rewitalizacji członkowie wybierają spośród siebie Przewodniczącego i jego Zastępcę. Do czasu wyboru Przewodniczącego posiedzenie prowadzi jeden z członków Komitetu Rewitalizacji, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 3, wskazany przez Burmistrza Czerska.
3. Wybór i odwołanie Przewodniczącego i Zastępcy Przewodniczącego Komitetu Rewitalizacji następuje zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym, spośród członków Komitetu

Rewitalizacji obecnych na posiedzeniu, przy obecności co najmniej połowy składu Komitetu Rewitalizacji.

4. Przewodniczący Komitetu Rewitalizacji:
 - 1) zwołuje posiedzenia Komitetu;
 - 2) ustala porządek i termin obrad;
 - 3) kieruje pracami Komitetu.
5. Kolejne posiedzenia Komitetu zwołuje Przewodniczący Komitetu lub w przypadku jego uzasadnionej nieobecności Zastępca.
6. Posiedzenia zwoływane są według potrzeb Komitetu, jednakże nie rzadziej niż raz na 12 miesięcy.
7. Dodatkowo posiedzenie Komitetu może zostać zwołane na wniosek:
 - 1) Burmistrza Czerska;
 - 2) co najmniej połowy składu członków Komitetu Rewitalizacji.
8. Wniosek, o którym mowa w ust. 7 kierowany jest do Przewodniczącego Komitetu Rewitalizacji i winien zawierać uzasadnienie potrzeby zwołania posiedzenia.
9. Informacje na temat terminu i miejsca posiedzenia Komitetu, proponowanego porządku obrad oraz dokumenty, które będą przedmiotem obrad, powinny być przekazane Członkom Komitetu co najmniej 7 dni przed zaplanowanym posiedzeniem.
10. Terminy posiedzeń Komitetu powinny być ustalane w sposób umożliwiający udział maksymalnej liczby Członków Komitetu.
11. Z każdego posiedzenia Komitetu sporządzany jest protokół. Przewodniczący potwierdza zgodność protokołu z przebiegiem posiedzenia własnoręcznym podpisem. Częścią składową protokołu jest lista obecności.
12. Posiedzenia Komitetu mają charakter jawny.
13. Posiedzenia Komitetu poza tradycyjnymi spotkaniami mogą przyjąć inne formy, tj. wyjścia terenowe, spacer studyjne itp., jednakże każdorazowo zmiana formy musi zostać zaakceptowana przez Członków Komitetu Rewitalizacji.
14. Za podstawowy sposób komunikacji między Członkami Komitetu Rewitalizacji uznaje się korespondencję za pośrednictwem poczty elektronicznej.

§ 11.

1. W pracach Komitetu mogą brać udział eksperci w dziedzinie rewitalizacji oraz inne osoby zaproszone przez Przewodniczącego Komitetu Rewitalizacji lub Burmistrza Czerska z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Udział eksperta lub innej osoby zaproszonej przez Przewodniczącego Komitetu Rewitalizacji, powodujący wydatki z budżetu Gminy Czersk, wymaga uzyskania wcześniejszej zgody Burmistrza Czerska.
3. Osoby zaproszone uczestniczą w posiedzeniach Komitetu z głosem doradczym, bez prawa do głosowania.

Rozdział 5.

Zajmowanie stanowiska przez Komitet Rewitalizacji Gminy Czersk

1. Stanowisko Komitetu Rewitalizacji wyrażane jest w formie opinii, która jest formułowana w drodze głosowania i przyjmowana zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy Członków Komitetu.
2. W przypadku równej liczby głosów decydujący jest głos Przewodniczącego Komitetu Rewitalizacji.

-
3. Członek Komitetu będący przedstawicielem Urzędu Miejskiego w Czersku lub jednostek mu podległych, nie bierze udziału w głosowaniu, jeżeli dotyczy ono projektów dokumentów, których opracowanie jest zadaniem Burmistrza Czerska.

Rozdział 6.

Obsługa prac Komitetu Rewitalizacji Gminy Czersk

1. Obsługę organizacyjną i techniczną Komitetu Rewitalizacji zapewnia Urząd Miejski w Czersku, uczestniczący w opracowaniu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk i odpowiedzialny za nadzór nad jego realizacją, zwany dalej Sekretariatem Komitetu.
2. Do zadań Sekretariatu Komitetu należy m.in.:
 - 1) uczestnictwo przedstawiciela Urzędu Miejskiego w Czersku w posiedzeniach Komitetu, bez prawa głosu;
 - 2) sporządzanie protokołów z posiedzeń Komitetu;
 - 3) powiadamianie Członków Komitetu oraz innych zaproszonych osób o terminie i tematyce posiedzenia;
 - 4) przygotowywanie materiałów na posiedzenia Komitetu;
 - 5) gromadzenie i przechowywanie dokumentacji związanej z posiedzeniami Komitetu;
 - 6) informowanie opinii publicznej o działaniach Komitetu.

Rozdział 7.

Postanowienia końcowe

Zmiany Regulaminu mogą być dokonane wyłącznie w drodze uchwały Rady Miejskiej w Czersku.

Formularz zgłoszeniowy

Kandydata na Członka Komitetu Rewitalizacji Gminy Czersk

(zgodnie z § 4 ust. 5 Regulaminu określającego zasady składu i zasady działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Czersk)

Dane Kandydata na Członka Komitetu Rewitalizacji

Imię i Nazwisko:

Adres zamieszkania:

Nr telefonu:

Adres e-mail:

Reprezentowana kategoria podmiotów wskazanych w § 3 ust. 2 pkt 1-3 Regulaminu:

Mieszkaniec obszaru rewitalizacji (proszę wskazać nazwę obszaru)

Przedstawiciele jednostki pomocniczej Gminy Czersk, inny niż mieszkaniec obszaru rewitalizacji (proszę wskazać nazwę jednostki pomocniczej)

Przedstawiciel organizacji pozarządowej, podmiotu, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub/i grupy nieformalnej (proszę wskazać nazwę organizacji pozarządowej/ podmiotu/ grupy nieformalnej)

Uzasadnienie zgłoszenia Kandydata na Członka Komitetu Rewitalizacji:

Dane kontaktowe osoby dokonującej zgłoszenia	
Imię i Nazwisko	
Adres zamieszkania	
Nr telefonu	
Adres e-mail	

Projekt nr 9

UCHWAŁA Nr XVIII/.../25

RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 25 listopada 2025 r.

w sprawie wyznaczenia do 3 przedstawicieli Rady Miejskiej w Czersku do Komitetu Rewitalizacji Gminy Czersk

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.), w związku z art. 2 ust. 2 pkt. 5 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t. j. – Dz. U. z 2024 r., poz. 278)

Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1.

W związku z zapisami uchwały dot. określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Czersk tj. §3 ust. 2 pkt. 4 do Komitetu Rewitalizacji Gminy Czersk wyznacza się:

- 1) ...
- 2) ...
- 3) ...

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnoszący:
Burmistrz

Daniel Szpręga

Przewodniczący Rady

Przemysław Biesek-Talewski

UZASADNIENIE

Zgodnie z przyjętymi zasadami, Komitet Rewitalizacji pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza Czerska w zakresie wdrażania, monitorowania oraz oceny Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Czersk na lata 2024 – 2031. Komitet stanowi forum współpracy i dialogu pomiędzy władzami samorządowymi, mieszkańcami, organizacjami społecznymi, przedsiębiorcami oraz innymi interesariuszami procesu rewitalizacji.

W skład Komitetu wchodzi przedstawiciele różnych środowisk lokalnych, w tym przedstawiciele Rady Miejskiej, którzy są powoływani w drodze uchwały. Powołanie do trzech członków Komitetu Rewitalizacji przez Radę Miejską w Czersku stanowi realizację zapisów wspomnianej uchwały określającej zasady wyznaczenia składu i działania Komitetu.

Udział przedstawicieli Rady Miejskiej w pracach Komitetu jest istotny z punktu widzenia zapewnienia spójności pomiędzy polityką rozwojową gminy a działaniami rewitalizacyjnymi. Pozwala także na bezpośredni nadzór i bieżące informowanie Rady o postępach prac oraz efektach wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji.

Podjęcie niniejszej uchwały jest zatem uzasadnione koniecznością formalnego powołania członków Komitetu Rewitalizacji reprezentujących Radę Miejską w Czersku.

Projekt nr 10

UCHWAŁA Nr XVIII/.../25

RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 25 listopada 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024 – 2031

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.), w związku z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t. j. – Dz. U. z 2024 r., poz. 278)

Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024 – 2031, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnoszący:

Burmistrz

Daniel Szpręga

Przewodniczący Rady

Przemysław Biesek-Talewski

UZASADNIENIE

Rada Miejska w Czersku w dniu 25 kwietnia 2023 r. podjęła uchwałę w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji dla Gminy Czersk. Ustalenie tych obszarów stanowiło podstawę do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024–2031, który jest kluczowym dokumentem strategicznym i planistycznym w zakresie prowadzenia działań rewitalizacyjnych. Gminny Program Rewitalizacji określa wizję, cele, kierunki działań oraz konkretne przedsięwzięcia zmierzające do wyprowadzenia z kryzysu społeczno-gospodarczego obszarów zdegradowanych, przy jednoczesnym wykorzystaniu ich potencjałów rozwojowych. Program ma na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju Gminy Czersk. Proces przygotowania Programu prowadzony był zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Obejmował on analizę uwarunkowań społecznych, gospodarczych, przestrzennych, technicznych i środowiskowych, a także diagnozę czynników kryzysowych i potencjałów rozwojowych. W toku opracowywania Programu zapewniono szeroki udział społeczności lokalnej oraz interesariuszy procesu rewitalizacji. W taki sam sposób przeprowadzono również pierwsze konsultacje Gminnego Programu Rewitalizacji, które odbywały się od 4 stycznia 2024 r. do 7 lutego 2024 r.. Ponadto podczas trwania konsultacji odbyło się spotkanie konsultacyjne w dniu 25 stycznia 2024 r. w Sali Konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Czersku przy ul. Kościuszki 27A, podczas którego przedstawiono główne założenia Programu, w tym cele oraz planowane do realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024–2031 podlegał także ponownym konsultacjom społecznym w związku ze zmianą założeń dla planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Wszelkie dokumenty i informacje związane z prowadzonym w Gminie Czersk procesem rewitalizacji są udostępniane publicznie zarówno na stronach internetowych Gminy Czersk, jak i w siedzibie Urzędu Miejskiego co zapewnia transparentność działań i możliwość aktywnego uczestnictwa mieszkańców w procesie rewitalizacji.

Podsumowując, Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024–2031 został opracowany w procesie szerokiej partycypacji społecznej, przy współpracy z organizacjami społecznymi, instytucjami publicznymi oraz przedstawicielami mieszkańców obszarów zdegradowanych. Dokument stanowi podstawę do planowania, koordynacji i wdrażania działań mających na celu ożywienie społeczno-gospodarcze oraz przestrzenne gminy, z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju i dobra wspólnego mieszkańców.

Załącznik

do uchwały nr XVIII/.../25

Rady Miejskiej w Czersku

z dnia 25 listopada 2025 r.

Gmina
Czersk

Gminny Program
Rewitalizacji 2024-2031

Gmina
Czersk

Zamawiający:

Gmina Czersk
ul. Kościuszki 27
89-650 Czersk

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów pod kierownictwem Karoliny Drzewieckiej – Kierownika Projektu:
Joanna Kaszubska – Konsultant
Martyna Ciska – Konsultant
Mateusz Grzelak – Analityk
Zuzanna Ciska – Analityk

Spis treści

Wstęp.....	4
1. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji obejmująca analizę negatywnych zjawisk oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru.....	19
1.1. Podobszar Gutowiec.....	25
1.2. Podobszar Łąg.....	39
1.3. Podobszar Odry.....	55
1.4. Podobszar Złotowo.....	70
1.5. Podobszar Osiedle nr 1 "Centrum".....	85
1.6. Podsumowanie.....	103
2. Powiązania gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy...	108
3. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji.....	114
4. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań.....	114
5. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	119
5.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	122
5.2. Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	179
6. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	180
Rewitalizacja części miasta Czersk.....	191
7. Mechanizm włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji.....	192
7.1. Proces przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji.....	195
7.2. Sposób włączenia interesariuszy w proces zarządzania programem rewitalizacji na obszarze rewitalizacji.....	197
8. Szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych.....	199
9. Struktura zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji, koszty i harmonogram realizacji programu.....	207
10. System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji.....	213
11. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach.....	220
12. Specjalna Strefa Rewitalizacji.....	220
13. Sposób realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego.....	220
Załączniki.....	221
Spis tabel i rysunków.....	222

Wstęp

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz.U. 2024 poz. 278) „rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji”.

Przed przystąpieniem do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031 przeprowadzona została diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Czersk. W diagnozie przedstawiono szczegółową analizę problemów poprzez zestawienie wskaźników charakteryzujących poszczególne jednostki osadnicze ze średnią wartością wskaźnika dla gminy Czersk.

W celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji Gmina Czersk podzielona została na jednostki osadnicze, które przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 1. Wykaz ulic i miejscowości wchodzących w skład jednostek analitycznych

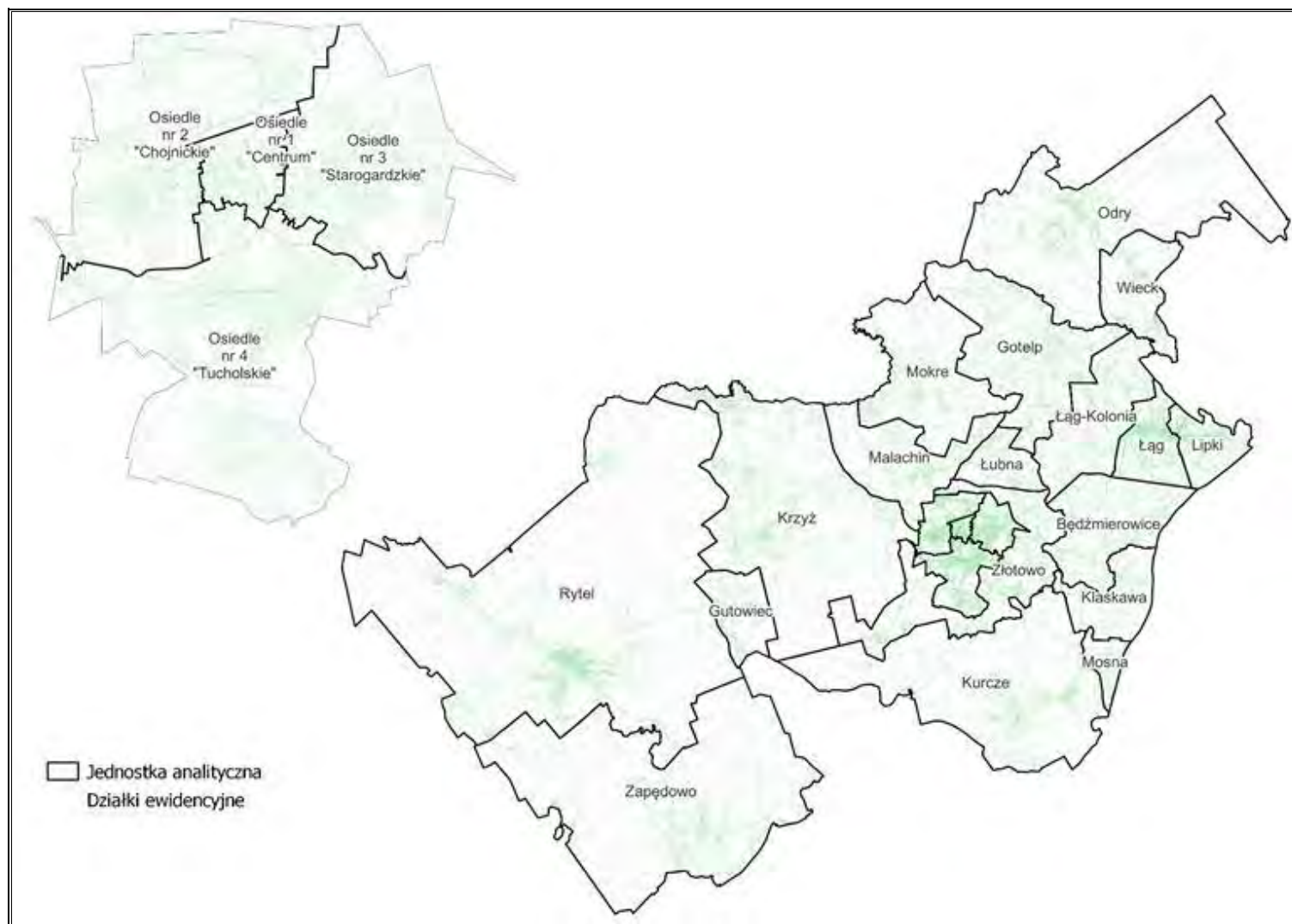
Nazwa jednostki analitycznej	Ulice lub miejscowości wchodzące w skład jednostki analitycznej	Liczba ludności jednostki analitycznej [osoba]	% udziału ludności gminy (waga)
Obszar wiejski gminy Czersk			
Będźmierowice	Będźmierowice	514	2,47%
Gotelp	Gotelp, Kamionka, Juńcza, Nowa Juńcza, Stara Juńcza, Nowe Prusy, Przyjaźnia, Pustki, Polana	768	3,69%
Gutowiec	Gutowiec, Kurkowo	442	2,12%
Klaskawa	Klaskawa, Struga	199	0,96%
Krzyż	Krzyż, Bielawy, Kłodnia, Kwieki, Nieżurawa, Sienica, Stodółki	635	3,05%
Kurcze	Kurcze, Bagna, Dąbki, Konewki, Ostrowite, Twarożnica, Ustronie	345	1,66%
Lipki	Lipki Dolne, Lipki Górne, Kęsza, Wądoły, Złe Mięso	674	3,24%
Łąg	Łąg, Bukowa Góra, Szyszkowiec	1 217	5,85%
Łąg-Kolonia	Łąg-Kolonia, Budziska, Stare Prusy, Szałamaje	523	2,51%
Łubna	Łubna, Koszary	350	1,68%
Malachin	Malachin	632	3,04%
Mokre	Mokre, Rówki, Listewka	276	1,33%
Mosna	Mosna	96	0,46%
Odry	Odry, Wojtal, Uroza, Odry, Wojtal	576	2,77%
Rytel	Rytel, Błota, Duża Klonia, Duże Wądoły, Karolewo, Konigort, Konigórtok, Jeziórko, Olszyny, Ostrowy, Mała Klonia, Małe Wądoły, Młynki, Modrzejewo, Olszyny, Płecno, Rytel - Dworzec, Rytel - Nadleśnictwo, Uboga, Zapora	2 712	13,03%
Wieck	Wieck, Klonowice, Zawada	155	0,74%
Zapędowo	Zapędowo, Nowy Młyn, Gartki, Lutom, Lutomski Most, Brda, Czerska Struga, Suszek, Kosowa Niwa, Żukowo	389	1,87%
Złotowo	Złotowo, Łukowo, Czersk (osada leśna)	899	4,32%

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Nazwa jednostki analitycznej	Ulice lub miejscowości wchodzące w skład jednostki analitycznej	Liczba ludności jednostki analitycznej [osoba]	% udziału ludności gminy (waga)
Miasto Czersk			
Osiedle nr 1 "Centrum"	Batorego, Dąbrowskiego, Dr. Zielińskiego, Dworcowa, Gen. Józefa Hallera, Gen. Maczka, Gen. Sikorskiego, Generała Władysława Andersa, Józefa Ostrowskiego, Klonowa, Kolejowa, Kościuszki, Królowej Jadwigi, Marszałka Józefa Piłsudskiego, Plac Kalinowskich, Poczтова, Rynkowa.	1 905	9,16%
Osiedle nr 2 "Chojnickie"	Borowikowa, Brzozowa, Budowlana, Bukowa, Chojnicka, Cisowa, Czesława Miłosza, Dębowa, Grzybowa, Jana Pawła II, Jarzębinowa, Jodłowa, Kamienna, Konstantego Klina, Kosobudzka, Krótka, Kurkowa, Kwiatowa, Leśna, Lipowa, Łubianka, Marii Konopnickiej, Matejki, Mleczarska, Modrzewiowa, Ogrodowa, Pogodna, Polna, Przemysłowa, Przytorowa, Słoneczna, Słowackiego, Sportowa, Starogardzka, Stolarska, Świerkowa, Wierzbowa, Wojska Polskiego, Wrzosowa, Zielona.	2 350	11,29%
Osiedle nr 3 "Starogardzkie"	Augustyna Szpręgi, Blacharska, Cicha, Cmentarna, Czereśniowa, Derdowskiego, Gen. Bema, Firmowa, Jerzego Rogońskiego, Kasztanowa, Kaszubska, Kpt. Szczepańskiego, Kręta, Ks. Płk. Wryczy, Leszczynowa, Morelowa, Okrężna, Orzechowa, Ottona Sabinarza, Partyzantów, Piaskowa, Piotra Ferensa, Podgórna, Pomorska, Por. Kalinowskiego, Rodzinna, Słowackiego, Sportowa, Starogardzka, Stolarska, Świerkowa, Targowa, Wicka Rogali, Wincentego Pola, Wiśniowa, Zacisze, Zbożowa, Zygmunta Krasińskiego.	2 305	11,08%
Osiedle nr 4 "Tucholskie"	21 Lutego, 60-Lecia, Adama Mickiewicza, Agrestowa, Akacyjowa, Aleja 1000-Lecia, Boczna, Bohaterów Września, Bolesława Chrobrego, Bolesława Krzywoustego, Browarowa, Czerwonych Maków, Długa, Floriana Ceynowy, Gajowa, Henryka II Pobożnego, Henryka Sienkiewicza, Jagodowa, Jana Karnowskiego, Jana Kilińskiego, Jeżynowa, Kazimierza Falkowskiego, Kazimierza Jasnocha, Kazimierza Odnowiciela, Kazimierza Sprawiedliwego, Księdza Kazimierza Sprengla, Kazimierza Wielkiego, Ludwika Zabrockiego, Łąkowa, Łosińska, Łukowska, Malinowa, Mieszka I, Myśliwska, Parkowa, Podleśna, Porzeczkowa, Poziomkowa, Przemysła II, Rzemieślnicza, Spacerowa, Starego Urzędu, Szkolna, Truskawkowa, Tucholska, Władysława Jagiełły, Władysława Łokietka, Władysława Reymonta, Wydymowa, Wyzwolenia, Zygmunta II Augusta.	2 847	13,68%
Gmina Czersk		20 809	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czersku

Rysunek 1. Podział gminy Czersk na jednostki analityczne

Źródło: Opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czernsk na lata 2024-2031

Dla każdej jednostki analitycznej przeprowadzono analizę wskaźnikową w zakresie występowania problemów w 5 sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej, technicznej.

Tabela 2. Wykaz wskaźników wykorzystanych w analizie

Obszar	Nazwa wskaźnika	Waga wskaźnika
Sfera społeczna		
Zaawansowanie procesu starzenia się ludności	Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na danym obszarze	1
	Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na danym obszarze	1
Bezrobocie	Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze	5
	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na danym obszarze	5
	Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	5
	Udział bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	5
Długotrwałe bezrobocie	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	5
Niepełnosprawność	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na danym obszarze	3
Długotrwała lub ciężka choroba	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na danym obszarze	1
Alkoholizm	Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na danym obszarze	1
Bezpieczeństwo funkcjonowania rodzin	Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na danym obszarze	4
Przestępczość	Wskaźnik przestępstw popełnionych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców	4
Bezpieczeństwo w ruchu drogowym	Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze	4
	Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze	4
Niski poziom kapitału społecznego	Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców	2
Sfera gospodarcza		
Niski stopień przedsiębiorczości	Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców	1
Sfera środowiskowa		
Jakość środowiska naturalnego	Udział budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do ogólnej liczby budynków mieszkalnych na danym obszarze	1
Sfera przestrzenno-funkcjonalna		
Niedostateczny stopień skanalizowania budynków mieszkalnych	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w zasobie mieszkaniowym gminy	1
Niedostateczny stopień zwodociągowania budynków mieszkalnych	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w zasobie mieszkaniowym gminy	1
Sfera techniczna		

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Obszar	Nazwa wskaźnika	Waga wskaźnika
Brak dostosowania budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową	Udział budynków publicznych z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością ruchową	2
Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy wymagających remontu/termomodernizacji	1

Źródło: Opracowanie własne

Sołectwa i osiedla, na terenie których zidentyfikowano minimum 8 wskaźników w sferze społecznej, które wskazują na występowanie zjawiska kryzysowego (wartość poniżej średniej dla gminy Czersk) oraz minimum 3 wskaźniki z pozostałych sfer tj.: gospodarczej, środowiskowej, technicznej lub przestrzenno-funkcjonalnej, który wskazuje na występowanie zjawiska kryzysowego (wartość poniżej średniej dla gminy Czersk), uznano za obszar zdegradowany. Za obszar zdegradowany uznano jednostki: Gutowiec, Łąg, Odry, Złotowo, osiedle nr 1 "Centrum" oraz osiedle nr 4 "Tucholskie".

W poniższej tabeli przedstawiono łączny wykaz jednostek analitycznych wraz z obliczonymi wskaźnikami syntetycznymi. Zgodnie z przytoczoną wcześniej metodologią do obszaru zdegradowanego zaliczono jednostki analityczne spełniające jednocześnie następujące kryteria:

- na terenie jednostki analitycznej identyfikuje się co najmniej 8 wskaźników syntetycznych w sferze społecznej, których wartość jest większa bądź równa 0,
- na terenie jednostki analitycznej identyfikuje się co najmniej 3 wskaźniki syntetyczne z pozostałych sfer tj.: gospodarczej lub środowiskowej, lub technicznej, lub przestrzenno-funkcjonalnej, których wartość jest większa bądź równa 0.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Tabela 3. Zbiorcze zestawienie jednostek analitycznych i wskaźników syntetycznych

Nazwa jednostki analitycznej	Sfera społeczna					
	Zaawansowanie procesu starzenia się ludności		Bezrobocie			
	Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na danym obszarze	Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na danym obszarze	Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na danym obszarze	Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	Udział bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności w ogóle bezrobotnych na danym obszarze
Będzimerowice	-0,00057	-0,00093	0,00379	0,00087	-0,00087	0,00183
Gotel	-0,00081	-0,00065	0,00606	0,00331	0,00000	0,00204
Gutowiec	0,00010	0,00007	-0,00113	-0,00191	-0,00308	-0,00294
Klaskawa	0,00000	-0,00037	-0,00070	-0,00027	-0,00049	-0,00135
Krzyż	-0,00015	0,00006	0,00177	0,00007	-0,00200	0,00055
Kurcze	-0,00006	0,00013	0,00009	-0,00219	-0,00222	-0,00041
Lipki	-0,00059	-0,00012	0,00093	-0,00120	0,00283	-0,00103
Łąg	0,00020	-0,00011	0,00384	-0,00485	0,00467	0,00163
Łąg-Kolonia	-0,00042	-0,00018	0,00073	0,00078	0,00019	-0,00169
Łubna	-0,00010	-0,00033	0,00072	0,00182	0,00262	-0,00051
Malachin	-0,00079	-0,00040	-0,00031	-0,00398	-0,00201	0,00501
Mokre	-0,00021	-0,00023	-0,00068	-0,00176	-0,00025	0,00049
Mosna	-0,00006	-0,00012	-0,00034	-0,00061	0,00043	-0,00059
Odry	0,00043	0,00071	-0,00094	0,00044	0,00415	-0,00373
Rytel	-0,00034	-0,00027	-0,00809	-0,00815	-0,00812	-0,00762
Wieck	0,00011	-0,00001	0,00181	-0,00096	0,00017	-0,00093
Zapędowo	0,00006	0,00009	0,00063	-0,00047	0,00246	-0,00083
Złotowo	-0,00051	0,00018	0,00200	0,00569	0,00104	0,00347
Osiedle nr 1 "Centrum"	0,00482	0,00265	-0,00079	0,00377	0,00623	-0,00646
Osiedle nr 2 "Chojnickie"	-0,00023	0,00009	-0,00503	0,00144	-0,00382	0,00878
Osiedle nr 3 "Starogardzkie"	0,00163	0,00144	-0,00526	0,00512	0,00014	-0,00374
Osiedle nr 4 "Tucholskie"	-0,00188	-0,00129	0,00055	0,00236	-0,00420	0,00173

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Nazwa jednostki analitycznej	Sfera społeczna					
	Długotrwałe bezrobocie	Niepełnosprawność	Długotrwała lub ciężka choroba	Alkoholizm	Bezpieczeństwo funkcjonowania rodzin	Przestępczość
	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na danym obszarze	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na danym obszarze	Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na danym obszarze	Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na danym obszarze	Wskaźnik przestępstw popełnionych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców
Będziewice	0,00080	-0,00076	-0,00058	0,00092	-0,00110	0,00089
Gotel	0,00439	-0,00185	-0,00012	0,00000	-0,00107	-0,00336
Gutowiec	0,00100	-0,00085	-0,00032	0,00032	0,00012	0,00127
Klaskawa	0,00074	-0,00026	-0,00012	-0,00019	-0,00045	-0,00027
Krzyż	0,00244	-0,00103	0,00013	-0,00057	-0,00082	-0,00094
Kurcze	0,00139	-0,00014	-0,00037	-0,00030	-0,00020	-0,00088
Lipki	0,00319	-0,00234	-0,00034	0,00078	-0,00089	-0,00238
Łąg	0,00268	-0,00501	-0,00139	-0,00043	0,00059	0,00095
Łąg-Kolonia	-0,00099	-0,00080	-0,00032	-0,00047	0,00371	0,00150
Łubna	0,00095	-0,00018	-0,00012	-0,00030	-0,00071	0,00033
Malachin	-0,00114	-0,00147	-0,00064	-0,00054	-0,00026	-0,00088
Mokre	-0,00050	0,00030	0,00001	-0,00024	0,00046	-0,00058
Mosna	0,00132	-0,00062	-0,00018	-0,00008	0,00032	0,00082
Odry	0,00014	-0,00006	0,00025	0,00016	0,00038	-0,00199
Rytel	-0,00588	-0,00458	-0,00177	-0,00110	-0,00042	-0,00002
Wieck	0,00051	-0,00047	-0,00028	-0,00013	0,00170	-0,00066
Zapędowo	0,00027	-0,00102	-0,00021	0,00036	-0,00086	-0,00181
Złotowo	-0,00108	0,00044	0,00030	-0,00012	0,00019	-0,00276
Osiedle nr 1 "Centrum"	-0,01068	0,01028	0,00277	0,00116	0,00078	0,00750
Osiedle nr 2 "Chojnickie"	-0,00591	0,00306	0,00148	0,00125	0,00290	0,00093
Osiedle nr 3 "Starogardzkie"	-0,00407	0,00313	0,00087	0,00067	-0,00232	-0,00012
Osiedle nr 4 "Tucholskie"	0,00140	0,00572	0,00112	-0,00038	-0,00178	0,00315

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Nazwa jednostki analitycznej	Sfera społeczna			Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa
	Bezpieczeństwo w ruchu drogowym		Niski poziom kapitału społecznego	Niski stopień przedsiębiorczości	Jakość środowiska naturalnego
	Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze	Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze	Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców	Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców	Wskaźnik budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców
Będźmierowice	0,00060	-0,00123	-0,00129	0,00053	0,00060
Gotelp	0,00012	-0,00117	0,00002	0,00111	-0,00094
Gutowiec	0,00406	0,00186	0,00014	0,00052	-0,00009
Klaskawa	-0,00040	-0,00051	-0,00040	0,00018	-0,00015
Krzyż	0,00354	-0,00058	-0,00104	0,00022	-0,00058
Kurcze	-0,00063	-0,00080	0,00069	0,00057	-0,00049
Lipki	-0,00126	-0,00098	0,00061	0,00046	-0,00064
Łąg	0,00086	0,00024	-0,00222	0,00027	0,00180
Łąg-Kolonia	-0,00099	0,00001	-0,00049	0,00029	-0,00022
Łubna	-0,00062	-0,00020	0,00068	-0,00017	-0,00002
Malachin	0,00036	-0,00024	-0,00025	-0,00021	0,00043
Mokre	0,00102	0,00150	-0,00021	-0,00021	0,00018
Mosna	-0,00017	0,00100	0,00019	0,00008	-0,00010
Odry	-0,00111	-0,00109	-0,00038	-0,00005	-0,00023
Rytel	-0,00194	-0,00049	-0,00141	0,00031	-0,00036
Wieck	0,00121	-0,00035	-0,00044	0,00025	-0,00020
Zapędowo	-0,00076	-0,00097	-0,00079	0,00060	-0,00020
Złotowo	-0,00013	0,00384	0,00185	-0,00002	0,00018
Osiedle nr 1 "Centrum"	-0,00223	0,00262	-0,00427	-0,00031	0,00015
Osiedle nr 2 "Chojnickie"	0,00331	-0,00117	0,00241	-0,00113	0,00116
Osiedle nr 3 "Starogardzkie"	-0,00127	0,00116	0,00253	-0,00149	0,00106
Osiedle nr 4 "Tucholskie"	-0,00373	-0,00205	0,00347	-0,00183	0,00025

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Nazwa jednostki analitycznej	Sfera przestrzenno-funkcjonalna		Sfera techniczna		Liczba wskaźników syntetycznych w sferze społecznej, których wartość jest większa bądź równa 0	Liczba wskaźników syntetycznych z pozostałych sfer tj.: gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej, których wartość jest większa bądź równa 0	Czy jednostka analityczna została zakwalifikowana jako obszar zdegradowany?
	Niedostateczny stopień skanalizowania budynków mieszkalnych	Niedostateczny stopień zwodociągowania budynków mieszkalnych	Brak dostosowania budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową	Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych			
	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w zasobie mieszkaniowym gminy	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w zasobie mieszkaniowym gminy	Udział budynków publicznych z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością ruchową	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy wymagających remontu/ termomodernizacji			
Będźmierowice	0,00079	-0,00001	0,00164	0,00040	7	5	NIE
Gotelp	-0,00006	-0,00002	0,00238	-0,00079	8	2	NIE
Gutowiec	0,00071	0,00078	0,00148	-0,00049	9	4	TAK
Klaskawa	0,00033	0,00036	0,00068	-0,00022	2	4	NIE
Krzyż	-0,00005	-0,00002	0,00204	0,00050	7	3	NIE
Kurcze	-0,00003	-0,00001	-0,00027	-0,00035	4	1	NIE
Lipki	-0,00005	-0,00002	0,00214	0,00052	5	3	NIE
Łąg	-0,00010	-0,00003	-0,00099	0,00021	9	3	TAK
Łąg-Kolonia	0,00081	0,00089	0,00169	-0,00056	6	4	NIE
Łubna	-0,00003	-0,00001	0,00106	-0,00035	6	1	NIE
Malachin	0,00094	0,00102	0,00194	-0,00064	2	4	NIE
Mokre	-0,00002	-0,00001	0,00086	0,00021	6	3	NIE
Mosna	0,00014	0,00016	0,00030	-0,00010	6	4	NIE
Odry	0,00091	0,00099	0,00188	-0,00062	8	3	TAK
Rytel	-0,00021	-0,00007	-0,00212	0,00045	0	2	NIE
Wieck	0,00023	0,00025	0,00047	-0,00015	6	4	NIE
Zapędowo	-0,00003	-0,00001	0,00129	0,00032	6	3	NIE
Złotowo	0,00138	-0,00003	0,00287	0,00070	10	4	TAK
Osiedle nr 1 "Centrum"	-0,00017	-0,00006	0,00112	0,00087	10	3	TAK
Osiedle nr 2 "Chojnickie"	-0,00018	-0,00006	0,00726	-0,00126	10	2	NIE
Osiedle nr 3 "Starogardzkie"	-0,00019	-0,00007	0,00774	-0,00008	9	2	NIE
Osiedle nr 4 "Tucholskie"	0,00023	0,00040	-0,00223	-0,00038	8	3	TAK

Źródło: Opracowanie własne

W każdej z jednostek analitycznych, w której zidentyfikowano wysokie natężenie negatywnych zjawisk społecznych, współwystępują także negatywne zjawisko w co najmniej jednej z pozostałych sfer, co pozwala na stwierdzenie w ich obrębie stanu kryzysowego. Na podstawie powyższej analizy obszarami zdegradowanymi w gminie Czersk są: Gutowiec, Łąg, Odry, Złotowo, osiedle nr 1 "Centrum" oraz osiedle nr 4 "Tucholskie". W poniższej tabeli przedstawiono powierzchnię oraz liczbę ludności obszaru zdegradowanego na tle całej gminy Czersk.

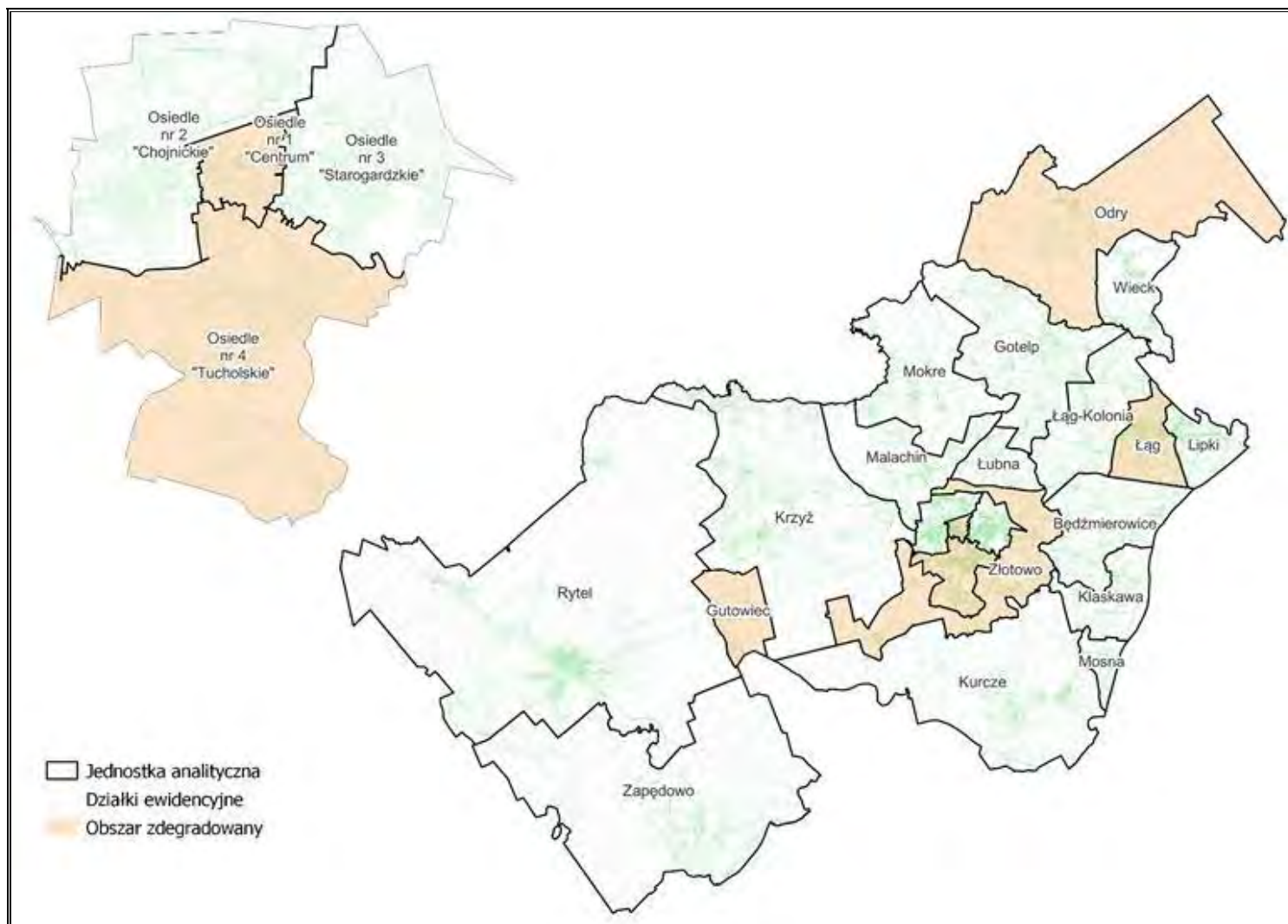
Tabela 4. Powierzchnia oraz liczba ludności obszaru zdegradowanego na tle gminy Czersk

Obszar zdegradowany	Powierzchnia [ha]	Udział powierzchni obszaru zdegradowanego w łącznej powierzchni gminy [%]	Liczba ludności [osoba]	Udział liczby ludności obszaru zdegradowanego w liczbie ludności gminy [%]
Gutowiec	538	1,42%	442	2,12%
Łąg	542	1,43%	1 217	5,85%
Odry	3 605	9,49%	576	2,77%
Złotowo	1 519	4,00%	899	4,32%
Osiedle nr 1 "Centrum"	51	0,14%	1 905	9,16%
Osiedle nr 4 "Tucholskie"	415	1,09%	2 847	13,68%
Razem	6 670	17,55%	7 886	37,90%

Źródło: Opracowanie własne

Udział powierzchni obszaru zdegradowanego w powierzchni gminy Czersk wynosi 17,55%, natomiast udział liczby ludności obszaru zdegradowanego w liczbie ludności gminy wynosi 37,90%.

Rysunek 2. Wyznaczony obszar zdegradowany na terenie gminy Czersk

Źródło: Opracowanie własne

Proces delimitacji obszaru rewitalizacji w gminie Czersk polegał na obliczeniu sumarycznego ważonego wskaźnika syntetycznego dla każdej jednostki analitycznej uznanej za obszar zdegradowany, a następnie wybraniu pięciu jednostek z największymi wartościami.

Wskaźnik syntetyczny obliczono, poprzez obliczenie średniej ważonej zsumowanych ustandaryzowanych wskaźników pomnożonych przez wagi, według następującego wzoru:

$$\bar{S} = \frac{\sum_{i=1}^n z_i w_i k_i}{\sum_{i=1}^n w_i + k_i}$$

gdzie:

z – ustandaryzowana wartość wskaźnika dla jednostki analitycznej,

w – waga jednostki analitycznej według procentowego udziału mieszkańców gminy w danej jednostce,

k – waga wskaźnika,

n – liczba wskaźników.

Wskaźnik syntetyczny przyjmuje wartości dodatnie lub ujemne i pokazuje, o ile dany wynik jest odległy od średniej wartości dla całej gminy, która ma wartość 0. Wartości dodatnie wskazują, które jednostki analityczne odznaczają się wysokim natężeniem negatywnych zjawisk, natomiast wartości ujemne świadczą o stosunkowo dobrej sytuacji w danej jednostce. Ponadto im większa wartość wskaźnika tym jednostka charakteryzuje się większym natężeniem negatywnych zjawisk i analogicznie, im mniejsza wartość wskaźnika tym jednostka charakteryzuje się mniejszym natężeniem negatywnych zjawisk.

Dodatkowo, w celu wyznaczenia obszaru rewitalizacji pod uwagę wzięty został sumaryczny ważony wskaźnik syntetyczny, poprzez zsumowanie wszystkich wskaźników sumarycznych dla danej jednostki analitycznej, według następującego wzoru:

$$\bar{R} = \sum_{i=1}^n \bar{S}_i$$

gdzie:

\bar{S} – wskaźnik syntetyczny dla jednostki analitycznej,

n – liczba wskaźników.

Najwyższą wartość sumarycznego ważonego wskaźnika syntetycznego zdiagnozowano kolejno w jednostkach: osiedle nr 1 "Centrum", Złotowo, Łąg, Gutowiec, osiedle nr 4 "Tucholskie" oraz sołectwo Odry. Jednostka osiedle nr 4 "Tucholskie" nie została jednak włączona w obszar rewitalizacji ze względu na przekroczenie limitu 30% odnoszącego się do

liczby ludności zamieszkującej w obszarze rewitalizacji. W przypadku włączenia osiedla nr 4 "Tucholskie" limit zostałby przekroczony.

Tabela 5. Wyznaczanie obszaru rewitalizacji z obszaru zdegradowanego na terenie gminy Czersk

Obszar zdegradowany	Sumaryczny ważony wskaźnik syntetyczny dla obszaru zdegradowanego	Czy obszar zdegradowany został wyznaczony jako obszar rewitalizacji?
Gutowiec	0,00162	TAK
Łąg	0,00284	TAK
Odry	0,00022	TAK
Złotowo	0,01950	TAK
Osiedle nr 1 "Centrum"	0,01975	TAK
Osiedle nr 4 "Tucholskie"	0,00062	NIE

Źródło: Opracowanie własne

Do obszaru rewitalizacji włączono jednostki, w których zdiagnozowano najwięcej problemów oraz wzięto pod uwagę ich potencjał pod względem możliwości przeprowadzenia skutecznej interwencji w ramach procesu rewitalizacji. Przeanalizowano lokalizację danej jednostki, dostęp do infrastruktury i bazy lokalowej, w której będą mogły zostać przeprowadzone przedsięwzięcia rewitalizacyjne, liczbę mieszkańców, w tym liczbę osób dotkniętych różnymi problemami, którzy zostaną objęci wsparciem w ramach planowanych działań.

Za obszar rewitalizacji uznano jednostki: Gutowiec, Łąg, Odry, Złotowo oraz Osiedle nr 1 "Centrum". Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Czersk stanowi odrębny raport. Granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji przedstawia mapa stanowiąca załącznik do uchwały nr LVIII/663/23 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 30 maja 2023 r.

W poniższej tabeli przedstawiono powierzchnię oraz liczbę ludności obszaru rewitalizacji na tle gminy Czersk.

Tabela 6. Powierzchnia oraz liczba ludności obszaru rewitalizacji na tle gminy Czersk

Obszar rewitalizacji	Powierzchnia [ha]	Udział powierzchni obszaru rewitalizacji w łącznej powierzchni gminy [%]	Liczba ludności [osoba]	Udział liczby ludności obszaru rewitalizacji w liczbie ludności gminy [%]
Gutowiec	538	1,42%	442	2,12%
Łąg	542	1,43%	1 217	5,85%
Odry	3 605	9,49%	576	2,77%

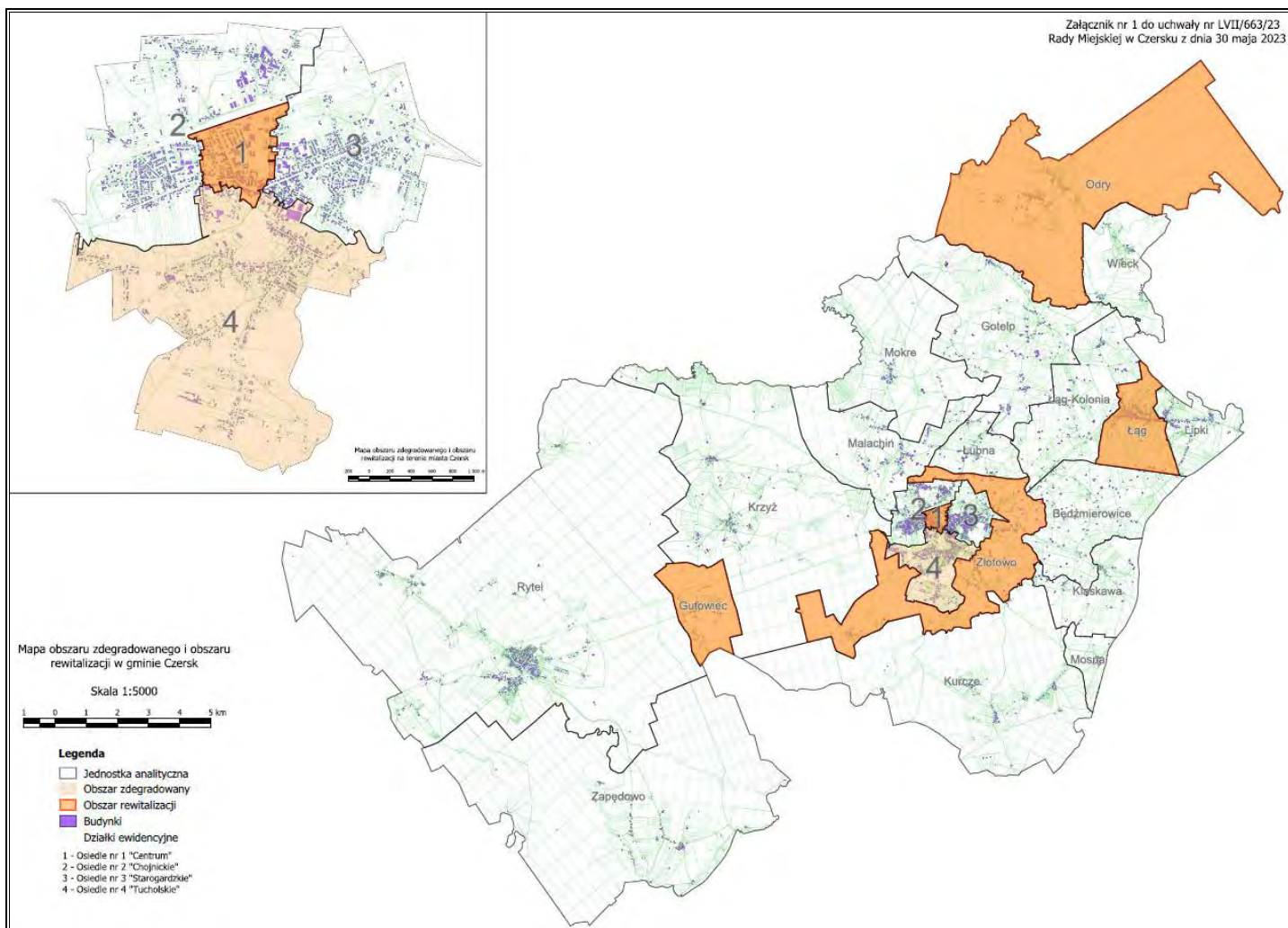
Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Obszar rewitalizacji	Powierzchnia [ha]	Udział powierzchni obszaru rewitalizacji w łącznej powierzchni gminy [%]	Liczba ludności [osoba]	Udział liczby ludności obszaru rewitalizacji w liczbie ludności gminy [%]
Złotowo	1 519	4,00%	899	4,32%
Osiedle nr 1 "Centrum"	51	0,14%	1 905	9,16%
Razem	6 255	16,47%	5 039	24,21%

Źródło: Opracowanie własne

Udział powierzchni obszaru rewitalizacji w powierzchni gminy Czersk wynosi 16,47%, natomiast udział liczby ludności obszaru rewitalizacji w liczbie ludności gminy wynosi 24,21%.

Rysunek 3. Wyznaczony obszar rewitalizacji na terenie gminy Czersk

Źródło: Opracowanie własne

1. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji obejmująca analizę negatywnych zjawisk oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru

Położenie gminy

Gmina Czersk zlokalizowana jest na terenie powiatu chojnickiego oraz województwa pomorskiego.

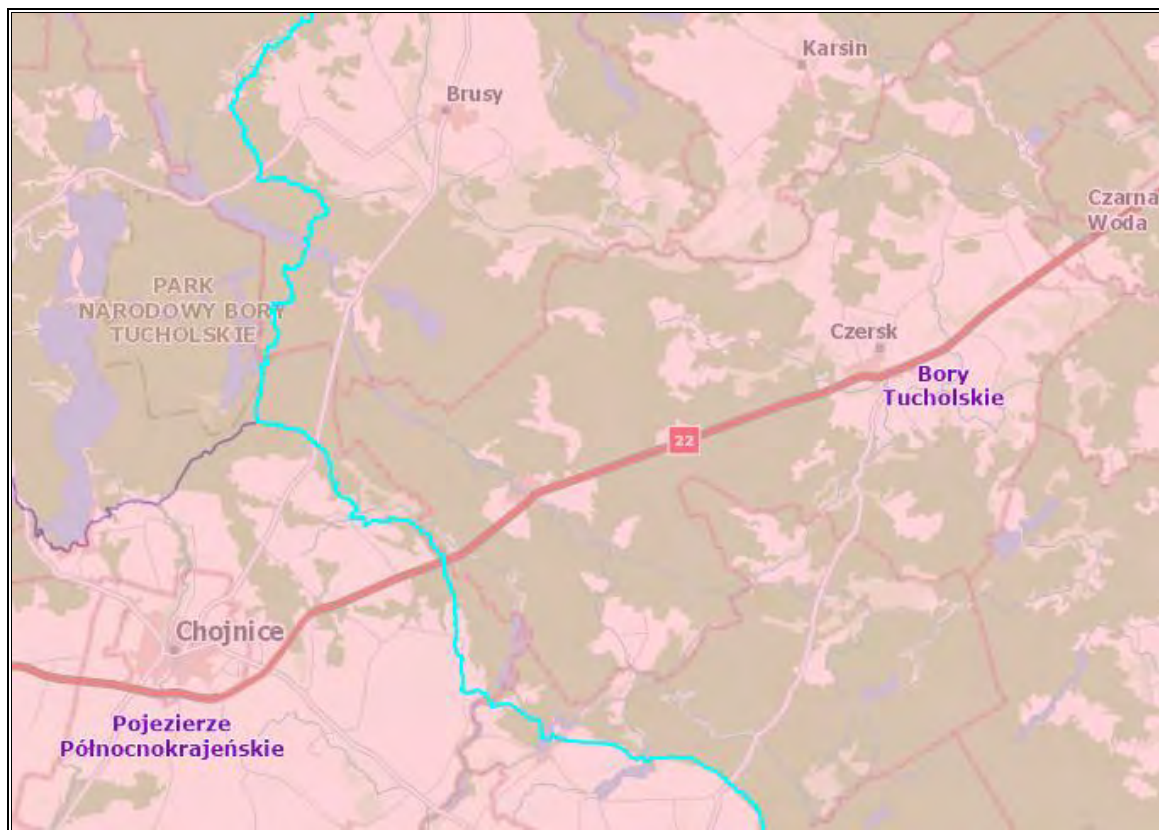
Według położenia fizyczno-geograficznego Polski terytorium gminy położone jest na obszarze mezoregionów: Bory Tucholskie i na znikomym fragmencie Pojezierze Północnokrajęskie.

Tabela 7. Położenie gminy Czersk wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski

Wyszczególnienie	Gmina Czersk	
Megaregion	Pozaalpejska Europa Środkowa	
Prowincja	Niż Środkowoeuropejski	
Podprowincja	Pojezierza Południowobałtyckie	
Makroregion	Pojezierze Południowopomorskie	
Mezoregion	Bory Tucholskie	Pojezierze Północnokrajęskie

Źródło:
<https://geologia.pgi.gov.pl/arcgis/home/webmap/viewer.html?layers=d5b0848edcf348f39292dd8c72c507bd>
 (dostęp: 22.05.2025 r.)

Rysunek 4. Położenie fizyczno-geograficzne gminy Czersk

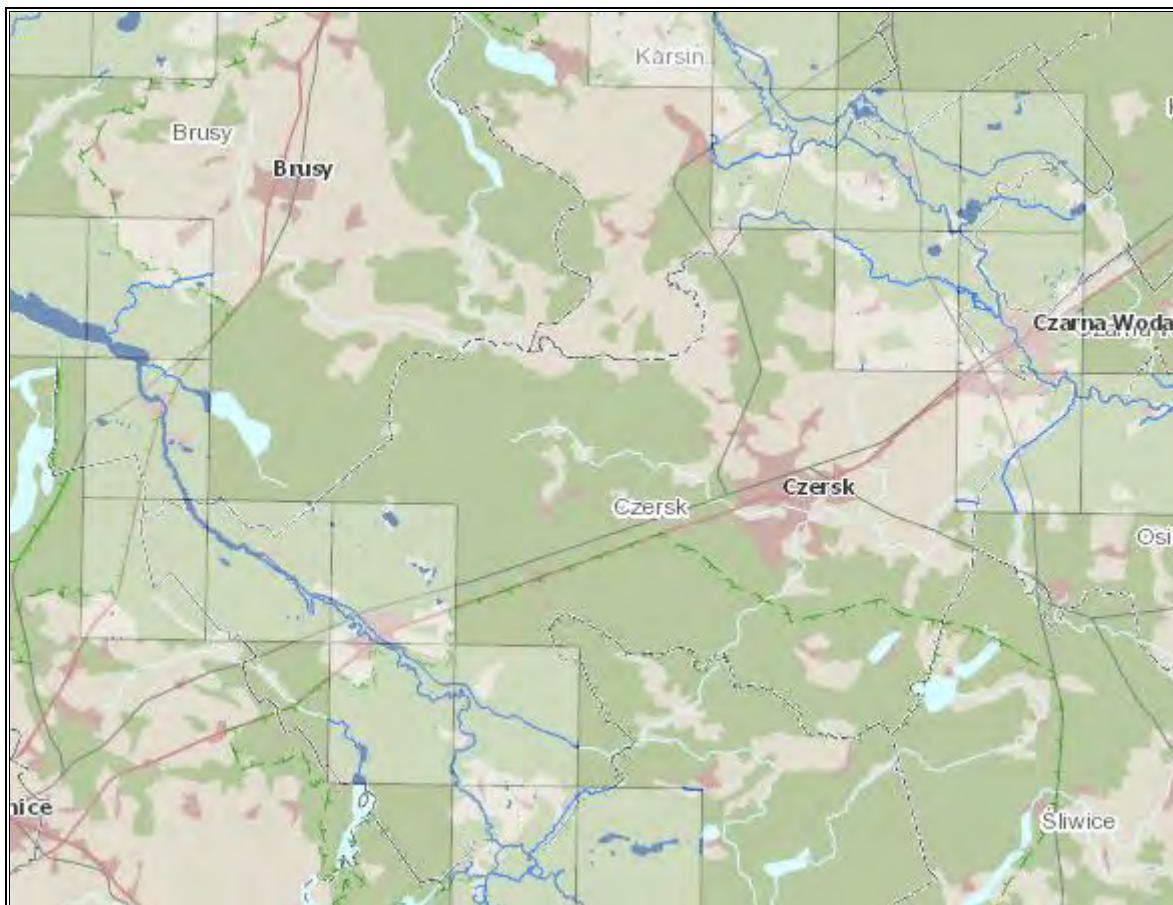
Źródło:
<https://geologia.pgi.gov.pl/arcgis/home/webmap/viewer.html?layers=d5b0848edcf348f39292dd8c72c507bd>
(dostęp: 22.05.2025 r.)

Zagrożenie powodzią

W świetle art. 163 ust. 1 Prawa wodnego, ochrona przed powodzią jest zadaniem Wód Polskich oraz organów administracji rządowej i samorządowej. Z przepisów art. 163 ust. 5 tej ustawy wynika, iż ochronę przed powodzią prowadzi się z uwzględnieniem map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym i realizuje się ją uwzględniając wszystkie elementy zarządzania ryzykiem powodziowym. Jednym z aspektów ochrony przed powodzią jest kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych, w szczególności obszarów szczególnego zagrożenia powodzi. Ważne jest, aby na zagrożonym obszarze prowadzić racjonalną politykę w zakresie planowania przestrzennego w odniesieniu do występującej charakterystyki zagrożenia powodziowego. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne wskazuje na obowiązek uwzględnienia w dokumentach z zakresu planowania przestrzennego obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i związanych z tymi obszarami wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej, zobowiązując właściwe organy do oceny dopuszczalności aktywności inwestycyjnej na tych obszarach.

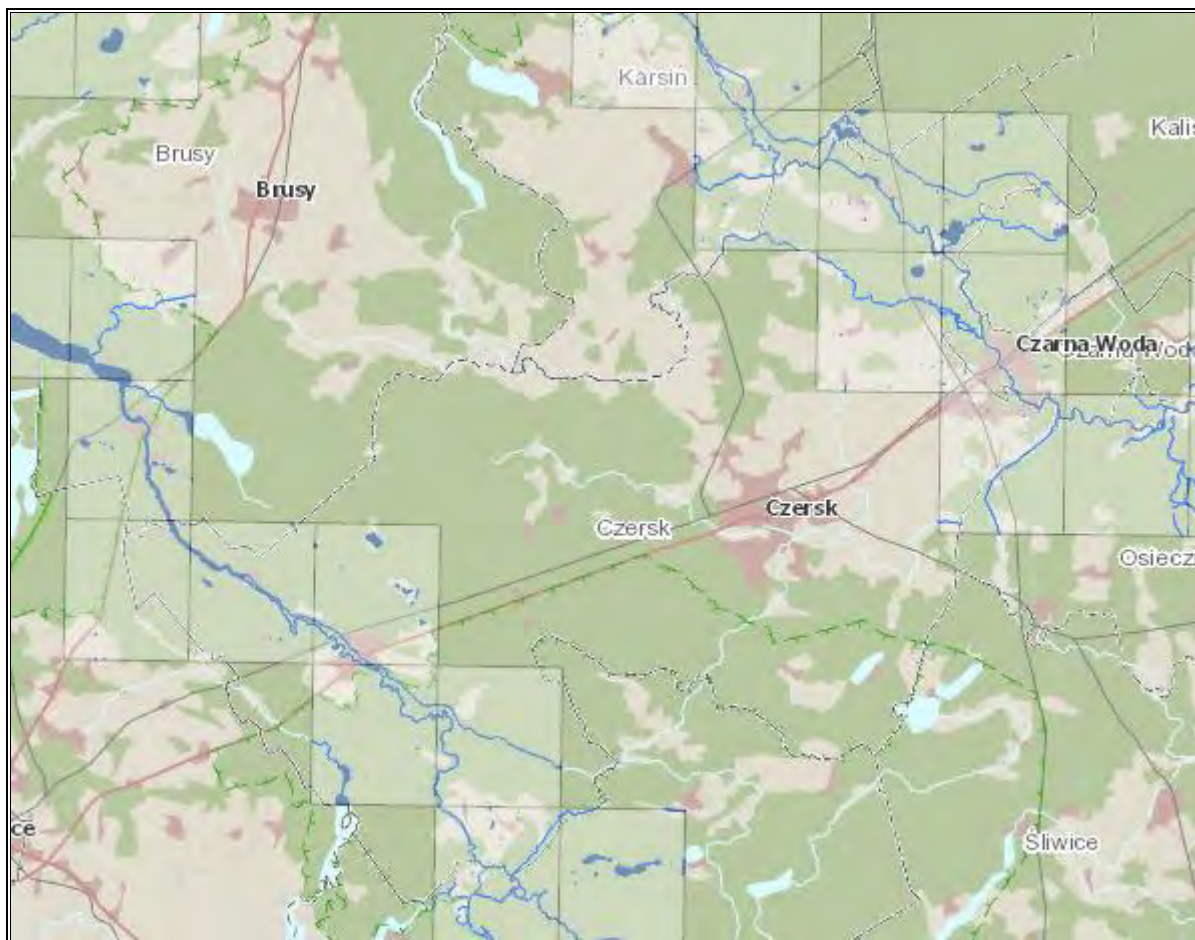
Na podstawie mapy zagrożenia powodziowego ustalono, że teren objęty gminnym programem rewitalizacji (Odry i Łądy) znajduje się na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią oraz na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%.

Rysunek 5. Obszar zagrożenia powodzią – prawdopodobieństwo 0,2%

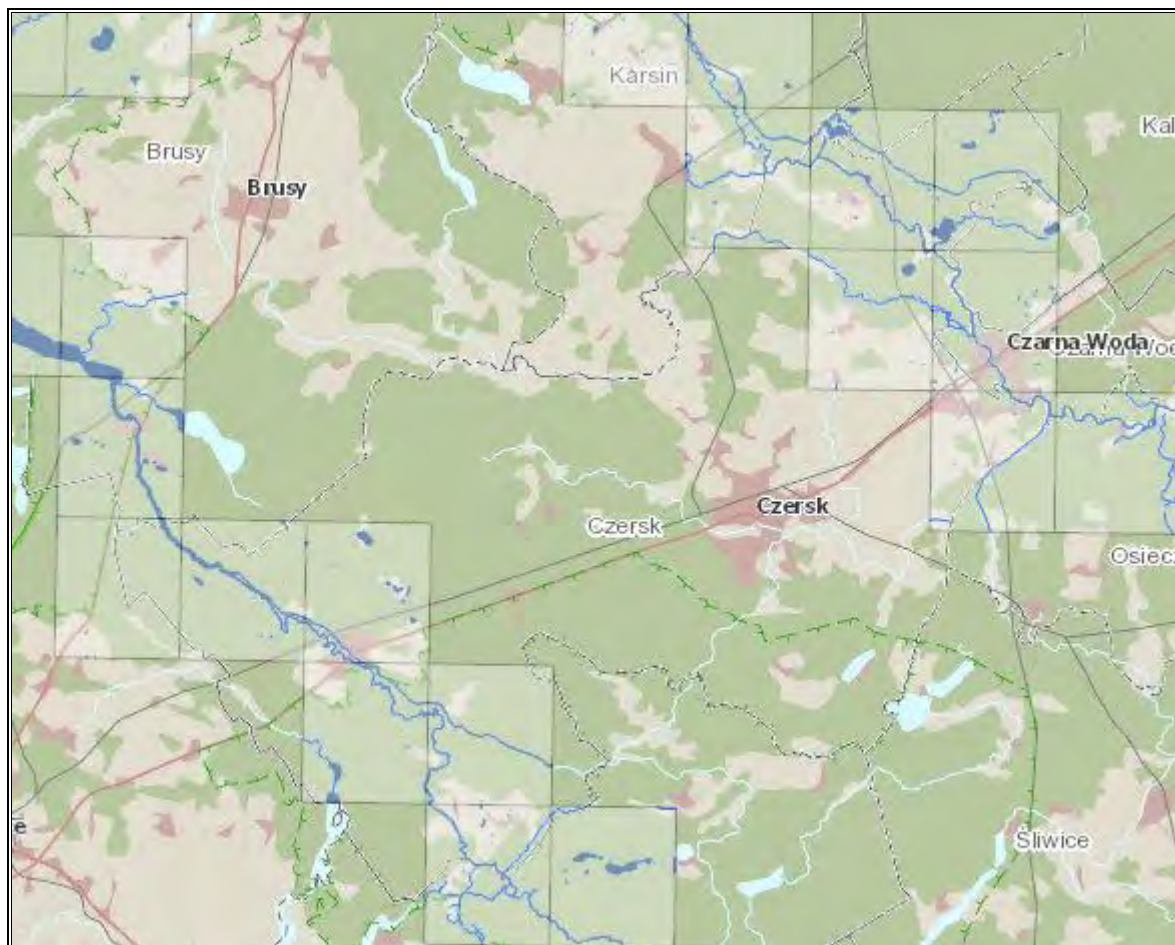
Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpmZP (dostęp: 22.05.2025 r.)

Rysunek 6. Obszar zagrożenia powodzią – prawdopodobieństwo 1%

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpMZP (dostęp: 22.05.2025 r.)

Rysunek 7. Obszar zagrożenia powodzią – prawdopodobieństwo 10%

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpmZP (dostęp: 22.05.2025 r.)

Infrastruktura techniczna

Przez teren gminy Czersk przebiega linia wysokiego napięcia oraz gazociąg wysokiego ciśnienia, których lokalizację przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 8. Infrastruktura techniczna na terenie gminy Czersk

Legenda:

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030

W dalszej części rozdziału dokonano diagnozy obszaru rewitalizacji i jego podobszarów w sferze społecznej oraz gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Uchwały nr LVII/663/23 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 30 maja 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Czersk określiła granice obszaru rewitalizacji, przy czym nie dokonała ich podziału na podobszary w rozumieniu art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Zgodnie z ustawą podział obszaru zdegradowanego lub obszaru rewitalizacji na podobszary ma charakter

fakultatywny i może zostać dokonany zarówno na etapie uchwały wyznaczającej obszar, jak i na etapie opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji.

Na potrzeby niniejszego Gminnego Programu Rewitalizacji, w oparciu o szczegółową diagnozę zjawisk kryzysowych i zróżnicowanie przestrzenne potrzeb rewitalizacyjnych, dokonano podziału obszaru rewitalizacji na podobszary. Podział ten ma charakter porządkujący i nie zmienia granic obszaru rewitalizacji określonego w uchwale w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Czersk.

Zastosowany podział znajduje podstawę w art. 14 ust. 3 ustawy o rewitalizacji, zgodnie z którym w przypadku gdy obszar rewitalizacji został podzielony na podobszary, Gminny Program Rewitalizacji jest opracowywany w podziale na te podobszary. Przedstawione w Programie podobszary stanowią wewnętrzną strukturę obszaru rewitalizacji i służą właściwemu zaplanowaniu działań w zależności od ich charakteru, skali i zróżnicowania problemów.

1.1. Podobszar Gutowiec

Obszar jednostki Gutowiec zajmuje powierzchnię 538 ha i zamieszkiwany jest przez 442 osoby. Na przestrzeni lat 2016-2021 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 22 osoby.

Teren podobszaru Gutowiec obejmuje następujące miejscowości: Gutowiec, Kurkowo.

Demografia

Biorąc pod uwagę ekonomiczne grupy mieszkańców, zauważyć można spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 2. Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w jednostce Gutowiec w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	2016	2021
Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	99	91
Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (kobiety 18-59 lat; mężczyźni 18-64 lata)	295	267
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (kobiety 60 lat i więcej; mężczyźni 65 lat i więcej)	70	84
Razem	464	442

Źródło: Opracowanie własne

W związku z malejącą liczbą ludności w wieku przedprodukcyjnym, przy jednoczesnym wzroście liczby ludności w wieku poprodukcyjnym na terenie jednostki Gutowiec występuje i w przyszłości może się pogłębiać problem starzejącego się społeczeństwa.

W 2021 roku około co piąty mieszkaniec tego podobszaru należał do grupy wiekowej 60+ (kobiety) /65+ (mężczyźni). Może to mieć wpływ na lokalne potrzeby w zakresie opieki zdrowotnej, dostępności usług publicznych oraz planowania działań społecznych.

Tabela 8. Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Gutowiec

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na terenie gminy	15,76%	18,15%	2,39	↑	—
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na obszarze wiejskim	14,75%	16,78%	2,03	↑	—
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na terenie podobszaru Gutowiec	15,09%	19,00%	3,91	↑	0,00010

Źródło: Opracowanie własne

Podobszar Gutowiec zamieszkuje relatywnie mniej młodzieży niż terenie reszty gminy. Odnotowano jednocześnie wyraźny spadek ludności w wieku przedprodukcyjnym między rokiem 2016, a rokiem 2021.

Tabela 9. Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Gutowiec

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na terenie gminy	20,99%	21,12%	0,13	↑	—
Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na obszarze wiejskim	22,08%	21,95%	-0,13	↓	—
Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na terenie podobszaru Gutowiec	21,34%	20,59%	-0,75	↓	0,00007

Źródło: Opracowanie własne

Podobszar Gutowiec doświadcza wyraźnych i niekorzystnych zmian demograficznych – z jednej strony spada udział dzieci i młodzieży, z drugiej strony dynamicznie rośnie udział osób starszych. Taka dwutorowa zmiana struktury wiekowej wskazuje na postępujące starzenie się

społeczeństwa oraz odpływ młodszych pokoleń. W efekcie rewitalizacja Gutowca powinna mieć charakter demograficznie zorientowany, z naciskiem na przeciwdziałanie marginalizacji społecznej osób starszych oraz zwiększanie atrakcyjności osiedleńczej dla młodszych mieszkańców.

Bezrobocie, w tym bezrobocie długotrwałe

W obszarze bezrobocia jednostka Gutowiec charakteryzuje się pozytywną sytuacją - poziom bezrobocia utrzymuje się na poziomie poniżej średniej dla gminy. Niska liczba bezrobotnych (16 osób) wskazuje na relatywnie dobrą kondycję lokalnego rynku pracy, co może być czynnikiem stabilizującym dla społeczności i atutem w kontekście działań rewitalizacyjnych.

Tabela 10. Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze – podobszar Gutowiec

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na terenie gminy	7,23%	—
Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na obszarze wiejskim	7,69%	—
Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na terenie podobszaru Gutowiec	5,99%	-0,00113
Liczba bezrobotnych na terenie podobszaru Gutowiec	16	—

Źródło: Opracowanie własne

W latach 2016–2021 odnotowano spadek udziału osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia – z 0,43% do 0,23%, co oznacza zmniejszenie o 0,20 punktu procentowego. Wartość ta pozostaje znacznie niższa niż średnie wskaźniki zarówno dla gminy (0,62%), jak i całego obszaru wiejskiego (0,51%). Tylko jedna osoba w Gutowcu w 2021 roku korzystała z tego typu wsparcia, co wskazuje na niską skalę problemu społecznego wynikającego z braku zatrudnienia.

Tabela 11. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Gutowiec

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na terenie gminy	2,50%	0,62%	-1,88	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na obszarze wiejskim	2,04%	0,51%	-1,53	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na terenie podobszaru Gutowiec	0,43%	0,23%	-0,20	↓	-0,00191
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia na terenie podobszaru Gutowiec	2	1	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Dodatkowo struktura wykształcenia wśród bezrobotnych również wypada korzystnie – jedynie 6,25% bezrobotnych posiadało wykształcenie gimnazjalne lub niższe, podczas gdy na poziomie gminy i obszarów wiejskich odsetek ten przekraczał 22%. Tylko jedna osoba bezrobotna w Gutowcu wśród bezrobotnych posiadała wykształcenie gimnazjalne bądź niższe, co może świadczyć o relatywnie wyższym poziomie wykształcenia wśród osób pozostających bez pracy lub większym dostępie do zatrudnienia niezależnie od poziomu wykształcenia.

Tabela 12. Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Gutowiec

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na terenie gminy	22,21%	—
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na obszarze wiejskim	22,72%	—
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na terenie podobszaru Gutowiec	6,25%	-0,00308
Liczba bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym na terenie podobszaru Gutowiec	1	—

Źródło: Opracowanie własne

Warto podkreślić również, że na terenie podobszaru Gutowiec żadna osoba bezrobotna nie posiadała orzeczenia o niepełnosprawności.

Problem stanowi natomiast wysoki, w stosunku do średniej dla gminy, poziom bezrobocia długotrwałego, tj. wysoki udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych, który na obszarze jednostki wynosi 62,50%. Oznacza to, że wśród 16 osób bezrobotnych, jest aż 10 osób długotrwale bezrobotnych. Warto zauważyć, że wskaźnik ten jest wyższy niż średni poziom zarówno dla całej gminy (55,80%), jak i obszaru wiejskiego (59,78%). Może to świadczyć o istniejących barierach aktywizacyjnych, takich jak: niskie kompetencje zawodowe, brak lokalnych ofert pracy dostosowanych do profilu bezrobotnych, ograniczona mobilność, czy demotywacja wynikająca z długiego okresu bierności zawodowej.

Tabela 13. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Gutowiec

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na terenie gminy	55,80%	—
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na obszarze wiejskim	59,78%	—
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na terenie podobszaru Gutowiec	62,50%	0,00100
Liczba długotrwale bezrobotnych na terenie podobszaru Gutowiec	10	—

Źródło: Opracowanie własne

Sytuacja związana z bezrobociem na terenie podobszaru Gutowiec jest generalnie korzystna – poziom bezrobocia pozostaje poniżej średniej dla gminy, a skala korzystania z pomocy społecznej z tego tytułu jest marginalna. Dodatkowo bezrobotni charakteryzują się relatywnie wyższym poziomem wykształcenia, a wśród nich nie występują osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności. Problemem pozostaje jednak wysoki udział osób długotrwale bezrobotnych, co może świadczyć o utrwalonych barierach powrotu na rynek pracy, wymagających ukierunkowanych działań aktywizacyjnych w ramach procesu rewitalizacji.

Wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami

Na terenie podobszaru Gutowiec zauważalna jest obecność mieszkańców ze szczególnymi potrzebami – mimo że w latach 2016–2021 nastąpił spadek udziału osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności, ich odsetek wciąż utrzymuje się na poziomie równym średniej dla obszaru wiejskiego i wyższym niż w całej gminie. W 2021 roku z tego rodzaju wsparcia korzystało 4 mieszkańców, co może świadczyć o obecności osób

wymagających stałego lub okresowego wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Zjawisko to należy uwzględnić przy planowaniu działań rewitalizacyjnych, szczególnie w zakresie dostępności przestrzeni publicznej, usług społecznych oraz włączenia społecznego.

Tabela 14. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Gutowiec

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na terenie gminy	2,04%	1,24%	-0,80	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na obszarze wiejskim	1,64%	0,90%	-0,74	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na terenie podobszaru Gutowiec	2,16%	0,90%	-1,26	↓	-0,00085
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności na terenie podobszaru Gutowiec	10	4	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Gutowiec odnotowano niewielki spadek udziału osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby – z 1,29% w 2016 roku do 0,90% w 2021 roku. Choć wskaźnik ten pozostaje niższy niż średnia dla gminy, wskazuje na obecność mieszkańców z przewlekłymi problemami zdrowotnymi wymagającymi wsparcia. W 2021 roku z takiej formy pomocy korzystały 4 osoby. Zjawisko to, w połączeniu z rosnącym udziałem osób starszych, podkreśla potrzebę uwzględnienia dostępności usług opieki zdrowotnej i społecznej w działaniach rewitalizacyjnych.

Tabela 15. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Gutowiec

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na terenie gminy	1,83%	1,42%	-0,41	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na obszarze wiejskim	1,49%	1,02%	-0,47	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na terenie podobszaru Gutowiec	1,29%	0,90%	-0,39	↓	-0,00032
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby na terenie podobszaru Gutowiec	6	4	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Na terenie podobszaru Gutowiec występuje zauważalna grupa mieszkańców ze szczególnymi potrzebami, w tym osoby z niepełnosprawnościami oraz przewlekle chore. Choć w ostatnich latach obserwuje się spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej, obecność takich mieszkańców nadal stanowi istotny element lokalnej struktury społecznej. Konieczne jest uwzględnienie ich potrzeb poprzez działania poprawiające dostępność przestrzeni publicznej, usług zdrowotnych i wsparcia społecznego, a także tworzenie warunków sprzyjających włączeniu społecznemu i poprawie jakości życia.

Alkoholizm

W zakresie pomocy społecznej na terenie podobszaru zdiagnozowano problem wysokiego udziału osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu, w stosunku do średniej dla gminy. Pozytywnym aspektem jest fakt, że na przestrzeni lat 2016-2021 zanotował on spadek o 0,20 p. proc.

Tabela 16. Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Gutowiec

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na terenie gminy	0,28%	0,13%	-0,15	↓	—
Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na obszarze wiejskim	0,26%	0,11%	-0,15	↓	—
Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na terenie podobszaru Gutowiec	0,43%	0,23%	-0,20	↓	0,00032
Liczba osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu na terenie podobszaru Gutowiec	2	1	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Osoby dotknięte problemem alkoholowym często borykają się z wykluczeniem społecznym i trudnością w znalezieniu pracy oraz mogą mieć trudności w zaangażowaniu się w procesy rewitalizacyjne, co może ograniczać skuteczność tych działań.

Bezpieczeństwo funkcjonowania rodzin

Na terenie jednostki w roku 2021 odnotowano wysoki udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem – 0,45%. Średni poziom dla gminy w tym samym czasie, wynosił natomiast 0,40%. Na uwagę zasługuje fakt, że na przestrzeni lat 2016-2021 wskaźnik ten wzrósł o 0,23 p. proc. na terenie jednostki.

Tabela 17. Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Gutowiec

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na terenie gminy	0,25%	0,40%	0,15	↑	—
Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na obszarze wiejskim	0,27%	0,41%	0,14	↑	—
Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na terenie podobszaru Gutowiec	0,22%	0,45%	0,23	↑	0,00012
Liczba Niebieskich Kart założonych w danym roku na terenie podobszaru Gutowiec	1	2	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Aby poradzić sobie z tym zagrożeniem, ważne jest, aby proces rewitalizacji uwzględniał strategię poprawy bezpieczeństwa. Bezpieczeństwo rodzin i mieszkańców jest kluczowym elementem powodzenia procesu rewitalizacji.

Przestępczość

W podobszarze Gutowiec odnotowano wzrost wskaźnika przestępczości – liczba przestępstw w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców wzrosła wyraźnie bardziej niż na poziomie całej gminy i obszaru wiejskiego. W 2016 roku na terenie podobszaru Gutowiec liczba popełnionych przestępstw wynosiła 3, natomiast w 2021 r. – 5 przestępstw.

Tabela 18. Wskaźnik przestępstw popełnionych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców – podobszar Gutowiec

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Wskaźnik przestępstw popełnionych na terenie gminy na 1 000 mieszkańców	6,96	7,02	0,06	↑	—
Wskaźnik przestępstw popełnionych na obszarze wiejskim na 1 000 mieszkańców	5,01	5,53	0,52	↑	—
Wskaźnik przestępstw popełnionych na podobszarze Gutowiec na 1 000 mieszkańców	6,47	11,31	4,84	↑	0,00127
Liczba przestępstw na terenie podobszaru Gutowiec	3	5	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Dynamika wzrostu może wskazywać na narastające lokalne problemy związane z bezpieczeństwem. W związku z tym należy wzmocnić poczucia bezpieczeństwa i budowanie pozytywnych relacji społecznych w lokalnej społeczności.

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym

Na terenie podobszaru Gutowiec w latach 2016–2021 odnotowano wyraźny wzrost wskaźnika wypadków drogowych oraz utrzymujący się na wysokim poziomie wskaźnik kolizji drogowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Szczególnie niepokojący jest ponad trzykrotny wzrost wskaźnika wypadków drogowych, co może wskazywać na lokalne problemy związane z bezpieczeństwem ruchu drogowego – np. brak infrastruktury drogowej, złe oznakowanie, niebezpieczne odcinki dróg lub wzrost natężenia ruchu. Wskaźnik kolizji utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie, przewyższając wielokrotnie średnie wartości dla gminy.

Tabela 19. Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze – podobszar Gutowiec

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,1096	0,1201	0,0105	↑	—
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na obszarze wiejskim	0,1143	0,1403	0,0260	↑	—
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Gutowiec	0,2155	0,6787	0,4632	↑	0,00406
Liczba wypadków drogowych na terenie podobszaru Gutowiec	1	3	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 20. Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze – podobszar Gutowiec

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,6101	0,7593	0,1492	↑	—
Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na obszarze wiejskim	0,6860	0,7543	0,0683	↑	—
Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Gutowiec	1,9397	2,0362	0,0965	↑	0,00186
Liczba kolizji drogowych na terenie podobszaru Gutowiec	9	9	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Zjawiska te wymagają uwzględnienia w kontekście rewitalizacji poprzez działania poprawiające bezpieczeństwo komunikacyjne – m.in. inwestycje w infrastrukturę drogową, doświetlenie ulic, czy edukację w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Niski poziom kapitału społecznego

Przeprowadzona diagnoza wykazała również niski poziom kapitału społecznego. W 2021 roku liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców wyniosła 2,26, podczas gdy średnia dla gminy 2,64. Pozytywnym aspektem jest natomiast wzrost wartości powyższego wskaźnika na przestrzeni lat 2016-2021. Nie zmienia to jednak faktu, że zarówno w 2016 r., jak i w 2021 r. na terenie podobszaru Gutowiec zarejestrowana była tylko jedna fundacja, stowarzyszenie lub organizacja pozarządowa. Wskaźnik zmienił się ze względu na zmianę liczby ludności.

Tabela 21. Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców – podobszar Gutowiec

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na terenie gminy na 1 000 mieszkańców	2,34	2,64	0,30	↑	—
Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na obszarze wiejskim na 1 000 mieszkańców	2,90	3,16	0,26	↓	—
Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na terenie podobszaru Gutowiec na 1 000 mieszkańców	2,16	2,26	0,10	↑	0,00014
Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na terenie podobszaru Gutowiec	1	1	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Niska aktywność społeczna może prowadzić do braku poczucia wspólnoty i więzi między mieszkańcami. Tworzenie silnej społeczności jest kluczowe dla procesu rewitalizacji, ponieważ może pomóc w rozwiązywaniu problemów i osiągnięciu wspólnych celów. Mała aktywność społeczna może skutkować niechęcią mieszkańców do udziału w projektach i inicjatywach rewitalizacyjnych. Aby zminimalizować to zagrożenie, działania rewitalizacyjne powinny promować zaangażowanie mieszkańców, tworzyć przestrzeń do dialogu społecznego, wspierać inicjatywy społeczne oraz kulturalne.

Przedsiębiorczość

Dane dotyczące przedsiębiorczości w podobszarze Gutowiec wskazują na niską aktywność gospodarczą w porównaniu do średnich wartości dla gminy i obszarów wiejskich. Wskaźnik liczby budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców wyniósł w 2021 roku zaledwie 6,7873, podczas gdy dla całej gminy był prawie trzykrotnie wyższy. Na terenie podobszaru Gutowiec zidentyfikowano tylko 3 budynki przemysłowe, co świadczy o ograniczonej skali działalności produkcyjno-usługowej w tej jednostce.

Tabela 22. Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców – podobszar Gutowiec

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców na terenie gminy	19,7991	—
Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców na obszarze wiejskim	14,9974	—
Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców na terenie podobszaru Gutowiec	6,7873	0,00052
Liczba budynków przemysłowych na terenie podobszaru Gutowiec	3	—

Źródło: Opracowanie własne

Niski poziom lokalnej przedsiębiorczości i niewielka liczba miejsc pracy w sektorze pozarolniczym, należy uwzględnić przy planowaniu działań rewitalizacyjnych, zwłaszcza tych ukierunkowanych na rozwój lokalnej gospodarki.

Jakość środowiska naturalnego

Dane zawarte w tabeli wskazują, że na terenie podobszaru Gutowiec blisko 40% mieszkańców zamieszkuje w budynkach ogrzewanych piecem na węgiel, co jest wartością nieco niższą niż średnia dla całej gminy i obszaru wiejskiego. Mimo to, wskaźnik ten pozostaje wysoki i potwierdza, że węgiel nadal stanowi dominujące źródło ogrzewania w znacznej części gospodarstw domowych. Łącznie zidentyfikowano 54 budynki mieszkalne wykorzystujące ten sposób ogrzewania.

Tabela 23. Wskaźnik budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców – podobszar Gutowiec

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Wskaźnik budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców na terenie gminy	44,75%	—
Wskaźnik budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców na obszarze wiejskim	40,33%	—
Wskaźnik budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców na terenie podobszaru Gutowiec	39,42%	-0,00009
Liczba budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel na terenie podobszaru Gutowiec	54	—

Źródło: Opracowanie własne

Zjawisko to może mieć istotne znaczenie w kontekście polityki klimatycznej, jakości powietrza oraz kosztów eksploatacyjnych dla mieszkańców. W związku z tym w ramach działań rewitalizacyjnych warto rozważyć np. wsparcie procesów modernizacji źródeł ciepła, promocję odnawialnych źródeł energii i poprawę efektywności energetycznej budynków.

Niedostateczny stopień skanalizowania i zwodociągowania budynków mieszkalnych

Głównymi problemami zdiagnozowanymi w sferze przestrzenno-funkcjonalnej jest niewystarczający stopień skanalizowania i zwodociągowania budynków mieszkalnych będących w zasobie mieszkaniowym gminy na terenie jednostki Gutowiec. Żaden z budynków, nie jest podłączony do zbiorczego systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz sieci wodociągowej.

Brak podłączenia budynków mieszkalnych do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na terenie podobszaru Gutowiec stanowi istotne ograniczenie w zakresie jakości życia mieszkańców oraz rozwoju funkcjonalno-przestrzennego tego obszaru. Taki stan rzeczy nie tylko wpływa negatywnie na komfort użytkowania nieruchomości, ale także może generować zagrożenia sanitarne i środowiskowe, szczególnie w kontekście ochrony wód gruntowych oraz gleb.

Brak dostosowania budynków publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową

Na terenie podobszaru Gutowiec nie ma zlokalizowanych budynków publicznych.

Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych

Na terenie podobszaru nie ma zlokalizowanych budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy.

Potencjał podobszaru Gutowiec

Wśród pozytywnych aspektów zdiagnozowanych na terenie podobszaru Gutowiec należy również wskazać funkcjonowanie transportu publicznego, w tym autobusów i połączenia kolejowego oraz drogę dla rowerów, wybudowaną wzdłuż drogi krajowej nr 22. Na terenie jednostki znajduje się także boisko piłkarskie, plac zabaw z siłownią zewnętrzną, otwarta strefa aktywności oraz świetlica wiejska. Świetlica jest regularnie wynajmowana przez mieszkańców w celu organizacji spotkań rodzinnych i wesel, a także wykorzystywana podczas wydarzeń kulturalnych organizowanych przez GCK, KGW Gutowianki i Sołectwo Gutowiec, takich jak warsztaty ruchowe, warsztaty w ramach pracowni Orange, Święto Grzyba, Mikołajki.

Opisane elementy infrastruktury społecznej i komunikacyjnej w podobszarze Gutowiec stanowią istotny potencjał rozwojowy, który warto wykorzystać i wzmacniać w ramach działań rewitalizacyjnych. Funkcjonujący transport publiczny – w tym zarówno autobusowy, jak i kolejowy – zapewnia dobrą dostępność komunikacyjną, co jest kluczowe dla przeciwdziałania wykluczeniu przestrzennemu, a także zwiększa możliwości dojazdu do pracy, szkoły czy usług poza miejscowością. Droga rowerowa wzdłuż drogi krajowej nr 22 nie tylko sprzyja ekologicznej mobilności, ale również wzmacnia walory rekreacyjne i turystyczne obszaru.

Z kolei obecność boiska, placu zabaw, siłowni zewnętrznej, otwartej strefy aktywności oraz aktywnie wykorzystywanej świetlicy wiejskiej świadczy o istnieniu lokalnego centrum integracji społecznej, które już dziś pełni ważną funkcję w życiu mieszkańców. Regularne wydarzenia organizowane przez lokalne instytucje i organizacje, takie jak GCK, KGW „Gutowianki” czy Sołectwo Gutowiec, dowodzą, że społeczność lokalna jest zaangażowana i aktywna. To istotny zasób kapitału społecznego, który można rozwijać poprzez wsparcie organizacji oddolnych inicjatyw, rozszerzenie oferty kulturalno-edukacyjnej oraz dalsze zagospodarowanie przestrzeni publicznej.

W kontekście rewitalizacji warto więc postrzegać tę infrastrukturę jako bazę do działań integracyjnych, animacyjnych i aktywizujących mieszkańców, a także jako element budujący lokalną tożsamość i wzmacniający spójność społeczną. Jej utrzymanie i rozwój przyczynią się do poprawy jakości życia oraz zwiększenia atrakcyjności podobszaru zarówno dla mieszkańców, jak i potencjalnych nowych osiedleńców czy inwestorów.

1.2. Podobszar Łąg

Obszar jednostki Łąg zajmuje powierzchnię 542 ha i zamieszkiwany jest przez 1 217 osób. Na przestrzeni lat 2016-2021 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 26 osób.

Teren podobszaru Łąg obejmuje następujące miejscowości: Łąg, Bukowa Góra, Szyszkowiec.

Demografia

Biorąc pod uwagę ekonomiczne grupy mieszkańców, zauważyć można spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 2. Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w jednostce Łąg w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	2016	2021
Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	267	261
Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (kobiety 18-59 lat; mężczyźni 18-64 lata)	781	727
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (kobiety 60 lat i więcej; mężczyźni 65 lat i więcej)	195	229
Razem	1 243	1 217

Źródło: Opracowanie własne

W związku z malejącą liczbą ludności w wieku przedprodukcyjnym przy jednoczesnym wzroście liczby ludności w wieku poprodukcyjnym na terenie jednostki Łąg występuje i w przyszłości może pogłębiać się problem starzejącego się społeczeństwa.

W podobszarze Łąg w latach 2016–2021 nastąpił wyraźny wzrost udziału osób starszych (kobiety 60+ i mężczyźni 65+) w ogólnej populacji – wskaźnik ten wzrósł o 3,13 punktu procentowego i osiągnął poziom wyższy niż średnia dla całej gminy oraz obszaru wiejskiego. Oznacza to, że społeczeństwo w Łągu wyraźnie się starzeje, co może wpływać na rosnące zapotrzebowanie na usługi zdrowotne, opiekuńcze i społeczne.

Tabela 24. Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Łąg

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na terenie gminy	15,76%	18,15%	2,39	↑	—
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na obszarze wiejskim	14,75%	16,78%	2,03	↑	—
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na terenie podobszaru Łąg	15,69%	18,82%	3,13	↑	0,00020

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Łąg udział dzieci i młodzieży w wieku 0–17 lat w ludności ogółem utrzymuje się na stabilnym poziomie, z minimalnym spadkiem o 0,03 punktu procentowego w latach 2016–2021. Wskaźnik ten pozostaje zbliżony do średnich wartości dla gminy i obszaru wiejskiego, co sugeruje, że struktura demograficzna w zakresie najmłodszej grupy wiekowej jest względnie zrównoważona.

Tabela 25. Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Łąg

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na terenie gminy	20,99%	21,12%	0,13	↑	—
Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na obszarze wiejskim	22,08%	21,95%	-0,13	↓	—
Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na terenie podobszaru Łąg	21,48%	21,45%	-0,03	↓	-0,00011

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Łąg obserwuje się wyraźny wzrost udziału osób starszych w strukturze demograficznej, przy jednoczesnej stabilizacji udziału dzieci i młodzieży. Tendencje te wskazują na postępujące starzenie się społeczeństwa, co wymaga dostosowania lokalnych działań rewitalizacyjnych do potrzeb zarówno seniorów, jak i rodzin z dziećmi.

Bezrobocie, w tym bezrobocie długotrwałe

W obszarze bezrobocia jednostka Łąg charakteryzuje się negatywną sytuacją. Poziom bezrobocia wynosi 8,80% wśród osób w wieku 18–59 lat (kobiety) oraz 18–64 lat (mężczyźni), co jest wartością wyższą o 1,57 p. proc. od średniej dla gminy. Teren podobszaru Łąg zamieszkiwało w 2021 roku 64 bezrobotnych.

Tabela 26. Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze – podobszar Łąg

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na terenie gminy	7,23%	—
Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na obszarze wiejskim	7,69%	—
Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na terenie podobszaru Łąg	8,80%	0,00384
Liczba bezrobotnych na terenie podobszaru Łąg	64	—

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Gutowiec w latach 2016–2021 odnotowano istotny spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia, co świadczy o poprawiającej się sytuacji społeczno-zawodowej mieszkańców. Wskaźnik ten zmniejszył się bardziej niż w skali całej gminy i obszaru wiejskiego, co może sugerować większą skuteczność lokalnych działań

aktywizacyjnych lub pozytywne zmiany na rynku pracy. Zjawisko to należy uznać za korzystne z punktu widzenia rewitalizacji, jako element wzmacniający potencjał społeczny obszaru.

Tabela 27. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Łąg

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na terenie gminy	2,50%	0,62%	-1,88	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na obszarze wiejskim	2,04%	0,51%	-1,53	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na terenie podobszaru Łąg	2,25%	0,25%	-2,00	↓	-0,00485
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia na terenie podobszaru Łąg	28	3	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Łąg udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym jest wyraźnie wyższy niż średnia dla gminy i obszaru wiejskiego. Wskazuje to na istotny problem niskiego poziomu wykształcenia wśród osób pozostających bez pracy, co może utrudniać ich aktywizację zawodową i powrót na rynek pracy. Zjawisko to powinno zostać uwzględnione w działaniach rewitalizacyjnych, szczególnie poprzez rozwój lokalnych form edukacji, szkoleń zawodowych oraz programów podnoszenia kwalifikacji dostosowanych do potrzeb rynku.

Tabela 28. Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Łąg

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na terenie gminy	22,21%	—
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na obszarze wiejskim	22,72%	—
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na terenie podobszaru Łąg	31,25%	0,00467
Liczba bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym na terenie podobszaru Łąg	20	—

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Łąg udział osób bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności jest zauważalnie niższy niż średnie wartości dla gminy i obszaru wiejskiego. Może to świadczyć o mniejszej skali problemu wykluczenia zawodowego w tej grupie lub o niższej liczbie osób z niepełnosprawnościami wśród ogółu bezrobotnych. Mimo to, obecność tej grupy wskazuje na potrzebę podejmowania działań wspierających ich aktywizację zawodową, w tym dostosowania ofert pracy oraz wzmocnienia usług doradczych i rehabilitacyjnych w ramach działań rewitalizacyjnych.

Tabela 29. Udział bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Łąg

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Udział bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności w ogóle bezrobotnych na terenie gminy	22,21%	—
Udział bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności w ogóle bezrobotnych na obszarze wiejskim	22,72%	—
Udział bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności w ogóle bezrobotnych na terenie podobszaru Łąg	9,38%	0,00163
Liczba bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności na terenie podobszaru Łąg	6	—

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Łąg istotnym wyzwaniem pozostaje wysoki poziom bezrobocia długotrwałego, który przewyższa zarówno średnią dla całej gminy, jak i dla obszaru wiejskiego. Ponad połowa wszystkich osób bezrobotnych w tym podobszarze to osoby pozostające bez pracy przez okres przekraczający 12 miesięcy, co wskazuje na utrwalaony charakter wykluczenia zawodowego w tej grupie.

Tabela 30. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Łąg

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na terenie gminy	55,80%	—
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na obszarze wiejskim	59,78%	—
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na terenie podobszaru Łąg	62,50%	0,00268
Liczba długotrwale bezrobotnych na terenie podobszaru Łąg	40	—

Źródło: Opracowanie własne

Osoby dotknięte bezrobociem mogą potrzebować wsparcia i programów szkoleniowych, aby odzyskać umiejętności i wrócić na rynek pracy. Brak takiego wsparcia może utrudniać reintegrację zawodową i prowadzić do długotrwałego bezrobocia. Problem bezrobocia może prowadzić do braku perspektyw rozwoju społeczności lokalnej. Mieszkańcy, którzy nie mają dostępu do pracy, mogą odczuwać frustrację i brak nadziei na lepszą przyszłość, co może wpływać na ich zaangażowanie w procesy rewitalizacyjne.

Istotne w rozwiązywaniu problemu bezrobocia w obszarach objętych rewitalizacją są inwestycje w edukację, szkolenia zawodowe i programy reintegracji zawodowej oraz programy i inicjatywy, które wspierają tworzenie miejsc pracy, oferują wsparcie dla osób bezrobotnych oraz promują rozwój przedsiębiorczości na lokalnym rynku pracy.

Wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami

W podobszarze Łąg w latach 2016-2021 odnotowano znaczący spadek udziału osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie ludności. Choć wskaźnik ten obniżył się bardziej niż w przypadku całej gminy i obszaru wiejskiego, nadal wskazuje na istnienie grupy mieszkańców o szczególnych potrzebach zdrowotnych i społecznych. Spadek może być wynikiem poprawy sytuacji życiowej części osób z niepełnosprawnościami, zmiany sposobu świadczenia wsparcia lub przesunięć w strukturze demograficznej.

Tabela 31. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Łąg

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na terenie gminy	2,04%	1,24%	-0,80	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na obszarze wiejskim	1,64%	0,90%	-0,74	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na terenie podobszaru Łąg	2,17%	0,49%	-1,68	↓	-0,00501
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności na terenie podobszaru Łąg	27	6	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Łąg w analizowanym okresie odnotowano wyraźny spadek udziału osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby. Mimo że tendencja ta jest zbieżna z kierunkiem zmian obserwowanych w skali gminy i obszaru wiejskiego, spadek w Łągu był znacznie bardziej dynamiczny. Może to świadczyć o poprawie sytuacji zdrowotnej mieszkańców, zmianach w systemie wsparcia lub ograniczonym dostępie do pomocy instytucjonalnej.

Pomimo spadku, obecność osób z przewlekłymi schorzeniami nadal stanowi istotny czynnik wymagający uwzględnienia w działaniach rewitalizacyjnych, w szczególności w zakresie dostępu do usług medycznych, opiekuńczych oraz rozwiązań wspierających samodzielność i jakość życia osób przewlekle chorych.

Tabela 32. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Łąg

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na terenie gminy	1,83%	1,42%	-0,41	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na obszarze wiejskim	1,49%	1,02%	-0,47	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na terenie podobszaru Łąg	2,01%	0,58%	-1,43	↓	-0,00139
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby na terenie podobszaru Łąg	25	7	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Łąg, mimo wyraźnego spadku liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności oraz długotrwałej choroby, nadal widoczna jest obecność mieszkańców ze szczególnymi potrzebami zdrowotnymi i społecznymi. Spadki te mogą wynikać zarówno z poprawy warunków życia i stanu zdrowia, jak i ze zmian w systemie wsparcia lub strukturze demograficznej. Obecność tych grup powinna być uwzględniona w działaniach rewitalizacyjnych, zwłaszcza w kontekście dostępności usług medycznych, opiekuńczych oraz tworzenia warunków sprzyjających samodzielności, integracji i podniesieniu jakości życia.

Alkoholizm

W podobszarze Łąg w latach 2016-2021 odnotowano spadek udziału osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców. Tendencja ta wpisuje się w ogólny kierunek zmian obserwowany w skali gminy i obszarów wiejskich, wskazując na zmniejszenie skali problemów związanych z uzależnieniem alkoholowym wymagających wsparcia instytucjonalnego. Mimo to, obecność takich przypadków – choć nieliczna – nadal wymaga uwagi w ramach działań rewitalizacyjnych, szczególnie w zakresie profilaktyki uzależnień, wsparcia psychologicznego oraz integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem.

Tabela 33. Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Łąg

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na terenie gminy	0,28%	0,13%	-0,15	↓	—
Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na obszarze wiejskim	0,26%	0,11%	-0,15	↓	—
Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na terenie podobszaru Łąg	0,24%	0,08%	-0,16	↓	-0,00043
Liczba osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu na terenie podobszaru Łąg	3	1	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Bezpieczeństwo funkcjonowania rodzin

Na terenie jednostki w roku 2021 odnotowano wysoki udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem – 0,49%. Średni poziom dla gminy, w tym samym czasie, wynosił natomiast 0,40%. Na uwagę zasługuje również fakt, że na przestrzeni lat 2016-2021 wzrósł on o 0,09 p. proc. na terenie jednostki.

Tabela 34. Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Łąg

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na terenie gminy	0,25%	0,40%	0,15	↑	—
Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na obszarze wiejskim	0,27%	0,41%	0,14	↑	—
Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na terenie podobszaru Łąg	0,40%	0,49%	0,09	↑	0,00059
Liczba Niebieskich Kart założonych w danym roku na terenie podobszaru Łąg	5	6	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Aby skutecznie przeciwdziałać temu zagrożeniu, proces rewitalizacji powinien uwzględniać strategię poprawy bezpieczeństwa, gdyż bezpieczeństwo rodzin i mieszkańców jest kluczowym elementem sukcesu działań rewitalizacyjnych.

Przestępczość

W podobszarze Łąg w latach 2016–2021 odnotowano spadek wskaźnika przestępczości, w przeciwieństwie do tendencji wzrostowej obserwowanej na poziomie całej gminy i obszaru wiejskiego. Choć liczba przestępstw utrzymuje się na podobnym poziomie, obniżenie wskaźnika w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców może świadczyć o poprawie sytuacji w zakresie bezpieczeństwa publicznego lub zmianach demograficznych wpływających na proporcje. Zjawisko to można uznać za pozytywny sygnał, jednak działania rewitalizacyjne powinny nadal wspierać budowanie poczucia bezpieczeństwa i społecznej integracji mieszkańców.

Tabela 35. Wskaźnik przestępstw popełnionych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców – podobszar Łąg

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Wskaźnik przestępstw popełnionych na terenie gminy na 1 000 mieszkańców	6,96	7,02	0,06	↑	—
Wskaźnik przestępstw popełnionych na obszarze wiejskim na 1 000 mieszkańców	5,01	5,53	0,52	↑	—
Wskaźnik przestępstw popełnionych na podobszarze Łąg na 1 000 mieszkańców	8,85	8,22	-0,63	↓	0,00095
Liczba przestępstw na terenie podobszaru Łąg	11	10	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym

W podobszarze Łąg sytuacja w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego pozostaje relatywnie stabilna. Liczba wypadków drogowych w analizowanym okresie nie uległa zmianie, a wskaźnik ich liczby na 100 mieszkańców wzrósł jedynie nieznacznie, co wpisuje się w ogólną tendencję obserwowaną na poziomie gminy i obszaru wiejskiego.

Tabela 36. Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze – podobszar Łąg

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,1096	0,1201	0,0105	↑	—
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na obszarze wiejskim	0,1143	0,1403	0,0260	↑	—
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Łąg	0,1609	0,1643	0,0034	↑	0,00086
Liczba wypadków drogowych na terenie podobszaru Łąg	2	2	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Z kolei w przypadku kolizji drogowych zauważono lekki spadek wskaźnika, mimo że liczba zdarzeń zmniejszyła się tylko nieznacznie. Może to świadczyć o niewielkim zmniejszeniu natężenia drobnych zdarzeń drogowych lub o poprawie warunków organizacji ruchu.

Tabela 37. Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze – podobszar Łąg

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,6101	0,7593	0,1492	↑	—
Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na obszarze wiejskim	0,6860	0,7543	0,0683	↑	—
Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Łąg	0,8850	0,8217	-0,0633	↓	0,00024
Liczba kolizji drogowych na terenie podobszaru Łąg	11	10	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Ogólnie rzecz biorąc, podobszar Łąg nie wykazuje istotnych problemów w zakresie bezpieczeństwa drogowego, jednak dalsze działania w ramach rewitalizacji powinny uwzględniać utrzymanie i rozwój bezpiecznej infrastruktury drogowej, zwłaszcza w miejscach newralgicznych, takich jak skrzyżowania, przejścia dla pieszych czy odcinki o ograniczonej widoczności.

Niski poziom kapitału społecznego

W podobszarze Łąg odnotowano wzrost liczby zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców. Wskaźnik ten jest wyraźnie wyższy niż średnia dla gminy i obszaru wiejskiego, co wskazuje na stosunkowo wysoką aktywność społeczną i zaangażowanie mieszkańców w działania obywatelskie.

Tabela 38. Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców – podobszar Łąg

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na terenie gminy na 1 000 mieszkańców	2,34	2,64	0,30	↑	—
Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na obszarze wiejskim na 1 000 mieszkańców	2,90	3,16	0,26	↓	—
Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na terenie podobszaru Łąg na 1 000 mieszkańców	4,02	4,93	0,91	↑	-0,00222
Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na terenie podobszaru Łąg	5	6	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Obecność lokalnych organizacji może być istotnym atutem w kontekście działań rewitalizacyjnych – wspierając integrację społeczną, rozwój inicjatyw oddolnych oraz realizację projektów wspomagających różne grupy mieszkańców. Potencjał ten warto wykorzystać do budowania partnerstw lokalnych i wzmacniania kapitału społecznego.

Przedsiębiorczość

W celu zbadania poziomu przedsiębiorczości pod uwagę wzięto liczbę budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców. W 2021 roku na terenie jednostki Łąg liczba ta wyniosła 17,2555, natomiast średnia dla gminy kształtowała się na poziomie 19,7991.

Tabela 39. Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców – podobszar Łąg

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców na terenie gminy	19,7991	—
Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców na obszarze wiejskim	14,9974	—
Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców na terenie podobszaru Łąg	17,2555	0,00027
Liczba budynków przemysłowych na terenie podobszaru Łąg	21	—

Źródło: Opracowanie własne

Jakość środowiska naturalnego

W sferze środowiskowej zdiagnozowano problem wysokiego udziału budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do ogólnej liczby budynków mieszkalnych.

W podobszarze Łąg odnotowano bardzo wysoki odsetek budynków mieszkalnych ogrzewanych piecami na węgiel, znacznie przewyższający średnie wartości dla gminy i obszaru wiejskiego. Taki stan wskazuje na silne uzależnienie mieszkańców od tradycyjnych i emisyjnych źródeł ciepła, co może negatywnie wpływać na jakość powietrza oraz generować wysokie koszty eksploatacyjne dla gospodarstw domowych.

Tabela 40. Wskaźnik budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców – podobszar Łąg

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Wskaźnik budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców na terenie gminy	44,75%	—
Wskaźnik budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców na obszarze wiejskim	40,33%	—
Wskaźnik budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców na terenie podobszaru Łąg	82,67%	0,00180
Liczba budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel na terenie podobszaru Łąg	272	—

Źródło: Opracowanie własne

Niezbędne jest wsparcie modernizacji systemów grzewczych, promowanie odnawialnych źródeł energii oraz wdrażanie programów poprawy efektywności energetycznej, co przełoży się na poprawę warunków życia mieszkańców oraz ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko.

Niedostateczny stopień skanalizowania i zwodociągowania budynków mieszkalnych

Na terenie podobszaru Łąg nie występuje problem niedostatecznego stopnia skanalizowania i zwodociągowania budynków mieszkalnych, ponieważ 100% budynków jest podłączonych zarówno do sieci kanalizacyjnej, jak i wodociągowej.

Pełne skanalizowanie i zwodociągowanie budynków mieszkalnych w podobszarze Łąg stanowi istotny atut tego terenu, świadczący o dobrze rozwiniętej infrastrukturze technicznej. Taki poziom wyposażenia technicznego poprawia nie tylko komfort życia mieszkańców, ale także zwiększa atrakcyjność inwestycyjną i osiedleńczą obszaru.

Brak dostosowania budynków publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową

Na terenie podobszaru Łąg zlokalizowane są 2 budynki publiczne i są one dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową.

Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych

W podobszarze Łąg udział budynków mieszkalnych należących do mieszkaniowego zasobu gminy i wymagających remontu lub termomodernizacji pozostaje niezmiennie wysoki – obejmuje dwie trzecie całego zasobu. W przeciwieństwie do tendencji spadkowej w całej gminie, gdzie zauważalnie zmniejszył się odsetek budynków wymagających prac modernizacyjnych, w Łągu nie nastąpiła żadna poprawa stanu technicznego tego typu obiektów w analizowanym okresie.

Choć liczba budynków należących do gminy na tym obszarze jest niewielka, ich zły stan techniczny wymaga uwagi i odpowiednich działań.

Tabela 41. Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy wymagających remontu/ termomodernizacji – podobszar Łąg

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy wymagających remontu/ termomodernizacji na terenie gminy	82,81%	57,38%	-25,43	↓	—
Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy wymagających remontu/ termomodernizacji na obszarze wiejskim	58,82%	62,50%	3,68	↑	—
Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy wymagających remontu/ termomodernizacji na terenie podobszaru Łąg	66,67%	66,67%	0,00	→	0,00021
Liczba budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy Liczba budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy	3	3	—	—	—
Liczba budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy wymagających remontu/ termomodernizacji na terenie podobszaru Łąg	2	2	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Potencjał podobszaru Łąg

Wśród pozytywnych aspektów zdiagnozowanych na terenie jednostki Łąg należy również wskazać funkcjonowanie transportu publicznego, w tym autobusów i połączenia kolejowego. Na terenie jednostki znajduje się rozwinięta oferta społeczno-kulturalna m.in. funkcjonuje tutaj Biblioteka Publiczna, Dom Kultury, place zabaw, otwarta strefa aktywności, siłownia zewnętrzna, boisko do piłki siatkowej plażowej, bulodrom, przystań kajakowa oraz jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej.

Zidentyfikowane zasoby infrastrukturalne i społeczne w podobszarze Łąg stanowią silny fundament rozwojowy, który powinien zostać wykorzystany w ramach działań rewitalizacyjnych. Dobrze funkcjonujący transport publiczny, obejmujący zarówno połączenia autobusowe, jak i kolejowe, zapewnia mieszkańcom realną dostępność do usług, edukacji i rynku pracy, również poza miejscowością, co przeciwdziała izolacji komunikacyjnej i sprzyja mobilności społecznej.

Rozbudowana infrastruktura społeczno-kulturalna, w tym obecność Biblioteki Publicznej i Domu Kultury, stanowi centrum aktywności lokalnej, wspierające integrację międzypokoleniową, edukację nieformalną i rozwój zainteresowań mieszkańców. Obiekty sportowo-rekreacyjne – takie jak place zabaw, siłownia zewnętrzna, boisko do siatkówki

plażowej, bulodrom czy przystań kajakowa – tworzą atrakcyjne warunki do aktywnego spędzania czasu wolnego, co ma duże znaczenie zarówno dla zdrowia fizycznego, jak i jakości życia mieszkańców. Dodatkowo pełnią one rolę przestrzeni sprzyjających budowaniu więzi społecznych.

Obecność Ochotniczej Straży Pożarnej nie tylko wzmacnia lokalne poczucie bezpieczeństwa, ale również często wiąże się z działalnością społeczną i animacyjną, angażującą mieszkańców w różnym wieku.

W kontekście rewitalizacji, wszystkie te elementy tworzą realny potencjał do dalszego rozwoju inicjatyw oddolnych, współpracy lokalnych instytucji i organizacji oraz budowania spójnej, aktywnej społeczności. Utrzymanie, rozwój i promocja tych zasobów może wzmocnić tożsamość lokalną, podnieść atrakcyjność osiedleńczą i poprawić jakość życia mieszkańców – a to kluczowe cele skutecznej rewitalizacji.

Ponadto na terenie podobszaru Łąg zlokalizowany jest **Zespół Szkół w Łęgu**. Obecność Zespołu Szkół w Łęgu stanowi istotny atut w procesie rewitalizacji tego podobszaru. Placówka edukacyjna, jako instytucja o zasięgu lokalnym i regionalnym, pełni nie tylko funkcje oświatowe, ale także społeczne, kulturowe i integracyjne.

Szkoła może pełnić rolę lokalnego centrum aktywności społecznej, wokół którego koncentrują się działania mieszkańców. W ramach rewitalizacji możliwe jest organizowanie spotkań sąsiedzkich, warsztatów i wydarzeń integracyjnych w pomieszczeniach szkoły, współpraca z lokalnymi organizacjami i liderami społecznymi w celu aktywizacji społeczności, uruchomienie programów edukacyjnych i profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Placówka edukacyjna jest miejscem, gdzie kształtują się postawy obywatelskie, co sprzyja budowaniu zaangażowanej społeczności lokalnej.

Na terenie podobszaru znajdują się szczególnie cenne obiekty zabytkowe tj. wpisane do rejestru zabytków. Zabytki stanowią integralną część historii i kultury regionu, a ich zachowanie wspiera budowanie lokalnej tożsamości i promowanie dziedzictwa kulturowego, co wzmacnia proces rewitalizacji oraz budzi dumę wśród mieszkańców. Cenne zabytki stanowią wyjątkowe narzędzie edukacyjne, umożliwiając naukę historii, architektury i kultury. Zachowanie zabytków jest kluczowe dla rozwoju kultury i dziedzictwa lokalnego, a także sprzyja tworzeniu zrównoważonych, atrakcyjnych i pełnych życia społeczności. W poniższej tabeli zamieszczono wykaz zabytków zlokalizowanych w podobszarze Łąg.

Tabela 42. Zabytki zlokalizowane na terenie podobszaru Łąg wpisane do rejestru zabytków

Lp.	Adres	Nazwa zabytku	Nr w rejestrze
Zabytki nieruchome			
1.	Łąg ul. Długa 35	Kościół rzymskokatolicki parafialny pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny	A-1953 z 2017-09-22
2.	Łąg ul. Kościelna 27	Chata	A-1953 z 2017-09-22
3.	Łąg ul. Długa 35	Ogrodzenie	A-1953 z 2017-09-22

Źródło: https://dane.gov.pl/pl/dataset/1130,rejestr-zabytkow-nieruchomych/resource/64358/table?page=1&per_page=20&q=czersk&sort= (dostęp: 22.05.2025 r.)

1.3. Podobszar Odry

Obszar jednostki Odry zajmuje powierzchnię 3 605 ha i zamieszkiwany jest przez 576 osób. Na przestrzeni lat 2016-2021 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 14 osób.

Teren podobszaru Odry obejmuje następujące miejscowości: Odry, Wojtal, Uroża, Odry, Wojtal.

Demografia

Biorąc pod uwagę ekonomiczne grupy mieszkańców, zauważyć można spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 2. Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w jednostce Odry w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	2016	2021
Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	112	96
Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (kobiety 18-59 lat; mężczyźni 18-64 lata)	366	358
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (kobiety 60 lat i więcej; mężczyźni 65 lat i więcej)	112	122
Razem	590	576

Źródło: Opracowanie własne

W związku z malejącą liczbą ludności w wieku przedprodukcyjnym przy jednoczesnym wzroście liczby ludności w wieku poprodukcyjnym na terenie jednostki Odry występuje i w przyszłości może pogłębiać się problem starzejącego się społeczeństwa. Starzenie się społeczeństwa wiąże się z większym zapotrzebowaniem na opiekę zdrowotną i usługi opiekuńcze, co może prowadzić do wzrostu kosztów opieki zdrowotnej i obciążać budżet gminy, ograniczając dostępność środków na projekty rewitalizacyjne. Osoby starsze mogą mieć również częściej wycofywać się z życia społecznego, co może prowadzić do spadku

zaangażowania w inicjatywy społeczne i kulturalne związane z rewitalizacją. Proces rewitalizacji powinien uwzględniać różnorodność potrzeb i perspektyw różnych grup wiekowych. Tworzenie programów i inicjatyw, które angażują osoby starsze i wspierają ich aktywność społeczną oraz ekonomiczną, może pomóc w minimalizowaniu negatywnego wpływu starzenia się społeczeństwa na ten proces.

Tabela 43. Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Odry

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na terenie gminy	15,76%	18,15%	2,39	↑	—
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na obszarze wiejskim	14,75%	16,78%	2,03	↑	—
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na terenie podobszaru Odry	18,98%	21,18%	2,20	↑	0,00043

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Odry odnotowano wyraźny spadek udziału dzieci i młodzieży w wieku 0–17 lat w ogólnej strukturze ludności. Wskaźnik ten zmniejszył się bardziej niż w przypadku całej gminy i obszaru wiejskiego, co może wskazywać na proces starzenia się lokalnej społeczności oraz odpływ młodszych mieszkańców, np. w poszukiwaniu lepszych warunków edukacyjnych czy mieszkaniowych.

Tabela 44. Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Odry

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na terenie gminy	20,99%	21,12%	0,13	↑	—
Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na obszarze wiejskim	22,08%	21,95%	-0,13	↓	—
Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na terenie podobszaru Odry	18,98%	16,67%	-2,31	↓	0,00071

Źródło: Opracowanie własne

Tendencja ta jest niepokojąca w kontekście przyszłego rozwoju demograficznego i społecznego – może prowadzić do zmniejszenia liczby rodzin z dziećmi, ograniczenia zapotrzebowania na infrastrukturę edukacyjną i rekreacyjną oraz osłabienia lokalnej aktywności społecznej.

Bezrobocie, w tym bezrobocie długotrwałe

W podobszarze Odry wskaźnik bezrobocia wśród osób w wieku produkcyjnym jest niższy niż średnia zarówno dla całej gminy, jak i dla obszaru wiejskiego, co wskazuje na relatywnie korzystną sytuację na lokalnym rynku pracy. Umiarkowany poziom bezrobocia może świadczyć o dostępności miejsc pracy lub skuteczności w aktywizacji zawodowej mieszkańców.

Tabela 45. Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze – podobszar Odry

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na terenie gminy	7,23%	—
Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na obszarze wiejskim	7,69%	—
Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na terenie podobszaru Odry	6,42%	-0,00094
Liczba bezrobotnych na terenie podobszaru Odry	23	—

Źródło: Opracowanie własne

Choć liczba bezrobotnych nie jest wysoka, warto analizować strukturę tej grupy (np. pod kątem wykształcenia czy długości okresu bez zatrudnienia), aby identyfikować potencjalne bariery i dostosować działania rewitalizacyjne do ich potrzeb. Stabilna sytuacja zawodowa mieszkańców stanowi atut, który może wspierać procesy integracji społecznej, rozwój lokalnych inicjatyw oraz zwiększać skuteczność działań inwestycyjnych i społecznych prowadzonych na obszarze Odry.

Zdiagnozowany tu został jednak wysoki udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ogóle bezrobotnych. Jednak problem ten wydaje się mieć malejące znaczenie na tle innych wyzwań społecznych, ponieważ od 2016 r. udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na terenie podobszaru Odry wyraźnie zmalął.

Tabela 46. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Odry

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na terenie gminy	2,50%	0,62%	-1,88	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na obszarze wiejskim	2,04%	0,51%	-1,53	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na terenie podobszaru Odry	3,05%	0,69%	-2,36	↓	0,00044
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia na terenie podobszaru Odry	18	4	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Odry udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych jest znacząco wyższy niż średnia dla gminy i obszaru wiejskiego. Wskazuje to na istotny problem niskiego poziomu wykształcenia wśród osób pozostających bez pracy, co może być jedną z głównych barier utrudniających skuteczne wejście lub powrót na rynek pracy.

Tabela 47. Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Odry

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na terenie gminy	22,21%	—
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na obszarze wiejskim	22,72%	—
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na terenie podobszaru Odry	39,13%	0,00415
Liczba bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym na terenie podobszaru Odry	9	—

Źródło: Opracowanie własne

Warto podkreślić również, że na terenie podobszaru Odry żadna osoba bezrobotna nie posiadała orzeczenia o niepełnosprawności.

W podobszarze Odry ponad połowa osób bezrobotnych pozostaje bez pracy dłużej niż 12 miesięcy, co oznacza, że długotrwałe bezrobocie stanowi poważne wyzwanie społeczne, mimo ogólnie niższego poziomu bezrobocia na tym obszarze. Wskaźnik ten jest zbliżony do średnich wartości dla gminy i obszaru wiejskiego, co potwierdza, że problem ma charakter strukturalny.

Obecność znacznej liczby osób długotrwałe bezrobotnych może wskazywać na utrwalone bariery aktywizacyjne, takie jak niskie kwalifikacje, brak doświadczenia zawodowego, ograniczona mobilność czy demotywacja. W ramach działań rewitalizacyjnych istotne będzie wdrożenie programów wsparcia ukierunkowanych na indywidualne potrzeby tej grupy, obejmujących m.in. szkolenia zawodowe, doradztwo, programy zatrudnienia wspomaganego oraz współpracę z lokalnymi pracodawcami. Tego typu działania mogą skutecznie wspierać proces reintegracji zawodowej i społecznej mieszkańców.

Tabela 48. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Odry

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na terenie gminy	55,80%	—
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na obszarze wiejskim	59,78%	—
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na terenie podobszaru Odry	56,52%	0,00014
Liczba długotrwałe bezrobotnych na terenie podobszaru Odry	13	—

Źródło: Opracowanie własne

Problem bezrobocia w podobszarze Odry należy ocenić jako umiarkowany pod względem skali, lecz złożony pod względem struktury. Ogólny poziom bezrobocia wśród osób w wieku produkcyjnym jest niższy niż średnia gminna, co świadczy o stosunkowo stabilnej sytuacji na lokalnym rynku pracy. Może to wynikać z dostępności zatrudnienia w najbliższej okolicy lub skutecznego wykorzystywania form wsparcia aktywizacyjnego. Jednak głębsza analiza ujawnia istotne wyzwania. Wśród bezrobotnych dominuje grupa osób z niskim wykształceniem, co ogranicza ich możliwości podjęcia pracy, zwłaszcza w sektorach wymagających choćby podstawowych kwalifikacji. Dodatkowo ponad połowa osób pozostaje bez pracy przez okres przekraczający 12 miesięcy, co wskazuje na trwały charakter bezrobocia i konieczność bardziej intensywnych, dostosowanych do indywidualnych potrzeb

działań. Z pozytywnej strony warto odnotować wyraźny spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia. Może to świadczyć o poprawie sytuacji dochodowej i większej samodzielności mieszkańców.

Wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami

W podobszarze Odry odnotowano nieznaczny spadek udziału osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie ludności. Choć zmiana ta nie jest duża, wskazuje na pewną stabilizację sytuacji tej grupy społecznej. Warto jednak podkreślić, że osoby z niepełnosprawnościami nadal pozostają obecne w strukturze społecznej obszaru i wymagają odpowiedniego wsparcia.

Funkcjonowanie tej grupy w lokalnej społeczności wiąże się z koniecznością zapewnienia dostępnych usług i przestrzeni publicznych, jak również tworzenia możliwości aktywnego udziału w życiu społecznym i zawodowym. W ramach działań rewitalizacyjnych istotne jest uwzględnienie potrzeb osób z niepełnosprawnościami poprzez działania w zakresie dostępności architektonicznej, usług opiekuńczych oraz programów integracyjnych, co sprzyja budowaniu bardziej włączającej i zrównoważonej lokalnej wspólnoty.

Tabela 49. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Odra

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na terenie gminy	2,04%	1,24%	-0,80	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na obszarze wiejskim	1,64%	0,90%	-0,74	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na terenie podobszaru Odry	1,36%	1,22%	-0,14	↓	-0,00006
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności na terenie podobszaru Odry	8	7	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Odry w latach 2016–2021 odnotowano niewielki spadek udziału osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby. Mimo tej zmiany

wskaźnik pozostaje na poziomie wyższym niż średnia dla gminy i obszaru wiejskiego, co wskazuje na istotną obecność osób z przewlekłymi problemami zdrowotnymi w strukturze lokalnej społeczności.

Obecność tej grupy mieszkańców wymaga szczególnego uwzględnienia w planowaniu działań rewitalizacyjnych, zwłaszcza w zakresie dostępności do usług zdrowotnych i opiekuńczych. Warto również rozwijać działania wspierające samodzielność i integrację osób przewlekle chorych – zarówno w przestrzeni fizycznej, jak i społecznej. Takie podejście może przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz wzmacniania lokalnej spójności społecznej.

Tabela 50. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Odry

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na terenie gminy	1,83%	1,42%	-0,41	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na obszarze wiejskim	1,49%	1,02%	-0,47	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na terenie podobszaru Odry	2,03%	1,74%	-0,29	↓	0,00025
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby na terenie podobszaru Odry	12	10	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Alkoholizm

W podobszarze Odry odnotowano wyraźny spadek udziału osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców. Choć w 2016 roku problem ten występował w większym natężeniu niż w skali całej gminy, w 2021 roku sytuacja uległa poprawie i wskaźnik zbliżył się do wartości obserwowanych na poziomie gminnym i wiejskim.

Może to świadczyć o skuteczności lokalnych działań profilaktycznych, poprawie sytuacji społecznej lub ograniczeniu skali problemu alkoholowego wśród mieszkańców. Pomimo pozytywnej tendencji, zagadnienie to nadal powinno być monitorowane, a działania rewitalizacyjne – szczególnie te z zakresu profilaktyki uzależnień, wsparcia psychologicznego

i integracji społecznej – powinny być dostępne i gotowe do reakcji w przypadku ponownego nasilenia zjawiska. Zachowanie ciągłości działań wspierających może przeciwdziałać pogłębianiu się wykluczenia społecznego i problemów rodzinnych.

Tabela 51. Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Odry

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na terenie gminy	0,28%	0,13%	-0,15	↓	—
Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na obszarze wiejskim	0,26%	0,11%	-0,15	↓	—
Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na terenie podobszaru Odry	0,68%	0,17%	-0,51	↓	0,00016
Liczba osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu na terenie podobszaru Odry	4	1	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Bezpieczeństwo funkcjonowania rodzin

Na terenie jednostki w roku 2021 odnotowano również wysoki udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem – 0,52%. Średni poziom dla gminy, w tym samym czasie, wynosił natomiast 0,40%. Na uwagę zasługuje również fakt, że na przestrzeni lat 2016-2021 spadł on o 0,16 p. proc. na terenie jednostki.

Tabela 52. Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Odry

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na terenie gminy	0,25%	0,40%	0,15	↑	—
Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na obszarze wiejskim	0,27%	0,41%	0,14	↑	—
Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na terenie podobszaru Odry	0,68%	0,52%	-0,16	↓	0,00038
Liczba Niebieskich Kart założonych w danym roku na terenie podobszaru Odry	4	3	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Choć liczba przypadków jest niewielka, sama obecność Niebieskich Kart świadczy o występowaniu problemów w zakresie bezpieczeństwa i relacji domowych, co wymaga uwagi. W kontekście działań rewitalizacyjnych warto wzmocnić system wsparcia rodzin zagrożonych przemocą, rozwijać profilaktykę oraz zapewniać dostęp do pomocy psychologicznej, socjalnej i prawnej. Kluczowe jest również budowanie lokalnych mechanizmów zaufania i współpracy instytucjonalnej, by osoby dotknięte przemocą miały realną możliwość uzyskania pomocy i ochrony.

Przestępczość

W podobszarze Odry odnotowano wyraźny spadek wskaźnika przestępczości w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców, co wyróżnia ten obszar na tle gminy i obszaru wiejskiego, gdzie wskaźniki te wzrosły. Liczba popełnionych przestępstw w analizowanym okresie była bardzo niska i uległa dalszemu zmniejszeniu, co może świadczyć o poprawie bezpieczeństwa oraz skuteczności działań prewencyjnych lub interwencyjnych.

Tabela 53. Wskaźnik przestępstw popełnionych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców – podobszar Odry

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Wskaźnik przestępstw popełnionych na terenie gminy na 1 000 mieszkańców	6,96	7,02	0,06	↑	—
Wskaźnik przestępstw popełnionych na obszarze wiejskim na 1 000 mieszkańców	5,01	5,53	0,52	↑	—
Wskaźnik przestępstw popełnionych na podobszarze Odry na 1 000 mieszkańców	3,39	1,74	-1,65	↓	-0,00199
Liczba przestępstw na terenie podobszaru Odry	2	1	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Tak niski poziom przestępczości jest istotnym atutem podobszaru, który wpływa pozytywnie na jakość życia mieszkańców oraz poczucie stabilności i porządku publicznego. W kontekście rewitalizacji sprzyja to budowaniu zaufania społecznego, wzmocnieniu relacji sąsiedzkich i podejmowaniu wspólnych inicjatyw społecznych.

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym

Na terenie podobszaru Odry w 2016 r. oraz w 2021 r. nie wystąpiły wypadki drogowe.

W podobszarze Odry odnotowano wzrost wskaźnika kolizji drogowych, jednak wynika on z pojedynczego zdarzenia, które – ze względu na niewielką liczbę mieszkańców – wpłynęło istotnie na wskaźnik przeliczeniowy. Mimo wzrostu, ogólna skala zjawiska pozostaje bardzo niska, a obszar ten można nadal uznać za bezpieczny pod względem zdarzeń drogowych.

Tabela 54. Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze – podobszar Odry

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,6101	0,7593	0,1492	↑	—
Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na obszarze wiejskim	0,6860	0,7543	0,0683	↑	—
Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Odry	0,0000	0,1736	0,1736	↑	-0,00109
Liczba kolizji drogowych na terenie podobszaru Odry	0	1	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

W kontekście rewitalizacji, nawet jednostkowe przypadki kolizji mogą wskazywać na potrzebę przeglądu lokalnej infrastruktury drogowej – np. oznakowania, widoczności czy stanu nawierzchni. Warto kontynuować działania profilaktyczne w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz dbać o infrastrukturę wspierającą bezpieczne korzystanie z przestrzeni publicznych, w tym przez pieszych i rowerzystów.

Niski poziom kapitału społecznego

W podobszarze Odry liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców nieznacznie wzrosła w analizowanym okresie i pozostaje wyższa niż średnia dla całej gminy. Choć liczba organizacji jest niewielka, ich obecność świadczy o aktywności społecznej i zaangażowaniu mieszkańców w działania oddolne.

Tabela 55. Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców – podobszar Odry

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na terenie gminy na 1 000 mieszkańców	2,34	2,64	0,30	↑	—
Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na obszarze wiejskim na 1 000 mieszkańców	2,90	3,16	0,26	↓	—
Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na terenie podobszaru Odry na 1 000 mieszkańców	3,39	3,47	0,08	↑	-0,00038
Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na terenie podobszaru Odry	2	2	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Obecność sektora organizacji pozarządowych może stanowić istotny potencjał w kontekście rewitalizacji – takie podmioty mogą animować lokalną społeczność, realizować inicjatywy kulturalne, edukacyjne czy integracyjne oraz wspierać osoby zagrożone wykluczeniem. Warto zatem wzmacniać ich pozycję i tworzyć warunki do rozwoju współpracy międzysektorowej, co przyczyni się do trwałego rozwoju kapitału społecznego na terenie jednostki.

Przedsiębiorczość

W podobszarze Odry wskaźnik liczby budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców jest wyższy niż średnia dla obszaru wiejskiego i nieznacznie przewyższa również średni poziom dla całej gminy, co świadczy o relatywnie silnej obecności zaplecza gospodarczego. Wskaźnik ten wskazuje na aktywność przedsiębiorczą i funkcjonowanie lokalnej infrastruktury przemysłowej, która może generować miejsca pracy i wpływać na rozwój lokalnej gospodarki.

Tabela 56. Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców – podobszar Odry

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców na terenie gminy	19,7991	—
Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców na obszarze wiejskim	14,9974	—
Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców na terenie podobszaru Odry	20,8333	-0,00005
Liczba budynków przemysłowych na terenie podobszaru Odry	12	—

Źródło: Opracowanie własne

Taki potencjał warto wykorzystać, wspierając lokalnych przedsiębiorców, tworząc warunki dla nowych inwestycji i promując współpracę sektora gospodarczego z samorządem i społecznością lokalną. Obecność budynków przemysłowych może również stanowić bazę dla inicjatyw związanych z rozwojem małych zakładów, rzemiosła czy usług, co sprzyja dywersyfikacji źródeł dochodu mieszkańców i wzmocnieniu lokalnej samowystarczalności ekonomicznej.

Jakość środowiska naturalnego

W podobszarze Odry udział budynków mieszkalnych ogrzewanych piecami na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców jest niższy niż średnia dla gminy i obszaru wiejskiego, jednak nadal pozostaje na relatywnie wysokim poziomie, co świadczy o znacznej skali wykorzystania paliw stałych jako źródła ogrzewania. Obecność aż 73 takich budynków wskazuje, że tradycyjne systemy grzewcze wciąż dominują w lokalnym zasobie mieszkaniowym.

Tabela 57. Wskaźnik budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców – podobszar Odry

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Wskaźnik budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców na terenie gminy	44,75%	—
Wskaźnik budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców na obszarze wiejskim	40,33%	—
Wskaźnik budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców na terenie podobszaru Odry	34,76%	-0,00023
Liczba budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel na terenie podobszaru Odry	73	—

Źródło: Opracowanie własne

Taka sytuacja wiąże się z potencjalnymi problemami środowiskowymi, w tym z emisją zanieczyszczeń powietrza, oraz z wysokimi kosztami ogrzewania i niską efektywnością

energetyczną budynków. W ramach działań rewitalizacyjnych warto promować modernizację źródeł ciepła poprzez wymianę pieców na bardziej ekologiczne, wspierać termomodernizację oraz wdrażać programy edukacyjne dotyczące oszczędności energii. Poprawa efektywności energetycznej budynków nie tylko podniesie komfort życia mieszkańców, ale również przyczyni się do poprawy jakości powietrza i długofalowej ochrony środowiska.

Niedostateczny stopień skanalizowania i zwodociągowania budynków mieszkalnych

Głównymi problemami zdiagnozowanymi w sferze przestrzenno-funkcjonalnej jest niewystarczający stopień skanalizowania i zwodociągowania budynków mieszkalnych będących w zasobie mieszkaniowym gminy na terenie jednostki Odry. Żaden z budynków, nie jest podłączony do zbiorczego systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz sieci wodociągowej.

Brak podłączenia budynków mieszkalnych do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na terenie podobszaru Odry stanowi istotne ograniczenie w zakresie jakości życia mieszkańców oraz rozwoju funkcjonalno-przestrzennego tego obszaru. Taki stan rzeczy nie tylko wpływa negatywnie na komfort użytkowania nieruchomości, ale także może generować zagrożenia sanitarne i środowiskowe, szczególnie w kontekście ochrony wód gruntowych oraz gleb.

Brak dostosowania budynków publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową

Na terenie podobszaru Odry nie ma zlokalizowanych budynków publicznych.

Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych

Na terenie podobszaru nie ma zlokalizowanych budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy.

Potencjał podobszaru Odry

Wśród pozytywnych aspektów zdiagnozowanych na terenie jednostki Odry należy również wskazać funkcjonowanie boiska gminnego, placu zabaw z elementami siłowni zewnętrznej, otwartej strefy aktywności i przystani kajakowej. Na tutejszym obszarze znajduje się również Muzeum Kręgów Kamiennych oraz jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej.

Funkcjonowanie boiska gminnego, placu zabaw z siłownią zewnętrzną oraz otwartej strefy aktywności stwarza dogodne warunki do codziennej aktywności fizycznej i rekreacji dla osób w różnym wieku. Infrastruktura ta sprzyja poprawie jakości życia, zdrowia mieszkańców, a także umożliwia realizację działań animacyjnych, takich jak pikniki, rozgrywki sportowe czy spotkania integracyjne. W ramach programu rewitalizacji te obiekty mogą stanowić bazę do organizowania cyklicznych wydarzeń lokalnych, warsztatów i projektów społecznych angażujących mieszkańców, szczególnie dzieci, młodzież i seniorów.

Przystań kajakowa z kolei wyróżnia podobszar Odry na tle innych jednostek – jako element turystyki aktywnej i przyrodniczej może być punktem wyjścia dla działań związanych z rozwojem oferty turystycznej i edukacji ekologicznej. Stwarza również potencjał do powstawania lokalnych inicjatyw gospodarczych (np. wynajem sprzętu wodnego, mała gastronomia sezonowa).

Istnienie Muzeum Kręgów Kamiennych, będącego unikalnym dziedzictwem kulturowym regionu, podnosi atrakcyjność obszaru nie tylko dla mieszkańców, ale również dla turystów i odwiedzających. Obiekt ten może stać się centrum działań edukacyjno-kulturalnych oraz miejscem realizacji inicjatyw łączących historię z nowoczesną formą przekazu (np. gry terenowe, wystawy multimedialne). Włączenie muzeum do programu rewitalizacji może znacząco przyczynić się do wzrostu tożsamości lokalnej oraz promocji regionu.

Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej pełni nie tylko funkcje ratownicze, ale również społeczne – jest często miejscem spotkań i inicjatyw obywatelskich. Jej obecność wspiera bezpieczeństwo lokalnej społeczności i może zostać wykorzystana jako partner instytucjonalny przy realizacji działań rewitalizacyjnych, np. w zakresie edukacji, profilaktyki czy animacji społecznej.

Wszystkie te elementy tworzą realną i trwałą bazę do rozwoju działań społecznych, edukacyjnych i gospodarczych. W programie rewitalizacji należy więc nie tylko utrzymać istniejącą infrastrukturę, ale również ją aktywizować, rozszerzać ofertę dostępnych usług i angażować mieszkańców w procesy decyzyjne oraz w życie społeczne jednostki. Taki kierunek działań może przyczynić się do wzrostu spójności społecznej, lokalnej dumy i odporności wspólnoty na przyszłe wyzwania.

Na terenie podobszaru znajdują się szczególnie cenne obiekty zabytkowe tj. wpisane do rejestru zabytków. Zabytki stanowią integralną częścią historii i kultury regionu, a ich zachowanie wspiera budowanie lokalnej tożsamości i promowanie dziedzictwa kulturowego, co wzmacnia proces rewitalizacji oraz budzi dumę wśród mieszkańców. Cenne zabytki stanowią wyjątkowe narzędzie edukacyjne, umożliwiając naukę historii, architektury i kultury. Zachowanie zabytków jest kluczowe dla rozwoju kultury i dziedzictwa lokalnego, a także sprzyja tworzeniu zrównoważonych, atrakcyjnych i pełnych życia społeczności. W poniższej tabeli zamieszczono wykaz zabytków zlokalizowanych w podobszarze Odry.

Tabela 58. Zabytki zlokalizowane na terenie podobszaru Odry wpisane do rejestru zabytków

Lp.	Adres	Nazwa zabytku	Nr w rejestrze
Zabytki nieruchome			
1.	Odry	Kościół parafialny pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny	A-1839 z 2008-12-10

Źródło: https://dane.gov.pl/pl/dataset/1130,rejestr-zabytkow-nieruchomych/resource/64358/table?page=1&per_page=20&q=czersk&sort= (dostęp: 22.05.2025 r.)

1.4. Podobszar Złotowo

Obszar jednostki Złotowo zajmuje powierzchnię 1 519 ha i zamieszkiwany jest przez 899 osób. Na przestrzeni lat 2016-2021 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 1 osobę.

Teren podobszaru Złotowo obejmuje następujące miejscowości: Złotowo, Łukowo, Czernsk (osada leśna).

Demografia

Biorąc pod uwagę ekonomiczne grupy mieszkańców, zauważyć można spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym.

Tabela 2. Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w jednostce Złotowo w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	2016	2021
Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	195	183
Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (kobiety 18-59 lat; mężczyźni 18-64 lata)	561	574
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (kobiety 60 lat i więcej; mężczyźni 65 lat i więcej)	144	142
Razem	900	899

Źródło: Opracowanie własne

W przeciwieństwie do tendencji obserwowanej na poziomie całej gminy i obszaru wiejskiego, w podobszarze Złotowo udział osób starszych w ogólnej liczbie ludności nie wzrósł, lecz nieznacznie spadł. Oznacza to, że w latach 2016–2021 społeczność Złotowa nie uległa procesowi starzenia się w takim stopniu, jak inne części gminy.

Taki wynik może być efektem korzystnych zmian demograficznych, np. większej stabilności liczby mieszkańców w młodszym wieku lub napływu młodszych rodzin. W kontekście rewitalizacji stanowi to potencjalną przewagę rozwojową, którą warto wzmocnić poprzez działania sprzyjające aktywności zawodowej, społecznej i rodzinnej mieszkańców, a także kontynuować inwestycje w infrastrukturę i usługi dostosowane do zróżnicowanej struktury

wiekowej. Taka stabilność demograficzna może stanowić fundament dla budowania trwałego kapitału społecznego i planowania zrównoważonego rozwoju lokalnego.

Tabela 59. Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Złotowo

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na terenie gminy	15,76%	18,15%	2,39	↑	—
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na obszarze wiejskim	14,75%	16,78%	2,03	↑	—
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na terenie podobszaru Złotowo	16,00%	15,80%	-0,20	↓	-0,00051

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Złotowo w latach 2016-2021 odnotowano spadek udziału dzieci i młodzieży w wieku 0-17 lat w ogólnej liczbie ludności. Choć wskaźnik ten nadal utrzymuje się na poziomie porównywalnym z wartościami gminnymi i wiejskimi, obserwowana tendencja zniżkowa może świadczyć o powolnym procesie starzenia się społeczności lokalnej lub o odpływie rodzin z dziećmi.

Zjawisko to wymaga szczególnej uwagi, ponieważ może prowadzić do zmniejszenia zapotrzebowania na infrastrukturę edukacyjną i rekreacyjną, a także wpływać na osłabienie aktywności społecznej. Warto podejmować działania wspierające młode rodziny i zwiększające atrakcyjność osiedleńczą, np. poprzez rozwój oferty usług dla dzieci, poprawę warunków mieszkaniowych czy inwestycje w przestrzeń publiczną sprzyjającą rodzinnej aktywności.

Tabela 60. Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Złotowo

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na terenie gminy	20,99%	21,12%	0,13	↑	—
Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na obszarze wiejskim	22,08%	21,95%	-0,13	↓	—
Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na terenie podobszaru Złotowo	21,67%	20,36%	-1,31	↓	0,00018

Źródło: Opracowanie własne

Bezrobocie, w tym bezrobocie długotrwałe

W obszarze bezrobocia jednostka Złotowo charakteryzuje się negatywną sytuacją. Poziom bezrobocia kształtuje się na poziomie powyżej średniej dla gminy. Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na terenie jednostki wynosi 8,36%, co jest wartością wyższą o 1,13 p. proc. od średniej dla gminy.

Tabela 61. Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze – podobszar Złotowo

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na terenie gminy	7,23%	—
Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na obszarze wiejskim	7,69%	—
Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na terenie podobszaru Złotowo	8,36%	0,00200
Liczba bezrobotnych na terenie podobszaru Złotowo	48	—

Źródło: Opracowanie własne

Dodatkowo zdiagnozowano również wysoki udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia, wysoki udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych oraz wysoki udział bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności w ogóle bezrobotnych.

W podobszarze Złotowo udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia pozostał na niezmiennym poziomie w latach 2016–2021, podczas gdy w całej

gminie i na obszarach wiejskich wskaźnik ten wyraźnie spadł. Może to świadczyć o utrzymującym się problemie wykluczenia zawodowego i ekonomicznego.

Stabilność wskaźnika może wynikać z faktu, że wsparcie trafia do grup szczególnie narażonych na długotrwałe bezrobocie lub że brakuje wystarczających narzędzi do trwałej aktywizacji tych osób.

Tabela 62. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Złotowo

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na terenie gminy	2,50%	0,62%	-1,88	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na obszarze wiejskim	2,04%	0,51%	-1,53	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na terenie podobszaru Złotowo	1,22%	1,22%	0,00	→	0,00569
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia na terenie podobszaru Złotowo	11	11	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Złotowo udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym w ogólnej liczbie osób bezrobotnych jest nieco wyższy niż średnia dla gminy i obszaru wiejskiego. Wskazuje to na utrzymujący się problem niskiego poziomu wykształcenia wśród części osób pozostających bez pracy, co może ograniczać ich możliwości zatrudnienia, szczególnie w bardziej wymagających lub zmieniających się branżach.

Tabela 63. Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Złotowo

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na terenie gminy	22,21%	—
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na obszarze wiejskim	22,72%	—
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na terenie podobszaru Złotowo	25,00%	0,00104
Liczba bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym na terenie podobszaru Złotowo	12	—

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Złotowo udział bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności w ogólnej liczbie osób bezrobotnych jest wyraźnie wyższy niż średnia dla gminy i obszaru wiejskiego. Świadczy to o szczególnej wrażliwości tego obszaru na problem wykluczenia zawodowego wśród osób z niepełnosprawnościami.

Zjawisko to może wynikać z ograniczonej dostępności miejsc pracy dostosowanych do potrzeb tej grupy, barier infrastrukturalnych lub niewystarczającej oferty wsparcia w zakresie aktywizacji zawodowej. W kontekście rewitalizacji konieczne jest uwzględnienie specyfiki tej grupy poprzez działania wspierające integrację na rynku pracy, takie jak programy zatrudnienia wspomaganego, szkolenia dostosowane do indywidualnych możliwości, doradztwo zawodowe oraz poprawa dostępności przestrzeni i usług.

Tabela 64. Udział bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Złotowo

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Udział bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności w ogóle bezrobotnych na terenie gminy	7,77%	—
Udział bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności w ogóle bezrobotnych na obszarze wiejskim	7,64%	—
Udział bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności w ogóle bezrobotnych na terenie podobszaru Złotowo	12,50%	0,00347
Liczba bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności na terenie podobszaru Złotowo	6	—

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Złotowo ponad połowa osób bezrobotnych pozostaje bez pracy dłużej niż 12 miesięcy, co świadczy o istotnym problemie długotrwałego bezrobocia. Choć wskaźnik ten jest

nieco niższy niż średnie dla gminy i obszaru wiejskiego, jego poziom nadal wskazuje na trwały charakter wykluczenia zawodowego wśród części mieszkańców.

Długotrwałe bezrobocie często wiąże się z dodatkowymi barierami, takimi jak brak kwalifikacji, utrata motywacji, problemy zdrowotne czy ograniczona mobilność.

Tabela 65. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Złotowo

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na terenie gminy	55,80%	—
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na obszarze wiejskim	59,78%	—
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na terenie podobszaru Złotowo	52,08%	-0,00108
Liczba długotrwałe bezrobotnych na terenie podobszaru Złotowo	25	—

Źródło: Opracowanie własne

Osoby dotknięte bezrobociem mogą potrzebować wsparcia i programów szkoleniowych, aby odzyskać umiejętności i wrócić na rynek pracy. Brak takiego wsparcia może utrudniać reintegrację zawodową i prowadzić do długotrwałego bezrobocia. Problem bezrobocia może prowadzić do braku perspektyw rozwoju społeczności lokalnej. Mieszkańcy, którzy nie mają dostępu do pracy, mogą odczuwać frustrację i brak nadziei na lepszą przyszłość, co może wpływać na ich zaangażowanie w procesy rewitalizacyjne. Istotne w rozwiązywaniu problemu bezrobocia w obszarach objętych rewitalizacją są inwestycje w edukację, szkolenia zawodowe i programy reintegracji zawodowej oraz programy i inicjatywy, które wspierają tworzenie miejsc pracy, oferują wsparcie dla osób bezrobotnych, i promują rozwój przedsiębiorczości na lokalnym rynku pracy.

Wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami

W podobszarze Złotowo, w przeciwieństwie do tendencji obserwowanej w skali całej gminy i obszaru wiejskiego, odnotowano wzrost udziału osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności. Zwiększenie liczby osób objętych takim wsparciem może świadczyć o rosnących potrzebach tej grupy społecznej lub lepszym dostępie do systemu pomocy społecznej.

Wzrost ten wskazuje na konieczność objęcia osób z niepełnosprawnościami szczególną uwagą w ramach działań rewitalizacyjnych. Kluczowe jest zapewnienie dostępnych usług opiekuńczych, zdrowotnych i socjalnych, a także przeciwdziałanie wykluczeniu poprzez działania wspierające samodzielność, aktywność i integrację społeczną. Wskazane są również

inwestycje w dostępność przestrzeni publicznej i budynków oraz rozwój inicjatyw lokalnych angażujących osoby z niepełnosprawnościami w życie społeczności. Uwzględnienie tych potrzeb pozwoli na budowanie bardziej włączającej i zrównoważonej lokalnej polityki społecznej.

Tabela 66. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Złotowo

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na terenie gminy	2,04%	1,24%	-0,80	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na obszarze wiejskim	1,64%	0,90%	-0,74	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na terenie podobszaru Złotowo	0,78%	1,33%	0,55	↑	0,00044
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności na terenie podobszaru Złotowo	7	12	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Złotowo w latach 2016-2021 nastąpił wyraźny wzrost udziału osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby, co jest odwrotną tendencją w porównaniu do spadków notowanych na poziomie całej gminy i obszaru wiejskiego. Znaczne zwiększenie liczby osób objętych takim wsparciem wskazuje na pogłębiające się problemy zdrowotne wśród mieszkańców lub większą skuteczność identyfikowania i obejmowania pomocą osób z przewlekłymi schorzeniami.

Wzrost ten sygnalizuje konieczność wzmocnienia systemu wsparcia zdrowotnego i opiekuńczego, szczególnie dla osób z ograniczoną samodzielnością. W ramach działań rewitalizacyjnych należy uwzględnić rozwój lokalnych usług społecznych i zdrowotnych, dostęp do specjalistycznej opieki, programy wsparcia dla opiekunów oraz inicjatywy sprzyjające aktywizacji i integracji osób chorych. Działania te są niezbędne dla poprawy jakości życia mieszkańców dotkniętych długotrwałymi problemami zdrowotnymi oraz dla wzmocnienia lokalnej spójności społecznej.

Tabela 67. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Złotowo

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na terenie gminy	1,83%	1,42%	-0,41	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na obszarze wiejskim	1,49%	1,02%	-0,47	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na terenie podobszaru Złotowo	0,44%	1,67%	1,23	↑	0,00030
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby na terenie podobszaru Złotowo	4	15	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Złotowo odnotowano wyraźny wzrost liczby mieszkańców ze szczególnymi potrzebami – zarówno z niepełnosprawnościami, jak i przewlekle chorych. W przeciwieństwie do ogólnych trendów w gminie, zjawisko to nasila się, co wskazuje na rosnące potrzeby opiekuńcze i zdrowotne lokalnej społeczności. Wymaga to pilnego uwzględnienia w działaniach rewitalizacyjnych poprzez rozwój dostępnych usług, wsparcie opiekunów oraz poprawę dostępności infrastruktury i przestrzeni publicznych, tak aby zwiększyć samodzielność i integrację tych osób.

Alkoholizm

W podobszarze Złotowo odnotowano spadek udziału osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu, co jest zgodne z tendencją obserwowaną na poziomie gminy i obszaru wiejskiego. Choć skala zjawiska jest niewielka, jego obecność wskazuje na potrzebę dalszego prowadzenia działań profilaktycznych i wspierających. Warto kontynuować i rozwijać lokalne programy przeciwdziałania uzależnieniom oraz zapewnić dostęp do wsparcia terapeutycznego i psychologicznego dla osób zagrożonych wykluczeniem z powodu problemów alkoholowych.

Tabela 68. Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Złotowo

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na terenie gminy	0,28%	0,13%	-0,15	↓	—
Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na obszarze wiejskim	0,26%	0,11%	-0,15	↓	—
Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na terenie podobszaru Złotowo	0,22%	0,11%	-0,11	↓	-0,00012
Liczba osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu na terenie podobszaru Złotowo	2	1	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Bezpieczeństwo funkcjonowania rodzin

Na terenie jednostki w roku 2021 odnotowano wyższy udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem – 0,44%, niż średnia dla gminy, która wynosiła 0,40%. Warto zauważyć, że na przestrzeni lat 2016-2021 odsetek ten wzrósł o 0,33 p. proc.. Aby poradzić sobie z tym zagrożeniem, ważne jest, aby proces rewitalizacji uwzględniał strategie poprawy bezpieczeństwa, takie jak zwiększanie obecności policyjnej, programy prewencji przestępczości, inwestycje w oświetlenie uliczne i inicjatywy społecznościowe, które promują poczucie wspólnoty i zaangażowanie mieszkańców w dbanie o swoje otoczenie. Bezpieczeństwo rodzin i mieszkańców jest kluczowym elementem sukcesu każdego procesu rewitalizacji.

Tabela 69. Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Złotowo

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na terenie gminy	0,25%	0,40%	0,15	↑	—
Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na obszarze wiejskim	0,27%	0,41%	0,14	↑	—
Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na terenie podobszaru Złotowo	0,11%	0,44%	0,33	↑	0,00019
Liczba Niebieskich Kart założonych w danym roku na terenie podobszaru Złotowo	1	4	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Przestępczość

W podobszarze Złotowo wskaźnik przestępczości uległ wyraźnemu obniżeniu, w przeciwieństwie do tendencji wzrostowej obserwowanej na poziomie gminy i obszaru wiejskiego. Spadek liczby przestępstw na 1 000 mieszkańców świadczy o poprawie bezpieczeństwa lokalnego i może być efektem skutecznych działań prewencyjnych, dobrej współpracy społeczności z instytucjami porządku publicznego lub niewielkiej skali problemu przestępczości w ogóle.

Tabela 70. Wskaźnik przestępstw popełnionych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców – podobszar Złotowo

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Wskaźnik przestępstw popełnionych na terenie gminy na 1 000 mieszkańców	6,96	7,02	0,06	↑	—
Wskaźnik przestępstw popełnionych na obszarze wiejskim na 1 000 mieszkańców	5,01	5,53	0,52	↑	—
Wskaźnik przestępstw popełnionych na podobszarze Złotowo na 1 000 mieszkańców	3,33	2,22	-1,11	↓	-0,00276
Liczba przestępstw na terenie podobszaru Złotowo	3	2	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Jest to istotny atut, który wzmacnia poczucie stabilności i sprzyja integracji społecznej. Zachowanie tego poziomu bezpieczeństwa oraz jego dalsze wzmacnianie – m.in. poprzez inicjatywy sąsiedzkie, monitoring lub działania edukacyjne – może pozytywnie wpłynąć na jakość życia mieszkańców i atrakcyjność obszaru.

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym

W podobszarze Złotowo sytuacja w zakresie bezpieczeństwa drogowego jest zróżnicowana. Wskaźnik wypadków drogowych pozostaje na bardzo niskim i stabilnym poziomie, co wskazuje na brak poważnych zdarzeń z udziałem poszkodowanych – to pozytywny sygnał świadczący o ogólnie bezpiecznych warunkach ruchu.

Z drugiej strony, wyraźnie wzrósł wskaźnik kolizji drogowych, który w 2021 roku był ponad dwukrotnie wyższy niż pięć lat wcześniej i znacznie przekroczył średnie wartości dla gminy i obszaru wiejskiego. Może to wskazywać na lokalne problemy infrastrukturalne, zwiększone natężenie ruchu, nieuwagę uczestników lub niewystarczające oznakowanie niektórych odcinków dróg.

Tabela 71. Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze – podobszar Złotowo

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,1096	0,1201	0,0105	↑	—
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na obszarze wiejskim	0,1143	0,1403	0,0260	↑	—
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Złotowo	0,1111	0,1112	0,0001	↑	-0,00013
Liczba wypadków drogowych na terenie podobszaru Złotowo	1	1	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 72. Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze – podobszar Złotowo

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,6101	0,7593	0,1492	↑	—

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na obszarze wiejskim	0,6860	0,7543	0,0683	↑	—
Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Złotowo	1,1111	2,1135	1,0024	↑	0,00384
Liczba kolizji drogowych na terenie podobszaru Złotowo	10	19	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Niezbędna jest diagnoza miejsc najczęstszych zdarzeń oraz podjęcie działań prewencyjnych, takich jak poprawa oznakowania, uspokojenie ruchu w newralgicznych punktach, doświetlenie skrzyżowań czy działania edukacyjne dla kierowców i pieszych. Zmniejszenie liczby kolizji może istotnie wpłynąć na poprawę bezpieczeństwa i komfortu życia mieszkańców podobszaru Złotowo.

Niski poziom kapitału społecznego

Na terenie podobszaru Złotowo nie są zarejestrowane żadne fundacje, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe.

Brak zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na terenie podobszaru Złotowo wskazuje na niewystarczająco rozwinięty kapitał społeczny, co może przekładać się na ograniczoną aktywność obywatelską, słabsze zaangażowanie mieszkańców w życie publiczne oraz mniejsze możliwości inicjowania i realizacji oddolnych działań lokalnych.

Przedsiębiorczość

W podobszarze Złotowo wskaźnik liczby budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców jest nieznacznie wyższy niż średnia zarówno dla gminy, jak i obszaru wiejskiego, co świadczy o dobrze rozwiniętym zapleczu infrastrukturalnym dla działalności gospodarczej. Obecność 18 budynków przemysłowych wskazuje na istotny potencjał przedsiębiorczości, który może stanowić kluczowy element lokalnego rozwoju.

Tabela 73. Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców – podobszar Złotowo

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców na terenie gminy	19,7991	—
Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców na obszarze wiejskim	14,9974	—
Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców na terenie podobszaru Złotowo	20,0222	-0,00002
Liczba budynków przemysłowych na terenie podobszaru Złotowo	18	—

Źródło: Opracowanie własne

Zasób ten należy postrzegać jako ważny fundament dla wzmacniania lokalnego rynku pracy oraz pobudzania aktywności ekonomicznej mieszkańców. Działania rewitalizacyjne powinny uwzględniać możliwości współpracy z lokalnymi przedsiębiorstwami, wspieranie rozwoju małych i średnich firm, a także tworzenie warunków dla nowych inwestycji. Rozwój przedsiębiorczości może również pośrednio przyczynić się do poprawy jakości życia poprzez zwiększenie dostępności miejsc pracy i wzrost dochodów mieszkańców.

Jakość środowiska naturalnego

W podobszarze Złotowo połowa budynków mieszkalnych nadal ogrzewana jest piecami na węgiel, co stanowi wartość wyższą niż średnia zarówno dla całej gminy, jak i dla obszaru wiejskiego. Wysoki udział tradycyjnych źródeł ogrzewania opartych na paliwach stałych wskazuje na istotne wyzwanie w zakresie efektywności energetycznej, jakości powietrza oraz komfortu życia mieszkańców.

Tabela 74. Wskaźnik budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców – podobszar Złotowo

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Wskaźnik budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców na terenie gminy	44,75%	—
Wskaźnik budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców na obszarze wiejskim	40,33%	—
Wskaźnik budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców na terenie podobszaru Złotowo	50,00%	0,00018
Liczba budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel na terenie podobszaru Złotowo	128	—

Źródło: Opracowanie własne

Działania rewitalizacyjne powinny koncentrować się na wymianie źródeł ciepła na bardziej ekologiczne i energooszczędne, wsparciu termomodernizacji budynków oraz edukacji mieszkańców w zakresie korzyści płynących z poprawy efektywności energetycznej. Poprawa

warunków grzewczych nie tylko wpłynie na ograniczenie emisji zanieczyszczeń, ale również na zmniejszenie kosztów utrzymania gospodarstw domowych i podniesienie standardu życia.

Niedostateczny stopień skanalizowania i zwodociągowania budynków mieszkalnych

Głównym problemem zdiagnozowanym w sferze przestrzenno-funkcjonalnej jest niewystarczający stopień skanalizowania budynków mieszkalnych będących w zasobie mieszkaniowym gminy na terenie jednostki Złotowo. Żaden z budynków, nie jest podłączony do zbiorczego systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków. Brak podłączenia budynków mieszkalnych do sieci kanalizacyjnej na terenie podobszaru Złotowo stanowi istotne ograniczenie w zakresie jakości życia mieszkańców oraz rozwoju funkcjonalno-przestrzennego tego obszaru. Taki stan rzeczy nie tylko wpływa negatywnie na komfort użytkowania nieruchomości, ale także może generować zagrożenia sanitarne i środowiskowe, szczególnie w kontekście ochrony wód gruntowych oraz gleb.

Z kolei poziom zwodociągowania jest pełny – wszystkie budynki w zasobie mieszkaniowym gminy na terenie Złotowa są podłączone do sieci wodociągowej, co świadczy o dobrym standardzie dostępu do wody. Jednak przy braku kanalizacji, nawet ten poziom wyposażenia nie przekłada się w pełni na oczekiwany standard infrastrukturalny. Warto także podkreślić, że na terenie podobszaru Złotowo jest tylko jeden budynek mieszkalny znajdujący się w zasobie mieszkaniowym gminy.

Tabela 75. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w zasobie mieszkaniowym gminy – podobszar Złotowo

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w zasobie mieszkaniowym gminy na terenie gminy	98,44%	98,36%	-0,08	↓	—
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w zasobie mieszkaniowym gminy na obszarze wiejskim	100,00%	100,00%	0,00	→	—
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w zasobie mieszkaniowym gminy na terenie podobszaru Złotowo	100,00%	100,00%	0,00	→	-0,00003
Liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w zasobie mieszkaniowym gminy na terenie podobszaru Złotowo	1	1	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Brak dostosowania budynków publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową

Na terenie podobszaru Złotowo nie ma zlokalizowanych budynków publicznych.

Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych

W podobszarze Złotowo cały mieszkaniowy zasób gminy (tj. 100% budynków) wymaga remontu lub termomodernizacji, co wpisuje się w szerszy problem zauważalny również na poziomie całego obszaru wiejskiego. Pomimo że dotyczy to tylko jednego budynku, jego stan techniczny wskazuje na konieczność interwencji w celu poprawy warunków mieszkaniowych oraz efektywności energetycznej.

Tabela 76. Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy wymagających remontu/ termomodernizacji – podobszar Złotowo

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy wymagających remontu/ termomodernizacji na terenie gminy	98,44%	98,36%	-0,08	↓	—
Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy wymagających remontu/ termomodernizacji na obszarze wiejskim	100,00%	100,00%	0,00	→	—
Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy wymagających remontu/ termomodernizacji na terenie podobszaru Złotowo	100,00%	100,00%	0,00	→	0,00070
Liczba budynków mieszkalnych znajdujących się w zasobie mieszkaniowym gminy wymagających remontu/ termomodernizacji na terenie podobszaru Złotowo	1	1	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Modernizacja budynku nie tylko poprawi komfort życia jego mieszkańców, ale również zmniejszy koszty eksploatacji i zużycie energii, a tym samym przyczyni się do poprawy stanu środowiska. To działanie ma także wymiar społeczny – pokazuje troskę gminy o jakość lokali komunalnych i wspiera przeciwdziałanie marginalizacji osób korzystających z zasobu mieszkaniowego.

Potencjał podobszaru Złotowo

Wśród pozytywnych aspektów zdiagnozowanych na terenie jednostki Złotowo należy również wskazać funkcjonowanie placu zabaw z elementami siłowni zewnętrznej i placu rekreacyjnego.

Funkcjonowanie placu zabaw z elementami siłowni zewnętrznej oraz placu rekreacyjnego w podobszarze Złotowo stanowi istotny potencjał społeczno-przestrzenny, który może być skutecznie wykorzystany w ramach działań rewitalizacyjnych. Obiekty te pełnią ważną funkcję integrującą – są przestrzenią wspólną sprzyjającą aktywnemu spędzaniu czasu, międzypokoleniowym kontaktom oraz budowaniu więzi sąsiedzkich.

Ich obecność stwarza warunki do rozwijania inicjatyw lokalnych i animacji społecznej, takich jak zajęcia sportowe, pikniki sąsiedzkie czy warsztaty tematyczne, co może być szczególnie cenne w kontekście niskiego poziomu kapitału społecznego w jednostce. Dodatkowo, dobrze zagospodarowana przestrzeń rekreacyjna wpływa pozytywnie na postrzeganie jakości życia w danej miejscowości, zwiększa jej atrakcyjność dla rodzin z dziećmi i może przeciwdziałać depopulacji.

1.5. Podobszar Osiedle nr 1 "Centrum"

Obszar jednostki Osiedle nr 1 „Centrum” zajmuje powierzchnię 51 ha i zamieszkiwany jest przez 1 905 osób. Na przestrzeni lat 2016-2021 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 198 osób.

Do jednostki Osiedle nr 1 „Centrum” zaliczają się następujące ulice miasta Czersk: Batorego, Dąbrowskiego, Dr. Zielińskiego, Dworcowa, Gen. Józefa Hallera, Gen. Maczka, Gen. Sikorskiego, Generała Władysława Andersa, Józefa Ostrowskiego, Klonowa, Kolejowa, Kościuszki, Królowej Jadwigi, Marszałka Józefa Piłsudskiego, Plac Kalinowskich, Poczтовая oraz Rynkowa.

Demografia

Biorąc pod uwagę ekonomiczne grupy mieszkańców, zauważyć można spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 2. Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w jednostce Osiedle nr 1 „Centrum” w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	2016	2021
Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	369	313
Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (kobiety 18-59 lat; mężczyźni 18-64 lata)	1 248	1 066
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (kobiety 60 lat i więcej; mężczyźni 65 lat i więcej)	486	526
Razem	2 103	1 905

Źródło: Opracowanie własne

W związku z malejącą liczbą ludności w wieku przedprodukcyjnym, przy jednoczesnym wzroście liczby ludności w wieku poprodukcyjnym na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum” występuje i w przyszłości może się pogłębiać problem starzejącego się społeczeństwa.

W podobszarze Osiedle nr 1 „Centrum” odnotowano znaczący wzrost udziału osób starszych (kobiet w wieku 60+ i mężczyzn 65+) w ogólnej liczbie ludności – wzrost ten był wyraźnie wyższy niż w całej gminie oraz w obszarze miejskim. W 2021 roku osoby starsze stanowiły już ponad jedną czwartą mieszkańców tej jednostki, co jednoznacznie wskazuje na zaawansowany proces starzenia się lokalnej społeczności.

Taka struktura demograficzna wiąże się z koniecznością dostosowania działań rewitalizacyjnych do potrzeb seniorów.

Tabela 77. Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na terenie gminy	15,76%	18,15%	2,39	↑	—
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na obszarze miasta	16,95%	19,80%	2,85	↑	—
Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	23,11%	27,61%	4,50	↑	0,00482

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Osiedle nr 1 „Centrum” w latach 2016–2021 nastąpił spadek udziału dzieci i młodzieży w wieku 0–17 lat w ogólnej liczbie ludności, co kontrastuje z niewielkimi wzrostami notowanymi na poziomie całej gminy i obszaru miejskiego. Udział tej grupy wiekowej

w strukturze demograficznej osiedla jest wyraźnie niższy niż średnia gminna, co świadczy o pogłębiającym się procesie starzenia się lokalnej społeczności i relatywnie niskiej obecności rodzin z dziećmi.

Zjawisko to może prowadzić do ograniczenia zapotrzebowania na usługi edukacyjne i rekreacyjne dla dzieci oraz osłabienia aktywności międzypokoleniowej. W kontekście rewitalizacji konieczne jest podjęcie działań mających na celu zwiększenie atrakcyjności osiedla dla młodych rodzin, takich jak poprawa oferty mieszkaniowej, rozwój przestrzeni przyjaznych dzieciom, wzmocnienie infrastruktury edukacyjnej i wsparcie inicjatyw integrujących różne grupy wiekowe.

Tabela 78. Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na terenie gminy	20,99%	21,12%	0,13	↑	—
Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na obszarze miasta	19,70%	20,11%	0,41	↑	—
Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	17,55%	16,43%	-1,12	↓	0,00265

Źródło: Opracowanie własne

Bezrobocie, w tym bezrobocie długotrwałe

W podobszarze Osiedle nr 1 „Centrum” wskaźnik bezrobocia wśród osób w wieku produkcyjnym utrzymuje się na poziomie zbliżonym do średniej dla całej gminy, choć jest nieco wyższy niż dla całego obszaru miejskiego. Sytuacja ta wskazuje na umiarkowany, ale stabilny poziom bezrobocia, który nie odbiega znacząco od tła lokalnego.

Liczba 75 osób bezrobotnych sygnalizuje, że mimo miejskiego charakteru jednostki, rynek pracy nie w pełni odpowiada na potrzeby aktywnej zawodowo części mieszkańców, lub że istnieją bariery w dostępie do zatrudnienia, np. w postaci niedopasowania kwalifikacji, ograniczonej mobilności czy problemów zdrowotnych.

Tabela 79. Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na terenie gminy	7,23%	—

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czernsk na lata 2024-2031

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na obszarze miasta	6,67%	—
Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	7,04%	-0,00079
Liczba bezrobotnych na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	75	—

Źródło: Opracowanie własne

W kontekście rewitalizacji osiedla warto uwzględnić działania wspierające aktywizację zawodową, zwłaszcza dla grup zagrożonych wykluczeniem z rynku pracy, jak osoby starsze, młodzi dorośli czy kobiety powracające na rynek po przerwach. Istotne będzie także tworzenie przestrzeni współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami, rozwój inicjatyw społecznych wspierających przedsiębiorczość oraz działania edukacyjne podnoszące kwalifikacje zawodowe mieszkańców. Dzięki temu możliwe będzie nie tylko ograniczenie bezrobocia, ale też wzmocnienie lokalnego potencjału społeczno-gospodarczego osiedla.

W podobszarze Osiedle nr 1 „Centrum” w latach 2016–2021 odnotowano wyraźny spadek udziału osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia, co wpisuje się w pozytywny trend obserwowany również na poziomie miasta i całej gminy. Oznacza to, że skala uzależnienia od świadczeń społecznych w kontekście bezrobocia uległa ograniczeniu, co może świadczyć o poprawie sytuacji dochodowej mieszkańców, skuteczniejszej aktywizacji zawodowej lub zmianie sposobu kwalifikowania do pomocy społecznej.

Tabela 80. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na terenie gminy	2,50%	0,62%	-1,88	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na obszarze miasta	3,05%	0,74%	-2,31	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	3,00%	0,79%	-2,21	↓	0,00377
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	63	15	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Choć liczba osób korzystających z tego rodzaju wsparcia znacząco się zmniejszyła, nadal stanowi to istotną grupę mieszkańców wymagającą uwagi. Warto kontynuować i rozwijać

działania wspierające samodzielność ekonomiczną, takie jak indywidualne programy wychodzenia z bezrobocia, poradnictwo zawodowe, kursy podnoszące kwalifikacje czy rozwój usług aktywizacyjnych w partnerstwie z instytucjami rynku pracy.

W podobszarze Osiedle nr 1 „Centrum” udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych jest wyraźnie wyższy niż średni poziom dla miasta i gminy. Wskazuje to na istotny problem niskiego poziomu kwalifikacji wśród osób pozostających bez pracy, co może być jedną z głównych barier w powrocie na rynek pracy.

Taka struktura bezrobocia sugeruje konieczność ukierunkowanych działań aktywizujących i edukacyjnych, w tym kursów zawodowych, szkoleń przekwalifikujących oraz działań wspierających edukację dorosłych. Niski poziom wykształcenia ogranicza dostęp do bardziej stabilnych i lepiej płatnych miejsc pracy, co może prowadzić do utrwalenia biedy i wykluczenia społecznego.

Tabela 81. Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na terenie gminy	22,21%	—
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na obszarze miasta	21,49%	—
Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	29,33%	0,00623
Liczba bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	22	—

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Osiedle nr 1 „Centrum” udział bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności w ogólnej liczbie bezrobotnych jest relatywnie niski – znacząco niższy niż średnia dla miasta i całej gminy. Może to oznaczać mniejszy udział tej grupy w strukturze lokalnego bezrobocia, ale również może wskazywać na potencjalne trudności w rejestracji i aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami, bądź ich nieujawniony status zawodowy.

Taka sytuacja wymaga dokładniejszego rozpoznania — czy jest efektem skutecznej integracji zawodowej tej grupy, czy też barier w dostępie do systemu wsparcia i rynku pracy. W kontekście rewitalizacji istotne będzie zapewnienie, że osoby z niepełnosprawnościami nie są pomijane w działaniach aktywizacyjnych, a lokalna infrastruktura, usługi i programy rozwoju zawodowego są dostosowane do ich potrzeb.

Tabela 82. Udział bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Udział bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności w ogóle bezrobotnych na terenie gminy	55,80%	—
Udział bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności w ogóle bezrobotnych na obszarze miasta	7,96%	—
Udział bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności w ogóle bezrobotnych na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	4,00%	-0,00646
Liczba bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	3	—

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Osiedle nr 1 „Centrum” udział osób długotrwale bezrobotnych (pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy) w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosi 40%, co stanowi niższą wartość niż średnia dla miasta i całej gminy. Choć oznacza to relatywnie mniejszy udział trwałego wykluczenia zawodowego, liczba 30 takich osób świadczy o tym, że problem wciąż ma realną skalę i wymaga interwencji.

Tabela 83. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na terenie gminy	55,80%	—
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na obszarze miasta	50,13%	—
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	40,00%	-0,01068
Liczba długotrwale bezrobotnych na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	30	—

Źródło: Opracowanie własne

Niższy wskaźnik może świadczyć o większej rotacji na rynku pracy, większej aktywności instytucji wsparcia lub o większym potencjale zatrudnieniowym w tej części miasta. Niemniej jednak obecność grupy długotrwale bezrobotnych oznacza konieczność dostosowanych działań aktywizacyjnych – ukierunkowanych na osoby, które mogą borykać się z barierami powrotu na rynek pracy, takimi jak niskie kwalifikacje, wiek, stan zdrowia, brak motywacji lub ograniczony dostęp do opieki nad dziećmi.

Problem bezrobocia w podobszarze Osiedle nr 1 „Centrum” ma charakter umiarkowany i stosunkowo stabilny, jednak nadal wymaga ukierunkowanych działań. Z jednej strony obserwuje się spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej z tego tytułu, z drugiej – nadal występuje znaczny udział osób o niskim poziomie wykształcenia oraz obecność grupy długotrwale bezrobotnych. Wskazuje to na potrzebę kontynuacji działań aktywizacyjnych,

szczególnie dla osób o ograniczonych kompetencjach zawodowych i wykluczonych z rynku pracy z powodów społecznych lub zdrowotnych.

Wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami

W podobszarze Osiedle nr 1 „Centrum” udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności pozostał na stosunkowo wysokim poziomie, a odnotowany spadek w analizowanym okresie był znacznie mniejszy niż w skali całego miasta i gminy. Wskazuje to na utrzymującą się obecność grupy mieszkańców o szczególnych potrzebach zdrowotnych, wymagających stałego wsparcia instytucjonalnego.

Tabela 84. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na terenie gminy	2,04%	1,24%	-0,80	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na obszarze miasta	2,52%	1,66%	-0,86	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	2,33%	2,15%	-0,18	↓	0,01028
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	49	41	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Osiedle nr 1 „Centrum” udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby pozostaje najwyższy spośród analizowanych jednostek, mimo odnotowanego spadku w latach 2016-2021. Wskaźnik ten utrzymuje się na znacząco wyższym poziomie niż średnia dla miasta i gminy, co wskazuje na wysoką koncentrację osób z przewlekłymi problemami zdrowotnymi, wymagających stałego wsparcia społecznego.

Tabela 85. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na terenie gminy	1,83%	1,42%	-0,41	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na obszarze miasta	2,24%	1,90%	-0,34	↓	—
Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	2,95%	262,41%	-0,54	↓	0,00277
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	62	46	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Osiedle nr 1 „Centrum” utrzymuje się wysoki udział mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, w szczególności z niepełnosprawnościami oraz przewlekłymi problemami zdrowotnymi. Sytuacja ta wskazuje na konieczność objęcia tych mieszkańców priorytetowym wsparciem w ramach działań rewitalizacyjnych, poprzez rozwój usług zdrowotnych, opiekuńczych i socjalnych, dostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb osób o ograniczonej sprawności oraz działania wspierające ich aktywność i integrację społeczną. Wzmocnienie lokalnego systemu wsparcia przyczyni się do poprawy jakości życia i zwiększenia spójności społecznej na obszarze osiedla.

Alkoholizm

W podobszarze Osiedle nr 1 „Centrum” udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu pozostaje stabilny i stosunkowo niewielki, choć zmniejszył się w znacznie mniejszym stopniu niż w pozostałych częściach miasta i gminy. Może to oznaczać, że problem ten jest utrwalony w niewielkiej, lecz wymagającej wsparcia grupie mieszkańców, która nie zawsze korzysta z dostępnych form leczenia lub profilaktyki.

Tabela 86. Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na terenie gminy	0,28%	0,13%	-0,15	↓	—
Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na obszarze miasta	0,29%	0,17%	-0,12	↓	—
Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	0,24%	0,21%	-0,03	↓	0,00116
Liczba osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	5	4	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Nawet przy niskiej skali zjawiska, ważne jest zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy terapeutycznej, programów przeciwdziałania uzależnieniom oraz działań edukacyjnych i profilaktycznych. Takie wsparcie może nie tylko poprawić sytuację osób dotkniętych uzależnieniem, ale również pozytywnie wpłynąć na ich otoczenie i jakość życia lokalnej społeczności.

Bezpieczeństwo funkcjonowania rodzin

Na terenie podobszaru w roku 2021 odnotowano wyższy niż średnia dla gminy udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem – 0,47%. Warto zauważyć, że na przestrzeni lat 2016-2021 wskaźnik ten wzrósł o 0,23 p. proc. na terenie jednostki.

Tabela 87. Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na terenie gminy	0,25%	0,40%	0,15	↑	—
Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na obszarze miasta	0,22%	0,39%	0,17	↑	—
Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	0,24%	0,47%	0,23	↑	0,00078
Liczba Niebieskich Kart założonych w danym roku na	5	9	—	—	—

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”					

Źródło: Opracowanie własne

Wzrost wskaźnika wskazuje na potrzebę objęcia tego obszaru zintensyfikowanymi działaniami profilaktycznymi i interwencyjnymi w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W kontekście rewitalizacji istotne jest wzmocnienie lokalnych mechanizmów wsparcia, takich jak poradnictwo psychologiczne, mediacje rodzinne, współpraca z organizacjami pomocowymi i służbami społecznymi, a także edukacja mieszkańców w zakresie rozpoznawania i reagowania na przemoc. Takie działania mogą realnie przyczynić się do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa i spójności społecznej na osiedlu.

Przestępczość

W podobszarze Osiedle nr 1 „Centrum” odnotowano spadek wskaźnika przestępczości, który był bardziej wyraźny niż w skali miasta i gminy. Mimo to poziom przestępstw na 1 000 mieszkańców nadal pozostaje najwyższy w porównaniu do innych jednostek, co wskazuje, że bezpieczeństwo publiczne wciąż stanowi istotne wyzwanie dla tej części miasta.

Tabela 88. Wskaźnik przestępstw popełnionych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Wskaźnik przestępstw popełnionych na terenie gminy na 1 000 mieszkańców	6,96	7,02	0,06	↑	—
Wskaźnik przestępstw popełnionych na obszarze miasta na 1 000 mieszkańców	9,26	8,82	-0,44	↓	—
Wskaźnik przestępstw popełnionych na podobszarze Osiedle nr 1 „Centrum” na 1 000 mieszkańców	14,74	12,60	-2,14	↓	0,00750
Liczba przestępstw na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	31	24	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Warto inwestować w lepsze oświetlenie ulic, monitoring, obecność służb patrolowych, a także rozwijać inicjatywy sąsiedzkie i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa lokalnego. Bezpieczne otoczenie sprzyja integracji społecznej, aktywności mieszkańców w przestrzeni publicznej i budowie pozytywnego wizerunku osiedla jako miejsca przyjaznego do życia.

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym

W podobszarze Osiedle nr 1 „Centrum” obserwuje się poprawę w zakresie poważnych zdarzeń drogowych – wskaźnik liczby wypadków drogowych uległ wyraźnemu obniżeniu i jest niższy niż średnie wartości dla miasta i gminy. Oznacza to, że sytuacja na drogach pod względem wypadków z udziałem poszkodowanych uległa poprawie i może świadczyć o większej ostrożności uczestników ruchu lub poprawie infrastruktury drogowej w tym zakresie.

Tabela 89. Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,1096	0,1201	0,0105	↑	—
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na obszarze miasta	0,1041	0,0957	-0,0084	↓	—
Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	0,0951	0,0525	-0,0426	↓	-0,00223
Liczba wypadków drogowych na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	2	1	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Jednocześnie nastąpił wzrost liczby kolizji drogowych, który był większy niż na poziomie miasta i gminy. Sugeruje to, że choć poważne zdarzenia są rzadsze, często dochodzi do drobniejszych incydentów drogowych, które mogą wynikać z dużego natężenia ruchu, nieczytelnej organizacji przestrzeni ulicznej lub braku odpowiedniego oznakowania.

Tabela 90. Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na terenie gminy	0,6101	0,7593	0,1492	↑	—
Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na obszarze miasta	0,5203	0,7654	0,2451	↑	—
Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	0,9035	1,1549	0,2514	↑	0,00262
Liczba kolizji drogowych na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	19	22	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Niezbędne jest wdrożenie działań poprawiających bezpieczeństwo i czytelność ruchu drogowego, takich jak modernizacja oznakowania, uspokojenie ruchu na newralgicznych odcinkach, poprawa widoczności w rejonach przejść dla pieszych oraz kampanie edukacyjne skierowane do kierowców i pieszych. Takie działania przyczynią się do poprawy komfortu i bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej osiedla.

Niski poziom kapitału społecznego

Podobszar Osiedle nr 1 „Centrum” wyróżnia się najwyższym wskaźnikiem liczby zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na 1 000 mieszkańców spośród analizowanych jednostek, a w latach 2016–2021 odnotowano tu również istotny wzrost tego wskaźnika. Świadczy to o wysokim poziomie aktywności obywatelskiej oraz dobrze rozwiniętym kapitale społecznym, który stanowi ważny potencjał dla działań rewitalizacyjnych.

Tabela 91. Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na terenie gminy na 1 000 mieszkańców	2,34	2,64	0,30	↑	—
Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na obszarze miasta na 1 000 mieszkańców	1,66	2,02	0,36	↑	—
Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum” na 1 000 mieszkańców	4,28	5,25	0,97	↑	-0,00427
Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	9	10	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Obecność i aktywność organizacji pozarządowych może znacząco wspierać proces rewitalizacji, m.in. poprzez realizację działań animacyjnych, projektów integracyjnych, programów społecznych, edukacyjnych czy kulturalnych. Organizacje te są często bliżej mieszkańców niż instytucje publiczne i mają większą zdolność do reagowania na ich potrzeby.

Przedsiębiorczość

Podobszar Osiedle nr 1 „Centrum” charakteryzuje się wysokim wskaźnikiem liczby budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców, który przewyższa średnią dla całej gminy, choć jest nieco niższy niż dla całego obszaru miejskiego. Obecność aż 41 budynków o charakterze przemysłowym wskazuje na istotny potencjał gospodarczy i inwestycyjny tej części miasta.

Taka koncentracja obiektów przemysłowych może sprzyjać lokalnemu zatrudnieniu, rozwojowi przedsiębiorczości oraz budowie powiązań gospodarczych z innymi częściami miasta i regionu. Z punktu widzenia rewitalizacji warto ten potencjał wykorzystać, m.in. poprzez wspieranie inicjatyw lokalnych przedsiębiorców, tworzenie przestrzeni dla rozwoju małych firm, rzemiosła czy usług, a także poprawę estetyki i funkcjonalności otoczenia obiektów przemysłowych.

Tabela 92. Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców na terenie gminy	19,7991	—
Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców na obszarze miasta	25,6192	—
Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	21,5223	-0,00031
Liczba budynków przemysłowych na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	41	—

Źródło: Opracowanie własne

Jakość środowiska naturalnego

W podobszarze Osiedle nr 1 „Centrum” niemal połowa budynków mieszkalnych jest ogrzewana piecami na węgiel, co wpisuje się w ogólną strukturę miasta, gdzie dominuje ten typ ogrzewania. Wskaźnik ten, choć nieco niższy niż dla całego obszaru miejskiego, pozostaje na wysokim poziomie, co wiąże się z negatywnymi konsekwencjami środowiskowymi i zdrowotnymi.

Utrzymujący się duży udział pieców węglowych może przyczyniać się do podwyższonego poziomu emisji pyłów i zanieczyszczeń w centrum miasta, szczególnie w sezonie grzewczym.

Tabela 93. Wskaźnik budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Wskaźnik budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców na terenie gminy	44,75%	—
Wskaźnik budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców na obszarze miasta	52,45%	—

Wyszczególnienie	2021	Wskaźnik syntetyczny
Wskaźnik budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	46,60%	0,00015
Liczba budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	89	—

Źródło: Opracowanie własne

Zjawisko to może mieć istotne znaczenie w kontekście polityki klimatycznej, jakości powietrza oraz kosztów eksploatacyjnych dla mieszkańców. W związku z tym w ramach działań rewitalizacyjnych warto rozważyć np. wsparcie procesów modernizacji źródeł ciepła, promocję odnawialnych źródeł energii i poprawę efektywności energetycznej budynków.

Niedostateczny stopień skanalizowania i zwodociągowania budynków mieszkalnych

Podobszar Osiedle nr 1 „Centrum” charakteryzuje się pełnym podłączeniem budynków mieszkalnych do sieci kanalizacyjnej, co stanowi istotny atut infrastrukturalny na tle całej gminy i miasta. Utrzymanie wskaźnika na poziomie 100% świadczy o wysokim standardzie uzbrojenia terenu oraz dobrej dostępności podstawowych usług komunalnych.

Tabela 94. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w zasobie mieszkaniowym gminy – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w zasobie mieszkaniowym gminy na terenie gminy	98,44%	98,36%	-0,08	↓	—
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w zasobie mieszkaniowym gminy na obszarze miasta	97,87%	97,78%	-0,09	↓	—
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w zasobie mieszkaniowym gminy na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	100,00%	100,00%	0,00	→	-0,00017
Liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w zasobie mieszkaniowym gminy na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	18	15	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

W podobszarze Osiedle nr 1 „Centrum” wszystkie budynki mieszkalne w zasobie gminnym są podłączone do sieci wodociągowej, co potwierdza pełną dostępność podstawowej infrastruktury technicznej. Jest to poziom wyższy niż średnia dla całego miasta i gminy, gdzie występują pojedyncze przypadki braku podłączenia.

Tabela 95. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w zasobie mieszkaniowym gminy – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w zasobie mieszkaniowym gminy na terenie gminy	98,44%	98,36%	-0,08	↓	—
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w zasobie mieszkaniowym gminy na obszarze miasta	97,87%	97,78%	-0,09	↓	—
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w zasobie mieszkaniowym gminy na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	100,00%	100,00%	0,00	→	-0,00006
Liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w zasobie mieszkaniowym gminy na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	18	15	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

W porównaniu do całej gminy i miasta, gdzie występują pojedyncze przypadki braku podłączenia do tych sieci, Osiedle nr 1 „Centrum” plasuje się na najwyższym poziomie dostępności infrastruktury sanitarnej. Taki stan techniczny stanowi solidną podstawę dla dalszego zrównoważonego rozwoju tego obszaru i pozwala skoncentrować działania rewitalizacyjne na innych, bardziej problemowych sferach – społecznych, środowiskowych czy funkcjonalno-przestrzennych.

Brak dostosowania budynków publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnością

W podobszarze Osiedle nr 1 „Centrum” w latach 2016-2021 odnotowano poprawę dostępności architektonicznej budynków publicznych dla osób z niepełnosprawnością ruchową, co przełożyło się na wzrost wskaźnika o ponad 16 punktów procentowych. Mimo to poziom

dostępności pozostaje niższy niż średnia dla całego miasta i gminy, co wskazuje na wciąż istniejące bariery w przestrzeni publicznej.

Tabela 96. Udział budynków publicznych z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością ruchową – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział budynków publicznych z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością ruchową na terenie gminy	80,00%	80,00%	0,00	↑	—
Udział budynków publicznych z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością ruchową na obszarze miasta	66,67%	75,00%	8,33	↑	—
Udział budynków publicznych z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością ruchową na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	50,00%	66,67%	16,67	↑	0,00112
Liczba budynków publicznych z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością ruchową na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	1	2	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Dalsze działania powinny koncentrować się na eliminowaniu barier architektonicznych w pozostałych obiektach użyteczności publicznej, aby zapewnić równy dostęp do usług i przestrzeni wspólnej wszystkim mieszkańcom, niezależnie od ich sprawności fizycznej.

Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych

W podobszarze Osiedle nr 1 „Centrum” pomimo niewielkiej poprawy, utrzymuje się wysoki udział budynków mieszkalnych w zasobie gminnym wymagających remontu lub termomodernizacji. Wskaźnik ten spadł nieznacznie w porównaniu do 2016 roku, jednak tempo

poprawy jest wyraźnie niższe niż w całym mieście i gminie, gdzie odnotowano znacznie większy postęp.

Tabela 97. Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy wymagających remontu/ termomodernizacji – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”

Wyszczególnienie	2016	2021	Zmiana wskaźnika [p. proc.]		Wskaźnik syntetyczny
Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy wymagających remontu/ termomodernizacji na terenie gminy	82,81%	57,38%	-25,43	↓	—
Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy wymagających remontu/ termomodernizacji na obszarze miasta	91,49%	55,56%	-35,93	↓	—
Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy wymagających remontu/ termomodernizacji na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	83,33%	80,00%	-3,33	↓	0,00087
Liczba budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy wymagających remontu/ termomodernizacji na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”	15	12	—	—	—

Źródło: Opracowanie własne

Sytuacja ta wskazuje na potrzebę kontynuacji i intensyfikacji działań modernizacyjnych, zwłaszcza w zakresie poprawy efektywności energetycznej budynków, stanu technicznego instalacji oraz estetyki elewacji i części wspólnych. Działania te nie tylko przyczynią się do poprawy komfortu życia mieszkańców, ale również będą miały pozytywny wpływ na jakość powietrza, ograniczenie kosztów ogrzewania i ogólny wizerunek osiedla.

Potencjał podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum”

Na terenie jednostki zlokalizowane są: Szkoła Podstawowa nr 1 im. Janusza Korczaka w Czersku oraz Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II w Czersku. W 2021 roku w Szkole

Podstawowej nr 1 im. Janusza Korczaka z 93 8-klasistów przystępujących do egzaminu 8-klasisty z matematyki, 92 osiągnęło wynik poniżej średniej dla gminy.

Na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum” funkcjonuje transport publiczny, występują miejsca z dostępem do usług publicznych, gdzie mieszkańcy mogą korzystać z oferty edukacyjnej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej. Znajduje się tu m.in. Urząd Miejski w Czersku, Posterunek Policji, Urząd Pocztowy, Bank Spółdzielczy oraz plac Józefa Ostrowskiego, który stanowi centrum miasta i jeden z głównych punktów handlowych w gminie.

Podobszar Osiedle nr 1 „Centrum” posiada istotny potencjał rozwojowy i funkcjonalny, który może zostać skutecznie wykorzystany w ramach procesu rewitalizacji. Jako przestrzeń o charakterze śródmiejskim, skupia kluczowe instytucje publiczne, administracyjne i usługowe, co czyni go naturalnym centrum życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego gminy Czersk.

Obecność Urzędu Miejskiego, Posterunku Policji, Urzędu Poczтового i Banku Spółdzielczego zapewnia łatwy dostęp mieszkańców do usług publicznych i bezpieczeństwa, co wzmacnia funkcjonalność i atrakcyjność tej przestrzeni. Plac Józefa Ostrowskiego pełni funkcję centralnego punktu miasta, z potencjałem do dalszego rozwoju handlu, usług i integracji społecznej – np. poprzez tworzenie stref aktywności społecznej, targów lokalnych czy wydarzeń kulturalnych.

Funkcjonujący transport publiczny stanowi ważny element dostępności osiedla, ułatwiający mobilność mieszkańców w różnym wieku, w tym osób starszych, młodzieży i osób z niepełnosprawnościami. Dodatkowo, obecność dwóch szkół podstawowych czyni z osiedla ośrodek o dużym znaczeniu edukacyjnym, choć wyniki egzaminacyjne wskazują na potrzebę interwencji ukierunkowanej na podnoszenie jakości edukacji oraz wspieranie kompetencji uczniów i kadry pedagogicznej, co również może być elementem działań rewitalizacyjnych.

Dzięki istniejącej infrastrukturze instytucjonalnej i przestrzennej, osiedle ma potencjał do rozwoju programów aktywizacji mieszkańców, w tym działań międzypokoleniowych, kulturalnych, edukacyjnych i integracyjnych. Może stanowić inkubator działań społecznych i obywatelskich, zwłaszcza w powiązaniu z wysokim wskaźnikiem aktywności lokalnych organizacji pozarządowych działających na jego terenie.

Położenie Osiedla nr 1 w centrum miasta sprzyja koncentracji zasobów oraz tworzeniu modelowych rozwiązań w zakresie dostępności, zieleni miejskiej, zagospodarowania przestrzeni publicznych i poprawy estetyki otoczenia. Rewitalizacja tego obszaru może więc pełnić funkcję przestrzennego i społecznego „motoru zmiany” – dając przykład dla innych części miasta i gminy.

Wykorzystanie istniejących zasobów Osiedla nr 1 „Centrum” – instytucji, infrastruktury oraz lokalizacji – w połączeniu z ukierunkowaną interwencją na rzecz poprawy jakości edukacji, usług publicznych i warunków przestrzennych, może znacząco podnieść jakość życia mieszkańców oraz wzmocnić spójność społeczną i funkcjonalną tej części miasta. Dlatego podobszar ten powinien być traktowany jako priorytetowy obszar inwestycji i działań rewitalizacyjnych o wysokim potencjale oddziaływania.

Na terenie podobszaru znajdują się szczególnie cenne obiekty zabytkowe tj. wpisane do rejestru zabytków. Zabytki stanowią integralną część historii i kultury regionu, a ich zachowanie wspiera budowanie lokalnej tożsamości i promowanie dziedzictwa kulturowego, co wzmocnia proces rewitalizacji oraz budzi dumę wśród mieszkańców. Cenne zabytki stanowią wyjątkowe narzędzie edukacyjne, umożliwiając naukę historii, architektury i kultury. Zachowanie zabytków jest kluczowe dla rozwoju kultury i dziedzictwa lokalnego, a także sprzyja tworzeniu zrównoważonych, atrakcyjnych i pełnych życia społeczności. W poniższej tabeli zamieszczono wykaz zabytków zlokalizowanych w podobszarze Osiedle nr 1 „Centrum”

Tabela 98. Zabytki zlokalizowane na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum wpisane do rejestru zabytków

Lp.	Adres	Nazwa zabytku	Nr w rejestrze
Zabytki nieruchome			
1.	ul. Kościuszki 36 Czersk	Kościół parafialny pw. św. Marii Magdaleny	A-1228 z 2002-02-22
2.	-	Cmentarz parafialny św. Marii Magdaleny	A/249 z 1990-11-05

Źródło: https://dane.gov.pl/pl/dataset/1130,rejestr-zabytkow-nieruchomych/resource/64358/table?page=1&per_page=20&q=czersk&sort= (dostęp: 23.05.2025 r.)

1.6. Podsumowanie

Poniżej przedstawiono poszczególne wskaźnikami ze wskazaniem jednostek, na obszarze których odnotowano kryzysową sytuację, tj. sytuację gorszą w porównaniu z średnią dla całej gminy:

Sfera społeczna:

- Wskaźnik: Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na danym obszarze:
 - Gutowiec;
 - Łąg;
 - Odry;
 - Osiedle nr 1 „Centrum”.
- Wskaźnik: Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na danym obszarze:

- Gutowiec;
 - Odry;
 - Złotowo;
 - Osiedle nr 1 „Centrum”.
- Wskaźnik: Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze:
- Łąg;
 - Złotowo.
- Wskaźnik: Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na danym obszarze:
- Odry;
 - Złotowo;
 - Osiedle nr 1 „Centrum”.
- Wskaźnik: Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na danym obszarze:
- Łąg;
 - Odry;
 - Złotowo;
 - Osiedle nr 1 „Centrum”.
- Wskaźnik: Udział bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności w ogóle bezrobotnych na danym obszarze:
- Łąg
 - Złotowo.
- Wskaźnik: Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na danym obszarze:
- Gutowiec;
 - Łąg;
 - Odry.
- Wskaźnik: Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na danym obszarze:
- Złotowo;
 - Osiedle nr 1 „Centrum”.
- Wskaźnik: Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na danym obszarze:
- Odry;
 - Złotowo;

- Osiedle nr 1 „Centrum”.
- Wskaźnik: Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na danym obszarze:
 - Gutowiec;
 - Odry;
 - Osiedle nr 1 „Centrum”.
- Wskaźnik: Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na danym obszarze:
 - Gutowiec;
 - Łąg;
 - Odry;
 - Złotowo;
 - Osiedle nr 1 „Centrum”.
- Wskaźnik: Wskaźnik przestępstw popełnionych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców:
 - Gutowiec;
 - Łąg;
 - Osiedle nr 1 „Centrum”.
- Wskaźnik: Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze:
 - Gutowiec;
 - Łąg.
- Wskaźnik: Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze:
 - Gutowiec;
 - Łąg;
 - Złotowo;
 - Osiedle nr 1 „Centrum”.
- Wskaźnik: Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców:
 - Gutowiec;
 - Złotowo.

Sfera gospodarcza:

- Wskaźnik: Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców:
 - Gutowiec;
 - Łąg.

Sfera środowiskowa:

- Wskaźnik: Udział budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do ogólnej liczby budynków mieszkalnych na danym obszarze:
 - Łąg;
 - Złotowo;
 - Osiedle nr 1 „Centrum”.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna:

- Wskaźnik: Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w zasobie mieszkaniowym gminy:
 - Gutowiec;
 - Odry;
 - Złotowo.
- Wskaźnik: Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w zasobie mieszkaniowym gminy:
 - Gutowiec;
 - Odry.

Sfera techniczna:

- Wskaźnik: Udział budynków publicznych z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością ruchową:
 - Osiedle nr 1 „Centrum”.
- Wskaźnik: Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy wymagających remontu/ termomodernizacji:
 - Łąg
 - Złotowo;
 - Osiedle nr 1 „Centrum”.

Synteza szczegółowej diagnozy obszaru rewitalizacji

Przeprowadzona analiza potwierdziła istnienie złożonych i wzajemnie powiązanych zjawisk kryzysowych, które występują równolegle w wielu sferach funkcjonowania obszaru. Wnioski z diagnozy wskazują, że proces degradacji nie dotyczy wyłącznie jednej sfery, lecz ma charakter wielowymiarowy i systemowy – pogorszenie sytuacji w jednej dziedzinie (np. społecznej) jest ściśle powiązane z trudnościami w innych obszarach, takich jak infrastruktura, gospodarka czy środowisko.

W sferze społecznej dominują problemy związane z bezrobociem, starzeniem się populacji oraz korzystaniem z pomocy społecznej z powodu choroby, niepełnosprawności i bezrobocia.

Wysoki udział osób starszych i długotrwale bezrobotnych wpływa na spadek aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców, co z kolei ogranicza potencjał lokalnej gospodarki. Brak stabilnych miejsc pracy i niska aktywność zawodowa przyczyniają się do pogłębiania nierówności i uzależnienia części mieszkańców od systemu wsparcia społecznego.

Sfera gospodarcza pozostaje w silnej korelacji ze sferą społeczną – ograniczona liczba podmiotów gospodarczych oraz niewielka liczba budynków przemysłowych wpływają na niską dostępność miejsc pracy, szczególnie dla osób o niższych kwalifikacjach. Z kolei długotrwałe bezrobocie i brak lokalnych inicjatyw przedsiębiorczych osłabiają atrakcyjność inwestycyjną miejscowości i hamują rozwój drobnej przedsiębiorczości, co skutkuje stagnacją ekonomiczną i ograniczeniem dochodów samorządu.

W sferze środowiskowej problemem jest wysoki udział budynków ogrzewanych piecami na węgiel, co przekłada się na złą jakość powietrza i negatywnie wpływa na zdrowie mieszkańców. Aspekt ten pozostaje w ścisłym związku ze sferą społeczną – zły stan zdrowia, w tym choroby układu oddechowego i krążenia, generują wyższe zapotrzebowanie na pomoc społeczną i obniżają zdolność do aktywności zawodowej. Dodatkowo, ograniczone środki finansowe gospodarstw domowych utrudniają wymianę źródeł ciepła na bardziej ekologiczne, co prowadzi do utrwalania problemu.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna ujawnia niedostateczny stopień skanalizowania i zwodociągowania niektórych obszarów, co przekłada się na niższy standard życia i mniejszą atrakcyjność inwestycyjną. Brak odpowiedniej infrastruktury technicznej ogranicza możliwości rozwoju nowych funkcji mieszkaniowych i gospodarczych. W konsekwencji obszary te często stają się mniej konkurencyjne względem innych części gminy, co z kolei sprzyja odpływowi mieszkańców i dalszemu osłabieniu więzi społecznych.

W sferze technicznej zidentyfikowano problemy związane ze stanem technicznym budynków oraz ich niedostosowaniem do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Niedoinwestowanie zasobu mieszkaniowego wpływa nie tylko na komfort życia, lecz także na poczucie bezpieczeństwa i estetykę przestrzeni publicznej. Brak dostępności budynków publicznych dla osób z ograniczoną mobilnością potęguje wykluczenie społeczne i ogranicza uczestnictwo tej grupy w życiu lokalnym.

Pomiędzy wszystkimi sferami zachodzą silne sprzężenia zwrotne. Deficyty infrastrukturalne i techniczne wpływają na jakość życia, pogłębiając problemy społeczne i gospodarcze. Z kolei trudna sytuacja społeczno-ekonomiczna ogranicza możliwości finansowe mieszkańców i gminy, co utrudnia realizację inwestycji środowiskowych i przestrzennych. W efekcie powstaje cykl degradacji, w którym każda sfera wzmacnia negatywne tendencje w pozostałych.

Dlatego też niezbędne jest przyjęcie zintegrowanego podejścia rewitalizacyjnego, które obejmie jednocześnie działania społeczne, gospodarcze, przestrzenne, techniczne i środowiskowe. Kompleksowe wsparcie umożliwi odbudowę więzi społecznych, poprawę warunków życia, zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej oraz przywrócenie równowagi między rozwojem gospodarczym a ochroną środowiska.

Poza zdiagnozowanymi problemami wszystkie jednostki osadnicze wyznaczone jako obszar rewitalizacji Gminy Czersk charakteryzują się dużym potencjałem rozwoju, co stanowi istotny element dla realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W obszarze rewitalizacji znajdują się bowiem obiekty, w których świadczone są usługi edukacyjne i kulturalne, a także zapewniające dostęp do bazy sportowo-rekreacyjnej, gdzie mogą być organizowane działania aktywizujące lokalną społeczność.

2. Powiązania gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy

W niniejszym rozdziale przedstawiono powiązania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031 ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030, Planem zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030, Strategią Rozwoju Gminy Czersk do roku 2030, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Czersk oraz Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czersk na lata 2021-2030.

Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030

Strategia została przyjęta uchwałą nr 376/XXI/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 12 kwietnia 2021 roku.

Wskazuje ona trzy cele strategiczne (CS), mające charakter ogólny i określające pożądane stany docelowe w ujęciu problemowym. Są one zoperacjonalizowane przez 12 celów operacyjnych (CO).

Tabela 99. Cele określone w Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030

1. TRWAŁE BEZPIECZEŃSTWO	2. OTWARTA WSPÓLNOTA REGIONALNA	3. ODPORNA GOSPODARKA
1.1 Bezpieczeństwo środowiskowe	2.1 Fundamenty edukacji	3.1 Pozycja konkurencyjna
1.2 Bezpieczeństwo energetyczne	2.2 Wrażliwość społeczna	3.2 Rynek pracy
1.3 Bezpieczeństwo zdrowotne	2.3 Kapitał społeczny	3.3 Oferta turystyczna i czasu wolnego
1.4 Bezpieczeństwo cyfrowe	2.4 Mobilność	3.4 Integracja z globalnym systemem transportowym

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030

Cele rewitalizacji, takie jak „mieszkańcy aktywni społecznie i zawodowo” oraz „dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna”, wykazują istotną spójność z założeniami Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030. Koncepcja rewitalizacji zakłada aktywizację społeczności lokalnej, poprawę jakości życia oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, co harmonizuje z ideą budowania otwartej wspólnoty regionalnej, opartej na kapitale społecznym, wrażliwości społecznej i równym dostępie do usług publicznych.

Rewitalizacja przestrzeni wspólnych przyczynia się jednocześnie do zwiększenia bezpieczeństwa środowiskowego i zdrowotnego, wspiera zrównoważony rozwój infrastruktury oraz sprzyja budowaniu lokalnej tożsamości. Wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców, w tym działania w zakresie edukacji, mobilności czy włączenia społecznego, odpowiada na potrzeby rynku pracy oraz wzmacnia odporność gospodarczą regionu. Dzięki temu przedsięwzięcia rewitalizacyjne wpisują się w szersze cele strategiczne województwa, tworząc podstawy dla trwałego i rozwoju społeczno-gospodarczego.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030

Plan został przyjęty uchwałą nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r.

Cele i kierunki polityki przestrzennego zagospodarowania województwa:

1. Wysoka jakość przestrzeni zamieszkania i pracy:
 - 1.1. Kształtowanie struktur sieci osadniczej zgodnie z wymogami ładu przestrzennego;
 - 1.2. Kształtowanie wysokiej jakości środowiska mieszkaniowego;
 - 1.3. Racjonalizacja rozmieszczenia oraz poprawa dostępności infrastruktury społecznej i usług publicznych w tym zakresie;
 - 1.4. Zapobieganie i ograniczanie skutków powodzi oraz innych zagrożeń naturalnych;

2. Konkurencyjna oraz wielofunkcyjna przestrzeń gospodarcza i bezpieczeństwo:
 - 2.1. Efektywne i bezpieczne wykorzystanie zasobów przestrzeni przez gospodarkę;
 - 2.2. Kształtowanie struktur przestrzennych umożliwiających tworzenie nowych i trwałych miejsc pracy;
 - 2.3. Wzmacnianie całorocznej i atrakcyjnej oferty turystycznej w oparciu o zasoby i walory przyrodniczo-kulturowe, krajobrazowe i funkcje metropolitalne;
 - 2.4. Kształtowanie racjonalnej struktury przestrzennej sieci transportowej;
 - 2.5. Zwiększanie stopnia bezpieczeństwa energetycznego i sprawności systemów produkcji, przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej i ciepłej, gazu, ropy naftowej oraz produktów ropopochodnych;
 - 2.6. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa;
3. Zachowane zasoby i walory środowiska:
 - 3.1. Zachowanie i odtwarzanie zasobów środowiska przyrodniczego i jego spójności;
 - 3.2. Ochrona obszarów o charakterystycznym krajobrazie kulturowym lub znaczeniu historycznym;
 - 3.3. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń środowiska;
4. Uruchomione potencjały rozwojowe obszarów funkcjonalnych:
 - 4.1. Wzmacnianie relacji funkcjonalno-przestrzennych miejskich obszarów funkcjonalnych z wykorzystaniem ich zróżnicowanych potencjałów;
 - 4.2. Koordynacja polityki przestrzennej na obszarach szczególnych zjawisk w skali makroregionalnej;
 - 4.3. Wykorzystanie potencjału rozwojowego związanego ze szczególnymi walorami przyrodniczo-kulturowymi i krajobrazowymi;
 - 4.4. Przeciwdziałanie postępującej marginalizacji przez poprawę dostępu do dóbr i usług i rozwijanie nowych funkcji;
 - 4.5. Kształtowanie warunków przestrzennego dla rozwoju strategicznych funkcji gospodarczych.

Cele rewitalizacji są spójne z głównymi kierunkami polityki przestrzennego zagospodarowania województwa pomorskiego do 2030 roku.

Dążenie do aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców wpisuje się w założenia tworzenia konkurencyjnej i wielofunkcyjnej przestrzeni gospodarczej oraz zwiększania dostępności do infrastruktury społecznej i usług publicznych. Rewitalizacja wspiera tym samym realizację takich celów jak: poprawa jakości przestrzeni zamieszkania i pracy (1.2, 1.3), kształtowanie struktur umożliwiających powstawanie miejsc pracy (2.2), a także przeciwdziałanie marginalizacji poprzez rozwój nowych funkcji obszarów zdegradowanych (4.4).

Z kolei działania związane z kształtowaniem dostępnej, estetycznej i funkcjonalnej przestrzeni publicznej są zgodne z celem poprawy jakości środowiska mieszkaniowego i przestrzeni publicznej (1.2). Dzięki temu działania rewitalizacyjne nie tylko poprawiają lokalne warunki życia, ale wspierają także długofalową politykę zrównoważonego zagospodarowania przestrzennego regionu.

Strategia Rozwoju Gminy Czersk do roku 2030

Strategia przyjęta została uchwałą nr XLIV/499/22 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 29 marca 2022 r. Strategia określa wizję do 2030 r. a także główny cel rozwojowy i cele strategiczne.

Wizja gminy Czersk brzmi następująco:

„Czersk gminą funkcjonującą w poszanowaniu walorów Borów Tucholskich, idealną dla wygodnego życia w zgodzie z przyrodą, wspierającą przedsiębiorczość i aktywność mieszkańców oraz lokalne tradycje zawodowe i rzemieślnicze. Dobre miejsce do zamieszkania, aktywnie chroniące walory środowiska i wykorzystujące te atuty dla rozwoju społecznego”.

Głównym celem rozwojowym określonym w Strategii jest: Rozwój gminy Czersk jako wygodnego miejsca do życia dla obecnych i przyszłych pokoleń.

Strategia Rozwoju Gminy Czersk do roku 2030 jest dokumentem, który wskazuje strategiczne kierunki działań na rzecz likwidacji zdiagnozowanych problemów w sferze technicznej, społecznej, gospodarczej i środowiskowej, na których powinna być skoncentrowana uwaga władz lokalnych w perspektywie do 2030 roku, aby lepiej zaspokajać zbiorowe potrzeby mieszkańców. Już w tym miejscu widoczna jest spójność dokumentu strategicznego z założeniami Gminnego Programu Rewitalizacji, który jest wieloletnim programem działań zmierzającym do wyprowadzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysu oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju.

W wyznaczonym obszarze rewitalizacji zdiagnozowano szereg problemów społecznych, ale także problemy gospodarcze, środowiskowe, oraz braki lub ograniczenia w sferze przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. W Strategii Rozwoju wśród słabych stron wskazano m.in. starzenie się społeczeństwa, migrację młodych ludzi, skromny zasób mieszkalnictwa komunalnego, brak zróżnicowania oferty kulturalnej, niski poziom dostępności przestrzeni publicznej czy jakość powietrza wymagająca poprawy. Wśród celów określone zostały takie, których osiągnięcie poprzez realizację działań strategicznych zapewni zmniejszenie skali problemów, zdiagnozowanych w obszarze rewitalizacji. Mowa tu o następujących celach strategicznych określonych w Strategii Rozwoju Gminy Czersk do roku 2030:

- Cel strategiczny 1. Dobra jakość życia mieszkańców,
- Cel strategiczny 2. Zrównoważony rozwój gospodarczy,
- Cel strategiczny 3. Życie w zgodzie ze środowiskiem.

Strategia Rozwoju Gminy Czersk do roku 2030 stanowi najważniejszy dokument wyznaczający kierunki działań podejmowanych na terenie gminy, w tym kierunki, które należy uwzględniać przy opracowywaniu programów i planów wykonawczych. Gminny Program Rewitalizacji stanowi dokument podrzędny Strategii Rozwoju, dlatego przy określaniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych należy zachować zgodność i powiązanie działań z założeniami strategicznymi.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Czersk

Obowiązujące w chwili opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Czersk zostało przyjęte uchwałą nr LII/599/22 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 20 grudnia 2022 r. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zawiera m.in. przegląd potrzeb i możliwości rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego gminy.

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czersk określono główne potrzeby rozwojowe gminy, wśród których wskazano m.in. modernizację i rozbudowę usług społecznych, rozbudowę infrastrukturalnego zaplecza dla usług społecznych (gminnych i komercyjnych), wyposażenie gminy w nowoczesną infrastrukturę kulturalną, zapewnienie możliwości rozwoju miejsc pracy w lokalnych przedsiębiorstwach, poprawę dostępności przestrzeni publicznych, poprawę infrastruktury technicznej, w szczególności OZE i innych, niskoemisyjnych źródeł energii i ciepła czy modernizację infrastruktury drogowej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czersk na lata 2021-2030

Strategia przyjęta została uchwałą nr XXVIII/330/20 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 29 grudnia 2020 r.

Misją określoną w Strategii jest: Pomaganie mieszkańcom w trudnych sytuacjach, stwarzanie możliwości rozwoju, zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej oraz dążenie do integracji społecznej mieszkańców Gminy Czersk.

Celem realizacji ww. dokumentu jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Zadania w ramach strategii realizowane są przez Centrum Usług Społecznych w Czersku i zostały wpisane w cele strategiczne:

- 1) zintegrowany system wsparcia rodziny i opieki nad dzieckiem,
- 2) wsparcie osób bezrobotnych,
- 3) profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień,
- 4) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz łagodzenie ich skutków,
- 5) wspieranie osób niepełnosprawnych i starszych.

Działania rewitalizacyjne ukierunkowane są przede wszystkim na aktywizację i integrację społeczno-zawodową mieszkańców zdegradowanych obszarów. Mają doprowadzić do zapewnienia wysokiego standardu życia mieszkańcom gminy m.in. poprzez pobudzenie aktywności społecznej oraz zapewnienia odpowiedniej oferty edukacyjnej, kulturalnej

i rekreacyjno-sportowej, dlatego też należy stwierdzić, że zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są niezbędne do tego, aby zrealizować cele wyznaczone w Strategii.

3. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Wizja zawiera opis stanu docelowego, jaki ma zostać osiągnięty w wyniku przeprowadzenia rewitalizacji w wyznaczonym obszarze rewitalizacji, obejmując aspekty społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne oraz techniczne. Wizja stanowi podstawę określenia celów i kierunków działań, w ramach których realizowane będą przedsięwzięcia rewitalizacyjne:

Wizja obszaru rewitalizacji po realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji:

W roku 2031 obszar rewitalizacji jest miejscem sprzyjającym twórczości i integracji lokalnej społeczności. To przestrzeń, gdzie osoby zagrożone wykluczeniem mają dostęp do dostosowanych do ich potrzeb obiektów i infrastruktury. Jednostki Gutowiec, Łąg, Odry, Złotowo oraz Osiedle nr 1 „Centrum” przyciągają mieszkańców, tworząc przyjazne środowisko do życia i zapewniają warunki do osiedlenia się. Społeczność aktywnie uczestniczy w różnorodnych kulturalnych warsztatach i edukacyjnych zajęciach. Oferta społeczna, kulturalna i sportowo-rekreacyjna jest dostosowana do różnych grup wiekowych.

Różnorodne grupy mieszkańców, obejmujące dzieci, młodzież, dorosłych i seniorów, korzystają z tych udogodnień z dużym zaciekawieniem. Osoby odpowiedzialne za projekty rewitalizacyjne wykazują doskonałe zrozumienie problematyki wykluczenia społecznego i podejmują działania, których celem jest eliminacja tych barier. Dostosowują swoją ofertę do potrzeb osób o szczególnych wymaganiach. Ponadto, budynki publiczne zostały przekształcone architektonicznie, aby umożliwić łatwy dostęp osobom z niepełnosprawnościami.

Zrewitalizowany obszar przyciąga także turystów i przedsiębiorców, co sprzyja rozwojowi społecznemu i gospodarczemu. Obszar wyróżnia się bezpieczną siecią komunikacyjną i aktywnym zaangażowaniem w inicjatywy związane z ochroną środowiska, takie jak ograniczanie emisji i wykorzystywanie źródeł energii odnawialnej. W rezultacie skala problemów na obszarze rewitalizacji zmniejszyła się, a jakość życia mieszkańców poprawiła.

4. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań

Wizja stanu obszaru rewitalizacji opisana w poprzednim rozdziale będzie możliwa do osiągnięcia poprzez realizację celów oraz odpowiadających im kierunków działań. Głównym zamierzeniem rewitalizacji jest ograniczenie zdiagnozowanych problemów przy jednoczesnym

wykorzystaniu potencjału obszaru rewitalizacji, co wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

W ramach celów rewitalizacji określono kierunki działań, jakie należy podjąć, aby wyprowadzić obszar rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Każdemu z celów przypisano zjawiska problemowe, którym odpowiada dany cel oraz jednostki osadnicze w ramach obszaru rewitalizacji, dla których cel ma priorytetowe znaczenie. Ponadto określono mierniki osiągnięcia celu, które powinny być mierzone podczas okresowej oceny realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk oraz po zakończeniu wdrażania Programu.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane w ramach 2 celów rewitalizacji:

1. Mieszkańcy aktywni społecznie i zawodowo;
2. Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna;

Realizacja celu „Mieszkańcy aktywni społecznie i zawodowo” będzie obejmować działania z zakresu aktywizacji i integracji społecznej, w tym wsparcia rodzin dysfunkcyjnych zmagających się z problemami społecznymi. Uczestnictwo w warsztatach, zajęciach edukacyjnych czy sportowo-rekreacyjnych zwiększy aktywność mieszkańców obszaru rewitalizacji, umożliwi rozwój kreatywności i zdobycie nowych kompetencji, które będą mogły być wykorzystane przez mieszkańców w poszukiwaniu pracy. Mieszkańcy obszaru rewitalizacji zyskają dostęp do zróżnicowanej oferty społecznej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej. Społeczeństwo starzeje się, rosną potrzeby osób starszych, ale także z niepełnosprawnościami i borykających się z długotrwałą bądź ciężką chorobą, dlatego zapewnienie dostępu do usług społecznych dla tej grupy mieszkańców jest równie ważne, jak zwiększenie oferty usług publicznych dla dzieci i młodzieży.

Cel „Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna” obejmuje realizację działań zmierzających do poprawy atrakcyjności przestrzeni publicznej i bezpieczeństwa. Ze względu na zdiagnozowany problem niskiego poziomu bezpieczeństwa na drogach oraz niedostatecznego stopień skanalizowania i zwodociągowania budynków mieszkalnych istotna jest poprawa stanu infrastruktury technicznej. Dodatkowo w ramach niniejszego celu przewidziana jest poprawa dostępności oraz stworzenie nowych obiektów i miejsc publicznych. Bezpieczna i atrakcyjna przestrzeń publiczna tworzy warunki do aktywności społecznej i gospodarczej, przyciąga ludzi do korzystania z oferty kulturalnej i rekreacyjnej, a także sprzyja integracji społeczności lokalnej. Ludzie chętniej korzystają z przestrzeni publicznej, gdy czują się w niej bezpiecznie, co sprzyja budowaniu więzi społecznych i aktywności obywatelskiej. Atrakcyjna przestrzeń publiczna stanowi fundament udanej

rewitalizacji, wspierając rozwój społeczny, gospodarczy i ekologiczny, a także wzmacniając więzi społeczności lokalnej.

Tabela 100. Cele rewitalizacji

Cel	Kierunek działania	Zdiagnozowany problem, któremu odpowiada cel	Jednostka osadnicza w obszarze rewitalizacji, dla której cel ma priorytetowe znaczenie	Mierniki osiągnięcia celu
Mieszkańcy aktywni społecznie i zawodowo	Stworzenie środowiska sprzyjającego integracji i aktywizacji społecznej ludności	Zaawansowanie procesu starzenia się ludności; Migracja ludności; Bezrobocie; Niepełnosprawność; Długotrwała lub ciężka choroba; Alkoholizm; Niski poziom kapitału społecznego;	Gutowiec; Łąg; Odry; Złotowo; Osiedle nr 1 „Centrum”;	Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze; Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na danym obszarze; Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na danym obszarze; Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców;
	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Zaawansowanie procesu starzenia się ludności; Migracja ludności; Bezrobocie; Niepełnosprawność; Długotrwała lub ciężka choroba; Bezpieczeństwo funkcjonowania rodzin; Przestępczość; Niski stopień przedsiębiorczości;	Gutowiec; Łąg; Odry; Złotowo; Osiedle nr 1 „Centrum”;	Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze; Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na danym obszarze; Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na danym obszarze; Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na danym obszarze; Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na danym obszarze; Wskaźnik przestępstw popełnionych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców; Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców;

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Cel	Kierunek działania	Zdiagnozowany problem, któremu odpowiada cel	Jednostka osadnicza w obszarze rewitalizacji, dla której cel ma priorytetowe znaczenie	Mierniki osiągnięcia celu
Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna	Poprawa dostępności obiektów publicznych, miejsc kulturalnych oraz społecznych	Jakość środowiska naturalnego; Brak dostosowania budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową; Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych;	Gutowiec; Łąg; Złotowo; Osiedle nr 1 „Centrum”;	<p>Udział budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do ogólnej liczby budynków mieszkalnych na danym obszarze;</p> <p>Udział budynków publicznych z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością ruchową;</p> <p>Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy wymagających remontu/ termomodernizacji;</p>
	Poprawa stanu infrastruktury technicznej	Bezpieczeństwo w ruchu drogowym; Niedostateczny stopień skanalizowania budynków mieszkalnych; Niedostateczny stopień zwodociągowania budynków mieszkalnych; Niski stopień przedsiębiorczości;	Gutowiec; Łąg; Złotowo; Osiedle nr 1 „Centrum”;	<p>Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze;</p> <p>Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze;</p> <p>Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w zasobie mieszkaniowym gminy;</p> <p>Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w zasobie mieszkaniowym gminy;</p> <p>Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców;</p>

Źródło: Opracowanie własne

5. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne podejmowane będą bezpośrednio w celu eliminacji lub ograniczenia niepożądanych zjawisk zdiagnozowanych w obszarze rewitalizacji. Działania mogą być realizowane przez Gminę Czersk, ale także przez innych interesariuszy procesu rewitalizacji, niezależnie lub w porozumieniu z Gminą Czersk.

W ramach planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych uwzględniono działania, które będą realizowane głównie przez Gminę Czersk lub jej jednostki organizacyjne.

Tabela 101. Podział zadań rewitalizacyjnych w poszczególnych podobszarach rewitalizacji

Nazwa podobszaru	Zadanie rewitalizacyjne
Przedsięwzięcia dotyczące jednego podobszaru	
Gutowiec	Utworzenie drużyny piłkarskiej dla dzieci i młodzieży
	Budowa boiska przy świetlicy wiejskiej w Gutowcu
	Doposażenie i remont placu zabaw w Gutowcu
	Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Gutowcu
	Modernizacja Alei Lipowej w Gutowcu
Łąg	Organizacja zajęć aerobiku i samoobrony w Domu Kultury w Łęgu
	Utworzenie dziennego miejsca pobytu dla seniorów w Łęgu
	Termomodernizacja Domu Kultury w Łęgu
	Odnowa nawierzchni boiska sportowego wraz z instalacją odwodnienia i elementami towarzyszącymi w Łęgu
	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Łęgu
	Remont budynku przedszkola w Łęgu w celu utworzenia mieszkań komunalnych
	Termomodernizacja Ośrodka Zdrowia w Łęgu
	Rozbudowa placu zabaw przy przedszkolu w miejscowości Łąg
Odry	Zajęcia ogólnorozwojowe dla dzieci i młodzieży
	Utworzenie drużyny piłkarskiej dla dzieci i młodzieży w Odrach
	Termomodernizacja budynku remizy OSP w miejscowości Odry
	Budowa boiska ze sztuczną nawierzchnią w Odrach
	Odnowienie placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Odrach
Złotowo	Budowa świetlicy wiejskiej w Złotowie
	Rozbudowa placu zabaw w Złotowie
	Zaopatrzenie mieszkańców w wodę i kanalizację

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Nazwa podobszaru	Zadanie rewitalizacyjne
Osiedle nr 1 „Centrum”	Uruchomienie Centrum Aktywności Międzypokoleniowej
	Nadanie nowych funkcji społecznych części Dworca PKP – etap IV
	Przebudowa i przeznaczenie na funkcje społeczne budynków znajdujących się w otoczeniu Dworca PKP
	Przebudowa centrum Czerska
	Przebudowa ul. Dworcowej w Czersku
	Dostosowanie rolkowiska na potrzeby lodowiska przy Szkole Podstawowej nr 1 w Czersku wraz z budową zaplecza, w tym toalety publiczne
	Modernizacja ulicy im. Józefa Ostrowskiego (Placu Ostrowskiego)
	Termomodernizacja budynku gminnego będącego w Mieszkaniowym Zasobie Gminy
	Remont pomieszczenia przy ul. Batorego 4 na potrzeby CAM
	Poprawa funkcjonowania węzła przesiadkowego przy Dworcu PKP wraz z budową infrastruktury towarzyszącej
	Uruchomienie programu dofinansowania do odnowienia elewacji i płotów w Centrum Czerska
Przedsięwzięcia dotyczące kilku podobszarów	
Odry Osiedle nr 1 „Centrum” Gutowiec Łąg	Organizacja zajęć aktywizujących, takich jak: fitness, zumba, aerobik
Gutowiec Łąg Odry Złotowo Osiedle nr 1 „Centrum”	Organizacja zajęć dla dzieci i młodzieży
	Od Juniora do Seniora
	Wdrażanie działań „Jesteśmy do usług”
	Organizacja warsztatów z rysunku i wykonywania murali artystycznych
	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych dla osób chcących pracować jako opiekun osób starszych
	Zatrudnienie organizatora społeczności lokalnej
	Kurs kwalifikowanej pierwszej pomocy

Źródło: Opracowanie własne

5.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031 są odpowiedzią na zdiagnozowane problemy i określone cele rewitalizacji. Bez ich realizacji nie będzie możliwe osiągnięcie zakładanych celów i poprawa sytuacji w obszarze rewitalizacji. Część przedsięwzięć jest dedykowana wybranym jednostkom osadniczym, które stanowią obszar rewitalizacji, a część realizowana będzie z uwzględnieniem całego obszaru rewitalizacji i skierowana do wszystkich jego mieszkańców.

Szczegółowe powiązania i komplementarność pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami omówiono w rozdziale 6. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

W celu zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, przedsięwzięcia będą realizowane zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności oraz zasadą równego dostępu do usług. W przypadku działań realizowanych poza domem mieszkańców, wykorzystywane będą obiekty wolne od barier architektonicznych, dostosowane do potrzeb osób z ograniczeniami mobilności. Informacje o usługach, w tym materiały promocyjne i rekrutacyjne, będą udostępniane w formie elektronicznej, zgodnej ze standardami dostępności cyfrowej (WCAG 2.1), umożliwiającej odczyt przez programy asystujące. Zostaną przygotowane w różnych formatach, takich jak tekst łatwy do czytania (ETR), duży druk czy wersje audio, w sposób przejrzysty, zrozumiały i pozbawiony języka specjalistycznego. Komunikacja z uczestnikami będzie dostosowywana indywidualnie, zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami

Tabela 102. Planowane podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Nazwa	G1. Utworzenie drużyny piłkarskiej dla dzieci i młodzieży
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Mieszkańcy aktywni społecznie i zawodowo Kierunek działania: Stworzenie środowiska sprzyjającego integracji i aktywizacji społecznej ludności
Podmiot realizujący	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne, Kluby sportowe
Zakres realizowanych zadań	Utworzenie drużyny piłkarskiej stworzy okazję do integracji społecznej. Dzieci i młodzież, którzy wcześniej mogli czuć się wykluczeni, znajdą wspólne miejsce i cel, co sprzyja budowaniu przyjaźni i więzi. Granie w drużynie rozwija umiejętności komunikacyjne i współpracy. Młodzi ludzie nauczą się jak pracować razem, rozwiązywać konflikty i szanować różnice. Dodatkowo aktywność fizyczna, jaką oferuje piłka nożna, przyczyni się do ogólnego zdrowia młodych ludzi. Ponadto, dzięki zatrudnieniu trenera młode osoby skupią się na nauczaniu wartości takich jak dyscyplina, szacunek, fair play i odpowiedzialność, które mają także zastosowanie nie tylko na boisku, ale także w codziennym życiu. Aktywność sportowa stanowi zdrową alternatywę dla niezdrowych form spędzania czasu wolnego. Drużyna piłkarska może zająć czas młodzieży, zapobiegając tym samym potencjalnym negatywnym wpływom środowiska. Utworzenie drużyny może zaangażować także rodziców i lokalną społeczność, co

	<p>sprzyja budowaniu więzi międzypokoleniowych i wspólnemu zaangażowaniu w rozwój młodych ludzi.</p> <p>Niniejsze działanie będzie realizowane w oparciu i istniejącą oraz rozbudowaną/ przebudowaną infrastrukturę społeczną, w tym sportowo-rekreacyjną w ramach infrastrukturalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.</p> <p>Realizacja zadania przyczyni się do ograniczenia problemów ze sfery społecznej tj. wpłynie na wzrost aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym przede wszystkim dzieci i młodzieży.</p> <p>Zajęcia sportowe będą organizowane w sposób zapewniający udział dzieci i młodzieży z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Obiekt sportowy zostanie dostosowany architektonicznie. Trenerzy zostaną przeszkoleni w zakresie pracy z osobami o ograniczonej sprawności fizycznej i intelektualnej. W razie potrzeby planowane będzie wsparcie asystenta lub wolontariusza wspomagającego uczestników z niepełnosprawnościami. W treningach będą stosowane zróżnicowane formy aktywności, dostosowane do indywidualnych możliwości fizycznych i psychicznych uczestników.</p>
Miejsce realizacji	Gutowiec
Szacowany koszt [zł]	10 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
Termin realizacji	2029-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	<p>Rezultaty:</p> <p>Zwiększenie poziomu aktywności i integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji,</p> <p>Ożywienie społeczne mieszkańców,</p> <p>Wzrost kompetencji mieszkańców.</p> <p>Wskaźniki:</p> <p>Liczba utworzonych drużyn piłkarskich: 1 szt.</p> <p>Liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem w programie: 15 osób</p> <p>Sposób oceny:</p> <p>Listy obecności,</p> <p>Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<p>Dostępność architektoniczna:</p> <p>Treningi będą organizowane w obiekcie sportowym lub przestrzeni pozbawionych barier architektonicznych.</p> <p>Dostępność cyfrowa:</p> <p>Informacje o naborze do drużyny oraz harmonogramach zajęć będą publikowane w dostępnych cyfrowo formatach – na stronie internetowej Gminy i jednostek organizacyjnych z zachowaniem zasad dostępności (m.in. czytelny kontrast, możliwość odczytu przez czytniki ekranowe, tekst alternatywny do grafik). Materiały informacyjne i sprawozdawcze będą dostępne w formatach umożliwiającym odczytanie ich przez osoby z niepełnosprawnością wzroku.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna:</p> <p>Komunikacja z uczestnikami i rodzicami będzie prowadzona w sposób dostępny dla osób z różnymi potrzebami – z możliwością kontaktu osobistego, telefonicznego i mailowego. Treści przekazywane uczestnikom będą formułowane w sposób prosty i zrozumiały.</p>

Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.
---	--------------------------------

Nazwa	G2. Organizacja zajęć aerobiku i samoobrony w Domu Kultury w Łągu
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Mieszkańcy aktywni społecznie i zawodowo Kierunek działania: Stworzenie środowiska sprzyjającego integracji i aktywizacji społecznej ludności
Podmiot realizujący	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne, Kluby sportowe, Organizacje pozarządowe, Instytucja kultury
Zakres realizowanych zadań	<p>Zajęcia z aerobiku i samoobrony odbywać się będą w sposób cykliczny, dopasowany do potrzeb mieszkańców rewitalizacji.</p> <p>Systematyczne zajęcia pozwolą na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, promocję zdrowego stylu życia poprzez wzmocnienie świadomości kultury fizycznej. Osoby uczące się samoobrony są bardziej świadome swojego ciała i potrafią skuteczniej radzić sobie w sytuacjach potencjalnego zagrożenia. Zajęcia grupowe stwarzają okazje do integracji społecznej.</p> <p>Komunikacja z uczestnikami będzie prowadzona w sposób przystępny i zrozumiały, z możliwością kontaktu telefonicznego, mailowego lub osobistego. W razie potrzeby zapewnione zostanie wsparcie osoby asystującej lub tłumacza języka migowego. Instruktorzy będą prowadzić zajęcia z uwzględnieniem indywidualnych możliwości uczestników, w tym osób z niepełnosprawnościami, poprzez dostosowanie intensywności i zakresu ćwiczeń.</p> <p>Tworzenie wspólnoty osób o różnych doświadczeniach życiowych może pomóc w przełamywaniu barier społecznych i budowaniu pozytywnych relacji. Grupa osób angażujących się w zajęcia aerobiku i samoobrony może stać się swoistym miejscem wsparcia emocjonalnego. Wspólne wyzwania fizyczne i umysłowe sprzyjają budowaniu relacji opartych na wzajemnym zrozumieniu i wsparciu. Organizacja takich zajęć może sprzyjać współpracy z lokalnymi społecznościami, co może prowadzić do większej integracji osób wykluczonych społecznie w życie społeczne.</p> <p>Działania będą realizowane w oparciu o istniejącą oraz rozbudowaną/przebudowaną infrastrukturę społeczną, w tym sportowo-rekreacyjną w ramach infrastrukturalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.</p> <p>Realizacja zadania przyczyni się do ograniczenia problemów ze sfery społecznej, tj. wpłynie na wzrost aktywizacji osób wykluczonych społecznie, w tym w szczególności osób starszych, bezrobotnych, niepełnosprawnych i ubogich. Ponadto przyczyni się również do zwiększenia bezpieczeństwa funkcjonowania rodzin.</p> <p>Dodatkowo działanie skierowane jest do osób z rodzin objętych wsparciem pomocy społecznej oraz dzieci i młodzieży.</p>
Miejsce realizacji	Łąg
Szacowany koszt [zł]	50 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
Termin realizacji	2025-2027

<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny</p>	<p>Rezultaty: Zwiększenie poziomu aktywności i integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji Ożywienie społeczne mieszkańców, Poprawa stanu zdrowia seniorów.</p> <p>Wskaźniki: Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie: 10 osób Liczba uczestników zajęć: 20 osób</p> <p>Sposób oceny: Listy obecności, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
<p>Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Dostępność architektoniczna: Dom Kultury w Łęgu, w którym będą prowadzone zajęcia, zapewni możliwość swobodnego poruszania się osobom z ograniczoną mobilnością.</p> <p>Dostępność cyfrowa: Informacje o naborze i harmonogramach zajęć będą publikowane na stronie internetowej Gminy i Domu Kultury w formie zgodnej z zasadami WCAG 2.1 (czytelny kontrast, możliwość odczytu przez czytniki ekranowe, tekst alternatywny dla grafik). Materiały informacyjne i regulaminy zajęć będą dostępne w formatach przyjaznych osobom z niepełnosprawnościami wzroku.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna: Zapewniony zostanie dostęp do informacji o zajęciach w formie przystępnej i zrozumiałej, w tym w języku prostym. W razie potrzeby umożliwiony zostanie kontakt z organizatorem w formie telefonicznej, mailowej lub osobistej. Uczestnicy będą mogli korzystać z pomocy osoby wspierającej (asystenta) podczas zajęć.</p>
<p>Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji</p>	<p>Konflikty między mieszkańcami.</p>

<p>Nazwa</p>	<p>G3. Utworzenie dziennego miejsca pobytu dla seniorów w Łęgu</p>
<p>Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR</p>	<p>Cel rewitalizacji: Mieszkańcy aktywni społecznie i zawodowo Kierunek działania: Stworzenie środowiska sprzyjającego integracji i aktywizacji społecznej ludności</p>
<p>Podmiot realizujący</p>	<p>Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne</p>
<p>Zakres realizowanych zadań</p>	<p>Przystosowanie pomieszczeń na I piętrze Ośrodka Zdrowia w Łęgu do funkcjonowania dziennego miejsca pobytu dla seniorów. Prace modernizacyjne, remont pomieszczeń, dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnością, budowa windy. Realizacja zadania przyczyni się do ograniczenia problemów ze sfery społecznej tj. wpłynie na wzrost aktywizacji osób wykluczonych społecznie, w tym w szczególności osób starszych.</p>
<p>Miejsce realizacji</p>	<p>Łąg</p>

Szacowany koszt [zł]	500 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Program wieloletni „Senior+” na lata 2021-2025 PFRON
Termin realizacji	2028-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	<p>Rezultaty: Zwiększenie poziomu aktywności i integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji, Ożywienie społeczne mieszkańców, wzrost kompetencji mieszkańców, Poprawa stanu zdrowia seniorów, Zwiększenie samodzielności osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, Zmniejszenie poziomu bezrobocia.</p> <p>Wskaźniki: Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 20 osób Liczba miejsc dziennego miejsca pobytu dla seniorów – 20 miejsc</p> <p>Sposób oceny: Listy obecności, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<p>Dostępność architektoniczna: W ramach realizacji przedsięwzięcia planuje się pełne dostosowanie pomieszczeń dziennego miejsca pobytu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i ograniczoną mobilnością. Obiekt na I piętrze Ośrodka Zdrowia zostanie wyposażony w windę, podjazdy i bezprogowe wejścia, a wszystkie pomieszczenia — w tym sanitariaty, sale zajęć i pomieszczenia wspólne — zostaną przystosowane do poruszania się osób na wózkach inwalidzkich. Zapewnione zostaną szerokie ciągi komunikacyjne, antypoślizgowe posadzki oraz elementy kontrastowe ułatwiające orientację osobom z dysfunkcją wzroku. Meble i wyposażenie będą ergonomiczne i bezpieczne, a przestrzeń zaprojektowana z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego.</p> <p>Dostępność cyfrowa: Informacje o działalności dziennego miejsca pobytu, ofercie zajęć i rekrutacji będą publikowane w serwisach internetowych Gminy Czersk i jednostek organizacyjnych w sposób zgodny z zasadami dostępności cyfrowej (WCAG 2.1). Strony będą zawierały treści w czytelnym kontrastowym układzie, z możliwością powiększenia czcionki i odczytu przez czytniki ekranu. Dokumenty i formularze zostaną udostępnione w formatach dostępnych dla osób z niepełnosprawnością wzroku (np. pliki możliwe do odczytu przez oprogramowanie asystujące).</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna: W placówce zapewniony zostanie dostęp do informacji w formie przystępnej i zrozumiałej dla wszystkich użytkowników, w tym seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami. Komunikacja z personelem będzie możliwa osobiście, telefonicznie i mailowo. Informacje wizualne, takie jak oznakowanie pomieszczeń, tablice informacyjne czy instrukcje ewakuacyjne, będą czytelne, z zastosowaniem piktogramów i kontrastowych barw. Pracownicy ośrodka zostaną przeszkoleni w zakresie</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

	obsługi osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami ruchowymi, sensorycznymi i intelektualnymi.
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Nazwa	G4. Organizacja zajęć aktywizujących, takich jak: fitness, zumba, aerobik
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Mieszkańcy aktywni społecznie i zawodowo Kierunek działania: Stworzenie środowiska sprzyjającego integracji i aktywizacji społecznej ludności
Podmiot realizujący	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne, Gminne Centrum Kultury w Czersku
Zakres realizowanych zadań	Zajęcia skierowane będą do wszystkich grup społecznych i wiekowych. Wpłynie to pozytywnie na upowszechnianie zdrowego stylu życia. Zajęcia będą też okazją do integracji społeczności lokalnej. Zajęcia wpłyną pozytywnie na samopoczucie mieszkańców, zwiększą aktywność fizyczną i stworzą możliwość organizacji czasu wolnego.
Miejsce realizacji	Odry, Osiedle nr 1 „Centrum”, Gutowiec, Łąg
Szacowany koszt [zł]	240 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
Termin realizacji	2026-2028
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Rezultaty: Ożywienie społeczne mieszkańców, Spadek liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, Rozwój umiejętności, pasji i uczestnictwa w życiu społecznym. Wskaźniki: Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 80 osób Liczba osób korzystających z zajęć – 80 osób Sposób oceny: Listy obecności, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Dostępność architektoniczna: Zajęcia będą organizowane w obiektach pozbawionych barier architektonicznych lub w miarę możliwości dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Dostępność cyfrowa:

	<p>Informacje o organizacji i harmonogramach zajęć będą publikowane w serwisach internetowych Gminy Czersk i Gminnego Centrum Kultury w sposób zapewniający ich dostępność cyfrową zgodnie z wytycznymi WCAG 2.1. Strony internetowe oraz materiały promocyjne będą zawierały tekst alternatywny do grafik, czytelny kontrast kolorystyczny, możliwość powiększania czcionki i odczytu przez czytniki ekranowe. Dokumenty informacyjne i formularze rekrutacyjne zostaną udostępnione w formatach przyjaznych osobom z niepełnosprawnością wzroku.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna:</p> <p>Uczestnicy przedsięwzięcia będą mogli kontaktować się z organizatorami w różnych formach – osobiście, telefonicznie, mailowo – w sposób zapewniający swobodny dostęp do informacji. Przekaz informacji o zajęciach będzie prowadzony w sposób prosty i zrozumiały, z wykorzystaniem komunikacji wizualnej (np. piktogramów i plansz informacyjnych). W trakcie zajęć instruktorzy będą dostosowywać tempo i intensywność ćwiczeń do indywidualnych możliwości uczestników, w tym osób z niepełnosprawnościami lub o ograniczonej kondycji fizycznej.</p>
<p>Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji</p>	<p>Konflikty między mieszkańcami.</p>

<p>Nazwa</p>	<p>G5. Zajęcia ogólnorozwojowe dla dzieci i młodzieży</p>
<p>Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR</p>	<p>Cel rewitalizacji: Mieszkańcy aktywni społecznie i zawodowo Kierunek działania: Stworzenie środowiska sprzyjającego integracji i aktywizacji społecznej ludności</p>
<p>Podmiot realizujący</p>	<p>Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne, Gminne Centrum Kultury w Czersku; Kluby Sportowe</p>
<p>Zakres realizowanych zadań</p>	<p>Organizacja w okresie zimowym zajęć dla dzieci i młodzieży pogłębiających talenty oraz pasje artystyczne. W okresie wiosenno-letnim w ramach zajęć dla dzieci i młodzieży będą organizowane zajęcia sportowe i ruchowe. Realizacja tego zadania pozwoli na zagospodarowanie czasu wolnego oraz zwiększy integrację społeczną i wpłynie na poprawę samopoczucia dzieci i młodzieży.</p> <p>Działania będą realizowane w oparciu o istniejącą oraz rozbudowaną/przebudowaną infrastrukturę społeczną, w tym sportowo-rekreacyjną w ramach infrastrukturalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.</p> <p>Realizacja zadania przyczyni się do ograniczenia problemów ze sfery społecznej, tj. wpłynie na wzrost aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym przede wszystkim dzieci i młodzieży.</p>
<p>Miejsce realizacji</p>	<p>Odry</p>
<p>Szacowany koszt [zł]</p>	<p>60 000,00 zł</p>
<p>Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia</p>	<p>Budżet Gminy Środki zewnętrzne</p>
<p>Termin realizacji</p>	<p>2025-2028</p>

<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny</p>	<p>Rezultaty: Ożywienie społeczne mieszkańców, Spadek liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym przede wszystkim dzieci i młodzieży, Rozwój umiejętności, pasji i uczestnictwa w życiu społecznym dzieci i młodzieży.</p> <p>Wskaźniki: Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 20 osób Liczba osób biorących udział w zajęciach – 20 osób</p> <p>Sposób oceny: Listy obecności, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
<p>Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Dostępność architektoniczna: Zajęcia ogólnorozwojowe będą organizowane w obiektach dostosowanych do potrzeb dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami. Pomieszczenia, w których odbywać się będą zajęcia, zapewnią swobodny dostęp osobom z ograniczoną mobilnością. Przestrzenie będą wyposażone w odpowiednie oświetlenie, kontrastowe oznaczenia ułatwiające orientację osobom z dysfunkcją wzroku i wystarczającą przestrzeń manewrową dla wózków inwalidzkich.</p> <p>Dostępność cyfrowa: Informacje o naborze, harmonogramach i tematyce zajęć będą publikowane w formie dostępnej cyfrowo, zgodnej z zasadami WCAG 2.1, na stronach internetowych Gminy Czersk, Gminnego Centrum Kultury oraz innych jednostek organizacyjnych. Materiały promocyjne i informacyjne będą opracowane w sposób umożliwiający ich odczytanie przez czytniki ekranowe, z zapewnieniem odpowiedniego kontrastu i tekstów alternatywnych dla grafik. Dokumenty i formularze zgłoszeniowe zostaną udostępnione w formatach przyjaznych osobom z niepełnosprawnością wzroku i trudnościami poznawczymi.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna: Komunikacja z rodzicami i uczestnikami zajęć będzie prowadzona w sposób przystępny, z możliwością kontaktu osobistego, telefonicznego i mailowego. Informacje o zajęciach będą przekazywane w języku prostym, dostosowanym do wieku odbiorców i możliwości poznawczych dzieci. W razie potrzeby zapewnione zostanie wsparcie tłumacza języka migowego lub osoby asystującej. W materiałach informacyjnych i oznakowaniu miejsc zajęć zostaną wykorzystane czytelne piktogramy i elementy wizualne ułatwiające orientację.</p>
<p>Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji</p>	<p>Konflikty między mieszkańcami.</p>

<p>Nazwa</p>	<p>G6. Utworzenie drużyny piłkarskiej dla dzieci i młodzieży w Odrach</p>
<p>Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR</p>	<p>Cel rewitalizacji: Mieszkańcy aktywni społecznie i zawodowo Kierunek działania: Stworzenie środowiska sprzyjającego integracji i aktywizacji społecznej ludności</p>

Podmiot realizujący	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne, Kluby Sportowe
Zakres realizowanych zadań	<p>Utworzenie drużyny piłkarskiej stworzy okazję do integracji społecznej. Dzieci i młodzież, którzy wcześniej mogli czuć się wykluczeni, znajdą wspólne miejsce i cel, co sprzyja budowaniu przyjaźni i więzi. Granie w drużynie rozwija umiejętności komunikacyjne i współpracy. Młodzi ludzie nauczą się jak pracować razem, rozwiązywać konflikty i szanować różnice. Dodatkowo aktywność fizyczna, jaką oferuje piłka nożna, przyczyni się do ogólnego zdrowia młodych ludzi. Ponadto, dzięki zatrudnieniu trenera młode osoby skupią się na nauczaniu wartości takich jak dyscyplina, szacunek, fair play i odpowiedzialność, które mają także zastosowanie nie tylko na boisku, ale także w codziennym życiu. Aktywność sportowa stanowi zdrową alternatywę dla niezdrowych form spędzania czasu wolnego. Drużyna piłkarska może zająć czas młodzieży, zapobiegając tym samym potencjalnym negatywnym wpływom środowiska. Utworzenie drużyny może zaangażować także rodziców i lokalną społeczność, co sprzyja budowaniu więzi międzypokoleniowych i wspólnemu zaangażowaniu w rozwój młodych ludzi.</p> <p>Niniejsze działanie będzie realizowane w oparciu i istniejącą oraz rozbudowaną/ przebudowaną infrastrukturę społeczną, w tym sportowo-rekreacyjną w ramach infrastrukturalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Realizacja zadania przyczyni się do ograniczenia problemów ze sfery społecznej tj. wpłynie na wzrost aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym przede wszystkim dzieci i młodzieży.</p>
Miejsce realizacji	Odry
Szacowany koszt [zł]	10 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
Termin realizacji	2029-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	<p>Rezultaty: Zwiększenie poziomu aktywności i integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji, Ożywienie społeczne mieszkańców, Wzrost kompetencji mieszkańców.</p> <p>Wskaźniki: Liczba utworzonych drużyn piłkarskich: 1 szt. Liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem w programie: 15 szt.</p> <p>Sposób oceny: Listy obecności, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<p>Dostępność architektoniczna: Zajęcia będą prowadzone na obiekcie sportowym pozbawionym barier architektonicznych lub w miarę możliwości dostosowanym do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Przestrzeń treningowa będzie bezpieczna. Trenerzy zostaną przeszkoleni w zakresie pracy z osobami o różnym stopniu sprawności i będą dostosowywać intensywność oraz formę ćwiczeń do indywidualnych możliwości uczestników.</p> <p>Dostępność cyfrowa: Informacje o naborze do drużyny, harmonogramach treningów i wydarzeniach sportowych będą publikowane na stronie internetowej</p>

	<p>Gminy Czersk oraz jednostek organizacyjnych w sposób zgodny z zasadami dostępności cyfrowej (WCAG 2.1). Strony i materiały promocyjne będą zawierały tekst alternatywny dla grafik, możliwość odczytu przez czytniki ekranowe i odpowiedni kontrast. Dokumenty rekrutacyjne i regulaminy zostaną udostępnione w formatach przyjaznych osobom z niepełnosprawnością wzroku.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna:</p> <p>Uczestnicy i rodzice będą mogli kontaktować się z organizatorami w różnych formach — osobiście, telefonicznie i mailowo. Informacje o zajęciach będą przekazywane w sposób prosty, zrozumiały i dostosowany do potrzeb odbiorców. W razie potrzeby zapewnione zostanie wsparcie tłumacza języka migowego lub osoby asystującej. W komunikacji wykorzystywane będą także materiały wizualne (np. plansze z instrukcjami, piktogramy). Działania te umożliwią pełny udział w treningach dzieciom i młodzieży, w tym osobom z niepełnosprawnościami, sprzyjając integracji i aktywizacji społecznej.</p>
<p>Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji</p>	<p>Konflikty między mieszkańcami.</p>

<p>Nazwa</p>	<p>G7. Organizacja zajęć dla dzieci i młodzieży</p>
<p>Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR</p>	<p>Cel rewitalizacji: Mieszkańcy aktywni społecznie i zawodowo Kierunek działania: Stworzenie środowiska sprzyjającego integracji i aktywizacji społecznej ludności</p>
<p>Podmiot realizujący</p>	<p>Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne, Organizacje pozarządowe, Instytucje kultury</p>
<p>Zakres realizowanych zadań</p>	<p>Planuje się organizację cyklicznych zajęć dla dzieci i młodzieży. Zajęcia będą miały charakter ogólnorozwojowy. Przykładami takich zajęć będą zajęcia sportowe i artystyczne. Ponadto, przewiduje się także wprowadzenie stałych zajęć językowych, w tym języka kaszubskiego.</p> <p>W ramach zadania przewidziane są:</p> <ul style="list-style-type: none"> — zajęcia z nauki rękodzieła, — zajęcia nauki jazdy na rolkach, — zajęcia nauki jazdy na łyżwach, — pogadanki nt. bezpieczeństwa, — zajęcia dotyczące nadużywania alkoholu i używania narkotyków, — dyżury psychologa, — dyżury prawnika. <p>W ramach zadania przewiduje się także organizację takich zajęć, jak m.in. doradztwo rówieśnicze, edukację, liderowanie, coaching rówieśniczy – młodzież zagrożona ubóstwem lub wykluczeniem społecznym będzie miała możliwość uzyskania pomocy w nauce w ramach prowadzonych zajęć edukacyjnych wyrównujących szanse edukacyjne uczniów z problemami. Ponadto w ramach prowadzonych zajęć młodzież będzie mogła wspólnie realizować pomysły, rozwijać zainteresowania, przeciwdziałać codziennym problemom pracować nad zachowaniem i angażować się w pomoc innym.</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

	<p>Działania będą realizowane w oparciu o istniejącą oraz rozbudowaną/przebudowaną infrastrukturę społeczną, w tym sportowo-rekreacyjną w ramach infrastrukturalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.</p> <p>Realizacja zadania przyczyni się do ograniczenia problemów ze sfery społecznej, tj. wpłynie na wzrost aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym przede wszystkim dzieci i młodzieży.</p>
Miejsce realizacji	<p>Gutowiec; Łąg; Odry; Złotowo; Osiedle nr 1 „Centrum”</p>
Szacowany koszt [zł]	100 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	<p>Budżet Gminy Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027: Działanie FERS.01.06 Edukacja włączająca</p>
Termin realizacji	2029-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	<p>Rezultaty: Ożywienie społeczne mieszkańców, Spadek liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym przede wszystkim dzieci i młodzieży, Rozwój umiejętności, pasji i uczestnictwa w życiu społecznym dzieci i młodzieży</p> <p>Wskaźniki: Liczba osób objętych zajęciami – 50 osób tygodniowo.</p> <p>FERS.01.06: WLWK-PLFCO21 - Liczba osób objętych wsparciem w zakresie wzmocnienia społecznej, więziotwórczej i włączającej funkcji szkoły – 50 osób tygodniowo WLWK-PLFCR09 - Liczba placówek systemu oświaty, które wzmocniły funkcję społeczno-wychowawczą – 3 szt.</p> <p>Sposób oceny: Listy obecności, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<p>Dostępność architektoniczna: Zajęcia będą prowadzone w obiektach zapewniających pełną dostępność architektoniczną dla osób z niepełnosprawnościami. Sale zajęciowe zostaną odpowiednio oznakowane i oświetlone, z zapewnieniem kontrastowych elementów wizualnych ułatwiających orientację osobom z dysfunkcją wzroku. Przestrzeń będzie zapewniała odpowiednią ilość miejsca do manewrowania wózkami inwalidzkimi.</p> <p>Dostępność cyfrowa: Informacje dotyczące harmonogramów zajęć, zapisów i wydarzeń będą publikowane w formie dostępnej cyfrowo, zgodnej z wytycznymi WCAG 2.1, na stronach internetowych Gminy Czersk, Gminnego Centrum Kultury oraz innych jednostek organizacyjnych zaangażowanych w projekt. Materiały promocyjne i dokumenty rekrutacyjne będą przygotowane w formatach umożliwiającym odczytanie przez czytniki ekranowe, z zapewnieniem odpowiedniego kontrastu, skalowalnych czcionek i tekstów alternatywnych do grafik.</p>

	<p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna:</p> <p>Komunikacja z uczestnikami i rodzicami będzie prowadzona w sposób przystępny, zrozumiały i wielokanałowy – poprzez kontakt osobisty, telefoniczny i mailowy. Informacje o zajęciach będą przekazywane w języku prostym, z wykorzystaniem piktogramów i plansz graficznych ułatwiających zrozumienie treści dzieciom i młodzieży. Kadra prowadząca zajęcia zostanie przygotowana do pracy z uczestnikami o różnych potrzebach edukacyjnych i komunikacyjnych, co zapewni pełną inkluzyjność zajęć.</p>
<p>Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji</p>	<p>Konflikty między mieszkańcami.</p>

Nazwa	G8. Od Juniora do Seniora
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	<p>Cel rewitalizacji: Mieszkańcy aktywni społecznie i zawodowo</p> <p>Kierunek działania: Stworzenie środowiska sprzyjającego integracji i aktywizacji społecznej ludności</p>
Podmiot realizujący	Centrum Usług Społecznych (CUS), GCK
Zakres realizowanych zadań	<p>Spotkania integracyjne międzypokoleniowe – alternatywa spędzania czasu wolnego z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury (świetlice wiejskie), rękodzieło, zajęcia z pedagogiem/ psychologiem, zajęcia kulinarne, ruch na świeżym powietrzu, itp. Zajęcia będą dostosowane dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób starszych i osób z niepełnosprawnościami poprzez organizację następujących wydarzeń cyklicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — warsztatów z rękodzieła, — zajęć edukacyjnych, — zajęć sportowych, — zajęć integracji międzypokoleniowej, — zajęć rekreacyjno-kulturowych, — zajęć z psychologiem i pedagogiem, — zajęć kulinarnych, — ruch na świeżym powietrzu. <p>Działania będą realizowane w oparciu o istniejącą oraz rozbudowaną/przebudowaną infrastrukturę społeczną, w tym sportowo-rekreacyjną w ramach infrastrukturalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.</p> <p>Realizacja zadania przyczyni się do ograniczenia problemów ze sfery społecznej, tj. wpłynie na wzrost aktywizacji osób wykluczonych społecznie, w tym w szczególności osób starszych, bezrobotnych, niepełnosprawnych i ubogich.</p> <p>Dodatkowo działanie skierowane jest do osób z rodzin objętych wsparciem pomocą społeczną oraz dzieci i młodzieży.</p>
Miejsce realizacji	<p>Gutowiec;</p> <p>Łąg;</p> <p>Odry;</p> <p>Złotowo;</p> <p>Osiedle nr 1 „Centrum”</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Szacowany koszt [zł]	600 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
Termin realizacji	2027-2029
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	<p>Rezultaty: Zwiększenie poziomu aktywności i integracji mieszkańców obszarów rewitalizacji, Ożywienie społeczne mieszkańców, Spadek liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, Poprawa stanu zdrowia seniorów, Zwiększenie samodzielności osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Wskaźniki: Liczba osób biorących udział w projekcie – 30 osób</p> <p>Sposób oceny: Listy obecności, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<p>Dostępność architektoniczna: Zajęcia w ramach przedsięwzięcia będą realizowane w obiektach zapewniających dostępność dla osób z niepełnosprawnościami, w tym osób starszych i o ograniczonej mobilności. W pomieszczeniach zapewnione zostanie odpowiednie oświetlenie oraz kontrastowe oznakowanie ułatwiające orientację osobom z dysfunkcją wzroku. Przestrzeń będzie dostosowana do możliwości seniorów i osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Dostępność cyfrowa: Informacje o projekcie, harmonogramach i rekrutacji będą publikowane w sposób zgodny z zasadami dostępności cyfrowej (WCAG 2.1) na stronach internetowych Gminy Czersk, Centrum Usług Społecznych oraz Gminnego Centrum Kultury. Treści będą opracowane w formatach umożliwiających odczyt przez czytniki ekranowe, z zachowaniem odpowiedniego kontrastu i alternatywnych opisów dla grafik. Formularze zgłoszeniowe, regulaminy i materiały informacyjne będą udostępniane w wersjach umożliwiających powiększanie czcionki oraz łatwy dostęp osobom starszym i z niepełnosprawnościami wzroku.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna: Komunikacja z uczestnikami projektu będzie prowadzona w sposób dostępny i zrozumiały, z możliwością kontaktu osobistego, telefonicznego i mailowego. Informacje o zajęciach będą przekazywane w języku prostym, a w materiałach promocyjnych i informacyjnych zostaną wykorzystane piktogramy i czytelne oznaczenia graficzne. Kadra prowadząca zajęcia zostanie przeszkolona w zakresie obsługi osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób starszych, z niepełnosprawnościami ruchowymi, sensorycznymi lub poznawczymi.</p>
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Nazwa	G9. Wdrażanie działań „Jesteśmy do usług”
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Mieszkańcy aktywni społecznie i zawodowo Kierunek działania: Stworzenie środowiska sprzyjającego integracji i aktywizacji społecznej ludności
Podmiot realizujący	Centrum Usług Społecznych (CUS)
Zakres realizowanych zadań	Uruchomienie tzw. koszyka usług, w tym: pakiet usług asystenckich, opiekuńczych, spotkania z prawnikiem, psychologiem, doradcą zawodowym, itp. Uruchomienie Klubu rodzinno-młodzieżowego jako miejsca spotkań. Projekt skierowany jest do dwóch grup docelowych: dzieci/młodzieży oraz ich rodziców/ opiekunów prawnych. Całość projektu ukierunkowana jest na najróżniejsze formy wsparcia, zarówno dla młodszych, jak i nieco starszych. Będzie to okazja do spotkań młodych mieszkańców (od 7 do 18 roku życia, a w wyjątkowych okolicznościach również osób we wczesnej dorosłości, czyli takich, które ukończyły 18 rok życia, niemniej wymagających wsparcia, np. osoby opuszczające placówki, miejsce realizacji swych pasji, nauki, wymiany doświadczeń).
Miejsce realizacji	Gutowiec; Łąg; Odry; Złotowo; Osiedle nr 1 „Centrum”
Szacowany koszt [zł]	1 300 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
Termin realizacji	2025-2026
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Rezultaty: Zwiększenie poziomu aktywności i integracji mieszkańców obszarów rewitalizacji, Ożywienie społeczne mieszkańców, Spadek liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, Poprawa stanu zdrowia seniorów, Zwiększenie samodzielności osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, Zwiększenie poziomu aktywności i integracji mieszkańców obszarów rewitalizacji, Ożywienie społeczne mieszkańców, Spadek liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, Poprawa stanu zdrowia seniorów, Zwiększenie samodzielności osób starszych i osób z niepełnosprawnościami. Wskaźniki: Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie – 80 osób Liczba osób z niepełnosprawnościami i objętych wsparciem w programie – 23 osoby

	<p>Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej – 20 sztuk</p> <p>Sposób oceny: Listy obecności, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
<p>Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Dostępność architektoniczna: Usługi w ramach przedsięwzięcia będą realizowane w obiektach spełniających wymogi dostępności architektonicznej, umożliwiającym korzystanie z oferty osobom z niepełnosprawnościami oraz osobom starszym. Lokale, w których funkcjonować będą Klub rodzinno-młodzieżowy oraz punkty usługowe CUS, zostaną wyposażone w podjazdy, bezprogowe wejścia oraz szerokie przejścia. Przestrzenie wewnętrzne będą odpowiednio oświetlone i oznakowane kontrastowo, aby ułatwić poruszanie się osobom z dysfunkcją wzroku. Meble i wyposażenie zostaną rozmieszczone w sposób ergonomiczny, zapewniający bezpieczeństwo oraz swobodę przemieszczania się.</p> <p>Dostępność cyfrowa: Informacje o dostępnych usługach, harmonogramach spotkań oraz zasadach uczestnictwa będą publikowane w sposób zapewniający ich dostępność cyfrową zgodnie z wytycznymi WCAG 2.1. Strony internetowe Gminy Czersk oraz Centrum Usług Społecznych będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami wzroku i słuchu — z możliwością powiększenia czcionki, zachowaniem kontrastu, zastosowaniem opisów alternatywnych dla grafik oraz możliwością odczytu treści przez czytniki ekranowe. Dokumenty informacyjne i formularze będą udostępniane w formatach przyjaznych osobom korzystającym z technologii wspomagających.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna: Komunikacja z uczestnikami projektu będzie prowadzona w sposób przystępny, z wykorzystaniem różnych form kontaktu — osobistego, telefonicznego, mailowego oraz przez komunikatory elektroniczne. W razie potrzeby zapewnione zostanie wsparcie tłumacza języka migowego, osoby asystującej lub innego specjalisty wspierającego komunikację. Spotkania i warsztaty będą prowadzone w tempie dostosowanym do wieku, poziomu kompetencji i stanu zdrowia uczestników. Przekaz informacji będzie formułowany w języku prostym, a materiały dydaktyczne i promocyjne będą zawierały elementy wizualne (piktogramy, symbole, zdjęcia), ułatwiające ich zrozumienie.</p>
<p>Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji</p>	<p>Konflikty między mieszkańcami.</p>

<p>Nazwa</p>	<p>G10. Uruchomienie Centrum Aktywności Międzypokoleniowej</p>
<p>Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR</p>	<p>Cel rewitalizacji: Mieszkańcy aktywni społecznie i zawodowo Kierunek działania: Stworzenie środowiska sprzyjającego integracji i aktywizacji społecznej ludności</p>
<p>Podmiot realizujący</p>	<p>Centrum Usług Społecznych (CUS)</p>

<p>Zakres realizowanych zadań</p>	<p>Zadanie polega na uruchomieniu Centrum Aktywności Międzypokoleniowej w wyremontowanej części Dworca PKP oraz siedzibie OPR przy ul. Batorego i w Centrum Reaktywacja na Dworcu PKP. Całość projektu ukierunkowana jest na najróżniejsze formy wsparcia zarówno dla młodszych, jak i starszych.</p> <p>Działania w CAM:</p> <p>Warsztaty „Zamieńmy się rolami” – np. młodzież uczy seniorów obsługi smartfonów, seniorzy uczą dzieci i młodzież gotowania, szycia, rzemiosła, rękodzieła.</p> <p>Międzypokoleniowe kluby gier planszowych, szachowych i literackich – wspólna rozrywka i nauka logicznego myślenia.</p> <p>Kronika Wspomnień i Historii Miejscowych – seniorzy opowiadają lokalne historie, które dzieci i młodzież dokumentują (piszą, rysują, filmują), np. na potrzeby szkolnych lekcji regionalnych.</p> <p>Sztafeta pokoleń – wspólne przygotowania do lokalnych wydarzeń: świąt, festynów, dożynek itp.</p> <p>Debaty obywatelskie i projekty partycypacyjne – z udziałem mieszkańców w różnym wieku,</p> <p>Kultura bez barier – wspólne wyjazdy do teatru, kina, muzeum.</p> <p>Wsparcie dla osób z niepełnosprawnością wzroku i słuchu w ramach zapewnienia dostępności do treści spektakli, projekcji kinowych oraz obiektów muzealnych będzie realizowane poprzez wprowadzenie rozwiązań umożliwiających pełny odbiór wydarzeń kulturalnych i korzystanie z zasobów instytucji kultury. Osobom z niepełnosprawnością wzroku zapewniona zostanie audiodeskrypcja w trakcie spektakli, projekcji i wystaw, pozwalająca na odbiór treści poprzez opis słowny. W przestrzeniach muzealnych stosowane będą kontrastowe oznakowania, odpowiednie oświetlenie oraz ścieżki dotykowe ułatwiające poruszanie się, a opisy eksponatów zostaną udostępnione w alfabecie Braille’a i w powiększonym druku. Dodatkowo w wybranych miejscach pojawią się makiety i eksponaty dotykowe umożliwiające poznawanie obiektów za pomocą zmysłu dotyku. Osobom z niepełnosprawnością słuchu zostanie zapewniony dostęp do wydarzeń poprzez wprowadzenie tłumaczenia na Polski Język Migowy oraz napisów dla osób niesłyszących i niedosłyszących. Sale kinowe i teatralne będą wyposażone w systemy wspomaganie słuchu, takie jak pętle indukcyjne, a materiały promocyjne i edukacyjne publikowane online będą zawierały tłumaczenia na PJM lub napisy. Pracownicy instytucji kultury zostaną przeszkoleni w zakresie komunikacji z osobami z niepełnosprawnościami sensorycznymi, co pozwoli na zapewnienie im pełnego i komfortowego udziału w wydarzeniach artystycznych oraz lepsze korzystanie z oferty kulturalnej gminy.</p> <p>W ramach Centrum Aktywności Międzypokoleniowej planuje się stworzenie Klubu Młodzieżowego Lokomotywa.</p> <p>Zatrudniona zostanie wykwalifikowana kadra m.in. psychologa, socjoterapeuty, streetworkera, terapeuty uzależnień, psychotraumatologa, animatora, W ramach projektu odbywać się będą pikniki, promujące ideę wolontariatu, zawarte zostaną umowy/porozumienia. Wolontariusze zostaną przeszkoleni, sukcesywnie będą się odbywały szkolenia z zakresu m.in. pierwszej pomocy przedmedycznej, opieki nad osobami starszymi. Wolontariusze zostaną wyposażeni w koszulki, identyfikatory, torby promujące ideę wolontariatu. Będą się też odbywały zajęcia integrująco – aktywizujące – stworzy się grupa wsparcia, gdzie będą odbywały się zajęcia tematyczne, spotkanie z doradcą, promujące zawody czy profesje pomocowe.</p>
<p>Miejsce realizacji</p>	<p>Osiedle nr 1 „Centrum”</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Szacowany koszt [zł]	1 000 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Środki zewnętrzne Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027: Priorytet FEPM.05 Fundusze europejskie dla silnego społecznie Pomorza (EFS+) Działanie FEPM.05.12 Aktywne włączenie społeczne – programy rewitalizacji Działanie FEPM.05.19. Usługi społeczne i zdrowotne – programy rewitalizacji
Termin realizacji	2027-2029
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	<p>Rezultaty: Zmniejszenie samotności i wykluczenia społecznego (szczególnie seniorów i dzieci z ubogich rodzin), Wzrost zaufania międzypokoleniowego, Rozwój kompetencji społecznych i obywatelskich u młodzieży, Promocja wolontariatu i solidarności międzyludzkiej, Budowanie tożsamości lokalnej i dumy z przynależności do wspólnoty..</p> <p>Wskaźniki: Liczba utworzonych Centrów Aktywności Międzypokoleniowej – 1 szt. Liczba osób objętych wsparciem – 40 osób</p> <p>FEPM.05.12 WLWK-PLHILCR01 - Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu – 40 osób</p> <p>Sposób oceny: Listy obecności, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<p>Dostępność architektoniczna: Centrum Aktywności Międzypokoleniowej zostanie uruchomione w obiektach spełniających wymogi dostępności architektonicznej. Wnętrza zostaną zaprojektowane zgodnie z zasadą projektowania uniwersalnego – zapewniając odpowiednie oświetlenie, kontrastowe oznaczenia i bezpieczne ciągi komunikacyjne. Meble i wyposażenie będą ergonomiczne i rozmieszczone tak, by umożliwić swobodne poruszanie się osobom na wózkach inwalidzkich.</p> <p>Dostępność cyfrowa: Informacje o działalności Centrum, harmonogramach zajęć, naborach wolontariuszy i wydarzeniach międzypokoleniowych będą publikowane w sposób zapewniający dostępność cyfrową zgodnie z wytycznymi WCAG 2.1. Treści na stronach internetowych Gminy Czersk i Centrum Usług Społecznych będą dostępne dla osób z niepełnosprawnością wzroku i słuchu – z możliwością odczytu przez czytniki ekranowe, zachowaniem wysokiego kontrastu, możliwością powiększenia czcionki i zastosowaniem opisów alternatywnych dla grafik. Formularze zgłoszeniowe, regulaminy i materiały promocyjne będą udostępniane w formatach przyjaznych osobom starszym i z niepełnosprawnościami sensorycznymi.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna: Komunikacja z uczestnikami, wolontariuszami i partnerami projektu będzie prowadzona w sposób przystępny i wielokanałowy – poprzez kontakt osobisty, telefoniczny, mailowy oraz media społecznościowe. Informacje o</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

	wydarzeniach i zajęciach będą przekazywane w języku prostym, a w materiałach informacyjnych zostaną wykorzystane piktogramy i plansze graficzne ułatwiające zrozumienie treści. Spotkania i warsztaty będą prowadzone w tempie dostosowanym do wieku, możliwości poznawczych i stanu zdrowia uczestników, tak aby każda osoba — niezależnie od wieku czy rodzaju niepełnosprawności — mogła w pełni uczestniczyć w życiu Centrum.
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Nazwa	G11. Organizacja warsztatów z rysunku i wykonywania murali artystycznych
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Mieszkańcy aktywni społecznie i zawodowo Kierunek działania: Stworzenie środowiska sprzyjającego integracji i aktywizacji społecznej ludności
Podmiot realizujący	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne; Gminne Centrum Kultury w Czersku (GCK); Organizacje pozarządowe
Zakres realizowanych zadań	Zadanie skierowane jest do dzieci i młodzieży z terenu rewitalizacji – zajęcia będą prowadzone przez osoby od lat znane w środowisku muralowym. Zajęcia pozwolą na uporządkowanie artystycznych umiejętności ich w formę legalnych obrazów naściennych, ograniczając tym samym wybuchy artystyczne w formie dewastacji mienia. Podczas warsztatów dzieci i młodzież poznają podstawowe techniki oraz główne style rysowania występujące w środowisku komiksowym oraz graffiti.
Miejsce realizacji	Gutowiec; Łąg; Odry; Złotowo; Osiedle nr 1 „Centrum”
Szacowany koszt [zł]	50 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
Termin realizacji	2027-2028
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Rezultaty: Ożywienie społeczne mieszkańców, Spadek liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym przede wszystkim dzieci i młodzieży, Rozwój umiejętności, pasji i uczestnictwa w życiu społecznym dzieci i młodzieży. Wskaźniki: Liczba dzieci biorących udział w projekcie – 25 dzieci Sposób oceny:

	<p>Listy obecności, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
<p>Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Dostępność architektoniczna: Warsztaty będą organizowane w obiektach zapewniających dostępność architektoniczną dla osób z niepełnosprawnościami. Przestrzenie warsztatowe zostaną zorganizowane w sposób umożliwiający bezpieczne i swobodne uczestnictwo dzieci i młodzieży z różnymi rodzajami niepełnosprawności. W przypadku działań plenerowych (np. malowania murali) wybrane lokalizacje będą dostosowane do możliwości fizycznych uczestników, z zapewnieniem stabilnego podłoża, odpowiedniego oświetlenia i zabezpieczenia przestrzeni pracy.</p> <p>Dostępność cyfrowa: Informacje o naborze uczestników, harmonogramach warsztatów i prezentacjach efektów pracy artystycznej będą publikowane w sposób zgodny z zasadami dostępności cyfrowej (WCAG 2.1) na stronach internetowych Gminy Czersk, Gminnego Centrum Kultury oraz organizacji partnerskich. Materiały promocyjne i dokumentacyjne (np. zdjęcia, relacje, filmy) będą uzupełniane o napisy i opisy alternatywne, umożliwiające ich odbiór przez osoby z niepełnosprawnością wzroku i słuchu. Formularze zgłoszeniowe oraz materiały edukacyjne zostaną przygotowane w wersjach przyjaznych osobom korzystającym z technologii wspomagających.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna: Komunikacja z uczestnikami i rodzicami będzie prowadzona w sposób przystępny, prostym językiem, z wykorzystaniem form kontaktu osobistego, telefonicznego i elektronicznego. W razie potrzeby zapewnione zostanie wsparcie tłumacza Polskiego Języka Migowego lub osoby asystującej. Informacje o warsztatach i ich przebiegu będą przekazywane również w formie wizualnej, z użyciem piktogramów i materiałów graficznych ułatwiających zrozumienie przekazu. Kadra instruktorska zostanie przeszkolona w zakresie komunikacji i współpracy z osobami ze szczególnymi potrzebami, co pozwoli na pełną integrację i aktywne uczestnictwo wszystkich dzieci i młodzieży w procesie twórczym.</p>
<p>Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji</p>	<p>Konflikty między mieszkańcami.</p>

<p>Nazwa</p>	<p>G12. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych dla osób chcących pracować jako opiekun osób starszych</p>
<p>Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR</p>	<p>Cel rewitalizacji: Mieszkańcy aktywni społecznie i zawodowo Kierunek działania: Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym</p>
<p>Podmiot realizujący</p>	<p>Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne, Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach, Organizacje pozarządowe, Instytucja kultury</p>
<p>Zakres realizowanych zadań</p>	<p>Szkolenia dla osób chcących pełnić funkcję opiekunów osób starszych oraz asystentów osób z niepełnosprawnościami.</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

	Wsparciem planuje się objąć ok. 25 osób z terenu rewitalizacji rocznie.
Miejsce realizacji	Gutowiec; Łąg; Odry; Złotowo; Osiedle nr 1 „Centrum”
Szacowany koszt [zł]	250 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027: Priorytet FEPM.05 Fundusze europejskie dla silnego społecznie Pomorza (EFS+) Działanie FEPM.05.12 Aktywne włączenie społeczne – programy rewitalizacji
Termin realizacji	2027-2031
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	<p>Rezultaty: Zwiększenie poziomu aktywności i integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji, Wzrost kompetencji mieszkańców, Zmniejszenie problemu bezrobocia.</p> <p>Wskaźniki: Liczba osób biorących udział w projekcie</p> <p>FEPM.05.12: Wskaźniki produktu: WLWK-EECO02 - Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie – 25 osób/rocznie WLWK-EECO04 - Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie – 25 osób/rocznie Wskaźniki rezultatu: WLWK-EECR01 - Liczba osób poszukujących pracy po opuszczeniu programu – 25 osób/rocznie</p> <p>Sposób oceny: Listy obecności, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<p>Dostępność architektoniczna: Szkolenia będą organizowane w obiektach pozbawionych barier architektonicznych, zapewniających swobodny dostęp osobom z niepełnosprawnościami. Miejsca realizacji zostaną wyposażone w bezprogowe wejścia, czy szerokie korytarze. Sale szkoleniowe będą odpowiednio oświetlone, oznakowane kontrastowo i zapewnią wystarczającą przestrzeń manewrową dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Organizatorzy zadbają o ergonomiczne rozmieszczenie wyposażenia i umożliwią uczestnictwo w zajęciach zdalnych osobom, które nie będą mogły wziąć udziału w szkoleniu stacjonarnie.</p> <p>Dostępność cyfrowa: Materiały szkoleniowe i edukacyjne zostaną przygotowane w formie dostępnej cyfrowo, zgodnie z zasadami WCAG 2.1, co umożliwi ich odczyt przez czytniki ekranowe. Uczestnicy otrzymają materiały w wersjach elektronicznych i drukowanych, w tym w formatach przyjaznych osobom z</p>

	<p>niepełnosprawnością wzroku – z możliwością powiększenia czcionki i zachowaniem wysokiego kontrastu. W przypadku prowadzenia zajęć online zostaną wykorzystane platformy e-learningowe przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami słuchu i wzroku, oferujące napisy do materiałów wideo oraz możliwość tłumaczenia na Polski Język Migowy.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna:</p> <p>Komunikacja z uczestnikami szkoleń będzie odbywać się w sposób przystępny i zrozumiały, zarówno osobiście, jak i telefonicznie oraz mailowo. W razie potrzeby zapewnione zostanie wsparcie tłumacza języka migowego lub osoby asystującej. Informacje o naborze, harmonogramie i przebiegu szkoleń będą przekazywane w języku prostym, dostosowanym do możliwości poznawczych odbiorców. Uczestnicy będą mieli możliwość indywidualnych konsultacji z doradcą zawodowym lub psychologiem w formie dostosowanej do swoich potrzeb.</p>
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Nazwa	G13. Zatrudnienie organizatora społeczności lokalnej
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Mieszkańcy aktywni społecznie i zawodowo Kierunek działania: Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
Podmiot realizujący	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne, Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach, Organizacje pozarządowe, Instytucja kultury
Zakres realizowanych zadań	Zadanie polega na przeszkoleniu i zatrudnieniu animatora aktywności lokalnej, którego zadaniem będzie m.in. organizacja lokalnej społeczności i animacji społecznej w ramach prowadzonych działań miękkich. W ramach poszukiwania zatrudnienia CUS przeprowadzi nabór w ramach pracowników własnych bądź zapewni wsparcie i szkolenie dla osoby bezrobotnej.
Miejsce realizacji	Gutowiec; Łąg; Odry; Złotowo; Osiedle nr 1 „Centrum”
Szacowany koszt [zł]	500 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027: Priorytet FEPM.05 Fundusze europejskie dla silnego społecznie Pomorza (EFS+) Działanie FEPM.05.12 Aktywne włączenie społeczne – programy rewitalizacji
Termin realizacji	2027-2031

<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny</p>	<p>Rezultaty: Wzrost kompetencji mieszkańców, Zmniejszenie problemu bezrobocia.</p> <p>Wskaźniki: Liczba przeszkolonych i zatrudnionych osób na stanowisku animatora aktywności lokalnej – 1 osoba</p> <p>FEPM.05.12: Wskaźniki produktu: WLWK-EECO02 - Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie – 1 osoba</p> <p>Wskaźniki rezultatu: WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu - 1 osoba</p> <p>Sposób oceny: Listy obecności, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
<p>Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Dostępność architektoniczna: Proces rekrutacji oraz szkolenia dla organizatora społeczności lokalnej będą realizowane w obiektach pozbawionych barier architektonicznych, zapewniających swobodny dostęp osobom z niepełnosprawnościami. Budynki, w których odbywać się będą szkolenia i spotkania, zostaną wyposażone w szerokie wejścia. Pomieszczenia będą odpowiednio oświetlone i oznakowane kontrastowo, z zachowaniem przestrzeni manewrowej umożliwiającej poruszanie się osobom na wózkach inwalidzkich.</p> <p>Dostępność cyfrowa: Informacje o naborze, wymaganiach i przebiegu rekrutacji będą publikowane w formie dostępnej cyfrowo zgodnie z zasadami WCAG 2.1 – z zachowaniem wysokiego kontrastu, możliwością odczytu przez czytniki ekranowe oraz zastosowaniem opisów alternatywnych dla grafik. Dokumenty aplikacyjne będzie można składać w różnych formach – pisemnie, elektronicznie (e-mail, formularz online) lub osobiście.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna: Komunikacja z kandydatami i uczestnikami szkoleń będzie prowadzona w sposób przystępny, z wykorzystaniem języka prostego oraz różnych kanałów kontaktu – telefonicznego, mailowego i osobistego. Tempo i sposób prowadzenia szkoleń będą dostosowane do indywidualnych możliwości poznawczych uczestników, a prowadzący zostaną przygotowani do pracy z osobami o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych i komunikacyjnych. Dzięki temu cały proces rekrutacji, szkolenia i zatrudnienia będzie w pełni dostępny i włączający.</p>
<p>Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji</p>	<p>Konflikty między mieszkańcami.</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Nazwa	G14. Kurs kwalifikowanej pierwszej pomocy
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Mieszkańcy aktywni społecznie i zawodowo Kierunek działania: Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
Podmiot realizujący	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne; Centrum Usług Społecznych; Organizacje pozarządowe
Zakres realizowanych zadań	Przeprowadzenie kursu dla osób chętnych w celu podniesienia kompetencji przydatnych w życiu i pracy dla asystentów osób starszych lub osób będących rodziną osób starszych lub osób z niepełnosprawnościami oraz dla pracowników jednostek organizacyjnych gminy. Wsparciem planuje się objąć ok. 25 osób z terenu rewitalizacji rocznie
Miejsce realizacji	Gutowiec; Łąg; Odry; Złotowo; Osiedle nr 1 „Centrum”
Szacowany koszt [zł]	120 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
Termin realizacji	2027-2029
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Rezultaty: Ożywienie społeczne mieszkańców, Spadek liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym przede wszystkim dzieci i młodzieży, Rozwój umiejętności i uczestnictwa w życiu społecznym. Wskaźniki: Liczba osób, które wzięły udział w kursie – 25 osób/rok Sposób oceny: Listy obecności, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Dostępność architektoniczna: Kursy będą organizowane w budynkach wolnych od barier architektonicznych. Dostępność cyfrowa: Materiały szkoleniowe udostępnione w wersjach cyfrowych i drukowanych z dużą czcionką oraz w formie tekstu łatwego do czytania. Dostępność informacyjno-komunikacyjna: Elastyczne podejście do tempa nauczania – prowadzący zostaną przygotowani do pracy z osobami z różnymi możliwościami poznawczymi i fizycznymi.
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją	Konflikty między mieszkańcami.

przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	
--	--

Nazwa	G15. Budowa boiska przy świetlicy wiejskiej w Gutowcu
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna Kierunek działania: Poprawa dostępności obiektów publicznych, miejsc kulturalnych oraz społecznych
Podmiot realizujący	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne
Zakres realizowanych zadań	Boisko zostanie wybudowane na terenie obecnego boiska przy świetlicy wiejskiej w Gutowcu. Wybudowany obiekt sportowy zachęcać będzie mieszkańców do aktywności fizycznej, co przełoży się na poprawę zdrowia i kondycji fizycznej społeczeństwa oraz stanie się miejscem spotkań dla mieszkańców sprzyjając tym samym budowaniu relacji społecznych i integracji. Dostęp do nowoczesnego obiektu sportowego umożliwia również młodym osobom rozwijanie swoich umiejętności sportowych, a także stanowi dobrą alternatywę spędzania czasu wolnego oraz odwraca uwagę młodzieży od negatywnych zachowań. Dzięki planowanemu do przeprowadzenia działaniu zwiększy się atrakcyjność gminy, nastąpi także znacząca poprawa bezpieczeństwa w miejscach publicznych. Przeprowadzona zostanie odnowa przestrzeni publicznej w trosce o jakość życia mieszkańców całej gminy. W wyniku realizacji przedsięwzięcia nastąpi integracja społeczeństwa (w tym integracja międzypokoleniowa, włącznie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym). Działania te znacząco wpłyną na aktywizacją rodzin z dziećmi, młodzieży i seniorów.
Miejsce realizacji	Gutowiec
Szacowany koszt [zł]	2 500 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
Termin realizacji	2029-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Rezultaty: Wzrost liczby ogólnodostępnych miejsc spotkań dla mieszkańców, Ożywienie obszaru rewitalizacji, Zwiększenie oferty rekreacyjnej. Wskaźniki: Liczba wybudowanych boisk – 1 szt. Sposób oceny: Protokół odbioru, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Dostępność architektoniczna: Projekt boiska zostanie zrealizowany zgodnie z zasadą uniwersalnego projektowania, gwarantując pełną dostępność dla osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych. W jego otoczeniu zostaną zastosowane kontrastowe oznaczenia ułatwiające orientację osobom z dysfunkcją wzroku. W razie potrzeby przewiduje się montaż elementów wspomagających dostępność, takich jak balustrady oraz odpowiednie oświetlenie zapewniające bezpieczeństwo użytkownika po zmroku.

	<p>Dostępność cyfrowa:</p> <p>Informacje o realizacji inwestycji, zasadach korzystania z obiektu i organizowanych na nim wydarzeniach będą publikowane na stronie internetowej Gminy Czersk w sposób zgodny z zasadami dostępności cyfrowej (WCAG 2.1). Materiały informacyjne będą posiadały wersje tekstowe, opisy alternatywne dla grafik oraz możliwość odczytu przez czytniki ekranowe. W komunikatach online zostaną uwzględnione treści w języku prostym, a w materiałach audiowizualnych – napisy lub tłumaczenie na Polski Język Migowy.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna:</p> <p>Komunikacja dotycząca inwestycji oraz zasad użytkowania boiska będzie prowadzona w sposób przystępny i wielokanałowy – osobiście, telefonicznie, mailowo oraz poprzez ogłoszenia w przestrzeni publicznej. Informacje o wydarzeniach i zasadach korzystania z obiektu zostaną przedstawione w języku prostym, z użyciem piktogramów i plansz informacyjnych ułatwiających zrozumienie treści przez osoby z różnymi potrzebami komunikacyjnymi. Zastosowanie powyższych rozwiązań zapewni wszystkim mieszkańcom, niezależnie od wieku czy stopnia sprawności, równy dostęp do nowo powstałej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.</p>
<p>Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji</p>	<p>Konflikty między mieszkańcami.</p>

<p>Nazwa</p>	<p>G16. Doposażenie i remont placu zabaw w Gutowcu</p>
<p>Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR</p>	<p>Cel rewitalizacji: Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna Kierunek działania: Poprawa dostępności obiektów publicznych, miejsc kulturalnych oraz społecznych</p>
<p>Podmiot realizujący</p>	<p>Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne</p>
<p>Zakres realizowanych zadań</p>	<p>Doposażenie placu zabaw o m.in zjeżdżalnię, tyrolkę, małą gaj oraz remont i wymianę urządzeń obecnie funkcjonujących.</p> <p>Zagospodarowana przestrzeń przeznaczona będzie pod rekreację, wypoczynek oraz spędzanie czasu wolnego dla mieszkańców gminy Czersk w każdym wieku. W wyniku realizacji przedsięwzięcia nastąpi integracja społeczeństwa (w tym integracja międzypokoleniowa, włączenie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym) Działania te znacząco wpłyną na aktywizację rodzin z dziećmi.</p>
<p>Miejsce realizacji</p>	<p>Gutowiec</p>
<p>Szacowany koszt [zł]</p>	<p>200 000,00 zł</p>
<p>Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia</p>	<p>Budżet Gminy Środki zewnętrzne</p>
<p>Termin realizacji</p>	<p>2026-2027</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny</p>	<p>Rezultaty: Wzrost liczby ogólnodostępnych miejsc spotkań dla mieszkańców,</p>

	<p>Ożywienie obszaru rewitalizacji, Zwiększenie oferty rekreacyjnej.</p> <p>Wskaźniki: Liczba wybudowanych placów zabaw – 1 szt. Liczba ludności korzystającej ze zmodernizowanego placu zabaw – 20 osób/dzień</p> <p>Sposób oceny: Protokół odbioru, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
<p>Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Dostępność architektoniczna: Plac zabaw zostanie zaprojektowany i wykonany zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania, co zapewni pełną dostępność dla dzieci, młodzieży, dorosłych oraz osób z niepełnosprawnościami. Dojścia i nawierzchnie zostaną utwardzone, równe i antypoślizgowe. Urządzenia zabawowe zostaną dobrane w sposób umożliwiający korzystanie z nich osobom o różnych poziomach sprawności – w tym z ograniczoną mobilnością lub sensoryką. Na placu pojawią się m.in. huśtawki integracyjne, stoliki i piaskownice dostępne z poziomu wózka, a elementy infrastruktury będą rozmieszczone w sposób ergonomiczny i bezpieczny. Przestrzeń zostanie uzupełniona o elementy małej architektury – tablice informacyjne i oznakowanie kontrastowe ułatwiające orientację osobom z dysfunkcją wzroku.</p> <p>Dostępność cyfrowa: Informacje o inwestycji, zasadach korzystania z placu zabaw oraz wydarzeniach organizowanych na jego terenie będą publikowane na stronie internetowej Gminy Czersk zgodnie z zasadami dostępności cyfrowej (WCAG 2.1). Treści będą dostępne w wersji tekstowej, z możliwością odczytu przez czytniki ekranowe i z zapewnieniem opisów alternatywnych dla grafik. W materiałach informacyjnych i promocyjnych zastosowany zostanie kontrastowy układ graficzny, czytelne czcionki oraz język prosty, przyjazny użytkownikom w różnym wieku.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna: Informacje dotyczące inwestycji oraz korzystania z placu zabaw będą przekazywane w sposób zrozumiały, z wykorzystaniem piktogramów, tablic informacyjnych i oznaczeń wizualnych ułatwiających komunikację.</p>
<p>Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji</p>	<p>Konflikty między mieszkańcami.</p>

Nazwa	G17. Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Gutowcu
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	<p>Cel rewitalizacji: Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna</p> <p>Kierunek działania: Poprawa dostępności obiektów publicznych, miejsc kulturalnych oraz społecznych</p>
Podmiot realizujący	Gmina Czersk, Gminne Centrum Kultury w Czersku
Zakres realizowanych zadań	Termomodernizacja budynku spotkań społeczności lokalnej. W ramach zadania planuje się wymianę stolarki okiennej, modernizację systemu

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

	c.w.u. i c.o., wymianę źródła ciepła na OZE oraz montaż paneli fotowoltaicznych.
Miejsce realizacji	Gutowiec
Szacowany koszt [zł]	400 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Krajowy Plan Odbudowy - „Wzmocnienie efektywności energetycznej obiektów lokalnej aktywności społecznej”
Termin realizacji	2025-2026
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	<p>Rezultaty: Wzrost dostępności obiektów publicznych, Poprawa jakości użytkowania z budynków użyteczności publicznej, Wzrost efektywności energetycznej budynku.</p> <p>Wskaźniki: Liczba budynków poddanych termomodernizacji – 1 szt. Liczba osób korzystających z budynku po modernizacji: 100 średnio-miesięcznie</p> <p>Sposób oceny: Protokół odbioru, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<p>Dostępność architektoniczna: W ramach termomodernizacji budynku świetlicy wiejskiej zostaną zastosowane rozwiązania zgodne z zasadą uniwersalnego projektowania, tak aby obiekt był dostępny dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych. Modernizacja obejmie nie tylko poprawę efektywności energetycznej, ale także zwiększenie funkcjonalności i dostępności przestrzeni. Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej zostanie przeprowadzona z uwzględnieniem wymogów dostępności — drzwi wejściowe będą miały odpowiednią szerokość, niskie progi lub ich brak, a klamki i uchwyty zostaną zamontowane na wysokości umożliwiającej ich wygodne użytkowanie przez osoby poruszające się na wózkach inwalidzkich.</p> <p>Dostępność cyfrowa: Informacje dotyczące realizacji inwestycji, jej zakresu oraz efektów zostaną udostępnione na stronie internetowej Gminy Czersk i Gminnego Centrum Kultury w sposób zgodny z zasadami dostępności cyfrowej (WCAG 2.1). Publikowane materiały będą zawierały tekst alternatywny dla grafik i fotografii, czytelny kontrast oraz możliwość odczytu przez czytniki ekranowe. Dokumentacja fotograficzna i opisowa modernizacji będzie przygotowana w formie dostępnej dla osób z niepełnosprawnością wzroku i słuchu, tak aby każdy mógł zapoznać się z zakresem i rezultatami przedsięwzięcia.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna: Informacje dotyczące postępu i zakończenia prac termomodernizacyjnych będą przekazywane mieszkańcom w sposób przystępny, za pośrednictwem strony internetowej, tablic ogłoszeń oraz spotkań informacyjnych. Komunikaty będą formułowane w języku prostym i uzupełnione o elementy graficzne ułatwiające ich odbiór. W przypadku zapytań lub konsultacji mieszkańców zapewniona zostanie możliwość kontaktu osobistego, telefonicznego i mailowego.</p>

Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.
---	--------------------------------

Nazwa	G18. Termomodernizacja Domu Kultury w Łęgu
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna Kierunek działania: Poprawa dostępności obiektów publicznych, miejsc kulturalnych oraz społecznych
Podmiot realizujący	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne, Instytucje Kultury
Zakres realizowanych zadań	W ramach zadania wykonana zostanie termomodernizacja budynku, który jest miejscem spotkań społeczności lokalnej obszaru rewitalizacji. W ramach przewidzianych prac wykonana zostanie termomodernizacja budynku, w tym ocieplenie, modernizacja instalacji c.o. i c.w.u. Wymienione zostanie źródło ciepła na OZE.
Miejsce realizacji	Łąg
Szacowany koszt [zł]	1 100 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Krajowy Plan Odbudowy - „Wzmocnienie efektywności energetycznej obiektów lokalnej aktywności społecznej”
Termin realizacji	2025-2026
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Rezultaty: Wzrost dostępności obiektów publicznych, Poprawa jakości użytkowania z budynków użyteczności publicznej, Wzrost efektywności energetycznej budynku. Wskaźniki: Liczba budynków poddanych termomodernizacji – 1 szt. Liczba osób korzystających z obiektu po modernizacji – 200 osób/msc. Sposób oceny: Protokół odbioru, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Dostępność architektoniczna: W ramach termomodernizacji Domu Kultury w Łęgu zastosowane zostaną rozwiązania zgodne z zasadą uniwersalnego projektowania. Przewiduje się modernizację systemu ogrzewania w sposób zapewniający komfort cieplny w całym budynku, co zwiększy wygodę jego użytkowania. Dostępność cyfrowa: Informacje dotyczące przebiegu inwestycji, jej celów i efektów będą publikowane na stronie internetowej Gminy Czersk oraz Gminnego Centrum Kultury w formie dostępnej cyfrowo, zgodnej z zasadami WCAG 2.1. Treści zostaną przygotowane z zachowaniem wysokiego kontrastu, możliwości powiększania czcionki i odczytu przez czytniki ekranowe. Zdjęcia i grafiki ilustrujące przebieg termomodernizacji będą uzupełnione o opisy alternatywne, a materiały informacyjne o modernizacji zostaną

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

	<p>opracowane w języku prostym, przyjaznym dla odbiorców o różnych potrzebach poznawczych.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna:</p> <p>Komunikacja dotycząca realizacji przedsięwzięcia będzie prowadzona w sposób przystępny, z wykorzystaniem różnych form kontaktu – osobistego, telefonicznego, mailowego oraz poprzez stronę internetową i media społecznościowe. Informacje o pracach i ich postępach będą publikowane w języku prostym. Po zakończeniu inwestycji w budynku zostaną umieszczone czytelne tablice informacyjne i oznaczenia wizualne ułatwiające orientację osobom z niepełnosprawnością wzroku. Działania te zapewnią, że Dom Kultury w Łęgu będzie nie tylko obiektem energooszczędnym, ale również w pełni dostępnym i przyjaznym wszystkim mieszkańcom.</p>
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Nazwa	G19. Odnowa nawierzchni boiska sportowego wraz z instalacją odwodnienia i elementami towarzyszącymi w Łęgu
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna Kierunek działania: Poprawa dostępności obiektów publicznych, miejsc kulturalnych oraz społecznych
Podmiot realizujący	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne, Kluby sportowe
Zakres realizowanych zadań	Wykonanie zadania w postaci stworzenia profesjonalnego boiska sportowego pozwoli na zwiększenie potencjału lokalnego klubu sportowego. Jego rozwój to szansa dla dzieci i młodzieży zamieszkujących obszar rewitalizacji, ale także promocja kultury fizycznej dla wszystkich mieszkańców terenu. Sport to też nauka odpowiedzialności za drugiego człowieka, miejsca rozładowania emocji i odpoczynku psychicznego. Element ten może być ważny w rozwiązywaniu problemów społecznych obszaru.
Miejsce realizacji	Łąg
Szacowany koszt [zł]	4 000 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
Termin realizacji	2026-2028
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Rezultaty: Wzrost liczby ogólnodostępnych miejsc spotkań dla mieszkańców, Ożywienie obszaru rewitalizacji, Zwiększenie oferty rekreacyjnej. Wskaźniki: Liczba obiektów poddanych odnowie – 1 szt. Liczba ludności objętej zadaniem – 1 000 os. Sposób oceny: Protokół odbioru,

	Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<p>Dostępność architektoniczna: Projekt modernizacji boiska sportowego zostanie wykonany zgodnie z zasadą uniwersalnego projektowania, zapewniając pełną dostępność dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Dla osób z niepełnosprawnością ruchową zapewnione zostaną miejsca postojowe, ciągi komunikacyjne o odpowiedniej szerokości, dostosowane trybuny oraz ławki z oparciami i podłokietnikami.</p> <p>Dla osób z niepełnosprawnością wzroku wprowadzone zostaną kontrastowe oznaczenia krawędzi boiska, barier i schodów oraz elementy fakturowe nawierzchni prowadzące i ostrzegawcze, ułatwiające poruszanie się po terenie obiektu. W przestrzeni przewidziano również odpowiednie oświetlenie oraz tablice informacyjne umieszczone na wysokości dostosowanej do potrzeb użytkowników poruszających się na wózkach inwalidzkich.</p> <p>Dostępność cyfrowa: Informacje o realizacji inwestycji, zasadach korzystania z boiska oraz wydarzeniach sportowych będą publikowane w sposób zgodny z zasadami dostępności cyfrowej (WCAG 2.1) na stronie internetowej Gminy Czersk i jednostek organizacyjnych. Komunikaty będą możliwe do odczytu przez czytniki ekranowe, z zapewnieniem opisów alternatywnych dla grafik i zachowaniem wysokiego kontrastu. W materiałach audiowizualnych dotyczących obiektu przewidziane zostanie dodanie napisów dla osób niesłyszących oraz możliwość wykorzystania tłumaczenia na Polski Język Migowy. Publikowane treści będą formułowane w języku prostym i zrozumiałym, dostosowanym do potrzeb osób z niepełnosprawnością intelektualną.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna: Informacje o zasadach korzystania z boiska, planowanych wydarzeniach i regulaminach będą przekazywane w sposób przystępny i czytelny, z wykorzystaniem piktogramów, symboli oraz tablic informacyjnych o dużej czcionce i kontrastowej kolorystyce. Komunikacja z mieszkańcami będzie prowadzona wielokanałowo – osobiście, telefonicznie, mailowo oraz w formie wizualnej.</p>
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Nazwa	G20. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Łęgu
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna Kierunek działania: Poprawa dostępności obiektów publicznych, miejsc kulturalnych oraz społecznych
Podmiot realizujący	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne
Zakres realizowanych zadań	Zadanie polega na kompleksowej termomodernizacji budynku Szkoły podstawowej – wymieniona zostanie stolarka okienna i drzwiowa, budynek zostanie ocieplony, a system grzewczy zmodernizowany.
Miejsce realizacji	Łąg
Szacowany koszt [zł]	4 000 000,00 zł

<p>Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia</p>	<p>Budżet Gminy Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027: Priorytet FEPM.02 Fundusze europejskie dla zielonego Pomorza Działanie FEPM.02.01 Efektywność energetyczna</p>
<p>Termin realizacji</p>	<p>2026-2027</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny</p>	<p>Rezultaty: Wzrost dostępności obiektów publicznych, Poprawa jakości użytkowania z budynków użyteczności publicznej, Wzrost efektywności energetycznej budynku.</p> <p>Wskaźniki: Liczba budynków poddanych termomodernizacji – 1 szt. Liczba osób korzystających po modernizacji: 230 osób</p> <p>FEPM.02.01: Wskaźniki produktu: WLWK-PLRO023 - Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków – 1 szt. Wskaźniki rezultatu: WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych - bd</p> <p>Sposób oceny: Protokół odbioru, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
<p>Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Dostępność architektoniczna: W ramach termomodernizacji budynku Szkoły Podstawowej w Łęgu wprowadzone zostaną rozwiązania zgodne z zasadą uniwersalnego projektowania, które zapewnią pełną dostępność obiektu dla wszystkich użytkowników – uczniów, nauczycieli, rodziców i gości, w tym osób z niepełnosprawnościami. Wymiana stolarki drzwiowej i okiennej zostanie przeprowadzona z uwzględnieniem potrzeb osób z ograniczoną mobilnością – drzwi wejściowe będą miały odpowiednią szerokość, niskie progi lub ich brak, a klamki zostaną zamontowane na wysokości umożliwiającej wygodne korzystanie osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich. Ocieplenie budynku i modernizacja instalacji grzewczej wpłyną na poprawę komfortu termicznego użytkowników, w tym osób starszych i dzieci.</p> <p>Dostępność cyfrowa: Informacje o realizacji inwestycji oraz o zmianach w funkcjonowaniu szkoły podczas prac będą publikowane na stronie internetowej Gminy Czersk oraz placówki w sposób zgodny z zasadami dostępności cyfrowej (WCAG 2.1). Treści będą udostępnione w formacie możliwym do odczytu przez czytniki ekranowe, z zachowaniem odpowiedniego kontrastu i opisami alternatywnymi dla zdjęć i grafik. Materiały edukacyjne oraz komunikaty dla uczniów i rodziców będą przygotowywane w formatach dostępnych, umożliwiających powiększanie czcionki i łatwe odczytanie informacji. W przypadku publikacji audiowizualnych (np. filmów promujących ekologiczne efekty inwestycji) zapewnione zostaną napisy oraz możliwość tłumaczenia na Polski Język Migowy.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna: Komunikacja dotycząca inwestycji oraz bieżącego funkcjonowania szkoły będzie prowadzona w sposób przystępny i zrozumiały, z wykorzystaniem prostego języka i różnych kanałów przekazu – spotkań informacyjnych, komunikacji elektronicznej, ogłoszeń na tablicach oraz w mediach</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

	społecznościowych. Tablice informacyjne w budynku zostaną oznakowane w sposób kontrastowy i czytelny, a piktogramy pomogą w orientacji osobom z trudnościami poznawczymi. Działania te pozwolą na pełne, bezpieczne i komfortowe korzystanie z budynku szkoły przez wszystkich użytkowników po zakończeniu termomodernizacji.
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Nazwa	G21. Termomodernizacja budynku remizy OSP w miejscowości Odry
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna Kierunek działania: Poprawa dostępności obiektów publicznych, miejsc kulturalnych oraz społecznych
Podmiot realizujący	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne
Zakres realizowanych zadań	Termomodernizacja budynku, który jest miejscem spotkań społeczności lokalnej. W ramach prac przewiduje się kompleksową termomodernizację, w tym: ocieplenie budynku, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, modernizację c.o., wymianę źródła ciepła na OZE oraz montaż paneli fotowoltaicznych.
Miejsce realizacji	Odry
Szacowany koszt [zł]	1 500 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027: Priorytet FEPM.02 Fundusze europejskie dla zielonego Pomorza Działanie FEPM.02.01 Efektywność energetyczna
Termin realizacji	2025-2026
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Rezultaty: Wzrost dostępności obiektów publicznych, Poprawa jakości użytkowania z budynków użyteczności publicznej, Wzrost efektywności energetycznej budynku. Wskaźniki: Liczba budynków poddanych termomodernizacji – 1 szt. Liczba osób korzystających po modernizacji: 20 średnio-miesięcznie FEPM.02.01: Wskaźniki produktu: WLWK-PLRO023 - Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków – 1 szt. Wskaźniki rezultatu: WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych - bd Sposób oceny: Protokół odbioru, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk

<p>Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Dostępność architektoniczna: W ramach termomodernizacji budynku remizy OSP w Odrach zastosowane zostaną rozwiązania zgodne z zasadą uniwersalnego projektowania, gwarantujące dostępność dla wszystkich użytkowników, w tym osób z niepełnosprawnościami. Modernizacja obejmie wymianę stolarki drzwiowej i okiennej z uwzględnieniem wymogów dostępności — drzwi wejściowe będą miały odpowiednią szerokość, niskie progi lub ich brak, a klamki zostaną zamontowane na ergonomicznej wysokości.</p> <p>Dostępność cyfrowa: Informacje o przebiegu i efektach termomodernizacji będą publikowane na stronie internetowej Gminy Czersk oraz jednostek organizacyjnych w sposób zgodny z zasadami dostępności cyfrowej (WCAG 2.1). Treści będą możliwe do odczytu przez czytniki ekranowe, z zapewnieniem opisów alternatywnych dla grafik i zachowaniem wysokiego kontrastu. Komunikaty o charakterze informacyjnym lub edukacyjnym (np. dotyczące wykorzystania odnawialnych źródeł energii) zostaną przygotowane w formie prostego tekstu, a w materiałach audiowizualnych pojawią się napisy lub tłumaczenie na Polski Język Migowy.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna: Komunikacja dotycząca inwestycji oraz funkcjonowania obiektu po modernizacji będzie prowadzona w sposób przystępny, z wykorzystaniem różnych form przekazu — ogłoszeń w przestrzeni publicznej, komunikatów elektronicznych, mediów społecznościowych oraz kontaktu osobistego. Treści będą opracowywane w języku prostym.</p>
<p>Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji</p>	<p>Konflikty między mieszkańcami.</p>

<p>Nazwa</p>	<p>G22. Budowa boiska ze sztuczną nawierzchnią w Odrach</p>
<p>Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR</p>	<p>Cel rewitalizacji: Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna Kierunek działania: Poprawa dostępności obiektów publicznych, miejsc kulturalnych oraz społecznych</p>
<p>Podmiot realizujący</p>	<p>Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne</p>
<p>Zakres realizowanych zadań</p>	<p>Realizacja zadania polega na budowie boiska przy Szkole Podstawowej w Odrach.</p>
<p>Miejsce realizacji</p>	<p>Odry</p>
<p>Szacowany koszt [zł]</p>	<p>2 000 000,00 zł</p>
<p>Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia</p>	<p>Budżet Gminy Środki zewnętrzne</p>
<p>Termin realizacji</p>	<p>2028-2029</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny</p>	<p>Rezultaty: Wzrost liczby ogólnodostępnych miejsc spotkań dla mieszkańców, Ożywienie obszaru rewitalizacji,</p>

	<p>Zwiększenie oferty rekreacyjnej</p> <p>Wskaźniki: Liczba wybudowanych boisk – 1 szt. Liczba osób korzystających: 10 osób/dzień</p> <p>Sposób oceny: Protokół odbioru, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
<p>Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Dostępność architektoniczna: Boisko zostanie zaprojektowane zgodnie z zasadą uniwersalnego projektowania, tak aby każdy – niezależnie od wieku i sprawności – mógł z niego bezpiecznie korzystać. Dla osób z niepełnosprawnością ruchową przewidziane są utwardzone, równe i antypoślizgowe dojścia, łagodne podjazdy o odpowiednim nachyleniu, a także bezprogowe wejścia na teren obiektu. W pobliżu boiska znajdują się miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami, wyposażone w bezpieczne dojście do wejścia. Trybuny, jeśli zostaną przewidziane, będą posiadały wydzielone miejsca dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Dla osób z niepełnosprawnością wzroku zastosowane zostaną kontrastowe oznaczenia krawędzi boiska, schodów i barier, a dojścia będą wyposażone w fakturowe pasy prowadzące i nawierzchnie ostrzegawcze, które ułatwią orientację w przestrzeni. Zapewnione zostanie także równomierne i bezodblaskowe oświetlenie terenu. Dla osób z niepełnosprawnością słuchu planowane jest umieszczenie tablic informacyjnych w formie graficznej i piktogramów, które zastąpią komunikaty dźwiękowe. Dla osób z niepełnosprawnością intelektualną przewiduje się proste, logiczne rozmieszczenie przestrzeni oraz czytelne oznakowanie poszczególnych stref (np. wejścia, boisko, toalety, trybuny).</p> <p>Dostępność cyfrowa: Informacje o zasadach korzystania z obiektu, wydarzeniach sportowych i regulaminach będą publikowane na stronie internetowej Gminy Czersk w sposób zgodny z zasadami WCAG 2.1. Treści będą przygotowane w języku prostym, możliwe do odczytu przez czytniki ekranowe oraz uzupełnione o opisy alternatywne dla zdjęć i grafik. Materiały audiowizualne (np. filmy promujące inwestycję lub relacje z wydarzeń) będą zawierały napisy dla osób niesłyszących lub tłumaczenie na Polski Język Migowy. Osoby z niepełnosprawnością wzroku będą mogły korzystać z wersji dźwiękowej najważniejszych informacji (np. ogłoszeń o zajęciach, wydarzeniach).</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna: Komunikacja dotycząca inwestycji oraz zasad korzystania z boiska będzie prowadzona w sposób przystępny, z wykorzystaniem różnych kanałów – osobiście, telefonicznie, mailowo oraz poprzez stronę internetową i tablice ogłoszeń w przestrzeni publicznej.</p>
<p>Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji</p>	<p>Konflikty między mieszkańcami.</p>

Nazwa	G23. Odnowienie placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Odrach
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna Kierunek działania: Poprawa dostępności obiektów publicznych, miejsc kulturalnych oraz społecznych
Podmiot realizujący	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne
Zakres realizowanych zadań	Zadanie polega na budowie placu zabaw w pełni funkcjonalnego nowoczesnego zgodnie z zapotrzebowaniem społeczności lokalnej.
Miejsce realizacji	Odry
Szacowany koszt [zł]	250 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
Termin realizacji	2027
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Rezultaty: Wzrost liczby odnowionych ogólnodostępnych miejsc spotkań dla mieszkańców, Poprawa walorów estetycznych obszaru rewitalizacji. Wskaźniki: Liczba odnowionych placów zabaw – 1 szt. Liczba osób korzystających: 50 osób/tydzień Sposób oceny: Protokół odbioru, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Dostępność architektoniczna: Nowy plac zabaw zostanie zaprojektowany zgodnie z zasadą uniwersalnego projektowania, tak aby był przyjazny i bezpieczny dla wszystkich użytkowników – dzieci, opiekunów i osób starszych, w tym osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Dla osób z niepełnosprawnością ruchową przewidziane są utwardzone, równe i antypoślizgowe nawierzchnie, bezprogowe wejścia oraz ścieżki o odpowiedniej szerokości umożliwiające poruszanie się wózkami inwalidzkimi i wózkami dziecięcymi. Dla osób z niepełnosprawnością wzroku przewiduje się zastosowanie kontrastowych kolorów nawierzchni, krawędzi i urządzeń, a także wyraźnych faktur nawierzchni prowadzących, które pomogą w orientacji w przestrzeni. Odpowiednie oświetlenie umożliwi bezpieczne korzystanie z placu także w godzinach popołudniowych. Dla osób z niepełnosprawnością słuchu kluczowe będzie zastosowanie komunikacji wizualnej – tablic i piktogramów informujących o zasadach korzystania z urządzeń oraz strefach zabawy. Dla osób z niepełnosprawnością intelektualną przestrzeń zostanie zorganizowana w sposób czytelny i uporządkowany, z wyraźnym podziałem na strefy tematyczne, co ułatwi orientację i korzystanie z placu. Dostępność cyfrowa: Informacje o inwestycji, zasadach korzystania z placu zabaw oraz wydarzeniach organizowanych na jego terenie będą publikowane na stronie internetowej Gminy Czersk w formie zgodnej z zasadami dostępności cyfrowej (WCAG 2.1). Treści będą proste i zrozumiałe, a materiały graficzne uzupełnione o opisy alternatywne. W komunikatach online zastosowany zostanie kontrastowy układ graficzny i możliwość

	<p>powiększenia czcionki. W przypadku publikacji audiowizualnych (np. filmów promujących inwestycję) zapewnione zostaną napisy dla osób niesłyszących lub tłumaczenie na Polski Język Migowy.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna:</p> <p>Informacje dotyczące inwestycji i zasad użytkowania placu zabaw będą przekazywane w formie wizualnej i tekstowej – z użyciem piktogramów, plansz informacyjnych i tablic o dużej, czytelnej czcionce. Komunikaty będą przygotowane w języku prostym, tak aby były zrozumiałe również dla dzieci i osób z niepełnosprawnością intelektualną. Zapewniona zostanie możliwość kontaktu z administratorem obiektu w różny sposób – osobiście, telefonicznie i mailowo.</p>
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Nazwa	G24. Budowa świetlicy wiejskiej w Złotowie
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	<p>Cel rewitalizacji: Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna</p> <p>Kierunek działania: Poprawa dostępności obiektów publicznych, miejsc kulturalnych oraz społecznych</p>
Podmiot realizujący	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne
Zakres realizowanych zadań	<p>Sołectwo Złotowo stanowi trzecie pod względem liczby ludności sołectwo w Gminie Czersk.</p> <p>Ze względu na położenie, integracja społeczności lokalnej jest bardzo utrudniona. Zadanie to wzmocni poczucie świadomości lokalnej, więzi sąsiedzkie, poczucie bezpieczeństwa. Budowa świetlicy będzie początkiem realizacji wielu projektów społecznych wpływających pozytywnie na rozwiązywanie problemów społecznych obszaru rewitalizacji, do którego należy sołectwo Złotowo. Nowa przestrzeń publiczna stanowić będzie miejsce, gdzie mieszkańcy będą mogli się spotykać, wymieniać doświadczeniami i budować relacje społeczne. To będzie sprzyjać integracji różnych grup wiekowych, kulturowych i społecznych. Nowa świetlica stanowić będzie bazę dla różnorodnych inicjatyw społecznych, takich jak: grupy wolontariackie, organizacje non-profit czy lokalne projekty społeczne. To przyczyni się do aktywizacji społeczności. Organizacja spotkań mieszkańców da im możliwość wspólnego dyskusowania nad lokalnymi problemami, planowaniem działań społecznych i współpracy nad inicjatywami.</p>
Miejsce realizacji	Złotowo
Szacowany koszt [zł]	2 500 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
Termin realizacji	2029-2031
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	<p>Rezultaty:</p> <p>Wzrost liczby ogólnodostępnych miejsc spotkań dla mieszkańców, Ożywienie obszaru rewitalizacji, Zwiększenie oferty rekreacyjnej.</p>

	<p>Wskaźniki: Liczba wybudowanych budynków – 1 szt. Liczba osób korzystających miesięcznie: 100 osób/msc.</p> <p>Sposób oceny: Protokół odbioru, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
<p>Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Dostępność architektoniczna: Nowa świetlica wiejska w Złotowie zostanie zaprojektowana zgodnie z zasadą uniwersalnego projektowania, gwarantującą dostępność dla wszystkich mieszkańców – niezależnie od wieku, poziomu sprawności czy rodzaju niepełnosprawności. Budynek będzie pozbawiony barier architektonicznych – przewidziane zostaną utwardzone i równe dojścia, bezprogowe wejścia oraz podjazdy o odpowiednim nachyleniu. Wewnątrz zaplanowane zostaną szerokie ciągi komunikacyjne oraz antypoślizgowe nawierzchnie.</p> <p>Dla osób z niepełnosprawnością wzroku przewiduje się zastosowanie kontrastowych kolorów posadzek, drzwi i ścian, ułatwiających orientację przestrzenną. W korytarzach i przy wejściach umieszczone zostaną pasy prowadzące i pola uwagi o fakturowanej powierzchni, a oznaczenia pomieszczeń i przyciski zostaną opisane również alfabetem Braille’a.</p> <p>Dla osób z niepełnosprawnością intelektualną przestrzeń będzie logicznie zorganizowana, z prostym układem funkcjonalnym i czytelnym oznaczeniem pomieszczeń, co ułatwi samodzielne poruszanie się.</p> <p>Dostępność cyfrowa: Informacje o działalności świetlicy, harmonogramach wydarzeń, rekrutacjach i inicjatywach lokalnych będą publikowane na stronie internetowej Gminy Czersk w sposób zgodny z zasadami WCAG 2.1. Treści będą pisane językiem prostym, z możliwością odczytu przez czytniki ekranowe, a grafiki i zdjęcia będą posiadały opisy alternatywne. W przypadku publikacji materiałów audiowizualnych (np. filmów promujących wydarzenia w świetlicy) zapewnione zostaną napisy dla osób niesłyszących lub tłumaczenie na Polski Język Migowy. Użytkownicy będą mogli pobierać materiały w wersjach tekstowych, ułatwiających powiększanie i druk.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna: Komunikacja z mieszkańcami i użytkownikami świetlicy będzie prowadzona wielokanałowo – osobiście, telefonicznie, mailowo oraz przez stronę internetową. Informacje będą przekazywane w języku prostym i uzupełniane piktogramami oraz infografikami, ułatwiającymi zrozumienie przekazu osobom z trudnościami poznawczymi lub słabszą znajomością języka polskiego. Na terenie obiektu znajdą się czytelne tablice informacyjne z kontrastową czcionką oraz system wizualnego kierowania ruchem.</p>
<p>Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji</p>	<p>Konflikty między mieszkańcami.</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Nazwa	G25. Nadanie nowych funkcji społecznych części Dworca PKP – etap IV
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna Kierunek działania: Poprawa dostępności obiektów publicznych, miejsc kulturalnych oraz społecznych
Podmiot realizujący	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne
Zakres realizowanych zadań	Przedsięwzięcie obejmuje przebudowę budynku Dworca PKP i wykorzystanie na cele społeczne. Planowane prace budowlane będą zgodne z uzgodnieniem z Pomorskim Konserwatorem Zabytków. Planowane prace: przebudowa budynku, dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, zmiana układu pomieszczeń, wymiana konstrukcji i poszycia dachowego. Nowa instalacja c.o., c.w.u., elektryczna, internetowa, kompleksowe prace wykończeniowe oraz zakup wyposażenia. Po realizacji inwestycji budynek ma zostać przeznaczony na społeczne zagospodarowanie dla młodzieży. W budynku Dworca będzie realizowany projektu uruchomienia Centrum Aktywności Międzypokoleniowej.
Miejsce realizacji	Osiedle nr 1 „Centrum”
Szacowany koszt [zł]	2 000 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027: Działanie FEPM.07.01 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich Działanie FEPM 02.04. Efektywność energetyczna – programy rewitalizacji Działanie FEPM 06.05. Infrastruktura społeczna – program rewitalizacji
Termin realizacji	2027-2029
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Rezultaty: Wzrost liczby ogólnodostępnych miejsc spotkań dla mieszkańców, Ożywienie obszaru rewitalizacji, Zwiększenie oferty rekreacyjnej. Wskaźniki: Liczba osób korzystających z infrastruktury – 20 osób/dzień FEPM.07.01: Wskaźniki produktu: WLWK-PLRO148 - Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt. Wskaźniki rezultatu: WLWK-PLRR048 - Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji – 1 905 osoby. FEPM.02.04: WLWK-PLRO023 - Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków – 1 budynek WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych - bd FEPM.06.05: WLWK-PLRO205 - Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne – 1 obiekt WLWK-PLRR105 - Roczna liczba użytkowników obiektów świadczących usługi społeczne – 7 300 osób

	<p>Sposób oceny: Protokół odbioru, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
<p>Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Dostępność architektoniczna: Przebudowa budynku Dworca PKP zostanie wykonana zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania, tak aby nowa przestrzeń społeczna była przyjazna i w pełni dostępna dla wszystkich użytkowników. Dla osób z niepełnosprawnością ruchową przewiduje się wykonanie utwardzonych, bezprogowych dojeżdżalni, podjazdów o odpowiednim nachyleniu, szerokich drzwi wejściowych. Wewnątrz budynku zaplanowane zostaną szerokie korytarze dostosowane do potrzeb osób poruszających się na wózkach. Dla osób z niepełnosprawnością wzroku zastosowane zostaną kontrastowe oznaczenia drzwi, krawędzi i schodów, a także systemy naprowadzania w postaci fakturowych pasów prowadzących i pól uwagi. Pomieszczenia zostaną oznaczone tabliczkami z nazwami zapisanymi również alfabetem Braille'a. Oświetlenie obiektu będzie równomierne, eliminujące oślnienia i strefy cienia. Dla osób z niepełnosprawnością intelektualną przestrzeń zostanie zaprojektowana w sposób prosty, logiczny i intuicyjny, z wyraźnym podziałem na strefy oraz czytelnym oznaczeniem pomieszczeń.</p> <p>Dostępność cyfrowa: Informacje o działalności Centrum Aktywności Międzypokoleniowej mieszczącej się w budynku dworca będą publikowane na stronie internetowej Gminy Czersk oraz w mediach społecznościowych w sposób zgodny z wytycznymi WCAG 2.1. Strona będzie przystosowana do obsługi przez czytniki ekranowe, z odpowiednim kontrastem i możliwością powiększenia czcionki. Materiały audiowizualne (np. zapowiedzi wydarzeń czy relacje z zajęć) będą opatrzone napisami dla osób niesłyszących oraz – w miarę możliwości – tłumaczeniem na Polski Język Migowy. Dla osób z niepełnosprawnością wzroku przygotowane zostaną opisy alternatywne grafik i zdjęć oraz możliwość odsłuchu wybranych treści w formie audio.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna: Informacje o funkcjonowaniu obiektu i oferowanych usługach społecznych będą przekazywane w różnych formach – ustnej, pisemnej i elektronicznej. Treści informacyjne będą opracowane językiem prostym, a na miejscu zostaną zamontowane czytelne tablice z piktogramami i napisami o wysokim kontraście. W przypadku wydarzeń społecznych i spotkań w Centrum zapewnione zostanie dostosowanie sposobu komunikacji do potrzeb uczestników – np. poprzez użycie mikrofonów, materiałów w dużym druku lub prostych prezentacji graficznych.</p>
<p>Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji</p>	<p>Konflikty między mieszkańcami.</p>

<p>Nazwa</p>	<p>G26. Przebudowa i przeznaczenie na funkcje społeczne budynków znajdujących się w otoczeniu Dworca PKP</p>
<p>Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR</p>	<p>Cel rewitalizacji: Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

	Kierunek działania: Poprawa dostępności obiektów publicznych, miejsc kulturalnych oraz społecznych
Podmiot realizujący	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne
Zakres realizowanych zadań	<p>Przebudowa budynków znajdujących się w bliskim sąsiedztwie i przeznaczenie ich na cele społeczne. Wszystkie prace zostaną przeprowadzone po uzgodnieniu z Pomorskim Konserwatorem Zabytków. Realizacja zadania uzależniona jest od rozmów ze spółkami Kolejowymi. Planuje się, że w ramach zadania nowe funkcje uzyskają dwa budynki: „rowerownia” i wieża ciśnień.</p> <p>Nowa przestrzeń publiczna stanowić będzie miejsce, gdzie mieszkańcy będą mogli spotykać się i wymieniać doświadczeniami oraz budować relacje społeczne. Będzie to sprzyjać integracji różnych grup wiekowych, kulturowych i społecznych.</p>
Miejsce realizacji	Osiedle nr 1 „Centrum”
Szacowany koszt [zł]	7 000 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
Termin realizacji	2028-2031
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	<p>Rezultaty: Wzrost liczby ogólnodostępnych miejsc spotkań dla mieszkańców, Ożywienie obszaru rewitalizacji, Zwiększenie oferty rekreacyjnej, Wzrost dostępności obiektów publicznych dla osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Wskaźniki: Liczba osób uzyskujących wsparcie w zakresie aktywności zawodowej – 4 os.</p> <p>Sposób oceny: Protokół odbioru, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<p>Dostępność architektoniczna: Przebudowa budynków w otoczeniu Dworca PKP zostanie przeprowadzona z zachowaniem zasad uniwersalnego projektowania, tak aby nowe przestrzenie o funkcjach społecznych były dostępne i komfortowe dla wszystkich użytkowników. Wnętrza zostaną wyposażone w przestrzenie manewrowe oraz toalety przystosowane do potrzeb osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.</p> <p>Dla osób z niepełnosprawnością wzroku przewidziane zostanie zastosowanie kontrastowych kolorów nawierzchni i elementów wyposażenia (np. drzwi, poręczy, schodów), a także montaż pasów prowadzących i pól uwagi z fakturowanej nawierzchni, ułatwiających orientację przestrzenną. Tabliczki z oznaczeniem pomieszczeń będą zawierały napisy w alfabecie Braille’a, a w wybranych strefach zastosowane zostanie odpowiednie oświetlenie eliminujące olśnienia.</p> <p>Dla osób z niepełnosprawnością intelektualną przestrzeń zostanie zaprojektowana w sposób uporządkowany i logiczny, z prostym układem funkcjonalnym oraz z wyraźnym oznaczeniem stref i pomieszczeń.</p> <p>Dostępność cyfrowa:</p>

	<p>Wszelkie informacje o działalności obiektów, organizowanych wydarzeniach i dostępnych usługach społecznych będą publikowane w sposób zgodny z zasadami WCAG 2.1. Strony internetowe Gminy Czersk i jednostek zaangażowanych w projekt będą przystosowane do obsługi przez czytniki ekranowe, z możliwością zmiany wielkości czcionki i kontrastu. Dla materiałów audiowizualnych przewiduje się opracowanie napisów dla osób niesłyszących oraz – w miarę możliwości – tłumaczeń na Polski Język Migowy. Osoby niewidome będą mogły skorzystać z wersji audio lub opisów alternatywnych publikowanych materiałów graficznych.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna:</p> <p>Informacje o funkcjonowaniu budynków, zasadach korzystania z pomieszczeń i prowadzonych inicjatywach będą przekazywane w sposób przystępny i zrozumiały. Komunikaty będą opracowywane w języku prostym, a w przestrzeni obiektów znajdują się czytelne tablice informacyjne z piktogramami oraz oznaczenia w kontrastowych barwach. W pomieszczeniach przeznaczonych na działalność społeczną i kulturalną przewiduje się dostosowanie sposobu komunikacji do odbiorców – np. poprzez wykorzystanie prostych grafik, plansz i materiałów w dużym druku.</p>
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Nazwa	G27. Przebudowa centrum Czerska
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna Kierunek działania: Poprawa dostępności obiektów publicznych, miejsc kulturalnych oraz społecznych
Podmiot realizujący	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne
Zakres realizowanych zadań	<p>Zadanie dotyczy przebudowy ulic leżących w centralnej części miasta Czerska. Zadanie polegać będzie na budowie i przebudowie ul. dr Zielińskiego, części ul. Królowej Jadwigi, części ul. Rynkowej, ul. Hallera, Placu Kalinowskich oraz Placu Harcmistrza Józefa Piekarka.</p> <p>Zadanie poprzedzone zostanie konsultacjami społecznymi dotyczącymi wyboru najlepszych rozwiązań komunikacyjnych.</p> <p>Realizacja zadania pozwoli na dostęp do najważniejszych miejsc administracji publicznej, w tym do Szkoły Podstawowej nr 1, rołkowiska/lodowiska, Urzędu Miejskiego w Czersku. Wskazane wyżej drogi, które zostaną objęte zadaniem stanowią najważniejszy ciąg komunikacyjny na Osiedlu nr 1 „Centrum”.</p>
Miejsce realizacji	Osiedle nr 1 „Centrum”
Szacowany koszt [zł]	12 000 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy RPIS Polski Ład, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
Termin realizacji	2025-2027
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Rezultaty: Nadanie funkcji „starego miasta”,

	<p>Poprawa warunków przestrzeni publicznej w tym likwidacja barier architektonicznych, Wzrost ogólnodostępnych miejsc spotkań dla mieszkańców, Ożywienie obszaru rewitalizacji.</p> <p>Wskaźniki: Powierzchnia poddana przebudowie – 0,2 ha Liczba ludności dziennie przejeżdżającej przez centrum Czerska – kilka tys. osób</p> <p>Sposób oceny: Protokół odbioru, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
<p>Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Dostępność architektoniczna: Przebudowa centrum Czerska zostanie zaplanowana i zrealizowana w sposób zapewniający pełną dostępność przestrzeni publicznej dla wszystkich użytkowników – pieszych, rowerzystów, osób starszych, opiekunów z dziećmi oraz osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.</p> <p>Dla osób z niepełnosprawnością ruchową przewidziano odpowiednio szerokie chodniki, dostępne rampy o właściwym nachyleniu oraz miejsca odpoczynku wyposażone w ławki z oparciem i podłokietnikami. Miejsca parkingowe w pobliżu urzędów i obiektów użyteczności publicznej zostaną oznaczone i dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Dla osób z niepełnosprawnością wzroku wprowadzony zostanie system nawierzchni fakturowych – pasy prowadzące i pola uwagi z wyczuwalną strukturą, ułatwiające orientację przestrzenną. Istotne elementy infrastruktury, takie jak schody, przejścia i krawędzie chodników, będą oznaczone w kontrastowych kolorach.</p> <p>Dla osób z niepełnosprawnością słuchu przewiduje się montaż wizualnych sygnalizacji świetlnych na przejściach dla pieszych oraz tablic informacyjnych w przestrzeni publicznej, ułatwiających samodzielne poruszanie się po centrum.</p> <p>Z kolei dla osób z niepełnosprawnością intelektualną przestrzeń zostanie zaprojektowana w sposób prosty i intuicyjny – z logicznym układem komunikacyjnym, ograniczoną liczbą bodźców wizualnych i spójnym oznakowaniem kierunkowym.</p> <p>Dostępność cyfrowa: Wszystkie informacje dotyczące projektu przebudowy centrum, konsultacji społecznych oraz etapów realizacji inwestycji będą udostępniane w formie dostępnej cyfrowo – zgodnej z zasadami WCAG 2.1. Strona internetowa Gminy Czersk oraz media społecznościowe będą dostosowane do obsługi przez czytniki ekranowe, z możliwością powiększania tekstu i zachowaniem odpowiedniego kontrastu. Wizualizacje projektowe zostaną opatrzone opisami alternatywnymi dla osób niewidomych. W przypadku nagrań wideo lub prezentacji multimedialnych przewiduje się dodanie napisów dla osób niesłyszących oraz – w miarę możliwości – tłumaczenie na Polski Język Migowy.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna: Proces konsultacji społecznych oraz bieżąca komunikacja dotycząca projektu zostaną prowadzone w sposób zapewniający zrozumiałość i równość dostępu do informacji. Materiały informacyjne i ogłoszenia będą opracowywane językiem prostym, a w przestrzeni centrum rozmieszczone zostaną czytelne tablice z piktogramami i planami sytuacyjnymi ułatwiającymi orientację.</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

<p>Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji</p>	<p>Konflikty między mieszkańcami.</p>
--	---------------------------------------

<p>Nazwa</p>	<p>G28. Przebudowa ul. Dworcowej w Czersku</p>
<p>Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR</p>	<p>Cel rewitalizacji: Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna Kierunek działania: Poprawa dostępności obiektów publicznych, miejsc kulturalnych oraz społecznych</p>
<p>Podmiot realizujący</p>	<p>Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne</p>
<p>Zakres realizowanych zadań</p>	<p>W ramach projektu przewidziano wymianę nawierzchni dróg, budowę kanalizacji deszczowej, oświetlenia, ciągów pieszych i rowerowych. Realizacja inwestycji pozwoli na dojazd do Szkoły Podstawowej nr 1 w Czersku, do Dworca PKP czyli centrum realizacji społecznych działań rewitalizacyjnych.</p>
<p>Miejsce realizacji</p>	<p>Osiedle nr 1 „Centrum”</p>
<p>Szacowany koszt [zł]</p>	<p>8 000 000,00 zł</p>
<p>Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia</p>	<p>Budżet Gminy Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg</p>
<p>Termin realizacji</p>	<p>2027-2030</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny</p>	<p>Rezultaty: Nadanie funkcji „starego miasta”. Poprawa warunków przestrzeni publicznej, w tym likwidacja barier architektonicznych. Wskaźniki: Liczba ludności dziennie korzystającej z przebudowanej ulicy – kilka tys. osób Sposób oceny: Protokół odbioru, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
<p>Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Dostępność architektoniczna: Przebudowa ul. Dworcowej zostanie zaplanowana z zachowaniem zasad uniwersalnego projektowania, tak aby przestrzeń była bezpieczna i dostępna dla wszystkich użytkowników – w tym osób z niepełnosprawnościami, seniorów, rodziców z wózkami oraz dzieci. Dla osób z niepełnosprawnością wzroku zaplanowano montaż nawierzchni fakturowych – pasów prowadzących i pól uwagi o zróżnicowanej strukturze, a także zastosowanie kontrastowych kolorów nawierzchni i krawędzi schodów. Dla osób z niepełnosprawnością słuchu przewidziane są tablice informacyjne w przestrzeni publicznej, natomiast dla osób z niepełnosprawnością ruchową zapewnione zostaną odpowiednio szerokie chodniki, dostępne miejsca parkingowe oraz bezpieczne strefy dojścia do przystanków i obiektów publicznych.</p>

	<p>Projekt uwzględnia także potrzeby osób z niepełnosprawnością intelektualną, dzięki prostemu, czytelnemu układowi przestrzennemu, ograniczeniu nadmiaru elementów wizualnych oraz zastosowaniu jasnych oznaczeń kierunkowych.</p> <p>Dostępność cyfrowa:</p> <p>Informacje o realizacji inwestycji, organizacji ruchu i postępach prac będą udostępniane na stronie internetowej Gminy Czersk oraz w mediach społecznościowych w sposób zgodny ze standardami WCAG 2.1. Materiały informacyjne (mapy, wizualizacje, komunikaty) zostaną przygotowane w wersjach dostępnych cyfrowo – z możliwością odczytu przez czytniki ekranowe, z odpowiednim kontrastem, możliwością powiększenia tekstu oraz z opisami alternatywnymi dla grafik i zdjęć. W przypadku filmowych komunikatów lub relacji przewidziane zostaną napisy dla osób niesłyszących oraz – w miarę możliwości – tłumaczenie na Polski Język Migowy.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna:</p> <p>Proces konsultacji społecznych oraz bieżąca komunikacja z mieszkańcami dotycząca przebudowy ul. Dworcowej będą prowadzone w sposób zapewniający pełną dostępność informacyjną. Ogłoszenia, zaproszenia i komunikaty zostaną opracowane językiem prostym i uzupełnione piktogramami, a na tablicach informacyjnych w terenie pojawią się czytelne mapy i kierunkowskazy.</p>
<p>Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji</p>	<p>Konflikty między mieszkańcami.</p>

<p>Nazwa</p>	<p>G29. Dostosowanie rolkowiska na potrzeby lodowiska przy Szkole Podstawowej nr 1 w Czersku wraz z budową zaplecza, w tym toalety publiczne</p>
<p>Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR</p>	<p>Cel rewitalizacji: Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna Kierunek działania: Poprawa dostępności obiektów publicznych, miejsc kulturalnych oraz społecznych</p>
<p>Podmiot realizujący</p>	<p>Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne, Szkoła Podstawowa nr 1 w Czersku</p>
<p>Zakres realizowanych zadań</p>	<p>W ramach zadania przewiduje się wykonanie posadzki i systemu mrożenia, budowę pomieszczenia na rolki i toalety, zakup kontenera szatniowego.</p> <p>W ramach działań społecznych na lodowisku i rolkowisku prowadzone będą zajęcia dla dzieci i rodzin z obszaru rewitalizacji. Realizacja projektu obejmuje także stworzenie toalety publicznej, która będzie dostępna dla osób z niepełnosprawnością.</p> <p>Przebudowana przestrzeń przeznaczona będzie pod rekreację, wypoczynek dla mieszkańców gminy Czersk w każdym wieku. W wyniku realizacji przedsięwzięcia nastąpi integracja społeczeństwa (w tym integracja międzypokoleniowa, włączenie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym). Działania te znacząco wpłyną na aktywizację rodzin z dziećmi, młodzieży i seniorów.</p>
<p>Miejsce realizacji</p>	<p>Osiedle nr 1 „Centrum”</p>
<p>Szacowany koszt [zł]</p>	<p>2 000 000,00 zł</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

<p>Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia</p>	<p>Budżet Gminy Środki zewnętrzne</p>
<p>Termin realizacji</p>	<p>2024-2026</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny</p>	<p>Rezultaty: Wzrost liczby ogólnodostępnych miejsc spotkań dla mieszkańców, Ożywienie obszaru rewitalizacji, Zwiększenie oferty rekreacyjnej. Wskaźniki: Liczba przebudowanych obiektów rekreacyjnych – 1 szt. Liczba użytkowników w sezonie zimowym: 100 osób/dzień Sposób oceny: Protokół odbioru, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
<p>Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Dostępność architektoniczna: Projekt dostosowania rolkowiska na potrzeby lodowiska wraz z budową zaplecza zostanie opracowany zgodnie z zasadą uniwersalnego projektowania, tak aby infrastruktura była w pełni dostępna dla wszystkich użytkowników – w tym osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności, seniorów oraz rodzin z dziećmi. Dla osób z niepełnosprawnością ruchową zapewnione zostaną szerokie wejścia do strefy szatniowej, miejsce do siedzenia i odpoczynku oraz dostęp do strefy rekreacyjnej bez barier. Dla osób z niepełnosprawnością wzroku zastosowane zostaną kontrastowe kolory nawierzchni i elementów wyposażenia, a dojścia do obiektu zostaną oznaczone pasmami fakturowymi i polami uwagi ułatwiającymi orientację w przestrzeni. Dla osób z niepełnosprawnością słuchu przewidziane są wizualne komunikaty alarmowe i informacyjne oraz czytelne oznaczenia w obrębie zaplecza. Przestrzeń zostanie zaprojektowana w sposób logiczny i prosty, co ułatwi korzystanie także osobom z niepełnosprawnością intelektualną. Dostępność cyfrowa: Informacje o funkcjonowaniu obiektu, harmonogramie zajęć, zasadach korzystania z lodowiska i wydarzeniach sportowych będą udostępniane na stronie internetowej Gminy Czersk oraz Szkoły Podstawowej nr 1 w Czersku w formie zgodnej z WCAG 2.1. Komunikaty będą przygotowywane w formie tekstowej, graficznej i audiowizualnej, z opisami alternatywnymi do zdjęć i grafik oraz z napisami dla osób niesłyszących. Dla osób z niepełnosprawnością wzroku przewidziane będzie udostępnianie wybranych treści w formie audio lub łatwej do czytania (ETR). Dostępność informacyjno-komunikacyjna: Komunikacja z użytkownikami obiektu będzie prowadzona w sposób dostępny i zrozumiały. Informacje o wydarzeniach, godzinach otwarcia i zasadach bezpieczeństwa będą opracowywane językiem prostym, a w przestrzeni obiektu znajdą się czytelne tablice informacyjne z piktogramami i kontrastową czcionką.</p>
<p>Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją</p>	<p>Konflikty między mieszkańcami.</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	
---	--

Nazwa	G30. Modernizacja ulicy im. Józefa Ostrowskiego (Placu Ostrowskiego)
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna Kierunek działania: Poprawa dostępności obiektów publicznych, miejsc kulturalnych oraz społecznych
Podmiot realizujący	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne
Zakres realizowanych zadań	Realizacja zadania obejmuje stworzenie nowoczesnej przestrzeni publicznej na Placu Ostrowskiego z wykorzystaniem zieleni i roślinności. Zgodnie z wymaganiami konserwatorskimi zostanie opracowany jeden program zagospodarowania terenu dla ul. J. Ostrowskiego. Ponadto planuje się uporządkowanie, stworzenie ogródków gastronomicznych. Zadanie pozwoli na uporządkowanie terenu będącego wizytówką miasta. W ramach działań rewitalizacyjnych prowadzone zajęcia mające na celu zwiększenie liczby nasadzeń. Przewiduje się przeprowadzenie zajęć dla młodzieży z obszaru rewitalizacji ze studentami Politechniki Bydgoskiej z projektowania architektury, w tym uwzględnienie zagadnień uniwersalnego projektowania.
Miejsce realizacji	Osiedle nr 1 „Centrum”
Szacowany koszt [zł]	8 000 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
Termin realizacji	2027-2031
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Rezultaty: Poprawa walorów estetycznych obszaru rewitalizacji, Wzrost poziomu bezpieczeństwa. Wskaźniki: Teren objęty rewitalizacją i przywróceniem dawnej świetności: 0,4 ha Sposób oceny: Protokół odbioru, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Dostępność architektoniczna: Modernizacja Placu Ostrowskiego zostanie przeprowadzona z uwzględnieniem zasad uniwersalnego projektowania, tak aby nowa przestrzeń miejska była bezpieczna, estetyczna i w pełni dostępna dla wszystkich mieszkańców – w tym osób z niepełnosprawnościami, seniorów oraz rodzin z dziećmi. Dla osób z niepełnosprawnością ruchową przewidziane zostaną utwardzone ciągi piesze o odpowiedniej szerokości, miejsca odpoczynku z ławkami wyposażonymi w oparcia i podłokietniki. Elementy małej architektury oraz krawędzie schodów zostaną oznaczone kontrastowo kolorystycznie, a oświetlenie placu zaplanowane w sposób eliminujący olśnienia.

	<p>Dla osób z niepełnosprawnością słuchu przewidziane są wizualne systemy informacji publicznej – tablice z czytelnymi komunikatami o wydarzeniach.</p> <p>Dla osób z niepełnosprawnością intelektualną przestrzeń będzie zaprojektowana w sposób przejrzysty, z prostym układem komunikacyjnym, ograniczoną liczbą bodźców wizualnych i czytelnym systemem oznaczeń kierunkowych.</p> <p>Dostępność cyfrowa:</p> <p>Informacje o przebiegu inwestycji, konsultacjach społecznych oraz działaniach edukacyjnych związanych z projektowaniem przestrzeni dostępnej (we współpracy ze studentami Politechniki Bydgoskiej) będą publikowane na stronie internetowej Gminy Czersk w sposób zgodny z zasadami WCAG 2.1. Treści będą dostępne dla czytelników ekranowych, z możliwością zmiany rozmiaru czcionki i kontrastu. W materiałach graficznych i wizualizacjach zostaną zastosowane opisy alternatywne, a publikowane filmy lub prezentacje będą opatrzone napisami dla osób niesłyszących i – w miarę możliwości – tłumaczeniem na Polski Język Migowy.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna:</p> <p>Komunikacja z mieszkańcami w trakcie realizacji inwestycji i po jej zakończeniu będzie prowadzona w sposób otwarty i zrozumiały. Materiały informacyjne, zaproszenia na konsultacje i ogłoszenia o wydarzeniach będą opracowywane językiem prostym, a na placu zostaną rozmieszczone tablice informacyjne z piktogramami i planem sytuacyjnym w kontrastowych kolorach.</p>
<p>Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji</p>	<p>Konflikty między mieszkańcami.</p>

<p>Nazwa</p>	<p>G31. Termomodernizacja budynku gminnego będącego w Mieszkaniowym Zasobie Gminy</p>
<p>Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR</p>	<p>Cel rewitalizacji: Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna Kierunek działania: Poprawa dostępności obiektów publicznych, miejsc kulturalnych oraz społecznych</p>
<p>Podmiot realizujący</p>	<p>Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne</p>
<p>Zakres realizowanych zadań</p>	<p>Realizacja zadania obejmuje termomodernizację budynku mieszkalnego (wymiana okien, drzwi zewnętrznych oraz ocieplenie ścian, dachu, instalacja co, instalacja cwu) zgodnie z audytem energetycznym – ul. Dworcowa 15</p>
<p>Miejsce realizacji</p>	<p>Osiedle nr 1 „Centrum”</p>
<p>Szacowany koszt [zł]</p>	<p>500 000,00 zł</p>
<p>Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia</p>	<p>Budżet Gminy Środki zewnętrzne (KPO, BGK)</p>
<p>Termin realizacji</p>	<p>2026-2027</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny</p>	<p>Rezultaty: Wzrost efektywności energetycznej budynku.</p>

	<p>Poprawa warunków mieszkaniowych mieszkańców terenu rewitalizacji.</p> <p>Wskaźniki: Liczba budynków poddanych termomodernizacji – 1 szt.</p> <p>Sposób oceny: Protokół odbioru, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
<p>Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Dostępność architektoniczna: Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Dworcowej 15 zostanie zrealizowana zgodnie z zasadą uniwersalnego projektowania, z uwzględnieniem potrzeb wszystkich mieszkańców, w tym osób z niepełnosprawnościami, seniorów oraz rodzin z małymi dziećmi.</p> <p>W procesie modernizacji stolarki zwrócona zostanie szczególna uwaga na wysokość klamek, progów i okien, tak by umożliwić ich wygodne użytkowanie także osobom poruszającym się na wózkach.</p> <p>Dostępność cyfrowa: Informacje dotyczące realizacji projektu i zasad ubiegania się o wsparcie w ramach programów modernizacyjnych (np. KPO, BGK) będą publikowane na stronie internetowej Gminy Czersk w sposób zgodny ze standardem WCAG 2.1. Komunikaty będą miały formę tekstową i graficzną, z możliwością odczytu przez czytniki ekranowe. Materiały informacyjne (np. o zmianach w budynku, terminach prac, zasadach bezpieczeństwa) zostaną opracowane w wersjach łatwych do czytania (ETR), a dokumenty urzędowe dostępne będą w formie edytowalnych plików tekstowych.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna: Komunikacja z mieszkańcami budynku i społecznością lokalną w trakcie realizacji inwestycji będzie prowadzona w sposób zrozumiały i przystępny. Informacje o planowanych pracach remontowych, ewentualnych utrudnieniach i terminach zostaną przekazywane językiem prostym, zarówno pisemnie (na tablicach informacyjnych i ogłoszeniach w budynku), jak i w formie elektronicznej.</p>
<p>Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji</p>	<p>Konflikty między mieszkańcami.</p>

Nazwa	G32. Remont budynku przedszkola w Łęgu w celu utworzenia mieszkań komunalnych
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna Kierunek działania: Poprawa dostępności obiektów publicznych, miejsc kulturalnych oraz społecznych
Podmiot realizujący	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne
Zakres realizowanych zadań	Do wykonania generalny remont budynku, modernizacja instalacji, prace remontowe, częściowa wymiana stolarki.
Miejsce realizacji	Łąg
Szacowany koszt [zł]	600 000,00 zł
Planowane źródło finansowania	Budżet Gminy Bank Gospodarstwa Krajowego

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

realizacji przedsięwzięcia	
Termin realizacji	2026-2027
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	<p>Rezultaty: Poprawa warunków mieszkaniowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; Zwiększenie dostępności zasobu mieszkaniowego gminy.</p> <p>Wskaźniki: Liczba utworzonych mieszkań – 4 szt.</p> <p>Sposób oceny: Protokół odbioru, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<p>Dostępność architektoniczna: Podczas remontu dawnego budynku przedszkola w Łęgu, w którym planuje się utworzenie mieszkań komunalnych, zastosowane zostaną rozwiązania zgodne z zasadą uniwersalnego projektowania, umożliwiające bezpieczne i wygodne użytkowanie przestrzeni przez wszystkich mieszkańców, w tym osoby z niepełnosprawnościami i osoby starsze.</p> <p>Dostępność cyfrowa: Informacje dotyczące realizacji projektu, zasad przydziału lokali komunalnych oraz wsparcia dla mieszkańców będą publikowane na stronie internetowej Gminy Czersk w sposób zgodny ze standardami WCAG 2.1. Treści będą dostępne dla czytników ekranowych, z możliwością zmiany rozmiaru czcionki, kontrastu oraz pobrania materiałów w formatach tekstowych (PDF, DOCX). Komunikaty będą opracowywane językiem prostym, a grafiki i wizualizacje obiektu zostaną opatrzone opisami alternatywnymi. W przypadku publikacji materiałów audiowizualnych (np. prezentacji informacyjnych) zostaną one uzupełnione o napisy dla osób niesłyszących i – jeśli to możliwe – tłumaczenie na Polski Język Migowy.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna: W trakcie realizacji inwestycji oraz po oddaniu budynku do użytku informacje dla mieszkańców będą przekazywane w sposób zrozumiały i dostępny. Ogłoszenia dotyczące naboru na lokale komunalne, zasad użytkowania budynku czy zgłaszania usterek będą opracowywane językiem prostym, a w budynku umieszczone zostaną czytelne tablice informacyjne z piktogramami.</p>
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Nazwa	G33. Termomodernizacja Ośrodka Zdrowia w Łęgu
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	<p>Cel rewitalizacji: Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna</p> <p>Kierunek działania: Poprawa dostępności obiektów publicznych, miejsc kulturalnych oraz społecznych</p>
Podmiot realizujący	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Zakres realizowanych zadań	Przeprowadzenie kompleksowej termomodernizacji, w tym wymiana okien, drzwi zewnętrznych, ocieplenie budynku oraz modernizacja instalacji c.o. i c.w.u
Miejsce realizacji	Łąg
Szacowany koszt [zł]	1 000 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
Termin realizacji	2028-2029
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	<p>Rezultaty: Wzrost efektywności energetycznej budynku.</p> <p>Wskaźniki: Liczba budynków poddanych termomodernizacji – 1 szt. Liczba osób korzystających z ośrodka: 50 osób/msc.</p> <p>Sposób oceny: Protokół odbioru, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<p>Dostępność architektoniczna: W ramach termomodernizacji Ośrodka Zdrowia w Łęgu zostaną wdrożone rozwiązania zgodne z zasadą uniwersalnego projektowania, które zapewnią pełną dostępność budynku wszystkim pacjentom – niezależnie od ich wieku, stanu zdrowia czy rodzaju niepełnosprawności. Dla osób z niepełnosprawnością ruchową przewidziano zapewnienie odpowiednich wysokości klamek drzwi i okien.</p> <p>Dostępność cyfrowa: Informacje o działalności Ośrodka Zdrowia, godzinach przyjęć oraz terminach wizyt będą publikowane na stronie internetowej Gminy Czersk oraz jednostki organizacyjnej w formie zgodnej z WCAG 2.1. Komunikaty będą opracowane w sposób zrozumiały, z możliwością powiększenia czcionki, zmiany kontrastu i odczytu przez czytniki ekranowe. Dla osób z niepełnosprawnością wzroku przewidziane zostaną opisy alternatywne do zdjęć i grafik, a materiały audiowizualne (np. komunikaty o programach zdrowotnych) będą opatrzone napisami dla osób niesłyszących lub tłumaczeniem na Polski Język Migowy.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna: Komunikacja z pacjentami i mieszkańcami będzie prowadzona w sposób zrozumiały i przyjazny. W rejestracji zostanie zapewniona możliwość obsługi osób z różnymi potrzebami komunikacyjnymi – językiem prostym, za pomocą pisma, gestów lub piktogramów. W budynku pojawią się czytelne tablice informacyjne z kontrastową czcionką i symbolami, ułatwiające samodzielne poruszanie się po obiekcie.</p>
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Nazwa	G34. Modernizacja Alei Lipowej w Gutowcu
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna Kierunek działania: Poprawa dostępności obiektów publicznych, miejsc kulturalnych oraz społecznych
Podmiot realizujący	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne
Zakres realizowanych zadań	Modernizacja polegać będzie na zamontowaniu ławeczek, tablic informacyjnych itp. Utworzenie nowego miejsca wypoczynku w tej części gminy. Aleja będzie też elementem promocyjnym gminy i wzmacniającym tożsamość lokalną.
Miejsce realizacji	Gutowiec działka 237/7, 251
Szacowany koszt [zł]	50 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
Termin realizacji	2028-2029
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Rezultaty: Miejsce odpoczynku dla osób starszych; Miejsce integracji młodzieży. Wskaźniki: Liczba osób korzystających z przestrzeni: 150 osób Sposób oceny: Protokół odbioru, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Dostępność architektoniczna: Modernizacja Alei Lipowej w Gutowcu zostanie przeprowadzona zgodnie z zasadą uniwersalnego projektowania, tak aby powstała przestrzeń była bezpieczna, komfortowa i dostępna dla wszystkich użytkowników – w tym osób starszych, rodzin z dziećmi oraz osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Alejka spacerowa zostanie wyposażona w utwardzoną nawierzchnię o antypoślizgowej strukturze, bez krawężników i progów utrudniających poruszanie się osobom z ograniczoną mobilnością. Dla osób z niepełnosprawnością ruchową przewidziane są łagodne spadki terenu, miejsca odpoczynku z ławeczkami na odpowiedniej wysokości oraz powierzchnie manewrowe przy punktach informacyjnych i siedziskach. Dla osób z niepełnosprawnością wzroku zastosowane zostaną kontrastowe kolory elementów małej architektury, czytelne oznaczenia na tablicach informacyjnych i kierunkowych, a także prowadnice w nawierzchni ułatwiające orientację w terenie. Dla osób z niepełnosprawnością słuchu w przestrzeni zostaną umieszczone czytelne tablice informacyjne i piktogramy ułatwiające samodzielne korzystanie z alei. W przypadku osób starszych i z ograniczeniami poznawczymi teren będzie zagospodarowany w sposób prosty, bez nadmiaru bodźców i z intuicyjnym układem ciągów pieszych. Dostępność cyfrowa: Informacje o modernizacji Alei Lipowej, jej funkcjach rekreacyjnych i zasadach korzystania z przestrzeni będą publikowane na stronie internetowej Gminy Czersk w sposób zgodny z WCAG 2.1. Opisy i materiały graficzne (np. wizualizacje lub mapy dojścia) zostaną uzupełnione o teksty alternatywne z myślą o osobach korzystających z

	<p>czytników ekranowych. Treści informacyjne będą opracowane językiem prostym, a komunikaty o postępach inwestycji dostępne również w formacie przyjaznym dla osób słabowidzących (zwiększony kontrast i możliwość powiększenia czcionki).</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna:</p> <p>Na terenie Alei Lipowej zostaną zamontowane tablice informacyjne o funkcji edukacyjnej i promocyjnej, przygotowane w sposób dostępny dla różnych odbiorców. Zostaną one wyposażone w piktogramy, dużą czcionkę i kontrastowe kolory, ułatwiające odczyt osobom z ograniczoną percepcją wzrokową.</p>
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Nazwa	G35. Rozbudowa placu zabaw w Złotowie
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	<p>Cel rewitalizacji: Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna</p> <p>Kierunek działania: Poprawa dostępności obiektów publicznych, miejsc kulturalnych oraz społecznych</p>
Podmiot realizujący	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne
Zakres realizowanych zadań	Rozbudowa o zjazd linowy, zjeżdżalnie oraz 2 bramki piłkarskie zlokalizowane obok placu sołeckiego. Będzie to doskonałe uzupełnieniem terenu rekreacyjnego zapewniając aktywny wypoczynek na świeżym powietrzu. Dodanie 3 nowych urządzeń ma na celu zwiększenie atrakcyjności placu zabaw oraz integracji większej liczby dzieci jak i rodziców.
Miejsce realizacji	Złotowo
Szacowany koszt [zł]	30 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
Termin realizacji	2026-2027
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	<p>Rezultaty:</p> <p>Wzrost liczby ogólnodostępnych miejsc spotkań dla mieszkańców, Ożywienie obszaru rewitalizacji, Zwiększenie oferty rekreacyjnej.</p> <p>Wskaźniki:</p> <p>Liczba rozbudowanych placów zabaw – 1 szt. Liczba ludności korzystającej ze zmodernizowanego placu zabaw – 20 osób/dzień</p> <p>Sposób oceny:</p> <p>Protokół odbioru, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>

<p>Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Dostępność architektoniczna: Projekt rozbudowy placu zabaw w Złotowie zostanie zrealizowany zgodnie z zasadą uniwersalnego projektowania, tak aby przestrzeń rekreacyjna była przyjazna i bezpieczna dla wszystkich użytkowników, niezależnie od wieku czy stopnia sprawności. Nowe elementy zostaną rozmieszczone w sposób zapewniający swobodny dostęp do urządzeń oraz bezpieczne poruszanie się po terenie. Przewiduje się wykonanie utwardzonych ścieżek o łagodnym nachyleniu, nawierzchni amortyzującej upadki oraz wydzielenie stref odpoczynku z ławeczkami i zacienieniem.</p> <p>Dostępność cyfrowa: Informacje o modernizacji placu zabaw oraz zasadach jego użytkowania będą publikowane na stronie internetowej Gminy Czersk w sposób zgodny ze standardem WCAG 2.1. Materiały graficzne i wizualizacje zostaną uzupełnione o opisy alternatywne dostępne dla osób korzystających z czytników ekranowych. Komunikaty będą opracowane językiem prostym, a informacje o lokalizacji placu i jego wyposażeniu będą dostępne w wersji umożliwiającej zwiększenie kontrastu i rozmiaru czcionki.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna: Na placu zabaw zostaną umieszczone czytelne tablice informacyjne z zasadami korzystania z urządzeń, opracowane w formie tekstowo-graficznej z użyciem piktogramów, co ułatwi ich zrozumienie dzieciom, osobom starszym oraz osobom z trudnościami poznawczymi.</p>
<p>Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji</p>	<p>Konflikty między mieszkańcami.</p>

<p>Nazwa</p>	<p>G36. Rozbudowa placu zabaw przy przedszkolu w miejscowości Łąg</p>
<p>Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR</p>	<p>Cel rewitalizacji: Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna Kierunek działania: Poprawa dostępności obiektów publicznych, miejsc kulturalnych oraz społecznych</p>
<p>Podmiot realizujący</p>	<p>Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne</p>
<p>Zakres realizowanych zadań</p>	<p>Rozbudowa o nowe urządzenia placu zabaw przy przedszkolu w Łęgu oraz udostępnienie placu zabaw do użytku ogólnodostępnego po godzinach pracy przedszkola.</p>
<p>Miejsce realizacji</p>	<p>Łąg</p>
<p>Szacowany koszt [zł]</p>	<p>100 000,00 zł</p>
<p>Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia</p>	<p>Budżet Gminy Środki zewnętrzne</p>
<p>Termin realizacji</p>	<p>2026</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny</p>	<p>Rezultaty: Wzrost liczby ogólnodostępnych miejsc spotkań dla mieszkańców, Ożywienie obszaru rewitalizacji, Zwiększenie oferty rekreacyjnej. Wskaźniki:</p>

	<p>Liczba rozbudowanych placów zabaw – 1 szt.</p> <p>Liczba ludności korzystającej ze zmodernizowanego placu zabaw – 20 osób/dzień</p> <p>Sposób oceny: Protokół odbioru, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
<p>Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Dostępność architektoniczna: Rozbudowa placu zabaw przy przedszkolu w Łęgu zostanie przeprowadzona zgodnie z zasadą uniwersalnego projektowania, tak aby obiekt był dostępny i przyjazny dla wszystkich użytkowników – w tym dzieci z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów. W ramach inwestycji przewiduje się zastosowanie utwardzonych, antypoślizgowych i bezprogowych dojazdów, umożliwiających poruszanie się wózkami dziecięcymi i inwalidzkimi, a także nawierzchni bezpiecznej amortyzującej upadki.</p> <p>Urządzenia zostaną dobrane w sposób sprzyjający integracyjnej zabawie dzieci o różnych możliwościach ruchowych, np. huśtawki kubekowe, karuzele i piaskownice z obniżonym dostępem. Przestrzeń zostanie wyposażona w ławeczki i strefy odpoczynku z zacienieniem, przystosowane wysokością do potrzeb osób starszych i osób z ograniczoną mobilnością.</p> <p>Dla osób z niepełnosprawnością wzroku przewiduje się zróżnicowanie faktur nawierzchni, kontrastowe kolory urządzeń i krawędzi, a także czytelne oznaczenia stref wejścia i wyjścia. Dla osób z niepełnosprawnością słuchu zaplanowane zostaną czytelne tablice informacyjne z piktogramami i prostymi symbolami, ułatwiające komunikację.</p> <p>Dostępność cyfrowa: Informacje o nowym wyposażeniu placu zabaw, zasadach korzystania oraz godzinach jego otwarcia będą publikowane na stronie internetowej Gminy Czersk i jednostek oświatowych w formie zgodnej z WCAG 2.1. Strona zapewni możliwość powiększania czcionki, zmiany kontrastu, a zdjęcia i grafiki zostaną opatrzone opisami alternatywnymi. Informacje o inwestycji i zasadach dostępności będą formułowane językiem prostym, przystępnym dla wszystkich odbiorców.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna: Na terenie placu zostaną umieszczone czytelne tablice informacyjne zawierające zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń, opracowane w formie graficzno-tekstowej z użyciem piktogramów, co ułatwi ich zrozumienie dzieciom i osobom z trudnościami poznawczymi.</p>
<p>Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji</p>	<p>Konflikty między mieszkańcami.</p>

<p>Nazwa</p>	<p>G37. Remont pomieszczenia przy ul. Batorego 4 na potrzeby CAM</p>
<p>Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR</p>	<p>Cel rewitalizacji: Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna Kierunek działania: Poprawa dostępności obiektów publicznych, miejsc kulturalnych oraz społecznych</p>
<p>Podmiot realizujący</p>	<p>Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Zakres realizowanych zadań	Pomieszczenie zostanie przystosowane, odnowione, wymienione wyposażenie. Elementy te będą dostosowane do pełnienia zadań związanych z zadaniem utworzenia Centrum Aktywności Międzypokoleniowej.
Miejsce realizacji	Osiedle nr 1 Centrum
Szacowany koszt [zł]	200 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027: Priorytet FEPM.07 Fundusze europejskie dla Pomorza bliższego obywatelom Działanie FEPM.07.01 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich Działanie FEPM.06.05. Infrastruktura społeczna – programy rewitalizacji
Termin realizacji	2027
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	<p>Rezultaty: Wzrost liczby ogólnodostępnych miejsc spotkań dla mieszkańców, Ożywienie obszaru rewitalizacji, Zwiększenie oferty rekreacyjnej.</p> <p>Wskaźniki: Liczba wyremontowanych pomieszczeń – 1 szt.</p> <p>FEPM.07.01: Wskaźniki produktu: WLWK-PLRO148 - Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt.</p> <p>Wskaźniki rezultatu: WLWK-PLRR048 - Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji – 1 905 osoby.</p> <p>FEPM.06.05: WLWK-PLRO205 - Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne – 1 obiekt</p> <p>Sposób oceny: Protokół odbioru, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<p>Dostępność architektoniczna: Remont pomieszczenia przy ul. Batorego 4 zostanie przeprowadzony w oparciu o zasadę uniwersalnego projektowania, z myślą o stworzeniu przestrzeni przyjaznej, bezpiecznej i dostępnej dla wszystkich użytkowników Centrum Aktywności Międzypokoleniowej (CAM), w tym osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.</p> <p>Stanowiska pracy lub strefy spotkań zostaną dostosowane wysokością do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością.</p> <p>Dla osób z niepełnosprawnością wzroku zastosowane zostaną kontrastowe kolory ścian, podłóg i drzwi, czytelne oznakowanie pomieszczeń oraz oznaczenia dotykowe (np. tabliczki w alfabecie Braille'a).</p> <p>Dla osób z niepełnosprawnością słuchu w strefach wspólnych będzie akustyka sprzyjająca rozmowie i redukująca pogłos.</p>

	<p>Dla osób starszych i z niepełnosprawnością intelektualną przestrzeń zostanie zaprojektowana w sposób prosty i intuicyjny, z ograniczoną liczbą bodźców wizualnych.</p> <p>Dostępność cyfrowa:</p> <p>Wszelkie informacje dotyczące funkcjonowania CAM przy ul. Batorego 4 będą publikowane na stronie internetowej Gminy Czersk oraz w mediach społecznościowych w sposób zgodny z wytycznymi WCAG 2.1. Komunikaty zostaną opracowane językiem prostym, z możliwością odczytu przez czytniki ekranowe oraz powiększania czcionki. Materiały promocyjne (np. plakaty, ogłoszenia o warsztatach czy spotkaniach) będą dostępne również w formacie PDF dostępnych cyfrowo. W miarę możliwości zapewnione zostaną także nagrania w formie audio lub wideo z napisami, tak aby osoby z dysfunkcjami wzroku lub słuchu mogły uzyskać pełen dostęp do informacji o działalności centrum.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna:</p> <p>W budynku zostanie wdrożony system oznakowania wizualnego — czytelne tablice informacyjne z dużą czcionką, kontrastową kolorystyką i piktogramami, ułatwiające odnalezienie pomieszczeń i punktów obsługi. Dla osób z niepełnosprawnością wzroku lub poznawczą możliwe będzie zastosowanie tablic z mapą dotykową lub oznaczeniem Braille’a.</p> <p>W komunikacji z mieszkańcami i uczestnikami zajęć zapewnione zostaną różne formy kontaktu z personelem: osobista, telefoniczna, mailowa oraz online, z możliwością wykorzystania komunikacji pisemnej dla osób niesłyszących. W razie potrzeby Gmina zapewni również tłumacza języka migowego lub asystenta osoby z niepełnosprawnością.</p> <p>Materiały promujące działalność CAM będą opracowane w formie dostępnej dla wszystkich – z wykorzystaniem prostego języka, grafiki i symboli, a treści zostaną przekazane w sposób przyjazny poznawczo.</p>
<p>Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji</p>	<p>Konflikty między mieszkańcami.</p>

<p>Nazwa</p>	<p>G38. Poprawa funkcjonowania węzła przesiadkowego przy Dworcu PKP wraz z budową infrastruktury towarzyszącej</p>
<p>Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR</p>	<p>Cel rewitalizacji: Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna Kierunek działania: Poprawa stanu infrastruktury technicznej</p>
<p>Podmiot realizujący</p>	<p>Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne</p>
<p>Zakres realizowanych zadań</p>	<p>Przebudowa części ul. Kolejowej. Budowa dróg dla rowerów i dróg dla pieszych i rowerów w promieniu 3 km od Dworca PKP.</p> <p>W ramach zadania przewiduje się także renowacja przystanków autobusowych.</p> <p>W ramach działań społecznych Dworzec będzie największym skupiskiem projektów. Realizacja zadania pozwoli na ukazanie rewitalizacji jako zintegrowanego podejścia do przywracania dawnej, ważnej roli otoczenia budynku Dworca.</p> <p>Przedsięwzięcie polegać będzie na przebudowie układu komunikacyjnego w rejonie Dworca P&R i B+R, kanalizacji deszczowej, oświetlenia oraz ciągów pieszych i rowerowych przy ul. Dworcowej w Czersku. Realizacja zadania przyczyni się do ograniczenia problemów ze sfery społecznej, tj.</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

	poprawy bezpieczeństwa na drogach. Nowa nawierzchnia oraz odpowiednio oznakowana droga znacznie poprawia widoczność, przyczepność i kontrolę nad pojazdem. Poprawa stanu technicznego infrastruktury drogowej przyczynia się także do zwiększenia płynności ruchu, co stanowi ważny krok w kierunku poprawy bezpieczeństwa na drogach i jakości życia mieszkańców gminy. Projekt będzie realizowany w partnerstwie z Gminą Brusy.
Miejsce realizacji	Osiedle nr 1 Centrum
Szacowany koszt [zł]	30 000 000,00 zł
Planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	Budżet Gminy Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027: Działanie FEPM.03.01 Mobilność miejska
Termin realizacji	2025-2029
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	<p>Rezultaty: Wzrost liczby ogólnodostępnych miejsc spotkań dla mieszkańców, Ożywienie obszaru rewitalizacji, Zwiększenie oferty rekreacyjnej.</p> <p>Wskaźniki: Liczba przebudowanych węzłów przesiadkowych – 1 szt.</p> <p>FEPM.03.01: WLWK-PLRO097 - Liczba wspartych zintegrowanych węzłów przesiadkowych – 1 szt. WLWK-RCO058 - Wspierana infrastruktura rowerowa - bd</p> <p>Sposób oceny: Protokół odbioru, Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk</p>
Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<p>Dostępność architektoniczna: Przebudowa węzła przesiadkowego przy Dworcu PKP zostanie zrealizowana z pełnym uwzględnieniem potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w szczególności osób z niepełnosprawnościami ruchowymi, wzroku i słuchu. Projekt przewiduje likwidację barier architektonicznych poprzez wykonanie bezprogowych dojazdów i zjazdów, antypoślizgowych nawierzchni, a także pochylni o łagodnym nachyleniu umożliwiających poruszanie się osobom na wózkach inwalidzkich, z wózkami dziecięcymi czy o kulach.</p> <p>Na przystankach autobusowych i w obrębie peronów kolejowych zostaną zastosowane pasy prowadzące i pola uwagi z wypukłą fakturą, ułatwiające osobom niewidomym i słabowidzącym orientację w przestrzeni. Elementy infrastruktury, takie jak ławki, bariery i tablice informacyjne, zostaną wykonane w kontrastowych kolorach i na odpowiednich wysokościach dla osób poruszających się na wózkach.</p> <p>Dostępność cyfrowa: Informacje o funkcjonowaniu węzła przesiadkowego, rozkładach jazdy, dostępnych udogodnieniach i zasadach korzystania z infrastruktury będą publikowane w sposób zgodny z wymogami WCAG 2.1 na stronie internetowej Gminy Czersk oraz na portalach komunikacyjnych.</p> <p>System informacji pasażerskiej zostanie wyposażony w tablice elektroniczne z dużym kontrastem i możliwością odczytu głosowego, a dane o połączeniach będą dostępne również w aplikacjach mobilnych z obsługą czytników ekranowych. Wersje cyfrowe rozkładów i map zostaną</p>

	<p>opracowane w formatach dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi, m.in. poprzez dodanie opisów alternatywnych, tekstu prostego i możliwości powiększenia zawartości.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna:</p> <p>W przestrzeni węzła przesiadkowego zostanie wdrożony czytelny system informacji wizualnej z wykorzystaniem piktogramów, map sytuacyjnych i oznaczeń kontrastowych, zapewniający łatwą orientację w terenie osobom z różnymi rodzajami niepełnosprawności.</p>
Ewentualne zagrożenia spowodowane realizacją przedsięwzięcia dla procesu rewitalizacji	Konflikty między mieszkańcami.

Źródło: Opracowanie własne

5.2. Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031, poza podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi, planowane jest także inne działanie, których realizacja wzmocni efekty procesu rewitalizacji:

- **D1.** Uruchomienie programu dofinansowania do odnowienia elewacji i płotów w Centrum Czerska.
- **D2.** Zaopatrzenie mieszkańców w wodę i kanalizację.

Tabela 103. Planowane pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Nazwa	D1. Uruchomienie programu dofinansowania do odnowienia elewacji i płotów w Centrum Czerska
Miejsce realizacji	Osiedle nr 1 „Centrum”
Termin realizacji	2029-2031
Szacowany koszt	500 000,00 zł
Podmiot realizujący	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne
Opis działań	W ramach programu będzie można pozyskać dofinansowanie, które można będzie przeznaczyć na kompleksowe prace odnowienia elewacji i płotów na ul. Ostrowskiego oraz Rynkowej. Realizacja zadania pozwoli na wzmocnienie pozycji rewitalizacji w postrzeganiu mieszkańców Osiedla 1 „Centrum”. Zadanie posiada wartość społeczną i wiąże się z zaangażowaniem właścicieli prywatnych budynków w rewitalizację miasta.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	<p>Rezultaty: Poprawa walorów estetycznych na obszarze rewitalizacji.</p> <p>Wskaźniki: Liczba budynków objętych programem – 10 budynków</p> <p>Sposób oceny: Protokół odbioru</p>
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	<p>Cel rewitalizacji: Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna</p> <p>Kierunek działania: Poprawa dostępności obiektów publicznych, miejsc kulturalnych oraz społecznych</p>

Nazwa	D2. Zaopatrzenie mieszkańców w wodę i kanalizację
Miejsce realizacji	Złotowo
Termin realizacji	2026-2031
Szacowany koszt	5 000 000,00 zł
Podmiot realizujący	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne
Opis działań	Przedsięwzięcie polegać będzie na rozbudowie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie Sołectwa Złotowo. Realizacja zadania przyczyni się do ograniczenia problemów ze sfery technicznej tj. niedostatecznego stopnia skanalizowania i zwodociągowania budynków mieszkalnych.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny	Rezultaty: Wzrost dostępu do nowoczesnej infrastruktury technicznej, Poprawa jakości życia mieszkańców Wskaźniki: Długość wybudowanej sieci wodociągowej – b.d. Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej – b.d. Sposób oceny: Protokół odbioru
Powiązanie z celami i kierunkami działania GPR	Cel rewitalizacji: Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna Kierunek działania: Poprawa stanu infrastruktury technicznej

Źródło: Opracowanie własne

6. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały zaplanowane tak, by realizować cele oraz kierunki działań rewitalizacji i przyczynić się do osiągnięcia założonej wizji.

Przedsięwzięcia zawarte w niniejszym Programie zaplanowane zostały z uwzględnieniem wzajemnych powiązań. Większość głównych przedsięwzięć realizowana będzie na obszarze rewitalizacji i dotyczyć będzie przede wszystkim mieszkańców tych terenów. Należy przy tym zaznaczyć, iż realizacja zaplanowanych zadań zapewni efektywne oddziaływanie na cały obszar dotknięty kryzysem, nie tylko w pojedynczych miejscach.

W tabeli poniżej przedstawiono przedsięwzięcia rewitalizacyjne w podziale na cele i kierunki działań, które będą w sposób bezpośredni realizować.

Tabela 104. Powiązanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Zintegrowanie projektów		Wzajemny wpływ projektów
Projekt społeczny	Projekt infrastrukturalny	
G1. Utworzenie drużyny piłkarskiej	G15. Budowa boiska przy świetlicy wiejskiej w Gutowcu	Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą komplementarne pod względem przestrzennym. Działanie z zakresu utworzenia drużyny piłkarskiej dla dzieci i młodzieży

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czernsk na lata 2024-2031

Zintegrowanie projektów		Wzajemny wpływ projektów
Projekt społeczny	Projekt infrastrukturalny	
dla dzieci i młodzieży		realizowane będzie m.in. na terenie boiska przy świetlicy wiejskiej w Gutowcu, które jest przedmiotem inwestycji G15. Budowa boiska przy świetlicy wiejskiej w Gutowcu. Realizacja wskazanego przedsięwzięcia infrastrukturalnego jest niezbędna do zorganizowania tzw. działań miękkich tj. z zakresu utworzenia drużyny piłkarskiej dla dzieci i młodzieży, ponieważ dzięki niemu utworzona zostanie nowoczesna i przyjazna przestrzeń służąca realizacji działań i projektów społecznych.
G2. Organizacja zajęć aerobiku i samoobrony w Domu Kultury w Łęgu	G18. Termomodernizacja Domu Kultury w Łęgu, G19. Odnowa nawierzchni boiska sportowego wraz z instalacją odwodnienia i elementami towarzyszącymi w Łęgu, G20. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Łęgu	Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą komplementarne pod względem przestrzennym. Działania z zakresu organizacji zajęć aerobiku i samoobrony realizowane będą m.in. w Domu Kultury w Łęgu oraz przestrzeni publicznej, w tym w szczególności obiektach sportowych i rekreacyjnych. Realizacja wskazanych przedsięwzięć infrastrukturalnych jest niezbędna do zorganizowania tzw. działań miękkich tj. z zakresu organizacji zajęć aerobiku i samoobrony, ponieważ dzięki nim utworzona zostanie nowoczesna i przyjazna przestrzeń służąca realizacji działań i projektów społecznych.
G3. Utworzenie dziennego miejsca pobytu dla seniorów w Łęgu	G18. Termomodernizacja Domu Kultury w Łęgu, G19. Odnowa nawierzchni boiska sportowego wraz z instalacją odwodnienia i elementami towarzyszącymi w Łęgu, G20. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Łęgu G33. Termomodernizacja Ośrodka Zdrowia w Łęgu	Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą komplementarne pod względem przestrzennym. Utworzone miejsce pobytu dla seniora będzie głównie działało w obiekcie do tego przeznaczonym, tj. w budynku Ośrodka Zdrowia. Jednakże seniorzy będą mogli spotykać się m.in. w modernizowanych budynkach użyteczności publicznej oraz przestrzeni publicznej, w tym w szczególności obiektach sportowych i rekreacyjnych. Realizacja wskazanych przedsięwzięć infrastrukturalnych jest niezbędna do zorganizowania tzw. działań miękkich tj. aktywizujących seniorów, ponieważ dzięki nim utworzona zostanie nowoczesna i przyjazna przestrzeń służąca realizacji działań i projektów społecznych.
G4. Organizacja zajęć aktywizujących, takich jak: fitness, zumba, aerobik	G21. Termomodernizacja budynku remizy OSP w miejscowości Odrzy, G22. Budowa boiska ze sztuczną nawierzchnią w Odrach, G23. Odnowienie placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Odrach	Zaplanowane przedsięwzięcia są ze sobą komplementarne pod względem przestrzennym. Zaplanowane działania aktywizujące, takie jak: fitness, zumba czy aerobik odbywać się będą w odnowionych przestrzeniach w miejscowości Odrzy. Realizacja wskazanych przedsięwzięć infrastrukturalnych jest niezbędna do zorganizowania tzw. działań miękkich, tj. aktywizujących mieszkańców miejscowości Odrzy, ponieważ dzięki ni, utworzona zostanie nowoczesna i przyjazna przestrzeń służąca realizacji działań i projektów społecznych.
G5. Zajęcia ogólnorozwojowe dla dzieci i młodzieży	G21. Termomodernizacja budynku remizy OSP w miejscowości Odrzy, G22. Budowa boiska ze sztuczną nawierzchnią w Odrach,	Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą komplementarne pod względem przestrzennym. Działania ogólnorozwojowe dla dzieci i młodzieży, dorosłych oraz seniorów realizowane będą m.in. w modernizowanych budynkach użyteczności publicznej oraz

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Zintegrowanie projektów		Wzajemny wpływ projektów
Projekt społeczny	Projekt infrastrukturalny	
	G23. Odnowienie placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Odrach	<p>przeźreni publicznej, w tym w szczególności obiektach sportowych i rekreacyjnych.</p> <p>Realizacja wskazanych przedsięwzięć infrastrukturalnych jest niezbędna do zorganizowania tzw. działań miękkich tj. aktywizujących i integrujących dzieci i młodzież, dorosłych oraz seniorów, ponieważ dzięki nim utworzona zostanie nowoczesna i przyjazna przestrzeń służąca realizacji działań i projektów społecznych.</p>
G6. Utworzenie drużyny piłkarskiej dla dzieci i młodzieży w Odrach	G22. Budowa boiska ze sztuczną nawierzchnią w Odrach	<p>Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą komplementarne pod względem przestrzennym. Działanie z zakresu utworzenia drużyny piłkarskiej dla dzieci i młodzieży realizowane będzie m.in. na terenie nowopowstałego boiska w Odrach, które jest przedmiotem inwestycji G22. Budowa boiska ze sztuczną nawierzchnią w Odrach.</p> <p>Realizacja wskazanego przedsięwzięcia infrastrukturalnego jest niezbędna do zorganizowania tzw. działań miękkich tj. z zakresu utworzenia drużyny piłkarskiej dla dzieci i młodzieży, ponieważ dzięki niemu utworzona zostanie nowoczesna i przyjazna przestrzeń służąca realizacji działań i projektów społecznych.</p>
G7. Organizacja zajęć dla dzieci i młodzieży	<p>G15. Budowa boiska przy świetlicy wiejskiej w Gutowcu,</p> <p>G16. Doposażenie i remont placu zabaw w Gutowcu,</p> <p>G17. Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Gutowcu</p> <p>G18. Termomodernizacja Domu Kultury w Łęgu,</p> <p>G19. Odnowa nawierzchni boiska sportowego wraz z instalacją odwodnienia i elementami towarzyszącymi w Łęgu,</p> <p>G20. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Łęgu,</p> <p>G25. Nadanie nowych funkcji społecznych części Dworca PKP – etap IV</p> <p>G34. Modernizacja Alei Lipowej w Gutowca</p> <p>G35. Rozbudowa placu zabaw w Złotowie</p> <p>G36. Rozbudowa placu zabaw przy przedszkolu w miejscowości Łąg</p>	<p>Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą komplementarne pod względem przestrzennym. Działania edukacyjne, aktywizujące i integrujące społeczność gminy Czersk realizowane będą m.in. w remontowanych i budowanych obiektach użyteczności publicznej oraz przestrzeni publicznej, w tym w szczególności obiektach sportowych i rekreacyjnych. Realizacja przedsięwzięć infrastrukturalnych jest niezbędna do zorganizowania tzw. działań miękkich, ponieważ dzięki nim utworzona zostanie nowoczesna i przyjazna przestrzeń służąca realizacji działań i projektów społecznych.</p>
G8. Od Juniora do Seniora	<p>G15. Budowa boiska przy świetlicy wiejskiej w Gutowcu,</p> <p>G16. Doposażenie i remont placu zabaw w Gutowcu,</p> <p>G17. Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Gutowcu,</p> <p>G18. Termomodernizacja Domu Kultury w Łęgu,</p> <p>G19. Odnowa nawierzchni boiska sportowego wraz z instalacją odwodnienia i elementami towarzyszącymi w Łęgu,</p>	<p>Zaplanowane przedsięwzięcia są ze sobą komplementarne pod względem przestrzennym. Działania w ramach zaplanowanego projektu społecznego mają na celu integracji międzypokoleniowej, tj. osób starszych z młodzieżą.</p> <p>Działania będą realizowane w oparciu o obiekty objęte działaniami w ramach projektów infrastrukturalnych. Realizacja zadania przyczyni się do ograniczenia problemów ze sfery społecznej, tj. wpłynie na wzrost aktywizacji osób wykluczonych społecznie, w tym w szczególności</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Zintegrowanie projektów		Wzajemny wpływ projektów
Projekt społeczny	Projekt infrastrukturalny	
	<p>G20. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Łęgu,</p> <p>G21. Termomodernizacja budynku remizy OSP w miejscowości Odry,</p> <p>G22. Budowa boiska ze sztuczną nawierzchnią w Odrach,</p> <p>G23. Odnowienie placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Odrach,</p> <p>G24. Budowa świetlicy wiejskiej w Złotowie,</p> <p>G25. Nadanie nowych funkcji społecznych części Dworca PKP – etap IV</p> <p>G26. Przebudowa i przeznaczenie na funkcje społeczne budynków znajdujących się w otoczeniu Dworca PKP,</p> <p>G27. Przebudowa centrum Czerska,</p> <p>G29. Dostosowanie rolowiska na potrzeby lodowiska przy Szkole Podstawowej nr 1 w Czersku wraz z budową zaplecza, w tym toalety publiczne</p> <p>G33. Termomodernizacja Ośrodka Zdrowia w Łęgu</p>	<p>osób starszych, bezrobotnych, niepełnosprawnych i ubogich. Dodatkowo działanie skierowane jest do osób z rodzin objętych wsparciem rodzin objętych wsparciem pomocą społeczną oraz dzieci i młodzieży.</p>
<p>G9. Wdrażanie działań „Jesteśmy do usług”</p>	<p>G15. Budowa boiska przy świetlicy wiejskiej w Gutowcu,</p> <p>G16. Dopuszczenie i remont placu zabaw w Gutowcu,</p> <p>G17. Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Gutowcu,</p> <p>G18. Termomodernizacja Domu Kultury w Łęgu,</p> <p>G19. Odnowa nawierzchni boiska sportowego wraz z instalacją odwodnienia i elementami towarzyszącymi w Łęgu,</p> <p>G20. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Łęgu,</p> <p>G21. Termomodernizacja budynku remizy OSP w miejscowości Odry,</p> <p>G22. Budowa boiska ze sztuczną nawierzchnią w Odrach,</p> <p>G23. Odnowienie placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Odrach,</p> <p>G24. Budowa świetlicy wiejskiej w Złotowie,</p> <p>G25. Nadanie nowych funkcji społecznych części Dworca PKP – etap IV</p> <p>G26. Przebudowa i przeznaczenie na funkcje społeczne budynków znajdujących się w otoczeniu Dworca PKP,</p> <p>G27. Przebudowa centrum Czerska,</p> <p>G29. Dostosowanie rolowiska na potrzeby lodowiska przy Szkole Podstawowej nr 1 w Czersku wraz</p>	<p>Zaplanowane przedsięwzięcia są ze sobą komplementarne pod względem przestrzennym. W ramach zadania uruchomiony zostanie Klub rodzinno-młodzieżowy, którego działalność będzie okazją do spotkań dwóch grup : dzieci/młodzieży oraz ich rodziców/opiekunów prawnych.</p> <p>Działania powstałego Klubu będą realizowane w obiektach, które zostaną wybudowane, zmodernizowane, odnowione itp. w ramach projektów infrastrukturalnych. Dzięki tym zadaniom utworzona zostanie nowoczesna i przyjazna przestrzeń służąca realizacji działań i projektów społecznych.</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Zintegrowanie projektów		Wzajemny wpływ projektów
Projekt społeczny	Projekt infrastrukturalny	
	<p>z budową zaplecza, w tym toalety publicznej</p> <p>G32. Remont budynku przedszkola w Łęgu w celu utworzenia mieszkań komunalnych</p> <p>G33. Termomodernizacja Ośrodka Zdrowia w Łęgu</p> <p>G34. Modernizacja Alei Lipowej w Gutowca</p> <p>G35. Rozbudowa placu zabaw w Złotowie</p> <p>G36. Rozbudowa placu zabaw przy przedszkolu w miejscowości Łąg</p>	
<p>G10. Uruchomienie Centrum Aktywności Międzypokoleniowej</p>	<p>G25. Nadanie nowych funkcji społecznych części Dworca PKP – etap IV,</p> <p>G26. Przebudowa i przeznaczenie na funkcje społeczne budynków znajdujących się w otoczeniu Dworca PKP,</p> <p>G38. Poprawa funkcjonowania węzła przesiadkowego przy Dworcu PKP wraz z budową infrastruktury towarzyszącej</p>	<p>Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą komplementarne pod względem przestrzennym. Działania z zakresu Centrum Aktywności Międzypokoleniowej realizowane będą m.in. w wyremontowanej części budynku Dworca PKP.</p> <p>Realizacja wskazanych przedsięwzięć infrastrukturalnych jest niezbędna do zorganizowania tzw. działań miękkich tj. z zakresu uruchomienia klubu rodzinno-młodzieżowego, ponieważ dzięki nim utworzona zostanie nowoczesna i przyjazna przestrzeń służąca realizacji działań i projektów społecznych.</p>
<p>G11. Organizacja warsztatów z rysunku i wykonywania murali artystycznych</p>	<p>G15. Budowa boiska przy świetlicy wiejskiej w Gutowcu,</p> <p>G16. Doposażenie i remont placu zabaw w Gutowcu,</p> <p>G17. Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Gutowcu,</p> <p>G18. Termomodernizacja Domu Kultury w Łęgu,</p> <p>G19. Odnowa nawierzchni boiska sportowego wraz z instalacją odwodnienia i elementami towarzyszącymi w Łęgu,</p> <p>G20. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Łęgu,</p> <p>G21. Termomodernizacja budynku remizy OSP w miejscowości Odry,</p> <p>G22. Budowa boiska ze sztuczną nawierzchnią w Odrach,</p> <p>G23. Odnowienie placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Odrach,</p> <p>G24. Budowa świetlicy wiejskiej w Złotowie,</p> <p>G25. Nadanie nowych funkcji społecznych części Dworca PKP – etap IV</p> <p>G26. Przebudowa i przeznaczenie na funkcje społeczne budynków znajdujących się w otoczeniu Dworca PKP,</p> <p>G27. Przebudowa centrum Czerska,</p> <p>G29. Dostosowanie rolkowiska na potrzeby lodowiska przy Szkole Podstawowej nr 1 w Czersku wraz</p>	<p>Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą komplementarne pod względem przestrzennym. Warsztaty z rysunku i wykonywania murali artystycznych realizowane będą m.in. w remontowanych i budowanych obiektach użyteczności publicznej oraz przestrzeni publicznej, w tym w szczególności obiektach sportowych i rekreacyjnych. Realizacja przedsięwzięć infrastrukturalnych jest niezbędna do zorganizowania tzw. działań miękkich, ponieważ dzięki nim utworzona zostanie nowoczesna i przyjazna przestrzeń służąca realizacji działań i projektów społecznych.</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Zintegrowanie projektów		Wzajemny wpływ projektów
Projekt społeczny	Projekt infrastrukturalny	
	z budową zaplecza, w tym toalety publiczne	
G12. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	<p>G15. Budowa boiska przy świetlicy wiejskiej w Gutowcu,</p> <p>G16. Dopuszczenie i remont placu zabaw w Gutowcu,</p> <p>G17. Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Gutowcu,</p> <p>G18. Termomodernizacja Domu Kultury w Łęgu,</p> <p>G19. Odnowa nawierzchni boiska sportowego wraz z instalacją odwodnienia i elementami towarzyszącymi w Łęgu,</p> <p>G20. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Łęgu,</p> <p>G21. Termomodernizacja budynku remizy OSP w miejscowości Odry,</p> <p>G22. Budowa boiska ze sztuczną nawierzchnią w Odrach,</p> <p>G23. Odnowienie placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Odrach,</p> <p>G24. Budowa świetlicy wiejskiej w Złotowie,</p> <p>G25. Nadanie nowych funkcji społecznych części Dworca PKP – etap IV</p> <p>G26. Przebudowa i przeznaczenie na funkcje społeczne budynków znajdujących się w otoczeniu Dworca PKP,</p> <p>G27. Przebudowa centrum Czerska,</p> <p>G29. Dostosowanie rolowiska na potrzeby lodowiska przy Szkole Podstawowej nr 1 w Czersku wraz z budową zaplecza, w tym toalety publiczne</p>	<p>Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą komplementarne pod względem przestrzennym. Działania w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym będą realizowane m.in. w remontowanych i budowanych obiektach użyteczności publicznej oraz przestrzeni publicznej, w tym w szczególności obiektach sportowych i rekreacyjnych. Realizacja przedsięwzięć infrastrukturalnych jest niezbędna do zorganizowania tzw. działań miękkich, ponieważ dzięki nim utworzona zostanie nowoczesna i przyjazna przestrzeń służąca realizacji działań i projektów społecznych.</p>
G13. Zatrudnienie organizatora społeczności lokalnej	<p>G15. Budowa boiska przy świetlicy wiejskiej w Gutowcu,</p> <p>G16. Dopuszczenie i remont placu zabaw w Gutowcu,</p> <p>G17. Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Gutowcu,</p> <p>G18. Termomodernizacja Domu Kultury w Łęgu,</p> <p>G19. Odnowa nawierzchni boiska sportowego wraz z instalacją odwodnienia i elementami towarzyszącymi w Łęgu,</p> <p>G20. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Łęgu,</p> <p>G21. Termomodernizacja budynku remizy OSP w miejscowości Odry,</p> <p>G22. Budowa boiska ze sztuczną nawierzchnią w Odrach,</p> <p>G23. Odnowienie placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Odrach,</p>	<p>Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą komplementarne pod względem przestrzennym. Działania aktywizujące i integrujące przy zaangażowaniu animatora aktywności lokalnej realizowane będą m.in. w remontowanych i budowanych budynku użyteczności publicznej oraz przestrzeni publicznej, w tym w szczególności obiektach sportowych i rekreacyjnych. Realizacja przedsięwzięcia infrastrukturalnego jest niezbędna do zorganizowania tzw. działań miękkich, ponieważ dzięki niej utworzona zostanie nowoczesna i przyjazna przestrzeń służąca realizacji działań i projektów społecznych.</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Zintegrowanie projektów		Wzajemny wpływ projektów
Projekt społeczny	Projekt infrastrukturalny	
	<p>G24. Budowa świetlicy wiejskiej w Złotowie,</p> <p>G25. Nadanie nowych funkcji społecznych części Dworca PKP – etap IV</p> <p>G26. Przebudowa i przeznaczenie na funkcje społeczne budynków znajdujących się w otoczeniu Dworca PKP,</p> <p>G27. Przebudowa centrum Czerska,</p> <p>G29. Dostosowanie rolkowiska na potrzeby lodowiska przy Szkole Podstawowej nr 1 w Czersku wraz z budową zaplecza, w tym toalety publiczne</p>	
G14. Kurs kwalifikowalnej pierwszej pomocy	<p>G15. Budowa boiska przy świetlicy wiejskiej w Gutowcu,</p> <p>G16. Doposażenie i remont placu zabaw w Gutowcu,</p> <p>G17. Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Gutowcu,</p> <p>G18. Termomodernizacja Domu Kultury w Łęgu,</p> <p>G19. Odnowa nawierzchni boiska sportowego wraz z instalacją odwodnienia i elementami towarzyszącymi w Łęgu,</p> <p>G20. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Łęgu,</p> <p>G21. Termomodernizacja budynku remizy OSP w miejscowości Odrzy,</p> <p>G22. Budowa boiska ze sztuczną nawierzchnią w Odrach,</p> <p>G23. Odnowienie placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Odrach,</p> <p>G24. Budowa świetlicy wiejskiej w Złotowie,</p> <p>G25. Nadanie nowych funkcji społecznych części Dworca PKP – etap IV</p> <p>G26. Przebudowa i przeznaczenie na funkcje społeczne budynków znajdujących się w otoczeniu Dworca PKP,</p> <p>G27. Przebudowa centrum Czerska,</p> <p>G29. Dostosowanie rolkowiska na potrzeby lodowiska przy Szkole Podstawowej nr 1 w Czersku wraz z budową zaplecza, w tym toalety publiczne</p> <p>G33. Termomodernizacja Ośrodka Zdrowia w Łęgu</p>	<p>Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą komplementarne pod względem przestrzennym. Kurs kwalifikowalnej pierwszej pomocy może być realizowany m.in. w remontowanych i budowanych budynku użyteczności publicznej oraz przestrzeni publicznej, w tym w szczególności obiektach sportowych i rekreacyjnych. Realizacja przedsięwzięcia infrastrukturalnego jest niezbędna do zorganizowania tzw. działań miękkich, ponieważ dzięki niej utworzona zostanie nowoczesna i przyjazna przestrzeń służąca realizacji działań i projektów społecznych.</p>

Źródło: Opracowanie własne

Poszczególne projekty rewitalizacyjne dopełniają się przestrzennie. Projekty infrastrukturalne będą realizowane na obszarze rewitalizacji, natomiast zaplanowane działania społeczne, będą realizowane w obiektach i na obszarach, które zostały zmodernizowane lub odnowione

w ramach projektów infrastrukturalnych. Na obszarze rewitalizacji zaplanowano poprawę dostępności obiektów publicznych. Atrakcyjne miejsca kulturalno-społeczne, będą nie tylko miejscem spotkań mieszkańców z terenów rewitalizowanych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, ale powstała infrastruktura w wyniku realizacji projektów będzie dostępna również dla mieszkańców tych obszarów gminy, które nie zostały wyznaczone do rewitalizacji. Dzięki temu nastąpi rzeczywista integracja lokalnej społeczności.

Każde z przedsięwzięć wpłynie na realizację innego celu, ale należy podkreślić, że pośrednie efekty wpłyną na osiągnięcie więcej niż jednego celu. Przedsięwzięcia infrastrukturalne realizowane w ramach celu „Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna” są niezbędne do zorganizowania działań z zakresu aktywizacji i integracji społecznej, w tym wsparcia rodzin dysfunkcyjnych, a także stworzenia zróżnicowanej oferty społecznej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej, zatem wpłyną na realizację celu „Mieszkańcy aktywni społecznie i zawodowo”.

Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą komplementarne przede wszystkim pod względem przestrzennym i problemowym. Wszystkie planowane działania będą realizowane w granicach wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Część z planowanych przedsięwzięć będzie wpływała na rozwiązanie kilku zdiagnozowanych problemów. Ponadto bez realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych nie będzie możliwe zrealizowanie tzw. działań miękkich. Przykładem jest m.in. termomodernizacja Domu Kultury w Łęgu czy budowa świetlicy wiejskiej w Złotowie, które są niezbędne do zorganizowania działań aktywizujących i integrujących społeczność obszarów rewitalizacji. Ponadto działania wzajemnie się uzupełniają, np. poprawa funkcjonowania węzła przesiadkowego zapewni bezpieczny dostęp do obiektów użyteczności publicznej, w których będą odbywały się warsztaty i zajęcia aktywizujące i integrujące mieszkańców.

Aby uczestnicy działań miękkich mogli korzystać z bezpiecznej infrastruktury i obiektów niezbędne jest ich dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych, a także zwiększyć ich atrakcyjność. Ponadto należy zadbać również o komfort mieszkańców w zakresie zaopatrzenia w ciepło budynków użyteczności publicznej, w tym osób biorących udział w organizowanych działaniach miękkich, konieczne będzie przeprowadzenie prac termomodernizacyjnych.

Należy również podkreślić, że planowane działania nie spowodują przeniesienia problemów na inne obszary. Nie wiążą się też z wykluczeniem pozostałych mieszkańców Gminy Czersk czy osób odwiedzających. Z efektów realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych będą mogli korzystać wszyscy zainteresowani, w tym mieszkańcy spoza obszaru rewitalizacji i turyści. Zakładanym efektem przeprowadzonego procesu rewitalizacji będzie ożywienie społeczno-gospodarcze przede wszystkim obszaru rewitalizacji, przy czym wpłynie ono pozytywnie na

całą Gminę Czersk. Działania społeczne będą organizowane z myślą o mieszkańcach dotkniętych problemami społecznymi, w tym wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem m.in. ze względu na wiek, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwałą lub ciężką chorobę czy uzależnienia. Z kolei infrastruktura, która zostanie zmodernizowana lub która powstanie w wyniku realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, będzie służyła ogółu społeczeństwa przez cały okres realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, jak i po jej zakończeniu. Ponadto będzie mogła być wykorzystywana przez władze lokalne i jednostki organizacyjne Gminy Czersk, instytucje kultury, podmioty gospodarcze i organizacje pozarządowe, umożliwiając tym samym zwiększenie atrakcyjności ich oferty edukacyjnej, kulturalnej czy sportowo-rekreacyjnej.

Założeniem realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest także ich komplementarność proceduralno-instytucjonalna, źródeł finansowania i międzyokresowa. Za większość działań będzie odpowiadała Gmina Czersk, jednak zaplanowane zostały też zadania, do realizacji których wymagana będzie współpraca z pozostałymi interesariuszami, np. klubami sportowymi i organizacjami pozarządowymi działającymi na obszarze gminy. W związku z tym, że działania będą podejmowane przez różne podmioty, będą one zdywersyfikowane pod kątem źródeł finansowania. Najwyższy wkład w realizację procesu rewitalizacji wniesie Gmina Czersk, przy czym szacowane środki finansowe będą pochodziły nie tylko z budżetu własnego, ale i ze źródeł zewnętrznych, w tym środków krajowych i europejskich. Pozostałe podmioty uczestniczące w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych również będą mogły ubiegać się o dofinansowanie zewnętrzne na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031.

Gmina Czersk w ramach realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji będzie podejmowała zadania dotyczące rozbudowy, przebudowy lub remontu dotychczasowych obiektów i infrastruktury. Działania te są niezbędne do zwiększenia dostępności przestrzeni publicznej dla osób w różnym wieku i zmagających się z ograniczeniami ze względu na niepełnosprawność lub chorobę. Ponadto planowane przedsięwzięcia wpłyną na poprawę sytuacji mieszkańców obszaru rewitalizacji z zakresu rozwiązywania problemów społecznych oraz ożywienia społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji.

Komplementarność przestrzenna

Zaplanowane do realizacji projekty wzajemnie się dopełniają pod względem przestrzennym, nie powodując przenoszenia problemów na inne tereny. Ponadto, w wyniku ciągłej analizy następstw podejmowania decyzji dla polityki przestrzennej gminy okresowego, realizacja założeń Programu nie prowadzi do niepożądanych efektów. Zaplanowane uzupełniające projekty rewitalizacyjne spowodują wzmocnienie efektów osiągniętych w wyniku realizacji

głównych projektów rewitalizacyjnych i tym samym spowodują tzw. efekt synergii. Należy zauważyć, że realizacja zaplanowanych zadań zapewni efektywne oddziaływanie na cały obszar dotknięty kryzysem, nie tylko w pojedynczych miejscach.

Komplementarność przestrzenna w niniejszym GPR polega na realizacji zarówno działań miękkich, jak i infrastrukturalnych na tych samych podobszarach – np. na terenach, na których zidentyfikowano problem bezrobocia, planowane są działania mające na celu modernizację budynków, które posłużą jako miejsca prowadzenia warsztatów w zakresie zdobywania odpowiednich kwalifikacji. Taka strategia pozwala na równoczesne wsparcie rozwoju umiejętności mieszkańców oraz poprawę infrastruktury, co przyczynia się do zwiększenia atrakcyjności i funkcjonalności tych obszarów, a także do skuteczniejszego rozwiązywania problemów zarówno społecznych, jak i zidentyfikowanych na innych płaszczyznach.

Komplementarność problemowa

W Gminnym Programie Rewitalizacji zaplanowano realizację projektów dopełniających się wzajemnie tematycznie, które są odpowiedzią na zidentyfikowane w obszarze rewitalizacji problemy. Celują one w ograniczenie negatywnego rezultatu, ale także w przyczynę zjawisk kryzysowych, by zapobiegać ich powielaniu i utrwalaniu.

Komplementarność problemowa w niniejszym GPR opiera się na spójności tematycznej zarówno działań miękkich, jak i zadań infrastrukturalnych. Działania miękkie zostały zaplanowane w taki sposób, aby w jak największym stopniu zminimalizować występowanie problemów społecznych na obszarze rewitalizacji, koncentrując się na zapobieganiu wykluczeniu społecznemu z powodu wieku, niepełnosprawności czy bezrobocia. Wszystkie zaplanowane działania, zarówno miękkie, jak i infrastrukturalne, mają na celu wsparcie społeczności zmagającej się z tymi problemami. Wszystkie działania miękkie zaplanowane w ramach niniejszego GPR są uzupełnione przez konkretne zadania infrastrukturalne, co zapewnia kompleksowe podejście do rozwiązywania problemów społeczno-ekonomicznych i technicznych na danym obszarze.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Struktura i system zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji, pozwala na efektywne współdziałanie ze sobą różnych instytucji, co wpływa na skuteczniejsze rozwiązanie występujących na tym terenie negatywnych zjawisk i zagrożeń.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna opierać się będzie na:

- efektywnym systemie zarządzania rewitalizacją (w oparciu o system terytorialny),
- spójności działań proceduralnych (monitorowanie, czy proceduralność działań nie pływa na ich skuteczność),

— wypracowaniu trwałych standardów.

Osobami odpowiedzialnymi za monitorowanie oraz koordynowanie działań określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji, a także za sprawozdawczość i ocenę, będą pracownicy Urzędu Miejskiego w Czersku oraz jednostki organizacyjne gminy, posiadające wiedzę i doświadczenie w zakresie zagadnień istotnych z punktu widzenia rewitalizacji. Poszczególne zadania będą wykonywane przez pracowników Urzędu Miejskiego zgodnie z ich kompetencjami i zakresem obowiązków. Ponadto utworzony zostanie Komitet Rewitalizacji pełniący funkcję opiniotwórczo-doradczą w ramach prowadzenia procesu rewitalizacji na terenie gminy.

Komplementarność międzyokresowa

Gminny Program Rewitalizacji części swoich działań jest uzupełnieniem przedsięwzięć realizowanych w ramach perspektywy finansowej 2014-2020. W poprzedniej perspektywie obowiązywał Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2017-2023. W związku z tym, obecny Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031 nawiązuje do zachowania ciągłości programowej. Doświadczenie z poprzednich okresów finansowania wpłynęło na wsparcie planowanych projektów w ramach obecnej perspektywy finansowej.

Komplementarność międzyokresowa opierać się będzie na:

- analizie dotychczasowych działań gminy, ocenie skuteczności osiągnięć, efektywności,
- wykorzystaniu wniosków z dotychczasowych działań ewaluacyjnych.

Poprzedni Program rewitalizacji dotyczył obszaru rewitalizacji o odmiennych granicach. Był to obszar miasta, w którego skład wchodziły następujące ulice: Batorego (część), Dąbrowskiego, Dworcowa (część), gen. Hallera, gen. Maczka, gen. Sikorskiego, gen. Andersa, Kolejowa, Kosobudzka (część), Królowej Jadwigi (część), Lipowa (część), Matejki, Piłsudskiego, Przytorowa, Transportowców, Wojska Polskiego.

Obecnie w mieście jako podobszar rewitalizacji wyznaczono jednostkę Osiedle nr 1 „Centrum”. Do jednostki Osiedle nr 1 „Centrum” zaliczają się następujące ulice miasta Czersk: Batorego, Dąbrowskiego, Dr. Zielińskiego, Dworcowa, Gen. Józefa Hallera, Gen. Maczka, Gen. Sikorskiego, Generała Władysława Andersa, Józefa Ostrowskiego, Klonowa, Kolejowa, Kościuszki, Królowej Jadwigi, Marszałka Józefa Piłsudskiego, Plac Kalinowskich, Pocztowa oraz Rynkowa.

Część ulic pokrywa się z ulicami wyznaczonymi jako obszar rewitalizacji w poprzednim Programie Rewitalizacji. Ponadto został on rozszerzony o podobszary na terenie wiejskim gminy, tj. Gutowiec, Łąg, Odry oraz Złotowo. Włączenie tych miejscowości do programu odzwierciedla zmianę podejścia do rewitalizacji – z koncentracji wyłącznie na przestrzeni

miejskiej w kierunku ujęcia całościowego, obejmującego również tereny wiejskie dotknięte procesami degradacji.

Z tego względu obecny Gminny Program Rewitalizacji ma częściowo charakter kontynuacji, obejmując część obszarów objętych wcześniej działaniami rewitalizacyjnymi, ale jednocześnie stanowi nowy etap procesu, uwzględniający aktualne uwarunkowania przestrzenne, społeczne i gospodarcze. Zmiana granic i sposobu delimitacji wynika z potrzeby prowadzenia działań w skali funkcjonalnych jednostek – zarówno miejskich, jak i wiejskich – co pozwala skuteczniej reagować na problemy lokalne i planować zintegrowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

W poniższej tabeli zostały wymienione niektóre z projektów, które realizowane w poprzednich latach na terenie gminy Czersk spełniająca założenia Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2017-2023 .

Tabela 105. Projekty realizowane w ramach Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2017-2023

Nazwa projektu	Wartość projektu	Program
Rozwój usług opiekuńczych i specjalistycznych dla osób niesamodzielnych, seniorów, osób z niepełnosprawnościami oraz rodzin	1 875 864,00	RPO WP 2014-2020
Usługi społeczne w gminie Czersk	456 852,50	RPO WP 2014-2020
zatrudnijczerszczan.pl	893 316,93	RPO WP 2014-2020
Rewitalizacja części miasta Czersk ¹	6 116 032,98	RPO WP 2014-2020
Budowa budynku komunalnego, ul. Transportowców	7 200 000,00	Bank Gospodarstwa Krajowego
Budowa Centrum Kultury i Organizacji Pozarządowych	7 750 000,00	Rządowy program inwestycji strategicznych

Źródło: <https://czersk.pl/>, <https://mapadotacji.gov.pl/>

Reasumując, część przedsięwzięć realizowanych na terenie gminy Czersk ma swoją kontynuację tematyczną. Ponadto niektóre z projektów są komplementarne z zadaniami zaplanowanymi w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji pod względem:

- przedmiotowym – przyczyniają się do skuteczniejszej i efektywniejszej realizacji zadań własnych gminy i jej jednostek organizacyjnych,
- geograficznym – realizowane były, są i będą na terenie gminy,

¹ Obejmuje projekty z Programu Rewitalizacją pod nazwą: Przebudowa oraz remont części budynku dworca kolejowego na cele społeczne, Ogólnodostępne boisko wielofunkcyjne wraz z ogrodzeniem przy ul. Dworcowej, Remont części wspólnych budynków mieszkalnych oraz zagospodarowanie terenu wokół tych budynków, Zagospodarowanie przestrzeni wokół budynków, Remont infrastruktury drogowej

- funkcjonalnym – przyczyniają się do poprawy życia społecznego mieszkańców oraz jakości infrastruktury technicznej na terenie gminy, zwiększenia komfortu zamieszkania oraz poprawy skuteczności zarządzania gminy w zakresie wykorzystania środków pozabudżetowych.

Komplementarność źródeł finansowania

Źródłem finansowania projektów rewitalizacyjnych będą środki pochodzące z funduszy unijnych. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne opierać się będą na uzupełnianiu i łączeniu wsparcia środków pochodzących z EFRR, EFS i FS. Ponadto projekty uzupełniane będą wkładem własnym – publicznym i prywatnym oraz innymi środkami zewnętrznymi. Dzięki zapewnieniu komplementarności z zakresu źródeł finansowania uzyskane zostaną korzystniejsze efekty dla obszarów podlegających rewitalizacji.

Komplementarność źródeł finansowania opierać się będzie na:

- uzupełnianiu i łączeniu form wsparcia (EFRR, EFS, FS, publicznych środków krajowych),
- tworzeniu warunków do włączenia środków prywatnych w finansowanie procesów rewitalizacji.

Za większość działań odpowiedzialna będzie Gmina Czersk, jednak zaplanowane zostały też zadania, do realizacji których wymagana będzie współpraca z pozostałymi interesariuszami, np. instytucjami kultury czy jednostkami organizacyjnymi Gminy. W związku z tym, że działania podejmowane będą przez różne podmioty, będą one zdywersyfikowane pod kątem źródeł finansowania. Najwyższy wkład w realizację procesu rewitalizacji wniesie Gmina Czersk, przy czym szacowane środki finansowe będą pochodziły nie tylko z budżetu własnego, ale i ze źródeł zewnętrznych, w tym środków krajowych i europejskich. Pozostałe podmioty uczestniczące w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych również będą mogły ubiegać się o dofinansowanie zewnętrzne na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031.

7. Mechanizm włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji

Program Rewitalizacji, jako dokument strategiczny, wymaga aktywnego zaangażowania różnych grup interesariuszy, których współpraca jest kluczowa dla skutecznego wdrożenia planowanych działań.. Skutki programu wpływają bezpośrednio na podmioty zlokalizowane na obszarze rewitalizowanym, dlatego też udział przedstawicieli tych grup jest niezbędny zarówno na etapie przygotowania, jak i wdrażania oraz zarządzania programem. Taka współpraca

zapewnia, że różne perspektywy i potrzeby zostaną uwzględnione, co zwiększa szansę na długofalowy rozwój obszarów kryzysowych.

Prace nad przygotowaniem Programu, bądź jego aktualizacją, jak również wdrażanie programu opierają się na współpracy z różnymi grupami interesariuszy.

Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

- pracownicy Urzędu Miejskiego w Czersku i jednostki podległe Gminie,
- obecni mieszkańcy gminy,
- mieszkańcy spoza obszaru gminy, którzy ją odwiedzają i planują się na jej terenie osiedlić,
- obecni przedsiębiorcy z terenu gminy,
- przedsiębiorcy spoza terenu gminy, którzy mogą rozpocząć swoją działalność na istniejących terenach inwestycyjnych,
- powiatowy urząd pracy,
- inne podmioty zainteresowane realizacją Programu Rewitalizacji.

Zaangażowanie tych grup w proces rewitalizacji pozwoli na lepsze dopasowanie działań do lokalnych potrzeb, a także na wzmocnienie poczucia odpowiedzialności społecznej za wdrażane zmiany. Kluczowe etapy tego procesu obejmowały:

1. **Poznanie potrzeb i oczekiwań interesariuszy** – Gmina prowadziła konsultacje wśród różnych grup, aby zrozumieć, jakie działania będą odpowiadać ich potrzebom, i dąży do spójności między ich oczekiwaniami a planowanymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi.
2. **Działania edukacyjne i informacyjne** – aby podnieść świadomość na temat procesu rewitalizacji, Gmina podczas konsultacji wyjaśniała zasady, cele i przebieg rewitalizacji. Miało to na celu lepsze zrozumienie istoty zmian przez interesariuszy i ich aktywny udział w procesie.
3. **Dialog i integracja interesariuszy** – inicjowane były konsultacje społeczne, spotkania konsultacyjne oraz inne formy wymiany informacji, m.in. dyżury telefoniczne specjalistów, sprzyjały dialogowi i współpracy między różnymi grupami interesariuszy. To pozwala na integrację społeczności wokół wspólnych celów rewitalizacyjnych.
4. **Udział interesariuszy w tworzeniu dokumentów rewitalizacyjnych** – interesariusze mieli możliwość uczestniczenia w pracach nad dokumentami związanymi z rewitalizacją, co zwiększyło ich wpływ na kształt GPR.
5. **Wsparcie inicjatyw partycypacyjnych** – Gmina wspiera inicjatywy, które dążyły do zwiększenia udziału interesariuszy w procesie rewitalizacji. Organizacje i stowarzyszenia pozarządowe, które działają na rzecz lokalnej społeczności, odgrywają kluczową rolę w aktywizacji społecznej i integracji.

6. Możliwość wypowiedzi w procesie rewitalizacji – w ramach prowadzenia, realizacji oraz oceny rewitalizacji, zapewniona została przestrzeń dla interesariuszy do wyrażania swoich opinii, co sprzyjało lepszemu dostosowaniu działań do realnych potrzeb społeczności.

Proces rewitalizacji jest bezpośrednio skierowany do społeczeństwa lokalnego, ponieważ mieszkańcy często doświadczają wykluczenia społecznego z powodu negatywnych zjawisk na danym obszarze. Dlatego ważnym celem działań rewitalizacyjnych jest aktywizacja lokalnej społeczności oraz zaangażowanie ich w tworzenie i realizację GPR, który uwzględni kluczowe dla interesariuszy aspekty. Współpraca samorządu z różnymi grupami interesariuszy przy podejmowaniu decyzji zapewnia skuteczność realizowanych działań.

Na mocy ustawy z 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich (tzw. ustawa wdrożeniowa), gminny program rewitalizacji jest klasyfikowany jako Inny Instrument Terytorialny (IIT). Dzięki temu, po spełnieniu wymogów IIT, gmina może ubiegać się o środki z programów unijnych, takich jak Fundusze Europejskie dla Pomorza na lata 2021-2027.

W toku analizy, za partnerów społecznych i podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie lub realizujących działania z zakresu włączania społecznego, aktywizacji społecznej, aktywizacji społecznej, ochrony środowiska, praw obywatelskich, praw osób z niepełnosprawnością, równości płci i niedyskryminacji, wspierania osób narażonych na wykluczenie społeczne, uwzględniają:

- Pracowników Urzędu Miejskiego w Czersku,
- Radę Miejską w Czersku,
- podmioty reprezentujące Szkoły Podstawowe na terenie Gminy Czersk,
- Centrum Usług Społecznych w Czersku,
- jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych,
- przedstawicieli sołectw,
- koła gospodyń wiejskich,
- Zakład Usług Komunalnych Czersk,
- Gminne Centrum Kultury,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Czersku.

Partnerzy ci, przyczynią się do ostatecznego kształtu przygotowywanego w sposób partycypacyjny dokumentu, jak i samej interwencji rewitalizacyjnej. Ich zaangażowanie na etapie wdrażania programu będzie przede wszystkim polegało na monitoringu realizacji wyznaczonych przedsięwzięć, pomagając w osiągnięciu określonych celów rewitalizacyjnych.

7.1. Proces przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji jest wypracowywany przez samorząd gminny i poddawany dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Podmiotem odpowiedzialnym za proces przygotowania programu rewitalizacji jest Gmina Czersk.

Fundamentem działań na każdym etapie procesu rewitalizacji jest partycypacja społeczna. W celu prawidłowego przeprowadzenia rewitalizacji i odniesienia sukcesu w tym zakresie, konieczne jest podjęcie wspólnych wysiłków przez różne podmioty. Stąd istotne jest, aby wszyscy interesariusze brali czynny udział na etapie diagnozowania, programowania, wdrażania i monitorowania procesu rewitalizacji.

Sposób włączenia interesariuszy na obszarze rewitalizacji w Gminie Czersk podczas wyznaczonego obszaru zdegradowanego i rewitalizacji opierał się na przeprowadzaniu różnych form następujących konsultacji społecznych.

- zbierania uwag w postaci papierowej na udostępnionym formularzu. Uwagi na formularzu mogły być składane w Urzędzie Miejskim w Czersku, ul. Kościuszki 27, 89-650 Czersk, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu.
- zbierania uwag w postaci elektronicznej na udostępnionym formularzu. Uwagi na formularzu mogły być przesyłane na adres e-mail: urząd_miejski@czersk.pl
- zbierania uwag ustnych w Urzędzie Miejskim w Czersku, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu.
- telefonicznych dyżurów ekspertów w następujących dniach: 28.03.2023 r. w godz.: 10:00 – 12:00 oraz 11.04.2023 r. w godz.: 13:00 – 15:00.
- otwartego spotkania konsultacyjnego w dniu 11.04.2023 r. o godzinie 13.00 w Centrum Informacji turystycznej w Czersku.

Konsultacje obszaru zdegradowanego i rewitalizacji trwały od 21.03.2023 r. do 19.04.2023 r. W ramach opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji wybrano wyżej wymienione techniki, ponieważ są one popularne, nieskomplikowane i dążą do bezpośredniego zaangażowania całej społeczności gminy w proces rewitalizacji.

Aby zapewnić jak największy udział mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i innych interesariuszy rewitalizacji, o każdej z form konsultacji zostali oni wcześniej powiadomieni poprzez ogłoszenie i obwieszczenie na stronie internetowej Gminy i Biuletynie Informacji Publicznej, a także w sposób zwyczajowo przyjęty.

Konsultacjom społecznym podlegał projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Czersk wraz z załącznikiem, tj. mapą przedstawiającą granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Czersk.

W trakcie konsultacji społecznych można było zapoznać się również z przygotowaną Diagnozą służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Czersk. Materiały zostały udostępnione na stronie internetowej Gminy Czersk i w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Czersku.

Podczas spotkania konsultacyjnego przedstawiono podstawę prawną i definicję rewitalizacji, projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wraz z obszarem wskazanym na mapie oraz zdiagnozowane problemy w obszarze rewitalizacji. Ponadto przeprowadzona została dyskusja na temat potrzeb i przedsięwzięć rewitalizacyjnych do realizacji w obszarze rewitalizacji.

W ramach przeprowadzonych konsultacji społecznych ww. formach nie wpłynęły żadne wnioski z uwagami.

Po przyjęciu uchwały w sprawie przystąpienia do prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji na stronie BIP Gminy udostępniono obwieszczenie i ogłoszenie Burmistrza Czerska o możliwości zgłaszania propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Termin zgłaszania propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych: 12.09.2023 – 26.09.2023. Propozycje przedsięwzięć rewitalizacyjnych mogły być zgłaszane na udostępnionym formularzu, który należało złożyć w Urzędzie Miejskim w Czersku, ul. Kościuszki 27, 89-650 Czersk, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu lub przesłać w formie elektronicznej na adres e-mail: urząd_miejski@czersk.pl. Działanie to miało na celu włączenie w proces rewitalizacji szerokiego grona interesariuszy i poznanie potrzeb wszystkich zainteresowanych.

Następnie przeprowadzone zostały konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Miejskiej w Czersku w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Czersk. Odbyły się one w dniach 12.12.2023 r. – 16.01.2024 r. Konsultacje te prowadzone są w następujących formach:

- w postaci papierowej i elektronicznej na zamieszczonym w Biuletynie Informacji Publicznej formularzu. Uwagi na formularzu mogą być składane w Urzędzie Miejskim w Czersku, ul. Kościuszki 27, 89-650 Czersk, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu oraz mogą być przesyłane na adres: wz@czersk.pl,
- zbierania uwag ustnych w Urzędzie Miejskim w Czersku, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu,
- Spotkanie konsultacyjnego, które odbyło się w dniu 9.01.2024 r. o godz. 14.00 w Sali Konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Czersku przy ul. Kościuszki 27A.

Projekt uchwały Rady Miejskiej w Czersku w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Czersk dostępny był w Biuletynie Informacji Publicznej. Informacja o konsultacjach została udostępniona w prasie, na stronie internetowej Gminy, na stronie BIP Gminy, na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Czersku, w prasie oraz zwyczajowo w miejscowościach na terenie gminy.

W taki sam sposób przeprowadzono również pierwsze konsultacje Gminnego Programu Rewitalizacji, które odbywały się od 04.01.2024 r. – 07.02.2024 r.. Ponadto podczas trwania konsultacji odbyło się spotkanie konsultacyjne w dniu 25.01.2024 r. w Sali Konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Czersku przy ul. Kościuszki 27A, na którym przedstawiono główne założenia Programu, w tym cele i planowane do realizacji przedsięwzięcia.

Obecnie projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031 podlega ponownym konsultacjom w związku ze zmianą założeń dla planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Ponadto wszelkie dokumenty i informacje związane z prowadzonym w Gminie Czersk procesem rewitalizacji są publikowane na stronach internetowych gminy oraz w Urzędzie.

Podsumowując, Gminny Program Rewitalizacji był opracowany w procesie szerokiej partycypacji społecznej oraz w ścisłej współpracy z organizacjami społecznymi, instytucjami publicznymi oraz przedstawicielami środowiska gospodarczego gminy Czersk.

7.2. Sposób włączenia interesariuszy w proces zarządzania programem rewitalizacji na obszarze rewitalizacji

Uspołecznienie programu rewitalizacji musi charakteryzować się zastosowaniem różnorodnych form, należy o tym w szczególności pamiętać na etapie wdrażania Programu Rewitalizacji. Klasyczna drabina partycypacji wyróżnia zasadniczo trzy główne poziomy:

- I. informowanie (uczestnictwo bierne),
- II. konsultowanie (aktywne uczestnictwo),
- III. współdecydowanie (aktywne uczestnictwo).

Nieodzowną częścią realizacji procesu rewitalizacji jest informowanie o działaniach realizowanych w ramach Programu Rewitalizacji. Celem informowania interesariuszy jest przede wszystkim zapewnienie pełniejszego przepływu informacji, stworzenie uwarunkowań do zapoznania się interesariuszy z postępami procesu rewitalizacji oraz promocja działań, pozyskiwanie nowych przedsięwzięć, podmiotów i osób skłonnych do zaangażowania w proces rewitalizacji. Interesariusze będą informowani o postępach rewitalizacji przede wszystkim:

- podczas spotkań organizowanych na terenie gminy Czersk;
- za pomocą strony internetowej i Biuletynu Informacji Publicznej gminy Czersk, gdzie będą zamieszczane informacje o realizowanych bądź zakończonych projektach rewitalizacyjnych.

Poniżej przedstawiono sposób koordynacji działań podmiotów uczestniczących w realizacji Programu Rewitalizacji:

- zbieranie uwag ustnych – interesariusze rewitalizacji na bieżąco będą mogli zgłaszać swoje problemy, uwagi i wnioski pracownikom Urzędu Miejskiego, pracownikom Centrum Usług Społecznych w Czersku oraz Burmistrzowi Czerska odnośnie koniecznych do podjęcia działań rewitalizacyjnych. Ponadto należy podkreślić, że bezpośrednimi przedstawicielami społeczności lokalnych są sołtysi i radni. Interesariusze rewitalizacji będą im mogli zgłaszać uwagi i wnioski, które następnie zostaną zaprezentowane na poszczególnych Komisjach Rady Miejskiego oraz Sesjach Rady,
- zbieranie uwag w wersji elektronicznej – Gminny Program Rewitalizacji będzie oceniany pod względem aktualności i stopnia realizacji przez Burmistrza co najmniej raz na 2 lata. Ocena sporządzona przez Burmistrza zostanie ogłoszona na stronie Gminy Czersk, dzięki czemu wszyscy interesariusze rewitalizacji będą mogli się z nią zapoznać i zgłosić ewentualne uwagi. W ramach niniejszej procedury mieszkańcy obszarów rewitalizacji będą mogli również proponować nowe zadania do ujęcia w Gminnym Programie Rewitalizacji, co będzie miało znaczący wpływ na przebieg rewitalizacji w kolejnych latach. Zgłoszone wnioski zostaną uwzględnione podczas aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji,
- wywiady – będą prowadzone przez pracowników Centrum Usług Społecznych w Czersku (wywiady z osobami korzystającymi z pomocy społecznej odnośnie konieczności realizacji i zakres realizacji projektów „miękkich”) oraz pracowników Urzędu Miejskiego (wywiady z interesariuszami przychodzącymi do Urzędu, jak również podczas wywiadów terenowych odnośnie koniecznych do podjęcia projektów rewitalizacyjnych),
- wymianę stanowisk – będzie ona zapewniona na spotkaniach organizowanych na terenach rewitalizowanych, w których udział będą brać pracownicy Urzędu Miejskiego oraz pozostali interesariusze rewitalizacji. Możliwa wówczas będzie wymiana stanowisk np. na temat projektów rewitalizacyjnych, zakresu czy sposobu ich realizacji,
- spotkania – organizowane przez Urząd Miejski w celu bieżącego konsultowania sposobu realizacji i zasięgu poszczególnych projektów rewitalizacyjnych.

Dzięki powyższym technikom, wszyscy interesariusze będą właściwie poinformowani o postępach rewitalizacji, a ponadto będą mieli możliwość aktywnego udziału we wdrażaniu i aktualizowaniu Gminnego Programu Rewitalizacji.

Ważnym organem, który zapewnia udział interesariuszy na etapie wdrażania i oceny i realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk będzie Komitet Rewitalizacyjny. Stanowi on forum współpracy i dialogu przedstawicieli gminy oraz interesariuszy procesu rewitalizacji. Komitet pełni rolę opiniodawczo-doradczą Burmistrza Czerska. Realizować będzie on funkcje wymienione w ustawie o rewitalizacji.

8. Szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych

Na realizację przedsięwzięć Gmina, jak i pozostałe podmioty odpowiedzialne za wdrożenie zadań będą ubiegały się o dofinansowania ze środków krajowych i zagranicznych, które będą podstawowym źródłem finansowania Gminnego Programu Rewitalizacji. W związku z tym, że dla większości zaplanowanych zadań podmiotem realizującym będzie Gmina Czersk, źródłem finansowania Gminnego Programu Rewitalizacji będzie także Budżet gminy, w tym dochody własne samorządu. Dodatkowo podmioty i instytucje zaangażowane w realizację działań będą również pokrywać koszty z własnych środków. W proces rewitalizacji będą mogli włączyć się także interesariusze prywatni.

Dla niektórych przedsięwzięć ze względu na brak możliwości oszacowania kosztów wszystkich robót w związku z różnym stopniem zaawansowania prac przygotowawczych, braku kosztorysów i dokumentacji projektowej, nie określono szczegółowych ram finansowych.

W poniższej tabeli zaprezentowano szacunkowe koszty i źródła finansowania planowanych zadań.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Tabela 106. Szacunkowe źródła finansowania planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nazwa	Podmiot realizujący	Szacunkowe wartości poszczególnych projektów [zł]	Szacunkowe koszty i źródła finansowania
Główne przedsięwzięcia rewitalizacyjne			
Podobszar Gutowiec			
G1. Utworzenie drużyny piłkarskiej dla dzieci i młodzieży	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne, Kluby sportowe	10 000,00	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
G15. Budowa boiska przy świetlicy wiejskiej w Gutowcu	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne	2 500 000,00	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
G16. Doposażenie i remont placu zabaw w Gutowcu	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne	200 000,00	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
G17. Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Gutowcu	Gmina Czersk, Gminne Centrum Kultury w Czersku	400 000,00	Budżet Gminy Krajowy Plan Odbudowy - „Wzmocnienie efektywności energetycznej obiektów lokalnej aktywności społecznej”
G34. Modernizacja Alei Lipowej w Gutowcu	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne	50 000,00	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
Podobszar Łąg			
G2. Organizacja zajęć aerobiku i samoobrony w Domu Kultury w Łęgu	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne, Kluby sportowe, Organizacje pozarządowe, Instytucje kultury	50 000,00	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
G3. Utworzenie dziennego miejsca pobytu dla seniorów w Łęgu	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne	500 000,00	Budżet Gminy Środki zewnętrzne (Program wieloletni „Senior+” na lata 2021-2025, PFRON)

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Nazwa	Podmiot realizujący	Szacunkowe wartości poszczególnych projektów [zł]	Szacunkowe koszty i źródła finansowania
G18. Termomodernizacja Domu Kultury w Łęgu	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne, Instytucje Kultury	1 100 000,00	Budżet Gminy Krajowy Plan Odbudowy - „Wzmocnienie efektywności energetycznej obiektów lokalnej aktywności społecznej”
G19. Odnowa nawierzchni boiska sportowego wraz z instalacją odwodnienia i elementami towarzyszącymi w Łęgu	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne, Kluby sportowe	4 000 000,00	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
G20. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Łęgu	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne	4 000 000,00	Budżet Gminy Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027: Priorytet FEPM.02 Fundusze europejskie dla zielonego Pomorza Działanie FEPM.02.01 Efektywność energetyczna
G32. Remont budynku przedszkola w Łęgu w celu utworzenia mieszkań komunalnych	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne	600 000,00	Budżet Gminy Bank Gospodarstwa Krajowego
G33. Termomodernizacja Ośrodka Zdrowia w Łęgu	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne	1 000 000,00	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
G36. Rozbudowa placu zabaw przy przedszkolu w miejscowości Łąg	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne	100 000,00	Budżet Gminy środki zewnętrzne
Podobszar Odry			

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Nazwa	Podmiot realizujący	Szacunkowe wartości poszczególnych projektów [zł]	Szacunkowe koszty i źródła finansowania
G5. Zajęcia ogólnorozwojowe dla dzieci i młodzieży	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne, Gminne Centrum Kultury w Czersku, Kluby Sportowe	60 000,00	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
G6. Utworzenie drużyny piłkarskiej dla dzieci i młodzieży w Odrach	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne Kluby sportowe	10 000,00	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
G21. Termomodernizacja budynku remizy OSP w miejscowości Odry	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne	1 500 000,00	Budżet Gminy Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027: Priorytet FEPM.02 Fundusze europejskie dla zielonego Pomorza Działanie FEPM.02.01 Efektywność energetyczna
G22. Budowa boiska ze sztuczną nawierzchnią w Odrach	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne	2 000 000,00	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
G23. Odnowienie placu zabaw w Szkole Podstawowej w Odrach	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne	250 000,00	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
Podobszar Złotowo			
G24. Budowa świetlicy w Złotowie	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne	2 500 000,00	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
G35. Rozbudowa placu zabaw w Złotowie	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne	30 000,00	Budżet Gminy Środki zewnętrzne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Nazwa	Podmiot realizujący	Szacunkowe wartości poszczególnych projektów [zł]	Szacunkowe koszty i źródła finansowania
D2. Zaopatrzenie mieszkańców w wodę i kanalizację	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne	5 000 000,00	Budżet Gminy, Środki zewnętrzne
Podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”			
G10. Uruchomienie Centrum Aktywności Międzypokoleniowej	CUS	2 000 000,00	Budżet Gminy Środki zewnętrzne Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027: Priorytet FEPM.05 Fundusze europejskie dla silnego społecznie Pomorza (EFS+) Działanie FEPM.05.12 Aktywne włączenie społeczne – programy rewitalizacji Działanie FEPM.05.19. Usługi społeczne i zdrowotne – programy rewitalizacji
G25. Nadanie nowych funkcji społecznych części Dworca PKP – etap IV	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne	2 000 000,00	Budżet Gminy Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027: Działanie FEPM.07.01 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich FEPM. Działanie FEPM 02.04. Efektywność energetyczna – programy rewitalizacji Działanie FEPM 06.05. Infrastruktura społeczna – program rewitalizacji
G26. Przebudowa i przeznaczenie na funkcje społeczne budynków znajdujących się w otoczeniu Dworca PKP	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne	7 000 000,00	Budżet Gminy Środki zewnętrzne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Nazwa	Podmiot realizujący	Szacunkowe wartości poszczególnych projektów [zł]	Szacunkowe koszty i źródła finansowania
G27. Przebudowa centrum Czerska	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne	12 000 000,00	Budżet Gminy RPIS Polski Ład, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
G28. Przebudowa ul. Dworcowej w Czersku	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne	8 000 000,00	Budżet Gminy Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
G29. Dostosowanie rolkowiska na potrzeby lodowiska przy Szkole Podstawowej nr 1 w Czersku wraz z budową zaplecza, w tym toalety publiczne	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne, Szkola Podstawowa nr 1 w Czersku	2 000 000,00	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
G30. Modernizacja ulicy im. Józefa Ostrowskiego (Placu Ostrowskiego)	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne	8 000 000,00	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
G31. Termomodernizacja budynku będącego w Mieszkaniowym Zasobie Gminy	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne	500 000,00	Budżet Gminy Środki zewnętrzne (KPO, BGK)
G37. Remont pomieszczenia przy ul. Batorego 4 na potrzeby CAM	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne	200 000,00	Budżet Gminy Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027: Działanie FEPM.07.01 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich Działanie 6.5. Infrastruktura społeczna – programy rewitalizacji
G38. Poprawa funkcjonowania węzła przesiadkowego przy Dworcu PKP wraz z budową infrastruktury towarzyszącej	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne	30 000 000,00	Budżet Gminy Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027: Działanie 3.1. Mobilność miejska

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Nazwa	Podmiot realizujący	Szacunkowe wartości poszczególnych projektów [zł]	Szacunkowe koszty i źródła finansowania
D1. Uruchomienie programu dofinansowania do odnowienia elewacji i płotów w Centrum Czerska	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne	500 000,00	Budżet Gminy, Środki zewnętrzne
Podobszary: Odry, Osiedle nr 1 „Centrum”, Gutowiec, Łąg			
G4. Organizacja zajęć aktywizujących, takich jak: fitness, zumba, aerobik	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne, Gminne Centrum Kultury w Czersku	240 000,00	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
Podobszary: Gutowiec, Łąg, Odry, Złotowo, Osiedle nr 1 „Centrum”			
G7. Organizacja zajęć dla dzieci i młodzieży	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne, Organizacje pozarządowe, Instytucje kultury	100 000,00	Budżet Gminy Środki zewnętrzne Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027: Działanie FERS.01.06 Edukacja włączająca
G8. Od Juniora do Seniora	Centrum Usług Społecznych (CUS), Gminne Centrum Kultury w Czersk (GCK)	600 000,00	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
G9. Wdrażanie działań „Jesteśmy do usług”	CUS	1 300 000,00	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
G11. Organizacja warsztatów z rysunku i wykonywania murali artystycznych	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne, GCK	50 000,00	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
G12. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne, Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach, Organizacje pozarządowe,	250 000,00	Budżet Gminy Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027: Priorytet FEPM.05 Fundusze europejskie dla silnego społecznie Pomorza (EFS+)

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Nazwa	Podmiot realizujący	Szacunkowe wartości poszczególnych projektów [zł]	Szacunkowe koszty i źródła finansowania
	Instytucje kultury		Działanie FEPM.05.12 Aktywne włączenie społeczne – programy rewitalizacji
G13. Zatrudnienie organizatora społeczności lokalnej	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne, Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach, Organizacje pozarządowe, Instytucje kultury	500 000,00	Budżet Gminy Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027: Priorytet FEPM.05 Fundusze europejskie dla silnego społecznie Pomorza (EFS+) Działanie FEPM.05.12 Aktywne włączenie społeczne – programy rewitalizacji
G14. Kurs kwalifikowanej pierwszej pomocy	Gmina Czersk i jej jednostki organizacyjne; Centrum Usług Społecznych; Organizacje pozarządowe	120 000,00	Budżet Gminy Środki zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne

9. Struktura zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji, koszty i harmonogram realizacji programu

Za zarządzanie procesem rewitalizacji odpowiedzialny jest Burmistrz Czerska. Rewitalizacja jest procesem łączącym kompetencje wielu stanowisk w ramach struktury organizacyjnej Urzędu Miejskiego w Czersku, jak i struktury jednostek organizacyjnych, dlatego w wypełnieniu swoich obowiązków Burmistrz będzie delegował zadania pracownikom Urzędu oraz kierownikom i dyrektorom jednostek.

Jednostkami organizacyjnymi Gminy Czersk są następujące jednostki:

1. Gminne Centrum Kultury w Czersku,
2. Przedszkole Samorządowe Nr 1 w Czersku,
3. Przedszkole Samorządowe Nr 2 w Czersku,
4. Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Janusza Korczaka w Czersku,
5. Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II w Czersku,
6. Szkoła Podstawowa w Gotelpiu,
7. Zespół Szkół w Łęgu,
8. Zespół Szkół w Rytlu,
9. Administracja Zasobów Komunalnych w Czersku,
10. Centrum Usług Społecznych,
11. Zespół Obsługi Finansowej,
12. Środowiskowy Dom Samopomocy w Czersku,
13. Zespół Żłobków i Klubu Dziecięcego w Czersku.

Kierownicy i dyrektorzy jednostek organizacyjnych Gminy będą stanowili wsparcie merytoryczne dla Burmistrza Czerska w zakresie organizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz zbierania danych niezbędnych do oceny stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. W realizację działań edukacyjnych i kulturowych zaangażowane zostaną także pozostałe jednostki organizacyjne Gminy Czersk, poprzez dostarczenie zasobów ludzkich lub rzeczowych niezbędnych do organizacji warsztatów lub zajęć. Ponadto Centrum Usług Społecznych w Czersku stanowi źródło danych do mierzenia efektów rewitalizacji.

W zarządzaniu realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji uwzględnione zostaną stanowiska wchodzące w struktury Urzędu Miejskiego w Czersku.

Za koordynowanie prac w ramach wdrażania procesu rewitalizacji odpowiedzialne będą władze Gminy. Rolą Skarbnika Gminy Czersk będzie zapewnienie obsługi finansowej wdrażanego Gminnego Programu Rewitalizacji, w tym przedsięwzięć, których realizatorem będzie Gmina. Zadaniem na pozostałych stanowiskach będzie m.in. będzie poszukiwanie

źródeł finansowania przedsięwzięć spoza środków budżetowych, przygotowywanie dokumentacji aplikacyjnej w ramach ubiegania się o dofinansowanie z funduszy krajowych i zagranicznych, nadzorowanie realizowanych przez Gminę projektów, na które zostały złożone wnioski o dofinansowanie, a także przygotowanie dokumentacji przetargowej i udział w pracach komisji przetargowej w zakresie wyboru wykonawców przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które nie będą wykonywane w ramach własnych zasobów Gminy Czersk.

Ponadto na każdym etapie prac i wdrażania dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji będą uczestniczyć podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem GPR.

Prace na sporządzeniem Gminnego Programu Rewitalizacji rozpoczęły się w 2022 roku. Harmonogram realizacji Programu obejmuje okres od 2022 roku, kiedy rozpoczęto prace nad dokumentem, następnie w roku 2023 przeprowadzono konsultacje wyznaczonego obszaru rewitalizacji, a następnie zebrano propozycje przedsięwzięć rewitalizacyjnych, do 2031 r., tj. planowanego zakończenia wdrażania poszczególnych projektów i ocenę osiągnięcia założonej wizji oraz celów.

Tabela 107. Harmonogram realizacji procesu rewitalizacji

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji									
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
1.	Rozpoczęcie prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji										
2.	Przeprowadzenie konsultacji dotyczących projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji ²										
3.	Przyjęcie uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji ³										
4.	Zbieranie propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych ⁴										

² Termin konsultacji: 21.03.2023 – 19.04.2023

³ UCHWAŁA Nr LVII/ 663 /23 RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU z dnia 30 maja 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Czersk, dostęp: <https://czersk.sesjaradygminy.pl/LegalAct/Registry?type=0>

⁴ Termin zgłaszania propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych: 12.09.2023 - 26.09.2023

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji									
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
5.	Przyjęcie uchwały w sprawie przystąpienia do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji ⁵										
6.	Przeprowadzenie konsultacji projektu uchwały w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji ⁶										
7.	Przeprowadzenie pierwszych konsultacji projektu Gminnego Programu Rewitalizacji ⁷										
8.	Przeprowadzenie drugich konsultacji projektu Gminnego Programu Rewitalizacji ⁸										
9.	Przyjęcie uchwałą Gminnego Programu Rewitalizacji										
10.	Powołanie i działalność Komitetu Rewitalizacji										
11.	Wprowadzenie i aktualizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych do Wieloletniej Prognozy Finansowej										
12.	Prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych w zakresie przedsięwzięć rewitalizacyjnych										
13.	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych										
14.	Monitorowanie realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji										
15.	Podsumowanie działań realizowanych w ramach										

⁵ UCHWAŁA LIX/676/23 RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU z dnia 8 sierpnia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024 – 2031, dostęp: <https://czersk.sesjaradygminy.pl/LegalAct/Registry?type=0>

⁶ Termin konsultacji: 12.12.2023 – 16.01.2024

⁷ Termin konsultacji: 04.01.2024 – 07.02.2024

⁸ Termin konsultacji: 16.07.2025 – 31.08.2025

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji									
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
	Gminnego Programu Rewitalizacji										

Źródło: Opracowanie własne

Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji będzie obejmować następujące główne czynności:

- poszukiwanie i ubieganie się o środki zewnętrzne na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- przygotowanie do realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym określenie zasób ludzkich, rzeczowych i finansowych niezbędnych do prawidłowego przebiegu prac,
- monitorowanie postępów realizowanych działań,
- informowanie interesariuszy rewitalizacji o rozpoczęciu przedsięwzięć, etapach ich realizacji i zakończeniu wraz z określeniem uzyskanych efektów,
- promocję procesu rewitalizacji,
- okresową ocenę poziomu osiągnięcia celów i wizji stanu obszaru rewitalizacji,
- przygotowanie aktualizacji w zależności od zidentyfikowanych potrzeb.

Koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji

Zarządzanie realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji będzie generować koszty związane z koniecznością przygotowania szczegółowej dokumentacji technicznej dla poszczególnych przedsięwzięć infrastrukturalnych, opracowania ewentualnych analiz wykonalności lub przygotowania dokumentacji aplikacyjnej w celu ubiegania się o zewnętrzne dofinansowanie ich realizacji. Dodatkowym kosztem związanym z wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji będzie promocja w mediach i przygotowanie materiałów informacyjnych dla interesariuszy rewitalizacji (np. broszur informacyjnych, ulotek czy plakatów). W przypadku konieczności aktualizacji Programu należy również uwzględnić koszt jej wykonania przez zewnętrznych ekspertów.

Koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji dla Gminy Czersk będą mieściły się w ramach wydatków bieżących funkcjonowania Urzędu Miejskiego w Czersk i określane będą w planie budżetu na dany rok.

Nieodzowną częścią realizacji procesu rewitalizacji jest informacja i promocja prowadzonych działań. Celem informowania interesariuszy jest zapoznanie ich z tematyką rewitalizacji, zdiagnozowanymi problemami i oczekiwanymi efektami na każdym etapie wdrażania Programu. Udostępnianie informacji i promowanie realizowanych działań ma również na celu osiągnięcie zakładanej wizji stanu obszaru rewitalizacji poprzez zwiększenie zaangażowania

uczestników projektów społecznych, jak również organizatorów w proces realizacji zaplanowanych przedsięwzięć. Głównym narzędziem informacji i promocji wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji jest strona internetowa Gminy Czersk oraz Biuletyn Informacji Publicznej. Informacje nt. procesu rewitalizacji, w tym organizowanych spotkań z interesariuszami będą publikowane również w mediach społecznościowych. Uzupełniając informacje o postępie procesu rewitalizacji będą także rozpowszechniane w sposób zwyczajowo przyjęty oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego.

Interesariuszami rewitalizacji są m.in.:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji, właściele, użytkownicy wieczności nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze,
- pozostali mieszkańcy gminy,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe,
- organy władzy – Burmistrz Czerska oraz Rada Miejska w Czersku,
- jednostki organizacyjne Gminy oraz ich kierownicy/ dyrektorzy.

Kluczową rolę w zakresie trwałego i systematycznego kontaktu różnych grup interesariuszy odgrywać będzie Komitet Rewitalizacji, stanowiący forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełniący funkcję opiniotwórczo-doradczą Burmistrza Czerska. Podjęcie uchwały zostanie poprzedzone konsultacjami społecznymi. Powołanie Komitetu Rewitalizacji nastąpi w drodze zarządzenia Burmistrza Czerska na podstawie wcześniej przeprowadzonego otwartego naboru członków Komitetu Rewitalizacji.

Osoby wchodzące w skład Komitetu Rewitalizacji będą odpowiedzialne przede wszystkim za wzmocnienie dialogu pomiędzy interesariuszami procesu rewitalizacji oraz integrację środowisk interesariuszy i prowadzenie procesu edukacyjnego związanego z rewitalizacją. Ponadto będą dokonywać okresowego przeglądu postępów realizacji podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, określać zmiany w kierunkach realizacji Programu, o ile zaistnieje taka potrzeba, a także inicjować przeprowadzenia dodatkowych analiz mających na celu zwiększenie efektywności podejmowanych działań.

Komitet Rewitalizacji powinien składać się z członków będących przedstawicielami wszystkich grup interesariuszy wskazanych w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Istnieje jednak ryzyko, że w ramach przeprowadzonego naboru nie zgłoszą się pożądane osoby. W związku z powyższych istotne jest informowanie i edukowanie

interesariuszy rewitalizacji w zakresie istoty tego procesu, planowanych działań i oczekiwanych efektów wdrożenia Gminnego Programu Rewitalizacji ze wskazaniem niezbędnych zasobów ludzkich do prawidłowej realizacji prac.

Poniżej przedstawiono jakościową analizę ryzyka realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Identyfikacja ryzyk:

- problemy z finansowaniem projektu,
- opóźnienia w dostawie materiałów budowlanych,
- błędy projektowe,
- problemy z zakresem prac,
- pogorszenie warunków pogodowych (np. niekorzystne warunki atmosferyczne),
- wzrost kosztów robocizny,
- problemy związane z przepisami i zgodnościami budowlanymi,
- skomplikowane relacje z interesariuszami (np. mieszkańcy, władze lokalne),
- brak akceptacji i zaangażowania społeczności lokalnej dla projektu społecznego.

Ocena prawdopodobieństwa wystąpienia:

- niskie prawdopodobieństwo: problemy z przepisami i zgodnościami budowlanymi,
- średnie prawdopodobieństwo: opóźnienia w dostawie materiałów budowlanych, błędy projektowe, problemy z zakresem prac, skomplikowane relacje z interesariuszami, brak akceptacji i zaangażowania społeczności lokalnej dla projektu społecznego,
- wysokie prawdopodobieństwo: problemy z finansowaniem projektu, pogorszenie warunków pogodowych, wzrost kosztów robocizny.

Ocena wpływu na przedmiotowy projekt:

- niski wpływ: problemy z przepisami i zgodnościami budowlanymi,
- średni wpływ: opóźnienia w dostawie materiałów budowlanych, skomplikowane relacje z interesariuszami,
- wysoki wpływ: problemy z finansowaniem projektu, błędy projektowe, problemy z zakresem prac, pogorszenie warunków pogodowych, wzrost kosztów robocizny, brak akceptacji i zaangażowania społeczności lokalnej dla projektu społecznego.

Wybranie priorytetowych ryzyk:

- Ryzyko nr 1: Problemy z finansowaniem projektu (wysokie prawdopodobieństwo, wysoki wpływ).
- Ryzyko nr 2: Błędy projektowe (średnie prawdopodobieństwo, wysoki wpływ).
- Ryzyko nr 3: Pogorszenie warunków pogodowych (wysokie prawdopodobieństwo, wysoki wpływ).

- Ryzyko nr 4: Wzrost kosztów robocizny (wysokie prawdopodobieństwo, wysoki wpływ).
- Ryzyko nr 5: Brak akceptacji i zaangażowania społeczności lokalnej dla projektu społecznego (średnie prawdopodobieństwo, wysoki wpływ).

Strategie zarządzania ryzykiem:

- Ryzyko nr 1 (problemy z finansowaniem projektu): szukanie alternatywnych źródeł finansowania, rezerwa finansowa.
- Ryzyko nr 2 (błędy projektowe): staranna weryfikacja projektu przed rozpoczęciem prac, nadzór nad wykonawcami.
- Ryzyko nr 3 (pogorszenie warunków pogodowych): wypracowanie planu awaryjnego, który uwzględnia zmienne warunki pogodowe.
- Ryzyko nr 4 (wzrost kosztów robocizny): negocjacje z wykonawcami, monitorowanie kosztów.
- Ryzyko nr 5 (brak akceptacji i zaangażowania społeczności lokalnej dla projektu społecznego): przeprowadzenie szerokiej konsultacji społecznych przed rozpoczęciem projektu, uwzględnienie opinii mieszkańców i dostosowanie planów do ich potrzeb, angażowanie społeczności w proces podejmowania decyzji i zapewnienie stałej komunikacji.

Monitorowanie i dostosowywanie: Regularne monitorowanie ryzyka w trakcie trwania projektu i dostosowywanie strategii zarządzania ryzykiem w razie potrzeby.

10. System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji

Monitoring realizacji procesu rewitalizacji będzie realizowany w wymiarze całego Gminnego Programu Rewitalizacji, jak i w wymiarze poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Po pierwsze system monitorowania i oceny powinien zapewnić dostęp do danych statystycznych niezbędnych do analizy wskaźników, które służyły przeprowadzeniu diagnozy i wyznaczenia obszaru rewitalizacji, aby następnie móc ocenić czy zmiany w wyniku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji wpłynęły na poprawę sytuacji i realizację określonych celów. Dane ilościowe zostaną pozyskane z Urzędu Miejskiego w Czersku, Centrum Usług Społecznych w Czersku, Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach i Komisariatu Policji w Czersku.

Wartości docelowe mierników uzyskane dla obszaru rewitalizacji nie powinny być gorsze niż średnia dla gminy Czersk uzyskana w 2021 r. Dla porównania w poniższej tabeli przedstawiono wartości bazowe dla poszczególnych jednostek wchodzących w obszar rewitalizacji, tj. jednostek Gutowiec, Łąg, Odry, Złotowo, Osiedle nr 1 „Centrum”, a także

wartość docelową, której mierniki nie powinny przekroczyć – w przypadku mierników, których wartość powinna ulec zmniejszeniu/ wartość docelową, którą mierniki powinny osiągnąć – w przypadku mierników, których wartość powinna ulec zwiększeniu.

Tabela 108. Mierniki osiągnięcia celów rewitalizacji

Cel	Mierniki osiągnięcia celu	Wartość bazowa dla jednostki Gutowiec	Wartość bazowa dla jednostki Łąg	Wartość bazowa dla jednostki Odry	Wartość bazowa dla jednostki Złotowo	Wartość bazowa dla jednostki Osiedle nr 1 „Centrum”	Oczekiwana zmiana wartości miernika	Źródła danych do mierników
Mieszkańcy aktywni społecznie i zawodowo	Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze	5,99%	8,80%	6,42%	8,36%	7,04%	Spadek: Łąg, Złotowo; Spadek/ utrzymanie na niezmiennym poziomie: Gutowiec, Odry, Osiedle nr 1 „Centrum”;	Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach
	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na danym obszarze	0,23%	0,25%	0,69%	1,22%	0,79%	Spadek: Odry, Złotowo, Osiedle nr 1 „Centrum”; Spadek/ utrzymanie na niezmiennym poziomie: Gutowiec, Łąg;	Centrum Usług Społecznych w Czersku
	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	62,50%	62,50%	56,52%	52,08%	40,00%	Spadek: Gutowiec, Łąg, Odry; Spadek/ utrzymanie na niezmiennym poziomie: Złotowo, Osiedle nr 1 „Centrum”;	Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach
	Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na danym obszarze	0,23%	0,08%	0,17%	0,11%	0,21%	Spadek: Gutowiec, Odry, Osiedle nr 1 „Centrum”; Spadek/ utrzymanie na niezmiennym poziomie: Łąg, Złotowo;	Centrum Usług Społecznych w Czersku
	Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na danym obszarze	0,45%	0,49%	0,52%	0,44%	0,47%	Spadek:	Komisariat Policji w Czersku

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Cel	Mierniki osiągnięcia celu	Wartość bazowa dla jednostki Gutowiec	Wartość bazowa dla jednostki Łąg	Wartość bazowa dla jednostki Odry	Wartość bazowa dla jednostki Złotowo	Wartość bazowa dla jednostki Osiedle nr 1 „Centrum”	Oczekiwana zmiana wartości miernika	Źródła danych do mierników
							Gutowiec, Łąg, Odry, Złotowo, Osiedle nr 1 „Centrum”;	
	Wskaźnik przestępstw popełnionych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców	11,31	8,22	1,74	2,22	12,60	Spadek: Gutowiec, Łąg, Osiedle nr 1 „Centrum”; Spadek/ utrzymanie na niezmiennym poziomie: Odry, Złotowo;	Komisariat Policji w Czersku
	Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze	0,6787	0,1643	0,0000	0,1112	0,0525	Spadek: Gutowiec, Łąg; Spadek/ utrzymanie na niezmiennym poziomie: Złotowo, Osiedle nr 1 „Centrum”; Utrzymanie na niezmiennym poziomie: Odry;	Komisariat Policji w Czersku
	Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze	2,0362	0,8217	0,1736	2,1135	1,1549	Spadek: Gutowiec, Łąg, Złotowo, Osiedle nr 1 „Centrum”; Spadek/ utrzymanie na niezmiennym poziomie: Odry;	Komisariat Policji w Czersku
	Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców	2,26	4,93	3,47	0,00	5,25	Wzrost: Gutowiec, Złotowo; Wzrost/ utrzymanie na niezmiennym poziomie:	Urząd Miejski w Czersku

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Cel	Mierniki osiągnięcia celu	Wartość bazowa dla jednostki Gutowiec	Wartość bazowa dla jednostki Łąg	Wartość bazowa dla jednostki Odry	Wartość bazowa dla jednostki Złotowo	Wartość bazowa dla jednostki Osiedle nr 1 „Centrum”	Oczekiwana zmiana wartości miernika	Źródła danych do mierników
							Łąg, Odry, Osiedle nr 1 „Centrum”;	
Dostępna i atrakcyjna przestrzeń publiczna	Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców	6,7873	17,2555	20,8333	20,0222	21,5223	Wzrost: Gutowiec, Łąg; Wzrost/ utrzymanie na niezmiennym poziomie: Odry, Złotowo, Osiedle nr 1 „Centrum”;	Urząd Miejski w Czersku
	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w zasobie mieszkaniowym gminy	39,42%	82,67%	34,76%	50,00%	46,60%	Spadek: Łąg, Złotowo, Osiedle nr 1 „Centrum”; Spadek/ utrzymanie na niezmiennym poziomie: Gutowiec, Odry;	Urząd Miejski w Czersku
	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w zasobie mieszkaniowym gminy	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	100,00%	Wzrost: Gutowiec, Odry, Złotowo; Utrzymanie na niezmiennym poziomie: Łąg, Osiedle nr 1 „Centrum”;	Urząd Miejski w Czersku
	Udział budynków publicznych z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością ruchową	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	66,67%	Wzrost: Gutowiec, Odry, Złotowo; Wzrost/ utrzymanie na niezmiennym poziomie: Osiedle nr 1 „Centrum”; Utrzymanie na niezmiennym poziomie:	Urząd Miejski w Czersku

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Cel	Mierniki osiągnięcia celu	Wartość bazowa dla jednostki Gutowiec	Wartość bazowa dla jednostki Łąg	Wartość bazowa dla jednostki Odry	Wartość bazowa dla jednostki Złotowo	Wartość bazowa dla jednostki Osiedle nr 1 „Centrum”	Oczekiwana zmiana wartości miernika	Źródła danych do mierników
							Łąg;	
	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy wymagających remontu/ termomodernizacji	0,00%	66,67%	0,00%	100,00%	80,00%	Spadek: Łąg, Złotowo, Osiedle nr 1 „Centrum”; Utrzymanie na niezmiennym poziomie: Gutowiec, Odry;	Urząd Miejski w Czersku

Źródło: Opracowanie własne

Ponadto w ramach systemu monitorowania należy uwzględnić ocenę realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym m.in. kosztorys, harmonogram realizacji, wskaźniki produktu i rezultatu. Uzyskanie planowanych efektów pojedynczych projektów wpłynie na realizację celów rewitalizacji i przybliży Gminę do osiągnięcia stanu wyrażonego w wizji obszaru rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji będzie podlegał ocenie aktualności i stopnia realizacji przez Burmistrza Czerska co najmniej raz na 3 lata. Sporządzona przez Burmistrza ocena będzie podlegała następnie zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie Gminy Czersk w Biuletynie Informacji Publicznej.

Ocena aktualności ma za zadanie poddać poszczególne składowe dokumentu pod kątem spójności z bieżącymi uwarunkowaniami oraz zidentyfikować przesłanki związane z potrzebą zmiany GPR.

Przesłankami do wprowadzenia zmian w GPR są m.in.:

- realizacja mniej niż 50% podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w okresie 5 lat obowiązywania Gminnego Programu Rewitalizacji,
- trudności związane z pozyskiwaniem środków finansowych na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- trudności związane z prowadzeniem monitorowania (np. z powodu braku możliwości pomiaru zaplanowanych wskaźników).

Jeśli aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji okaże się konieczna, zgodnie z ustawą o rewitalizacji Burmistrz Czerska wystąpi do Rady Miejskiej z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku zostanie załączona opinia Komitetu Rewitalizacji. Zmiana programu rewitalizacji nastąpi w trybie, w jakim został on uchwalony. Zmiana programu nie będzie wymagała opinii uprawnionych organów i przeprowadzenia konsultacji społecznych:

- jeśli zmiana nie dotyczy podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawartych w Gminnym Programie Rewitalizacji na podstawie art. 15 ust. 1 pkt. 5 lit. a ustawy o rewitalizacji,
- jeśli zmiana nie wymaga zmiany uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Czersk.

Po zakończeniu wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji, tj. po zakończeniu 2031 r. sporządzony zostanie raport z ewaluacji zawierający podsumowanie osiągniętych efektów w całym okresie jego wdrażania. Pozwoli to uzyskać pełny obraz i ocenę przeprowadzonego w obszarze rewitalizacji procesu. W raporcie przedstawione zostaną wnioski i rekomendacje, które pozwolą zaplanować działania na kolejne lata.

11. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach

Z uwagi na zakres planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, nie jest wymagana zmiana w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, tj. w uchwale w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy ani w uchwale w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy.

12. Specjalna Strefa Rewitalizacji

W wyznaczonym na terenie Gminy Czersk obszarze rewitalizacji nie planuje się utworzenia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

13. Sposób realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031 nie wymaga dokonywania zmian w dokumentach zagospodarowania przestrzennego Gminy ani uchwalenia bądź zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ponadto nie istnieje konieczność uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji. W wyniku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji nie nastąpi zmiana funkcjonalno-przestrzenna obszaru rewitalizacji.

Załączniki

Załącznik 1. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji –
Arkusz: Czersk, Osiedle nr 1 „Centrum”

Załącznik 2. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji –
Arkusz: Łąg

Załącznik 3. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji –
Arkusz: Odry

Załącznik 4. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji –
Arkusz: Gutowiec

Załącznik 5. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji –
Arkusz: Złotowo

Załącznik 6. Lista projektów planowanych do objęcia wsparciem w ramach FEP 2021-2027
obejmująca wybrane przedsięwzięcia podstawowe zawarte w GPR

Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Wykaz ulic i miejscowości wchodzących w skład jednostek analitycznych	4
Tabela 2. Wykaz wskaźników wykorzystanych w analizie	7
Tabela 3. Zbiorcze zestawienie jednostek analitycznych i wskaźników syntetycznych	9
Tabela 4. Powierzchnia oraz liczba ludności obszaru zdegradowanego na tle gminy Czersk	13
Tabela 5. Wyznaczanie obszaru rewitalizacji z obszaru zdegradowanego na terenie gminy Czersk ..	16
Tabela 6. Powierzchnia oraz liczba ludności obszaru rewitalizacji na tle gminy Czersk	16
Tabela 7. Położenie gminy Czersk wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski	19
Tabela 8. Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Gutowiec	26
Tabela 9. Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Gutowiec	26
Tabela 10. Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze – podobszar Gutowiec	27
Tabela 11. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Gutowiec	28
Tabela 12. Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Gutowiec	28
Tabela 13. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Gutowiec	29
Tabela 14. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Gutowiec	30
Tabela 15. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Gutowiec	31
Tabela 16. Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Gutowiec	32
Tabela 17. Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Gutowiec	33
Tabela 18. Wskaźnik przestępstw popełnionych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców – podobszar Gutowiec	33
Tabela 19. Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze – podobszar Gutowiec	34
Tabela 20. Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze – podobszar Gutowiec	35
Tabela 21. Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców – podobszar Gutowiec	36
Tabela 22. Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców – podobszar Gutowiec	37
Tabela 23. Wskaźnik budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców – podobszar Gutowiec	37
Tabela 24. Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Łąg	40
Tabela 25. Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Łąg	41
Tabela 26. Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze – podobszar Łąg	41

Tabela 27. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Łąg	42
Tabela 28. Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Łąg	43
Tabela 29. Udział bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Łąg	43
Tabela 30. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Łąg	44
Tabela 31. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Łąg	45
Tabela 32. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Łąg	46
Tabela 33. Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Łąg	47
Tabela 34. Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Łąg ..	47
Tabela 35. Wskaźnik przestępstw popełnionych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców – podobszar Łąg	48
Tabela 36. Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze – podobszar Łąg	49
Tabela 37. Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze – podobszar Łąg	49
Tabela 38. Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców – podobszar Łąg	50
Tabela 39. Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców – podobszar Łąg	51
Tabela 40. Wskaźnik budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców – podobszar Łąg	51
Tabela 41. Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy wymagających remontu/ termomodernizacji – podobszar Łąg	53
Tabela 42. Zabytki zlokalizowane na terenie podobszaru Łąg wpisane do rejestru zabytków	55
Tabela 43. Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Odry	56
Tabela 44. Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Odry	56
Tabela 45. Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze – podobszar Odry	57
Tabela 46. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Odry	58
Tabela 47. Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Odry	58
Tabela 48. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Odry	59
Tabela 49. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Odry	60
Tabela 50. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Odry	61
Tabela 51. Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Odry	62

Tabela 52. Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Odry	63
Tabela 53. Wskaźnik przestępstw popełnionych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców – podobszar Odry	64
Tabela 54. Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze – podobszar Odry	65
Tabela 55. Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców – podobszar Odry	66
Tabela 56. Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców – podobszar Odry	67
Tabela 57. Wskaźnik budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców – podobszar Odry	67
Tabela 58. Zabytki zlokalizowane na terenie podobszaru Odry wpisane do rejestru zabytków	70
Tabela 59. Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Złotowo	71
Tabela 60. Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Złotowo	72
Tabela 61. Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze – podobszar Złotowo	72
Tabela 62. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Złotowo	73
Tabela 63. Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Złotowo	74
Tabela 64. Udział bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Złotowo	74
Tabela 65. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Złotowo	75
Tabela 66. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Złotowo	76
Tabela 67. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Złotowo	77
Tabela 68. Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Złotowo	78
Tabela 69. Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Złotowo	79
Tabela 70. Wskaźnik przestępstw popełnionych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców – podobszar Złotowo	79
Tabela 71. Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze – podobszar Złotowo	80
Tabela 72. Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze – podobszar Złotowo	80
Tabela 73. Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców – podobszar Złotowo	82
Tabela 74. Wskaźnik budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców – podobszar Złotowo	82
Tabela 75. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w zasobie mieszkaniowym gminy – podobszar Złotowo	83
Tabela 76. Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy wymagających remontu/ termomodernizacji – podobszar Złotowo	84

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Tabela 77. Udział ludności w wieku 60 lat i więcej (kobiety) oraz w wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”	86
Tabela 78. Udział ludności w wieku od 0 do 17 lat w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”	87
Tabela 79. Udział bezrobotnych w ludności w wieku od 18 do 59 lat włącznie (kobiety) oraz od 18 do 64 lat włącznie (mężczyźni) na danym obszarze – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”	87
Tabela 80. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”	88
Tabela 81. Udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”	89
Tabela 82. Udział bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”	90
Tabela 83. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogóle bezrobotnych na danym obszarze – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”	90
Tabela 84. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”	91
Tabela 85. Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”	92
Tabela 86. Udział osób objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”	93
Tabela 87. Udział liczby Niebieskich Kart w ludności ogółem na danym obszarze – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”	93
Tabela 88. Wskaźnik przestępstw popełnionych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”	94
Tabela 89. Wskaźnik liczby wypadków drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”	95
Tabela 90. Wskaźnik liczby kolizji drogowych na 100 mieszkańców na danym obszarze – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”	95
Tabela 91. Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na danym obszarze na 1 000 mieszkańców – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”	96
Tabela 92. Liczba budynków przemysłowych na 1 000 mieszkańców – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”	97
Tabela 93. Wskaźnik budynków mieszkalnych ogrzewanych piecem na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”	97
Tabela 94. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w zasobie mieszkaniowym gminy – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”	98
Tabela 95. Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w zasobie mieszkaniowym gminy – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”	99
Tabela 96. Udział budynków publicznych z rozwiązaniami umożliwiającymi korzystanie z budynku osobom z niepełnosprawnością ruchową – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”	100
Tabela 97. Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy wymagających remontu/ termomodernizacji – podobszar Osiedle nr 1 „Centrum”	101
Tabela 98. Zabytki zlokalizowane na terenie podobszaru Osiedle nr 1 „Centrum wpisane do rejestru zabytków	103
Tabela 99. Cele określone w Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030	109
Tabela 100. Cele rewitalizacji	117
Tabela 101. Planowane podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne	122

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Tabela 102. Planowane pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne	179
Tabela 103. Powiązanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych	180
Tabela 104. Projekty realizowane w ramach Programu Rewitalizacji dla Gminy Czersk na lata 2017-2023	191
Tabela 105. Szacunkowe źródła finansowania planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	200
Tabela 106. Harmonogram realizacji procesu rewitalizacji	208
Tabela 107. Mierniki osiągnięcia celów rewitalizacji	215
Rysunek 1. Podział gminy Czersk na jednostki analityczne	6
Rysunek 2. Wyznaczony obszar zdegradowany na terenie gminy Czersk.....	14
Rysunek 3. Wyznaczony obszar rewitalizacji na terenie gminy Czersk	18
Rysunek 4. Położenie fizyczno-geograficzne gminy Czersk.....	20
Rysunek 5. Obszar zagrożenia powodzią – prawdopodobieństwo 0,2%	21
Rysunek 6. Obszar zagrożenia powodzią – prawdopodobieństwo 1%	22
Rysunek 7. Obszar zagrożenia powodzią – prawdopodobieństwo 10%	23
Rysunek 8. Infrastruktura techniczna na terenie gminy Czersk	24

PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKcjONALNO-PRZESTRZENNYCH OBSZARU REWITALIZACJI

Załącznik graficzny nr 4 do Gminnego Programu Rewitalizacji
dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

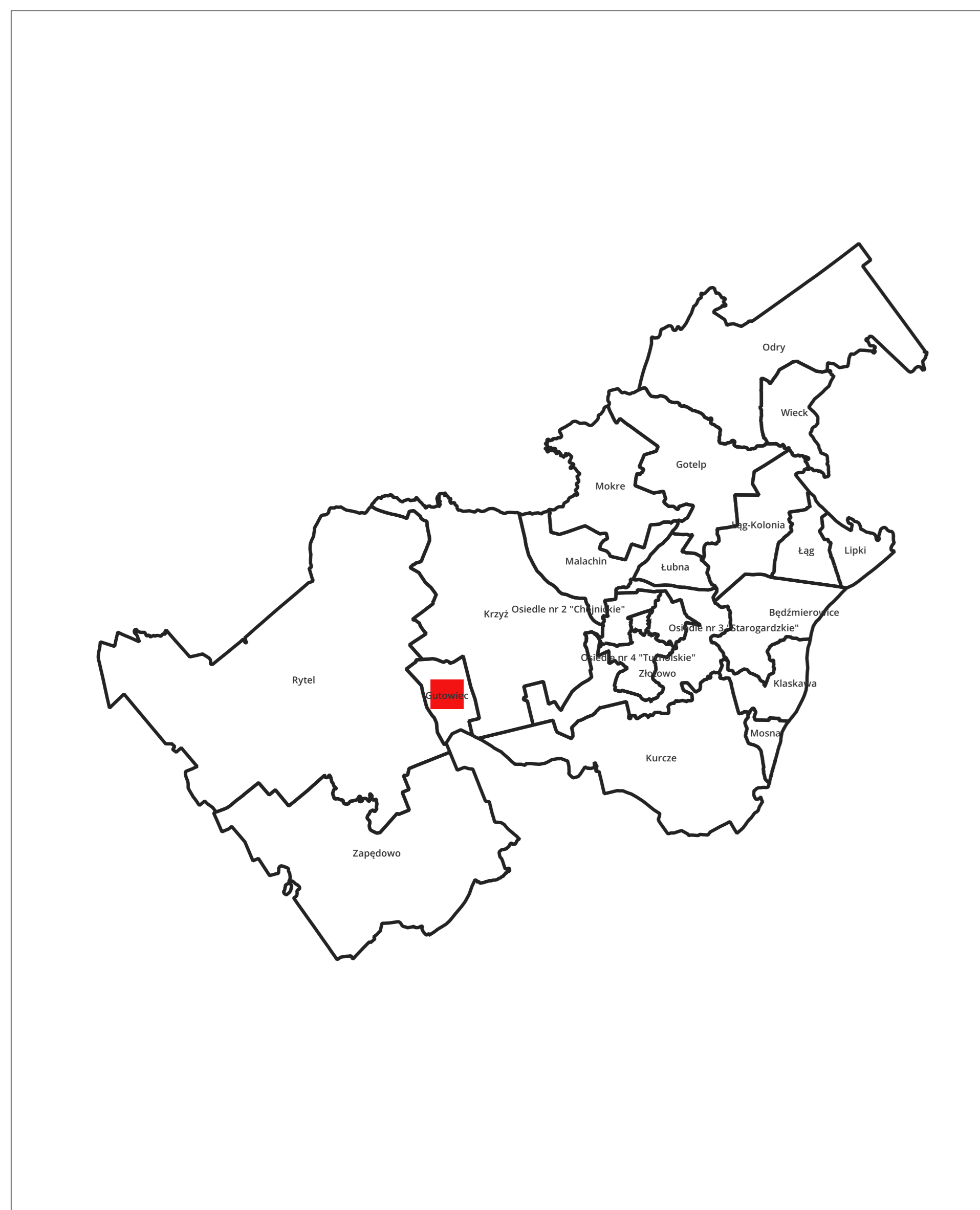
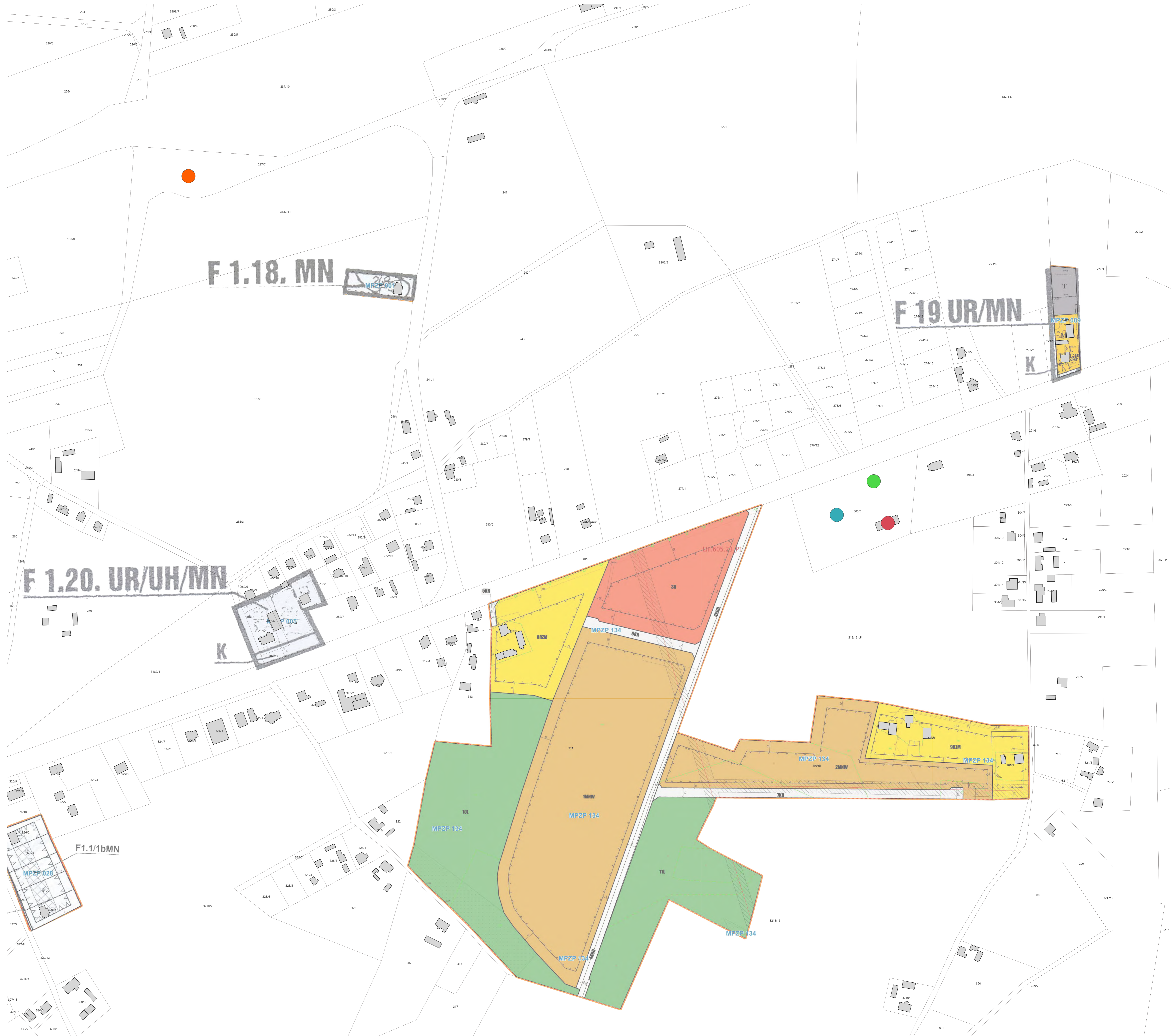
Arkusze: Gutowiec

Skala 1:1500

Legenda

- Granicz jednostek
- Działki ewidencyjne
- Budynki
- G15. Budowa boiska przy świetlicy wiejskiej w Gutowcu
- G16. Doposażenie i remont placu zabaw w Gutowcu
- G17. Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Gutowcu
- G34. Modernizacja Alei Lipowej w Gutowcu

PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNICH OBSZARU REWITALIZACJI

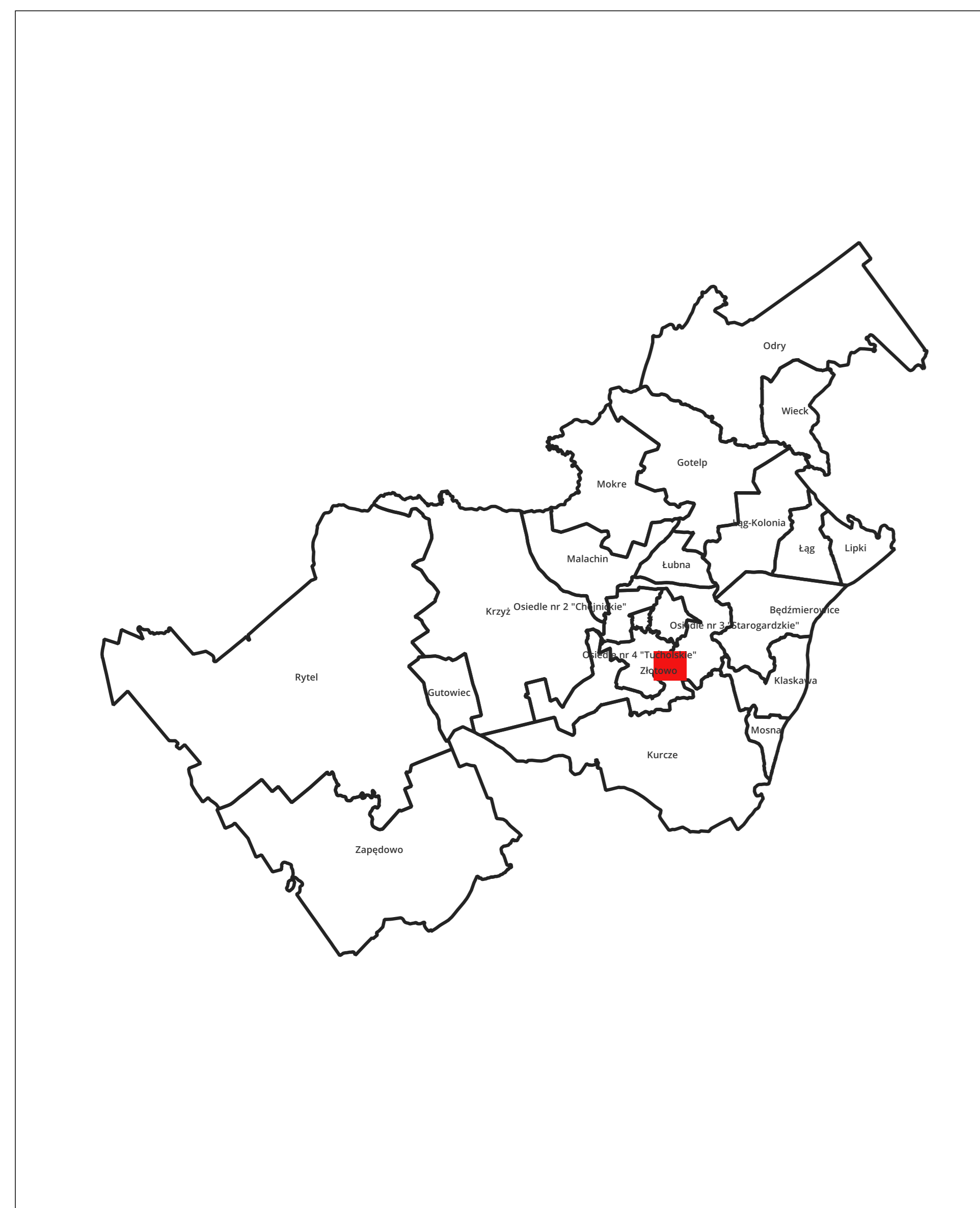
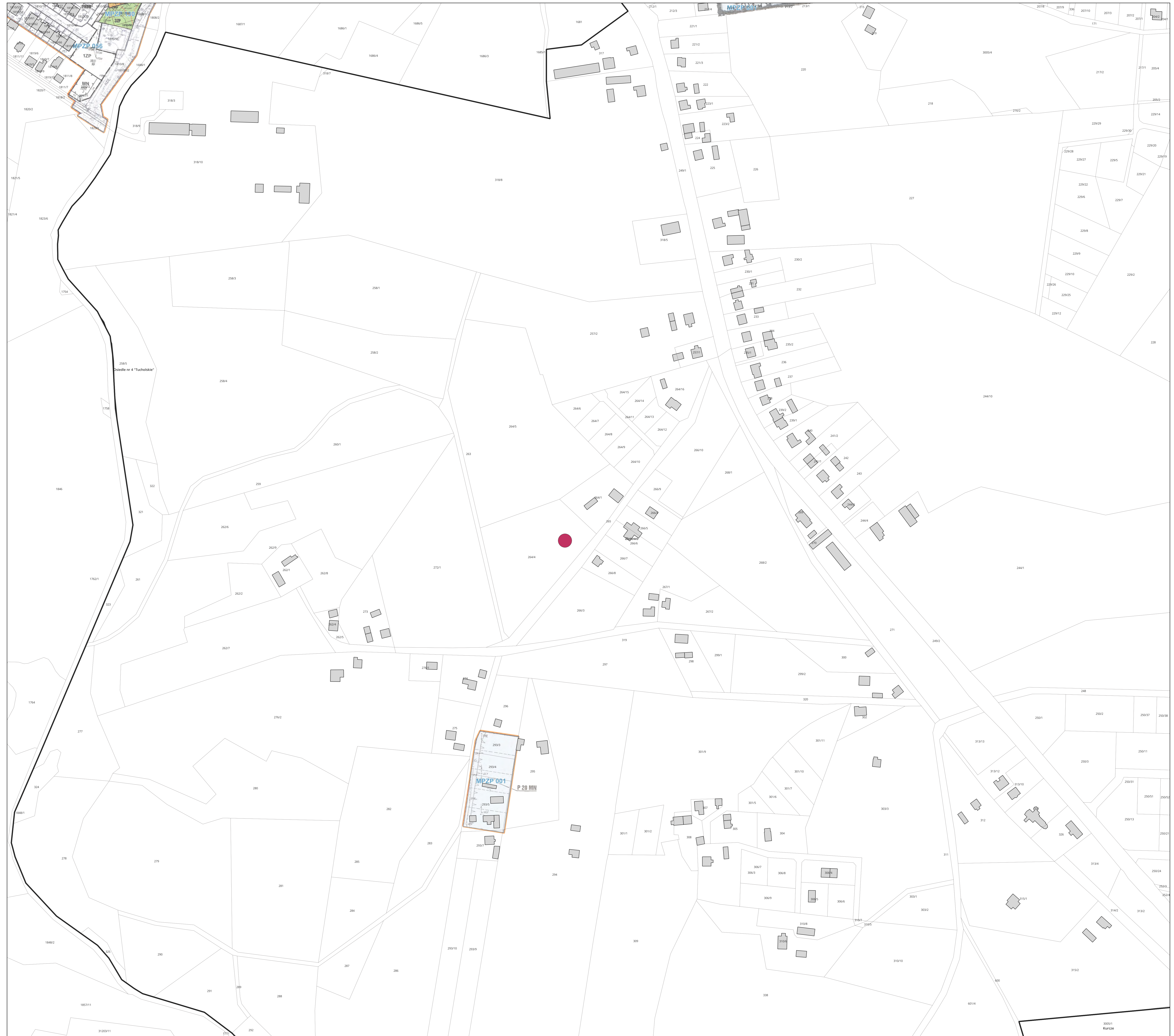
Załącznik graficzny nr 5 do Gminnego Programu Rewitalizacji
dla Gminy Czersk na lata 2024-2031

Arkusz: Złotowo

Skala 1:1500

Legenda	
	Granice jednostek
	Działki ewidencyjne
	Budynki
	G35. Rozbudowa placu zabaw w Złotowie

Lista projektów planowanych do objęcia wsparciem w ramach FEP 2021-2027 obejmująca wybrane przedsięwzięcia podstawowe zawarte w GPR

I. Podstawowe informacje o projektach

1 PROJEKT – Działanie 7.1 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich	
Tytuł projektu: Rewitalizacja Centrum Czerska – etap II	Planowany rok rozpoczęcia realizacji: 2027
Nazwa Wnioskodawcy: Gmina Czersk	Planowany rok zakończenia realizacji: 2029
Numery i nazwy przedsięwzięć z GPR składające się na projekt	Syntetyczny opis projektu ze wskazaniem celu i efektów jego realizacji:
<p>G25 Nadanie nowych funkcji społecznych części Dworca PKP – etap IV</p> <p>G11 Organizacja warsztatów z rysunku i wykonywania murali artystycznych</p>	<p>Projekt obejmuje 2 zadania. Celem projektu jest wzmocnienie integracji społecznej oraz podniesienie jakości życia mieszkańców Osiedla Centrum w Czersku poprzez nadanie nowych funkcji społecznych zdegradowanym obiektom publicznym. Efektem projektu będzie uruchomienie nowych miejsc przeznaczonych do aktywizacji mieszkańców obszaru zdegradowanego/obszaru rewitalizacji.</p> <p>Zadanie 1. Nadanie nowych funkcji społecznych części Dworca PKP– przeznaczenie na cele społeczne II piętra lewego skrzydła Dworca.</p> <p>Zadanie 2. Organizacja warsztatów z rysunku i wykonywania murali artystycznych - zadanie skierowane jest do dzieci i młodzieży z terenu rewitalizacji. Podczas warsztatów dzieci i młodzież poznają podstawowe techniki oraz główne style rysowania występujące w środowisku komiksowym oraz graffiti.</p> <p>Zadanie zostanie zlecone organizacji pozarządowej na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</p>

2 PROJEKT – Działanie 6.5 Infrastruktura społeczna – programy rewitalizacji*	
Tytuł projektu: Rewitalizacja Centrum Czerska - wyposażenie pomieszczeń do realizacji usług społecznych	Planowany rok rozpoczęcia realizacji: 2027
Nazwa Wnioskodawcy: Gmina Czersk	Planowany rok zakończenia realizacji: 2029
Numery i nazwy przedsięwzięć z GPR składające się na projekt	Syntetyczny opis projektu ze wskazaniem celu i efektów jego realizacji:
G25 Nadanie nowych funkcji społecznych części Dworca PKP – etap IV	<p>Projekt obejmuje 1 zadanie. Celem projektu jest wzmocnienie integracji społecznej oraz podniesienie jakości życia mieszkańców Osiedla Centrum w Czersku poprzez nadanie nowych funkcji społecznych zdegradowanym obiektom publicznym.</p> <p>Efektem projektu będzie uruchomienie nowych miejsc przeznaczonych do aktywizacji mieszkańców obszaru zdegradowanego/obszaru rewitalizacji.</p> <p>Zadanie 1. Nadanie nowych funkcji społecznych części Dworca PKP – wyposażenie pomieszczeń II piętra lewego skrzydła Dworca przeznaczonych na cele społeczne.</p>

*jeśli dotyczy

4 PROJEKT – działanie 5.19 Usługi społeczne i zdrowotne – programy rewitalizacji*	
Tytuł projektu: Rewitalizacja Centrum Czerska – stworzenie Klubu Młodzieżowego „Lokomotywa”	Planowany rok rozpoczęcia realizacji:2027
Nazwa Wnioskodawcy: Gmina Czersk	Planowany rok zakończenia realizacji:2029
Numery i nazwy przedsięwzięć z GPR składające się na projekt	Syntetyczny opis projektu ze wskazaniem celu i efektów jego realizacji:
G10 Uruchomienie Centrum Aktywności Międzypokoleniowej	<p>Założenia projektu: Projekt zakłada utworzenie i uruchomienie w wyremontowanej przestrzeni Dworca PKP Klubu Młodzieżowego „Lokomotywa” prowadzonego w formie placówki Wsparcia Dziennego – praca podwórkowa realizowana przez wychowawcę. Realizacja działań na rzecz mieszkańców Gminy Czersk z terenu Rewitalizacji (młodzież i dzieci, seniorzy)</p> <p>Cele projektu: - Podniesienie kompetencji dzieci i młodzieży oraz zwiększenie ich szans edukacyjnych poprzez rozwijanie uzdolnień i zainteresowań - Zmniejszenie samotności i wykluczenia społecznego - rozwój kompetencji społecznych, obywatelskich i życiowych młodzieży - wzrost zaufania i współpracy międzypokoleniowej - promocja wolontariatu i solidarności społecznej - budowanie tożsamości lokalnej i dumy ze wspólnoty</p> <p>Zakres działań : animacyjne i socjoterapeutyczne w szczególności warsztaty ,spotkania ,pikniki, wycieczki w tym międzypokoleniowe</p> <p>Grupa docelowa Dzieci i młodzież oraz ich rodziny, które przeżywają problem</p> <p>Kadra</p>

	<p>Zatrudnienie kadry posiadającej odpowiednio udokumentowane kwalifikacje w zależności od charakteru prowadzonych zajęć lub doświadczenie w pracy z dziećmi i młodzieżą. Na potrzeby zajęć zostanie zatrudniona wykwalifikowana kadra m.in. psycholog, socjoterapeutka, streetworker, wychowawca i inni wg potrzeb.</p> <p>Miejsce realizacji Osiedle Nr 1 „Centrum”, Dworzec PKP w Czersku</p> <p>Efekty i wskaźniki: - Utworzenie Klubu Młodzieżowego „Lokomotywa” - 1 - Liczba uczestników objęta wsparciem - 15</p>
--	--

*jeśli dotyczy

5 PROJEKT – działanie 2.4 Efektywność energetyczna – programy rewitalizacji*	
Tytuł projektu: Rewitalizacja Centrum Czerska – termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Dworcowej 15.	Planowany rok rozpoczęcia realizacji: 2027
Nazwa Wnioskodawcy: Gmina Czersk	Planowany rok zakończenia realizacji: 2029
Numery i nazwy przedsięwzięć z GPR składające się na projekt	Syntetyczny opis projektu ze wskazaniem celu i efektów jego realizacji:
G31 Termomodernizacja budynku gminnego będącego w Mieszkaniowym Zasobie Gminy	<p>Projekt obejmuje termomodernizację wielorodzinnego budynku mieszkalnego przy ul. Dworcowej 15 (zgodnie z zakresem wynikającym z audytu energetycznego).</p> <p>Zadanie 1. Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Dworcowej stanowiącego w 100% mienie komunalne.</p> <p>Celem projektu jest zmniejszenie zużycia energii cieplnej i elektrycznej budynku oraz zmniejszenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł ciepła.</p> <p>Efektem projektu będzie wzrost efektywności energetycznej budynku (osiągnięcie min. 30% oszczędności energii pierwotnej) i poprawa warunków mieszkaniowych mieszkańców terenu rewitalizacji.</p>

II. Informacja na temat sposobu wyboru projektów¹

Wyżej wskazane projekty zostały wybrane do realizacji na podstawie szczegółowej diagnozy zawartej w Gminnym Programie Rewitalizacji (GPR), w której zidentyfikowano kluczowe problemy społeczne, takie jak: wykluczenie społeczne, niski poziom aktywności mieszkańców, brak międzypokoleniowych przestrzeni integracji, bezrobocie oraz niewystarczające wsparcie dla grup defaworyzowanych, w tym osób starszych, młodzieży i osób bezrobotnych.

Kryteriami wyboru projektów były w szczególności:

- zgodność z celami i kierunkami działań określonymi w GPR, w tym przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wzmocnienie kapitału społecznego oraz aktywizacja mieszkańców,
- bezpośrednio oddziaływanie na ograniczenie zdiagnozowanych problemów na obszarze rewitalizacji,
- lokalizacja przedsięwzięć na obszarze rewitalizacji i ich powiązanie z lokalnymi zasobami (np. wykorzystanie Dworca PKP jako miejsca integracji społecznej),
- realność, wykonalność i trwałość planowanych działań,
- odpowiadanie na potrzeby wyrażane przez mieszkańców i grupy interesariuszy w trakcie konsultacji.

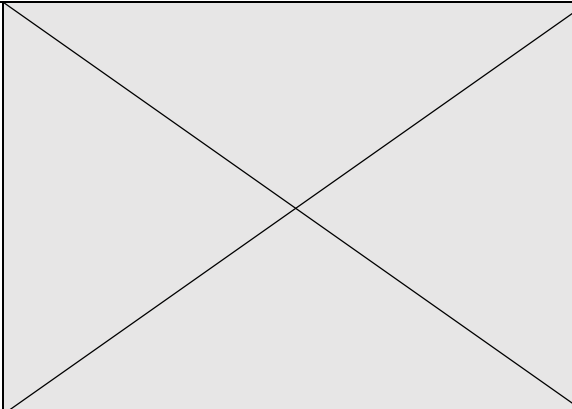
Proces wyboru projektów odbywał się w sposób partycypacyjny, z udziałem szerokiego grona interesariuszy rewitalizacji. W prace zaangażowani byli partnerzy społeczno-gospodarczy, przedstawiciele instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, podmiotów działających na rzecz społeczeństwa obywatelskiego, a także mieszkańcy. Opinie i potrzeby społeczności lokalnej były zbierane w trakcie konsultacji społecznych, warsztatów i spotkań partycypacyjnych organizowanych w ramach prac nad GPR. Ich wnioski miały kluczowe znaczenie dla określenia zadań odpowiadających na realne wyzwania obszaru rewitalizacji.

Diagnoza wykazała m.in. wysoki stopień starzenia się społeczeństwa, ograniczoną aktywność młodzieży i seniorów, brak przestrzeni do działań międzypokoleniowych oraz niewystarczające wsparcie dla osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dlatego do realizacji wybrano projekty, które wprost odpowiadają na te problemy tj. utworzenie Centrum Aktywności Międzypokoleniowej i dostosowanie przestrzeni publicznych do nowych funkcji społecznych. Wdrożenie tych działań przyczyni się do wzmocnienia integracji społecznej, zwiększenia aktywności obywatelskiej oraz poprawy sytuacji osób defaworyzowanych, a tym samym do trwałej poprawy jakości życia na obszarze rewitalizacji. Dodatkowo, w ramach działań rewitalizacyjnych przewidziano termomodernizację budynku mieszkalnego przy ul. Dworcowej, stanowiącego w 100% mienie komunalne. Konieczność realizacji tego przedsięwzięcia wynika z złego stanu technicznego tego zasobu komunalnego, niską efektywność energetyczną budynków oraz wysokie koszty utrzymania lokali mieszkalnych, szczególnie dotkliwe dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Budynek przy ul. Dworcowej zamieszkują głównie osoby starsze, rodziny o niskich dochodach oraz osoby zagrożone ubóstwem energetycznym, co czyni inwestycję kluczową z punktu widzenia ograniczania wykluczenia społecznego i poprawy warunków życia mieszkańców. Przeprowadzenie termomodernizacji pozwoli na znaczną redukcję kosztów ogrzewania, poprawę komfortu cieplnego oraz estetyki budynku, a także przyczyni się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery, wspierając tym samym realizację celów środowiskowych gminy.

¹ Jak dokonano wyboru projektów w celu ujęcia ich w przedmiotowym programie rewitalizacji, w tym wskazanie kryteriów wyboru. Należy opisać, w jaki sposób w proces wyboru projektów zaangażowani byli interesariusze rewitalizacji, partnerzy społeczno-gospodarczy oraz właściwe podmioty.

III. Powiązania między projektami wraz z opisem

	1 PROJEKT	2 PROJEKT	4 PROJEKT	5 PROJEKT
1 PROJEKT – Działanie 7.1		Zadania wykonanie wspólnie pozwolą na uruchomienie nowych miejsc przeznaczonych do aktywizacji mieszkańców obszaru zdegradowanego/obszaru rewitalizacji	Działania społeczne będą realizowane w infrastrukturze zaadaptowanej na cele społeczne.	Mieszkańcy budynku objętego termomodernizacją (teren rewitalizacji) są jednocześnie potencjalnymi uczestnikami działań społecznych i kulturalnych realizowanych w Dworcu PKP (np. warsztatów artystycznych). Włączenie mieszkańców w działania kulturalne i artystyczne zwiększa ich identyfikację z lokalną społecznością i przeciwdziała wykluczeniu. Termomodernizacja poprawia podstawowe warunki życia, co jest fundamentem dla aktywności społecznej – ludzie w lepszych warunkach mieszkaniowych chętniej angażują się w działania społeczne.
2 PROJEKT – Działanie 6.5	Zadania wykonanie wspólnie pozwolą na uruchomienie nowych miejsc przeznaczonych do aktywizacji mieszkańców obszaru zdegradowanego/obszaru rewitalizacji		Działania społeczne będą realizowane w infrastrukturze zaadaptowanej na cele społeczne.	Mieszkańcy z budynku objętego termomodernizacją są bezpośrednią grupą docelową tych usług. Poprawa warunków mieszkaniowych sprzyja trwałości efektów usług społecznych, bo eliminuje bariery środowiskowe (np. zimno, wilgoć, ubóstwo energetyczne), które utrudniają wychodzenie z trudnej sytuacji życiowej.
4 PROJEKT – Działanie 5.19	Działania społeczne będą realizowane w infrastrukturze zaadaptowanej na cele społeczne.	Działania społeczne będą realizowane w infrastrukturze zaadaptowanej na cele społeczne.		Działania klubu (warsztaty, spotkania, praca socjoterapeutyczna) wspierają rodzinne i społeczne aspekty życia mieszkańców budynku. Termomodernizacja poprawia sytuację bytową, co ułatwia korzystanie z oferty Klubu.
5 PROJEKT – Działanie 2.4	Mieszkańcy budynku objętego termomodernizacją (teren rewitalizacji) są jednocześnie potencjalnymi uczestnikami działań społecznych i kulturalnych	Mieszkańcy z budynku objętego termomodernizacją są bezpośrednią grupą docelową tych usług.	Działania klubu (warsztaty, spotkania, praca socjoterapeutyczna) wspierają rodzinne i	

	<p>realizowanych w Dworcu PKP (np. warsztatów artystycznych). Włączenie mieszkańców w działania kulturalne i artystyczne zwiększa ich identyfikację z lokalną społecznością i przeciwdziała wykluczeniu. Termomodernizacja poprawia podstawowe warunki życia, co jest fundamentem dla aktywności społecznej – ludzie w lepszych warunkach mieszkaniowych chętniej angażują się w działania społeczne.</p>	<p>Poprawa warunków mieszkaniowych sprzyja trwałości efektów usług społecznych, bo eliminuje bariery środowiskowe (np. zimno, wilgoć, ubóstwo energetyczne), które utrudniają wychodzenie z trudnej sytuacji życiowej.</p>	<p>społeczne aspekty życia mieszkańców budynku. Termomodernizacja poprawia sytuację bytową, co ułatwia korzystanie z oferty Klubu.</p>	
--	---	--	--	---

Projekt nr 11

UCHWAŁA Nr XVIII/.../25

RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 25 listopada 2025 r.

w sprawie wskazania przedstawiciela Rady Miejskiej w Czersku do składu komisji konkursowej na stanowisko zastępcy dyrektora ds. medycznych w SP ZOZ w Czersku

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.), art. 49 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t. j. – Dz. U. z 2025 r., poz. 450 ze zm.) oraz § 3 ust. 1 i § 10 pkt 2 lit. g rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 lutego 2012 r. w sprawie sposobu przeprowadzania konkursu na niektóre stanowiska kierownicze w podmiocie leczniczym niebędącym przedsiębiorcą (t. j. – Dz. U. z 2021 r. poz. 430)

Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1.

Jako przedstawiciela podmiotu tworzącego, do składu komisji konkursowej na stanowisko zastępcy dyrektora ds. medycznych Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Czersku, mieszczącego się przy ul. Królowej Jadwigi 4, wskazuje się

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnoszący:

Burmistrz

Daniel Szpręga

Przewodniczący Rady

Przemysław Biesek-Talewski

UZASADNIENIE

Dnia 22 października 2025 r. dyrektor SP ZOZ w Czersku zwróciła się z prośbą o wskazanie przedstawiciela podmiotu tworzącego do składu komisji konkursowej na stanowisko zastępcy dyrektora ds. medycznych.

Zgodnie z §10 pkt 2 lit. g Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 lutego 2012 r. w sprawie sposobu przeprowadzania konkursu na niektóre stanowiska kierownicze w podmiocie leczniczym niebędącym przedsiębiorcą w skład komisji wchodzi również przedstawiciel podmiotu tworzącego.

Projekt nr 12

**UCHWAŁA Nr XVIII/.../25
RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU**

z dnia 25 listopada 2025 r.

w sprawie wyrażenia zgody na zniesienie współwłasności działek nr 88/4 i 88/5 położonych w miejscowości Kwieki 1, obręb Krzyż

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. „a” ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. – Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.) oraz art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. – Dz. U. z 2024 r., poz. 1145 ze zm.)

Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1.

Wyraża się zgodę na zniesienie współwłasności działek nr 88/4 i 88/5 położonych w miejscowości Kwieki 1, obręb Krzyż, wydzielonych geodezyjnie powierzchnią odpowiadającą udziałowi Gminy Czersk we współwłasności, poprzez przyznanie każdej z nich na wyłączną własność, zgodnie z dotychczasowym udziałem we współwłasności.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnoszący:
Burmistrz

Daniel Szpręga

Przewodniczący Rady

Przemysław Biesek-Talewski

UZASADNIENIE

Gmina Czersk jest współwłaścicielem nieruchomości położonej w miejscowości Kwieki 1, składającej się z działek oznaczonych geodezyjnie nr 88/4 o pow. 0,1678 ha i nr 88/5 o pow. 0,0832 ha, obręb Krzyż. Zniesienie współwłasności nastąpi w ten sposób, że gmina Czersk nabędzie udziały w działce 88/5, a zbędzie udziały na rzecz współwłaściciela udziały w działce 88/4.

WO.0057.8.2025

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI BURMISTRZA

W okresie od dnia 23 października 2025 r. do 14 listopada 2025 r. wydałem 15 zarządzeń w sprawach:

- 1) zmiany zarządzenia nr 73/24 w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Czersku – 280/25,
- 2) zmiany zarządzenia nr 182/25 w sprawie podziału Urzędu Miejskiego w Czersku na stanowiska pracy – 281/25,
- 3) przeprowadzenia inwentaryzacji rocznej w Urzędzie Miejskim w Czersku oraz mienia komunalnego w jednostkach OSP – 282/25,
- 4) powołania Pełnomocnika Burmistrza ds. zdrowia – 283/25,
- 5) zmiany planu finansowego Urzędu Miejskiego w Czersku na rok 2025 – 284/25,
- 6) zmiany uchwały budżetowej na rok 2025, zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych Gminie Czersk ustawami na rok 2025 – 285/25,
- 7) zmiany planu finansowego Urzędu Miejskiego w Czersku na rok 2025 – 286/25,
- 8) upoważnienia pracowników Centrum Usług Społecznych w Czersku – 287/25,
- 9) upoważnienia pracowników Centrum Usług Społecznych w Czersku – 288/25,
- 10) upoważnienia pracowników Centrum Usług Społecznych w Czersku – 289/25,
- 11) przyjęcia projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czersk na lata 2026 – 2043 – 290/25,
- 12) przyjęcia projektu uchwały w sprawie budżetu Gminy Czersk na rok 2026 – 291/25,
- 13) informacji z wykonania budżetu za III kwartały 2025 roku – 292/25,
- 14) zmiany uchwały budżetowej na rok 2025 – 293/25,
- 15) zmiany planu finansowego Urzędu Miejskiego w Czersku na rok 2025 – 294/25.

ODBYTE NARADY I SPOTKANIA

- 24.10.2025 r. Udział w obchodach 25-lecia i otwarcia siedziby Banku Żywności w Chojnicach.
- 27.10.2025 r. Spotkanie z Panią Ewą Bonk-Woźniakiewicz, pełnomocnikiem Burmistrza ds. zdrowia.
Spotkanie z Panią Michaliną Szydełko, pełnomocnikiem Burmistrza ds. obchodów 100-lecia nadania Czerskowi praw Miejskich.
- 28.10.2025 r. Zawarcie aktów notarialnych – darowizna dróg od Powiatu Chojnickiego (ul. Gen. Bema w Czersku oraz ul. Klaskawska w Złotowie).
Spotkanie z Panem Markiem Jankowskim, Prezesem Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o.
- 29.10.2025 r. Zawarcie aktu notarialnego – wykup udziałów w nieruchomości wspólnej położonej w Czersku przy ul. Dąbrowskiego.

Uroczyste wręczenie symbolicznych bonów dla autorów zwycięskich projektów w ramach Czerskiego Budżetu Obywatelskiego 2026.

- 30.10.2025 r. Udział w XVII Sesji Rady Miejskiej w Czersku.
- 02.11.2025 r. Zaduszki Blusowe w Domu Kultury w Czersku.
- 03.11.2025 r. Udział w spotkaniu z Panią Katarzyną Weremko, Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Gdańsku.
Udział w spotkaniu z Panią Ewą Szczypior, Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej w Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Gdańsku.
- 04.11.2025 r. Zawarcie aktu notarialnego – darowizna drogi wewnętrznej w obrębie Łąg Lipki na rzecz Gminy Czersk.
Spotkanie z Panią Michaliną Szydełko, pełnomocnikiem Burmistrza ds. obchodów 100-lecia nadania Czerskowi praw Miejskich.
Złożenie kwiatów pod pomnikiem w lesie łukowskim pod Gutowcem pamięci pomordowanych mieszkańców Czerska.
- 05.10.2025 r. Wizyta w Zespole Szkół Specjalnych w Czersku.
Spotkanie z Panem Markiem Szczepańskim, Starostą Powiatu Chojnickiego.
Spotkanie z Panem Wojciechem Adamowiczem, Dyrektorem Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach.
Udział w posiedzeniu Zarządu Lokalnej Grupy Działania „Sandry Brdy”.
Udział w spotkaniu roboczym dotyczącym ochrony ludności cywilnej z przedstawicielami jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy zorganizowanym w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Czersku.
- 06.11.2025 r. Spotkanie z projektantem Panem Wiesławem Redzimskim w sprawie projektu technicznego Willi przy ul. 21 Lutego w Czersku.
Spotkanie z Panem Marcinem Modrzejewskim Zarządcą Nieruchomości w sprawie kotłowni w budynku przy ul. Towarowej w Czersku.
Udział w spotkaniu informacyjnym z mieszkańcami ulic: Świerkowej, Wiśniowej, Kasztanowej, Czereśniowej, Leszczynowej w Czersku w związku z planowanym remontem dróg w tym rejonie.
- 07.11.2025 r. Spotkanie z Panią Michaliną Szydełko, pełnomocnikiem Burmistrza ds. obchodów 100-lecia nadania Czerskowi praw Miejskich.
Udział w Gminnych obchodach Dnia Seniora w Czersku.
- 08.11.2025 r. Udział w uroczystym przekazaniu samochodu ratowniczo-gaśniczego Ochotniczej Straży Pożarnej w Malachinie.
- 11.11.2025 r. Udział w uroczystych obchodach 107 rocznicy odzyskania Niepodległości.
- 12.11.2025 r. Spotkanie z Panią Michaliną Szydełko, pełnomocnikiem Burmistrza ds. obchodów 100-lecia nadania Czerskowi praw Miejskich.
Udział w posiedzeniu Młodzieżowej Rady Miejskiej w Czersku.
- 13.11.2025 r. Spotkanie z Panią Michaliną Szydełko, pełnomocnikiem Burmistrza ds. obchodów 100-lecia nadania Czerskowi praw Miejskich oraz Panem Romanem Bystrykiem.

Spotkanie z projektantką Panią Ewą Zagórzańską w sprawie projektu przebudowy Środowiskowego Domu Samopomocy w Czersku i szkoły w Krzyżu.

Udział w posiedzeniu Zarządu Związku Gmin „W Sercu Borów Tucholskich”.

Spotkanie z Panią Ewą Bonk-Woźniakiewicz, pełnomocnikiem Burmistrza ds. zdrowia.

Spotkanie z Panem Łukaszem Rutkowskim, Nadleśniczym Nadleśnictwa Rytel.

Udział w spotkaniu dotyczącym projektu przebudowy ul. Dworcowej i budowy światłowodu w Rytlu zorganizowanym w Domu Kultury w Rytlu.

18.11.2025 r.

Spotkanie z Panią Aleksandrą Stasińską, Dyrektor Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Czersku.

Udział w posiedzeniu Zarządu Banku Żywności w Chojnicach.

BURMISTRZ

Daniel Szpręga